

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחַל
חֵלֶק כ"ח

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְחַזְּקוֹת וְהַתְעוּרוֹרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְפָּרוּ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנָנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנָנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיִּמָּה גַם שֶׁאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כִסְדָר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסִדָּר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַס עַד עֵתָה, דְּבָר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלְף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵיכֶם מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תנ"ך וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֵמֶל וַיִּגְיַעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ
כַּח, וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֹקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ בְּאֶפֶן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן
לְשַׁכַּל תַּחְתּוֹן, מַעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתְמִיד בָּהֶם, וְאֲזוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נַעֲמִיּוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לְנוּ
בְּנַעֲמִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֹקִים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָ'ה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכך זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לכוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שגדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק כפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ו"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשוראים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו

מִצְטַעְרִים עַל הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הֲרֵבָה סִפְרִים, וְלָמָּה לָּהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכַל זְמַן וְעַת לְכַל חִפְזָ" (קִהְלַת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָּהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׁיֵשׁ מִכָּבֶר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וְיֵמָּה אֲכַפֵּת לָהֶם, שְׁיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ, שְׁיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁיֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יִמְיוֹ עָלֶיהָ כְּרֵאוּי כִּי לְכָף נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וְלִהְבִּיט בְּסִפְרִים הֲרֵבָה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרֵאִינוּ כְּמָה גְדוֹלִים, שֶׁהֵיוּ בְקִיָּאִים בְּכְמָה סִפְרִים הֲרֵבָה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הֲרֵבָה סִפְרִים בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֻלָּם סִפְרֵיהֶם הֲרֵבָה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וְלִנְצַח נְצַחִים?! וְהֲלֹא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכְמָה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוֹת מִחֲבָרִים בְּשִׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וְלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית הָאֲחֻרּוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוּקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבֶר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלֵיו וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וְכְמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלִיִּים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וְלִהְחַיּוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, פי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריוז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם פי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), פי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, פי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפכה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחביב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בעונה של שקר, אמה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: בשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי

הַקְדָּמָה

י

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתני ונצחתי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

סֵפֶר אֲשֶׁר בִּנְחָל כֶּרֶךְ כַח

ד' תלא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד מאד צמוד בפנימיות לבבי
ל טוב כל הימים ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

אחי היקר! השתוקקתי מאד מאד לשמע את הטוב ממך. והיום
קבלתי ידיעה, שתהלה לאל, עברת לגור בעיר צפת תבנה ותכונן,
ומאד מאד שמחתי שתזכה להתחיל מחדש להיות רגיל על קברי
הצדיקים הקדושים, אשר על ההר הטוב, שהוא מול ביתך, אשר
שם חלקת מחוקק טמון, ספון וצפון רבנו איש האלקי האריז"ל
והבית יוסף והמבי"ט והחכם האלקי רבי שלמה אלקבץ ז"ל
ותלמידו האלקי הרמ"ק ז"ל וכו' וכו'. אשר לב מי לא יתעורר אליו
יתברך בעמדו סמוך אל ציון קבריהם הקדושים, אשר המקום ההוא
קדש קדשים. ועל-כן, חמדת לבבי! ראה לטיל מדי פעם בפעם שם,
ותפרש כל שיחתך וכל כסופיך אליו יתברך, ותגלה לו יתברך את
כל פנימיות לבך בפרטי פרטיות וכו'. והמקום ההוא מסגל מאד
מאד, כי שם נכללו הצדיקים הקדושים במקום שנכללו, ועל-כן שם
דיקא יש אור הנח והנוד, והתפלות קרובות להתקבל וכו'.

חמדת לבבי! מובא בספר יצירה (פרק א', משנה ג') עשר ספירות
בלימה מספר עשר אצבעות, חמש כנגד חמש, וברית יחד מכוונת
באמצע כמילת הלשון וכמילת המעור, עין שם. ופרש רבנו הרמ"ק

ז"ל (בספר הפרדס, שער א', פרק א'), שסובב על העֶשֶׂר ספירות, שבהם נברא העולם, וכביכול הם אצבעותיו של הקדוש-ברוך-הוא, ועל זה נרמז בפסוק (תהלים ח, ד): "כִּי אֶרְאֶה שָׁמַיִךְ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ", כי בריאת שמים וארץ הִיָּה על-יְדֵי הָאֲצַבְעוֹת, שֶׁהֵם כְּנוּי הַסְּפִירוֹת שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנַחֲלָק לָהּ כְּנֶגֶד ה', בַּה' בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם וּבַה' בָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אֲשֶׁר עַל זֶה נִרְמַז בַּפְּסוּק (ישעיה מח, יג): "אֵף יְדֵי יְסֻדָּה 'אָרֶץ' וַיְמַיְנֵי טַפְחָה 'שָׁמַיִם'", עֵינַן שָׁם; וּבְאַמַּת הַכֹּל אֶחָד — שָׁמַיִם וְאָרֶץ, כִּי "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", לְכַלֵּל אֶת הָאָרֶץ אֶל הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא קְרוּב וַיַּחֲוֶד הָעוֹלָם הַבָּא אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכֵן לְהַפְּוֶד — קְרוּב הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא.

וְהִנֵּה הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הֵן: כֶּתֶר, חֲכָמָה, בִּינָה, חֶסֶד, גְּבוּרָה, וְהַסְּפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת הֵן: תַּפְאָרֶת, נִצְחֹת, הוֹד, יְסוּד, מַלְכוּת (אֵף שְׁבָאמַת שָׁמַיִם הוּא בְּחִינַת זְעִיר אַנְפִּין, שֶׁשׁ סְפִירוֹת חֲגִ"ת נִהְיִי, וְאָרֶץ הוּא בְּכָלֵל נוֹקְבָא, סְפִירַת הַמַּלְכוּת, אֵף כְּפִי פְרוּשׁ הַמְּשַׁנֶּה הַנִּ"ל יוֹצֵא כַּנִּ"ל וְהַבֵּן). וַיּוֹצֵא מִזֶּה, מַה מְקַשֵּׁר בֵּין הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת לְבֵין הַסְּפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, בֵּין שָׁמַיִם לְאָרֶץ וְאָרֶץ לְשָׁמַיִם? בְּרִית הַלְשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעוֹר, הֵינּוּ כְּפִי שְׂאֵדָם זוֹכָה לְשֹׁמֵר דְּבוּרֵי פִּי, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁלֹּא יֵצֵא לְבַטָּלָה, חֶס וְשָׁלוֹם, וְכֵן לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת בְּרִיתוֹ לְקַדְּשׁוֹ וּלְטַהֲרוֹ, לְבַל תֵּצֵא, חֶס וְשָׁלוֹם, שׁוֹם טַפָּה לְבַטָּלָה. וּבְזֶה זוֹכָה שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶצְלוֹ הַכֹּל אֶחָד, עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, שֶׁנִּכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְרֵאוֹת לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַדְּבוּר וְאֶת הַבְּרִית, כִּי בְּזֶה תְלוּי קִשּׁוּר כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְלְהַפְּוֶד עַל-יְדֵי קְלָקוּלִים, חֶס וְשָׁלוֹם, תְלוּי כָּל פְּרוּד הָעוֹלָמוֹת, חֶס וְשָׁלוֹם, וְנוֹפֵל לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבֵּי! מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ מַה שֶׁעָבַר, שֶׁנִּכְשַׁלְתָּ כָּבַר בְּדְבוּר פִּיךָ, וְדַבַּרְתָּ כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ לְשׁוֹן-הָרַע וְכוּ' וְלִיצְנוֹת וְכוּ', וְנִבּוּל פֶּה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַלְקַל גַּם בְּרִיתְךָ בְּהוֹצָאת זְרַע לְבַטָּלָה וְכוּ', כִּי בְרִית הַמַּעוֹר וְהַלְשׁוֹן תְלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְכְפִי שֶׁמְקַדֵּשׁ דְּבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִתְקַדֵּשׁ בְּרִיתוֹ, וְכֵן

להפוך, חס ושלום (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן יט). ועל־כֵּן מה דהנה הנה, ראה לעשות על־כָּל־פְּנִים מעכשיו התחלה חדשה, לקדש את דבורך, ולהרגיל את דבור פיה רק בדבורי אמונה וגלוי אלקות. וכן להיות רגיל בדבורי שיחות ותפלות אליו ותברך, ועל־יְדֵי־זֶה תזכה להגיע אל קדשת הברית, ועל־יְדֵי שְׁגִיחָם: ברית הלשון והמעור, תזכה להכלל בו ותברך, על־יְדֵי העֶשֶׂר ספירות, שהן כָּל פְּרָצוֹף כָּל העולמות; כי הפתר מרמז אל האור אין סוף ברוך הוא, והתקמה היא עולם האצילות, שבו מאיר שם ע"ב, והבינה היא עולם הבריאה, שבו מאיר שם ס"ג, והשש ספירות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, הם עולם היצירה, שבהם מאיר שם מ"ה, וספירת המלכות היא עולם העשיה, שבו מאיר שם ב"ן. ומי שזוכה להכלל בו ותברך, הינו בעולמות העליונים, אין לה עוד ערכות ונעם בעולם יותר נעים וערב מזה, כי מטיל בהם כמי שֶׁמְטִיל בְּגֵן נֶהְדָּר. כי הזוכה לקדש ולטהר את דבורו, ותמיד רק מדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, וכן תמיד מדבר עמו ותברך, על־יְדֵי־זֶה סוף כל סוף נזדבב מחו, וזוכה לשלמות הדעת והמחשבה, שנהו עקר שלמות תקון הברית; כי לא יקלקל אדם בבריתו כשמחו שלם, כי רק החסר בדעת, ומבהל ומבלבל במחשבתו, בא לידי הרהורים רעים, אשר משם נמשך פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה וכו', אבל כשאדם אוחד בשלמות הדעת וברור וזכוף המדמה, הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, וממשיך את אורו ותברך דרך כל העולמות, ומיחד יחודים קדושים תמיד, וממשיך על עצמו רוח חיים מנוקבא דפרדשק"א (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשרי לו ואשרי חלקו!

אחי, אחי! גם אתה עוד יכול לזכות לכל זה, אם תקבל על עצמך מרגע זה לא לדבר עוד ליצנות ונבול פה, חס ושלום, ומפל שפן לשון הרע ורכילות, ולא תדבר מאחרים כָּלֵל, רק תמיד תדבר ממנו ותברך ומהשגחתו הפרטית, ותעלה מחך, ותזכה לזכוף המחין, שמשם ימשך עליך תקון הברית, ותרגיש תמיד מלא כל הארץ כבודו, כמו שכתוב (יתקאל מג, ב): "והארץ האירה מפכדו" וגו'.

יד אָשֶׁר ד' תלב בַּנְחַל

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת חֲזוֹק לֹא לְהַכְשִׁיל יוֹתֵר בְּפָנִים הַבְּרִית,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְקָשֶׁר שְׁמַיִם וָאָרֶץ, עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה יַחַד,
וְתִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ אֹרֶךְ יָמִים וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

אָחִי, אָחִי! חֲזוֹק וְאֲמִץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפְּלֵ בְרוּחֲךָ, וְהַעֲקָר
רָאָה לְדוֹן אוֹתִי תְּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי מְרַב טְרִדוֹתַי קָשָׁה עָלַי הַכְּתִיבָה
אֵלֶיךָ בְּכָל יוֹם וָיוֹם, אֵף שֶׁהִבְטַחְתִּי לָךְ, כִּי בְּכָל יוֹם וָיוֹם בָּאִים עַל
הַדָּאָר עֲשָׂרוֹת מִכְּתָבִים, וְכֵן עוֹמְדִים וּמְחַפְּיִם בְּבֵיתִי בְּכָל יוֹם וָיוֹם
כַּמָּה וְכַמָּה אֲנָשִׁים, וְהַהֲכָרַח לְבַלּוֹת עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּבֵינֵינוּ כָּךְ
צָרִיכִים גַּם-כֵּן לְחַטֹּף מִשְׁהוּ לְהַנְשָׁמָה וְכוּ'.

עַל-כָּל-פָּנִים פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח אֵלֶיךָ "אָשֶׁר בַּנְחַל" חֲלָקִים: כ',
כ"א, כ"ב, כ"ג, וְקוֹנְטְרַס "מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה", וְזוֹ מִתְּנָה בְּשִׁבְלֶיךָ, וְאִם
תִּרְצֶה רָאָה לְהַלְוֹת לִידֵידֵנוּ ... גְּרוֹ יָאִיר, וְכֵן קִסְטָה מִשְׁעוּרִים
שֶׁהַקְּלִיטוֹ הַחֲבָרִים. וְכָל זֶה שֶׁיְּךָ לָךְ, וְדַרְךָ הַטּוֹב לְהִיטִיב, שֶׁתִּרְאֶה
לְהַלְוֹת גַּם לְהַשְׁכֵּנִים, וְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי תִּכְף-וּמִיד אֶקְפָּרְס אִם קִבַּלְתָּ אֶת הַסְּפָרִים
וְהַמְּכַתֵּב הַזֶּה.

ד' תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אָהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר
לִי ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפָּנִים שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי שְׁלִיחוֹת גְּדוּלָה מִנַּחַת עָלֶיךָ, שֶׁתִּזְכָּה לַעֲשׂוֹת מְגִדֵּל אֹרֶךְ לְכָל עִיר
צָפַת וְלְכָל הַגְּלִיל כָּלוּ, וְלִבְנוֹת שֵׁם "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְהוּא קָרוֹב
נִפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְּבָרֵךְ, וְאָשֶׁר אֵל דְּבָר זֶה צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה,

כִּי הִרַע שָׁל אֵלוֹ הַמְקַרְבִּים שֶׁמְקַרְבִּים, רוֹצֵה לְהִתְאַחַז בְּלֵב הַמְקַרְבֵּם
 (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן נט); וּמִבְּאֵר בְּשֶׁפֶת-הַנְּחַל, כִּי הִרַע הַגֵּה
 נִחְלַק בְּשֵׁלֶשׁ בְּחִינוֹת וְסִימָנָן פִּג'ע'; פִּיחַד — מִי שֶׁחֹגֵר מִתְּנִיּוֹ
 לְקַרֵּב רְחוּקִים, וְלִהְבִּיאֵם תַּחַת בְּנִפְי הַשְּׂכִינָה, צָרִיף שִׁיְהִיָּה לוֹ לֵב
 אֲמִיץ וְחֹזֵק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּדַרְךְ
 כָּלֵל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּעֵסֶק הַקְּדוֹשׁ הַגֵּה — לְקַרֵּב רְחוּקִים, בְּאִים עֲלִיו
 פְּחָדִים: הֵן מֵעֲצָמוֹ — מִי אֲנֹכִי שֶׁאֶקְרַב רְחוּקִים, הֲלֹא אֲנִי פָּגוּם
 וְכוּ', וְכֵן בְּאִים עֲלִיו פְּחָדִים מֵאַחֲרִים שֶׁמִּפְחָדִים אוֹתוֹ בְּכַמָּה
 אָפְנִים. וְעַל-כֵּן הַדְּבָר הֵרָאשׁוֹן מִי שֶׁרוֹצֵה לְחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ וּלְקַרֵּב
 רְחוּקִים, צָרִיף שִׁיְהִיָּה לְבוֹ חֹזֵק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל,
 וְכֵן לֹא יִפְחַד פְּחָדִים שֶׁל הַכֹּל. וַיִּדַּע כִּי זֶה תְּקוּנוֹ הַנִּצְחִי, כִּי הָאָדָם
 חֲטָא כְּבֹר כָּל-כֶּף, עַד שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם תְּקוּנָה לְתַקֵּן אֶת כָּל מַה שֶׁעָשָׂה,
 כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׁיַּעֲסֵק וַיִּקְרַב רְחוּקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַלוּ גַם לוֹ,
 וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, אֲזִי כְּבֹר אֵינוֹ מִפְּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה, רַק עוֹשֶׂה
 גְּבוּרוֹת נוֹרְאוֹת, וּמְקַרֵּב נַפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. גִּ'אָנָה — מִי שֶׁחֹגֵר
 מִתְּנִיּוֹ לְקַרֵּב רְחוּקִים, וְזוֹכֵה וּמִצְלִיחַ, צָרִיף לִשְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד
 מְאֹד מִגְּאוּנָה, שֶׁלֹּא יִכְנַס בְּלִבּוֹ אִיזָה צַד יִשׁוּת שֶׁהוּא מַשְׁהוֹ, וּכְאֵלוֹ
 יֵשׁ לוֹ כְּבֹר מְקַרְבִּים וְאֲנָשִׁים, כִּי זוֹ עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
 כִּי כָּל פְּוִנָתוֹ בְּקִרְוֵב רְחוּקִים צָרִיכָה לִהְיוֹת רַק לְמַעַנּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְהַחֲזִיר
 אֶל הָאָבָא שֶׁבְּשָׂמִים בְּנִיּוֹ הַיְקָרִים שֶׁנֶּאֱבָדוּ וְכוּ', וְכֵן לְמַעַן תִּקְוֶן
 נִפְשׁוֹ, הִיֹּת שֶׁאֲנִי הַחוּטָא וְהַפּוֹשֵׁעַ הַכִּי גְרוּעַ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אִם-כֵּן
 מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת בְּעֵבֹר תְּקוּנִי, מֵאַחַר שֶׁאֵין עֲבָרָה בְּעוֹלָם, שֶׁלֹּא
 עֲבַרְתִּי עָלֶיךָ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְעַל-כֵּן בָּא רַבֵּנוּ ו"ל, וְנָתַן לִי תִקְוֶן —
 לְקַרֵּב רְחוּקִים, וּכְזֶה כְּבֹר יִמְחַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ גַּם לִי (כַּמּוּבָא
 בְּחִי-מוֹהֲרָן, בְּהַמְשָׁל מִהַגְּבִיר שֶׁהִלְוָה מְעוֹת וְכוּ', עֵין שֵׁם). וְעַל-כֵּן כְּשִׁיְקַרֵּב
 רְחוּקִים בְּדַרְךְ וּבֶאֱפֵן כְּזֶה, תִּתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל גְּאוּתוֹ, אֲדַרְבָּה, יִזְכֹּר
 תָּמִיד חֲטָאֵיו וְכוּ'. וּכְזֶה שִׁיְקַרֵּב עוֹד נִפְשׁוֹ, בְּזֶה יִתְקַן עֲוֹנוֹתָיו.
 עֲצָבוֹת — מִי שֶׁחֹגֵר אֶת עֲצָמוֹ לְקַרֵּב רְחוּקִים, צָרִיף לִשְׁמֹר אֶת
 עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִכָּל מִינֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וּבִפְרָטִיּוֹת
 כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת כָּל הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שֶׁל הָאֲנָשִׁים שֶׁמְקַרְבֵּם,
 אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי דְבַרְיָהֶם נוֹגְעִים אֶל לְבוֹ, וְעַל-כֵּן עֲלִיו לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי

פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת אֶךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא יַעֲזֹב לְעֲצָבוֹת וְלִדְכָאוֹן שְׁתַּפְּנִס אֵלָיו, וְאֵלֹהֵי הַשָּׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת: פִּיחֵד, גִּ'אָוָה, עֲצָבוֹת, הֵם הִרְעוּ שְׂרוּצָה לְהִתְאַחֵז בְּלֵב הָאִישׁ הַכָּשֵׁר הַרוּצָה לְבִנּוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְאִי אֶפְשָׁר לְהִזְהַר מִזֶּה כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׁיזְמִין מִלְּאֲכִי לְבוֹ, שֶׁהוּא הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב שְׁבוּעַר בּוֹ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, עֵינַן בְּפָנִים הַתּוֹרָה "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ". וְהִיא טוֹב מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְלוֹמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתָהּ מִתְּלִמִּידִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִיִּם.

וְעַקֵּר הַכֹּל, חֲמֻדַּת לְבָבִי! לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיתְתָּךְ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ — אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אֵינִן אַתָּה יְכוֹל לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל מַעְלַתְךָ בְּשָׂמִים בְּזֶה שֶׁאַתָּה מְקַרֵּב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאַשְׁרֵיךְ וְאַשְׁרֵי חֶלְקְךָ, גַּם תִּמְשִׁיךְ עַבּוּדְתְּךָ הַקְּדוּשָׁה, עַד שֶׁתּוּכַל לְקַרֵּב אֶת כָּל דְּרֵי עִיר צָפַת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גָּמוּר.

אָחִי הַיְקָר! יֵשׁ שֵׁם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁנִקְרָא גּוֹשְׁפִּנְקָא דְּמִלְּכָא, וְהוּא אַקוּ"ק וְגִימְטְרִיָּה טו"ב, וְהַשֵּׁם הַזֶּה שׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם הַמְּקַרֵּב נְפִשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי בּוֹ בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֶת הַשְּׂמִימִים וְאֶת הָאָרֶץ, וְהוּא מִדַּת הַטוֹב, כִּי עֲמַד הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְשִׁתְּףָ אֶת מִדַּת הַרְחָמִים, וּבָהּ בְּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וּמִדַּת הַטוֹב הִיא הִיא מִדַּת הַרְחָמִים. וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְקַרֵּב נְפִשׁוֹת לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, הַהִכָּרַח לוֹ לְאַחֲזוֹ בַשֵּׁם הַנוֹרָא הַזֶּה, לְאַחֲזוֹ תְּמִיד כְּלַפֵּי חֶסֶד, כְּלַפֵּי הַטוֹב, וְלִדְוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְלִמְצֹא אֶצֶל כָּל אֶחָד נִקְדָּה טוֹבָה, אֲשֶׁר זֶה הִיָּתֵה עַבּוּדְתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבִּינוּ, שֶׁהִיא מְטָה כְּלַפֵּי חֶסֶד תְּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה קָרַב רְחוּקִים (עֵינַן לְקוּטֵי-הַלְכוּת, הַשְּׂכַמַּת הַבְּקָר, הַלְכָה א') כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַרֵּב רְחוּקִים, כִּי אִם כְּשִׁישׁ בּוֹ מִדַּת הַחֶסֶד וְהַטוֹב, לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַטוֹב שֶׁל הָאָדָם. וְזֶה שְׁנֹאמַר אֶצֶל אַבְרָהָם אַבִּינוּ: וַיִּסַּע אַבְרָהָם הַ'לוֹךְ וַיִּנְסוּעַ הַנְּגַבָּה (בְּרֵאשִׁית יב, ט), שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְּבוֹת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא הַנִּ"ל, שֶׁבַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא הַנִּ"ל

נסע תמיד, ומה היו נסיעותיו? לגלות אלקי השמים ואלקי הארץ, להודיע לבני אדם גבורותיו ותברך.

ועל-כן, חמדת לבבי! אחז עצמך בשם הקדוש והנורא הזה, שהוא מדת הטו"ב, ותדון את כל פורקי העל לכף זכות, כי הם רק תינוקות שנשבו אצל הסטרא אחרא שטמאו אותם בטמאת הערב-רב הארוה וכו', אבל נשמות ישראל מעצמם כפי שהם באצילות, הם נשמות קדושות ונוראות מאד מאד, עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך. ועל-כן ראה, בני! להיות מתון עם כל נשמה, ותעשה הרבה נפשות אליו ותברך, והשם ותברך יצליח דרכך, ואני שולח לך עכשו הרבה ספרים למען הפיצם בין תושבי צפת. לעת עתה שלחתי כמה ספרים ל... אקנה שהוא הלנה לך, עד שיגיעו כל הספרים אליך.

הדורש שלומך...

ד' תלג.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום רב ... תחי'.

שמחתי מאד לשמע מפי בעלך את שלום בריאותך, אקנה להשם ותברך, אשר בקרוב תלדי בשלום, והכל יהיה על נכון.

העקר ראי להיות לעזר לבעלך היקר לי מאד, אשר עוסק לקרב רחוקים, אשר אין דבר גדול מזה, ובשמים חשוב דבר זה מאד מאד, חזקי ואמצי מאד מאד לקיים מצות הכנסת אורחים, ויהיה ביתכם פתוח לרוחה. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, הכנסת אורחים, סימן ג'): הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים, עין שם.

ואני מודה לכם מאד מאד על גדל מצות הכנסת אורחים שעשיתם עמדי בהיותי אצלכם, יתן השם ותברך החיים, שעוד אתאכסן אצלכם, העקר שמחה, להיות תמיד בשמחה, כי בית שיש

יח אָשֶׁר ד' תלד בְּנַחֵל

בו שְׁמַחָה, הַשְׂכִּינָה שְׁרוּיָה שָׁם. וְהִיָּה טוֹב מְאֹד שִׁישְׁמְעוּ בְּבֵיתְכֶם תְּמִיד כְּלֵי זִמְרָה (טִיפ), וְיִהְיֶה בְּבֵיתְכֶם קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמִחָה תְּמִיד, וְתִהְיֶי רְגִילָה לֹמֵר מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְעַט וְעוֹד מְעַט, עַד שֶׁתִּזְכִּי לְסִיִּים אֶת כָּל הַתְּהִלִּים, וְתִתְחִילִי עוֹד פְּעַם, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֶּלֶת לְתִשׁוּבָה, וּמִמְשִׁיכָה בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים וְשִׁפְעָה גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרֵי מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... נִרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְגִצְחַת גִּצְחִים.

מִכְתָּבְךָ הִזְקַר כְּבֵר קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, אֶף מְרַב טְרֻדוֹתִי בְּעֶסֶק הַרְבֵּים לֹא הִיָּה הַפְּנֹאֵי לְהִשְׁיבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הִזְקַר! עָלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁקָּרְבָנוּ אֶל כָּל־יִחוּת הַקְּדוּשָׁה, אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְכִזָּה בְּעֶצְמוֹ עָלִינוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמָנוּ תְּמִיד.

אוֹדוֹת כָּל עֲנִינֵיךָ וּבְלִבוֹלֵיךָ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל פְּעַם סְפִקוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ', טוֹב מְאֹד הִיָּה לְךָ אִם הִיִּית רְגִיל לְלַמֵּד הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ד, וְלֹמֵר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מְלִקְוֹטֵי-תְּפִלוֹת, חֶלֶק ב', תְּפִלָּה נ"א, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ בְּיָדֶיךָ. כִּי לְדַעֲתִי, כָּל בְּלִבוֹלֵיךָ הֵם רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַחֲמֻרוֹת יִתְרוֹת וְהַדְּקוּקִים שֶׁל הַכָּל וְכוּ' וְכוּ'. כִּי בְּאַמַּת מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת עֶצְמוֹ בְּאַמַּת אֶל תּוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְיִוְדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּל־כָּל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיִּים אֶת כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה וְכוּ', אֲזִי בִידְעָה זֹו יְכוֹלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מְכֹל דְּבָר וְדָבָר, וּבְכָל מְאָרַע וּמְאָרַע שֶׁרַק נֶאֱרָע עִם הָאָדָם, יְכוֹל לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

ועל-כן בלמוד התורה הנ"ל ובאמירת התפלה הנ"ל יכנס בך אור האמונה הקדושה, ותזכה לעבד את השם יתברך בשמחה אמתית, בלי שום דקדוקים וחקרות של הבל, רק תהיה תמיד בשמחה עצומה. וביותר אתה צריך להזהר בשלום אשתך, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש (חיי מוהר"ן, סימן תקסג), שבימי אברהם אבינו הייתה השכינה נקראת בשם שרה, ובימי יצחק בשם רבקה, ובימי יעקב רחל ולאה, עין שם (עין לקוטי-הלכות, בשר וחלב, הלכה ב'). ומוכן ממילא, שזה סובב על כל בר ישראל, אשתו היא בחינת השכינה אצלו (עין זהר חלק א' קיב, וחלק ג' קפ.), ועל-כן אתה צריך גוץא גחין ולחיש לה (בבא מציעא נט.), ופרש רש"י: שמע לעצתה. וצריכין לכבד מאד מאד את אשתו, כי היא בחינת השכינה, "וכל אשר תאמר אליך שרה — שמע בקולה" (בראשית כא, יב). ואמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה. ועל-כן עזב כבר את כל השטיות הנקראות חכמות וחקרות יתרות, ותכניס את השכינה בתוך ביתך. וזה זוכים רק אם יש לו שכל שהוא המחין י"ה, כי אצל אי"ש יש י', ואצל אש"ה יש ה', ובניחוד זה י"ה, סוד המחין, אבא ואמא, ועל-כן כשהבעל משמח את אשתו, ומכניס בה שמחה, ועל-ידי-זה מתחברין יחד, בבחינת תרין רעין דלא אתפרשן, אזי יש מחין בשניהם, ושורה השכינה ביניהם, והבית תמיד באוירה של שמחה. מה שאין בן פשאין לו שכל ומקפיד תמיד בבית בכעס ובקפידות, אזי בורחת השכינה משם, רחמנא לצלן, ונשאר רק אש' ואש', כי י"ה פָּרוּחַ, ומזה נהנה הריב והמחלקת בבית, והדקדוקים יתרים והחקרות של הבל, שמדקדק על כל דבר אשר אשתו עושה, ונגנס בקטנות דקטנות וכו', ומשם באות כל הצרות בבית, והוא הולך בצער ובמרירות, וכן אשתו הולכת בצער ובמרירות וכו', ואש ואש שורפת את עצמם, ולפעמים האש ללהב יצא ובוצר ושורף הכל וכו'.

ועל-כן זרק ממך את כל הדמיונות, והרגל את עצמך לזמר ולנגן על הכנור שיש לה בבית דיקא, באפן שתשמע אשתך, והרוח טובה, רוח קדושה, תשרה על שניכם, ותתבטל הרוח נכאה, עצבות

רוח (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד); וראה לבנות אוירה של שמחה בפנית, אוירה של אהבה וחבה יתרה, ולא של קפדנות הנמשכת מרשעות ורע לב, השם יתברך ישמר אותנו. אקנה שתצית אותי, ואז טוב לך.

הדורש שלומך...

ד' תלה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים התשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", קדש קדשים בכל מקום שהם, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו.

אחי ורעי! עליכם לשמח מאד מאד על נעם חלקכם תמיד, שזכיתם להתקרב ולהתנדע מרבנו ז"ל, אור האורות וכו', ותהלה לאל, אינכם חולקים עליו, חס ושלום, ובזה ראוי לכם לשמח כל ימי חייכם. ובכלל — מדת השמחה היא העקרית בחיי האדם ברוחניות ובגשמיות, כי יען שהאדם כלול מד' יסודות: אש, רוח, מים, עפר, והעקר הוא מיסוד העפר, אשר משם נמשך העצבון והמרירות (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפט), שמשם נמשכת נשיכת הנחש (בראשית ג, יד): "ועפר תאכל" וגו', ועל-כן על-פירב נופל על האדם עצבון ודכאון ומרירות, שכל זה נמשך מחטא הנחש. ועקר השלמות ותקון כל הבריאה יהיה, פשיטגלה בן השמחה, שהוא הוא משיח בעצמו, שהוא תקון הנחש (משי"ח עולה נח"ש), ועל-כן הוא ישמ"ח הכל וינחם הכל, כי הוא הוא הנ'ח'מ'ן האמתי, המנחם את כל הנדכאים והשבורים, והוא בן הש'מ'ח'ה, שמשמח את כל הירודים והנפולים והנשאלים בעמק הרע והחשך וכו', כל אחד ואחד כפי שיודע נגעי לבבו ומכאוביו בפרטי פרטיות.

ועל-כן עליכם לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד רק בשמחה עצומה, וראוי לכם להביא פלי זמר, ולומר כל ימי חייכם, שאינכם מתנגדים על רבנו ז"ל ועל תלמידיו הקדושים

אָשֶׁר ד' תלה בנחל כא

שְׁבָכֶל דוֹר וְדוֹר, וְהַשְׁמָחָה תִּרְחִיב אֶת מַחְכֵּם וְתִזְכּוּ לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'); וְעַל-יְדֵי יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, אֵיךְ שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ מִמֶּשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּתְגַּלֵּוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת. כִּי בְּאֵמֶת הַשְׁמָחָה מִרְחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְכָל מָה שֶׁנִּתְרַחֵב הַדַּעַת וְנִתְגַּדֵּל הַשְּׂכָל, רוֹאִים וּמְבִינִים וּמְרַגְּשִׁים אֲשֶׁר אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), וְכִלְנוּ גְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי צְרִיכִים לְהַכִּין אֶת עֲצָמֵנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל הַדְּרָךְ הַרְחוֹקָה שֶׁעָלִינוּ לִילָךְ בָּהּ.

וְהִנֵּה בְּאֵמֶת גֵּר זֶה שְׂאִינוּ שֵׁיף לְכָאן בְּמַקּוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא, כִּי שֵׁיף לְמַקּוֹם אַחֵר, מָה שְׂאִין בֵּן מִי שִׁיּוּשֵׁב בְּמַקּוֹמוֹ, אֵין נִקְרָא גֵּר, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּנִדּוֹן דִּינּוֹ, כָּל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת, רַק הוּא עוֹמֵד עַדִּין בְּזֶה הָעוֹלָם, הֲרִי הוּא נִקְרָא גֵּר, מִצַּד יֵצֵר הַמַּחִין שְׁלוֹ, שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְהַפּוּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּאֵלוֹ הוּא יִתְבָּרַךְ רְחוּק מִהָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אִישׁ כְּזֶה נִקְרָא גֵּר. עֲלִיף לְדַעַת שְׂאִתָּה גֵּר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְסוּף כָּל סוּף עֲלִיף לְצֵאת מִכָּאן. מָה שְׂאִין בֵּן מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב מִחוּ וְנִדְעָתוֹ, הוּא מִמֶּשֶׁיף אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ הוּא כְּבָר אֵינוֹ גֵּר, אֲדַרְבֵּה, הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק מִצַּד גּוֹפּוֹ הוּא גֵּר, אֲבָל מִצַּד נִשְׁמָתוֹ עָלָיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ג, כב): "וְחַי לְעוֹלָם" וְגו', כִּי זוֹכֶה לְחַיִּים נְצִחִים (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא), שֶׁהוּא הִתְגַּלּוֹת הַכֶּתֶר, עֲתִיקָא קַדִּישָׁא גְלִיָּא רַעְנָא דִּילֵיהּ, וְעוֹשֶׂה וּמַקְיִים אֶת הַמְּצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה כְּזוֹ, בְּדַגְמַת קִיּוּמוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ, שֶׁשָּׂם אֵינוֹ שֵׁיף אִיזוֹ קְבֵלַת שְׂכָר (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), כִּי שָׂם הוּא אֶסְפֵּק לְרִיָּה מְאִירָה, וְרוֹאִים תְּכַף-וּמִיד אֶת גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים. נִמְצָא לְמַדִּים מְזֶה, כִּי גֵּר שֵׁיף רַק כְּשֶׁהוּא בְּקַטְנוּת הַמַּחִין (אֵף שְׂגָם זוֹ הִיא מְדַרְגָּה גְּדוּלָּה, שְׂאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רַק גֵּר בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עַל-פִּי-רַב אֵינוֹ חוֹשֵׁב מְזֶה), מָה שְׂאִין בֵּן מִי שֶׁזוֹכֶה לְגַדְלוֹת הַמַּחִין, הוּא דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין נִפְקָא מִנָּה לוֹ, אִם הוּא כָּאן אוֹ שָׂם, כִּי תְּמִיד מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא חַי לְעוֹלָם.

והנה מי שזוכה כָּבֵר לַגְדֵּלוֹת הַמַּחֲזִין, והוא תמיד שָׂמַח בְּשִׂמְחָה נְצַחִית, שָׂמַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוא יָדִין אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי מוֹצֵא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּבַר וּבְכָל פֶּרֶט וּבְכָל אָדָם וּבְכָל מְקוֹם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְצַעַר וְלֹא לְלַחֵץ וְלֹא לְהוֹנוֹת אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם. וְזוֹ כְּוִנַּת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כב, כ): "וַיָּגֵר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ, כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם", וּפְרָשׁ רַש"י: לֹא תוֹנֶה אֲוֹנָת דְּבָרִים, וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ בְּגִזְלַת מְמוֹן; הֵינּוּ מֵאַחֵר שְׂאֵתָה כְּבָר אֲוִחֻז בְּמִדְרַגַּת בֵּית, וְאַתָּה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַתָּה מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה כְּדִגְמַת הַיּוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בֵּית אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, רָאֵה לֹא לְצַעַר וְלֹא לְהוֹנוֹת אֶת הַגֵּר, אֶת הַנְּשֻׁמָּה שְׂעֵדִין אֵינּוּ אֲוִחֻז בְּמִדְרַגָּתָךְ, כִּי צָרִיף שְׂתִזְכֹּר, כִּי גֵר הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, כְּשִׂאֵתָ הָיִיתָ עֵדִין בְּמִצְרַיִם, בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, גַּם אֵתָה רְצִיתָ הַתְּחִיזוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאֵה לְחַזֵּק אַחֲרֵימ.

וְעַל-כֵּן תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קַדְּשִׁים! עֲלִיכֶם לְהַכְנִיס עֲצֻמְכֶם בְּתוֹךְ הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלְהַכְנִיס בְּדַעְתְּכֶם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמֵחָה, וּמִהַשְּׂמֵחָה הַזֹּאת שְׂפִיעֵנו גַּם עַל אַחֲרֵימ, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שְׂתִכְתְּבוּ כָּל מֵה שְׂאֵתֶם רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים כְּאֵן... כִּי סוּף כָּל סוּף תִּזְכּוּ בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ לְצֵאת מִכְּאֵן, וְלִכְנוֹת בְּעֲצֻמְכֶם בֵּית.

וּרְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי, שְׂכָל תִּלְמִיד מִ"הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ", כְּאֲשֶׁר יִגִּיעַ לְגוֹר כְּאִיזוֹ עִיר שָׂרָק תִּהְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִבְנֶה גַם-כֵּן "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ", וְיִקְרַב נְפִשׁוֹת, וּבְאֶפֶן הַזֶּה, אִם תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְכַתֵּב כָּל מֵה שְׂאֵתֶם רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים, יִהְיֶה לְכֶם מֵה לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר.

וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂכָל תִּלְמִיד מִתִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ" לֹא יִטְעֶה אֶת עֲצֻמוֹ, רַק יִזְכֶּה לְמֵלֵא אֶת עֲצֻמוֹ עִם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶהֱרֵה הַקְּדוּשׁ וְתִקּוּנִים, וְכָל סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְסִפְרֵי רַבְנּוּ ז"ל, וְכָל מֵה שְׂשִׂמְעֶתֶם כְּאֵן, וְאִזוּ בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר תִּזְכּוּ לְמַצֵּא אֶת בֵּית

אָשֶׁר ד' תלו בַּנְחַל כג

זוגכם וְתַחַתְּנוּ וְתִבְנוּ בֵּית גְּאָמֶן בְּיִשְׂרָאֵל, תִּזְכּוּ גַם-כֵּן לְבָנוֹת
"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", לְקָרֵב גַּם אֶת אַחֵרִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹרֵנוּ לְרֵאוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחַתְכֶם. וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה
הִיא שְׂמִיחָה נְצַחִית, שְׂתִזְכּוּ לְבָנוֹת כָּל אֶחָד מֵכֶם "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ",
לְקָרֵב גַּם-כֵּן אַחֵרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיָדֶיךָ בְּפִשִׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַ נְצַחִים.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, בְּרַח לְךָ מִמַּחְלָקָת, אֲשֶׁר הִיא אֵשׁ שׁוֹרֶף,
וַיִּשְׂרֹף אֶת כָּל הַבַּיִת תַּחַת יָדוֹ, וְשָׁלֵם יִשְׁלַם הַמְּבַעֵיר אֶת הַבְּעֵרָה, הוּא
גַּרְם אֶת הָאֵשׁ וְהִלְהִיבָהּ, וְעַכְשָׁיו יֵשׁ לוֹ חֲצֵפָה לֹאמֵר שֶׁהוּא הַנִּרְדָּף,
כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּדוֹרוֹת שְׁלֹפְנֵינוּ "קוֹזֶק הַנְּגִזָּל", הַקּוֹזֶק הַזֶּה גּוֹזֵל וְחָמֵד
וְהִפָּה אֶת יְהוּדֵי חֵלְשׁ וּמְסֻכֵּן וְכוּ', וְכִשְׁהַיְהוּדֵי הַזֶּה הַתַּחֲוִיל לְצַעֵק
מֵרַב כְּאָבוֹ וְכוּ', אֲזַי לְקַחוּ הַקּוֹזֶק לְדִין, וְהַעֲמִיד פָּנִים שָׁל נִרְדָּף,
וְכֹאֵלוֹ הוּא הַנְּגִזָּל.

כְּמוֹ-כֵן עוֹשִׂים עַכְשָׁיו אֱלֹהֵי הַמַּתְנַגְּדִים, כְּאֵלוֹ הֵם נַעֲשׂוּ הַנִּרְדָּפִים.
וּבְנוֹדָאֵי כּוֹאֵב הַלֵּב, חֲצֵפָה כְּזוֹ כְּמוֹ שֶׁל הָעַרְב־רַב הָרָשָׁעִים, שֶׁהָרְסוּ
אֶת הַיְסוֹד לְגַמְרֵי, וְעַכְשָׁיו מִי שֶׁצּוֹעֵק וּמוֹחָה וּמְגַלָּה קְלוֹנָם, הֵם
מְכַנְּיִם אוֹתוֹ בְּשֵׁם "שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל", אֵין לוֹ "אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל", כְּמוֹ-כֵן
אֱלֹהֵי הַמַּתְנַגְּדִים, כְּשֶׁמְגַלִּים אֶת הַחֲרָבֵן הַנּוֹרָא שֶׁגָּרְמוּ, הֵם צוֹעֵקִים:
רְאֵה, הוּא מְדַבֵּר עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ... כְּאֵלוֹ הֵם מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אוֹ
מְדַבְּרִים עַל כְּפֵה זְקֵנִים טְפָשִׁים... וְכִמוֹ שֶׁהָעַרְב־רַב הָאֲרוּרִים טְמָאוּ
כָּל חִלְקָה טוֹבָה מְכֻלָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכִשְׁמוֹחִים וְכוּ', הֵם
מְעַמִּידִים פָּנִים שָׁל תְּמִימִים, וְצוֹעֵקִים: זֶה חֲלוּל ה', לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם
מִחֲלָקַת שֵׁשׁ בֵּין "יִשְׂרָאֵל" לְעַמִּים, כְּמוֹ-כֵן אֱלֹהֵי הַפְּרִתְחִים, שֶׁגָּרְמוּ

מה שגִּרְמוּ, שְׁאֲלָפִים מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, נִתְרַחֲקוּ עַל-יְדֵי גְאוּנָתָם וּמַחְלָקָתָם וְכוּ', וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁמְגַלִּים אֶת פְּרָצוּפָם הַטָּמֵא, הֵם צוֹעְקִים: זֶה חִלּוּל ה', חִלּוּל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, לְגַלוּת לַחֹוץ מַחְלָקַת שֵׁשׁ בְּפָנִים וְכוּ'.

מה לַעֲשׂוֹת?! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁכוּאֵב לָךְ לְבָרֵךְ עַל זֶה, אֵיךְ שֶׁכַּת צְבוּעִים יִהְיוּ זֵה־כֵּן אֶל הַהַפּוּדָה, הַקּוּזָק יֹאמֵר: נִגְזַל אֲנִי, הִרְשָׁע יֹאמֵר: צְדִיק אֲנִי, הִרְוִדָה יֹאמֵר: נִרְדָּף אֲנִי. מֵה לַעֲשׂוֹת?! הַהִכָּרַח לְשֵׁים יָד לְפָה וְלִסְבֵּל וְלֹא לְכַעַס, כִּי "כַּעַס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּחַ" (קִהְלַת כו, ט), וְעַלֵּינוּ לְאַחַז הַרְבֵּה בְּמִדַּת אֶרֶץ אֲפִים, וְלֹא לְדַבֵּר עִמָּהֶם, וּמִכָּל שָׁפֵן לֹא לְהַכְנִס בְּשׁוּם וּכְוֹחִים, וְאֵין עֲצָה אַחֲרַת כָּלֵל.

כִּי בְּאַמַּת צְרִיף שֶׁתִּדַּע, אֶהוּבִי! הַחֲכָם מְכַל אָדָם אָמַר (מִשְׁלֵי כט, יא): "כָּל רוּחוֹ יוֹצִיא כְּסִיל וְחָכָם בְּאַחוֹר יִשְׁבַּחְנָה", רְצָה לוֹמַר אֵיךְ יִתְנַהֵג הָאָדָם עַל פְּנֵי תִבֵּל עִם חֲבֵרוֹ וְעִם בְּנֵי בֵיתוֹ, דִּהְיִנוּ שִׁישֶׁתִּדֵּל בְּכָל כַּחוֹ לְעַצֵּר אֶת רוּחוֹ, שֶׁלֹּא יוֹצִיא מִמֶּנּוּ הַדְּבָר בְּלִי הַבְּנַת הַלֵּב קִדְּם הַמַּעֲשֶׂה. וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ בִּילְקוּט וּבִתְנַחוּמָא: מִי שֶׁהוּא כְּסִיל, בָּא לְרִיב עִם חֲבֵרוֹ, וּמוֹצִיא דְּבָרִים שִׁישׁ לוֹ, וּמִי שֶׁהוּא חָכָם בְּאַחְרוּנָה, הוּא מְסַלְקוֹ, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וְזֶה תְּלוּי אִם יֵשׁ לוֹ שֶׁכָּל, אִז אִם חֲבֵרוֹ יַעֲזִיז כְּנִגְדּוֹ, יִרְאֶה לְעַצֵּר הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ לְהוֹצִיא, כִּי אִז לֹא יִהְיֶה שׁוּם תּוֹעֵלַת מֵה שִׁיִּדְבֵּר אֵלָיו, רַק לְדַבֵּר בְּפָנָיו בְּאַחְרוּנָה, כְּאֲשֶׁר נִתְקַרֵּר כְּעֶסוֹ, אִז הוּא מְסַלְקוֹ בְּמַעַט דְּבָרָיו. יִשְׁבַּחְנָה, רְצָה לוֹמַר: מִשְׁפִּיל אוֹתוֹ בְּמַעֲנֵה לְשׁוֹן הַחֲכָמָה וּבְמַתְקַ שֶׁפְּתִי הַדַּעַת. לְכֵן יִקְדִים הָאָדָם לְעוֹלָם הַשֶּׁכֶל לְרִצּוֹן, וְלֹא יַעֲשֶׂה בְּמַהֲרָיוּת כִּי אִם בְּמַתִּינּוּת, וְתַמִּיד יִהְיֶה מְנַח רֶסֶן עַל שֶׁפְּתִיו, וְיִהְפֹךְ אֶת הַדְּבָר שְׁרוּצָה לְדַבֵּר אוֹ לַעֲשׂוֹת בְּדַעַתוֹ וּבְלִבּוֹ כְּמֵה פְּעָמִים, וְאִז יִהְיֶה טוֹב לְגוֹף וְלִנְפֶשׁ. וְהַמְּלִבִי"ם ז"ל מְבַאֵר הַפְּסוּק, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: הַרוּחַ הוּא כַּחַ הַמַּעֲלָה הַצִּיּוּרִים עַל הַלֵּב, וְרַב צִיּוּרֵי הָאָדָם הֵם רָעִים, כְּמוֹ צִיּוּרֵי הַתַּאֲנָה וְהַקְּנָאָה וְשִׁנְאָה וְכְדוּמָה, הֵם רָעִים מְאֹד, שְׁמוֹצִיאִים אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם. וְכִשְׁהָרוּחַ מִתְרַחֵב וּמַעֲלָה הַצִּיּוּרִים הָאֵלֶּה מְעַמֵּק הַנְּפֶשׁ, וְיִסִּיעֵם עַל פְּנֵי הַלֵּב, אִז יִתְעוֹרֵר הַכַּח הַמְּתְעוֹרֵר לְפַעַל כְּפִי הָאֵלֶּה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ, עַיִן שֵׁם.

אֲשֶׁר ד' תלו בַּנְחָל כה

על-כָּל-פְּנִימִים נִרְאָה כִּי מִי שֶׁהוּא כִּסִּיל, אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲצֹר אֶת כַּחוֹת הַפְּנִימִיּוֹת בְּשׁוֹם אֶפֶן, וְיוֹצִיא מִמֶּנּוּ תַכְף וְיִנְדַע לְכָל שְׁטוּתוֹ, וְהַכֵּל שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ וּבּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ, אֲבָל מִי שֶׁהוּא חָכֵם, יִרְאֶה וְיִשְׁתַּדֵּל שְׁלֹא יוֹצִיא מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבַר מְגַנָּה — הֵן עַל עֲצָמוֹ וְהֵן עַל אַחֵרִים.

אֲמַנָּם מִי הוּא הַגּוֹרֵם לְחֻכְמָה? הִיא הַמְתִּינּוּת, וּמִי הַגּוֹרֵם לְסִכְלוּת? הִיא הַמְהִירוּת, לָכֵן לֹא יִמְהַר לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבַר. וְנִדַע שֶׁהָאָדָם הוּא מְזַמֵּן לְמַלְחָמָה הַקְּשָׁה, אֲשֶׁר בְּעַל הַמַּלְחָמָה לֹא יָנוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט בְּכָל רִגְעוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינּוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּסִפָּה נב). וּבְקִדּוּשֵׁינוּ (ל), שִׁיְצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל יוֹם, עַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת זָהִיר מְאֹד מִפְּנֵיו, שְׁלֹא יִפֹּל בְּרִשְׁתּוֹ הַמֶּר.

זוֹ לְשׁוֹנוֹ בְּסִפְרֵי חֲרָדִים: וְנִדַע בֵּין-אָדָם, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַבָּא לְקִרְאָתָךְ, הוּא נִסְיוֹן חֲדָשׁ לָךְ, עֵינֵי שָׁם. לָכֵן מִתְחַלֵּת הַיּוֹם הַשֶּׁכֶם וּמִתְחַלֵּת הָעֶרֶב הַשֶּׁכֶם גַּם-כֵּן, הַשֶּׁכֶם לְבֵיתוֹ שֶׁל מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו שִׁיְהִיָּה בְּעֶזְרַתְךָ אֵיךְ לְהִנָּצֵל בְּצָבִי וּבְכֹאֵל מִיַּד הַיֵּצֵר הָרָע, כִּי הוּא פּוֹרֵשׁ רֶשֶׁת עַל הָאָדָם תָּמִיד, כְּדֵי שְׁלֹא יוּכַל לְקַיֵּם מִצְוֹת הַשֵּׁם. וְאִפְּלוּ בָּעֵת שֶׁאָדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבַמִּצְוֹת, יִשְׁתַּדֵּל גַּם-כֵּן הַיֵּצֵר הָרָע בְּכָל כַּחוֹתָיו, לְבַטֵּל אֶת הָאָדָם שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּכּוֹנֵה לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֲלֵא יַעֲשֶׂה בְּפָנָיָה וּלְכוֹנֵה אַחֲרָת. לָכֵן מְכַרַח הָאָדָם אִם הוּא רוֹצֵה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ, לַעֲשׂוֹת עֲצוֹת אֵיךְ לְהִנָּצֵל מִיָּדוֹ וּמִרִשְׁתּוֹ הַמֶּר. וְאַתָּה בֵּין-אָדָם, אִם תַּעֲשֶׂה תְּחִבּוּלוֹת, תּוּכַל לְהִנָּצֵל מִמֶּנּוּ, מִפַּח יְקוּשׁ, וְגַם זֹאת אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי מִי שִׁישׁ לוֹ מִדַּת הַכַּעַס וְהַקִּפְדָּה, אֵינּוּ יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם וְהַכְּנַסַּת אוֹרְחִים פְּיָאוֹת, כִּי בְּכַעֲסוֹ הוּא פּוֹגֵם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכָל אָדָם מְבַזֶּה אוֹתוֹ, וְגַם גּוֹרֵם שְׁנֵתִיבָזָה אָבִיו. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינּוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין נב): אָרוּר, שְׁזָה גְדֹל, עֵינֵי שָׁם. וְאוֹמְרִים עָלָיו: רְאוּ מָה שֶׁגִּדְּלַתְּם, רְאוּי הִיָּה שְׁלֹא הִיָּה בְּעוֹלָם, וְאִם-כֵּן אֵינּוּ יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקְרָא שְׁמוֹ חֲשָׁף, כִּסִּיל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּוֹלָז לְכְבוֹד אָב וְאִם, וּמִדָּה

כּנגד מדה יעשה לו, כי כּאֲשֶׁר יתגדלו בני ביתו — יזלזלו גם־כּן אֶת כבודו.

והכנסת אורחים גם־כּן לא יוכל לקיים, כּמו שגאמר בתורה הקדושה, כי אפלו המכניס אורחים, ויתן להם לאכל ולשתות, אך אם בטבע כּעסן ורגזן, אז בשעה שהאורח יושב לאכל, והוא יכעס על אנשי ביתו, יחשב האורח בלבד שהוא כּוּעס עליו, אז יבזהו האורח בלבד, ואומר שהוא איש רע. ולכּן אינו רוצה לאכל אצלו עוד, ומפרסם לכל שהוא איש רע, וממילא לא יוכל לקיים מצות הכנסת אורחים פיאות. ופעמים כּל המצוה של הכנסת אורחים חסרה לו, כי עקר מצות הכנסת אורחים היא, שיקבל האורחים בסבר פנים יפות, ויותר חשוב ומרצה בעיני אלקים ואדם, שיתן פת חרבה עם יפה עינים וטוב ראי, ממאכלי פטומות בפנים זועפות. לכּן יבטל מדת הכּעס הנמצאת אצלו. ואם ימצא אצלו כּעס בעת הכנסת אורחים, ישליכהו ממנו שלא ימצא אז אצלו כּלל מכּעסו, ואל יראה בפני האורח שום פנים זועפות ועצבות, אלא פנים שוחקות, כּדי שלא יחשב האורח שבשבילו פניו רעים, וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים.

וכמו־כּן שאר מצוות גם־כּן לא יוכל לקיים פיאות וכתקונן בעת כּעס, לכּן ישתדל אחר עצות לבטל מדת הכּעס, ואין לה עצות טובות מאלה שמוכאים בספרי רבנו ז"ל — קחם משם, וירנה לה.

הדורש שלומך...

ד' תּלז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כּבּר כּמה פעמים, ומרב טרדותי,

אֲשֶׁר ד' תלו בנחל כז

בַּעֲוֹנוֹתַי הַרְבִּים, בַּעֲסֵק הַרְבִּים מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ קָשָׁה לְהִשִּׁיב
תַּכְּרֵי-וּמִיד, וְעַמְדַּ הַסְּלִיחָה.

מֵאֵד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח עַל אֲשֶׁר אַתָּה זוֹכָה לְהִתְקַדֵּם בַּעֲבוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵן אַתָּה זוֹכָה לְחַדֵּשׁ גַּם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי
חֲלָקֶיךָ, כִּי זֶהוּ עֵקֶר לְמוֹד לְשִׁמָּה, לְזִכּוֹת לְהוֹצִיא מִכָּל הַלְמוּדִים
שְׁלוּמֵד — יַעֲזוּת בַּעֲבוּרוֹ וּבַעֲבוּר חֲבָרָיו (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן סא), וְלַחֲפֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּתוֹךְ הַלְמוּד, וְלִמְצָא אֶת רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַתּוֹרָה אֶחָד הֵם, וְעַל-כֵּן (תְּהִלִּים יז, ח):
"בְּצֵל' כְּנֶפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי", הֵם רְאִשֵׁי תְבוּת כְּתוּב' וְסוּפֵי תְבוּת
כְּלִי', לְהוֹרוֹת כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַבֵּית מְנוּס לְהִסְתַּר בְּצֵל כְּנֶפֶי וְיִתְבָּרַךְ,
וְזֶהוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת לְמוֹדָה, כְּשֶׁזוֹכָה לְחַדֵּשׁ בָּהּ
חֲדוּשֵׁים דְּאוֹרֵיחָה.

וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תְקוּן גְּמוּר
לְהַרְהוּרִים רַעִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַכְּלִי' לְקַבֵּל בּוֹ חֲדוּשֵׁי
תּוֹרָה הוּא הַכְּתוּב'. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: אֲשֶׁרֶי מִי שֶׁבָּא
לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ (פְּסָחִים ג), וּפָרְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁכּוֹתֵב כָּל מָה
שְׁלוּמֵד בְּיָדוֹ, הֵינּוּ שֶׁמְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וְכוּתְבָם בְּיָדוֹ דִּיקָא. וְזֶהוּ
עֵקֶר הַצֵּל לְהִסְתַּר שָׁם; כִּי כְּשֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם מְרִירוֹת וּבִלְבוּלִים
וְיִסּוּרִים, עֵקֶר הַעֲצָה — לְבָרַח אֶל תּוֹךְ הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, כִּי הַחֲדוּשֵׁי
תּוֹרָה הֵם כְּלֵי לְקַרֵּר אֶת צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
סה). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק ב'): אִם רְאִיתָ
שְׂיִסּוּרִים מְמִשְׁמָשִׁין וּבָאִין עֲלֶיךָ, רוּץ לְחַדְרֵי הַתּוֹרָה, וּמִיד הַיִּסּוּרִין
בוֹרְחִין מִמֶּךָ, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן דִּיקָא בְּצֵל' כְּנֶפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי, רְאִשֵׁי
תְבוּת וְסוּפֵי תְבוּת: כְּתוּב' כְּלִי', כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַכְּלֵי לְהִסְתַּר בְּסִתְר
צֵל כְּנֶפֶי וְיִתְבָּרַךְ — עַל-יְדֵי הַכְּתוּב, לְכַתֵּב כָּל הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה
שֶׁמְחַדֵּשׁ בְּיָדוֹ דִּיקָא. וּבַפְּרָט אַתָּה, שֶׁסְּבִלְתָּ יִסּוּרִין בְּיָדֶיךָ, וְהִיוּ
מִזִּיעוֹת תְּמִיד וְכוּ', כִּי זֶה מְחַמֵּת קִלְקוּל הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן יְדִי' בְּמִלּוּי
כְּזֶה: יו"ד, דל"ת, יו"ד, עוֹלָה דַּע"ת, כִּי הַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם נִפְרָת
בְּיָדָיו. וְכֵן עֵקֶר חֲכָמַת הַרְפוּאָה הוּא עַל-יְדֵי מְשֻׁמוֹשׁ הַדּוֹפֵק שְׁבִיד,
כִּי כָּל מִינֵי מַחֲלָקַת תְּלוּיִים בְּהַדּוֹפֵק (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד);

כח אֲשֶׁר ד' תלח בנחל

והצדיק האמת יכול להבין את הדפק של כל אחד ואחד, ועל-כן יכול לרפאות (עין ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום ו'); ועקר רפואתו על-ידי העשרה מיני נגינה שמנגן לפניו וכו', עין שם.

ועל-כן מה טוב ומה נעים להיות רגיל לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שנקראים "תקון הכללי", והוא סגלה גדולה לרפואה ולפרנסה ולתקון עוונות, אשרי מי שיאמרו בכל יום יום.

חמדת לבבי! חזק ואמץ בכל ענייך, ואל תפל בדעתך כלל, והתמד בלמוד התורה הקדושה בכל יום יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש וספרי הפוסקים וספרי רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ד' תלח.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש" בכל מקום שהם, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו ויאיר אורו הגנוז.

אחי ורעי! חזקו ואמצו בתורה ובתפלה, כי רק זה עקר התכלית, ושאר הדברים הכל הבלים שאין בהם ממש, "כי הזמן הולך והומה והגוף אפשר כי היום בא יומו" (עין בשיר רבנו ז"ל); ואת זה צריכים תמיד לחשב, אולי היום הוא האחרון שלי. ועל-כן פשט אחד יודע כבר בברור ובנדאות, כי היום הוא האחרון שלו, אזי מבלה כבר את היום באפן אחר לגמרי. קדם הוא שש ושמת, כי ביום הזה יזכה להפטר מכל צרותיו וכו', וביום הזה יזכה לחזר אליו ותפריך בהפשטת גופו וכו'.

וכן ראו להזדרז ביום הזה לקיים מצוותיו, שהם רצונותיו ותפריך בתכלית השלמות ובשמחה עצומה. וכן ראו לחטף ביום הזה מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו', כי אין לכם רק יום זה, ובאילו פנים תעלו למעלה וכו'!

אָשֶׁר ד' תלח בנחל כט

הַכָּלֵל הוּא, יְדִידֵי הַיְקָרִים! לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַיִלְךָ עִם הַגְּלוּי שְׂגָלָה רַבָּנוּ ו"ל עַל הַפְּסוּק (תהלים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקָלוֹ תִשְׁמָעוּ", אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ יִתְבַּרְךָ, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אֵין לָכֶם רַק הַיּוֹם הַזֶּה (עֵין לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ערב), וְעַל-יְדֵי שְׁמַרְגְּלִים אֶת עֲצָמוֹ לַיִלְךָ בְּדַרְךָ זוֹ, כְּבָר אֵין צְרִיכִים מְשַׁגֵּיחַ וּסְדָרִים, כִּי כָּל אֶחָד מְשַׁגֵּיחַ עַל עֲצָמוֹ וְעוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ סְדָרִים כְּפִי כַחוֹ וְכְפִי בְּחִינָתוֹ.

וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אַחֵי וְרַעֲי! כִּי מִתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" אֵינָה יְשִׁיבָה כְּמוֹ יְשִׁיבֹת אַחֲרוֹת, שֵׁישׁ מְשַׁגֵּיחַ וַיֵּשׁ סְדָרִים וַיֵּשׁ רֹאשׁ יְשִׁיבָה הַרְוּדָה בַּבְּחוּרִים וְכוּ', אֶצְלָנוּ הַעֲקָר הוּא הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהָרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלָנוּ הוּא רַבָּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, שְׁלוֹמֵד עִם הַתְּלַמִּידִים אֲמוּנָה (עֵין לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'); וְכָל אֶחָד מְשַׁגֵּיחַ עַל עֲצָמוֹ, וְכָל אֶחָד עוֹשֶׂה אֶת הַסְּדָרִים שְׁלוֹ לְעֲצָמוֹ, כִּי לֹא שֵׁיף לִוְמַר דְּעוֹת לְאַחֲרִים, כִּי זֶה טְבָעוֹ לְלַמֵּד כָּל הַלְּיָלָה, וְעַל-כֵּן עָלְיוֹ לִישֵׁן בַּיּוֹם, זֶה טְבָעוֹ לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם, וְעַל-כֵּן עָלְיוֹ לִישֵׁן בַּלְּיָלָה, זֶה טְבָעוֹ לְאַכֵּל שְׂתִימִים אוֹ שֵׁלֶשׁ פְּעָמִים, וְזֶה טְבָעוֹ לְאַכֵּל פֶּעַם אַחַת, זֶה טְבָעוֹ לְנוֹחַ, וְזֶה טְבָעוֹ לֹא לְנוֹחַ וְכוּ' וְכוּ', וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי שְׁנוּיִים שֵׁישׁ בֵּין אֶחָד לְחֶבְרוֹ.

וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחַר כָּלֵל, וְכֵן לֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל אַחַר כָּלֵל, רַק כָּל אֶחָד יִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, וַיִּשְׁגֵּיחַ עַל עֲצָמוֹ, וְאֵז יַעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ חֲשָׁבוֹן, וַיִּרְאֶה כִּי לִוְמַד בִּישִׁיבְתָנוּ בַּיּוֹם אֶחָד יוֹתֵר, מֵאֲשֶׁר הָיָה לִוְמַד בִּישִׁיבָה אַחֲרַת חֲדָשׁ שְׁלָם בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא. וְדָבָר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל תְּלַמִּיד וְתַלְמִיד, כְּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ וּמְבִין בְּעֲצָמוֹ.

וְעַל-כֵּן אֵין לְדוֹן לְכַף חוּבָה, חַס וְשְׁלוֹם, אֶת שׁוּם תְּלַמִּיד מִישִׁיבְתָנוּ, וְכֵן אֵין לְפַל בְּדַעַתוֹ, לְחַשֵּׁב כִּי, חַס וְשְׁלוֹם, הוּא חֶרֶב וּנְחָרֵב וְכוּ', אֶדְרָבָה, אֶצְלָנוּ הוּא בְּחִינַת מַעוֹט הַמַּחְזִיק אֶת הַמְּרַבָּה, כְּאֲשֶׁר סִפֵּר רַבָּנוּ ו"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם ה'): אֶחָד יֵשׁ לוֹ חֲתִיכַת מְדִינָה שְׁהִיא מוֹצִיאָה פְּרוֹת הַרְבֵּה, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁמִּתְשַׁבֵּיחַ אֶת הַפְּרוֹת שְׁהוֹצִיאָה הַמְּדִינָה, רוֹאִין שְׁהַמְּדִינָה אֵינָה מַחְזִיקַת מְקוֹם כָּל-כֵּף כְּמוֹ הַפְּרוֹת, כִּי אֵין בָּהּ מְקוֹם כָּל-כֵּף לְהַחְזִיק כָּל-כֵּף פְּרוֹת.

נמָצָא, שְׁהִיא בְּחִינַת מַעוּט מִחֲזוּק אֶת הַמְרָבָה, עֵינֵי שָׁם. כִּי יֵשׁ לָנוּ
רק כְּמָה תְּלִמִּידִים, אֲכַל אִם יִקְחוּ בְּחֻשְׁבוֹן אֶת עֲבוּדַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מֵה שְׁמוּצִיא לְבִסּוּף פְּרוֹת, רוֹאִים שְׁאִין מִחֲזוּק מְקוּם וְכוּ', כִּי הִנֵּה
רְאוּי לְעֲבוּדוֹת כְּאֵלוֹ מְאוֹת וְאֶלְפִים תְּלִמִּידִים.

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי! עֲלֵיכֶם לְהִסְתַּכֵּל עַל חֲבָרֵיכֶם בְּעֵינֵי טוֹבָה,
וְלָדוּן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְכֵן לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִעֲבוּדַת חֲבֵרוֹ, רַק
כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֹאמֶר כְּמוֹ שְׁאָמַר הַתָּם הַקְּדוֹשׁ (עֵינֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת,
מַעֲשֵׂה ט' מִהַחֲכָם וְהַתָּם): זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.
וְאִם תִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ זוֹ, אֲזִי תִהְיֶה לְעֶזֶר אֶחָד לְחֲבֵרוֹ, וְאִנִּי מְדַגֵּשׁ עוֹד
פַּעַם וְעוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, שְׁלֵבֵל תִּטְעוּ בִּישִׁיבְתֵנוּ שְׁהִיא כְּדַגְמַת
יְשִׁיבָה אַחֲרַת, שֵׁשׁ בָּה סְדָרִים וּמְשַׁגִּיחִים וְכוּ', אִין זֶה כֶּף אֲצַלְנוּ,
רַק כָּל אֶחָד מְשַׁגִּיחַ עַל עֲצָמוֹ, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַסְּדֵר שְׁלוֹ, אֲשֶׁרִי
לוֹ! וְעַל-כֵּן מֵה שִׁיף לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחַר כָּלֵל?! הֶעָקֵר שְׁכָל תְּלִמִּיד
וְתִלְמִיד מִישִׁיבְתֵנוּ "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" יִזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב מֵאַחֲרֵיתוֹ, כִּי
פֶּן וְאוֹלֵי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן מִחַיֵּי, נִמְצָא, אִם הַיּוֹם הַזֶּה
הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן מִחַיֵּי, כָּבֵר אִין לִי שׁוּם דְּאֶגוֹת לְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים,
אוֹ לָדוּן אֶת אַחֲרֵים, עָלֵי לְחַטֵּף הַיּוֹם הַזֶּה כָּל מִינֵי נִקְדוֹת טוֹבוֹת.

אַחֵי וְרַעֲי! אִם תִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה, וְכֵן אִם תִּתְבַּרֵּר לְכֶם יְדִיעָה זוֹ,
אֲזִי תִהְיֶה שְׁמַחִים מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵיכֶם אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם חֻלְקֵיכֶם
וְגוֹרְלֵכֶם, וְאִינְכֶם מִתְנַגְּדִים עַל זֶה, וְתִהְיֶה תְּמִיד בִּישׁוּב הַדַּעַת דְּבִקְיִים
בוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּדְבִקוֹת אֲמַת, וְזוֹכִים לְחֻזוֹת בְּנַעַם זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
כָּל אֶחָד כְּפִי הַכְּנֵתוֹ אֶל זֶה; אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֻלְקֵיכֶם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאַבְרָה הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו' בענין הופכותים והחפוכים שיש לך עמה, אם לנסע לציון רבנו ז"ל אם לאו; בודאי אם היתה הבנה הדדית ביניכם בשאר הענינים, ולא הייתם רבים כלל, והייתם חיים כפי שהתורה מצוה אותנו: "על-כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו, והיו לכשר אחד", אז אף פעם היא לא היתה מונעת אותך לנסע לציון רבנו ז"ל הקדוש והנורא, וכן לעשות שאר דברים שבקדשה, כי אם יש עדין מניעות מן האשה, סימן שטמון פה משהו אחר שמלחיץ אותה. בודאי לא יתכן שיהיה הבעל פרא אדם, יציק לה ויצערה, יחניקה וכו', לא יתן לה מעות וכדומה, אלימות מלולית ופיזית, ואחר-כך יבקש ממנה רשות לנסע לאומן, בודאי לא תסכים, ותרצה לנקם בו, ותשיב לו מנה אפים במקום שפואב לו, והיכן? תמנע אותו בעת שרוצה לנסע לציון רבנו ז"ל, שאמר רבנו ז"ל, שמי שיבוא אליו לציונו הקדוש בעיר אומן, ויתן שם פרוטה לצדקה, ויאמר העשרה מזמורי תהלים הנקראים: 'תקון הכללי', יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. ולקח על כך שני עדים קדושים. ומכל שכן כשרוצה הבעל לנסע לראש השנה לאומן, שהבטיח על כך רבנו ז"ל, שיתקנו תקון נצחי, וכן יפעל בעבורו לשנה טובה וכו'.

והנה אפה שופך לבך במר לך, שעז רצונך להוציא מהפח אל הפעל ענינך, ולנסע לציון רבנו ז"ל, ואשתך מונעת ממך. עליך לירד לעמק, מדוע תמנע ממך, הלא זו גם טובה בעבורה. פי למה נוסעים לציון רבנו ז"ל? לפעל ישועות, שתהיה פרנסה בשפע, שתהיה דירה נאה, שיהיו ילדים בריאים, שיהיו ההורים בריאים, המשפחה בריאה וכו', ולמה תעכב מכל זה? אלא בודאי חסר משהו בתייכם, בשלום-בית אצלכם, ואת זאת צריך לתקן. עליך לזכר, שרבנו ז"ל הקפיד מאד על שלום-בית, ואמר (שיחות-הרן, סימנים: רסג, רסד), שהסמ"ך-מ"ם לקח עצמו להפריע את השלום-בית בין בני הנעורים, כדי להכשילם אחר-כך בעוונות. ולכן ראה להשמר לא לריב עמה, אשר אומרים חכמינו הקדושים (קהלת ובה,

לב אשר ד' תמ בנחל

פֶּרֶק ד', סימן ח'): טוֹבִים הַשָּׁנִים — אִישׁ וְאִשָּׁה, מִן הָאֶחָד — זֶה לְעֶצְמוֹ וְזֶה לְעֶצְמוֹ; אִם כָּבֵר הִתְחַתְּנַתֶּם, אַתֶּם נִשְׁמָה אַחַת, כְּמוֹכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן רסה), שְׁבִשְׁמַיִם הָיוּ הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשִׁיּוֹרְדִים לְזֶה הָעוֹלָם — מִתְפַּצְּלִים, וְנִשְׁמַת הַבְּעַל יוֹרְדַת דְּרָף זוג הוֹרִים אֶחָד, וְנִשְׁמַת הָאִשָּׁה יוֹרְדַת אֶצֶל זוג הוֹרִים אַחֵר, וְכַדִּי לְחַבְרָם וּלְיַחְדָּם, זֶה לּוֹקַח הַרְבֵּה זְמַן. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ב.): קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יַם סוּף; כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה קְטְרוּגִים. אֲבָל בֵּינּוֹן שְׂמוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה, צָרִיכִים לִידַע שֶׁהֵם נִשְׁמָה אַחַת; וְכִמוֹ שֶׁיֵּד יָמִין לֹא תִכֶּה לְיַד שְׂמָאל וּלְהַפֵּךְ, כִּי כּוֹאֵב לְשִׁנְיָהֶם, כְּמוֹ-כֵן לֹא שִׁיף לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה, וְצָרִיכִים לְהַזְהִיר אֶחָד בְּכַבּוֹד זולתו, וְלִהְיוֹת 'אֶחָד'. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן ד'): 'אֶחָד גִּימְטְרִיָּה 'אַהֲבָה'; אִם אָדָם מְאֶחָד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא אוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאוֹהֵב אֶת כָּל יְהוּדֵי.

על-כֵּן לְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתָךְ הַנְּצַחִית, רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׂיֵהֶיָה בְּשִׁלְמוֹת, וְתִהְיֶה הַבְּנָה הַדְּדִית וְאַחֲנָה בֵּינֵיכֶם, וְאִז בּוֹדָאֵי הִיא תִהְיֶה עוֹזֶרֶת עַל יָדְךָ, וְאוֹרְזֹת מְזוֹדְדָתְךָ עִם צִדָּה לְדְרָף, וּמְגַרְשֵׁת אוֹתְךָ, שֶׁתִּסַּע אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְתִפְעַל שֵׁם יְשׁוּעוֹת. וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, הִיָּתָה לּוֹקַחַת מִקַּל וְאוֹמְרַת: בְּעַלֵּי הַיָּקָר! הַתְּכַרַח לָךְ לִילָף לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִפְעַל שֵׁם יְשׁוּעוֹת לְכָל הַשָּׁנָה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לשלום-בית אמת, ותהיה ביניכם אחנה ואהבה הדדית, ואז תשרה השכינה ביניכם תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' תמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל האברך היקר, שותה ממֵי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר ד' תמא בנחל לג

מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ותשואות חן
לך על זה.

אודות שאלותיך, אשיבך על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

לגבי השאלה הראשונה, הלא הקדוש-ברוך-הוא תננה בארבע
בנות, עליהן להיות שמח ועליו מאד, כי אנשים היו משלמים כל
הון דעלמא לזכות לזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזרה, שתזכה לחתנים
יראי ה'.

ובאמת ראו להרבות בתפלה אליו יתברך, אשר אין למעלה
מזה. ובפרט בעת הדלקת הנרות, אז הוא עת רצון גדול בשמים
לאשה לפעל כל אשר רוצה, ובפרט בנים זכרים, וכדאי שהיא
תעמד אז כמה דקות ארוכות מול הנרות, ותשפך דמעות לפניו
יתברך למען הצלחת בני המשפחה, וכן לזכות לבן זכר צדיק. וכן
תרבו שניכם בתפלה ובהתבודדות בכלל, ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא
לא ימאס תפלתכם.

ואודות השאלה השנייה בענין מקום עבודה; היום ישנם הרבה
מבטלים, ולכן אם יש לך מקור פרנסה, אין זורקים אותו, אף אם
אינך מרצה, ויש בו חסרונות רבים, ובנדאי אם תזדמן לך עבודה
אחרת, מסדרת וקבועה וטובה יותר, אז כדאי לעזוב את העבודה
הקודמת, אבל לא סתם כך לעזוב עבודה. ועל זה הקפיד מוהרנ"ת
ו"ל ואמר, שפרנסה לא זורקים וכו'. ולכן תראה להתפלל גם על
זה לפניו יתברך, שתהיה לכם פרנסה בשפע ובנגל, קבועה ונוחה,
והקדוש-ברוך-הוא השומע בתפלות ישראל ישמע בתפלתך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' תמא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר, שותה

ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות הישיבה ששאלת וכו', באמת זה דבר גדול מאד, ואשרי האדם שזוכה להקים ישיבה, ולקבץ בחורים וללמד עמהם תורה, ולהחזיר בהם אמונה. ולכן אם כבר מוקמת הישיבה — צריכים לדעת, שאין זה בא בנקל — לא בגשמיות ולא ברוחניות. בגשמיות ישנן הוצאות גדולות: אכילה, שתיה, לינה, אשל מחלט. וברוהניות — כל תלמיד יש לו דעה אחרת, ומבין אחרת, וצריכים להוריד עצמו לכל תלמיד ותלמיד, כי כל אחד זקוק לטפול אישי בעבורו. ולכן מי שיכול לעמד בתנאים אלו, שימשיך בישיבה ולא ישבר, ואם יהיה עקשן, הקדוש-ברוך-הוא ירבה גבולו בתלמידים.

ובענין ששאלת וכו', אם הוא רוק עדין, והוא מבגד, האם יצא לעבד וכו'; לדעתי, שיראה להשאר בישיבה וללמד, ובעת הפנאי — יעבד, ואת הפסך הזה יתן צדקה, ועקר הצדקה לנשמתו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט): כשאדם עובד, צריך לחשב, שכל אשר הוא עובד, זה רק כדי לעזר לשני, כי עקר תקון הכללי של המשא ומתן זה לתן צדקה, ואין צדקה יותר גדולה מזו, שאדם נותן לנשמתו, הינו שאוסף פסך כדי להגיע לציון רבנו ז"ל, כדי לזכות לתקון נפשו. ולכן הייתי מיעץ לו, להשאר בישיבה ולהשלים עצמו וללמד, ואם אינו יכול ללמד שעות רבות כל-כך ברציפות כפי הסדרים בישיבה, וכן היות שאין מי שיממן למועדיו, אזי יראה לקבץ זמן מסוים שיעבד וימציא פספו, אבל לא יעזב את פתלי הישיבה, לילך לעסק רק בפרנסה.

אבל אם הוא כבר אברך שפנה בית, בודאי מנח עליו החוב גם לפרנס בני ביתו. וכמאמרם ז"ל (אבות ב, ב): טוב תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון; כי אין זה סותר אחד את השני, יכולים ללמד, וגם לפרנס את המשפחה. והעקר לא לפל ברוחו ולהיות בשמחה, שאז הדעת מתרחבת, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'): מה שבגני-אדם רחוקים מהקדוש-

אָשֶׁר ד' תמב בנחל לה

ברוך-הוא, זה מחמת שאין להם ישוב הדעת, וזה מחמת שאינם בשמחה. ולכן 'מחשבה' אותיות 'בשמחה', כשאדם תמיד שמח, הוא יכול להליך מח מחשבתו כפי שרוצה, והוא בן חורין. ולכן העקר להיות בשמחה ולא לדאג, וללמד תורה, ואז הקדוש-ברוך-הוא ישפיע גם שפע בפרנסה.

הדורש שלומך באהבה...

ד' תמב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ...

אודות וכו', האשה צריכה לשאל את עצמה: האם כשהבעל עובד כל היום, ואיננה רואה אותו ולא יכולה לדבר עמו, וכן הילדים אינם יכולים לראותו וכו', מפאת עבודתו שעמל לפרנסת ביתו, האם גם אז מפריע לה, כמו שמפריע לה שבלילה אינו בבית, בשעה שהולך לכולל ולומד תורה, או שדיקא בעת שרוצה להחיות נשמתו וללמד, אז יש לה טענות, שגער מן הבית, ואין יכולים לדבר עמו וכו' וכו' וכדומה, כל מיני טענות, שמשך כל היום כשהוא עובד לפרנסת הבית, אז אינה מתלוננת?! כי באמת האשה צריכה להיות הכי מאשרת, על שיש לה בעל צדיק, שכל היום עובד, כדי לפרנס אשתו וילדיו, ובלילה לומד תורה. ואומרים חכמינו הקדושים (ברכות יז): גדולה הבטחה שהבטיחן הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מאנשים, ונשים כמה וכמה? באקרוי בנייהו לבי כנישתא, ואתנויי גברייהו בי רבנן ונטרין לגברייהו; בזה שמחכות לבניהם ובעליהן שישובו מלמוד תורתם, בזה היא מקבלת את השכר הכי גדול, ומתחלקת עמו שנה בשנה.

ומה שמתאוננת, שהבעל עצבני ומר נפש וכו', באמת הקולר תלוי בצוארה, כי במקום שתקבל אותו בשמחה ובאהבה, ותחשב: "הנה בעלי עובד כל היום קשה מאד, וסובל חרופין וגדופין,

לו אָשֶׁר ד' תמג בנחל

וְהַמְעַבִּיד מְבוֹזֵהוּ וּמְחַרְפוֹ, וּבְכָל זֹאת הוּא מִמְשִׁיךְ וְעֹמֵל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְכוּ', וְאֵינּוּ נֹשֶׁבֶר וּמְחַזֵּיק מְעַמָּד, וְאַחַר-כֵּן עוֹד הוֹלֵךְ וְלוֹמֵד תּוֹרָה", בְּמָקוֹם זֶה הִיא זְעוּפָה וְכַעֲוֶסָה וְכוּ' וְשׁוֹפְכַת כָּל הַמִּרְיוֹת עָלָיו, וְזוֹעֶמֶת — מִדּוּעַ נֶעְדָּר מִן הַבַּיִת וְכוּ'. אֲשֶׁר אֵין אֲנֹלֶת גְּדוּלָּה מִזּוּ, וְהוֹרֶסֶת בְּיָדֶיהָ אֶת שְׁלוֹם בֵּיתָהּ.

וְלִכֵּן הֵייתִי מֵיַעַץ לָהּ, שֶׁתִּכְבֵּד וְתִיַקֵּר מְאֹד אֶת בַּעֲלָהּ, וְתִתֵּן לוֹ הַכְּבוֹד הַרְאוּי, וְתִסְבִּיר לוֹ פָּנִים בְּעֵת שֶׁשָּׁב, וְאִזּוּ בְּוַדַּאי יִשְׁיב לָהּ בְּנַחַת, וְיִכְבְּדָהּ מְאֹד, כִּי כַּמִּים הַפָּנִים לַפָּנִים. וְכֵן תִּשְׁבַּחוּ בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָדִים, וְתֹאמַר לָהֶם: תִּרְאוּ אֵיזָה אֲבָא יֵשׁ לָנוּ, שֶׁעֲמַל קָשָׁה מְאֹד, וּמְתִינֵגַע בְּיָזַע וּבְיִגְע לְהִבְיֵא לָנוּ טָרֶף, וְאַחַר יוֹם עֲבוּדָה מְפָרֵף עוֹד דּוֹאֵג לִילֵךְ וְלִלְמַד תּוֹרָה לְמַעַן נִשְׁמְתוּ וְכוּ', כַּמָּה גְּדוּלָּה מַעֲלָתוֹ! וְכֹאֲשֶׁר הִיא תִּבְהִיר כֶּף לַיְלָדִים, הַבַּיִת יִהְיֶה מְלֵא שְׂמֵחָה, וְיִעֲרִיכוּ אֶת אֲבֵיהֶם, וְהָאֵב יִהְיֶה שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְהַשְׂכִּינָה תִּשְׁרָה תְּדִיר בְּבַיִת זֶה; וְאֲשֶׁרֶיהָ וְאֲשֶׁרֶי חִלְקָהּ!

הַמֵּאַחַל לָכֶם הַצְּלַחָה רַבָּה...

ד' תמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ.

אֲחֵי וְרַעִי! כָּל הַדְּבוּרִים וְהַסְּפוּרִים שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר וּמְסַפֵּר עִמָּכֶם שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, וְכָל הַגְּלִגּוּלִים וְהַסְּבוּבִים שֶׁאֲנִי מְגַלְגֵּל וּמְסַבֵּב עִמָּכֶם, אֵין לִי בְּזֵה שׁוֹם בְּנֹגַהּ, רַק שֶׁתִּחַזְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתוֹכּוּ לְגִלּוֹי שְׂכִינָה, שֶׁיֵּאִיר עֲלֵיכֶם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁתַּוְּקוּ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּכִסּוּפִים וּבְרַצוֹנוֹת חֲזָקִים, וְתִהְיֶה רְגִילִים לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה כָּל הָאָדָם וְסוּפוֹ, כִּי אֵין לָהּ עוֹד דְּבָר שֶׁמְלִוָּה אֶת הָאָדָם מִכָּל מָקוֹם בּוֹאוֹ כְּמוֹ הַדְּבוּר, וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עח): "כִּי מְדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֲזַכְּרֶנּוּ" (יְרֵמְיָהּ לֵא, כ),

אֲשֶׁר ד' תמג בנחל לו

שֶׁהַדְּבֹר מְזַכֵּיר אוֹתוֹ תָּמִיד, וְהוֹלֵךְ עִמּוֹ אֶפְלוֹ בַּמְקוֹם הַטְּנֵפֶת, עֵינַי שָׁם. וְכֵן אָמַר אֵלָיו הַנְּבִיא (תְּנֵא דְבֵי אֵלָיו, פָּרָק טו): לְפִי שָׁכַל הַמְּרָבָה שִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת, הֵם מְלִיִּים אוֹתוֹ עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּנִים, רְאוּ לְנַצַּל אֶת פִּיכֶם, וּבַמְקוֹם לְדַבֵּר דְּבוּרִים בְּטֻלִים וְשָׁל מַה בְּכַף, רְאוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְתוֹצִיאֵו מִפִּיכֶם תָּמִיד דְּבוּרֵי רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְכֵן לְהִיּוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר בֵּינֵיכֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי רַק זֶה יִשְׁאַר מִכֶּם. וְאִם הֵייתֶם זֹכִים לֵידַע מַהוּ "דְּבוּר", אֲזַי הֵייתֶם שׁוֹמְרִים עָלָיו בְּיוֹתֵר, כִּי הַדְּבוּר הוּא כָּלִי הַשֹּׁפֵעַ (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"ד), וְכִפִּי שֶׁמְרָבָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר שֹׁפֵעַ. וְעַקֵּר הַשֹּׁפֵעַ הוּא שֹׁפֵעַ רוּחָנִיּוֹת, שֹׁפֵעַ הַדַּעַת אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱם וְעִרְבוּת מְזֵה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ עַקֵּר הַחֲכָמָה הַגְּדוּלָּה יוֹתֵר מִכָּל הַחֲכָמוֹת. וְזֶה הִיסוּד וְעַקֵּר הַלְמוּד אֲצִלְנוּ, וְכָל מַה שֶׁתִּפְנְסוּ בְּלְמוּד זֶה, יוֹתֵר תִּפְלְלוּ בִּישִׁיבְתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר רַק זֶהוּ הִיסוּד בָּהּ. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא הָרֵאשׁ יִשִּׁיבָה שְׁלָנוּ (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'); וְכִמוֹ שֶׁבְּכָל יִשִּׁיבָה הַחוּב וְהַדְרָךְ אֲרָץ לְצִיַּת אֶת הָרֵאשׁ יִשִּׁיבָה, כְּמוֹ-כֵן עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַחוּב וְהַדְרָךְ אֲרָץ לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה תְּצִיַּתוֹ אוֹתוֹ, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הֶבֶל (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג). אִם רַבְּנֵנוּ ו"ל הַדְּגִישׁ אֶת הָעֲנָנִין שֶׁל: "יְפוּצוּ מִעֵינֹתֶיךָ חוּצָה" (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), וְאִי אֶפְשָׁר לְקַרֵּב אֶת הַגְּרִים עִם הַבְּעֲלִי תְּשׁוּבָה אֲלָא עַל-יַדֵּי תוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ה, טז): "יְפוּצוּ מִעֵינֹתֶיךָ חוּצָה", שֶׁצִּרְיָךְ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם שֶׁהֵם מִבְּחוּץ, לְהוֹדִיעַ לָהֶם הַדְרָךְ יִלְכוּ בָּהּ, עֵינַי שָׁם, אֲזַי צִרְיָכִים לְקַיֵּם זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּר בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הֶבֶל, רַק לִילָךְ אֵל תוֹךְ הָאֵשׁ, וּלְהַפִּיץ סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים. אִם רַבְּנֵנוּ ו"ל הַדְּגִישׁ בְּיוֹתֵר עַל לְמוּד שֶׁלְחָן עֲרוּף, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), שְׁחוּב גְּדוּל עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שֶׁלְחָן עֲרוּף, עֲלִינוּ לְמַסַּר נַפְשָׁנוּ, וְלִהְיוֹת

לח אשר ד' תמג בנחל

קבוע בכל יום בלמוד שלחן ערוך בקביעות עצומה.

ומה טוב ומה נעים לעשות לעצמו שני שעורים בשלחן ערוך, שעור פשוט הרבה מחבר רמ"א בסדרן עם תפלין דרבנו תם, ושעור אחד בעיון: טור, בית יוסף ושלחן ערוך על-כל-פנים הלכה אחת, הינו קדם פסח — הלכות פסח, וקדם ראש השנה — הלכות ראש השנה וכו', הלכות חג ב'חג, וכן בכל פעם הלכה אחרת אשר נוהגת למעשה, כגון: הלכות שבת, הלכות קריאת שמע, קריאת התורה, בציצת הפת וכו', וכו', ובאפן הזה תהיו בקיאים בהלכה.

אם רבנו ז"ל הדגיש ביותר על מצות השמחה, עליכם למסור נפשכם להיות תמיד בשמחה עצומה, ולרקוד אחר כל תפילה כמנהג אנשי שלומנו היקרים. וכן כל היום רק להיות בשמחה ולשמע כלי זמר, ולבלי להניח אצלכם העצבות והמרירות והדכאון כרגע. ואל תסתכלו כלל מה שאחרים יאמרו על זה, אתם ראו רק לשמח על נעם חלקכם, אשר בנחל שם חלקכם וגורלכם, וראו שכל האוירה אצלנו תהיה רק אוירה של שמחה המרחבת את הדעת ומישיבת את המוח.

אם רבנו ז"ל הדגיש ביותר על למוד התורה הקדושה, עליכם להתמיד ולהיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר הקדוש ותקונים. וצריכים להיות חכם עצום איך לגנב שעות וזמנים ללמוד התורה הקדושה, פי הפעל-דבר אינו מניח את האדם לרגע. וצריכים להשפיל כנגדו מאד מאד, ולעשות כל מיני עצות ואפנים איך בזמן זה ללמד שעור זה ובזמן זה שעור זה, כך כשיעבר היום זכיתם להיות בכל מקום על-כל-פנים, ואפלו קצת דקצת.

אנא רחמו ורחמו על נשמותיכם, ואל תחשבו כי אצלנו הוא מקום מקלט לבטל את הזמן היקר, אצלנו העקר, שבחור שזכה לעבר ולתנו עד שיזופה לצאת, ימלא את עצמו מכל טוב, ויבנה לעצמו בתים ושדות וכרמים, גנות ופרדסים, עצי פרי וברכות מים, אשר חכמינו הקדושים דרשו (קהלת רבה, פרק ב', סימן י') אשר זה

אֲשֶׁר ד' תמג בנחל לט

סוֹכֵב עַל מְשָׁנֹיֹת, תִּלְמוּד וּמְדַרְשִׁים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. כִּי הֶעֱקַר אֶצְלוֹנוּ,
שָׁפַל בַּחוּר יִזְכֶּה לְבָנוֹת לְעֲצָמוֹ בֵּיתוֹ, שֶׁהוּא: בְּכָלִי, יְרוּשָׁלַּמִי,
תּוֹסֵפֶתָא, וְיִכְנִיס בָּהֶם צְנוּרוֹת מִיָּמִים, שֶׁהֵם: מְשָׁנֹיֹת, יְחִוּדִים,
מְדַרְשִׁים, וַיַּעֲמִיד לְפָנַי פֶּתַח הַבַּיִת סִלְיָם, שֶׁהֵם: סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂיֹת,
לְקוּטֵי־מוֹהֲרָאן, סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, וְיִכְנֶה סָבִיב הַבַּיִת חֲצֵרֵי, שֶׁהֵם:
חֲצוֹת, צִדְקָה, רִקְוֵדִין, וַיִּשְׁתַּל בָּהֶם אִי־לִינְיֹתֵי נְאִים וְנִפִּים, שֶׁהֵם:
אֲמוּנָה, יִרְאָה, לֵיב גִּישְׁבָר, וְדוּי, תִּפְלוֹת, וְיַחֲזֹר אַחַר אֵילָן
הַדִּינִית: זִהָר, יִצְרֶה, תִּקְוֵנִים, אֲשֶׁר הוּא טוֹב לְמֵאֲכָל, וְגַם לְרִבּוֹת
הַעֵץ וְהַפְּרִי הֵם חַיִּים, וְהַכְּנֹנֹת הֵם מְצִינִים וְנִחְמָדִים, וַיִּשְׁמֹר עֲצָמוֹ
מֵאֵילָן הַגִּפְזִין: גִּאֲוָה, פִּיחַד, גִּיאוּף, אֲשֶׁר עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם שְׂכוֹר,
וַיֵּאֱחָז בְּאֵילָן הַתִּיאֲנִיָּה: תִּשׁוּבָה, אֲמֶת, גִּיגִינָה, הִתְבוּדָהוֹת. וְגַם
אֵל תִּשְׁכַּחוּ לְזֹרַע חִטֵּיהֶ שִׁעֲרֵיהֶ, לְהַטְבִּיעַ בְּכֶם מִדַּת חִסֵּד,
טְהַרְהָ, הִתְחַזְקוֹת, לְהִיּוֹת חֲזָק בְּעֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם
יוֹם שְׁעוֹר שְׁלֶחֶן עֲרוּף, וְלְהִיּוֹת בְּצוֹתָא בְּכָל שָׁנָה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַקְּדוּשִׁים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אחי ורעי הנקרים! אל תחשבו שדברי אלו הם דברי מליצה
וצחות הלשוון, כי הם עקרים גדולים בחסידות ברסלב, ובלי זה
האדם מטעה את עצמו לגמרי. כי רבנו ז"ל הזהירנו לזכר תמיד
בְּעֵלְמָא דְאֲתִי (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן נד); וְעַל־כֵּן צְרִיכִים
לְהִכִּין לְעֲצָמְנוּ בֵּיתוֹ עִם סִלְיָם חֲצֵרֵי וְאִי־לִינְיֹתֵי וְכוּ', כִּי
רַק זֶה יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ, וְיֹתֵר מִזֶּה הַכָּל הֶבֶל, הֶבֶל הֶבְלִים.

למען טובתכם הנצחית, עמדו נא והתבוננו נא מה שנעשה
בַּעֲתֵים הַלְלוּ עַל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל; מִבְּחוּץ מִתְּפִשֵׁט הַשָּׁקֶר, וּמִבַּיִת
מִתְּפִשֵׁט הַלִּיצְנוֹת וְהַמְחַלְקָת, וְשׁוֹרְפֵת כָּל חֲלָקָה טוֹבָה, עַד אֲשֶׁר
לֹא נִשְׁאָרוּ, כִּי אִם מְתִי מַעַט מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר
מְקִימִים אֶת עֲצוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הַדְּקוּקִים, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת:
מְרַבִּים בְּהַתְבוּדָהוֹת, וּמְרַבִּים בְּשַׁעוּרִים פְּסֻדִין, וְנוֹזְהִרִים בְּחֲצוֹת וְכוּ'
וְכוּ', וּבּוֹנִים לְעֲצָמָם בֵּיתוֹ, שִׁדְּהָ, מִיָּמִים וְאִי־לִינְיֹתֵי פְּנֹל.
וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, שְׁגַם אַתֶּם תִּהְיוּ מִבֵּין אוֹתָם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַקְּדוּשִׁים.

ובְּאֵמַת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָל דְּבֹר וְשִׁיחָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, נֶאֱמָרוּ בְּמִדְרַגַּת רוּח־הַקֹּדֶשׁ וּנְבוּאָה בְּרוּרָה, וּבְנֻדָּאֵי כֶּף הוּא מִמֶּשׁ. וְעַל-כֵּן אִם הִתְבַּטַּא פַּעַם רַבְּנוּ ז"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצב): "הַעוֹלָם רָאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שְׂיִהְיֶה בֵּינֵינוּ", בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ מְצִיאוֹת לְדְבֹר הַזֶּה, וּכְשֹׁאוֹלִים הִלְצִים וְהִמְתַּנְּגָדִים: אֵיךְ אֵיפֹה נִתְקַיֵּם הַדְּבֹר הַזֶּה? תִּשְׁיָבוּ לָהֶם בְּגֹאוֹן: אֲצֵל אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, הַמִּתְחַבְּאִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר הֵם הֵם אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים. וּבְנֻדָּאֵי גַם הֵם צְרִיכִים לְרַחֲמִים רַבִּים, שְׁלֹא יִפְלוּ, כִּי מִי שֶׁנִּשְׁאַר דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עָלָיו נֶאֱמַר (ישעיה ד, ג): "וְהִנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ" (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט).

וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים, לַעֲשׂוֹת חֲגוּרָה חֲזָקָה שֶׁל אֲמוּנָה סְבִיבוֹתֵיכֶם, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה יא, ה): "וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּנִי, וְהָאֲמוּנָה אֲזוּר חֲלָצִיו"; וְהַחֲכָם יֵצֵא חוּץ לְיִשׁוּב, וְעָשָׂה סְבִיבוֹ עֲגוּל, שְׁלֹא יִכְנָסוּ אֵלָיו הַמְּדַבְּרִים וְהַלְצִים וְהַשְׂדִּיִן יִהְיוּדָאִין (עֵיִן סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשָׂה ג').

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! תִּרְאוּ לֵהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּעֲצוּתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְמִידוֹ בִּיּוֹתֵר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ כָּלֵל מֶה שֶׁנַּעֲשָׂה חוּץ מִהַעֲגוּל, כִּי בְּאֵמַת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" נִבְנְה מִעֲגוּלָא וְרַבּוּעָא (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט).

וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּפִשְׁטוֹת: עֲגוּל זֶה בְּחִינַת הַנ"ל, אוֹתָם הַזּוֹכִים לֵהִיּוֹת בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת סְבִיבָם עֲגוּל, שְׁלֹא יִכְנָסוּ שׁוּם מְדַבְּרִים לְצִים וְשְׂדִים בֵּינֵינוּ כָּלֵל. וְרַבּוּעַ — לְזַכֵּר תְּמִיד בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִהְיֶה לְפָנָי עֵינֵינוּ שֵׁם בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיוֹת בְּקִבְעוֹת, וְגַם שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּאַרְבָּעָה צְרוּפִיו: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שֵׁהֶם הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת, וְנוֹזְכָה לְטִיל בָּהֶם כְּמִי שֶׁמְטִיל בְּגֵן נִהְדָּר וְנִפְלָא.

אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רָאוּי לָכֶם לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקְכֶם, שְׂזוֹכֵיתֶם לֵהִיּוֹת צוֹתָא בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" קְדֹשׁ קְדוּשִׁים, נָא וְנָא רָאוּ לְהַחֲזִיק אֶת הַד' אֲמוֹת שֶׁלָּנוּ בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָה, וְיִהְיֶה שֵׁם מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, אֲשֶׁר אֵינָה שׁוֹרָה, כִּי אִם בְּמְקוֹם נְקִי בְּרוּחָנִי

אָשֶׁר ד' תמד בנחל מא

ובגשמי. ורבנו ז"ל בא ונמצא רק במקום שמדברים ממנו. ועל-כן
רק זה יהיה עקר דבוריכם תמיד, ויהיה רבנו ז"ל ביניכם תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תמד.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אתה מלא צרות ויסורים, אתה נרדף מעצמך
וכו', נדמה לך שאביך רודף אותך.

ובאמת אין זה אביך, אלא אתה אמלל ונרדף מעצמך, כי כל
ההתקרבות אל רבנו ז"ל זה רק אמונה ברוחה ומזככת, ותלוי בלב,
ואל זה אי אפשר לזכות רק כשאדם הולך במקום פנוי שאין שם
בגיי-אדם, ומדבר אליו ותברך בשפת האם שלו. וכל מה שהוא צריך
— בין בגשמי ובין ברוחני, הוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ודבר
זה אף אחד אינו צריך לדעת. ולכן אין לך יותר אמת מענין של
תפלה והתבודדות, שאדם הולך במקום פנוי, שאין שם בגיי-אדם,
ומדבר אליו ותברך, ועל-ידי-זה לבסוף הוא נטהר מכל מה שעובר
עליו — בין בגשמיות ובין ברוחניות.

הן אמת אני יודע היטב היטב מה שעובר עליך וכו' וכו', אין
מנוס אלא להתבודד הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא ולהיות בשמחה,
ושני דברים אלו באים לאדם קשה מאד מאד; כי מי שנוכשל בפגם
הברית, ההכרח לו להיות תמיד עצוב ובדכאון, מבהל ומבלבל.
ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רה), שעקר התקון הוא
עשרה מזמורי תהלים, שמוכא (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום ו'),
שהבעטליר בלא ידיים, היה יכול להוציא את הבת מלך מהמקום
שנפלה לשם חלשות, ואיך? על-ידי ששך לפניה העשרה מיני

נגינה. וזה סוד ה'תקון הפללי' שרבונו ו"ל גלה.

ולכן עצתי — במקום שתרוץ לזה ולזה, שכל אחד ידבר אתך דברי התחזקות, אשר אף אחד אינו מבין אותך ולא יוכל להבינה, כל אחד יתן לך הנהגות אחרות, עקר העצה שתרגיל עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל צרכיך תבקש רק ממנו ותברך. ותשתדל מאד מאד להיות שמח, וזו העבודה הכי קשה, מי שנפגם בפגם הברית, מאד מאד קשה לו להיות בשמחה, אבל רבונו ו"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), אשר אדם צריך לדון עצמו לכף זכות, אפלו עשיתי כבר מה שעשיתי, לא היה באשמתי, מה אעשה שהתגבר עלי יצרי הרע, ובפרט עכשו, שהתגבר הסמ"ך-מ"ם מאד מאד בראיות אסורות וכו', ואם תשאל מה עם הבחירה וכו'? אז עליך לדעת, כי היצר הרע כל-כף מתגבר על האדם, עד שלוקח לו את כל השכל לגמרי. ולכן עצתי שתקבע לעצמך שעור במשניות, כי משנ"ה אותיות משנ"ה, שמשנה את טבע האדם, תרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"י פְּרָקִים משניות חק ולא יעבר, בהתחלה זה יגיע לך מאד מאד קשה, אבל על-ידי-זה תהרג את היצר הרע שלך, ואף שבין כף יעבר עליך מה שיעבר, עם כל זאת אם תהיה חזק באמירת ח"י פְּרָקִים משניות, אתה הורג את היצר הרע לגמרי. וכן תרגיל עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ותכבה לפניו ותברך, ואף שאתה רואה שבכל פעם מתגבר עליך יצרך יותר ויותר — אל תסתפל על זה, אלא תמשיך ותראה לבסוף ישועה. ואם היית יודע מה זה תפלה, היית חזק בזה מאד.

ועל כלם — תמיד תלך בפנים שוחקות, ואף שבפנים אתה נשרף מרב צרות ויסורים, ומרב ירידות ונפילות שעוברות עליך, כמו שאומר רבונו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז') על מאמרם ו"ל (שבת נה.): אין יסורים בלא עון, מתי מרגישים את היסורים? כשבאים לידי עוונות, ואתה נכשל בכל פעם בעוונות חמורים יותר, עם כל זאת אין זו עצה לפל ביאוש, אלא ראה להחזיק מעמד ולהתחזק, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אל תכנס בוכוחים עם הוריה, אף אחד אינו צריך לדעת ולראות ולחשב שאמה מקרב לרבנו ו"ל, למה לה לגלות דבר זה?! הלא במילא אין מבינים אותך — לא הוריה, ולא הראש ושיבה שלך, ולא המשגיח שלך. ולכן עצתי, שתברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר רק הוא מבין אותך, והזנוג שלך תלוי רק בידי ותברך, וככל שתתבודד יותר — כן תהיה לה יותר ישועה.

רק תחזיק מעמד, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, וזכור מה שאני מבקש אותך, כי באמת בלי תפלה והתבודדות, אדם אבוד לגמרי. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), שתפלה היא השער והפתח להכנס אל הקדוש-ברוך-הוא; אין דרך אחרת, ושלא יבלבלו אותך, כאלו דרך זו יותר טובה ודרך זו יותר קלה, אין לנו אלא אשר גלה לנו רבנו ו"ל, לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, ולשמח מאד מאד. העקר להיות בשמחה, ולא לעזוב את עצמך כרגע, ואם תצית אותי, לא תתחרט — לא בעולם הזה, ומכל שכן לא בעולם הבא. אם תקבע לעצמך חק ולא יעבר ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, תראה במשך כמה חדשים שנוי לטובה, ומכל שכן וכל שכן יהיה לה שכל, ותקח מסכת ברכות, ותתחיל לגרס דף אחר דף, דף אחר דף, עד שתזכה לסיים את כל מסכת ברכות, אפלו בלי רש"י ובלי תוספות, וכן תתחיל מסכת שבת, עד שתסימה ולא תזוז, ואחר-כך תתחיל מסכת ערובין, ואחר-כך מסכת פסחים, עד שתסיים את כל הש"ס פעם הראשונה אפלו בלא רש"י ובלא תוספות. ואף שידמה לה כאלו סתם אמה מדבר גמרא, ובכרט שבגני-אדם יצחקו ממך וכו', אזי קדם אף אחד אינו צריך לדעת שאמה לומד בלי רש"י ובלי תוספות, אמה יושב עם גמרא פתוחה, ומזמזם לעצמה את הגמרא, שר לעצמה את הלמוד, מי יודע מה אמה עושה?! רואים שאמה לומד. והדבר השני — התחזקות לעצמה. עליך להבין ולהשפיל מה עבר עליך ומה עובר עליך, וזה אף אחד בעולם אינו יודע, אבל למוד גמרא שהוא תלמוד, שורף את הקלפה, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה הקלפה לילית, המחטאת את האדם. אני יודע

שְׂדָבָר זֶה יִהְיֶה מוֹזֵר בְּעֵינֶיךָ, מִיֵּלָא מַה שְּׂאֲחָרִים אוֹמְרִים, אָז לֹא אֲכַפֵּת לְאַף אַחַד, תְּמִיד תִּחְשַׁב כְּאִלּוּ כְּלָב נּוֹבֵחַ, אוֹ צִפּוֹר מְצַפְצֶפֶת, אוֹ חֲתוּל מְיַלֵּל וְכוּ'. מַה אֲכַפֵּת לְךָ מְאַחְרִים! ? הֵם לֹא מְבִינִים אוֹתָךְ וְלֹא יְבִינוּ אוֹתָךְ, וְלֹא רוֹצִים לְהִבִּין אוֹתָךְ, אָז מַה יֵּשׁ לְךָ עִמָּהֶם! ? עֲלֶיךָ לְרַחֵם עַל הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֶךְ; אֵין לִי פִה שׁוֹם אִינְטֵרֶס. תִּאֲמִין שְׂכַל רַגַע וְדָקָה אֲצִלִּי מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, וַיֵּשׁ לִי מַה לַעֲשׂוֹת עִם הַזְּמַן, אֲנִי פְּשׁוּט מְרַחֵם עֲלֶיךָ, אֲנִי רוֹאֶה וַיּוֹדַע הֵיטֵב הֵיטֵב בְּדִיּוּק מַה שְּׂעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכוּ', וְאִינִי רוֹאֶה פְּתֻרוֹן אַחֵר, רַק עֲצוֹת רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְלִכְּן הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׂתִלְמַד הַרְּבֵה פְּעָמִים אֶת הַשִּׁיחָה עִו', וְשֵׁם תִּרְאֶה אִם דְּבַרְיֵנוּ אֵינָם תּוֹאֲמִים לְדַבְּרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל. אֵל תִּסְתַּכַּל מַה שְּׂכְּלָבִים נּוֹבְחִים, כִּי הֵם סֹתֵם רְשָׁעִים אֲרוּרִים, נוֹאֲפִים כְּכְּלָבִים וְכוּ' וְכוּ', רוֹצִים רַק אֶת הַרָע שְׁלֶךְ וְלֹא אֶת הַטּוֹב שְׁלֶךְ, וְלִי אֵין שׁוֹם בְּנִגְנָה אַחֲרָת, אֲלֹא לְהַצִּילְךָ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו. וְעַקֵּר הַהַצְלָה זֶה רַק עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְאַף שְׂאֲנִי יוֹדַע, שְׂאִינְךָ יְכוּל לְהַתְּרַכּוּ עִכְשָׁו בְּלִמּוּד מְרַב צְרוֹת שְּׂעוֹבָרוֹת עֲלֶיךָ מִפְּגַם הַבְּרִית וְכוּ' וְכוּ', תִּהְיֶה חֲזֹק בְּדָבָר זֶה — לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, לְגַרְסַּ מִהַתְּחִלָּה עוֹד דָּף וְעוֹד דָּף וְעוֹד דָּף מִהַתְּחִלַּת הַש"ס, עַד שְׂתִזְכָּה לְסִיִּם אֶת כָּל הַש"ס כְּלוּ, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ צֵלִם אֱלֹקִים. וְכֵן תִּלְמַד וְתִגְרַס הַרְּבֵה מִחִבֵּר רַמ"א וְד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וְתִתְחִיל מִהַתְּחִלַּת אֲרַח חַיִּים, עַד שְׂתִסֵּים אֶת זֹאת, וְתִתְחִיל יוֹרֵה דְעָה, וְכִשְׂתִּסֵּים אֶת זֹאת תִּתְחִיל אֲבָן הַעֲזָר, וְכִשְׂתִּסֵּים אֲבָן הַעֲזָר, תִּתְחִיל חֲשֵׁן הַמִּשְׁפָּט, וְכִף תִּתְחִיל פְּעַם אַחֵר פְּעַם, וְאַל תִּשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, אֲנִי מְבַטֵּיחַ לְךָ, שְׂאִם תִּצְיֵת אוֹתִי, תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַהֲכָרַח לִי לוֹמַר לְךָ, שְׂאֵין זֶה עֲצוֹת וְהַדְּרָכוֹת וְהַנְּהַגוֹת, זֶה הַצְּלוֹת, הַצְּלוֹת נְפֻשׁוֹת! זֶה מַה שְּׂרַבְּנֵנוּ ו"ל לְמַד אוֹתֵנוּ! וְאִם אָנוּ רוֹצִים לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵנוּ ו"ל, הַהֲכָרַח לִילְךָ בְּדִרְךָ זוּ. וְלִכְּן אֵל תִּאֲמַר לִי, שְׂפִלוּנִי אֲמַר לְךָ כֵּף, וְאַלמוּנִי אֲמַר לְךָ כֵּף, כִּי כְּלָם אֵינָם מְבִינִים אוֹתָךְ, וְאֵינָם רוֹצִים לְהִבִּין אוֹתָךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם מִמֶּךָ. וְלִכְּן אִם אַתָּה רוֹצֶה לְקַבֵּל שֵׁם טוֹב, תִּקְיֵם מַה שְּׂאֲמַרְתִּי לְךָ, וְאַז טוֹב לְךָ בְּזֶה וּכְבָּא כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁר ד' תמד בנחל מה

עֲלִידָה לְהַכִּינִי; אֵת הַכֹּל יְכוּלִים לְתַתּ לְאָדָם אֲכַל לֹא שֶׁכֵּל, כִּי קָדָשׁ בְּרִיךְ הוּא יְהִי חֲכָמָתָא לְחַפְיָמִין (דְּנִינְאֵל ב', כ"א), הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא הוּא נוֹתֵן חֲכָמָה לְמִי שֶׁכָּבַר יֵשׁ לוֹ חֲכָמָה. וּמָה יַעֲשֶׂה אָדָם שֶׁחָטָא, שְׂאוּמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ג.): אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה, אֲלֹא אִם־כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): כֹּל אֶחָד כְּפִי רַבּוּי עוֹנוֹתָיו, כִּי נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת. וְלִכְּן זֶה צָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, אִם אֵין לְאָדָם שֶׁכֵּל, מִסְכָּן, אֵין לוֹ כְּלוּם. וְכִמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָרִים מ"א): דַּעַת קְנִיטָה — מָה חִסְרָתָ, דַּעַת חִסְרָתָ — מָה קְנִיטָתָ?! כִּי אִם אֵין דַּעַת — אֵין לָךְ כְּלוּם. וְאוּמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְדוּשִׁים (ש"ס): אֵין עֲנִי אֲלֹא בְּדַעַת; זֶה הַעֲנִיּוֹת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. וְלִכְּן אֲנִי מְנַסֶּה לְהַחֲדִיר בְּךָ שֶׁכֵּל, וְאַתָּה תְּמִיד בָּא עִם חֲכָמוֹת, כְּאֵלוֹ פְּלוֹנֵי אֲמַר כְּזֹאת, וְאֵלְמוֹנֵי אֲמַר כְּזֹאת, אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלוּם, רַק מָה שֶׁרַבֵּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ, כֹּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה אֲצִלִּי קָדָשׁ הַקְדוּשִׁים, אִם רַבֵּנוּ ו"ל אֲמַר שִׂיחָה — זֶהוּ זֶה! אֲפֹלוּ יַעֲמְדוּ כֹּל הָעוֹלָם כֹּלוֹ וְיִרְצוּ לַעֲקֹר אֵת הַשִּׂיחָה הַזֶּה, אֵינִי מִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם וְאֵינִי מִתְיַחַס אֲלֵיהֶם, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב — לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַף אֶחָד, וּבְכַרְט מְזַקְנִים טַפְשִׁים וְכוּ', שְׂאִינִם מְבִינִים בְּכֹל אֵת בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וְלִכְּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם רְצוֹנְךָ לְהַצִּיל אֵת עַצְמְךָ, רֵאשִׁית הַיָּה שְׂמַח, וְיִרְאוּ חֵיוֹךְ עַל פְּנֵיךָ, כִּי אֲצִלִּי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא "עֲזֵ וְחַדְנָה בְּמִקְוֹמוֹ" (דְּבָרֵי־הַיָּמִים־א' טו, יז), כְּשֶׁאָדָם בַּעֲצָבוֹת, סִימָן שְׂנַמְצָא בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, וְכְשֶׁאָדָם שְׂמַח, אֲזִי יוֹצֵא מִהַגְּלוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תִצְאוּ". וְאוּמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ד): מִצְּנֵה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֵת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְזֶה הַעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, וְגַם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ שֶׁכֵּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בָּאִים רַק מִחֲמַת הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, וְאֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה, אִם תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה וּבִתְשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְתִלְמַד בְּכֹל יוֹם כְּמָה דְּפִים גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּךְ, אֲף שִׁיבְעַר בְּךָ יִצְרָךְ, כְּכֹר אֲמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ב), שְׁזוֹ מַעֲלָה גְדוֹלָה שִׁישׁ לְאָדָם יִצַּר הָרַע, שְׂאֲזִי מְכַנְּסִים אֵת חֲמִימוֹת הַיִּצָּר הָרַע בְּתוֹךְ עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקָּשָׁה

מו אָשֶׁר ד' תמה בנחל

לך לקבל, אָבֵל זוּ הבְּחִירָה: אִם תִּרְצֶה — תּוּכַל, אִם לֹא תִרְצֶה —
לֹא תּוּכַל, זֶה תְּלוּי רַק בְּרִצּוֹן שְׁלֹךְ! אֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק מַה שְּׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, וְאֲנִי נוֹתֵן לְךָ עֲצָה קְלָה אִיךָ לְהִנָּצֵל. מַה שְּׁאֵתָה צָרִיךְ —
לְהִתְחַתֵּן מַה שְּׁיֹתֵר מֵהָר, אָבֵל זֶה תְּלוּי רַק בְּתַפְלָה, כִּי תַפְלָה
מִמְשַׁכֵּת יְשׁוּעָה, שְׁדוּד הַטָּבֵעַ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן רנ): הַטָּבֵעַ מְחַיֵּב כָּךְ וְהַתַּפְלָה מְבַטֵּלֶת אֶת הַטָּבֵעַ,
הַהוֹרִים שְׁלֹךְ אֵינָם רוֹצִים לְחַתֵּן אוֹתְךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן מְאִיזוּ סִבָּה
שְׁלֹא תִהְיֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דְּבָר, אִם אֵתָה תִּבְקֶשׁ רַק אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטּוֹב
בְּיֹתֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבַּלְתִּי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הֵעֵקֶר רָאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשַׁקֵּד עַל דְּלִתִּי
הַשְּׁלֶחֶן עָרוּף וְלִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתּוֹזֵפֶה לְקַיֵּם כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה
בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, כִּי כָל הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ רַק בְּהַשְּׁלֶחֶן עָרוּף,
וְתַכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם נוֹטֵה מִהַשְּׁלֶחֶן עָרוּף, צָרִיכִים לְחַקֵּר עָלָיו.
וְעַל-כֵּן רָאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מִצְוֹת מְלוּוֹת מַלְכָּה, אֲשֶׁר הוּא סִימָן
שְׁלָם בַּשְּׁלֶחֶן עָרוּף (אֵרוֹחַ חַיִּים, סִימָן ש'), וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַע-עוֹלָם לְאֹכֵל אֶפְלוֹ כְּזֵית, אָבֵל רָאֵה לְרַחֵץ נְטִילַת יָדַיִם וְלִקְיָמָהּ
בְּשִׁלְמוֹת, וּבְזָכוֹת זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת אוֹר
הַשִּׁבְת-קֹדֶשׁ עַל כָּל שִׁשֶּׁת יָמֵי הַחֹל.

ואצֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְקַפִּידִים עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְשָׂרִים
בְּצוֹתָא הַזְּמִירוֹת שֶׁל מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ. וְהָיָה גַם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַיְקָרִים, שֶׁהֵיטָה דְרָכָם לְלַמֵּד בְּעֵת סְעֻדַת מְלוּוֹה מְלָכָה, פֶּרֶק תְּנָא
דְּבֵי אֱלִיָּהוּ, לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר תּוֹרָתוֹ שֶׁל אֱלִיָּהוּ הַנְּבִיא, אֲשֶׁר־
הַזְּכָה לְקַיֵּם זֹאת.

חֲמֻדַת לְבָבִי! מוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז״ל (עֵינֵן בְּפָרִי עֵץ חַיִּים, שְׁעַר י״ח,
פֶּרֶק כ״ד בְּסוּפּוֹ): הַנֶּפֶשׁ יִתְרָה אֵינָה הוֹלֶכֶת לְגַמְרֵי עַד אַחַר סְעֻדַת
מוֹצְאֵי שִׁבְת. לָכֵן אֵין רְאוּי לְהַתְעַסֵּק בְּמְלָאכָה שְׂאֵינָה אֲכָל נֶפֶשׁ, אוֹ
בַתּוֹרָה, עַד אַחַר סְעֻדָה דְּמוֹצְאֵי שִׁבְת־קִדְשׁ וְכוּ'. וּמִי שְׂאֵינּוּ מְקַיֵּם
סְעֻדַת מְלוּוֹה־מְלָכָה, נִשְׁאַרְת אֲצֵלוֹ קְלָפָה אַחַת שְׁלֵא תִקְנָה וְכוּ', עֵינֵן
שָׁם.

וְדַע לָךְ, שְׁסַפֵּר לִי אַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁבָּא אֵלָיו גְּדוּל אַחַד
בְּחִלוּם, וְהִתְאוּנֵן מְאֹד מְאֹד, כִּי לְמַעַלָּה יֵשׁ צַעַר גְּדוּל לְאֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת
שֶׁהִקְלוּ בְּמַצּוֹת סְעֻדַת מְלוּוֹה־מְלָכָה, וְגִדְל הַבּוֹשָׁה שְׁעוֹבָרִים בְּכָל
מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל.

וְעַל־כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
בְּכָל מוֹצְאֵי שִׁבְת־קִדְשׁ, לֹא לְבַטֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, הַסְּעֵדָה שֶׁל דָּוִד
הַמֶּלֶךְ, וְתַשִּׁיר אֶת הַזְּמִירוֹת, וְתַתְעַנֵּג מִנְעָם זֵיו הַשִּׁבְת־קִדְשׁ כָּל
הַשָּׁבוּעַ, גַּם תִּדְעַ כִּי הִיא שְׁמִירָה גְּדוּלָּה לְהֶאָדָם עַל כָּל יָמוֹת הַשָּׁבוּעַ,
מִי שְׁנֹזֶהֶר בְּסְעֻדַת מְלוּוֹה־מְלָכָה.

כָּךְ הָיָה מְנַהֵגוֹ שֶׁל הָאֲרִיז״ל, שֶׁתַּכְּף אַחַר הַבְּדֻלָּה הָיָה נוֹהֵג
לִזְמַר פְּסוּקֵי ״וַיִּתֵּן לָךְ״, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ תַּחֲלַת יָמֵי הַחַל בְּפְסוּקֵי רְצוֹן
וּבְרָכָה (עֵינֵן שָׁם בְּפָרִי עֵץ חַיִּים).

וְרֵאִיתִי אֲצֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שֶׁתַּכְּף־וּמִיד אַחַר הַבְּדֻלָּה
שָׂרוּ שִׁיר הַמְּבַדִּיל, וְהַזְכִּירוּ פְעָמִים אֵין מְסַפֵּר שְׁמוֹ שֶׁל אֱלִיָּהוּ
הַנְּבִיא, כִּי אַז הוּא הַזְּמַן שֶׁל הַתְּגִלוֹתוֹ בְּעוֹלָם, וְאַחֲר־כֵּךְ אָמְרוּ פְּסוּקֵי
״וַיִּתֵּן לָךְ״, וּכְשֶׁסִּיְמוּ אֶת הַפְּסוּקִים בְּנִעִימוֹת וּבִישׁוּב הַדְּעַת נִפְלָא,
בְּשִׁיר שֶׁל דְּבָקוֹת, הַתְּבוּדָדוֹ קֶצֶת, וּבְקִשׁוֹ הַרְבֵּה עַל שָׁבוּעַ טוֹב,

מח אשר ד' תמו בנחל

והכינו את עצמם לסעדת מלוה-מלכה, אשריהם ואשרי חלקם, יהי חלקנו עמָהם!

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תעשה שום עסק, ואל תסע שום נסיעות קדם שתאכל סעדת מלוה-מלכה. וכן ראה לקיים כל סימן בשלחן ערוף בתמימות ובפשטות.

אקוו להשם יתברך עוד לכתב לך בלי נדר על כל סימן בשלחן ערוף מכתב (אם תזכירני בכל פעם איזה סימן, פי כפי רבוי המכתבים המחכים לתשובה, בודאי אשכח לכתב לך, ומכל שכן על כל סימן. על-כן ראה להזכירנו בכל פעם סימן אחר, ואז אכתב לך, בעזרתו יתברך).

אשרינו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, נחל נובע מקור חכמה. הדורש שלומך...

ד' תמו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר תרומה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה בודאי שתראה לדבר עם אחרים בעבודת השם יתברך, ואדרבה בזה שתדבר עם אחרים, בזה יועיל גם לך, כי יהיה נעשה אור ישר ואור חזר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד), שגם אתה תתעורר מהדבורים, כי הדבורים ישנים אצלך, ועל-ידי שתדבר ותוציא מפיהך הדבורים אל חבריך, תתעורר גם אתה, וזה היה רצונו של רבנו ז"ל, שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח).

ועל קטב זה יסדנו את מתיבתא "היכל-הקדש", להעמיד תלמידים כאלו, אשר בכל מקום בואם, יזכו להעשות גרות להאיר,

אָשֶׁר ד' תמוז בנחל מט

כי כל תלמיד מתלמידי רבנו ז"ל שזכנס בעיר אחת לגור, עליו להפוך את כל העיר ולקרובם אליו יתברך, ויגלה ויפרסם את שם רבנו ז"ל בכל העיר, כי ענין רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד — לא בירושלים ולא במרון, כִּאֲשֶׁר נִדְמָה לְכִמָּה קִטְנֵי הַדַּעַת וְכוּ', עֲנֵן רַבְנוּ ז"ל הוּא מִתְנַה לְכֻלָּל יִשְׂרָאֵל, וְעֲלֵינוּ לְגִלוּתוֹ וְלִפְרֻסְמוֹ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּר דִּיקָא עִם חֲבֵרֵי, וְלֹא עוֹד שְׂתַרְאָה לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּזוּל גְּדוּל, כִּי בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֶסֶק פְּרֻנְסָה, כִּי סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל הֵם רַק לְקִרְבֵי בְּנֵי-אָדָם אֱלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם רְכוּשׁ הַצַּדִּיק, וְלֹא שֵׁיף כָּל עֲנֵן: 'כָּל הַזְּכִיּוֹת שְׂמוּרוֹת', וְאֶפְלוּ שֶׁהֵדָר וְסִדְר יוֹתֵר יָפָה, זְכוּתוֹ תֵּאִיר לוֹ לְעַד וְלְנֶצַח, אֲבָל לֹא שְׂיֻכַּל לְאָסְרוֹ, כִּי הַנִּיחַ מְעוֹתָיו עַל קֶרֶן הַצְּבִי. בְּנִדְאֵי אֲסוּר לְהַפְסִיד אֶת חֲבֵרוֹ, אֲבָל בְּשִׁבִיל שֶׁהֵדָר וְיָפָה אֶת סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, יֻכַּל לְקַחַת מַחִירִים עֲנֻקִּים, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם?! אֲלֹא עֲלִיף לְדַעַת, זְכוּתָךְ לֹא תִגָּרַע כָּלֵל בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, בְּמָה שְׁעֲשִׂיתָ בְּשִׁבִיל רַבְנוּ ז"ל, אֲבָל בְּזֵה הָעוֹלָם עֲלִיף לְעוֹר גַּם לְאַחֲרִים, שְׂיֻכְלוּ לְהַדְפִּיסֵם וְלְהַפִּיצֵם בְּזוּל גְּדוּל, בְּאִפְּן שְׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִהְיֶה אֲצִלוֹ סִפְרֵים מִסִּפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, כִּי הֵם נְכֹסֵי הַצַּדִּיק.

אשרי מי שמדבר עם חבריו מרבנו ז"ל, ומדפיס ומפיץ ספריו הקדושים, ואינו מפחד משום ברֵיה שבעולם.

הדורש שלומך...

ד' תמוז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר תרומה ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ומאד מאד נשבר לבי בקרבי בשמעי את מרירות נפשך ואת כל מה שעובר עליך וכו'.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַכֹּלֵל הֵרָאשׁוֹן, עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי הַבִּטְּלָה מְבִיאָה לְיָדֶי שְׁעֵמוֹם (כְּתוּבוֹת נט.); בְּזֶה שְׁאַתָּה מִתְרַשֵּׁל מִחַיִּיךָ וּמַעֲבוֹדַת יוֹם וַיּוֹם, בְּזֶה אַתָּה מוֹסִיף שְׁמֵן עַל הַמְדוּרָה, שְׂכָבֵר בּוֹעֵרַת בְּחַיִּיךָ, וְאַתָּה מוֹסִיף יְגוֹן וְאַנְחָה וְעֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן יוֹתֵר וְכוּ'.

אָחִי, אָחִי! אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה בְּזֶה שְׁאַתָּה מְנִיחַ אֶת עֲצָמְךָ, אַתָּה נוֹפֵל יוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּכָאֵר שְׁחַת, וְאַל תֹּאמֶר אִם-כֵּן מַה יִּהְיֶה? כִּי הֲלֹא בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֲנִי אָבוֹד! אֵל תֹּאמֶר זֹאת, אָחִי הַיֶּקֶר, כִּי גַם בְּתוֹךְ אֲבֹדַת הַנֶּפֶשׁ וְהַחַיִּים, יֵשׁ בָּהֶם תְּהוֹמוֹת, "תְּהוֹם אֵל תְּהוֹם קוֹרֵא" (תְּהִלִּים מ"ב, ח), וְכִמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רַש"י: צָרָה קוֹרֵאת לְחִבְרָתָהּ, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, יְכוּל לְהִיּוֹת יוֹתֵר וַיּוֹתֵר גְּרוּעַ, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁמֵר. וְעַל-כֵּן אֵל תֹּאמֶר כָּךְ, כִּי אֲנִי רֹאֵיתִי כְּבֹר כְּמָה אֲנֻשִׁים שֶׁרְצוּ לְאָבֹד אֶת עֲצָמָם לְדַעַת, וּלְבִסוּף נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים, אֶךְ נִשְׁאַרוּ בְּעֵלֵי מוֹמִין עַל כָּל יָמֵי חַיֵּיהֶם, וְעַכְשָׁו מֵר לָהֶם יוֹתֵר פִּי אֶלְךָ, וְאֵין לָהֶם מִי שִׁוְשִׁיעֵם, כִּי גִרְמוּ לְעֲצָמָם מוֹמִין; זֶה נַעֲשֶׂה נָכַח רַגְלִים לְכָל יָמֵי חַיָּיו, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה נִשְׁבֵּר גְּבוּ וְכִמָּה מַצְלֵעוֹתָיו וְכוּ' וְכוּ', וּמָה יֵשׁ לוֹ כְּבֹר עַכְשָׁו?!

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! כִּלְךָ מִכָּל אֵלוֹ הַמְּחַשְׁבוֹת שֶׁל הַבַּל; מַה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּפְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא עה.): "דְּאֵגָה בְּלֵב אִישׁ יִשְׁחַנָּה" (מְשַׁלֵּי יב, כה) — מְדַעַתוֹ וְלֹאֲחֵרִים, וְהִיא מִחֻלְקַת בֵּין רַב אֲמִי וְרַב אֲסִי. וּבִאֲמַת זֶה תְּלוּי בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), שֶׁיֵּשׁ נִקְנֵדַת עֲצָמוֹ וְנִקְנֵדַת הַחֵבֶר, וְעַל-כֵּן זֶה אוֹמֵר שֶׁמְסַפִּיק לְדַבֵּר עִם חֵבֶר, וְזֶה אוֹמֵר לֹא, שֶׁהִתְקַרַח גַּם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי יְכוּל לְהִיּוֹת שִׁחְבָּרֵי אֵינוֹ מְבִין אוֹתִי בְּשׁוֹם אֲפֵן שֶׁבְּעוֹלָם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ פֵּל שִׁיחָה וְדְבוּר שֶׁמְשִׁיחִים וּמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! כִּלְךָ מְדַאֲגוֹת, כִּי הַדְּאָגָה מְכַלָּה אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְכָל הַמְּחַלּוֹת בָּאוֹת רַק מְדַאֲגָה, וּבְפֶרֶט חֲלֵי הַלֵּב.

אָשֶׁר ד' תּמח בּנחל נא

ויִכְמוּ שְׁאֵמֶר הַחֶכֶם: דְּאָגָה — מִדְּוֵה הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁחֲחִלִּי — מִדְּוֵה הַגּוּף. וְאָמַר: דְּאָגָה — מִמְעֻטֶּת הַלֵּב וּמְכֻלָּתוֹ. וְעַל-כֵּן אֵין זֶה עֲצָה לְדַאג תְּמִיד — מַה יִּהְיֶה וְכוּ', הֵן אֵמֶת שְׁצַרְתָּךְ הִיא צָרָה מְרָה מְאֹד מְאֹד, אֲבָל כְּבֹר יְדוּעָה אִמְרַת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְדוּשִׁים, כִּי לִפְעָמִים מִר לְאָדָם, וְנוֹתֵן לְעֲצָמוֹ עֲצָה לְצֵאת מִמְרִירוֹת צָרָתוֹ, וְהֵעֲצָה בְּעֲצָמָה יוֹתֵר גְּרוּעָה מִכָּל הַמְרִירוֹת כְּלָה, וְדִבְרֵי פִי חֶכֶם חֵן.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲקַר הָעֲצָה בְּשִׁבְלֶךָ — לְשִׁמְעַ כְּלֵי זִמְרָה, וּלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גָּמוּר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה וְהִתְבּוֹדָדוֹת יִפְתַּח מַחֲרָךְ, וְתִתְחִיל לְהַרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְתִדְעַ שְׁכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מְכַנְּסִים אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵנִין הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אִז חֵי יוֹתֵר חַיִּים נְצַחִיִּים, וּמְרַגִּישׁ כָּל מִינֵי נֵעַם וְזֵיו וְחַיּוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

אֶקְוֶה שְׂתַּצִּיט אוֹתִי, וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם תִּרְאֶה לְהִתְנוּעַד עִמִּי, וְאִז נִדְבַר בְּאַרְיִכוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תּמח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף כָּל הַמְּכַתְּבִים מִהַחֲבָרִים מְעִיר צִפְת — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְכֶם יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי כָּל מִכְתָּבֵינוּ נִדְפְּסִים, וְעַל-כֵּן גֵּר לְאֶחָד גֵּר לְמֵאָה, כִּי נִכְתְּבוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל.

אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם מְאֹד מְאֹד לְבָרַח מִמְחֻלְקָת. חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ (אוּנְזַעְרַע לִיִּט) אֵין מִחֻלְקָת כָּלֵל, רַק אַהֲבָה וְאַחֲדוּת נִפְלְאָה, וְכָל הַמְּחֻלְקָת הִיא רַק מְאֵלוֹ הַקְּלִים

נב אֲשֶׁר ד' תמט בַּנְחַל

וּפּוֹחֲזִים, עֶרְב־רֵב שְׁנֹת־עֶרֶב בֵּינֵינוּ, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שׁוּם שְׂיִכּוֹת אֶל
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֵל. וְעַל־כֵּן כָּלֵף מֵהֶם, עָלֵינוּ לַחֲגֹר מִתְּנִינוּ עִם
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת עֲגוּל כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה הַחֶכֶם (עֵין סְפּוּרֵי־
מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג'), בְּאֶפֶן שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ אֶצְלָנוּ הַמְּדַבְּרִים וְהַלְצִים
וְהַשְׂדִּים יְהוּדָאִין, וְהִיָּה מִתְּנֵנוּ קְדוּשׁ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים
הָאֲמִתִּיִּים.

וְעַל־יָד לְדַעַת, כִּי מָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חֵי־מִוִּהְר"ן, סִימָן רצב):
הַעוֹלָם רָאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֲהָבָה שְׂיִהְיֶה בֵּינֵינוּ, תְּהִלָּה לְאֵל,
נִתְקִים בֵּין חֲבוּרָתֵנוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

וְעַל־כֵּן מָה לָנוּ עִם כְּמָה בּוּרִים וְטַפְּשִׁים, אֲשֶׁר בָּצַע כֶּסֶף
אֲמָרְתָם, וּמוֹכְרִים הַכֹּל בְּשִׁבִיל כֶּסֶף; עָלֵינוּ לִידַע, כִּי בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד,
הוּא רַק זֶה שֶׁמְקִים עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאֵינוּ חוֹנְף אֶת
הַמְּפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר בְּשִׁבִיל בָּצַע כֶּסֶף. חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַכֶּסֶף
שֶׁלָנוּ בָּא רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרֵב לְהוֹשִׁיעַ,
חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, שְׂיִשׁ לָנוּ שְׂיִכּוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְּדוּשִׁים 'בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים' אֲמִתִּיִּים, וְאָנוּ רְחוּקִים מֵהַמְּדַבְּרִים
הַלְצִים.

טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר תְּרוּמַה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצַחִים.

מִכְתָּבוֹ הַיְקָר קִבְּלָתִי בְּצִרוּף הַמַּעוֹת, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לוֹ.

רַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ דְרָךְ, לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה (עֵין

אָשֶׁר ד' תנ בנחל נג

לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), הינו לא מספיק רק פעם אחת וכו', רק כל ימי חייו יעשה תשובה על תשובה, ועל־ידי־זה יזכה להתעלות בכל פעם בהשגות חדשות. וזו הייתה מדרגת רבנו ז"ל, שהיה תמיד בלב נשבר, והיה בוכה ובוכה ומתבודד רב היום עמו יתברך, כמי שהיה עדין רחוק לגמרי ממנו יתברך.

ועל־כן גם עלינו להרגיל את עצמנו לילך בדרך זו, והשם יתברך הטוב יקבל את תשובתנו, ונזכה לתקן את אשר שחתנו בזה העולם.

הדורש שלומך...

ד' תנ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל אוהבי תורתך, תלמידי מתיבתא "היכל־הקדוש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

שמעו אלי וישמע אתכם ה'. זכרו היטב היטב את אשר נדבר בינינו בענין קדשת שבעת הנרות: העינים, האזנים, החטם והפה, שהם עקר האדם; כי (ערוכין מא.): גופא בּתּר רישא אזלא; ובמקום שהראש מנח שם כל האדם, ואם, חס ושלום, אין ראש — אין אדם, כי (שבת עה.): פסיק רישא ולא ימות! ובראש בו טבע הקדוש־ברוך־הוא השבֵּעה גרות.

ועל־כן העקר להרגיל את עצמם עם העינים להסתכל בכל דבר על רוחניות חיות אלקותו יתברך, וכן האזנים לשמע רק רמזים שמרמזים לו מפל דבר, וכן החטם יהיה נושף רק רוחניות אורו האין סוף ברוך הוא, הממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והדבור יהיה רגיל לדבר רק דבורי תפלות שיחות ובקשות ודבורי אמונה והשגחה פרטית.

ועל־כן פשאדם חזק בד' חושים האלו, שהם שבֵּעה קני

המנורה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), אז מאיר בו המחין שהם נשמתו, וזוכה להרגישו תמיד, וכבר רואה ושומע ומרגיש עולם אחר לגמרי, וזה היסוד אצלנו, אף מה נעשה כי הבעל-דבר אורב עלינו מאד מאד בנכלי ערמומיות וכו' ובכל מיני אפנים, לקלקל אצלנו היסוד הזה, ועל-כן עלינו להיות מוכנים אליו, ולידע כי תכף-ומיד פשיבוא — נגרשו וכו'.

והנה פתיב (שמות כו, לה): "ושמת את השלחן מחוץ לפרכת ואת המנורה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן תתן על צלע צפון", כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וזו היתה מדרגת קדשי קדשים, גלוי יחידה דיחידה עתיקא קדישא, אף דבר זה געלם ונסתר על-ידי הפרכת, כי אי אפשר להכנס שם, עד בא זבוא משיח צדקנו ויגלה את הפרכת וכו'. ולעת עתה כל אחד יכול לזכות לזה כפי הכנתו בקדשת הגוף והוא אכילתו, ועל-כן הנה השלחן מחוץ לפרכת, שהאכילה היא תכלית הגשמיות, ויש בה שתי בחינות — או לפל בגשם גמור, שאז נדמה כבהמה, או להפוך — ויקא אז יכול להתעלות ולזכות להרגישו יתברך פנים אל פנים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב; ובחלק ב', סימן ז'), שירגיש (דברים ח, ג): "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי אם על כל מוצא פי ה'", הינו רוחניות המאכל, שזה בחינת (שמות כד, יא): "ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו", כי על-ידי האכילה "ויחזו את האלקים", אבל לזכות לזה אי אפשר, כי אם על-ידי קדשת המנורה. ועל-כן "ואת המנורה נכח השלחן", כי זה תלוי בזה, כפי שמקדש ומטהר את השבעה גרות, כמו-כן זוכה לקדש השלחן וכן להפוך, כי כשמקדש השלחן, כן זוכה לקדשת שבעה גרות, כי זה תלוי בזה; כי באמת בחינת עתיקא קדישא, היא בחינת קדשי קדשים, והיא מכסה בפרכת, שלא יתגלה רק לעתיד, אבל לעת עתה אנו נמצאים מחוץ לפרכת, שהוא בחינת זעיר אנפין, ששם אתגליא ולא אתגליא, וכשהוא בבחינת אתגליא, אז זעיר אנפין מקבלת מעתיק וכו', ועל-כן נעשה בדרגמת מלאך, בטול הבחירה, שמרגישו

אֲשֶׁר ד' תנ בַּנְחָל נה

יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן גַם מִתּוֹךְ מֵאֲכָ"ל הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, הַשְּׂבָעָה גְרוּת, וְעַל-כֵּן הֵיִתָּה מְנוּרָה נֶכַח הַשְּׁלֶחַן, כִּי כְּפִי שְׂמֵקֵדֶשׁ עֲצָמוֹ בְּהַשְּׂבָעָה גְרוּת, כְּמוֹ-כֵן מֵאִיר בּוֹ הָאֱלֻקוֹת, כְּשֵׁרוֹאָה אֲכָל אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִהַגְּשָׁמִיּוֹת רַק מִהֲרוּחַנִיּוֹת, כְּשֵׁשׁוּמֵעַ מִן הַמֵּאֲכָל, אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִהַגְּשָׁמִיּוֹת רַק מִהֲרוּחַנִיּוֹת, וְכֵן אֵינוֹ כּוֹעֵס, וְכֵן אֵינוֹ מְדַבֵּר אִזְ דְּבָרִים בְּטָלִים רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה וְכוּ', וְאִזְ דִּיקָא יִהְיֶה נִשְׁלָם אֲצִלוֹ הַעֲשִׂירוֹת וְהַחֲכָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּרוֹ"ם וְצַפּוֹ"ן; הַרוּצָה שִׁיעֲשִׂיר — יִצְפִּין, וְהַרוּצָה שִׁיעֲכִים — יְדָרִים (בְּבֹא בְתָרָא כה:), שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַמְּנוּרָה שֶׁהֵיִתָּה בְּדָרוֹם וְהַשְּׁלֶחַן בְּצַפּוֹן, הֵיִנוּ שֶׁרֶשׁ שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, הֵיִנוּ שְׁנֵי שְׁלֶחָנוֹת, שֶׁהֵם גְּשָׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, חֲכָמָה וְעֲשִׂירוֹת.

וְזֶה עֵקֶר מְדַרְגַּת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׂמֵקֶשׁר וּמִשְׁלַב אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁזֶה בְּחִינַת יְחוּד הַנְּי"ה אֲדוֹנָי, הָעוֹלָה צ"א כְּמִסְפַּר מְלֶאכֶ"ךְ; הֵיִנוּ עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, זוֹכִים לְחֲכָמָה וְעֲשִׂירוֹת, שְׁגַם מִגְּשָׁמִיּוֹת הַמֵּאֲכָ"ל מְרַגֵּשׁ אֶת הַחֲכָמָה הָאֱלֻקִּית, אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְנַעֲשֶׂה בְּדַגְמַת מְלֶאכֶ"ךְ מִמֶּשׁ, כִּי אֲצִלוֹ אֵין כְּבָר הַפְּרֶשׁ בֵּין עוֹלָם הַזֶּה לְבֵין עוֹלָם הַבָּא, בֵּין חַיִּים לְבֵין מֵיתָה, כִּי תְּמִיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּדַבְּקוֹת אָמֵת.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הִרְאָה לְמֹשֶׁה אֶת הַמְּנוּרָה בְּדַגְמַת מְנוּרַת אֵשׁ, שֶׁתְּהֵא שְׁלֵהֶבֶת אֵשׁ עוֹלָה, אֵף נִתְקַשְׂה בָּהּ, אֵיף יוּכַל לְהַכְנִיס דְּבַר זֶה בְּיִשְׂרָאֵל, מֵאַחַר שֶׁעֲדִין אָנוּ מְסֻתּוֹכְבִּים בֵּין גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהַהֲכָרַח לְאָכַל וְכוּ', וְאָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: קַח אֶת הַכֶּפֶר זֶהב, וְהַשְּׁלֵךְ אוֹתוֹ בְּאוּר, וְכֵן עֲשֵׂה, וְיִצְאָה הַמְּנוּרָה, הֵיִנוּ אִם יִזְרַק הָאָדָם אֶת הַזֶּהב, אִזִּי דִיקָא תִצָּא מְנוּרָה טְהוּרָה; כִּי כָל זְמַן שֶׁהָאָדָם יֵשׁ לוֹ אִיזוֹ תְּאֻנָּה לְמִמּוֹן, קָשָׁה לוֹ לְקַדֵּשׁ אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, כִּי יֵשׁ לוֹ נְגִיעוֹת פְּרֻטִיּוֹת. וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְקַדֵּשׁ שְׂבָעַת הַגְּרוּת, כִּי אִם כְּשִׁמְשָׁלֶיךָ מְמַנּוּ תְּאֻנַּת מְמוֹן, שְׂאִז הוּא נֶקִי מִתְּנַפְּהָ, כִּי אֵינוֹ צָרִיךְ אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם, וְאִז בְּנִקְל לוֹ לְקַדֵּשׁ הַשְּׂבָעָה גְרוּת שֶׁהֵם הַמְּנוּרָה.

ואולי בשביל זה המנורה נכח השלחן, כי השלחן מרמז על
ממון ועשירות, להורות שאי אפשר לזכות לחכמה וקדושה, כי אם
בששלחנו נקי מחנפה ופניות, כי הם תלויים זה בזה.

ועל-פן, אחי ורעי היקרים! היסוד אצלינו לתוק פל אחד
ואחד, שגם הוא יזכה לגלוי אלקותו יתברך, ולהפיל בו יתברך,
ועתיקא קדישא גליא רעוא דילה, והזעיר אנפין יהיה בבחינת
אתגליא וכו' וכו', אבל לא, חס ושלום, לחנף את שום ברך
שבעולם, לגלות את האמת כמו שהיא, בלי שום כחל ושרק, ולא
להתפעל משום מתנגד חונ"ף ונוא"ף, אדרבה לעקרו ולשרשו
מאתנו לגמרי. עלינו לראות שהד' אמות שלנו יהיו נקיים ממדה
מגנה זו של חנפה, עלינו רק לעבד ולהתיגע בתורה ובתפלה, עד
שנזכה גם-כן להגיע אל מדרגה זו — לקשר חכמה אל העשירות,
שלחן ומנורה, ואז יהיה נעשה בדגמת מלא"ף, שתמיד יהיו
מקשרים אצלו שני העולמות יחד. ועל קטב זה אנו מוסרים נפשנו.
שיעזר השם יתברך, שנזכה להיות תמיד בתוך היכל-הקדש.

והשם יתברך יעזר לכם להתמיד ביותר בתורה ובתפלה
והתבודדות ולא לבלות את הזמן היקר, רק פל אחד יחשב על
עצמו, ומה שיזכה לחטף בזה העולם — זה יהיה חלקו לנצח
נצחים.

הדורש שלומכם...

ד' תנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי היקרים, לומדים במתיבתא "היכל-
הקדש", קדש הקדשים, הו"ה עליהם ישרה שכינתו.

חסדי השם יתברך, שזכיתם להסתופף בצלא דמהימנותא, בצל
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אשר פל למודו הקדוש

הוא רק אַמוּנָה בוּ יתְבַרֵךְ, כִּי יְשִׁיבֵת רַבְנֵנוּ ו"ל הִיא יְשִׁיבָה שֶׁל אַמוּנָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'); וְרַבְנֵנוּ ו"ל הוּא הָרֹאשׁ יְשִׁיבָה, שְׁלוּמֵד עִם תְּלֵמִידָיו אַמוּנָה. וּמוּבָא שָׁם, שְׁצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ תְּמִיד אֵיךְ אוֹחֵז בְּאַמוּנָה, כִּי בְּמִדַּת הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה אֲסוּר לְהִטְעוֹת אֶת עֵצְמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד בְּעֵצְמוֹ, אֵיךְ אוֹחֵז בְּאַמוּנָה — הָאֵם מִחֲשֻׁבְתֵי חוֹשֶׁבֶת תְּמִיד מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ וְלֹא בְּדַבְרִים אַחֲרִים?! הָאֵם עֵינֵי מְסַתְּפֵלוֹת תְּמִיד רַק אֵלָיו יתְבַרֵךְ וְלֹא עַל דְּבָרִים אַחֲרִים וְכוּ'?! וְכֵן כָּל חוֹשׁ וְכָל אֵיבָר — הָאֵם הוּא דְבוּק בּוֹ יתְבַרֵךְ?! בְּבַחֲיַנֵּת (אִיּוֹב יט, כו): "מִבְּשָׂרֵי אֲחִנּוּהָ אֵלּוֹק", הִינּוּ שֶׁמֶכַל אֵיבָר וְאֵיבָר צָרִיךְ לְהַפִּירוֹ יתְבַרֵךְ, וּכְשֶׁאֲנִי מַעֲלֶה אֶת יָדֵי אוֹ אוֹת רַגְלִי, עָלַי לְהַפִּיר תִּכְף-וּמִיד אֶת הַאֵלֶקוֹת הַמְּחִיָּה וּמַהֲנֶה אוֹתָם וְכוּ'. וְכֵן בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מִהָאֵיבָרִים וְהַחוֹשִׁים צָרִיכִים לְהִיּוֹת דְבוּקִים בּוֹ יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל זֶה נִכְלָל בְּכָלֵל הַחַפּוּשׁ וְהַחֲקוּר אַחֲרָיו יתְבַרֵךְ — הָאֵם יֵשׁ לִי אַמוּנָה כְּזוֹ?! הָאֵם הַתְּפֹשֵׁטָה הָאַמוּנָה בְּכָל קוֹמַת גּוֹפִי?! וְכֵן כָּל קַיּוֹם הַמְּצוּוֹת צָרִיךְ לְהִבְיֵא אוֹתָנוּ אֶל הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אַמוּנָה", כִּי הַמְּצוּוֹת הֵן מַגְלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יתְבַרֵךְ, כִּי הֵן רַמ"ח אֵיבָרִים דְּמִלְּפֹא וְשִׁס"ה גִּידֵי מִלְּפֹא, כְּבִיכּוֹל, וּבְקִימָנוּ מְצוּהָ אַחַת מִמְּצוּוֹת הַתּוֹרָה, אוֹ כְּשֶׁאֲנִי נֹזְהָרִים לֹא לַעֲבֹר עַל מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּזֶה אֲנִי נִכְלָלִים וְנִתְקַשְׂרִים וְנִתְיַחֲדִים בּוֹ יתְבַרֵךְ. וְכֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנֶּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, צָרִיכִים לְחַפֵּשׁ תְּמִיד אַחֲרָיו יתְבַרֵךְ, כִּי הַתּוֹרָה כְּלָה שְׁמוֹתָיו יתְבַרֵךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), וְעַל קֶטֶב זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֹקֵר לְמוֹדֵנוּ — לְחַפֵּשׁ אַחֲרָיו יתְבַרֵךְ. וּמוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל (שַׁעַר הַמְּצוּוֹת וְאַתְחַנֵּן), כִּי מְקַרָּא הִיא בְּעֵשְׂיָה, מְשַׁנֶּה הִיא בִּיצִירָה, גְּמַרָּא הִיא בְּבִרְיָאָה, מְדַרְשׁ קְבֵלָה בְּאַצִּילוֹת, הִינּוּ כָּל מָה שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה יוֹתֵר נְמוּכָה, כְּמוֹ-כֵן נִתְלַבֵּשׁ עֵצְמוֹ בְּלְבוּשׁ עֵב וְגִשְׁם, הִינּוּ בְּסַפּוּרִים. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַפְשִׁיט אֶת הַסַּפּוּרִים וְהַלְבוּשִׁים מִהַגִּשְׁם, וְלִמְצֹא אוֹתוֹ יתְבַרֵךְ. וְעַל-כֵּן בְּעֵשְׂיָה, שֶׁהוּא מְקוֹם הַהִסְתַּרְתָּה וְהַקְּלָפוֹת, שָׁם הַתּוֹרָה מְלַבֶּשֶׁת בְּסַפּוּרִים, וּבִיצִירָה — שָׁם כְּבָר מְפָרֶשֶׁת הַמְּשַׁנֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת הַמְּקַרָּא, אֵיךְ כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ צָרִיכָה לְהִיּוֹת, וּבְבִרְיָאָה — שָׁם כְּבָר מְפָרֶשֶׁת הַגְּמַרָּא

את פנימיות המשנה בבאור יותר, ובאצילות — שם הקבלה מפרשת ומבארת את הגמרא, כי שם כבר גלוי עצם האלקות וכו'.

ועל-כן עליכם לדעת, כי כף היא דרכה של תורה — לחפש ולבקש תמיד אחריו יתברך, אשר זוהי ישיבת האמונה, לחפש תמיד אחריו יתברך, וכל מה שמחפשים ומבקשים ומוצאים אותו יתברך, כמו-כן נכנסת באדם אמונה יותר חזקה וכן לעולם; כי אין חקר לתבונתו, ויכולים לעבד כל ימי חייו לעלות יותר ויותר וכו', כי הוא אין סוף ברוך הוא. וכמו שהוא יתברך אין סוף, כמו-כן אין סוף להשיג את האמונה הקדושה. וכל מה שנכנס ונקבע היטב בלב מדת האמונה, כמו-כן נעשה שמח, כי נתישבים אצלו כל מיני קשיות וספקות וכו'. כי עקר העצבות והדפאון והספקות הם רק מחמת שאין בו אמונה קבועה, וזה משבר אותו לגמרי, כי אין הוא מישב בדעתו, ואין לאל ידו לתן לעצמו עצה וכו', ועל-כן הולך נע ונד וכו'. ואין לה עוד בעל יסורים כמו זה שמנח בספקות וכו', מה שאין כן אין לה עוד אשר רוחני ועשר גשמי כמו הודאות שאדם יודע בודאי שאין בלעדיו יתברך, כי אז האדם מנח במקום בטוח, כי מי שזוכה להכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, הוא שורה ושוכן במקום בטוח, אשרי לו.

ועל-כן אבקש מאד מאד מכל תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, אל תהיו בטלנים! הכניסו את עצמכם לגמרי בתוך האמונה הקדושה, כאשר גרו אותנו רבנו ז"ל, וכל מה שתפנסו יותר בתוך האמונה הקדושה, כמו-כן יאיר עליכם אורו יתברך, כי במקום שהאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא). ובאמת עליכם לדעת, כי זהו עקר שלמות השתטחות על קברי הצדיקים, אשר האדם צריך לצייר לעצמו כאלו הוא יושב ממש מול התנא והצדיק שבא לשם, כי אפלו בשאדם זוכה ללמד תורה לשמה, עליו לצייר לעצמו כאלו בעל השמועה יושב כנגדו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שקלים פ"א), וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יב); וכשהאדם לומד בקדשה ובטהרה איזה דין ופסק שחדש איזה תנא או צדיק אחר, על-ידי-זה נעשה

בְּחִינַת נְשִׁיקִין. וְנִשְׁיָקִין זֶה בְּחִינַת הַתְּדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא, עֵינֵי שָׁם. כִּי זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַלְמוּד — כְּשֵׁרוּאָה לִפְנֵי עֵינָיו בַּעַל הַשְּׂמוּעָה.

וְכַמוֹכֵן בַּתְּפִלָּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין כ.ב.): הַמְתַּפְּלֵל צְרִיף שְׁיִרְאָה עֲצָמוּ כְּאִלוֹ שְׂכִינָה כְּנֻגְדוֹ, שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים טו, ו): "שׁוֹיִתִּי ה' לְנֻגְדֵי תְּמִיד"; הֵינּוּ כְּשֵׁאֲדָם בָּא לְהַתְּפַלֵּל וְלְהַתְּבוּדַד עִמּוֹ תְּבַרְךָ, הוּא צְרִיף לְדַמּוֹת בְּדַעְתּוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה, אָשֶׁר הַשְּׂכִינָה יוֹשֶׁבֶת מִמּוּלוֹ וְשׁוֹמַעַת קוּלוֹ. וְכַעֲיֵן שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רנט): כְּשֵׁאֲדָם מְתַבּוּדַד וּמְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ וְצַעְרוֹ לִפְנֵי הַשָּׁם תְּבַרְךָ, וּמִתְּנֻדָּה וּמִתְחַרֵּט עַל גְּדֹל הַפְּגָמִים שְׁעָשָׂה, אֲזִי גַם הַשְּׂכִינָה כְּנֻגְדוֹ מְפָרֶשֶׁת לִפְנֵי שִׁיחְתָּהּ וְצַעְרָהּ, וּמְנַחֶמֶת אוֹתוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְכַמוֹכֵן הוּא בְּעֵינֵי הַשְּׂתַטְּחוֹת עַל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים, הָאָדָם יְכוֹל לִישֵׁב אֶפְלוֹ בְּסוּף הָעוֹלָם, אָבֵל אִם זוֹכֶה לְהַדְּבִיק מַחְשַׁבְתּוֹ בְּמִקּוֹם צִיּוֹן הַצְּדִיק, אֲזִי הוּא שָׁם מְמַשׁ, כְּגוֹן שְׁחֹשֵׁב וּמְדַמֶּה בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּמַעְרַת הַמְּכַפְּלָה, מוּל צִיּוֹנִיָּהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁל אַבּוֹת הָעוֹלָם: אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲזִי הוּא שָׁם מְמַשׁ; כִּי מָה אִכְפַּת אִם יוֹשֵׁב שָׁם עִם הַגּוֹף אוֹ מַחְשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה וְהַדּוּקָה שָׁם. אוֹ מְדַמֶּה שְׁיֹשֵׁב בְּהַר צִיּוֹן עַל יַד מַצְבַּת דָּוִד הַמְּלֶךְ, עָלְיוֹ הַשָּׁלוֹם, אוֹ יוֹשֵׁב עַל יַד מַצְבַּת שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא אוֹ יוֹסֵף הַצְּדִיק בְּשֶׁכֶם, אוֹ אֶצֶל רַבֵּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאי בְּמֵרוֹן, אוֹ אֶצֶל הָאֲרִיז"ל בְּצַפַּת, אוֹ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוּמָן וְכוּ' וְכוּ'.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי מִי שְׁזָכָה כָּכָר לְהִיּוֹת פַּעַם אַחַת בְּגוּפוֹ הַגִּשְׁמִי אֶצֶל צִיּוֹן קַבְרֵיהֶם הַקְּדוּשׁ, בְּנִקְל לּוֹ אַחֲר־כֶּף לְצִיר וְלְהַדְּבִיק מַחְשַׁבְתּוֹ שָׁם מְמַשׁ, כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּמַחְ-מַחְשַׁבָּה. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשֹׂמֵר אֶת הַמַּחְשַׁבָּה וְלְהַדְּבִיקָהּ בּוֹ תְּבַרְךָ, וַיִּצְרֵר בְּדַעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם, שְׁנִמְצָא אֶצֶל צְדִיק אַחֵר, וְשָׁם יוֹשֵׁב וּמְשֵׁם מְדַבֵּר עִמּוֹ תְּבַרְךָ. וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַזְּכָרִת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים.

וְאֵל יִתְבַּיֵּשׂ אָדָם מִפְּנֵי בְּגִי-אָדָם הַמְּלַעֲיָגִים, כִּי מָה לָּכֶם עִם אַחֲרִים?! הֲלֹא כְּשִׁיבּוּא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה, אֲזַ תְּרֹאוּ אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת מְּכַל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁזָכִיתֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ תְּבַרְךָ, כִּי אֶפְלוֹ דְבוּר

אָחַד לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ, הוּא הַצִּלְחָה נִצְחִית, שְׂאִין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וּמְכַל שְׂכָן אֵיזָה פְּסוּק אוֹ אֵיזוֹ מִשְׁנָה וְכוּ' שְׁזוֹכָה הָאָדָם לְלִמּוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל מַעֲלָתוֹ.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִדְבִּיק מִחֻשְׁבָּתוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ וּבְהִצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים, וְיִכּוּלִים לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם חַיִּים נִצְחִיִּים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים עֲרָבִים מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׂיֹשֵׁב בְּגֵן-עֵדֶן מִמֶּשׁ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי קִדְשָׁת מִחֻשְׁבָּתוֹ. וְעַל-כֵּן הַזְּהִיר רַבֵּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד עַל קִדְשָׁת הַמִּחֻשְׁבָּה. וְאָמַר, שְׂצָרִיקִים לְהַזְהִיר מְאֹד מְאֹד מִהֲרֵהוּר רַע, חֵס וְשָׁלוֹם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן קִיד); כִּי כָּל הַרְהוּר רַע הוּא קוּמָה שְׁלֵמָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן קַכב).

מָה אָמַר לְכֶם! זְכִיתִי לְהַפִּיר אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר מִימֵי נְעוּרָיו זָכָה לְהִתְקַרֵב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְלֹא הִפִּיר אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם כָּלֵל, וְכָל מָה שְׂרָאָה בְּשִׁיחּוֹתָיו שָׁל רַבֵּנוּ ו"ל, קָיָם בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל. דִּרְכּוֹ הָיְתָה לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה הַרְבֵּה בִּימֵי נְעוּרָיו יָמִים שְׁלֵמִים מִמֶּשׁ, וְכֵן הִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן בָּלָה אֶת יָמֵי נְעוּרָיו וְכוּ' וְכוּ'.

וּבּוֹדָאֵי עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת הַכֹּל עִם שְׂכָל, וְלִצְמָצֵם עֲצָמְכֶם בְּצַמְצוּמִים, שְׁלֹא יִהְיֶה, חֵס וְשָׁלוֹם, רַבּוּי אוֹר, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ שְׂצָרִיף לְאָכֵל, אֵין בְּזֶה שׁוֹם עֲבוּדָה לֹא לְאָכֵל, אוֹ כְּשֶׁמְרַגֵּשׁ שְׂצָרִיף לִישׁוֹן, אֵין בְּזֶה שׁוֹם עֲבוּדָה לְסַגֵּף עֲצָמוֹ וְלֹא לִישׁוֹן, כִּי כָּל זֶה הוּא רַק עֲצַת הַיָּצָר, כְּדִי לְבַטְלוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַתְּבוּדָה, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרָבוֹת, נְעִימוֹת, זֵיו אֹרוֹ יִתְבַרֵךְ. וְכֵן לְהִתְמִיד בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וּבְאֵמַת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַיָּצָר הֵרַע מִפְּחָד מְאֹד מְאֹד מְלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּזֶה מְכַנְיָעִים וּמְבַטְלִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (שִׁיחּוֹת-הַר"ן, סִמָּן יט): אֲפִלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּעוֹנוֹת חַמּוּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, אִם יַעֲשׂוּ לַעֲצָמָם חֶק קְבוּעַ לְלִמּוֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּן וְכָן, הַכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה יוֹצִיאָם סוּף

כָּל סוּף מֵהַחֶשֶׁךְ שְׁנֹלְכָדוּ בוּ.

וְעַל-כֵּן בַּחֹר צָעִיר, אִף שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, עָלָיו לֵהִיּוֹת קבוע ללמד בכל יום ויום פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י וְהַתְּרַגּוּם, וְאִם יִזְכֶּה לַחֲטָף ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְכִמָּה דְפִים גְּמָרָא, וּמִכָּל שְׁפָן כְּשִׁיזְכֶּה לְסִיִּים אֶת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אֵין לְשַׁעַר זְכוּתוֹ וּמַעַלְתּוֹ. וְכֵן יַעֲשֶׂה לְעַצְמוֹ סֵדֵר בְּלַמּוּד שְׁלַחַן עָרוּף כְּסִדְרָן, עַל-כָּל-פָּנִים מְחַבֵּר רַמ"א, וְאִם יִזְכֶּה לְסִימָם פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, אֲזַי כְּשִׁיגִדֵּל, יִהְיֶה בְּקִי מְאֹד אִיפֹה הַהֲלָכָה וְכוּ'.

אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְצִיַּת בֵּימֵי נַעֲרִיּוֹ, וְאֲזוּ יִזְכֶּה לְרֵאוֹת נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּחַיָּיו, וְעוֹלְמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תנב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצִוָּה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקִּדְשׁ, לְהֵאִיר אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶהוּ הַעֲקָר וְהִיסוּד; כִּי בְּאֵמַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שֶׁרֵשׁ בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אִף מִפְּאַת הַקְּלָפוֹת הַמְּסִתִּירוֹת — גִּחְשָׁף הָאוֹר וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהוֹרִיד וְלִקְלֹף אֶת הַקְּלָפָה הַמְּסִתֶּרֶת, וְאֲזוּ תִתְגַּלֶּה עֲרֻבוֹת נַעֲמֻמוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְתִרְאֶה לְהִיּוֹת חֲזַק וְאַמֵּץ בְּעִבּוּדְתְךָ, וְאֵל תְּסַתְּבֵל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כָּלֵל, בֵּין מִבְּחוּץ, בֵּין מִבְּפָנִים, וְתִמִּיד תִּרְאֶה לְכַרֵּחַ מְאֹלוֹ הַמְּעִיָּקִים לָךְ, כִּי מֵה לָךְ עֲמָהֶם? ! יֵאָחַז כָּל אֶחָד דְּרָכּוֹ, וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם ה' גִּלְךָ, וְיִשׁוּבוּ הֵמָּה אֵלֵינוּ וְאֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב אֲלֵיהֶם. חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אֲתָנוּ מְאֲשֶׁר עֲמָהֶם.

ועליך לדעת, כי כל מי שחוגר מתניו לבנות "היכל-הקדש",
 הסטרא אחרא לא ישקטו ולא ינוחו וכו', אבל כשנזמין מלאכי
 לבנו, על-ידי-זה ננצח סוף כל סוף (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט).

ועל-כן עליך לדעת, כי אצלנו עקר הלמוד הוא רק אמונה
 פשוטה, וצריך לחקק היטב היטב בדעתו, כי אין שום מציאות
 בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך
 ממש, ומה ששייך לה, שום ברירה לא תוכל לקחת את זה מידך.
 ועל-כן אסור לחנף את שום ברירה, כי חנפה מורה על כפירות, ורבנו
 ז"ל הקפיד על מדת חנפה מאד מאד. ועין בספר-המדות, אות
 חנפה, גדל הפגם והקלקול של מדת חנפה, עין שם.

ובפרטיות בעניננו, אין לנו מה להתפחד משום ברירה כלל, כי
 השם יתברך אתנו, ועלינו לקרב רחוקים במסירות נפש, ולהאיר
 בהם דעת האמת.

ועל-כן נא ונא אל תירא ואל תחת משום לץ ומזיק וחונף וכו'
 וכו', עליך להיות עצמאי, הינו לבנות לעצמך בית-המדרש, ושם
 תתועד עם המקרבים שלך, ולעולם תברח מאלו המצערים אותך,
 כי מה אפה צריך אותם?! עליך לדעת, כי רבנו ז"ל נמצא רק
 במקום שמדברים ממנו. ועל-כן ראה לדבר בבית-המדרש שלך
 מרבנו ז"ל, ושם יהיה רבנו ז"ל, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

ד' תנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
 מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
 יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ואבקשך מאד מאד, שתישב דעתך קדם

אָשֶׁר ד' תנ"ד בַּנְחָל סג

שְׁאֵתָהּ הוֹלֵךְ לְהִתְקוּטֵט ... כִּי הָעֵקֶר וְהִיסוּד בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם הוּא יָשׁוּב הַדַּעַת (עֵינֵי לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'). וְיִמָּה טוֹב
וְיִמָּה נְעִים שְׁתַּעֲיֵן עִכְשׁוֹ בַּתּוֹרָה הַנִּלְ, וְתֹאמֶר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה
מִ"לְקוּיֵי-תְּפִלוֹת", וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצָּחַת.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁזָכִינוּ לִידַע מֵרַבֵּי אֲמַת פְּזָה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם
יְתִבְרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁזָכִינוּ לִידַע מֵרַבֵּי פְּזָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תנ"ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, זְכוּר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עִמְלִ"ק
ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָּה, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְשִׁלַּחֲתִי לוֹ הַיּוֹם שְׁתִּי חֲבִילוֹת סְפָרִים.
אֲקַוֶּה לְהֵשֶׁם יְתִבְרַךְ שִׁיְהִיָּה לָךְ לְעֶזֶר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נְעִים עֲרֻבוֹת
חֲלָקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחָל שָׁם חֲלָקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי אֲמַת פְּזָה.
וְיִמָּה גַם שְׁבַעֲזוֹרָתוֹ יְתִבְרַךְ אֵין אָנוּ חוֹלְקִים עָלָיו, חַס וְשְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מֵרַבֵּנוּ ו"ל, רְאוּי לָנוּ לְצִיַּת
אוֹתוֹ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֵאמֶר כִּהוּא זֶה עָלֵינוּ לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת
הַכִּי גְמוּרָה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁהִיסוּד וְהָעֵקֶר אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל
הוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר אָמַר בְּפֶרוּשׁ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג):
אֲצֵל הָעוֹלָם הָאֲמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, וְאֲצֵלִי הָאֲמוּנָה הוּא דְבַר גְּדוֹל
מְאֹד. וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֲמַת מְצִיאֹתוֹ
יְתִבְרַךְ, וְאִיךָ שְׁאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יְתִבְרַךְ כָּלֵל, אֲזִי פּוֹתַח פִּי

לדבר עמו יתברך. כי באמת אם היתה להאדם אמונה פשוטה, שהשם יתברך אתו, עמו ואצלו, ועומד על ידו, ושומע כל דבור ודבור שלו, ודאי היה מדקדק על כל דבור שהיה מדבר, ומחמת שאינו יודע זאת בידיעה ברורה, על-כן מתרשל בזה (עין בספר לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב); ומחמת שחסרון הידיעה בא מהקשיות והספקות של היצר הרע המעקם את לב האדם, על-כן עקר התקון הוא ללמד פוסקים, עין שם.

ועל-כן, חמדת לבבי! אשריך ואשרי חלקך, שהתחלת לעשות לעצמך סדר בבקר קדם "עלינו" בשלחן ערוך, והוא הנהגה נפלאה עד מאד מאד, בשעה שאומר: "תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות" וכו', שמוציא מתיק הטלית והתפלין שלחן ערוך קטן, ולומד כמה סעיפים או כמה סימנים (כפי הפנאי), ואחר-כך אומר: "אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" וכו'. ואומר "עלינו לשבח", כי באפן הזה תהיה אצלו קביעות חזקה, והוא נעשה אצלו חלק מהתפלה, וכך יקיים רצונו הקדוש של רבנו ז"ל, שבקש והזהיר את כל אנשי שלומנו בהנהגה קבועה חק ולא יעבר, ללמד בכל יום יום שלחן ערוך (עין שיחות-הר"ן, סימן כט).

ושתי ההנהגות האלו הם היסוד אצל רבנו ז"ל, ועל קטב זה סובבת כל ההתגלות של רבנו ז"ל בזה העולם, אשר היא התגלות שישגלה ויפרסם משיח צדקנו לכל העולם בלו, והן שתי הבקיאיות המובאות בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו', שמי שרוצה לשוב אליו יתברך, צריך שיהיה בקי בהלכה, והם שני מיני בקיאיות: בקי ברצוא, בקי בשוב; בקי ברצוא זה בחינת התגלות ההתבודדות, לידע שעדין לא יודעים, ועל-כן צריכים לחפש יותר ויותר ולעלות מעלה מעלה בן בכל פעם וכו'. בקי בשוב זה בחינת התגלות התמדה בשלחן ערוך, כי איך שהוא כשנופל ויורד מהדבקות וכו', על-כל-פנים אל יצא מסעיף קטן שבשלחן ערוך כלל, כי ההתבודדות היא בחינת סוד הפתח, רצון שברצונות, מרב תשוקתו אחריו יתברך, שופך לבו אליו יתברך, ורוצה להכליל בו יתברך לגמרי. והלמוד שלחן ערוך הוא בחינת סוד המלכות, שהוא

הצמצום, על-כּל-פּנים, אף שאינו מתלהב אליו יתברך, על-כּל-פּנים אל יצא מהתורה הקדושה, חס ושלום; כי בדרך כּלל מי שנתלהב וכו', מתחיל לעזוב את השלחן ערוף, חס ושלום, וכזה פוגם את מדת הצמצום, ויכול לבוא לדרךים נבוכות וכו'. כי באמת התורה הקדושה שהיא שמו יתברך, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום, ומי שאוחז שניהם, הוא דיקא הולך בדרך התשובה. ואם תעין היטב מה שנעשה עמך וכן אצל כל אחד ואחד, למה אינו הולך לו, כי נפגם אצלו שתי הבקיאיות האלו, פעם נפגם ה'יצוא' ופעם ה'שוב'; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כּלל, והכל לכל דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וברא את האדם כלול מאש, רוח, מים, עפר, והוא ישלט על כל הבריאה, ויזכה לברר הטוב מן הרע, שהם הקלפות וההסתרות, עד שיהיה תמיד למראה עיניו שם הנו"ה ברוך הוא, בחינת (תהלים טו): "שויתי הנו"ה לנגדי תמיד", אשר הוא שרש כל היסודות שלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח').

והנה השלחן ערוף הוא כּלל ותמצית כּל תורה שבּעל-פה, והתורה נחלקת לארבע בחינות: דומם, צומח, חי, מדבר, כי יש הלכות על דומם, כּגון: הלכות בתיים וקרקעות וכו', ועל חי, כּגון: שחיטה, מליחה וכו', ועל אדם, כּגון: כּל הלכות שבין אדם לחברו ואדם לקונו וכו', ועל-כּן כּשאדם לומד תורה הקדושה, ובפּרטייות שלחן ערוף, ומקים את דיני התורה הקדושה, הרי זה מוצא את האלקות שבתוך כּל הבריאה כּלה, ומיחדה ומקשרה אליו יתברך, ומגלה שגם כּל דומם, צומח, חי, מדבר, הם אלקות גמור, רק בהתלבשות הזו שלמראה עיניו.

והנה להמשיך את השכל הזה אי אפשר, כי אם על-ידי תפלה. כי עקר המעין מן המקדש יצא, שהיא תפלה והתבודדות; כי כל מה שהאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, יותר נפתח לו המוח, ונמשך לו השגת אלקותו יתברך, וזוכה לברר לעצמו ההלכה, הינו שמתחיל להשיג את האלקות שבתוך הבריאה כּלה, שזה כּלל הד' חלקי שלחן ערוף, שהם ההלכות המיחסות לדומם, צומח, חי,

מַדְבַּר פְּנ"ל, וְכָל מַה שֶׁעוֹלָה יוֹתֵר לְמַעַלָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, יוֹתֵר יָכוֹל אַחֲרֵי-כֵן לִיָּד וּלְהִבִּין וּלְהַשְׁפִּיל אֶת פְּלִאֵי נִפְלְאוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וְאִיךָ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מַחֲיָה אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְעַל-כֵּן מְכַרְחִים שְׁנֵי דְבָרִים בְּהַשְׁגַּת הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה: הַתְּבוּדוֹת וְשִׁלְחַן עָרוֹף (כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַנִּכְלָלֶת בָּהֶם פִּיּוּעַ).

וּבְאֵמַת זֶהוּ בְּעֶצְמוֹ הַשְׁגַּת 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע', שֶׁהַכְרִיזוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּעֵת קְבַלַּת הַתּוֹרָה (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב); כִּי בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה' הוּא תּוֹרָה, קִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישֵׁיטוֹת, וּבְחִינַת 'נִשְׁמַע' הוּא תְּפִלָּה, שְׂאֵנִי רוּצָה לְהַשִּׁיג אֶת הַנְּסֻתוֹת מִמֶּנִּי. וְכָל פַּעַם עָלִי לְעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִידַע שְׂעֵדִין אֵינִי יוֹדַע כָּלֵל בִּידיעות הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זֹהִי מְדַרְגַּת בֵּין וְתַלְמִיד (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'); כִּי הַשְׁגַּת הַבֵּין הוּא בְּחִינַת אִיּוֹת מְקוּם כְּבוֹדוֹ, שְׁכָל זֶה הוּא הַתְּבוּדוֹת, תְּמִיד לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלִידַע כִּי אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל. וְהַשְׁגַּת הַתְּלִמִּיד הוּא בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שְׁכָל זֶה הוּא לְמוּד שְׁלַחַן עָרוֹף, קִיּוּם הַתּוֹרָה, וְלִמְצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל פְּרָטִי הַבְּרִיאָה כְּלָה. אֲשֶׁר בְּאֵמַת, אִם תַּעֲיִן בְּלְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא, תְּבִין וְתַשְׁכִּיל, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַלְכָה וְקַבְּלָה, שְׂצוּרִיכִים שְׁנִיָּהֶם, כִּי קַבְּלָה זֶה בְּחִינַת יְחוּדָא עֲלָאָה, לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְהַלְכָה זֶה בְּחִינַת יְחוּדָא תַּתָּאָה, לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם שְׁגָם בְּתוֹךְ הָאָרֶץ מִמַּשׁ, גַּם שָׁם גְּנוּזָה וּמְסֻתֶּרֶת הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת. כִּי קַבְּלָה הוּא בְּסוּד הַשְּׁתַּחֲוּוֹ לֵיהַ בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ (רְאִשֵׁי תְבוֹת קַבְּלָה), סוּד הַבְּטוּל לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהַלְכָה הוּא בְּסוּד הַרִיעוּ לֵיהַ כָּל הָאָרֶץ (רְאִשֵׁי תְבוֹת הַלְכָה), שְׁכָל גְּשָׁמִיּוֹת הָאָרֶץ תְּרִיעַ וְתוֹמַר לֵה, שְׁכָל זֶה סוּד הַלְכוֹת הַתּוֹרָה, עֵין שָׁם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים אֶת שְׁנִיָּהֶם, וְרַק בְּזֶה הוֹלְכִים עַל דְּרָף הַתְּשׁוּבָה, וְזוֹ הַדְּרָף כְּבוּשָׁה שְׁיִגְלָה וּפְרָסָם מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׁכָל אַחַד יִתְמִיד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִלְמַד בְּאִפְּן הַנְּ"ל, וְכֵן יִהְיֶה רְגִיל לְהַתְּבוּדָה וְלִדְבַר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזְכִּינוּ עוֹד עֲכָשׁוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבֵּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא שְׂרָשׁ

נשמת משיח, והמשיח בדעתו יכבש את כל העולם כלו. עלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אף מה לעשות?! כי בשעה שנספּע הנעם העליון בעולם, שהיא גלוי דעתו של רבנו ז"ל, אזי נתעוררים גם החובלים (עין לקוטי־מורה"ן, חלק ב', סימן עא), והם עושים את כל הרעש והמחלקת וכו'. וכל זה כי, בעוונותינו הרבים, הגלות נתארכת מאד מאד, ואין לנו שום עצה אחרת, רק לברח יותר ויותר אליו יתברך ולהכות על קדקדם של הרשעים המתנגדים, היגונים שבכל דור ודור, הפגומים באמונת חכמים, מפאת הצואה והמותרות שבמחם (עין לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן סא), ואשר על קטב זה אנו אומרים בכל לילה תקון חצות, וצוּעקים וכוכים אליו יתברך, שיחוס וירחם עלינו כבר, ויעשה קץ לכל צרותינו, ונזכה לקבל פני משיח צדקנו, ולהאיר על עצמנו מערכות נעימות זיו ידידות אור וחיית שפּע גלוי אלקותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד.

ועל־כן, חמדת לבבי! הרי שלך לפניך, איך שצריכים להיות חזקים מאד מאד בענין הקדוש והנורא הזה של תפלה והתבודדות, להיות רגיל לשפּח שיחו ותפלתו אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל ענינינו, וכן להיות זהיר וזריז ללמד הרבה שלחן ערוך, ולקיים בתמימות ובפשיטות, וכן להיות ער בשעת חצות, אשר אז הוא עת רצון מאד מאד, וכן השמים פתוחים, ואשרי מי שמקיים את כל זה בכל לילה ויום — לשקד בשלחן ערוך ולהתמיד בהתבודדות, ויהיה נזהר בקיימת חצות, אין לשער ולספר אל מה יגיע, אם יהיה חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, אשרי לו!

ההכרח לקצר מרב הטורות.

הדורש שלומך...

ד' תנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ... גרו יאיר וזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ותשמר את עצמך מאד מאד לא להפגס בשום לחצים, כי יכולים להרס אותך לגמרי. ועקר גדלת בר ישראל בשמתחזק. הן אמת אני מבין שמה מאד קשה לך כל הענינים. עם כל זאת תמשיך לקיים מצוות הכנסת אורחים, שהיא מצוה גדולה במאד מאד. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הכנסת אורחים) הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים. ומוהרנ"ת ז"ל ספר, בשעתיק לרבנו ז"ל את ספר הנשרף, לא הבין שום דבר שכתוב שם, אלא הבין שרבנו ז"ל מדבר מגדלת הכנסת אורחים, ולהציע לאורח את המטה, והיו אנשי שלומנו רגילים בזה מאד מאד.

ויש עוד דבור מרבנו ז"ל שאמר, שסעדת ראש חודש מסגל לילדים. ודבר זה מספק בין אנשי שלומנו, אם זה מסגל להביא ילדים, או לגדל ילדים בנקל. ולכן אומרים אנשי שלומנו — מסתמא זה על שניהם, ומאד נזהרים בזה. ולכן גם אתה תהיה נזהר במצוות הכנסת אורחים, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם, ועוד תראו נפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא — רק להתחזק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר ד' תנו בְּנַחֵל סט
ד' תנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצִיגָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל הַשְּׂמִיחָה שֶׁנִּכְנְסָה בְּלִבִּי, שְׁזַפָּה
אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם תְּאוּמִים, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.
כִּי הִנֵּה זֶה עָבְרוּ לָכֶם עֲשָׂר שָׁנִים וְלֹא זָכִיתֶם לְפָרִי בְטוֹן, וְהִנֵּה
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלֵם לָכֶם מִתְּנָה יָפָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁתִּזְכְּפוּ לְגִדְלָם בְּנִקְלָה, בְּלִי שׁוּם בְּעִוּוֹת.

עֲלִיךָ לְהַבִּין, שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם
לְבַלְבְּלֶךָ בְּסַפְקוֹת וּבְלִבּוּלִים — הָאֵם זֶה בֵּן נִקְרָאת הַתְּבוּדוֹת אִם
לֹא, וּבְכָלֵל מַה זֶה הַתְּבוּדוֹת וְכוּ'. עַל-כֵּן עָלִי לֹאמַר לָךְ, הַעֲקָר
בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתֵן תְּמִיד תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח
וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעוֹר לוֹ עַד עֲכָשׁוּ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לוֹ לְהִבָּא. כִּי בְּאַמֶּת מַה זֶה הַתְּבוּדוֹת? שְׁאָדָם
מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל
אָבִיו, וְצָרִיכִים כָּל-כָּף לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה, עַד שֶׁשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְנַתֵּק אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכָל זֶה רְצָה מֵאַתְּנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שְׁנִהְיֶה
רְגִילִים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵינוּ בְּגִשְׂמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת רַק נְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הַיִּסוּד הִיָּה אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל.
וְלִכֵּן מַה לָּךְ לְהַתְּבַלְבֵּל?! אֲדַרְבֶּה, תְּדַבֵּר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כָּל אֲשֶׁר מַעֲיֵק לָךְ וְכוּ', כָּל אֲשֶׁר
מַעֲיֵק לָךְ וְכוּ', כָּל מַה שֶׁמַּצַּעַר אוֹתָךְ וְכוּ', תְּבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְאַף שְׁבִהתְּחִלָּה יְהִיָּה לָךְ מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה, כִּי לְזֶה צָרִיכִים אֲמוּנָה,
כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, אֵין
לוֹ שׁוּם קִשִׁי לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
כְּמוֹ שֶׁמְדַבְּרִים עִם חֵבֵר טוֹב. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אֶל

תבלבל את עצמך עם ספקות של הבל, אלא תתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמות, וזה הנה רצון רבנו ז"ל, וזה הנה הרצון של הקדוש-ברוך-הוא, שנבוא אליו בלב אמת, בלב נכון, ולפרש את שיחתנו אליו: יתברך, ודבר זה רבנו ז"ל מתדיר בנו — תמימות ופשיטות, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט), שעקר הנהדות זה תמימות ופשיטות בלי שום חכמות כלל, כי עמלק הוא מלא כפירות ואפיקורסות, עמלק גימטריה ספ"ק, מכניס באדם ספקות — "היש הנני" בקרבנו אם אין" (שמות יז, ד); ולכן אל תבלבל את עצמך, ועל-ידי-זה תרגיש אחרת לגמרי לגמרי.

בענין ציון רבנו ז"ל, גם-כן אל תבלבל את עצמך, וכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואמרת שם עשרה מזמורי תהלים, מה לך לדאג?! אתה רואה איך שהסמ"ך-מ"ם שובר אותך, היות שיש צא לך רק להגיד בלילה 'תקון הכללי', וכן בשבת וכו', והנה מבלבל אותך הסמ"ך-מ"ם כאלו לא הנה נכון וראוי וכדאי, כי זה הנה בלילה, וכן זה הנה בשבת, אינני מבין אותך, אינך רואה איך הבעל-דבר רוצה רק לשבר אותך?!

מה אמר לך?! אצל אנשי שלומנו תמיד היו אנשים פשוטים, שהתנהגו בתמימות ובפשיטות, וזה היסוד בדרך-רבנו ז"ל.

הנה אחד מאנשי שלומנו בשם נחמן בר' דוד צבי בן ר' יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, וקראוהו בלשון חבה: נשקע. הוא ספר, שהתאכסן פעם בראש חדש אצל ר' נחמן נעמירובער ז"ל, אשר הנה חזן אצל אנשי שלומנו, אבל הנה איש עובד ה' גדול מאד, והתמימות שלו — אין לתאר ואין לשער כלל! ואז כשהגיע נשקע אצלו בראש חדש, לא האמין למראה עיניו. הוא הלביש את עצמו במלבושי שבת, אשתו אפתה חלות, דגים ובשר, ממש כמו שבת, והנה שמח מאד, והיו לו כמה אורחים, ודבר עמהם בדרך-רבנו ז"ל. ותמיד אמר שמעולם לא הרגיש מה זה ראש חדש, עד שבא לבית ר' נחמן נעמירובער ז"ל. וכל זה קיים מפני ששמעו ממוהרנ"ת ז"ל, שדבר הרבה בענין סעדת ראש חדש.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁשָׁנֵי דְבָרִים רָאָה מוֹהֲרַנְיָהּ ו"ל
 בְּסֵפֶר הַנְּשֻׁרָף, וְהִבִּינִם לְעִמָּקָם: א. מַעַלְת הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים, וְלִהְצִיעַ
 אֶת הַמָּטָה לְאוֹרַח. ב. מַעַלְת סְעֻדַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְזֶה מְסַגֵּל לִילָדִים.
 אֲךָ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לֹא יָדְעוּ לְהַחֲלִיט, אִם זֶה לְהוֹלִיד יְלָדִים אוֹ לְגַדֵּל
 אוֹתָם בְּנִקְל. וְאָמְרוּ: מִסְתַּמָּא זֶה שֵׁיף לְשִׁנְיָהֶם. וְכָל זֶה אֲנִי כּוֹתֵב
 לָךְ, כְּדֵי לְהַחֲיֹתְךָ בְּעֵנִין הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת.

הָיָה רָאוּי לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַמְּאָמֵר "וְאֵיָה הַשָּׁה לְעוֹלָה" (לְקוּטֵי-
 מוֹהֲרַנְיָהּ, חֶלֶק ב', סִימָן יב), שֶׁשָּׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל מִמַּעַלְת הַתְּמִימוֹת
 וְהַפְּשִׁיטוֹת. וְצָרִיכִים תְּמִיד לְחַפֵּשׁ רַק אַחַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא
 לְעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ, אִם יֵשׁ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא —
 יַעֲשֶׂה, וְאִם אֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֵס וְשְׁלוֹם, — לֹא יַעֲשֶׂה. הֵינּוּ
 אִם אָדָם מְרַגֵּשׁ בְּכָל דָּבָר שְׁעוֹשֶׂה — אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרִי
 לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ! אָבֵל אִם אֵינוּ מְרַגֵּשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, צָרִיף לְבָרַח
 מִשָּׁם. וּמַהוּ הָעֵנִינִן? אֶלָּא עֲלִיף לְהַבִּין, שֶׁגַּם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
 מִסְתּוֹבְבִים חֲבוּרָה שֶׁל לִיצָנִים, כְּדֵי לְהַבְרִיחַ אֶת מִי שְׁאֵינוּ רָאוּי, כִּי
 יֵשׁ רְשָׁעִים אַרוּרִים, פּוֹגְמֵי הַבְּרִית, שְׁמַתְלוֹצְצִים מִצְדִּיקִים, אֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, עוֹבְדֵי ה' אֲמִתִּיִּים, וְקוֹרְאִים לָהֶם שְׁמוֹת שֶׁל גִּנְאֵי.
 וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּכָא מְצִיעָא נח): הַמְכַנֶּה שֵׁם לְחַבְרוֹ, אֵין
 לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׁמְכֵנִים שֵׁם לִיהוּדֵי
 צְדִיק וְקְדוּשׁ שְׁדָבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵיזָה עֲנֵשׁ קָשָׁה וְמָר יִקְבַּל זֶה אֲשֶׁר
 מִתְלוֹצֵץ מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן בָּרַח לָךְ מִרְשָׁעִים הָאֵלֹהִי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם
 שְׂיִכּוֹת אֲלֵיהֶם, וְאִף שְׁקוֹרְאִים עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, תִּדְעַ שֶׁהַכֹּל
 לִיצָנוֹת, הֵם הֵם הַמְּדַבְּרִים הַמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת,
 מַעֲשֶׂה ג', מִהַחֲגוֹר), שֶׁהֵיוּ הַמְּדַבְּרִים גּוֹרְמִים שֶׁלֹּא יִשְׁקוּ אֶת הָאֵילָנוֹת,
 עֵין שָׁם. אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם. הָעֵקֶר בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל —
 לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְאִם תִּקְיָם אֶת זֹאת בְּתְמִימוֹת
 וּבַפְּשִׁיטוֹת, אַז לֹא יִחַסֵּר לָךְ שׁוּם דָּבָר, אָבֵל עֲלִיף לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה
 מְאֹד מְאֹד, שֶׁשׁוּם דָּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

עֲלִיף לְחֲזֹק עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר דָּבָר גְּדוֹל
 וְדָבָר קָטָן אֵינוּ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וְהוּא

עב אָשר ד' תנו בנחל

יתברך בודאי לא יעזב אותך. ומה שאתה צריך לקבל — תקבל את זאת בהכרח, ואף אחד לא יוכל למנע את זאת ממך, עליך להיות רק סבלן, ולא להסתכל על אף אחד, ואז תצליח בדרך תמיד.

המאחל לך חיים קלים, ואל תדאג.

הדורש שלומך כל הימים לטובה...

ד' תנו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

בעת שנסע רבנו ז"ל לארץ ישראל והגיע לטורקניה, והיה באיסטנבול — עיר הבירה, והלך לבקר בציון הקדוש של ר' נפתלי פץ, זכותו יגן עלינו, בעל מחבר "סמיכת חכמים", פשרק הלך משם, התעלה ונעשה חולה מאד. ור' יצחק שלנה את רבנו ז"ל, מאד מאד התפחד פחד גדול, מה קרה עם רבנו ז"ל. והחל לשפף עליו מים כמו ששופכים על מי שהתעלה. והתעורר רבנו ז"ל, ענה ואמר לו רבנו ז"ל, שר' נפתלי אמר, שהוא נמצא פה לבד, ורצה מאד שרבנו ז"ל יהיה השכן שלו, "על-כן זה שנפלתי למשכב והתעלפתי, היה מרב פחד, שרצה לתפסני, אבל התחזקתי ויצאתי מזה". למדים מכאן, אם אדם נמצא אפלו במצבים הקשים ביותר, אם רק מתחזק, יכול להנצל אפלו ממות לחיים. כי העקר זה התחזקות.

היוצא מדברינו, שצריכים הרבה התחזקות בזה העולם, ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם: על כל כפית התעוררות, צריכים צלחת מלאה התחזקות, הינו על כל מעט התעוררות שמעוררים בגני-אדם,

צריכים לשפף עליו המון התחזקות. ישנם הרבה שוטים שחולקים עלי רק מפני שאני מחזק את האנשים. ואמרים: מה עם ההתעוררות, למה אינכם מעוררים בני האדם?! אבל פיהם שוא ידבר, אינם מבינים מה שקורה בזה העולם, הם בכלל רשעים בתייהם נקראים מתים (ברכות יח:), ומת איננו מרגיש כלום. הוא שוכב כאבן דומם, כי מי שיש לו רק לב להבין מה שקורה ועובר על גשמות ישראל, לא ישאל שאלה אוילית כזו: למה אינכם מעוררים, ורק מחזקים?! כי היום עובר על בני-אדם כל-כף הרבה צרות ויסורים — זה מעצמו, שרוצה להתעלות ולהרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, ולא עולה בידו, זה מאשתו שממרת לו את החיים ואינה עוזבת אותו, ובעצמה אינה יודעת מה רצונה ממנו. וזה מהילדים, שמורידים אותו שאולה, וממירים תינו. כי להפך אומר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות בנים): בנים טובים הם רפואה לאבות. אם יש לאדם בנים טובים — זו הרפואה של ההורים. ואם הבנים אינם מתנהגים כשורה, אזי ההורים אוכלים את עצמם, ונהרסת בריאותם. ישנם בני-אדם מלאי חובות, שאין להם כבר היכן לקנות, אין מכלת שלא יהיו חייבים שם ממון הרבה, עד שהגיעו עד פת לחם, ובני-אדם אינם קולטים את זאת, ישנם סובלי חלאים, רחמנא לצלן, יש הסובלים משכנים, ישנם המסככים עם המלכות, ויש עליהם משפטים ודינים. מה שעובר היום על הבריות, אין איש שם על לב. ולכן מי שצוחק ממני ומדבר עלי, שאני מדבר רק מהתחזקות ולא מהתעוררות, הוא בכלל רשע, רשעים בתייהם קרויים מתים, מת איננו מרגיש כלום, אינם מרגישים מה נקראות צרות ישראל.

כואב לי מאוד מאוד מה שעובר על בני-אדם, יהודים סובלים סבל גדול כל-כף, בחורים נכשלים בפגם הברית, אברכים אין להם שלום-בית, אינם מסתדרים, ואין מי שינהיג אותם, רוצים להתגרש ומתגרשים, יש אלמנות, יש יתומים, יש בעלי יסורים, יש עניים מרודים, ואין איש מבין אותם. ולבסוף עוד חולקים על מי שמחזק אותם.

ידוע, שמוהרנ"ת ו"ל קדם הסתלקותו — מה התאנח? הוא צעק: "יש ענשים קשים ומרים, ולבסוף עוד מתחשק לחלק על רבי כזה". וזהו הכאב הגדול.

מוהרנ"ת ו"ל היה פעם אצל רבנו ו"ל, ורבנו ו"ל שכב על הספה וככה מאד. ומוהרנ"ת ו"ל נבהל מאד, מה זה ועל מה זה?! ענה ואמר לו רבנו ו"ל: לך תתאר לעצמך שדבר זה יחשד עלי? כי אז הוציא ה'זקן' שם רע עליו, כאלו מי יודע מה רבנו ו"ל, רחמנא לצלן, שהוא מפת וכו' וכו', וככה רבנו ו"ל מאד. אזי מוהרנ"ת ו"ל חזקו מאד, ורבנו ו"ל מאן להתחזק. ואמר מוהרנ"ת ו"ל: לא הבנתי אז את רבנו ו"ל, שהוא אמר מה שאמר — ומה בכך?! שיאמר מה שרוצה וכו' וכו'. אבל כשהחלה המחלקת על מוהרנ"ת ו"ל, ורדפוהו עד חרמה, אז אמר, שמבין עכשו את רבנו ו"ל, כי לרבנו ו"ל היתה ראייה רחוקה, רבנו ו"ל יכול היה לגאל את כל עם ישראל, לולא שדברו עליו, היה דבר רבנו ו"ל מתפשט בכל העולם כלו, וכלם היו מקבלים את דעתו. והיות שהיתה מחלקת מהסמ"ך-מ"ם שהתלבש ב'זקן', על-פן מתארך כל-כף. וכן היה אצל מוהרנ"ת ו"ל, שכל-כף חזק, כי כל דבוריו היו מלאי התחזקות, אבל רדפוהו מאד, ואז הבין דברי רבו: "הלא הייתי יכול לחזק את כל העולם כלו, והנה תראה במה שחושדים בי", והיתה לו עגמת נפש גדולה מאד.

רבנו ו"ל רצה להוציא מהכח אל הפעל כבר את ענינו. וכן מצינו בעת שאמר רבנו ו"ל את המאמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה), שיש צדיק, שעל-ידי שנסתלק, הוא מתקן את הכל. אזי שאלוהו תלמידיו: רבי, הלא שמענו מפיהם, שאתם תוציאו בחיים חיותכם. ענה ואמר רבנו ו"ל: אז אמרתי כן, ועכשו אני אומר ככה; שהצדיק בהסתלקות שלו, יתקן את נשמות ישראל. ודבר זה אנו רואים בחוש, שאור רבנו ו"ל הולך ומתפשט יותר ויותר אט אט, כמים שעולים ויורדים ועולים ויורדים, ואין יכולים לעצורם, הם חותרים ומפלסים דרכם בתוך האדמה וממשיכים לזרם, כך מתפשט דבר רבנו ו"ל בעולם. אבל כשרואים אנשים שקוראים עצמם על

אָשֶׁר ד' תנו בְּנַחֵל עה

שם רבנו ז"ל, ובמקום לעזר לזרימת המים, עוד שופכים עפר ועוזרים התפשטותם — זה כואב מאד, אבל לבסוף דבר רבנו ז"ל יצא מהפח אל הפעל.

רבנו ז"ל אומר (ספורי-מעשיות, מעשה ג', מהחגר), שיש מדברים, שמדברים כל דבר אסור, והם חופרים שהמים לא יגיעו לאילן. מי זה האילן? כל אדם, כמו שכתוב (דברים כ, ט): "כי האדם עץ השדה", וצריכים להשקותו עם גלוי אלקות שנקרא מים, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "כמים לים מכסים", האין סוף ברוך הוא נקרא מים. אבל אלו המדברים, חופרים וחופרים שהמים לא יזרמו, ואחר-כך יעשה רעידת אדמה, ואחר-כך יהיו רעמים, עד שכלם יתבטלו וישקו האילנות. ועל זה אנחנו מחכים. ובדאי זה יבוא סוף כל סוף וינצח, אבל לעת עתה כואב מאד מאד.

ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל] ספר לי, שהוא היה פעם בעיר ברדיצ'ב, שם היתה קבוצה גדולה של אנשי שלומנו, היה להם בית-הכנסת חוץ לעיר, על יד בית העלמין, והיו אנשים פשוטים בעלי מלאכה, אבל עובדי ה' גדולים מאד, ומדוע? כי היו תמימים, והתמימות זה היסוד אצל רבנו ז"ל, כל מה שאדם יותר תמים — הוא יקבל יותר מרבנו ז"ל, כי אי אפשר להשיג אורו של רבנו ז"ל רק על-ידי תמימות. והיה שם יהודי בשם ר' ברוך ברדיצ'בר, אשר היה עובד ה' גדול מאד. ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל] היה אז צעיר, ורצה להתאכסן אצלו בשבת. ואמר לו: אני רוצה להטעים לך טעם של שבת, יש כאן אחד מאנשי שלומנו אדם פשוט, שמו אהרן טסלר (טסלר באוקראינית — משמעותה: עושה פרוט לסוסיים, הינו שהיה אדם פשוט מאד), לך אצלו לשבת, ותהיה לך הנאה גדולה, מעין עולם הבא. והלך לעוד אחד מאנשי שלומנו, עובד ה' גדול מאד: ר' שמרל ברדיצ'בר, בבקשה שרוצה להתאכסן אצלו, וגם הוא אמר לו: אם אתה רוצה לטעם טעם שבת, לך אצל אהרן טסלר הנה. וכששמע דבר כזה, ענין אותו מאד, והלך אליו. וראה אדם פשוט, ולו שני ילדים, יושבים משני צדי השלחן, ואמר את השלום עליכם בהתעוררות גדולה מאד, ה'רבון כל עולמים'

שְׁלוֹ הָיָה בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, וְהָאִשָּׁת חִלַּ' שָׁר בְּדַבְּקוֹת, הַקְּדוּשׁ הָיָה מִמֶּשׁ מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, וְאַחֲר־כֵּן רַק דִּבֵּר עִם הַיְלָדִים רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁר אֵין שׁוּם תְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק שְׁאֲנוּ נִמְצְאִים עִתָּהּ בְּגֵן-עֵדֶן, וְשִׁבְתָּ זֶה מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, וְדַבֵּר מִגְּדֵלֶת שִׁבְתָּ, שְׁעַכְשׁוֹ הַכֹּל שׁוֹבֵת, אֵין עוֹלָם, אֵין כְּלוּם, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמְרוּ בְּתַמִּימוֹת כְּזוֹ, שְׁחֲשׂוּ מִמֶּשׁ שֶׁהַכֹּל שׁוֹבֵת, וַיִּשְׁנוּ רַק עוֹלָם הַבָּא בְּדִיקָה הַזֹּה. וַיִּזְמִירוּ שִׁבְתָּ שָׁר בְּתַמִּימוֹת כְּזוֹ. וַיִּכְשַׁחֲזֹר, שְׁאֵלוּהוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: נוּ, טַעַמְתֶּם טַעַם שִׁבְתָּ? וַעֲנֵה וְאָמַר: מָה אָמַר לְכֶם, תּוֹדֵה רַבָּה שְׁזַפִּיתֶם אוֹתִי לְשִׁבְתָּ כְּזוֹ. וַבְּאֵמַת פְּלֹאֵי פְּלֹאִים, מִבְּחוּץ אֶף אֶחָד לֹא הִכִּיר אֶת אֶהְרֵן טְסִלֵר הַזֶּה, וּמִבְּפָנַי הָיָה עוֹבֵד ה' נִפְלָא.

ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] הָיָה סִקְרָן, וַבְּעֶרְבֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה רָאָה אוֹתוֹ בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, אָזִי דָחַף עֲצָמוּ סְמוּךְ אֵלָיו לְרֹאוֹת עֲבוּדָתוֹ. וּבֵין כֵּן כְּשֶׁדָּחַק עֲצָמוּ, שָׁמַע אִיךָ הוּא מִתְּפַלֵּל — רַק עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בִקְשׁ שׁוּם דְּבָר עַל עֲצָמוּ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לָעַם יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּצָרוֹת גְּדוּלוֹת, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הֵם צְרִיכִים כְּבָר לַחֲזֹר לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הֵבֵא לָהֶם הַגְּאֻלָּה, תִּבְנֶה לָהֶם אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תְּדוּן אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, אֵינֶם כָּל-כֵּן רַעִים כְּמוֹ שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם אוֹמֵר, אֵל תִּשְׁמַע לְמַקְטָרִים עֲלֵיהֶם, אֲנִי אוֹמֵר לָךְ, אֲנִי מִכִּיר אֶת כָּל יְהוּדֵי, הוּא צְדִיק, כָּלֵל יִשְׂרָאֵל טוֹבִים, עֲזֹר לָהֶם שְׁתַּהַיֶּה לָהֶם פְּרֻנְסָה, רְפוּאָה וְכוּ'. וְהַתְּפַעַל כָּל-כֵּן ר' לוי יצחק, אָדָם עוֹמֵד שְׁעוֹת וּבּוֹכָה, עוֹצֵם עֵינָיו, וְחוֹשֵׁב שְׁאֵין אִישׁ שׁוֹמְעוֹ, וּמִתְּבוּדָד רַק עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

מָה אָמַר לָךְ?! זֶה סִפּוּר שְׁצַרִיךְ לְעוֹרְרָנוּ.

אֲנִי הֵייתִי פַעַם בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְדַחֲפוּ וְדַחֲקוּ סְבִיבֵי אַנְשִׁים, כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהֵיוֹת סְמוּךְ אֵלַי מִה שְׁיֹתֵר, וְשׁוֹכְחִים, שֶׁהִנֵּה אֶתָּה נִמְצָא אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, לֵב הָעוֹלָם, לָךְ תִּבְקֶשׁ כָּל חִפְצֶךָ וְכוּ', בְּמִקּוֹם לְהַדְחִק אֵלַי. וְהִנֵּה אֲנִי מִתְּבוּגֵן מִפַּעַם לְפַעַם, מִפֶּה לְשֵׁם, וְאֲנִי רוֹאֶה לְפַתֵּעַ, שְׁיֹשֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית אֲבִרָךְ אֶחָד בְּתַמִּימוֹת כְּזוֹ, וְאֵין

אֲשֶׁר ד' תנו בנחל עז

איש שם על לב, ובוכה בכיות עצומות, ומדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, מכסה פניו עם ה'תקון הכללי' ושופך דמעות, אזי נוכחתי, פה דוחקים עצמם ופה המולה גדולה, ואין שמים על לב מה ומי ואיך מתבודדים להקדוש-ברוך-הוא בתמימות נפלאה, זה נקרא חיים.

אודות ענינך וכו', אומרים שחלב עזים מועיל ללב, וזו גמרא מפ'רשת (עין פתבות ס. ובבא קמא פ.).: גונח — מי שסובל על הלב, ישמה חלב עזים. על-כל-פנים ראה לשמר מאד על הבריאות.

ר' אברהם בר' נחמן ו"ל לא היה אוכל דגים בשבת בירושלים, ובאו אליו בטענה — היתכן?! הלא מוכא מצדיקים, שבכל סעדה צריכים לאכול דגים? ענה ואמר להם: אתם הולכים אל רופאים — תאכלו דגים, אני אינני הולך לרופאים, אזי אינני רוצה לאכול דגים. ומה היה הענין? אלא אז הביאו את הדגים מיפו בעגלה וסוסים, ועד ירושלים ארכה הדרך שעות רבות, ובקיץ השמש קופחת ובווערת, ולא היה קרח וכו', וממילא פשהגיעו לירושלים ומכרו אותם, מי שאכל מהדגים הללו, במוצאי שבת הצריך לרוץ לרופא, כי קלקל מעיו, ועל-כן אמר: אני אינני הולך לרופאים, על-כן איני רוצה לאכול דגים. והיוצא מפה, שצריכים להשמר מאד מה אוכלים, כדי לא להזיק לעצמו.

מה אמר לך?! הקדוש-ברוך-הוא עורני הרבה פעמים בחיים, והיו לי נסים גדולים מאד. וצריכים רק לזכור את הנסים. "זכרו נפלאותיו", לזכור את הנפלאות שהקדוש-ברוך-הוא עשה עם כל אחד ואחד. אך דא עקא, שאדם אינו זוכר את הנסים שהבורא יתברך עושה עמו. חכמינו הקדושים אומרים (נדה ל.): לעולם, אפלו בעל הנס אינו מכיר בנסו. אדם צריך לזכור את הנסים והנפלאות שגשעשו לו מאתו יתברך, ואז יכול להודות לפניו יתברך. וברגע שמודים ומשבחים להקדוש-ברוך-הוא, אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), אז הדמים הולכים פסדרן, כי קדם לכן הם לוחצים על הלב. ולכן לחץ לי כל-כף על הלב, אבל כשמרגילים

עַח אֲשֶׁר ד' תנח בנחל

עצמם לתת תודה לפניו יתברך, אז הדמים מתחילים לשטף כסדרן.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תנח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הלא הנך יודע, שאצל רבנו ו"ל היה למוד שלחן ערוך גדול
מאד מאד, והזהירנו על כך. ולכן אנשי שלומנו מקפידים על דבר
זה מאד.

ידוע, שמוהרנ"ת ו"ל אמר, שרק בשלשה דברים יש לו ברור
בנדאות בדברי רבנו ו"ל: א. לבוא אליו לראש השנה. ב. ללמד
שלחן ערוך בכל יום. ג. להתבודד בכל יום. ולכן השלשה דברים
האלו, הם עקרנים גדולים בחסידות ברסלב; ואם אדם מקימם, הוא
יכול להקרא חסיד ברסלב; הינו שנוסע בכל ראש השנה לציון רבנו
ו"ל, ואינו מסתפל על שום מניעה, וכן לומד בכל יום שלחן ערוך,
וכן מתבודד בכל יום. ולכן אינני יודע למה אתה צריך לכתב לי
אריכות כזו? בנדאי מי שלומד יותר ספרי רבנו ו"ל, יש לו יותר
השגה ברבנו ו"ל, כי לא עם הארץ חסיד (אבות ב, ה). ורבנו ו"ל
אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו וחקמתו, הם
בתוך הספר. ולכן אשרי מי שלומד בכל יום ספרי רבנו ו"ל, שאז
אל רב טוב הצפון יזכה.

נא ונא אל תסתפל על שום מונע ומעכב, רק תחזיק מעמד,
והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אָשֶׁר ד' תנט בַּנְחַל עט
ד' תנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִוָּה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", הַיּוֹנִי"ה עֲלֵיהֶם
יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם.

אחי ורעי היקרים! ימי הפורים ממשימים ובאים, ורבנו ז"ל
גלה נוראות נפלאות על היום הקדוש והנורא פורים (צ"ן לקוטי-
מוהר"ן, חלק ב', סימן עד), במה שגלה שם ענין "ועכשו" ... וכפי
שמפרשים בין אנשי שלומנו: "ועכשו" כל ההתחלות הן מפורים,
על-פן ביום הפורים הוא עת רצון גדול מאד מאד לעשות התחלה
חדשה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כל אחד ואחד כפי
בחינתו וכפי ענינו וכפי מדרגתו וכו'. ובודאי באפן שתזכו
להתחדש בפורים, עליכם לעשות הכנה לפורים כזה. ועקר ההכנה
הוא בתמימות ובפשטות. קדם עליכם ללמד הלכות פורים משור
בית-יוסף ושלחן ערוך עם המגנים עד המשנה ברורה, הינו כי
מלבד השעור שלכם, מה שאתם לומדים בכל יום שלחן ערוך
כסדרן, עליכם ללמד קדם כל חג הלכות החג משור בית-יוסף
ושלחן ערוך והמגנים, שתזכו להיות בקיאים בקיום המצוות
מעשיות בתמימות ובפשטות, ולמסר נפשו לקיים כל מה שכתוב
בשלחן ערוך, וזוהי הכנה הראשונה.

הכנה שניה — להתחיל לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך
בתמימות ובפשטות גמורה: "רבנו של עולם, זכני להרגיש את
אור הפורים" וכו', ויארך בתפלה ובהתבודדות על דבר זה.
ומוהר"ן ז"ל אמר פעם: אם האדם מבקש שלשים יום קדם
הפורים על אור הפורים, זוכה לראות את מרדכי בשעת קריאת
המגלה. גם אמר: פעם צעקתי בתענית אסתר כל-כך אל השם
יתברך, כי צירתי בידעתי כאלו המן-עמלק עומד עלי עם מקל ומכה
בי (מיט א דראנג און שלאגט מיר); הינו כי כך צריך לציר לעצמו,
ואז כבר יהיו התפלות שלו באפן אחר לגמרי. כי מה שאדם מתרשל
בתפלה, הוא רק מחמת שנפל ביאוש, וגם המכות שמקבל בכל

פעם מהבעל-דבר נתישנו אצלו, ומרב יאושיו חושב כָּבֵר: אָנִי אָבוֹד, וכאלו לעולם לא אצא, ועל-כן מתרשל כָּבֵר אפלו מלצַעק, כי מהפאות ישנות אין צועקים, מה שאין כן כְּשֶׁאָדָם מְצִיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שְׁהֶמֶן-עֲמֶלֶק עומד עליו עם מקל ומכה בו, בודאי צועק כָּבֵר באפן אחר לגמרי.

הַכָּנָה שְׁלִישִׁית, והוא כָּבֵר עֵצָם חג הפורים — להיות בְּשִׁמְחָה עצומה, לרקד בכל פעם מרב שִׁמְחָה, וְלִשְׁמַע קוֹל כְּלֵי זָמֵר, וְלִהְיוֹת רק בְּשִׁמְחָה עצומה, ולעשות כל מיני פעלות להיות משונה פרייליך (שִׁמְחָה). וְכֵל מַה שְׂיִרְבֶּה יוֹתֵר לְרִקְדָּה וְלִשְׁמֵחַ, יוֹתֵר אֹרֹז יִתְבַּרֵּךְ יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ, כִּי "עֹז וְחֻדְרָה בְּמִקְוֹמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז), ואצלו יתברך הוא רק מקור השִׁמְחָה. ועל-כן כְּשֶׁאָדָם זוכה לשִׁמְחָה בו יתברך, בבחינת (תהלים קמט, ב): "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו", אָזִי בְּאַתְעֲרוּתָא דְלִתְתָּא מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עֲרֵבוֹת נֵעַם זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֵלָיו, וְנִתְקַיָּם (שם, קד, לא): "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו", הֵינּוּ יוֹרְדֵת אֲתַעֲרוּתָא דְלַעֲלֵא, וְאָזִי הַשְׁמֵחָה מִמְּטָה לְמַעְלָה וּמִמַּעְלָה לְמַטָּה, וְנִעֲשֶׂה יַחֲוֹד גָּמוֹר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

כִּי בְּאַמַּת עֲלִיכֶם לְחַקֵּק בְּדַעְתְּכֶם הַשְּׁגַת הַפּוֹרִים עַל כָּל הַשָּׁנָה, הֵינּוּ בְּטוֹל כָּל הַקְּלָפוֹת. כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרָגָה כְּזוֹ, שְׁלֹא יִהְיֶה הַפֶּרֶשׁ אֲצֵלוֹ בֵּין אֲרוֹר הַמֶּן לְבֵין בְּרוּךְ מְרַדְּכִי, כִּי יוֹדַע, אֲשֶׁר גַּם בְּתוֹךְ הַמֶּן הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת, שֶׁם גָּנוּז וְנִסְתָּר אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימֵן לג); כִּי צָרִיךְ שִׁתְּדַעוּ, אֲשֶׁר כָּל עַקֵּר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם, הוּא רַק עַל-יְדֵי קְלַפַּת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, שְׁמַכְנִיס סִפְקוֹת וּכְלָבוּלִים בְּאָדָם — "הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז, ד), אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא קְלַפַּת הַמֶּן, אֱלָקִים יִשָּׁן, וּכְאֵלוֹ הַסְּתִיר פָּנָיו כְּבִיכּוֹל, אֲשֶׁר מְזַה נּוֹפֵל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא מִנְּחָ בְּמֶרְהָ שְׁחוּרָה וְעַמְקָה, עַד שְׁנֻדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אָבֵד מְנוּס וְתַקְוָה. וּבְאַמַּת כָּל זֶה הוּא שְׁטוּת גְּדוּלָה, שְׁבָא מְקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת, שְׁבָא בְּדַרְךְ כָּל מִפְגַּם הַבְּרִית, אֲשֶׁר בָּא גַם מִהֶמֶן עֲמֶלֶק, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךְ וַיִּזְנֵב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עֵינֶךָ וַיִּגַע" וְגו', אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא מַצּוֹת זְכִירַת עֲמֶלֶק, לְזִכֹּר בְּכָל יוֹם יוֹם מַה הֶמֶן עָשָׂה

אֲשֶׁר ד' תנ"ט בְּנַחֵל פא

לנו, לא די שֶׁהַכְּשִׁיל אוֹתָנוּ בְּמָה שֶׁהַכְּשִׁיל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עוֹד זֹאת שְׂמִכְנִים בְּנוּ קְרִירוֹת וּסְפָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן בְּנַפְשָׁנוּ.

כִּי בְּאַמֶּת אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידִיעָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי וְיִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִמְצָא עִמוֹ, אִתּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְאֶפְלוֹ בְּמִקוּמוֹ, שָׁם הוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, רַק מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים, אִזּוּ הִיָּה רוֹקֵד וְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׁשׁוֹן וְשֹׁמְחָה, כְּמוֹ כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לִידַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִמְצָא אִתּוֹ, עִמוֹ וְאֶצְלוֹ, וְכֹל מֵה שְׂמִכְנִים יְדִיעָה זֹו בְּדַעְתּוֹ, כְּמוֹ-כֵן שֹׁמֵחַ בְּיוֹתֵר. וְכֹל מֵה שְׂשֹׁמֵחַ בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן נִתְרַחֵב לוֹ מֵחֹו לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ד), שְׁעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמְּצוּוֹת, זוֹכִים לְגִלוּי אֱלֻקוֹת כְּזֶה, אֲשֶׁר בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רַק נִמְצָא, יוֹדֵעַ וְעַד שֶׁשָּׁם אִמְצָעִיתָא דְעֵלְמָא, הִיָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִמֶּשׁ, וְנִתְבַטַּל מֵעֵינָיו חִיזוּ דְהַאי עֵלְמָא, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק בָּא, שָׁם מוֹצָא אֶת אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל עָקֵר הַמְרִירוֹת שְׂמִכְנִים בּוֹ הַמְּזַעֲמֵלֵק, שְׂיַדְמָה כִּי בְּמִקוּמוֹ אֵין הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְכֵאלוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ רַחוּק מִמֶּנּוּ, וְהַסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כָּל הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל פּוֹרִים הִיא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמִדְרָגָה הַכִּי גְבוּהָה מְאֹד וְכוּ', סוּד גְלוּי הָאֶרֶת יְסוּד אֲבָא וְכוּ', בְּגִלוּי נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד מְאֹד, בְּדַגְמַת שְׁגִלָּה מְשָׁה רַבְּנוּ (דְּבָרִים ד', ל"ה): "אַתָּה הַרְאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֻקִּים אֵין עוֹד מְלַבְדוּ". וְעַל-כֵּן בְּפּוֹרִים (אֶסְתֵר ט, כ"ו): "קִיָּמוּ וְקַבְּלוּ", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת פ"ח): קִיָּמוּ מֵה שְׂקֵבְלוֹ כְּבָר, הִיָּנוּ כִּי אִזּוּ נִתְחַדֵּשׁ לָהֶם קִבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ; כִּי בְּאַמֶּת מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כ"ו): מְשָׁה הוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר, וּמְזַכִּיר כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שְׂעִיעֵשָׁה הַמְּצוּנָה הַשִּׁיכָה לְאוֹתוֹ אֵיבָר, כִּי רַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים, וְעַל-כֵּן מְשָׁה נִקְרָא מְחַק"ק שֶׁהוּא גִימְטְרִיָּה רַמ"ח מְצוּוֹת, וְעַל-יְדֵי הַשְּׂכָרוֹת שׁוֹכְחִים אוֹתָם, בְּבַחֲיַנַּת (מְשָׁלֵי ל"א, ו'): "פֶּן יִשְׁכַּח וְיִשְׁכַּח מְחַק"ק", שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׂתִיָּה וְהַשְּׂכָרוֹת

שוכח רמ"ח מצוות של משה. והתלבשות משה באיברים, זהו בעצמו התלבשות הדעת בחסדים, כי משה הוא הדעת, עין שם.

והנה עקר הפגם של המן-עמלק, הוא רק שחשב, שמשה רבנו נסתלק, הינו הסתלקות הדעת, ועל-כן חפש חדש המסגל לו, ועל-כן הפיל פור, ויצא החדש שנסתלק משה (עין מגלה יג), וחשב כי משה נסתלק, ועל-ידי-זה שורה הסתלקות הדעת, ואשר משם יניקתו. כי עקר יניקת המן-עמלק הוא רק מהספקות שמכניס בהאדם, כאלו אין לו שיכות אל התורה ואל השם יתברך, ואשר זוהי כל הגלות המרה, שאנחנו בבחינת שפורים, כמו שכתוב (ישעיה נא, כא): "ושכרת ולא מיין", רק מבלבול הדעת (עין מסכת סנה); אך בפורים, אז אנו זוכים לשמות בקדשה, ואנו שותים, עד שאנו עולים למעלה מהדעת, ומכניסים בעצמנו את הדעת של משה, ואנו יודעים שמשה רבנו חי, ובזה יש לנו לשמח מאד מאד. וזה כל עקר שמחת הפורים, שאנו שמחים מאד מאד, שאנו יודעים כי משה רבנו חי, ואנו מקימים את התורה בחיות חדשה; כי העקר מה שהאדם מתרשל מלמוד התורה ומקיום המצוות, הוא רק מחמת שנדמה לו כאלו הכל ישן, כי נתישן אצלו הכל, וכאלו משה מת כבר, אשר כל זה מכניס המן ועמלק באדם — ספקות וקרירות עצומה.

ועל-כן תכף-ומיד כשאנו שותים בקדשה בפורים, ואנו מראים לדעת, שאדרבה, על-ידי האכילה והשתיה, אנו מוצאים את השם יתברך, כמו שכתוב (שמות כד, יא): "ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו", לא כמו שאתה המן-עמלק רוצה להגיד לי, שאסור לי לאכל ולשתות, כי אין בזה שום עבודה וכו', כי באמת התורה הקדושה מלבשת בלבוש העולם הזה דיקא, הינו בדומם, צומח, חי, מדבר, כי התורה נחלקת להלכות השיכות לאלו היסודות, הינו כי אנו מגלים, שגם בגשמיות העולם הזה מאיר אורו יתברך, ולא שיך לומר שאלקיהם ישן הוא, כאלו עוב אלקים את הארץ, אדרבה בתוך אכילה ושתיה, שם יכולים למצא את השם יתברך ממש. ועל-כן מובא בכונות פורים, כי אכיל"ה שתיה"ה הוא בחינת אכ"ל

י"ה שְׁתֵּה י"ה, הִינּוּ גַם בְּתוֹךְ הַמַּאֲכָל וְהַמְשֵׁתָהּ, שֵׁם הוּא הַמַּחֲיִין שֵׁהֵם י"ה. וְעַל-כֵּן מִצְוָה גְדוּלָה לְהִרְבּוֹת בְּסַעֲדָה בְּפוּרִים, לֶאֱכֹל וּלְשִׂתּוֹת וּלְשִׂמְחָה, כִּי אַז אָנוּ מְגִלִים אֶת אֲמַתּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתוֹךְ הַגְּשָׁמִיּוֹת דִּיקָא, לֹא כְמוֹ שֶׁרְצָה הַמֶּן-עֲמֶלֶק לְנַתֵּק אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כְּאֵלּוּ עֲזַב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָרֶץ וַיִּשָּׁן הוּא, וּמִסְתִּיר פָּנָיו, וּמִמִּילָא יֵשׁ הַתְּרַשְׁלוֹת בְּתוֹרָה וּבִקְיוּם הַמִּצְוּוֹת, כִּי מְכַנִּים בְּהַדְּעַת כְּאֵלּוּ מִשֵּׁה מַת, וְאֲשֶׁר מִשֵּׁם בָּא הַגְּלוּת שֶׁהוּא הַשְּׂכָרוֹת כְּנ"ל, וְאֲשֶׁר לְפִי דַעְתּוֹ הִרְעָה וְהַמְשַׁבְּשֵׁת אֵין שִׁיךְ לְשִׂמְחָה בִּקְיוּם הַמִּצְוּוֹת, מֵאֲחַר שֶׁהוּא דִּבֶּר יִשָּׁן (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְפִילַת אֲפִים, הַלְכָה ד', אוֹת ד'). וְעַל-כֵּן כָּל עֲקָרוֹ שֶׁל הַמֶּן-עֲמֶלֶק — לְהַכְנִים בְּאֲדָם קָרִירוֹת וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן וַיֵּאוֹשׁ גָּמוּר, וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִכְפִּירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת, כִּי בְּאֲמַת אִם הָאֲדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אִתּוֹ, עֲמוֹ וְאֲצֵלוֹ, וְהַתּוֹרָה חִיָּה וְקִיָּמַת, וּבְכָל יוֹם יוֹם מְקַבְּלִים אֶת הַתּוֹרָה מִחַדָּשׁ, וּמִשֵּׁה רַבְּנוּ רַעֲיָא מְהֵימְנָא, עֲדִין חֵי, אַז הִיָּה הָאֲדָם רוֹקֵד מְרַב שְׂמִחָה, כִּי הִישׁ עוֹד שְׂמִחָה כְּשִׂמְחַת קִיּוּם הַמִּצְוּוֹת, רְצוּנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה 'אֲמַצְעִיתָא דְעֵלְמָא הַכָּא', הִינּוּ הָאֲרַת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית מְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׂאֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וּבְאֲמַת מוּבָן, שֶׁלְכֵן עָשָׂה הַמֶּן עֵץ גְּבוּהַ חֲמָשִׁים אַמָּה, כִּי רְצָה לְהַגְבִּיהוּ בְּשַׁעַר הַחֲמָשִׁים, וּמִשֵּׁם יִפִּילְנוּ (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת); וַיִּשׁ לֹמֵר, שְׂנָה מַה שְּׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין קֵלֵט): הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מְנִין? שְׂנַאֲמַר (בְּרַאשִׁית ג'): "הַמֶּן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבַלְתִּי אֲכֹל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ" וְגו'; וְכָל חֲטָא עֵץ הַדַּעַת הִיָּה, שֶׁהוֹסִיף הַנְּחָשׁ עַל הַצְּוִי שֶׁצְּוָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הִזְהִיר לֹא לֶאֱכֹל, וְהוּא הוֹסִיף בְּנִגְיָעָה וְדַחְפָּה, וְאָמַר: כְּשֵׁם שֶׁלֹּא נִעְנְשָׁה בְּנִגְיָעָה, כִּף לֹא תַעֲנֹשׁ בְּאֲכִילָה; כִּי כָּל הַמְרִירוֹת וְהַתְּרַחֲקוֹת שֶׁבָּאָה מִקְּלַפַּת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, הוּא רַק שְׂמוּסִיף לוֹ עַל הַצְּוִי, שְׂרוּצָה לְהַגְבִּיהוּ לְמַעְלָה מִמְּדַרְגָּתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִפִּילוֹ אַחַר-כֵּף לְגַמְרִי, וְעוֹקְרוֹ מִן הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן בָּא חַג הַפוּרִים, לְגַלוֹת שְׂדִיקָא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַזֶּה שֵׁם

מלבוש התורה, ועלינו לקימו בשמחה עצומה, ולא לצאת כלל מהלכות התורה, שזה "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ" קבלת התורה מחדש ובשמחה עצומה, כי אין לה עוד שמחה כמו שמחה זו, שאדם יודע שהשם יתברך בתוך העולם ממש, הפוך בנות המן-עמלק.

ויש לומר גם מאמרם ו"ל (תמורה טז), בשעה שנסתלק משה, נשתפחו ש' הלכות, והחזירן עתניאל בן קנו בפלפולו; כי באמת כלל התורה כלולה בששה סדרי מ'ש'נה', כי היא כלל תורה שבכל פה, כל הלכות התורה, ועל-כן עקר יניקת ה'מ'ן' הנה רק מהסתלקות משה שהוא הדעת, כי אצלו היתה הסתלקות משה, הסתלקות הדעת, ועל-כן הנה שיף אצלו שכחת ש'ין הלכות, והש'ין הוא סוד הדעת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד') בסוד תלת מאה גרבי משחא; משחא זה הדעת, ותלת מאה זה בחינת משה, עין שם. ועל-כן עקר התקון להחזיר לעצמו את הדעת, הוא רק על-ידי למוד מ'ש'נה' — הפוך ה'מ'ן', שרוצה להתאחו בשכחת ש'ין הלכות, שהם סוד הדעת. ועל-כן עקר רפואה לאדם להחזיר לו הדעת, הוא דיקא לשקד בלמוד מ'ש'נה', ויאכל וישתה דיקא, לגלות שבתוך אכיל"ה ושת"ה יש המחין (סוד הדעת), אכל י"ה שת"ה י"ה כנ"ל. וזו כל שמחת פורים, לקיים בפשיטות את התורה הקדושה והמצוות, ולגלות ולפרסם את אמתת מציאיתו יתברך בכל העולם כלו.

ועל-כן ידידי ואחי היקרים! אל תהיו בטלנים, ואל תפלו בדעתכם משום דבר, ואל תאמרו דבר כזה, שאתם רחוקים ממנו יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, וכשאדם אומר שהוא רחוק ממנו יתברך, זה מורה שהגאות מסרחת ממנו, אשר אז אין אני והוא יכולין לדור (ערכין טו:); ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, כי עקר שגוון המשגעים בא רק מגאות. ועל-כן מי שמרגיש את עצמו רחוק, ידע שהוא רחוק מהדעת הנ"ל, דעת דמשה, אבל לא שרחוק מהשם יתברך, כי השם יתברך נמצא בכל מקום, ואין בלעדיו יתברך כלל.

אֲשֶׁר ד' תנט בנחל פה

ועל-כן העקר להיות תמיד שמח, ולא לפל בדעתו אפלו שעבר
כבר מה שעבר, עליכם לדעת כי אין עוד מלבדו, ותתמיד מאד מאד
בלמוד מ'שניה', שמכניע את השוכחה ואת ה'מין' עמלק שמכניס
קרירות.

ונא ונא לבל יתערב ביניכם איזה משגע או חסר דעה, אשר
רוצה להתענות או לסגף עצמו בסגופים, כי כל זה בא מקלפת עין
הדעת, הסתת הנפש הקדמוני, להוסיף על צווי השם יתברך מה
שלא צוה כלל, כי השם יתברך רצה שנאכל ונשתה דיקא ונשמח
דיקא. ועל-כן מי שרוצה בעבודות ובשטיות כאלו, אין לו מקום
אצלנו כלל, ועלינו לגרשו ולסלקו מעלינו לגמרי, כי אצלנו העקר
רק לחפש ולמצא את השם יתברך.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פו), אשר כל העבודות
קשות הן רק מקצר רוח, שאין לו אמונה, שהוא בחינת עבודה זרה,
שאז צריך לעשות גלגולים, ולזרק נעלים, ולעשות עצמו כשוטה.
והכל בא מקטנות הדעת, חסרון האמונה; כי המאמין בו יתברך,
הוא יכול לעבד את השם יתברך מכל דבר שבעולם.

וזה היסוד אצלנו במתיבתא "היכל-הקדש", רק אמונה עגולא
ורבועא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), להיות מסבב עם אמונה
כעגול הזה, בחינת (תהלים פט): "ואמונתך סביבותיך", שזה בחינת
עגולא (העגול שעשה החכם, שלא יתקרבו אליו המדברים והלצים
והשדים, עין ספורי-מעשיות, מעשה ג', עין שם); ורבוע להכניס
בו שם הנו"ה ברוך הוא, לציר תמיד לפני עיניו את שם הנו"ה ברוך
הוא, בבחינת (תהלים טז): "שויתי ה' לנגדי תמיד". ועל-כן הוא
רבוע, שם בן ד' אותיות הנו"ה ברוך הוא, וכן הנו"ה בד' מלויין:
ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שצריך כל אדם לציר וליחד שמות אלו לפני
עיניו, וכל עניניו הוא רק להרגיש אמתת מציאותו יתברך,
ולהתמיד בתורה ובתפלה.

על-כן, אחי ורעי היקרים! חמלו על נפשכם, ותברחו מכל מיני
לצים ומדברים, חדשים מקרוב באו, ומבלבלים את המוח עם שטיות

וחמרות יתרות, אֲשֶׁר יְדוּעַ אֶצְלָנוּ כַּמָּה הַקְפִּיד רַבֵּנוּ ו"ל עַל דְּבָרִים אֵלּוּ, וְצֶעֶק עַל זֶה מְאֹד מְאֹד. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן מ"ד), שְׁכַל אֵלּוּ הַחֲמֻרוֹת בָּאוֹת רַק מִחֲכָמוֹת שֶׁל הַבַּל שְׁנֹדְבָקוּ בְּאָדָם, עַיִן שָׁם.

כָּבֵר עֵבֶר עֲלֵינוּ מַה שֶּׁעֵבֶר, מִחֲלָקֶת וּבִלְבוּלִים מִבֵּית וּמִבְּפָנִים, וְאֲשֶׁר עֲדִין הַנְּסִיּוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עֲלֵיכֶם כָּבֵר לְדַעַת, שֶׁאֶצְלָנוּ הָעֶקֶר לְמִצָּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵן, וְלַעֲשׂוֹת מִהֶעוֹלָם הִנֵּה עוֹלָם הֵבֵא מִמֶּשׁ (עַיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צ"ו), אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא כְּנֶגֶת פּוּרִים, שֶׁהוּא יוֹם חַל, וּמִתָּר בְּמִלְאָכָה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מְאִיר בּוֹ אוֹר כְּזֶה כִּיּוֹם הַכַּפּוּרִים מִמֶּשׁ, בְּדַגְמַת כְּנִיסַת הַכֹּהֵן גָּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנֵים, וּיְכוּלִים לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְקֹד וְלִשְׁמַח דִּיקָא בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן שִׁיחָהּ לּוֹ אִשָּׁה וּבָנִים דִּיקָא, וְיִגּוּר בְּבֵית דִּיקָא, וְשִׁיחָהּ לּוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, וְלְמִצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הִנֵּה מִמֶּשׁ. וְאֵל תִּשְׁמְעוּ אֵל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁאוּמְרַת אַחֲרֵת. וּכְבֹר יְדוּעַ לְכֶם מַה שֶּׁאָמַר מוֹהַרנ"ת ו"ל לְתַלְמִידוֹ הַחֲבִיב לּוֹ מְאֹד ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ו"ל, שֶׁהִנֵּה הוֹלֵךְ גַּם אֶצֶל אַחַר וְכוּ', שֶׁדָּבָר דְּבָרֵי צַחוֹת (וְעוֹרֵטְלִיף): לּוֹמֵר לֵךְ לֹא לִילֵךְ אֵלָיו — אֵינִי יְכוּל, אֲבָל זֹאת אָמַר לֵךְ, אִם אַתָּה הוֹלֵךְ אֵלָיו, אֵל תָּבוֹא אֶצְלִי; תִּדְעוּ כִּי הַדְּבוּר הִנֵּה סוֹכֵב גַּם אֶצְלָנוּ: אֵינִי יְכוּל לּוֹמֵר לְכֶם אֵל תֵּלְכוּ בְּאֵן... וְאֵל תֵּלְכוּ בְּאֵן... רַק דְּבָר זֶה אֲנִי יְכוּל לּוֹמֵר לְכֶם: אִם אַתֶּם הוֹלְכִים שָׁם... אֵל תָּבוֹאוּ אֵלֵינוּ כָּלֵל, כִּי חָבַל עַל הַזְּמַן שֶׁלְכֶם, כִּי בְּאַנְיָה שִׁישׁ חוֹר, הַמֵּיִם מִמִּילָא סוּף כָּל סוּף יִטְבִּיעוּ אֶת הַסְּפִינָה וַיֵּאבְדוּ כָּלֵם וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁנִּכְנָסִים בְּכֶם דְּבוּרִים שֶׁל לִיְצָנוֹת וּמִחֲלָקֶת וּבִטּוֹל תּוֹרָה, מִמִּילָא סוּף כָּל סוּף תִּתְרַחֲקוּ לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְעַל-כֵּן חָבַל עַל הַזְּמַן שֶׁלְכֶם לְבִלּוֹת אֶצְלָנוּ, כִּי אֶצְלָנוּ הָעֶקֶר לְהַכְשִׁיר אֶת כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד, שִׁיזְכֶּה לְטִיִּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְמַלְא אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, בְּאִפְסָן כְּשִׁנְיָע הַזְּמַן שֶׁתּוֹכּוּ לְמִצָּא אֶת בֵּית זִוְיָגְכֶם, שֶׁתֵּלְכוּ לְגוּר בְּאֲשֶׁר תֵּלְכוּ, וְשָׁם תִּפְתָּחוּ בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל, וְתִבְנוּ "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ" לְקָרֵב אַחֲרֵים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק זֶה כָּל יִשְׁעֵי וְחַפְצֵי, לַעֲשׂוֹת מִכֶּם אֵילָנוֹת הָעוֹשִׂים פְּרִי, וְלֹא שֶׁתִּשְׁאַרוּ

פֶּאן אָצֶלנוּ. אָךְ בִּשְׂבִיל זֶה בְּעֵצְמוֹ לָקַח אֶת עֵצְמוֹ עָלֵינוּ הַסֵּמָךְ—
מ"ם כַּל־כֶּף, וְעִזָּב אֶת הַכֹּל וְכוּ', וְלוֹקַח אֶת עֵצְמוֹ בְּרִצְיָהּ גְּדוּלָה
וְכוּ'.

על־כֵּן חוּסוֹ וְחִמְלוֹ עַל יְמֵי גַעוּרֵיכֶם, וְתִרְאוּ לְמִלָּא אֶת עֵצְמְכֶם
בְּתוֹרָה וּבְאֵמוּנָה וּבְקִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְכוּ בְּתַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית. וְזוֹ כָּל כַּנְּת
פּוּרִים, לְשׁוֹן פְּרוּ וּרְכוּ, לְקִרְב אַחֲרִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל זֶה מְצוּת
מְשֻׁלָּח מְנוּת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִתְנוּת לְאֲבִיוָנִים, לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחֲרָה
וְרַעוּת עִם חֲבֵרָיו, וּלְהֵאִיר גַּם בְּהֵם נְקֻדוֹתָיו הַטּוֹבוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְרִיק יְגִיעֵנוּ וְטִרְחָנוּ, וְשֶׁלֹּא
יֵצֵא מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ בֵּן אוֹ תַלְמִיד שֶׁמְקַדִּיחַ תַּלְמוּדוֹ בַּחֲוִצוֹת, אַדְרָבָה,
יְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם וְשֵׁם רַבְּנוּ ו"ל. וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ מֵה שֶׁהֲלָצִים
וְהַמְדַבְּרִים אוֹמְרִים, כִּי הַכֹּל מֵצַד קַנְאַה וְשִׁנְאַה. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִשְׁמַר
צִאתָנוּ וּכְבוֹדָנוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

פַּעַם אַחַת בָּא אֵיזָה מְשַׁנֵּע אֶל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וְעָשָׂה רַעַשׁ,
וּבִלְבָב שָׁם אֶת הָאֲנָשִׁים מְאֹד, וְהִתְחִיל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל לְדַבֵּר
מִמְשַׁנְעִים, אֵיךְ שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'),
כִּי בַעַל עֲבָרָה הוּא מְשַׁנֵּע מִמֶּשׁ. וּכְעֵינ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(סוּטָה ג.): אֵינן אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא אִם-כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת.
וּמוּבָא גַם בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז', מֵהֵיכֵן בָּאִים לְעוֹנוֹת,
חַס וְשְׁלוֹם? הוּא רַק עַל-יְדֵי שֶׁאֵין לוֹ דַּעַת וְכוּ'. וְזֶהוּ עֵקֶר הַרְחַמְנוּת
— לְהַכְנִיס בְּאָדָם דַּעַת, וְהֵאָרִיךְ בְּשִׂיחָה זוֹ מְאֹד, וּבְתוֹךְ דְּבַרְיוֹ אָמַר,
שֶׁבְּאֵמַת כְּפִי קָלְקוּל הָעוֹלָם בְּעֵבְרוֹת, הִיָּה רְאוּי שֶׁכָּל הָעוֹלָם יִהְיוּ
מְשַׁנְעִים וְכוּ', אָךְ הוּא חֲסֵד הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בִּשְׂבִיל קִיּוּם הָעוֹלָם
שֶׁמְקַיֵּם אֶת הָאָדָם, שֶׁלֹּא יֵצֵא לְגַמְרֵי מִדַּעְתּוֹ וְכוּ'. וּכְשִׁסִּים הַשִּׂיחָה,
עָנָה וְאָמַר: אִם מִמְשַׁנֵּע יְכוּלָה לְצִאת שִׂיחָה כְּזוֹ, צְרִיכִים מְשַׁנְעִים
גַּם-כֵּן...

רבנו ז"ל אָמר (שיחות-הַר"ן, סימן סז), שְׁעַקֵּר שְׁגֵעוֹן הַמְּשַׁגְּעִים
הוא מְפַנֵּי שְׁלֵא רוֹצִים לְצִיַּת אֶת הַחֶכֶם, אֲדַרְבָּה אוֹמְרִים שֶׁהֵם
חֲכָמִים וְאַחֲרִים הֵם מְשַׁגְּעִים, וְעַל-כֵּן אֵין לָהֶם שׁוֹם תְּרוּפָה. מֵה
שְׂאִין כֵּן, אִם הֵיוּ שׁוֹמְעִים לְהַחֲכָמִים — הֵיוּ מִתְּרַפְּאִים.

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִיּוֹת מְפִיר אֶת מְקוֹמוֹ, וַיִּזְכֹּר הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב אֶת מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְהַמְּלַכְלָכִים שֶׁעָשָׂה, וְנַעֲשֶׂה מְשַׁעַע מִמֶּשׁ,
וְעָלִיו לְצִיַּת אֶת כָּל מֵה שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוא הַחֶכֶם הָאֵמֶת.
וְכֹאֲשֶׁר הַתְּבַטָּא פֶּעַם מוֹהַרְנ"ת ז"ל: כָּל הָעוֹלָם הֵם מְשַׁגְּעִים וְגַם
אֲנִי, אִף אֲנִי הַפְּרָתִי חֶכֶם; כִּי הָעֵקֶר לְבַטֵּל דַּעַת עֲצָמוֹ וּלְצִיַּת אֶת
הַחֶכֶם הָאֵמֶת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

בִּימֵי ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, כָּל מִי שֶׁהִיָּתָה לוֹ אִיזוֹ מַחֲלָקָת
עִם אִשְׁתּוֹ, אוֹ שְׁלֵא הָיָה שְׁפוּי בְּדַעַתּוֹ, בָּא וְנַעֲשֶׂה יוֹשֵׁב בְּאוּמָן. וְאִז
יָצָא ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל בְּתַקְוָה גְּדוֹלָה, וְצָעַק: אוּמָן אִיזוֹ נִישְׁט
קִיִּין עָרֵי מְקָלֵט; אוּמָן אֵינָה מְעָרֵי מְקָלֵט, יֵשׁ לָךְ אִיזוֹ מַחֲלָקָת עִם
אִשְׁתְּךָ, אוֹ אַתָּה מְשַׁעַע — תְּבוּא אֲצִלְנוּ?! וְגַרְשׁ אֶת כָּלֶם. וְאִף
שֶׁהִיָּתָה לוֹ בְּעֵבוּר זֶה מַחֲלָקָת עֲצוּמָה, הוא לֹא הִסְתַּכֵּל עַל זֶה, רַק
צָעַק כֵּן: אוּמָן אֵינָה מְעָרֵי מְקָלֵט! אֶת רַבְּנוּ ז"ל צָרִיכִים לְצִיַּת,
רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל שְׁלוֹם-בֵּית, אִם אֵין לָךְ שְׁלוֹם-בֵּית, אֵינְךָ מְצִיַּת
אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּבִכֵּן לָךְ מְכָאֵן. אַתָּה מְשַׁעַע, אֵינְךָ רוֹצֶה לְצִיַּת אֶת
הַחֶכֶם — לָךְ מְכָאֵן. וְאִף שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל הָיָה אִישׁ מִתּוֹן וּבַעַל יְשׁוּב
הַדַּעַת גְּדוֹלָה מְאֹד, אִף עַל דְּבַר הַנִּלְהַקֵּפִיד מְאֹד וְגַרְשׁ מִשֵּׁם
בְּלֵי רַחֲמָנוּת.

וּפְעַם אַחַת בָּא אֵיזָה מְשַׁעַע לְאוּמָן, וְעָשָׂה שֵׁם רַעַשׁ גְּדוֹלָה, וְאִז
לָקַח ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל מְקַל, וְהִזְהִירוֹ שִׁילָךְ מִשֵּׁם. וְכִשְׁלֵא
רָצָה, הִתְחִיל לְהַכּוֹתוֹ בַּמְּקַל, עַד שֶׁגָּרְשׁוֹ לְגַמְרֵי, וְהַתְּבַטָּא וְאָמַר,
שְׁעַקֵּר רְפוּאָת הַמְּשַׁעַע הוּא מְקַל (מְשַׁעַע אֵינּוּ מִבֵּין שְׁפָה אַחֲרָת),
וְגַרְשׁוֹ מְכָל הָעִיר, וְהַקִּפִּיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד.

ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל אָמַר פֶּעַם אַחַת, שֶׁכָּל אָדָם כָּמוֹ

שְׁהוּא, אִם הוּא לְמִדָּן, אוּ בְעַל מְקַבֵּל, אוּ הוּא עָנּוּ, אוּ בְעַל חֶסֶד, אוּ שְׁאֵר בְּעַל מַדּוֹת טוֹבוֹת, אִם זֶה כְּלֵי הַתְּבוּדָּוֹת, הֵרִי הוּא מְשַׁעַע מִמֶּשׁ. וְהַמְשִׁיף זֹאת לְשִׁדּוּף, שְׁשׂוֹאֲלִים הָאֵם הַבְּחֹר הוּא לְמִדָּן אוּ עָנּוּ אוּ בְעַל חֶסֶד וְכוּ', וְאָמַר שְׁעוֹשִׁים עֲגוּל וְכוֹתְבִים סְבִיבוּ כָּל הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, אֲבָל בְּאִמְצַע תִּבְת "מְשַׁעַע", הֵינּוּ הוּא לְמִדָּן מְשַׁעַע, עָנּוּ מְשַׁעַע, בְּעַל חֶסֶד מְשַׁעַע וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּל הַמַּדּוֹת סוֹכְבוֹת סְבִיב הַתִּבְּה "מְשַׁעַע", אֲבָל אִם כּוֹתְבִים בְּתוֹף הַעֲגוּל תִּבְת "הַתְּבוּדָּוֹת", אֲזִי כָּל הַמַּדּוֹת סוֹכְבוֹת סְבִיב הַתִּבְּה "הַתְּבוּדָּוֹת", הֵינּוּ שְׁהוּא לְמִדָּן בְּעַל מִתְּבוּרָד בְּיִשׁוּב הַדְּעַת וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכֵּל כְּבָר מִסְתּוֹבֵב סְבִיב הַנְּקִדָּה הָאִמְצַעִית. וְעַל-כֵּן הֶעֱקַר הוּא הַתְּבוּדָּוֹת, שְׁזֶה מְכַנֵּס בְּאִדָּם יִשׁוּב הַדְּעַת.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר בְּאִמְת אָפְלוּ הַמְשַׁעַע הַכִּי גְדוֹל, אִם יִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, סוּף כָּל סוּף יִזְדַּכֵּךְ מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְיִהְיֶה נֶעֱשֶׂה כְּאֶחָד הָאִדָּם מִמֶּשׁ וְעוֹד יוֹתֵר; כִּי אִישׁ מְשַׁעַע יֵשׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים שְׁלֹא בְּדַגְמַת וְעַרְף שְׁאֵר בְּנֵי-אָדָם, אֲבָל עַקֵּר הַצָּרָה, שְׁאִינוּ רוֹצֶה לְצִיַּת, וְעַל-כֵּן נִשְׁאָר בְּשִׁגְעוֹנוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. כָּל מְשַׁעַע וּמְטַרְף, הַדְּבָר הַרְאִשׁוֹן שְׁמִתְחִיל לְצַעֵק, שְׁהוּא מְשִׁיחַ, וּבְזֶה רוֹאִים שְׁטוּתוֹ וְשִׁגְעוֹנוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְזֶה בָּא מֵאַחַר שְׁמַחוֹ אִינוּ מְלַבֵּשׁ בְּגוּפוֹ, אֲזִי חוֹשֵׁב וּמְדַמֶּה בְּדַעְתּוֹ שְׁהוּא מְשִׁיחַ וְכוּ', וּבְאִמְת אֲצֵל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּחִינַת יְחִידָה שְׁבִנְפֶשׁ, שְׁשֵׁם מְאִירָה נְקִדַּת הַמְשִׁיחַ, אֲף כִּשְׁהוּא מְצַמְצֵם עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְקִיּוֹם הַמְצוּוֹת, אֲזִי יְכוּל לְזַכּוֹת שְׁתֵּאִיר בּוֹ יְחִידָה שְׁבִנְפֶשׁ, שְׁזוֹ נְקִדַּת הַמְשִׁיחַ. לֹא-כֵן מְשַׁעַע וּמְטַרְף שְׁנִשְׁתַּגַּע וְנִטְרָפָה דַּעְתּוֹ, וְיִצָּא מְכִלֵי הַמַּחִין וְהַצְּמָצוּם, תִּכְף-וּמִיד צוֹעֵק שְׁהוּא מְשִׁיחַ וְכוּ'.

הַשִּׁגְעוֹן מִתְחִיל אֲצֵל הָאִדָּם עַל-יְדֵי חֲמֵרוֹת יְתֵרוֹת, וְדַכֵּר זֶה מְצַעְרוֹ מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁנּוֹפֵל מִחֲמַרָּא לְחֲמַרָּא, עַד שְׁנִשְׁתַּגַּע לְגַמְרֵי. וּבְאִמְת אִין לָנוּ רַק מַה שְׁמוּבָא בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, וְתִכְף-וּמִיד כְּשִׁאִדָּם רוֹצֶה לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִמָּה שְׁכְּתוּב בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, יִדַּע שְׁזֶה תַּחֲלַת

השגֵעוֹן, עד שחמרה תביאו לחמרה שנייה וכו', עד שישתגע לגמרי, רחמנא לצלן.

וביותר נמצאים משגעים ומטרפים בין אלו שלא למדו כלל, ורוצים להכנס בקדשה ולשוב בתשובה, ומחמת שלא למדו, אינם יודעים מה לעשות ומה שלא לעשות, ועל־ידי־זה באים לידי שגֵעוֹן ממש, רחמנא לצלן, עד שיש שנעשים משגעים לגמרי.

תחלת השגֵעוֹן הוא שנכנס במחו שהוא צריך להתנהג אחרת מאחר — הן בלבושו, הן בהלוכו, הן באכילתו והן בהתנהגותו וכו', עד שיש שעושים מעשה שטות לגמרי, רחמנא לצלן, וחושבים שיש בזה איזו עבודה וכו', ובאמת אינו רק דמיון ושטות גדול.

ר' לוי יצחק (גרו זאיר) [ו"ל] התאונן פעם לפני ואמר לי בזו הלשון: בעל תשובה חושב, שהוא צריך לעשות עצמו כמשגע, ולהתנהג כפרא אדם, ואמר: עכשו, כל מי שזורק גלים ומתהפך על הארץ וכו', חושבים שיש בזה עבודה, ובאמת אינו רק שגֵעוֹן שנדבק בו מחמת עוונותיו הרבים. ואמר, שצריכים להזהר מאד מאד מעצת היצר הרע שרוצה לעשות את האדם משגע ממש. ופעם אחת אמר לי: מי יודע מה יהיה נעשה מאתנו, אם נניח שאלו המשגעים שמתנהגים בדרך שגֵעוֹן וכו' יולכו אותנו. ואמר לי: תראה לפרסם בשמי, כי דרך רבנו ו"ל היא דרך נעם ונערבות ודרך ארץ גדול, ודבקות הבורא ותבונה וקדשת הדבור והמתשבה, ולא הנהגת הפראים שמקרוב באו. ואמר לי אז בזו הלשון: אני מפחד כבר לדבר, אבל אתה, ממילא יש עליך כבר מחלקת, ראה לפרסם, שכל אלו הפראים המסתובבים בינינו אינם מאנשי שלומינו כלל, רק ערכיב שנתלקטו מחדרים אחרים, כי בחדרו של רבנו ו"ל לומדים רק דרך ארץ.

אָשֶׁר ד' תס בַּנְחַל צא
ד' תס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא את ראש בני ישראל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי מַתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" בְּכָל מְקוֹמוֹת
מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי הקרים! חוסו על נפשותיכם וראו לצית את רבנו
ו"ל, כי רק בזה תהיו מקרבים אליו, כי בלא זה אינכם אלא מטעים
את עצמכם. ועקר יסוד דעתו של רבנו ו"ל הוא "התבודדות",
להיות רגיל לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שרק מדברים
אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, ומקדש ומטהר ומזכך את האדם
מבית ומבפנים, וזהו עקר השער והפתח להכנס אליו יתברך (עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

ובאמת עליכם לדעת, כי כל ענין "התבודדות", זוהי מדת
היראה, שהאדם צריך להקדים קדם למוד התורה הקדושה. וכעין
שאמרו חכמינו הקדושים (שבת לא): כל אדם שיש בו תורה ואין בו
יראת שמים, דומה לגזבר שמסרו לו מפתחות הפנימיות, ומפתחות
החיצוניות לא מסרו לו, בהי עייל (פרש רש"י: באיזה פתח נכנס
לפתח את הפנימיים?) מכריז רבי ינאי: חבל על דלית ליה דרתא
ותרעא לדרתא עביד, עין שם. וכל ענין המפתחות להכנס אל הדירה
היא יראת שמים, הינו כי התורה היא הדירה והארמון שראוי לגור
שם, אבל הפתח הוא "התבודדות", שהיא מדת היראה (עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו), שיהיה לו יראת שמים וישפט את
עצמו על כל דבר שהוא עושה.

ועל-כן אף שראוי לכם לדעת, כי עקר הדירה והארמון שלכם
בעולם הזה ובעולם הבא הוא רק לצית את רבנו ו"ל בתמימות
ובפשיטות, ולהרבות בלמוד התורה הקדושה, ולהיות ולטיל בכל
חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו', זהו
הקדוש ותקונים וכו', שזהו עקר הבית מנוס של האדם בזה העולם

ובעולם הבא, אף המפתח להכנס אליו אי אפשר, כי אם על-ידי "התבודדות", שהיא מדת היראה.

ובמדרש רבה, פֶּרְשָׁה זו: אָמַר ר' הוֹשַׁעֲיָא, כָּל מִי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ (תורה), וְאִין בְּיָדוֹ יִרְאֵת חֲטָא, אִין בְּיָדוֹ כְּלוּם. כָּל נְגַר שְׂאִין בְּיָדוֹ אַרְגָּלָא שְׁלוֹ (כְּלֵי הָעֲבוּדָה), אִינוּ נְגַר, לָמָּה? שֶׁהַפּוֹלְיוֹת (שֶׁרְשָׁאוֹת) שֶׁל תוֹרָה בְּיִרְאֵת חֲטָא, שְׁנַאֲמַר (יִשְׁעִיָּה לֵג, ו'): "יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ", עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן אֶצֶל רַבְּנֵינוּ ז"ל הִיא יִרְאֵת שָׁמַיִם, יִרְאֵת חֲטָא, וְהִיא מֵדַת הִירְאָה שֶׁנִּקְרְאת אֶצְלָנוּ "הַתְּבוּדוֹת", לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל דְּבָר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, וְעַל כָּל דְּבָר שֶׁמְדַבֵּר וְעַל כָּל דְּבָר שֶׁחוֹשֵׁב וְכוּ', וְכוּ', וְעַל-יְדֵי הַמִּפְתָּח הַזֶּה יִכָּנס אֶל הַדִּירָה, הַבַּיִת וְהָאֲרָמוֹן, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַבְּנִיָּן הַנּוֹפֵלֵא שֶׁל הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֲרָכָה מֵאֲרִץ מִדְּבָר לְזִכּוֹת וּלְקַיֵּם אֶת סֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל, לְבַקֵּר וּלְטַיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אִין לָךְ עוֹד דִּירָה וּבַיִת וְאֲרָמוֹן יוֹתֵר יָפָה מִזֶּה, שְׁזוֹכָה לְבַלֵּי לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, וְנִכְנָס בְּחֶדֶר לְפָנִים מִחֶדֶר, בַּיִת לְפָנִים מִבַּיִת וְכוּ', וְהוּא מְסֻתָּבֵב בְּכָל חֻלְקֵי הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, בְּבַלְי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפְתָא, הָרַא"שׁ וְהַרִי"ף, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְנוֹשְׂאֵי כְּלֵיהֶם וְכוּ', כָּל הַמְדַרְשִׁים: רַבָּה וְתַנְחוּמָא, וְשׁוֹחֵר טוֹב, וְיִלְקוּט מְכִילְתָא, סְפָרָא, סְפָרֵי וְכוּ', זֶהֱר הַקְּדוּשׁ וְתַקּוּנִים, זֶהֱר חֲדָשׁ, סְפָר יְצִירָה וְהַבְּהִיר וְכוּ' וְכָל כְּתָבֵי הַרַמ"ק וְכוּ', וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל: ה"עֵץ חַיִּים" וְה"פָּרֵי עֵץ חַיִּים" וְה"שְׁמוֹנָה שְׁעָרִים" וְכוּ', וְכָל סְפָרֵי חֲסִידוֹת וְתַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְהַכֵּל מִתְּבַל עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקְּבָלְנוּ בְּסְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל, שֶׁבָּזָה עָלֵיכֶם לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים בְּעַל פֶּה, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אִין לָךְ עוֹד נַעַם וְעִרְבוּת וִיקָר מִדִּירָה וּבַיִת וְאֲרָמוֹן כְּזֶה. וְדַבֵּר כְּזֶה אִי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר כָּלֵל, רַק מִי שְׁזוֹכָה לְטַיֵּל בְּכָל זֶה, כִּי אַחֲרַת אִתָּה נִדְמָה כְּמִי שֶׁמְצִיר מֵה שֶׁנִּעְשֶׂה בְּאִיזָה עוֹלָם, וְאִין לֵאמֹר אֶחָד תְּפִיסָה כְּזֶה וְכוּ'.

על-כֵּן, אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי! אַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, הַפְתַּח וְהַמִּפְתָּח חַלְקֵי הַתְּבוּדוֹת, שֶׁהִיא "הַתְּבוּדוֹת", כִּי בְּזֶה שֶׁתְּרַגְּלוּ אֶת

אָשֶׁר ד' תסא בנחל צג

עצמכם לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, וכל דבור ודבור יהיה יקר בעיניכם, אז סוף כל סוף תזכו גם-כן להכנס בכל חלקי התורה הקדושה. אשרי מי שמצית קדם שיהיה כבר מאחר וכו', ואז לא תתחרטו למה היינו טפשים?! למה לא ציתנו?! למה בלינו את זמננו היקר?! למה הטענו את עצמנו בשטיות?!

ידידי היקרים! רק זה רצון רבנו ז"ל, ודברים אחרים הם שטיות ממש ודמיונות אשר אין להם שחר, וכל "מנהיג" או "רבי" או "מפרסם" שאין מכניס דבר זה בנפשות ישראל, להגוי ידוע כי "שקרן הוא", "צבוע הוא", "חונף הוא", ו"פתי הוא", ושאר שמות גנאי שיכולים לגנותו. האדם אינו מטעה פי אם את עצמו, אשרי מי שלא מטעה את עצמו בזה העולם כלל, וחושב היטב על אחריתו, אשרי לו!

הדורש שלומכם...

ד' תסא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תשא, פרשת פרה ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

מכתבך קבלתי זה חמש פעמים, אך מרב צרותי ובלבולי בעתים הללו, היה ההכרח לצמצם את סדר פתיבתי, וחסדי השם יתברך שעוזר לחטף בכל יום ויום מה שזוכים לחטף.

תאמין לי, אחי היקר! כבר נדפס עד עכשו ממני כמעט ארבעת אלפים מכתבים בספר שאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר כלם נכתבו בישועת ה' ובמסירות נפש ממש במצבים קשים מאד מאד, ובנדאי אם תהיה רגיל בהם, תמצא מרגוע לנפשך, פי אין לך עוד בעיה בחיים שלא ידבר מזה.

בנדאי היה טוב מאד מאד, אם היינו זוכים למפתח, אך מרב

טְרוּדוֹתַי, קָשָׁה לִי לְסַדֵּר דְבַר כְּזֶה, וּבִפְרָט שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, בְּכַמֵּה חֲלָקִים כְּכֹר עֲשִׂיתִי וְנִדְפָס, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיעֲשֶׂה מִפְתַּח וְקַצּוּרִים מִכָּל חֲלָקֵי "אָשֶׁר בַּנְחַל", זְכוּת הַרְבֵּים תִּגַּן עָלָיו; כִּי בְּאֵמֶת כָּל חֲלָקֵי "אָשֶׁר בַּנְחַל" מְלֵאִים מִכָּל טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי עוֹד זְמַן, שָׁכַל בַּחֹר בְּעוֹלָם יִקְבַּל אֶת הַיְרֵאת שְׁמַיִם שְׁלוֹ מִסְפָּר זֶה.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכַבִּי! רָאָה גַם-כֵּן לְעֶסֶק כְּזֶה הַרְבֵּה, וְכֵן אִם תּוֹזָה לְהַדְפִּיס אֵיזֶה חֲלָק, זְכוּתָךְ תִּגְדַּל מְאֹד מְאֹד. וְזֶהוּ עֵקֶר הַצְּדָקָה בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן רסד), עֵינֵי שָׁם; כִּי עֵקֶר הַצְּדָקָה לְהַצְדִּיק הוּא לְהַפְיֵץ אוֹר תּוֹרָתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן ד'); כִּי עֵקֶר הַצְּדִיק הוּא אוֹר תּוֹרָתוֹ, שְׁמִינִיק בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל, וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא 'אִם', עֵינֵי שָׁם.

יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵל יַחַר לְבָבְךָ עָלַי, שְׁלֵא כְּתַבְתִּי לָךְ, כִּי בְּשָׁבוּעוֹת הָאֲחֻרָנִים הִתְרַשַּׁלְתִּי מְאֹד מְאֹד בְּכַתִּיבָה, וְנִתְאַסְפוּ אֲצֵלִי כַּמְעַט אַרְבַּע-מֵאוֹת מְכַתְּבִים שְׁצָרִיכִים לְהַשִּׁיב לָהֶם, וְאֵין לִי עֲכָשׁוּ כְּכֹר פְּנָאִי, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְרַבֵּים הַמְכַתְּבִים אֵלַי מִכָּל חֲלָקֵי הָעוֹלָם וּמִהַרְבֵּה יְשִׁיבוֹת, וְאֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהוּא עַל קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְהָיָה רָאוּי לְחַבֵּר סְפָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יִכְלְלוּ כְּכֹר הַכֹּל.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַסְפָּר "אֲרֶךְ אַפַּיִם" נִדְפָס כְּעַת מַחְדָּשׁ בְּסֻדֵּר נִפְלָא, מִחֲלָק לְפָרָקִים עִם נִקְדוּת, עַל-יְדֵי בַחֹר יָקָר ... הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵהוּ וַיִּצְלֵהוּ וַיִּצְלִיחֵהוּ, וְכֵן כָּאֵן חֲזוֹר וְנִדְפָס בְּחֻמְשַׁת אֲלָפִים טְפָסִים, וַיִּצָּא בְּהַדוּר נִפְלָא, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַפְיֵצוּ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הַסְפָּר הַזֶּה הוּא סִיעָתָא דְשְׁמַיָא, וּכְכֹר נִדְפָס עַד כְּעַת חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים, יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים וְחֻמְשׁ אֲלֶף טְפָסִים.

וּבְאֵמֶת כָּל הַהִתְנַגְּדוֹת מִכַּמֵּה פְּרַחְחִים הַתְּחִילָה רַק עַל הַסְפָּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, אֲשֶׁר עָשָׂה פְּעֻלוֹת גְּדוּלוֹת בְּעוֹלָם, וְקָרַב כְּכֹר מֵאוֹת בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה אֶל דְּרָךְ רַבְּנוּ ו"ל, וְכַמְעַט כָּל בְּעַל תְּשׁוּבָה חֲדָשׁ, שְׁמַתְקָרַב אֶל דְּרָךְ רַבְּנוּ ו"ל, הַסְפָּר הֵרָאשׁוֹן שְׁלוֹ הוּא הַסְפָּר הַיָּקָר הַזֶּה: "אֲרֶךְ אַפַּיִם", וַיֵּשׁ הַמּוֹן סְפוּרִים נִפְלָאִים, אֵיךְ שְׁסָפֵר זֶה הַצִּיל כְּכֹר הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת מְרֻדָּת שַׁחַת מִמֶּשׁ.

אֲשֶׁר ד' תסב בַּנְחַל צה

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שְׁעוּד יִתְקַבְּצוּ כָּל הַסְּפוּרִים שְׁסָבִיב סִפּוּר
זֶה, וְיִדְפְּסוּ בְּקוֹנְטֵרַס מִיַּחַד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וְגַם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֶךָ!

אֹדוֹת הַמְּרִירוֹת, כְּכֹר הַקְּדָמְנוּ, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא עִם מְרִירוֹת
עֲצוּמָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם לְהַמְתִּיק אֶת
הַמְּרִירוֹת, וְזֶה תִּמְצָא בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — אִם תִּשְׁקֹד בָּהֶם.

מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ הָאָרִיז"ל: בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבָּת, עָלֶיךָ לְקַדֵּשׁ
מְאֹד אֶת הַמַּחְשָׁבָה, וְכָל הַיּוֹם יִרְאֶה הָעֵקֶר לְיַחַד יְחֻדִּים קְדוֹשִׁים,
וּבְפִרְטוּיֹת שֵׁם ס"ג: יו"ד, ה"י, וּא"ו, ה"י. בְּיוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבָּת עָלֶיךָ
לְקַדֵּשׁ בְּיוֹתֵר אֶת הַדְּבֹר, וּלְהַרְבּוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וּבְיוֹם
שְׁלִישִׁי בְּשַׁבָּת עָלֶיךָ לַעֲסֹק הַרְבֵּה בְּמַצּוֹת מַעֲשִׂיֹת דִּיקָא, וּבְפִרְט
מַצּוֹת הַנַּעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי הַרְגָּלִים, כְּמוֹ: הַלְּוִיַת הַמַּת, בְּקוֹר חוֹלִים
וְכִיּוֹצֵא, וְהַשְּׁלֵשָׁה יָמִים אֵלּוּ הֵם אַחַר הַשַּׁבָּת, וּבִזְמַן מְמַשִּׁיךְ עַל עֲצוּמוֹ
אוֹר הַשַּׁבָּת שְׁעֵבֶר בְּמַחְשָׁבָה, דְּבֹר וּמַעֲשֶׂה, נְשֻׁמָּה, רוּחַ, נְפֶשׁ, וּכְנֻגָּד
זֶה בְּיוֹם רְבִיעִי עָלֶיךָ לְהַכִּיֵּן אֶת עֲצָמְךָ לְקִרְאָת שַׁבָּת הַבֹּאָה, וְעַל-כֵּן
בְּיוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבָּת עָלֶיךָ לְהַרְבּוֹת בְּמַצּוֹת מַעֲשִׂיֹת דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-
זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ נְפֶשׁ דְּשַׁבָּת, וּבְיוֹם חֲמִישִׁי בְּשַׁבָּת עָלֶיךָ
לְהַרְבּוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּדְבֹר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמְךָ רוּחַ דְּשַׁבָּת, וּבְיוֹם הַשְּׁשִׁי בְּשַׁבָּת עָלֶיךָ לְקַדֵּשׁ הַמַּחְשָׁבָה,
וּלְיַחַד כָּל הַיּוֹם יְחֻדִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ נְשֻׁמָּה דְּשַׁבָּת.
וּמִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצוּמוֹ בְּדִרְךָ וּבְאִפְּן זֶה, אֲזִי יִרְגִּישׁ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלְאָ

מאד מאד בקדשת שבת. ורבנו ז"ל אָמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), כי צריך להמשיך את קדשת שבת על ששת ימי החל ובאופן הזה יוכל לקימו בשלמות.

מה אמר לך, עקר המרירות של האדם הוא רק, פשנפרד ממנו יתברך, שהוא קדשת שבת-קדש, אבל תכף-ומיד פשוטה להמשיך על עצמו אור השבת-קדש גם בששת ימי החל במחשבה, דבור ומעשה, אזי מרגיש אור נפלא ונורא מאד מאד, אשרי לו ואשרי חלקו!

ועל-כן, חמדת לבבי! מה דהנה הנה, ברח לך מפגעי הזמן, ורוץ אל תוך חדרי תורה, והיה ראוי לך להתמיד ביותר ברוי תורה, שבזה תבטל את הקלפות ממך. ועל-כן ראה להתמיד בספרי הזהר והתקונים ובכתבי האריז"ל ובספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש ובפרט בספרי רבנו ז"ל, שעל-ידי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל, תבין היטב את רזי וסתרי תורה. העקר אל תיֵאש את עצמך, כי היאוש גרוע מהכל, ותאמין לי שעוד יהיה לך נחת-רוח בחיך, העקר אל תאבד את עצמך, שקורין פארליין זיך, תס ושלום, ומה טוב ומה נעים, שתהיה רגיל לשמע פלי זמר תמיד.

הדורש שלומך...

חמדת לבבי! ראיתי הנהגת אחד מגדולי אנשי שלומנו, שכל היום היה מונה: "היום ראשון בשבת, היום שני בשבת" וכו', וכן בכל יום היה מזכיר כל היום פשהיה לו פנאי את היום של השבוע, וכזה הזהיר עצמו בכל יום מקדשת שבת, וכזה היה זוכר בכל יום יום קדשת שבת, אשרי לו!

אָשֶׁר ד' תסג בְּנַחֵל צז
ד' תסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אור ליום שני לסדר ויקהל פקודי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנֹכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבוֹ יִקְצְרוּ הַיְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת
שְׁסֻפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל בְּיַדִּיךָ.

וְהִנֵּה אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיִּים חַיּוּתְךָ, רְאֵה לְמַעַט
בְּדַבּוּרֶיךָ, וְכֹל מֵהַ שְׁתַּמְעֵט יוֹתֵר בְּדַבּוּר, יוֹתֵר תַּצְלִיחַ בְּחַיִּיךָ. וְרַבְּנוֹ
ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לֵה); מִי שֶׁעָצוּר בְּמַלִּין לֹא יוּכַל
אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם (וְעַיִן שֵׁם אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן יג): מִי שֶׁאֵינּוּ מְדַבֵּר דְּבָרִים
בְּטָלִים מְצַלִּיחַ בְּכֹל מַעֲשָׂיו, עַיִן שֵׁם.

וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי רַבְּנוֹ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), שְׁכַל
הַרוּחַ סְעָרָה בְּמַחַת הָאָדָם שֶׁנִּתְבַּלְבַּל, בְּעוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, בָּא רַק
מִפְּגָם הַדַּבּוּר. וְסִימָן הַדְּבָקוֹת הוּא תַּפְּלִין, שְׁלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְתַמִּיד יִחַשְׁבֵּב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְזֶה יַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת. אַחִי, אַחִי! מַה לָּךְ לַחֲנֹךְ אֵיזָה אָדָם?! הֲלֹא מֵהַ שְׁמִיעַד
לָךְ יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְקַחַת מִמֶּךָ, וְעַל-כֵּן לָמָּה תַּפַּל
כָּל-כֹּף בְּדַעְתְּךָ בְּכֹל פְּעַם?! וְהִזָּה רְאוּי לָךְ כְּבָר לְצִאת מֵהַדְּמִיוֹן הַזֶּה.

מַה אָמַר לָךְ! אֲשֶׁרִינוּ, שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה שְׁלֹא יֵצֵא שֵׁם רַע עַל רַבְּנוֹ ו"ל עַל יָדֶךָ, וְכַלֵּךְ מֵהַנְּהֻגוֹת
מִשְׁנוֹת שְׁלֹךְ, וְשִׁמְרֵם פְּתַחֵי פִיךָ.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי עַקֵּר הַנְּסִיוֹן שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּפִי
שֶׁמְדַבֵּר וּכְפִי שֶׁמְקַפִּיד כִּי בְּשָׁנֵי דְבָרִים אֵלוֹ, יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת
הָאָדָם, וְעַל-כֵּן שְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מִדְּבָרִים בְּטָלִים וּמַכְפֵּס, כִּי בְּשָׁנֵי
דְבָרִים הָאֵלוֹ הָאָדָם נוֹפֵל וְנִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
נְרוּ זָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, פֶּה תִקְבַּל עוֹד קִסְטָה בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּלִיל שְׁשֵׁי פְרָשַׁת תְּרוּמָה, אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁתַּחֲמִיָּה אֶת
עֲצָמְךָ בְּזָה.

וְהִנֵּה לְסַפֵּר לָךְ מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֶחָד, קִשָּׁה
לְצַמְצָמוֹ עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וּבִפְרָטִיּוֹת הַדְּבוּרִים וְהַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁאָנוּ
זוֹכִים לְדַבֵּר וּלְחַדֵּשׁ בְּסַעֲדָה א' בְּלִיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֲצֵל הַשְּׁלֶחָן, וְכֵן
בְּבִקְרָה בְּעַת קִדּוּשׁ, בְּלִמְדָנוּ "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְכֵן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית
רַעְוָא דְרַעְוִין, וְכֵן בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּסַעֲדַת מְלִיגָה-מְלָכָה, אֲקוּהָ
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד לְהַתְנוּעַד יָחַד, וַיִּמְשָׁךְ עָלֶיךָ מִהָאֹר הַגָּנוּז הַזֶּה.

הַעֲקָר רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֲזוּכָה לְבֹא לְגוֹר
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן תַּעֲזוּר אֶת הַחֲבָרִים, כִּי תִהְיוּ לִי לְעֹזֵר גָּדוֹל בְּזָה,
כִּי רַק בְּזָה תְלוּיָה נְסִיעַתִי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן,
אֲלֵא עַל אַבְיָנוּ שְׁבַשְׁמִים.

חֲמֻדַּת לְכַבִּי! הַעֲקָר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדָם וְלִשְׁתֵּךְ הַרְבֵּה
מְאֹד מְאֹד, כִּי סִיג לְחֻכְמָה הַעֲלִיּוֹנָה הִיא שְׁתִּיקָה. וְתִהְיֶה רְגִיל לְסַתֵּם
עֵינֶיךָ מִחִזּוֹ דְהָאֵי עַלְמָא, וְתִצְיַר לְפָנַי עֵינֶיךָ אֵיךְ הַכֵּל אֹר הָאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וְתִתְחִיל לְיַחַד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ מִתְּתָא לְעִילָא: ה"ה, ו"ו,
ה"ה, יו"ד, וּמַעֲלֵא לְתַתָּא: יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה, וְשֵׁם זֶה הוּא
בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה, וְאַחֲרֵי-כֵן תַּעֲלֶה עוֹד יוֹתֵר בְּשֵׁם מ"ה, שֶׁהוּא עוֹלָם
הַיְצִיָּרָה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּשֵׁם ס"ג, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּשֵׁם
ע"ב, שֶׁהוּא עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְתִיַחַד כַּנ"ל מִתְּתָא לְעִילָא וּמַעֲלֵא
לְתַתָּא. וּמַעֲלַת עֲנָן זֶה, אֵין לְשַׁעַר וְלְסַפֵּר כָּלָל, כִּי כְּנֻגַד שְׁפָגַם
בְּהַרְהוּרִים רַעִים, פָּגַם הַבְּרִית, הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲקָר תְּקוּנוֹ
הַמְשַׁכַּת הָאֹר, וְלַעֲזוּר עֵינֵי הַחִיצוֹנִים שְׁבָרָא, וְאֵין לָךְ עוֹד דְּבָר

אָשֶׁר ד' תסד בְּנַחֵל צט

הַמְּשִׁיף אורו יתְבַרֵךְ אֵל זֶה הָעוֹלָם בְּגִלּוּי נִפְלָא כְּמוֹ עֶסֶק הַיְחוּדִים
קְדוּשִׁים. וּמַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה לְיַחַד יְחוּדִים — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר
כָּלָל. וּמִי שֶׁשׁוֹקֵד בְּדָבָר זֶה, יִזְכֶּה לְהֶאֱרָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אָנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב מְכַאוּבֵי נִפְשֶׁךָ מִמָּה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ
בְּפָגַם הַבְּרִית, וְגַם מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עַדִּין, כָּל מִינֵי יְרִידוֹת, כַּעֵס
וְקַפְדָּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', אַף־עַל־פִּי־כֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַק זֶה הוּא עֵקֶר
הַעֲצָה, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: אַז עָס אִיז גָּאָר שְׁלַעֲכֵט אִיז מְעַן זִיךְ
מְבַטֵּל (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רַע"ט): כְּשֶׁמָּר מְאֹד, אָזִי סוֹגְרִים הַפָּה
וְהַעֲיֵנִים, וְזֶה נִקְרָא בְּטוֹל, הֵינּוּ לְהַכְנִיס בְּדַעַתוֹ אֶמְתַּת מְצִיאֹתוֹ
יְתַבַּרֵךְ, וְלִיַּחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְהִיּוֹת אִז בְּחֶדֶר מֵיַחַד שְׂאִין שָׁם בְּגֵי־אָדָם,
וַיִּקְשֶׁר וַיִּשְׁלַב שְׁמוֹ יְתַבַּרֵךְ כְּנִל מְעִילָא לְתַתָּא וּמַתָּא לְעִילָא,
וַיִּמְשִׁיף שְׁמָחָה וְהֶאֱרָה עֲצוּמָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִשְׁרָה שְׁכִינַת עֲזוֹ
עָלָיו בְּהֶאֱרָה וּבְזִיו נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי לוֹ!

חֲמַדַּת לְבָבִי! נָא וְנָא אֵל תְּמַשִּׁיף אֶת עֲצָמְךָ אֵל הַצַּעַר
וְהַמְרִירוֹת, הַכַּעֵס וְהַקְּפִידוֹת, כִּי דָבָר זֶה יַעֲקֹר אוֹתְךָ מִשְׁרָשֶׁף הַנִּצְחָחִי,
חַס וְשְׁלוֹם. וְהֶאֱרִיז"ל אָמַר, שְׂאִין לָךְ עוֹד דְּבָר הָעוֹקֵר אֶת הָאָדָם
מִשְׁרָשׁוֹ כְּמוֹ מַדַּת הַכַּעֵס וְהַקְּפִידוֹת, וְאִפְלוּ מִשְׁהוּ כַּעֵס וְקַפִּידוֹת,
כְּבָר פּוֹגְמִים אֶת הַנִּשְׁמָה מְאֹד מְאֹד, וְעוֹקְרִים אוֹתָהּ מִשְׁרָשָׁה.
וְעַל־כֵּן שְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל מִינֵי כַּעֵס וְקַפִּידוֹת, וּבְכַפְרִיּוֹת עַל
אֲשֶׁתְּךָ, שְׂבֻזָּה אַתָּה מִפְּרִיד זְעִיר אֲנַפִּין מִן הַמַּלְכוּת, הַבַּעַל מִהֶאֱשָׁה,
וּכְמוֹ בְּדַגְמָא דְלַעִילָא, עֵקֶר הַיְחוּד כְּשֶׁהֵם מֵיַחַדִּים הוּי"ה אֲדַנִּי
יֵאֱהוּדוֹנָה"י, כְּמוֹ־כֵן לְמַטָּה בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֶהֱבָה
עֲצוּמָה וְיַחַד גָּמוֹר בְּלִי שׁוּם כַּעֵס וְקַפִּידוֹת כָּלָל, חַס וְשְׁלוֹם, וְאִז
יְצַלִּיחוּ בַחַיִּים, וְאוֹר הַשְׁכִּינָה יֵאִיר עַל שְׁגִיחֵם. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת
בְּאַהֲבָה עֲצוּמָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתַחֲזֶקָה וְתַשְׁמַחָה בְּכָל מִינֵי אָפְנִים וְכוּ'.

וְעַל כָּל־ם — רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִדֵּי יוֹם
כְּיוֹמוֹ: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶה־רַ הַקְּדוּשׁ, תְּקוּנִים, שְׁלַחֲן
עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְכֵן לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתַבַּרֵךְ. הָעֵקֶר אֵל

תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי עַל-יְדֵי עֶסֶק הַיְחֻדִּים יִכְפְּרוּ עֲוֹנוֹתֶיךָ, כִּי הָאֹר
שְׁתַּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ, בְּזֶה תַעֲוֹר אֶת עֵינֵי הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ עַל יְדֵי פָגַם
הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּאַמִּירַת תְּקוּן קְרִיאַת שְׁמַע
שֶׁעַל הַמָּטָה לְפִי סֵדֵר הָאָרִיז"ל שֶׁזִּכְיָתִי לְהַדְפִּיס.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ...

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמַּחֲתִי עַל שְׁמִחָתְךָ.

תְּדַעִי, כִּי הַצְּלָחָה בַּחַיִּים הִיא רַק שְׂמֵחָה, וְכֹל מָה שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה
לְשִׂמְחָה יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה שְׂגֻמָּחִלִּים עֲוֹנוֹתָיו, וּמְצַלִּיחַ בְּרוּחַנִּיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי "עֹז וְחֵדְוָה בְּמִקּוּמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז); וְעַל-כֵּן
כְּשֶׁאָחַד שְׂמַח, אֲזִי נִכְנָס בְּשִׂמְחָתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְנִשְׁפָּע עָלָיו מְאֹרֹו הָאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא.

וְאָמַר הַחֶכֶם: "אֵין לָךְ שְׂמֵחָה גְּדוּלָה יוֹתֵר מִהַתֵּר הַסְּפָקוֹת
שֶׁנִּלְאוּ אַחֲרַיִם לְפִשְׁטָם, וְיוֹתֵר מִהֵמָּה תִּגְדֵּל הַשְּׂמֵחָה כְּאֲשֶׁר יִסְתַּפֵּק
בְּמוֹעֵט"; כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר הַמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ הַלֵּב,
הוּא רַק מַחֲמַת הַסְּפָקוֹת, שֶׁאֵינֹו יוֹדֵעַ לְשִׂית עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, וּמִכָּל שְׂכָן
כְּשֶׁמְּסַפֵּק בְּכִלְלוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, חַס וְשָׁלוֹם, אֲזִי אֶפְלוּ כְּשִׂיחָה לְהָאָדָם
כָּל מִינֵי עֲשֶׂר עֲדִין אֵין לוֹ כְּלוֹם, כִּי בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבּוֹ הוּא מְלֹא
סְפָקוֹת, שֶׁמְכַנִּיס בְּאָדָם מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן הַנֶּפֶשׁ עִמָּךְ. מָה שֶׁאֵין כֵּן מִי
שֶׁמְכַנִּיס עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל תוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיוֹדֵעַ בְּרוּר, אֲשֶׁר
אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ

אָשֶׁר ד' תסו בְּנַחֵל קא

כבודו, אָזי אין לך עוד שְׁמִחָה כְּשִׂמְחָה זו, שְׂיִוְדַע שְׁהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ אתו, עֲמוּ וְאַצְלוּ, וְאִזּוּ שְׂמִיחָה אֶפְלוּ עִם מוֹעֵט, מֵאַחַר שְׂדֵבּוּק בּו יתְבַרֵךְ, אָזי מִמִּילָא יִשְׁפַע עָלָיו כָּל מַה שְׂצָרֶיךָ.

ועל־כֵּן אָני שְׂמִיחָה מְאֹד שְׂאֵת שְׂמִיחָה, וְהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ יִזְכֶּה אֶתְכֶם לְהוֹלִדָה בְּנֶגֶל, וְתִהְיֶה רַק שְׂמִיחָה בְּבֵיתְכֶם, וְהַשְׂמִיחָה תִשְׁפִּיעַ שְׁפַע גְּשָׁמִי וְשְׁפַע רוּחַנִי אֶצְלָכֶם תָּמִיד.

וְהִיא רְאוּי שְׂיִהְיֶה בְּבֵיתְכֶם קוֹל שְׂשׁוֹן וְקוֹל שְׂמִיחָה שֶׁל כָּלִי זָמַר, לְקִנּוּת אֵיזָה קֶסֶטָה לְטִיפָה, וְלִהְשָׁמִיעַ בְּבֵית קוֹל שְׂמִיחָה, אֲשֶׁר הָאֵוִירָה בְּבֵית תִּהְיֶה רַק שְׂמִיחָה וְאַהֲבָה בִּיגֻף לְבִין בְּעֵלְךָ. וְאֵת צָרִיכָה לְדַעַת, כִּי אִשָּׁה הִיא בְּחִינַת מְלָכוּת, לְכַנָּה, שְׂנֵה בְּחִינַת רְאִי, וְעַל־כֵּן בְּאֵילוּ פָּנִים שְׂתִקְבְּלִי אֵת בְּעֵלְךָ, כְּמוֹ־כֵן יָאִיר בְּךָ חֲזָרָה, אִם תִּרְאִי לוֹ אֲהַבָה וְסִבְלָנוּת וְשְׂמִיחָה וְכוּ', יָאִיר בְּךָ כְּמוֹ־כֵן כָּפֹל כָּפֹלִים כְּדַמוֹת מְרָאָה וּבְאִין עֲרֵךְ כָּלֵל וְכוּ'.

ועל־כֵּן רְאִי מִצְדָּךְ שְׂתִהְיֶה תָּמִיד שְׂמִיחָה, אֲהַבָה, סִבְלָנוּת בְּבֵית, וְאִזּוּ תִשְׁתַּנֶּה הָאֵוִירָה לְגַמְרִי. וְאִנִּי מְקַנֶּה לְהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ לְשָׁמַע מֵאַתְּכֶם תָּמִיד רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְתִמְשִׁיכִי בְּאַמִּירַת מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְתִבְקָשִׁי גַם בְּעַדִּי, שְׂאִזְכֶּה לְעֵלוֹת וְלִהְתִּישַׁב בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּקָרוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְכֶם...

ד' תסו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וּבִיקָה־לְפָקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הִיכַל־הַקֹּדֶשׁ", הַוַּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינַתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאַמְצוּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים לְהִיוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִזְכּוּ לְשָׁמַר אֵת גְּשְׂמִיחָתְכֶם שֶׁהִיא מִחְשָׁב"ה (תְּקוּנַת זְהַר, דָּף טו), וּבְמִקּוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב, שֶׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּיטִי־מִוְהַרְ"ן, חֵלֶק א', סִמָּן כא); וְעַל־יְדֵי שְׂמִיחָה יְכוּלִים לְהַנְהִיג

את המַח בַּאֲיִזָּה אַפֵּן שָׂרַק יִרְצָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י');
 וְעַקֵּר צְרוּת וּמְרִירוּת הָאָדָם הוּא רַק כְּפִי בְּלִבּוֹל מַחְשַׁבְתּוֹ, שְׂכַל זֶה
 בָּא מִחֲמַת פְּגָמֵי הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן עַקֵּר מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם נִפְרַת מִתּוֹךְ
 מַעֲשָׂיו, וְיִכּוּלִים לְרֹאוֹת וּלְהַפִּיר אֶת הָאָדָם מִהֶלֶךְ מַחְשַׁבְתּוֹ, מִהֶלֶךְ
 מַעֲשָׂיו, אִם הוֹלֵךְ מְלַכְלֵךְ, אִזִּי סִימָן שָׁגַם מַחְשַׁבּוֹתָיו מְלַכְלָכוֹת וְכוּ',
 וְעַל-כֵּן מֵאֵד תִּזְהָרוּ עַל מַדַּת נְקִיּוּת, שֶׁזֶה עַקֵּר תְּקוּוֹן הָאָדָם, כִּי
 הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם, אִם חוֹשֵׁב בְּטוֹב — יִהְיֶה טוֹב,
 וְאִם חַס וְשְׁלוֹם, חוֹשֵׁב בְּרַע — יִהְיֶה רַע, חַס וְשְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן הָעַקֵּר לְהִתְחִיל לְתַקֵּן אֶת הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהוּא מַדַּת נְקִיּוּת,
 שֶׁהוּא עַקֵּר תְּקוּוֹן הַמַּחְשָׁבָה, וְעַל-כֵּן עֲלִיכֶם לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד עַל
 מַדַּת נְקִיּוּת — הֵן גּוֹפְכֶם וְהֵן בְּגֵדֵיכֶם וְהֵן הַמְּקוֹם וְכוּ' וְכוּ', כִּי דָבָר
 זֶה מְרַחֵב אֶת הַמַּחֲזִין מְאֹד מְאֹד, וּלְהַפּוֹךְ לְכֻלּוֹ הַמְּקוֹם וְהַבְּגָדִים
 וְהַגּוֹף וְכוּ' וְכוּ', גּוֹרֵם לְכֻלְבּוֹל, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בַּחוּשׁ.

וְהִנֵּה עַקֵּר הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הוּא רַק בְּמְקוֹם נְקִי, וְכִמוֹ שְׂכַתּוֹב
 (דְּבָרִים כג): "כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנִיךָ לְהִצִּילֲךָ וְלִתַּת
 אִוִּיבְךָ לְפָנֶיךָ, וְהִנֵּה מִחֲנִיךָ קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר וְשָׁב
 מֵאַחֲרֶיךָ"; כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, דּוּמָם,
 צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכֹל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, אִם
 הָאָדָם רוֹצֶה... אוֹ אֵינוֹ רוֹצֶה... זֹהִי מְצִיאוֹת, כִּי הַכֹּל אֱלֹקוֹת גָּמוֹר
 הוּא... אֵךְ לְזַכּוֹת לְהַשִּׁיג דְּבָר זֶה, צָרִיכִין מַדַּת נְקִיּוּת.

וְעַקֵּר הַנְּקִיּוּת הוּא נְקִיּוּת הַמַּחְשָׁבָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר,
 שְׁזוֹכִים לְזֶה בְּיוֹתֵר בְּחֵדֶשׁ אֱלִיּוּל' (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא):
 לְבוֹשָׁה וְתִשְׁמַח לְיוֹם אֲחֵרוֹן, כִּי אֲזוּ הוּא חֵדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, חֵדֶשׁ
 הָאֲחֵרוֹן, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְקַדֵּשׁ אֶת לְבוּשׁ הַנְּשֻׂמָּה שֶׁהִיא הַמַּחְשָׁבָה.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת אֱלִיּוּל' עַל עֲצָמוֹ כֹּל
 הַשָּׁנָה, כִּי בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי
 לִי, אֲנִי שׁוֹרֶה אֲצִלוֹ הַשְּׂכִינָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִתְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנִיךָ
 לְהִצִּילֲךָ וְלִתַּת אִוִּיבְךָ לְפָנֶיךָ. וּמוֹבָא בְּסִפְר יְצִירָה, כִּי מִזֵּל אֱלִיּוּל'

אֲשֶׁר ד' תסו בַּנְחָל קג

הוא בתולה (אשה), ועל-כֵּן על-ידי פְּנוּת אָלוּל יכולים לְמַצֵּא זְווגוּ (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן פז).

ועַקֵּר פְּנוּת אָלוּל הוּא לְדָם וְלִשְׂתֵּק עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), וְזֶהוּ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי תְּרוּמוֹת א, ד) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים כג, טו): "וְלֹא יֵרָאֶה בָּךְ עֲרוֹת דְּבָר וְשָׁב מֵאֲחֵרֶיךָ" — עֲרוֹת דְּבוּר; כִּי עַקֵּר תִּקְוֵי"ן הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁהוּא תִקְוֵי"ן אָלוּל, הוּא נִקְיֹוֹת הַדְּבוּר, כִּי בִיּוֹתֵר מִפִּירִים אֶת הָאָדָם עַל-יְדֵי דְבוּרוֹ. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר וּלְנַקּוֹת אֶת דְּבוּרוֹ לְהִיּוֹת דְבוּר נְקִי בְּלִי שׁוּם רֶכֶב וְכֶתֶם כָּלָל (עֵין לקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שֶׁדְּבָר זֶה גוֹרֵם לְנִפְיִלַת הַמַּחֲיִן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עֵין שָׁם.

ועַל-כֵּן כָּל תַּלְמִיד מִתְלַמְּדֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", עָלָיו לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת דְּבוּר פִּיּוֹ וּלְנַקּוֹתוֹ מְאֹד, שִׁיְהִיָּה רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְעֲצוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, וְכֵן יְהִיָּה נְקִי בְּמִדּוֹתָיו, שְׁלֹא יְהִי בּוֹ מִדּוֹת מְלַכְלָכוֹת וּמַגְנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁכָל זֶה מוֹרָה עַל פְּגָם הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁמַּחֲשַׁבְתּוֹ אֵינָה נִקְיָה.

וְהִנֵּה עַקֵּר הַנְּהַגְתָּ הָאָדָם הוּא בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים: א'כִּילָה שְׁיָנָה ה'לִיכָה, וּבְשִׁלְשָׁה דְבָרִים אֱלוֹ הָאָדָם נִכָּר: א'כִּילָה — צָרִיכִים לְאָכַל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל לְאֵט לְאֵט וְלֹא בְּדֶרֶךְ רַעֲבָתָנוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן שִׁיְהִיּוּ הַפְּלִי אֲכִילָה נִקְיִים וְכֵן הַמְּאֲכָלִים, וְכֵן אַחַר הָאֲכִילָה לְרִאוֹת לְנַקּוֹת אֶת הַמְּקוֹם וְכו'.

שְׁנָה — כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, עָלָיו לְרִאוֹת שֶׁתְּהִיָּה מִטָּתוֹ נִקְיָה, וְלֹא יִישׁוֹן עִם מְלִבוֹשָׁיו וְעִם נֶעְלָיו, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יומָא עח): הַקְּפִידוֹ עַל זֶה בִּיּוֹתֵר; כִּי כְּשֶׁאָדָם יִישׁוֹן עִם בְּגָדָיו, וּבְפָרְט עִם נֶעְלָיו, מִתְבַּלְבֵּל מִחוּ, וּמְרַגֵּישׁ טַעַם מִיתָה וּבְלִבּוֹל גְּדוּל, עֵין שָׁם.

ה'לִיכָה — מוֹבָא בְּדְבָרֵי הַרְמַב"ם בְּהִלְכוֹת דְּעוֹת: הָאָדָם נִכָּר מֵהוֹתוֹ בְּהִלְכָתוֹ וְכו', כִּי דֶרֶךְ הַשׁוֹטָה שָׂרָץ בְּרַחוּבוֹת וְכו', וְכֵן הוֹלֵךְ כְּמִטְרָף וְכו', וְכֵן אָמַר שְׁלֵמָה בְּחֲכָמָתוֹ (קִהְלַת י, ג): "וְגַם בְּדֶרֶךְ כְּשֶׁהִסְכֵּל הֵלֵךְ לְבוֹ חֶסֶר, וְאָמַר לְכָל סֶכֶל הוּא", מוֹדִיעַ לְכָל עַצְמוֹ שֶׁהוּא סֶכֶל (עֵין פֶּרֶק ה' מֵהִלְכוֹת דְּעוֹת, הִלְכָה ח').

ועל-כן עקר מדת הנקיות צריכים בשלשה דברים אלו: א'כילה, ש'נה, ה'ליכה, ואז השכינה שהיא נקראת א'שה' — תשרה אצלו, וכן יזכה לזיוגו. ואפלו מי שיש לו זיוגו, ב'נה יתיה לו שלום-בית, וצריכים לשמר מאד מאד על נקיות ביתו. ותכף-ומיד כשהאדם שומר על מדת הנקיות, הוא שרוי ב'שוב הדעת ובשמחה עצומה, כי עקר בלבול הדעת הוא רק מחמת לכלוך המחשבה, הדבור והמעשה.

ועל-כן העקר לראות לקדש ולטהר את המ'חשבה והד'בור והמ'עשה, אשר הם יסוד האדם, והם כלי הנ'פש, ר'וח, נ'שמה, כי המעשה תלוי בנפש האדם, שהוא הכבוד, ששם הוא הדם, והרוח הוא בהדבור, כי שם הוא רוח ממללא, והמחשבה שם השראת הנשמה, ועל-כן צריכים לקדש ולטהר את שלשה אלו ולראות שיהיו נקיים. ועקר הכלוף הוא על-ידי פגם-הברית שגלה האריו"ל, שצריכים להתענות פ"ד תעניתים כדי לתקנם. ויש לומר: מ'חשבה, ד'בור, מ'עשה, הראשי תבות עולה פ"ד, כי על-ידי שיקדש את מ'חשבה, ד'בור, מ'עשה, לא יבוא לידי פגם הברית, וממילא לא יצרוך להתענות פ"ד תעניתים.

והנה המשכת האור אין סוף ברוך הוא, שהוא אור השמחה, זה נמשך העקר בשבת-קדש, כי שבת שמא דקדשא בריך הוא (זה חלק ב' פח:), ושבת אז הוא זמן עצם גלוי אלקותו יתברך הוא בהתגלות נוראה ונפלאה מאד. ועל-כן בשבת אסור לעשות שום מלאכה, שהוא מ'עשה, וכן אסור לדבר דבורי חל, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קיג.), שהוא ד'בור, ואסור אפלו לחשב בעסקי חל, שהוא מחשבה, כמוכא בתקוני-זהר. ועל-כן ביותר נתגלה קדשת שבת באדם שגזר ביום השבת בקדשת, מ'חשבה, ד'בור מ'עשה, כי על-ידי-זה מאיר בו אור השבת, אור השמחה, ומרגיש את ערבות נעימות אור האורות, ומתענג בתענוגים רוחניים. ועל-כן בשבת צריכים להזהר ביותר על מדת הנקיות, שתהיה לו כסות נקייה ומחשבה נקייה ודבור נקי ומאכלים נקיים, הכל שיהיה נקי בתכלית הנקיות.

אֲשֶׁר ד' תסו בַּנְחַל קה

והנה מוכא בדברי רבנו האריז"ל, שביום רביעי בשבת צריך האדם להמשיך על עצמו נפש דשבת הבאה, ועל-כן צריך ביום רביעי להרבות במצוות מעשיות דיקא, כגון: צדקה, בקור חולים וכו', וביום חמישי בשבת צריך האדם להמשיך על עצמו רוח דשבת הבאה, ועל-כן צריך ביום חמישי להרבות בלמוד התורה הקדושה בדבור דיקא, וביום ששי בשבת צריך האדם להמשיך על עצמו נשמה דשבת הבאה, ועל-כן צריך ביום הששי להרבות ביחודים ובקדשת המחשבה, ואז כשמכין את עצמו שלשה ימים לכבוד שבת, אזי כשבאה שבת — באה עמו נפש, רוח, נשמה, שהוא מחשבה, דבור, מעשה כנ"ל, ומרגיש ערבות ונעימות אחרת בשבת-קדש.

וכן אחר השבת ביום ראשון מתחילה ללכת ממנו הנשמה, ועל-כן כל יום ראשון צריכים לעסק ביחודים ובקדשת המחשבה, וכן ביום שני מתחילה ללכת ממנו הרוח, ועל-כן כל יום שני צריכים להרבות בלמוד תורה הקדושה בדבור, וכן ביום שלישי מתחילה ללכת ממנו גם הנפש, ועל-כן כל יום שלישי צריכים להרבות במצוות מעשיות דיקא, ובזה ממשיך על עצמו מהשבת שעברה נשמה, רוח, נפש. כי חכמינו הקדושים הגדירו שלשה ימים קדם השבת ושלשה ימים אחר השבת. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן מה), ששבת-קדש הוא בחינת נקדה האמצעית, נקדה הפנימית שבתוך העגול של ששת ימי החל, עין שם. ועל-כן כשאדם זוכה להכין את עצמו שלשה ימים קדם השבת, וכן זוכר את הקדשה שלשה ימים אחר השבת, אזי מרגיש חיים חדשים לגמרי, וכל השבוע הוא חי פחת רשם השבת-קדש.

והיה אחד מאנשי שלומנו הקדושים, שהיה נוהג להזכיר כל יום ויום את שבת-קדש כמו ספירת העמר: היום ראשון בשבת, היום שני בשבת וכו', וכן בכל יום ויום היה מזכיר בפיו זכירת שבת-קדש (וכן בימי הספירה ספר כל היום, כשרק היה לו זמן פנוי: היום יום אחד לעמר). וכל זה להמשיך על עצמו קדשת שבת, ובזה מאירה על האדם קדשת השבת בששת ימי החל, אשר רבנו

ו"ל אָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שְׁצַרְיָכִים לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבַּת-קִדְשׁ עַל שְׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל, עֵינֵי שָׁם.

וּבִפְרָט אַתֶּם תִּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר כָּל הַשְּׁבוּעַ מֵהַ שְׁנֵדְבָר בִּינֵינוּ כָּל יוֹם הַשַּׁבַּת-קִדְשׁ בְּסַעֲדָה רֵאשׁוֹנָה בְּלִיל שַׁבַּת-קִדְשׁ, וּבְשַׁעַת קִדְוֵשׁ בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ בְּבִקְרָה, וּבְסַעֲדָה שְׁלִישִׁית רַעְוָא דְרַעְוִין, וּבְמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ בְּשַׁעַת מְלוּגָה-מַלְכָּה, וְזַכְנוּ לְהַמְשִׁיךְ דְּבָר זֶה בְּקַבִּיעוּת, לְהִיּוֹת בְּצוּמָא כָּל הָאֲרַבְעָה זְמָנִים אֵלּוּ. וְרָאוּי לְכֶם לְכַתֵּב כָּל אֶחָד מֵהַ שְׁשֻׁמַּע, בְּאִפְסָן שִׁיְהִיָּה לְתוֹעֵלַת — הֵן לְעֲצָמְכֶם וְהֵן לְאַחֲרִים, כִּי דְבָר הַנִּכְתָּב — נִשְׁאָר לְזִמְן הַרְבֵּה. וְיָי יוֹדַע בְּאִיזָה מְקוֹם עוֹד תִּתְגַּלְגְּלוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְשָׁם בְּמְקוֹמְכֶם תִּבְנוּ מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", וּבְאִפְסָן הַזֶּה יְהִיָּה לְפָנֵי מַחְשַׁבְתְּכֶם כָּל הַדְּבוּרִים שְׁנֵדְבָר בִּינֵינוּ, וְתִזְכְּרוּ לְדְבָר מְזֶה גַם עִם אַחֲרִים.

עַל-כֵּל-פְּנִים אִם אָדָם זוֹכֵה לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ בְּהַכְנֶה רַבָּה כְּזוֹ:
 מ'חֲשֵׁבָה, ד'בוֹר, מ'עֲשֶׂה, אָזִי מְאִיר לוֹ כְּכָר אֹר הַשַּׁבַּת בְּאֹר אַחֵר לְגַמְרֵי, וּכְכָר אֵינּוּ צָרִיךְ לְהַתְעַנּוֹת פ"ד תַּעֲנִיּוֹת, כִּי מַעֲלַת קִדְשַׁת שַׁבַּת-קִדְשׁ, שְׁמִכְפֻּרַת עַל הַכֵּל, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קִיח:): אֵל תִּקְרֵי מִחֲלָלוֹ, אֲלֵא מְחוּל לוֹ, כָּל הַשׁוֹמֵר שַׁבַּת, מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו; כִּי שַׁבַּת הוּא שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (זֶהר חֲלָק ב' פח:); וּכְשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, נִכְנָס בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ. וְעַל-כֵּן וְכִי הָרְאוּת רוֹאִים כָּל יוֹם הַשַּׁבַּת אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְכַמְעַט שִׁישְׁרָפוּ מֵהָאֹר, כִּי מְרַב דְּבִקוּתָם בּוֹ יִתְבַּרְךָ, רוֹאִים אֶת עֲצָמָם מְסֻבִּים בְּאֹר. וְרַבְנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנד), שְׁשַׁבַּת דּוֹמָה כְּמוֹ שִׁישׁ חֲתָנָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְשִׁמְחִים וּמְרַקְדִים שָׁם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, בְּשִׁמְחָה וְחֲדוּהָ גְּדוּלָּה, וְעוֹמֵד אֶחָד וּמְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּבִגְדָיו הַיְקָרִים, וְרִץ מֵהֲרָה, וְרוֹצֵה לְכַנֵּס וְלִשְׁמַח שָׁם, אֲבָל צָרִיכִים זְכִיָּה שְׁיֻכַּל לְרְאוּתוֹ מִן הַחֲרָפִים; כִּי שַׁבַּת הִיא כְּמוֹ חֲתָנָה יְפָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתְנִין לוֹ רְשׁוּת לְהַבִּיט בְּאִיזָה חֲרָף לְחִזוֹת בְּנַעַם עֲרֻבוֹת הַשַּׁבַּת, כִּי גַם מִחֲרָף אֶחָד, מֵהַתְּנוּצָצוֹת אַחַת, יְכוּלִים לְהַבְטִיל מִמְּצִיאוֹת, מְרַב אֹר הַשַּׁבַּת, וְעַל-כֵּן רָאוּי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה

אֲשֶׁר ד' תסו בַּנְחַל קז

בְּיוֹם הַשִּׁבְתָּ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז). וְצָרִיכִים לִידַע, כִּי אֲכִילַת שִׁבְתָּ הִיא כְּלָה קִדְּשׁ, כְּלָה אֱלֻקוֹת, מִמַּשׁ עֲצָם אֱלֻקוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רעז). וְצָרִיכִים לְזַכֵּר כֹּל יוֹם הַשִּׁבְתָּ, שְׁאֵנוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַשִּׁבְתָּ, בְּתוֹךְ הָאֱלֻקוֹת מִמַּשׁ, וּבִנְדָאֵי אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְנִקּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, אֶת הַמַּחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, אִזּוּ מִרְגִּישׁ גַּם אֹרֵן הַשִּׁבְתָּ-קִדְּשׁ בְּשִׁשֶּׁת יָמֵי הַחֹל.

וְעַל-כֵּן הַצְּדִיקִים נִקְרָאִים שִׁבְתָּ — 'אֲנִתְּ שִׁבְתָּ דְּכָלָא יוֹמָא', כְּמוֹ שֶׁקָּרָאוּ תַלְמִידֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹתָאֵי לְרַבָּם, כְּמוֹכָא בְּזַהַר הַקְּדוּשׁ, וּכְבָר דְּבִרְנוּ בְּשִׁבְתָּ שְׁעַבְרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא הָאֵהָל מִשָּׁה, שֶׁהִיא דִּירְתוֹ הַפְּרֻטִית שֶׁל מֹשֶׁה: "אֵהָל מוֹעֵד", כִּי מִי שֶׁבָּא אֵלָיו בְּאֵהָלוֹ — הִרְגִּישׁ מוֹעֵד (שֶׁהוּא יוֹם טוֹב) מִמַּשׁ, כְּמוֹכָא בְּזַהַר הַקְּדוּשׁ פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית.

וְעַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ שְׂיִהְיֶה גַם בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ" אֵהָל מוֹעֵד, שְׂיִרְגִּישׁוּ אֶת עֲצָם נַעַם הָעֲלִיּוֹן, אֹרֵרוּ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נַעַם נִפְלָא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא), וְאֲשֶׁר שָׁם מִנְעִימִים זֶה לְזֶה בְּהִלְכָה, שְׁאֵחָד עוֹזֵר לְחֻבְרוֹ, עֵין שָׁם. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ, שְׂזוּכֵינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבְּנוּ ו"ל. וְאֲשֶׁרֵיכֶם שְׂזוּכֵיכֶם, שְׂיִהְיֶה חֵלְקֵכֶם בְּחַיִּים בְּהֵיכַלָּא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, "הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ", קִדְּשׁ קְדוּשִׁים, נָא וְנָא לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּלְהַרְבּוֹת בְּקִיּוּם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וּבְפְרֻטִיּוֹת בִּימֵי ג' ד' לְאַסְף צְדָקָה, אֲשֶׁר רְבִנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנח), שְׂזִיָּה עֲקָר קִיּוּם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת — לִילְךָ לְאַסְף צְדָקָה. וְאָמַר לְנוּ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: עֲפַעַס טוֹט אִיר גָּאָר קִיּוּן מְצוּוֹת נִישְׁט (אֵינְכֶם עוֹסְקִים בְּמְצוּוֹת). וְכּוֹנְתוֹ הֵיטָה כְּנִ"ל לְעֶסֶק בְּאַסְפַּת מְעוֹת לְצְדָקָה, שְׂזִיָּה עֲקָר קִיּוּם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת רְגִיל בְּזֶה בְּיוֹתֵר בִּימֵי ג' ד' (אֲנִי לְרַמְזוֹ מִמַּאֲמָרֵם ו"ל (שִׁבְתָּ כד): ג' ד' גּוֹמֵל דְּלִים, עֵין שָׁם). וּבְיּוֹם ב' וְה', אִזּוּ הוּא זְמַן קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן אִזּוּ מְצוּוֹה לְהַרְבּוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּדְבוּר כְּנִ"ל, וְכֵן בְּיוֹם א' ו', אִזּוּ הוּא מְצוּוֹה רַבָּה לְקַדְּשׁתַּת הַמַּחְשָׁבָה, לְיַחַד יַחֲוּדִים, לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדְבָקוֹת אֲמַת (אֲנִי, רואים זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי אִזּוּ יֵשׁ הַתְּגַבְרוּת מִשְׁתֵּי קַלְפוֹת עֲשׂוֹ

וַיִּשְׁמַעְעָל, כִּי בַיּוֹם א' מִתְגַּבְּרֵת קִלְפֹת עֵשׂוּ וּבַיּוֹם ו' מִתְגַּבְּרֵת קִלְפֹת (שְׁמַעְעָל), וּבַזֶּה שֶׁהָאָדָם נִזְהָר בְּכָל זֶה שֶׁמִּקְדָּשׁ מ'חֻשְׁבָה, ד'בוֹר, מ'עֲשֶׂה, אִזּוֹכָה לְתַקּוּן הַבְּרִית, תַּקּוּן הַמִּחַ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שְׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, וְזוֹכָה לְהַרְגִישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה שְׁבֵת-קִדְשׁ אֹרֹו יִתְבַּרְךָ.

וְזֶה שְׁמוּבָא בְּסִפְרָ יְצִיָּה, פֶּרֶק א': י' סְפִירוֹת בְּלִי מָה כְּמִסְפָּר י' אֲצַבְעוֹת — חֲמֵשׁ כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ, וּבְרִית יְחִיד מְכֻוֹן בְּאֲמָצַע כְּמִלֵּת הַלְשׁוֹן וּכְמִלֵּת הַמְעוֹר, עֵינַן שָׁם; הִינֵנו כְּשֶׁבְרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ בְּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם (אֲבוֹת, פֶּרֶק ה'), שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וְהַסְפִירוֹת נִקְרְאוֹת יְדִים: יָד יְמִין הֵם הַסְפִירוֹת שֶׁנֶּגְדַת מִדַּת הַחֶסֶד: כְּתָר, חֲכָמָה, חֶסֶד, תְּפָאֶרֶת, נִצְחָה. יָד שְׂמָאל הֵם הַסְפִירוֹת שֶׁנֶּגְדַת מִדַּת הַגְּבוּרָה: בִּינָה, גְּבוּרָה, הוֹד, יְסוּד, מְלָכוּת, וּבְשֵׁתֵי יְדִים אֵלוֹ בְּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ (עֵינַן תְּפִיחוֹת ה'), "אֵף יָדֵי יְסוּדָה אֶרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחָה שְׁמַיִם" (יְשַׁעְיָה מַח, יג), עֵינַן שָׁם. כִּי שְׁמַיִם וְאֶרֶץ זֶה בְּחִינַת בְּרִית הַלְשׁוֹן וּבְרִית הַמְעוֹר, כִּי מ'חֻשְׁבָה, ד'בוֹר, מ'עֲשֶׂה, הֵם כְּנֶגֶד שְׁמַיִם וְאֶרֶץ; מ'חֻשְׁבָה — נֶגֶד שְׁמַיִם, מ'עֲשֶׂה — נֶגֶד הָאֶרֶץ, וְהַדְּבוּר — מְקַשֵּׁר בֵּינֵיהֶם, וְעַל-כֵּן בְּזֶה תְלוּי כָּל הָאָדָם. וּכְשֶׁבָאָה שְׁבֵת, אִזּוֹ מְאִירוֹת הָעֵשֶׂר קִדְשׁוֹת, וְאֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה שְׁמַיִם אֶת הָעֵשֶׂר אֲצַבְעוֹת עַל הַשְּׁתֵי תְלוֹת (לְחַם מְשֻׁנָה) שְׁמַיִם וְאֶרֶץ שֶׁנִּבְרְאוּ בְּשֵׁתֵי יְדִים.

וְעַל-כֵּן בְּשְׁבֵת-קִדְשׁ הָעֶקֶר הוּא אֲכִילַת שְׁבֵת, שֶׁהוּא כְּלוֹ אֱלֻקוֹת, וְעַל-יְדֵי אֲכִילָה נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרְךָ — "לְעֵת הָאֲכִיל גִּשְׁיֵי הַלֵּם" (רוֹת ב, יד), כִּי בְעֵת אֲכִילָה נַעֲשֶׂה יְחִוּד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִנְתֵיהָ, הַרְנִי"ה אֲדַנִּי"י (עֵינַן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, תְּלַק א', סִימָן סב); וּכְשֶׁאָדָם זוֹכָה לְנִקּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְהוּא נִקְי לְגַמְרֵי בְּלִי מִחֻשְׁבָה זָרָה, וּבְלִי דְבוּר רַע, וּבְלִי מְעֲשֶׂה רַע, אִזּוֹ דִּיקָא מְרַגֵּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אֹר וְזֵו הַשְּׁבֵת-קִדְשׁ, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ!

וּבְפֶרֶט אַתֶּם תְּלַמְּדֵי "הֵיכַל-הַקְדָּשׁ", שֶׁכְּבוֹר זְכִיתֶם כְּמָה פְּעָמִים, שֶׁהָאִיר וְהַתְּנוּצָץ עֲלֵיכֶם אֹרֹו יִתְבַּרְךָ בְּגִלוּי נִפְלָא, רְאוּי לְכֶם לְקַיֵּם מְאֻמְרָם ו"ל (כְּבָא בְּתָרָא י:): אֲשֶׁרֵי מִי שְׁבָא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ

בִּידוֹ, הֵינּוּ לְכַתֵּב עִם הַיְדִים מֵה שְׁלֻמְדָתֶם וּשְׁמַעְתֶּם כָּאֵן.

וְעַל־כֵּן כִּנְגַד עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הַיְדִים, שֶׁהֵם נֶגְד הַשְּׁמַיִם — בְּרִית הַלְשׁוֹן, רְאוּי לְלַמַּד הַרְבֵּה תוֹרָה, כְּדִי לְתַקֵּן בְּמֶה שְׁקַלְקַל בָּהֶם בְּלִשׁוֹן הָרַע וְכוּ' (עֵין מַסַּכַת עֲרֵכִין טו.), וּכְנִגַּד עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הַרְגְלִים, שֶׁהֵם נֶגְד הָאָרֶץ, בְּרִית הַמַּעֲוֹר, רְאוּי לִילֵךְ הַרְבֵּה עִם הַרְגְלִים לְאַסֹּף צְדָקָה, וּבִשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַמַּחְשָׁבָה, הֵינּוּ הֵן בְּלַמּוּד תוֹרָה בְּדַבּוּר עֲלֵיו לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדַּבּוּר, וְהֵן בְּהַלִּיכַת אֲסַפַת צְדָקָה שֶׁהוּא הַלִּיכָה בְּרַגְלֵינוּ, עֲלֵיו לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַהַלִּיכָה, שֶׁיִּחַשְׁבֵּם מֵה וּלְהִיכֵן הוּא הוֹלֵךְ וְלָמָּה וְכוּ'. וּבְזֶה נִשְׁלַם שֵׁשֶׁת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, שְׁתַּיִם כִּנְגַד הַמַּחְשָׁבָה: א' ו', שְׁתַּיִם כִּנְגַד הַדַּבּוּר: ב' ה', שְׁתַּיִם כִּנְגַד הַמַּעֲשֵׂה: ג' ד', וְאֵז בְּאַפֵּן כְּזֶה יֵאִיר עֲלֵיו כִּכְּר אֹר הַשֶּׁבֶת בְּגִלּוּי עֲצוּם. וְעַל־כֵּן אוֹתִיּוֹת: א', ב', ג', ד', ה', ו', בְּיַחַד שֶׁהֵם שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, עוֹלָיִם כִּמְנַיִן שֵׁם אֲקִי"ק, שֶׁהוּא סוּד הַתְּשׁוּבָה אֲקִי"ק: דָּא אָנָּא זְמִינ לְמַהוּי; כִּי שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): "ת'ש'ב' אָנוּשׁ עַד דְּכָא" (תְּהֵלִים צ, ג), שֶׁהוּא שִׁבְיָת', עֵינן שֵׁם. וְכֹל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ הֵם הַכְּנָה לְיוֹם הַשֶּׁבֶת, כִּי אֲקִי"ק הוּא שֵׁם הַהַכְּנָה, עֵינן שֵׁם; וּכְשֶׁהָאָדָם מַכִּינ אֶת עַצְמוֹ כֹּל הַשָּׁבוּעַ לְקִרְאֵת שֶׁבֶת־קִדְשׁ, אֵזִי מְרַגֵּישׁ כִּכְּר שֶׁבֶת אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

וְעַל־כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִיּוֹת מוֹכְנִים כֹּל הַשָּׁבוּעַ לְקִרְאֵת יוֹם שֶׁבֶת־קִדְשׁ, וּתְנַקּוּ אֶת הַמַּחְשָׁבָה, דַּבּוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלֹכֶם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל מַדַּת הַנְּקִיּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְדַבֵּר זֶה יְכַנִּיס בְּכֶם שְׂמֵחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד וְהַעֲקָר, כִּי "עֵז וַחֲדוּדָה בְּמִקוּמוֹ" (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א' טו, כו); וְכֹל מֵה שְׂאָדָם שְׂמַח יוֹתֵר, כְּמוֹ־כֵן נִכְלַל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ בְּכֹל זֶה, וּיַצִּיחַ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לְכֶם לְנַצַּח וְנִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ד' תסז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם החשוב, שותף מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי וכו'.

ואודות פרנסתך וכו'; לדעתי, כל עכוב הפרנסה הוא מרובי
מחשבתך המבלבלת אותך, שפא בדרךך כלל מחטאיך הרבים.
ובאמת כבר אמר רבנו ו"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצג); כי
הכל תלוי כפי מחשבת האדם, ועל-כן אם יקשר האדם במחשבתו
בקשר אמיץ, שיהיו לו מעות — בודאי יהיו לו מעות, כי העקר
תלוי במחשבה. ויש לומר (שמות לה, לב): "ולחשב מחשבת לעשות
בזהב ובכסף ובנחשת" — כפי שחושב במחשבתו, כך נמשך לו
זהב, כסף ונחשת, כי העקר תלוי כפי קדשת מחשבתו. ובאמת
אמרו חכמינו הקדושים (גדרים מא): אין עני אלא בדעת; כי עקר
העניות והעשירות תלוי רק במחשבתו ובדעתו, במה שחושב —
זה ממשיך על עצמו.

על-כן אסור לפל כל-כף בדעתו, ולהמשיך על עצמו מרירות
כל-כף, אדרבה ראוי להכניס במחשבתו אמתת מציאותו יתברך,
ואיך שמלא כל הארץ כבודו, ובכח המחשבה ימשך עליו שפע
בזהב, כסף ונחשת, כי הכל תלוי כפי המחשבה. ורואים בחוש
ההפך בין עני לעשיר הוא רק בדעת, כי יכול להיות וכן רואים
הרבה פעמים למעשה, כי גם להעשיר אין בכיסו, אפלו פרוטה
לפרטה כמו להעני, אך ההפך ביניהם, כי העשיר יש לו מחין
דגדלות, ויש לו עסקים בכל חלקי העולם, מה שאין כן העני מנח
בקטנות המחין, ונדמה לו כאלו אבד ממנו מנוס ותקנה.

ועל-כן, תמדת לבבי! ראה להמשיך בתוך מחשבתך אלקותו
יתברך: חש"ב מ"ה, שנה אותיות מחשבה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק
ב', סימן פב), אשר משם כל השפעות; כי עקר עכוב ההשפעות,

אָשֶׁר ד' תסח בַּנְחַל קיא

שִׁמְפְרִיד אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֵז הוֹלֵךְ לוֹ שְׁלֵא כְּסִדְרָן, אָבֵל תִּכְף־וּמִיד כְּשִׁזּוּכָה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, וְנַעֲשֶׂה בְּבַחֲיַנֵּת מ"ה מַמֵּשׁ, אֲזִי נִשְׁפָּעִים עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת.

על-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אֶת מַחְשַׁבְתְּךָ, וְתִרְחִיב דַּעְתְּךָ עִם שְׂמִיחָה דִקְדֻשָּׁה בְּמִצִּיאַת נִקְדוּת טוֹבוֹת בְּעֲצָמְךָ (עֵינִי לְקוֹטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב מַחְשַׁבְתְּךָ, וְזֶה אֲשֶׁר בְּשִׂמְחָה"ה אוֹתִיּוֹת מַחְשַׁב"ה (תְּקוּנֵי זֶהר, דָּף סו.), כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִיחָה יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת הַמַּחְשַׁבָּה. וְהַעֲקָר לְחֶשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִשְׁפִיעַ עָלָיו שְׁפַע פְּרִנְסָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וִיקְהִל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂיִמְתְּקוֹ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל־יְדֵי פְּלֵא עָלְיוֹן.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ, שְׁמִי שְׂיָבוֹא אֵל צִיּוֹנוֹ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וַיֹּאמֶר עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, אֲזִי יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נְצִיחִית, וַיּוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחְתִּית. הִבָּה וְאֶשְׂאֵל אוֹתְךָ: הֵיכֵן מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם עַד דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, הִיָּה צְדִיק שֶׁהִבְטִיחַ הַבְּטָחָה כְּזוֹ? ! וְלִכֵּן אִם רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ הַבְּטָחָה פְּזֹאת, אֲזִי לְכֹל הַפְּחוֹת פֶּעַם בְּחַיִּים פְּדָאִי לְבוֹא אֵל צִיּוֹנוֹ הַקְדוֹשׁ. הֲלֹא שׁוֹמְעִים כִּיּוֹם מְקָרִים מְזוּעָזְעִים, אֲנָשִׁים צְעִירִים מְקַבְּלִים מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמָה עוֹשִׂים? מְתוֹרֵצִים מְרוֹפָא אֵל רּוֹפֵא, מְפּוֹרְפְּסוֹר אֵל פּוֹרְפְּסוֹר, וְאַחַר שֶׁעָבְרוּ דְרָךְ כָּלָם, שׁוֹמְעִים מֵהֶם: אֵינִי לְךָ תִּקְוָה. בְּכֵן מָה יַעֲשֶׂה אָדָם?! הֲלֹא הוּא רוֹצֵה לְחַיּוֹת. וְהִנֵּה שׁוֹמֵעַ, שְׁבָאֲרָצוֹת־הַבְּרִית יֵשׁ רוֹפֵא גָדוֹל מְאֹד, וַיֵּשׁ סְכּוּי שְׂיִמְצָא מְזוֹר לְמַחְלָתוֹ. אֲזִי

בְּנַחַל ד' תסח אֲשֶׁר קיב

אינו שואל שאלות, אינו מתנעץ עם יועצים, לוקח כסף ונוסע על ספק לשם, פי רוצה להחלים ולזכות לחיים. וכמו שנה בגשמיות, כמו־כן יותר מכן ברוחניות, כי בגשמיות אנו חיים שבועים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה, אומר רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שהשבועים שנה הם כרבע שעה, חולפים ביעף, הנה אתה פה והנה אתה שם, וברוחניות זה דבר נצחי. והנה יש צדיק שהבטיח — אם אדם בא אל ציוני ונותן פרוטה ואומר עשרה מזמורי תהלים, ונטל שני עדים: אתם תהיו עדי, שאני עושה לו תקון נצחי. אחר הבטחה כזו אשאל אותך, היש ספק ספקא אם בן לנסע אם לאו?! הלא לוקחים את החבילה והמטלטלים ונוסעים, אשר אין זכות גדולה מזו, ואין משנה אם זה גברים או נשים וכו', כלנו צריכים ישועות, כלנו צריכים תקון, כלנו חטאנו ועברנו על רצונו יתברך, כלנו לכלכנו את נשמתנו. ולכן אשרי הנשמה שאינה מטעה עצמה, ונוסעת לציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ונותנת פרוטה לצדקה, ואומרת עשרה מזמורי תהלים, ומכל שכן שמבקשת הרבה לפניו יתברך, וכנדאי תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

ומי שְׁבָא אל רבנו ז"ל, רבנו ז"ל עושה לו "נתוח", שתמיד יזכה להמשך אחר הקדוש־ברוך־הוא, ואף שיפול וימעד, חס ושלום, פי העולם הזה מלא כפירות ואפיקורסות, זהום, תעוב, גשם, חמר, חשף ומר וכו', אבל גם בעת הירידה יגנח ויתאנח: אוי, לאיזו ירידה נפילתי, כמו שהתבטא פעם רבנו ז"ל ואמר: אפלו שתעשו חטא, זה יהיה בלי ידים ורגלים, פי על-ידי כל חטא בוראים משחית בצורת אדם, קומה שלמה, אבל כשאדם זכה להתקרב אל רבנו ז"ל, ולבוא אל ציונו הקדוש, אפלו באמצע העברה, חס ושלום, הוא גונח: אוי מה אני עושה וכו', ועל-ידי כל גניחה, הוא מוריד לזה יד ולזה רגל וכו', ואין לעברה שלמות. ולכן זהו דבר גדול להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ויעזר הקדוש־ברוך־הוא שזוכה לזה.

ואודות שאלתך, היכן המקור לקחת ילד קדם גיל שבע לציון רבנו ז"ל; זו שיחה שמקבלת מדור דור, ונדפסה בספר "כוכבי

אֲשֶׁר ד' תסח בַּנְחָל קיג

אור" מר' אברהם בר' נחמן טולטשינער ו"ל, שְׁהִיָּה תְלָמִיד מוֹהֲרָנִית ו"ל, שְׁהִיָּה תְלָמִיד רַבֵּנוּ ו"ל, וְהוֹלֶכֶת וְנִמְסַרְת אִישׁ מִפִּי אִישׁ, שְׂרַבְנוּ ו"ל הַתְּבַטָּא וְאָמַר: אִם יָבִיאוּ אֵלָיו יֶלֶד קָדָם גִּיל שְׁבַע, יִכְנַס לַחֲפָה בְּכַתְנַת נְקִיָּה, הִינּוּ שְׂיִהְיֶה נְקִי מַעֲבֵרוֹת. אִם יִצְאָה מִפִּי רַבֵּנוּ ו"ל שִׁיחָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, אָנוּ מְקַיְמִים אוֹתָהּ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, פִּי עֶקֶר הַהֲתַקְרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק הוּא בְּתַמִּימוֹת גְּדוּלָּה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), שֶׁעָקַר וְהִסְוֹד שְׁהַכֵּל תְּלוּי בּוֹ, שְׂיִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיק, וְכָל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּהוּא זֶה יַעֲשֶׂה, וְלֹא יִטָּה לֹא לְיָמִין וְלֹא לְשְׂמָאל. וְעַל-כֵּן אִם יִצָּא מִפִּי רַבֵּנוּ ו"ל דְּבוּר כְּזֶה, אִם יֵשׁ לָנוּ הַבְּטָחָה כָּל-כּוֹן חֲזָקָה מִרַבֵּנוּ ו"ל, לְמָה לְסַפֵּן אֶת יְלָדֵינוּ?! וְאֲשֶׁרֵי הַהוֹרִים הַמְּכִיָּאִים אֶת בְּנֵיהֶם קָדָם גִּיל שְׁבַע אֶל צִיּוּנו הַקְּדוּשׁ.

וְעַצָּם הִבְּאֵת הַיֶּלֶד זֶה כְּכָר תִּקּוּן גְּדוֹל מְאֹד, אִף שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי עֲדִין לְקַרְא אֶת ה'תִּקּוּן הַכֶּלְלִי'. וּבְדִידֵי הֵנּוּ עֲבָדָה, שְׂרַצִּיתִי לְהִבְיֵא אֶת בְּנֵי קָדָם גִּיל שְׁבַע, וְעֲדִין לֹא יָכוֹל הִיָּה לְקַרְא הֵיטֵב הַעֲשָׂרָה מְזֻמָּרֵי תְהִלִּים, אֲזַי חֲשַׁבְתִּי שְׂאֲחַפֶּה עַד שִׁידַע לְקַרְא הֵיטֵב, וְאֲזִי אָבִיאוּ. וּבִאֲתֵי אֲרַצָּה אַחֵר שְׂהִיִּיתִי בְּצִיּוֹן רַבֵּנוּ, לְר' לִוִי יִצְחָק (נְרוּ יֵאִיר) (ו"ל), וְאָמַר לִי — לְמָה לֹא הִבְּאֵת אֶת הַיֶּלֶד?! הֲלֹא עַצָּם זֶה שְׂמַגִּיעַ לְצִיּוֹן — זֶה כְּכָר טוֹב וְכוּ'. וְלִכֵּן אִם הַיֶּלֶד יוֹדְעַ כְּכָר לֹמַר אֶת ה'תִּקּוּן הַכֶּלְלִי' — אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ, וְאִם הוּא עֲדִין פְּעוּט וְאִינוּ יוֹדְעַ לְקַרְא, אֲזַי גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד לְהִבְיֵאוּ, וּמְבַטָּח לוֹ שְׂיִכְנַס בְּכַתְנַת נְקִיָּה וְכוּ', וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

וְאוֹדוֹת מַה שְׂשִׂאלָתָ וְכוּ', רַבֵּנוּ ו"ל אֹמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצַּדִּיק פּוֹקֵד עֲקֵרוֹת; וּמִי לָנוּ גְּדוֹל מִרַבֵּנוּ ו"ל?! וְיִדוּעַ שְׂהִרְבֶּה אֲנָשִׁים שְׂנֹסְעוּ עִם אֲמוּנָה פְּשוּטָה אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, נִפְקְדוּ בְּזַרַע שֶׁל קַיִמָא, וְלֹא זוֹ בְּלִבָּד, אֲלֵא יְדוּעַ אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, אִם מִתְּעַקְשִׁים אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, מְקַבְּלִים כָּל מַה שְׂרוּצִים, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וּמְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּזִכּוֹת הַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ הַשׁוֹכֵן פֹּה, שְׂיִנְשַׁע בְּכָל אֲשֶׁר חִפֵּץ וְרוּצָה. וְלִכֵּן מִי שְׂהִיָּה כְּכָר — אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ, וְאִם

קיד אשר ד' תסט בנחל

יכול לבוא שוב — אשריו, וישמח בזה כל החיים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' תסט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב אל האברך היקר והנעלה ... גרו יאיר
ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ונצטערתי מאד לשמע מה שעובר
עליכם.

חמדת לבכי! חכמינו הקדושים אומרים (ירושלמי ברכות ט'): אי
אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר
לשניהם בלא שכינה; לכן תשתדלו שתהיה השכינה ביניכם, וישרה
שלום-בית בתוך ביתכם. וכן אומר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימנים: רסג,
רסד), שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לשבר את בתי
ישראל, כדי להכשילם בעברות, וכן מובא בדברי ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן,
חלק א', סימן כט), כל הכסף שבא לאדם, זה רק בזכות אשתו, ולכן
מצינו שאומרים חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו
כי היכי דתתעתרו; תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתהיו
עשירים; ולכן צריכים לשמר על שלום-בית, ואז יעזר הקדוש-
ברוך-הוא שיהיה לכם כל טוב בחיים.

הדורש שלומכם, ומצפה לשמע הטוב מכם...

אֲשֶׁר ד' תע בַּנְחַל קטו
ד' תע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ זָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.
לְנֻכוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! הַדְּבָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר בַּתְּחִלַּת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, לְלַמֵּד "שִׂיחוֹת-הַר"ן" וְ"תִי-מוֹהַר"ן", שֶׁהֵן שִׂיחוֹת יוֹתֵר קְלוֹת, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁעַם כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שָׁלוּ יְכוּלִים לְעִבֵּר אֶת הַשְּׂבָעִים שָׁנָה שָׁלוּ; כִּי עַל-יְדֵי כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה מְשִׂיחוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁפָּתַחְנוּ מוֹהַרנ"ת ו"ל, יְכוּל אָדָם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵן מוֹשְׁכוֹת אֶת לֵב הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. רַבְּנוּ נוֹתֵן עֲצוֹת קְלוֹת אֵיךְ לְחַזֵּר בְּתוֹשָׁבָה שְׁלֵמָה, וְאֵיךְ לְהַפְּיֵרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְכוּ'. וְלִכֵּן הַעֲצָה לְכָל בְּעַל תְּשׁוּבָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת הַשִּׂיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּ"שִׂיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"תִי-מוֹהַר"ן", וְאֵט אֵט יִתְחִיל לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרוֹת הַקְּטָנוֹת בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכֵן יִתְמַיד בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת" שֶׁנָּה הַעֲקָר — לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת, אֲשֶׁר אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִנֵּה הַעֲקָר דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְהַתְּבַטָּא פַּעַם וְאָמַר: אִם קִיִּסְרִין וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֲנָשֵׁי דֶּרֶךְ אֶרֶץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים לְדַרְיָהֶם לְלַמֵּד אֲצָלִי; כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִנֵּה עָקַר הַמִּדּוֹת, וְכַפִּי שֶׁאָדָם מִתְּנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּבְכַשֵּׁת פְּנִים, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, אִם יֵשׁ לְאָדָם מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְשׁוֹמֵר עֲצָמוֹ לֹא לְקַפֵּחַ אַחֲרֵים, וְלֹא לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם, אַדְרָבָה הוּא אוֹהֵב אֶת כָּלָם. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל לו): "וְהִסִּירוֹתֵי מִכֶּם לֵב הָאָבֶן, וְנִתְתִּי לְכֶם לֵב בְּשֵׁר", אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁלֶט): לְעֵתִיד יִהְיוּ כָּלָם חִסְדֵי בְּרִסְלָב, הֵינּוּ כְּשֵׁיִשׁ לֵב אָבֶן, אֵין מְרַגְּשִׁים זֶה אֶת זֶה, אָבֶן וְאָבֶן מִתְּחַפְּכוֹת זֶה בְּזוֹ וְיוֹצֵאת אֵשׁ שׁוֹרְפָת, אֲבָל לֵב בְּשֵׁר הֵינּוּ שֶׁמְרַגְּשִׁים אֶת הַזּוּלָת, אֲהַבָּה דּוֹחֶקֶת אֶת הַבְּשֵׁר. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לֵד, סִימָן כֵּא): אֵל תִּקְרֵי לֵב-בְּשֵׁר אֶלֶּא לֵב-בְּסֹר (כִּי ש' וְס' מִתְּחַלְּפוֹת), לֵב-בְּסֹר — אוֹתִיּוֹת בְּרִסְלָב; הֵינּוּ רָצָה רַבְּנוּ ו"ל לְהַתְּדִיר בְּנוֹ, שֶׁאֲחַד יִתְבַּסֵּר וְיִתְחַבֵּר עִם הַשְּׂנִי, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל

קטז אָשֶׁר ד' תעא בנחל

ההתקרבות אל רבנו ז"ל, שנגזיש את הפאב של הזולת ונשתדל לעזור לו, וכל זמן שאין לנו את זאת, סימן שאנו רחוקים מהצדיק, כי פשאדם מקרב באמת אל הצדיק, הוא רוצה להחזיר את פלם בתשובה, כמו שספר לנו רבנו ז"ל במעשה מהזבוב והעכביש (ספורי מעשיות, מעשה ז'), שאמר: אני כבר אהיה צדיק, אבל איך יכולים לקרב את כל העולם פלו להקדוש-ברוך-הוא?! למדים מכאן, שנה רצון רבנו ז"ל — לקרב את כל עם ישראל אליו ותברך, ועל זה צריכים מדת האהבה — לאהב את כל בר ישראל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' תעא.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך, אם אמירת כל ספר התהלים כוללת יציאת ידי חובת התקון הכללי; הן אמת, שלגמר את כל ספר התהלים — זהו דבר גדול מאד. וכתוב בפשם הפעל-שם טוב הקדוש זי"ע על הפסוק (תהלים קו): "מי ימלא גבורות ה' ושמיע קול תהלתו", מי שרוצה למלא את הגבורות — יגמר כל ספר התהלים, ואין דבר גדול מזה. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שאמירת תהלים מסגלת לתשובה, ופותרת לאדם כל השערים שהיו סגורים ממנו, ומקשרת אותו אל האות והשער השני אליו. עם כל זאת עליך לדעת, אשר אלו העשרה מזמורי תהלים, שהם ה'תקון הכללי, זה גלוי חדש שאמר רבנו ז"ל, שאף אחד לא גלה את זאת, היו המון צדיקים שרצו למצא התקון לחטא הזה ולא הצליחו, ולי נתן הקדוש-ברוך-הוא את הסוד. ולכן 'תקון הכללי' זה ענין אחד, ואמירת תהלים זה דבר אחר, לומר את ה'תקון הכללי צריכים לקימו בתמימות ובפשיטות, ומי שמרגיל עצמו לאמר בכל יום —

אָשֶׁר ד' תעב בַּנְחַל קיז

אָשֶׁרִיו, וְזֶה אֹרֶךְ כַּעֲשֶׂר דַּקּוֹת, וְכַל-כֵּן מְסַגֵּל, עַד כְּדֵי כֶּף שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שְׁתַּקּוֹן הַכֶּלֶלִי מְבִיא לְאָדָם פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, רַפּוּאָה וְכוּ', כִּי כָּל הַדְּמַיִם נִתְּזִים לְדָם בַּמַּח, וְכַשְׂאוֹמֵר 'תַּקּוֹן הַכֶּלֶלִי' זֶה מְטַהֵר לוֹ אֶת הַמַּח, וְהַדְּמַיִם הוֹלְכִים כְּסִדְרָן, וְזוֹכֶה לִישׁוּעָה, לְרַפּוּאָה וּלְפְרָנְסָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הָאוֹמֵר בְּכָל יוֹם 'תַּקּוֹן הַכֶּלֶלִי', וְאִין זֶה קָשׁוּר לְאֲמִירַת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, שֶׁהוּא עֲנִין גָּדוֹל בְּפָנָי עֲצָמוּ.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ בְּעֲנִין הַסְּפוּר הַיְדוּעַ עַל ר' שְׂמוּאֵל הַלֵּר ו"ל; הוּא הָיָה אִישׁ קָדוֹשׁ, וּבָעֵת הָרַעַשׁ הַגָּדוֹל בְּצַפַּת, הוּא עוֹר מְאֹד לְאֲנָשִׁים, כִּי הָיָה בְּקִי בְּחֻכְמַת הַרַפּוּאָה, וְקַבֵּל עַל עֲצָמוּ נִדְרֵי לֹמֵר בְּכָל יוֹם סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וּלְעֵת זְקֻנָּתוֹ כָּבֵד לֹא יָכוֹל הָיָה לְקַיֵּם אֶת זֹאת, וְכַשְׂבָּא מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִקְרַב בְּצַפַּת, שְׂאֵלוֹ: מָה אַעֲשֶׂה, שְׁנִדְרָתִי וְאִין לִי כַח לְקַיֵּם? עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: תֹּאמֵר אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה, שֶׁבָּהֶם נֹאמֵר סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וּבְזֶה יֵצֵאת יְדֵי חוּבָה. וּבְאֲמַת מְצִינוּ, שְׁלֹמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הָיָה סִדֵּר לֹמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים' כְּפִי סִדֵּר יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ, מְלַבֵּד ה'תַּקּוֹן הַכֶּלֶלִי' שֶׁהָיָה אוֹמְרוֹ בְּכָל יוֹם. וְלָכֵן אֵלוֹ שְׁנֵי עֲנִינָיִם: צְרִיף לֹמֵר בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר תְּהִלִּים כְּסִדְרָן, וְכֵן צְרִיף לֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת סִדֵּר "תַּקּוֹן הַכֶּלֶלִי".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תעב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תַּשְׁמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! מִי שְׁלָמֵד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" פַּעַם, פַּעַמִּים, שְׁלֵשׁ, אַרְבַּע וְחֲמֵשׁ וַיִּוְתֵר, הוּא רוּאָה וּמְתַבּוֹנֵן, שְׁכָל הַחֻכְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים שֶׁזֶפְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ לְקוּתִים מְשֻׁם. מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל יַדַּע אִיךָ לְצַמְצֵם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, שְׁנִבִּין אֶת

קִיחַ אֲשֶׁר ד' תעב בְּנַחֵל

דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל. וְכִיוֹם הַדּוֹר נִפְלַל כָּל־כֶּהֱ, וְהַעֲרֹב־רַב עָשׂוּ פְּרָצוֹת וְשָׂמַד בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שְׂאֲנָשִׁים כָּל־כֶּה שְׂבוּרִים וְרָצוּצִים, שְׂאִינָם מְבִינִים בְּכֹל מַה זֶה "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וּמַה מוֹהֲרֵנִי ת ו"ל רוֹצֵה. וַיַּעַן שְׂזַפְנֵי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: כְּשֶׁהֵיטִי בַּחֹר צָעִיר, לְמַדְתִּי הֲרֵבָה מְאֹד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְהֵיטִי עֲקָשׁוֹן גָּדוֹל, וְסִימַתִּי אוֹתָם פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, אֲזַי נֹכַחְתִּי, שְׂפָדֵי שְׂהַמוֹן־עַם גַּם יְבִינֵנו אֵת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, צְרִיכִים לְהוֹרִידֵם עוֹד יוֹתֵר; כִּי כָּאֵב וְדָאֵב לְבִי, שְׂאֲנִי רוֹאֶה אֶלְפֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מְשִׁתּוֹקְקִים לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׂלָמָה, וְקָשָׁה לָהֶם לְהִבִּין "לְקוּטֵי־מוֹהֲרֵנִי" וְ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", אֲזַי נִתֵּן לִי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִתְּנֶה לְהוֹרִיד אֵת הַדְּבוּרִים הַנִּשְׁגָּבִים הַלְלוּ לְהַמּוֹן־עַם, וְזֶה מְלַבֵּשׁ בְּקוּנְטְרָסִים, וּמִי שְׂקוּרָא בָהֶם, רוֹאֶה שֶׁהֵם מְיֻסְדִּים וּבְנוּיִים עַל־פִּי דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וּמוֹהֲרֵנִי ת ו"ל בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהֲרֵנִי" וּבְ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת". וּבְרַב הַקּוּנְטְרָסִים יֵשׁ ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי בְּסוּפָם, וְהֵם עוֹשִׂים אֵת פְּעֻלָּתָם; רוֹאִים אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל לְחֻטְיֵנו, אֲבָל קָבְלוּ קוּנְטְרָס וְכו', וּמְחַזְקִים אוֹתוֹ בְּכִסֵּם וּמְחַזְקִים וּמְתַעוֹרְרִים, וּכְבָר יוֹדְעִים אֵת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי בְּעַל־פֶּה, מְחַמֵּת שְׂנַגֵּם אוֹתוֹ. וְהַכֹּל הוֹדוֹת לְקוּנְטְרָסִים הַמוֹפְצִים בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְתִרְגְּמוּ כְּבָר בְּשִׁתִּים־עֲשָׂרָה שְׁפוֹת; וְעַקֵּר מְטַרְתֶּם — לְקַרֵּב אֵת כָּלֵם אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רוֹצֵה לְקַרֵּב אֵת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְכֶה אָמַר בְּפָרוּשׁ (לְקוּטֵי־מוֹהֲרֵנִי, חֶלֶק א', סִימָן רִנָּה): מִי שְׂמֵאֲמִין בְּצַדִּיק עִם דַּעַת, אִף פַּעַם לֹא יִתְרַחֵק מִהַצַּדִּיק; אָדָם צָרִיף לְהִבִּין, שְׂרַבֵּנוּ ו"ל רוֹצֵה לְקַרְבּוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְזוֹ תְּזַרְהַ בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית — לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֶל הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׂמוֹ, וְלֹא אֶל בְּנֵי־אָדָם. וְזוֹ מַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, שְׂגִלָּה לָנוּ אֵת סוּד הַהִתְבּוֹדְדוֹת, שְׂתַכְּף כְּשֶׂאָדָם מְתַבּוֹדֵד אֶלָּו יִתְבַּרֵּךְ — נְכָלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזוֹ דְרָף רַבֵּנוּ ו"ל, דְּרָף קָלָה לְהִתְקַרֵּב אֶל בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים. רַבֵּנוּ ו"ל מְכַנֵּס בְּנוֹ תַקְנָה בְּחַיִּים, שְׂמַחָה, אֲמוּנָה, שְׂנִרְגִישׁ מַה הַתְּכִלִּית שְׂלָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂנֵאֵהֵב אֵת כָּל יְהוּדֵי; זֶה רַבֵּנוּ ו"ל רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ, וּמְשִׁיחַ יְכַבֵּשׁ אֵת הָעוֹלָם בְּדַעַת רַבֵּנוּ ו"ל!

וְאוֹדוֹת לְמוֹד הַזֶּהר שְׂשֵׂאֵלָתָ וְכו', רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַרְבֵּנוּ,

אֲשֶׁר ד' תעב בַּנְחַל קִיט

סימן קח), שֶׁהִלְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהָר מְסַגֵּלֶת לְתַקוּן הַנְּשֻׁמָּה, וְאֶפְלוּ שְׂאֲדָם אִינוֹ מְבִינִים, רְאוּי שִׁיקְרָא בַּזֶּהָר, כִּי מִטְהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וּבִסְפָר תְּקוּנֵי-זֶהָר רַבְּנּוּ ז"ל צָוָה לְלַמֵּד, וְאָמַר שֶׁמְסַגֵּל לֹא רַק בַּחֲדָשׁ אֲלוּל, כִּפִּי שֶׁמְקַבֵּל אֶצֶל הַצַּדִּיקִים, אֲלֵא בְּכָל הַשָּׁנָה, אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל, שְׁמִי שְׂגוּרָס תְּקוּנֵי זֶהָר, מְצַחֵצֵחַ אֶת נְשֻׁמָּתוֹ. וְכֵן מוּבָא בְּשֵׁם הָאֲר"י ז"ל, שֶׁנִּתְּנָן תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לֹמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה דְּפֵי זֶהָר וְתְקוּנִים. וְהַיּוֹם יְכוּלִים לְקַיֵּם דְּבַר זֶה בְּנִקְלָה, כִּי יֵצְאוּ לְאוֹר סִפְרֵי זֶהָר עִם נִקּוּד בְּהַדְפָּסָה מְרַהֵיבֶת עֵינַיִם, וְלִכְּנֹן לֹא צָרִיף לְהִיזוֹת חֲכָם בְּעֵינָיו, אֲלֵא לְקַיֵּם דְּבַרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְלִגְרַם בְּכָל יוֹם סִפְרֵי זֶהָר וְתְקוּנִים.

ואודות קדשית המחשבה וכו', רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), שְׁלִזְכוֹת לְקַדְשֵׁת הַמַּחְשָׁבָה, צָרִיכִים לִילֵף אֶל הַחֲכָם, וְהוּא יִתֵּן לָךְ תְּקוּן, וְיִנְהַיֵּג אוֹתָךְ בְּדַרְךְ הַנְּכוֹנָה, כְּדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת. הַכֹּל תְּלוּי כִּפִּי שְׂאֲדָם מְקַרְבֵּ אֶל הַחֲכָם. וְכַתּוּב (ישעיה נה): "יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ, וְאִישׁ אֲוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו"; כְּשֶׂאֲדָם עוֹזֵב דְּרָכָיו הֲרָעִים, מִמִּילָא מְתַקֵּן מַחְשְׁבָתוֹ, וְלִכְּנֹן אֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁהַעֲקָר אָדָם צָרִיף לְתַקֵּן מַעֲשָׂיו הֲרָעִים, וְאִזּוּ יִהְיוּ לוֹ מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת. וְאֶצֶּל רַבְּנּוּ ז"ל הִזָּה הַעֲקָר קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וְאָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): הֵיכֵן שְׂאֲדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם, וְלִכְּנֹן צָרִיף אָדָם לְחֹשֵׁב רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ יִהְיֶה אֶצֶּלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט), שֶׁהַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת זֶה הַיֵּצֵר הַרָע, וְהַמַּחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת זֶה הַיֵּצֵר טוֹב, וְאִשְׁרֵי אָדָם שֶׁרַק חוֹשֵׁב טוֹב, אִזִּי יִהְיֶה בְּטוֹב וְיִפְלַל בְּטוֹב. וּמִיֵּהוּ הַטּוֹב? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תהלים קמה): "טוֹב הַיְיָ לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וְהֵבֵן לְמַעֲשָׂה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קב אשר ד' תעג בנחל
ד' תעג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל.

אחי היקר! חזק ואמץ באמונה פשוטה, ואל תפל בדעתך
משום דבר שבעולם, ואף שעוברים עליך כל מיני ירידות בפגמי
הברית, עליך לדעת, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
ובנדאי נפלת במקום זה, כדי שתוכל להתחיל עוד פעם מחדש, כמו
שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסא): כשנופל אדם, ידע
שמן השמים הוא זה, ועצתו שיתחיל מחדש, עין שם.

ובאמת צריך להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, אשר אין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואפלו המקומות המטנפים,
גם-כן מקבילים ויונקים מהמאמר סתום (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
יב); ועקר חיות הקלפות הוא רק מההסתרה, מה שנסתר השם
יתברך שם בתכלית ההסתרה, עד שאין יודעין ממנו יתברך כלל,
עין שם.

ובאמת זו פונת מאמר ז"ל (ברכות לג): הקורא שמע וכופלה,
הרי זה מגנה, ומסיק בגמרא: ודלמא מעקרא לא כון דעתיה וכו';
כי עקר שמע הוא האמונה, ועל-כן צריך האדם לדעת, כי
המחשבות זרות הם ממנו יתברך, כי אלו המחשבות זרות הן
עוונותיו שחטא בעוונותינו הרבים. ועל-כן כיון שאינו מאמין בו
יתברך, שגם אלו המחשבות זרות ממנו יתברך, הרי זה מגנה, ואי
לא כון דעתיה מעקרא, מחינן ליה במרזפתא דנפתא, עד דמכון
דעתיה, עין שם בגמרא [הינו הגמרא אומרת, שהכופל את הפסוק
שמע, הרי זה מגנה. ושואלת שם: אולי בפעם הראשונה לא הצליח
לכון, ועל-כן כפל את הפסוק? ומתרצת, וכי יש חברות כלפי
השמים?! אם לא כון, מכים אותו בכלי של נפחים עד שיכון

אֲשֶׁר ד' תעד בְּנַחֵל קבא

דַּעְתּוֹ]; כִּי עַל כָּל אֶחָד לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִף שְׁחָטָא, חַס וְשָׁלוֹם, עָלָיו לֵידַע כִּי אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ כָּלֵל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח); וּבְנֻדָּאֵי נָפֵל לְמִקּוּמוֹת אֱלוֹ, כְּדִי לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ נְשָׁמוֹת אַחֲרוֹת, שְׁגָם-כֵּן נָפְלוּ בְּמִקּוּמוֹת אֱלוֹ; כִּי שְׁאָדָם שְׁמַנַּח מְאַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה, נִתְעוֹרֵר לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, הָרִי זֶה מְעוֹרֵר גַּם אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת שְׁמַנְחִים שֶׁם אֵתוֹ וְעָמוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), וַיְהִי לְבִנְיָא הֵנָּה מְחוּזָא, עֵין שָׁם.

על-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אַל תִּתְיַאֵשׁ כָּלֵל, רַק רוּץ עֲכָשׁוּ אֶל תוֹף הַמְקַנָּה, כִּי טָבַע הָרוּחַ שְׁבוֹרַחַת מֵהַמַּיִם, וְעַל-כֵּן מִי שְׁחָטָא וּפְגָם בְּפָגָם הַבְּרִית, שְׁאָז שׁוֹרִים עָלָיו רוּחוֹת רָעִים, שְׁמָהֶם בָּאָה מְדַת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְכוּ', עַל-כֵּן עָלָיו לְבָרַח תְּכַף-וּמִיד לְמַקְנָה, וְהַרוּחוֹת יִתְפָּרְדּוּ מִמֶּנּוּ, וַיִּזְכֶּה לְאַמּוּנָה שְׁלֵמָה בְּרָה וּנְקִיָּה, אֲשֶׁרִי לוֹ!
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִזְרֵי לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גִּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

שְׁמַחְתִּי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאֵת הַבְּשׂוּרָה שְׁנוּלֵד לָךְ בֵּן לְמִזֵּל טוֹב, יֵצוּ הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּבִיתְכֶם תְּמִיד, וְתִזְכּוּ לְגַדְלוֹ לְתוֹרָה, לְחִפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וַיְהִיֶּה לְכֶם רַב גַּחַת מִמֶּנּוּ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ שְׁנִכְנַסְתָּ בְּעִבּוּדַת הַכָּלֵל, וַיֵּשׁ לָךְ חֶלֶק בְּבִנְיָן שְׂרַבְנוּ ו"ל בּוֹנֵה: "הֵיכַל-הַקְּדֹשׁ" בְּעִיר צְפַת, וְהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר, שְׁלֵא תִהְיֶה עִיר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא יִהְיֶה שָׁם אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, וַיִּבְנֶה "הֵיכַל-הַקְּדֹשׁ".

כִּי בְּאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר חֲדָרוּ שָׁל רַבְנוּ ו"ל נִקְרָא "הֵיכַל-הַקְּדֹשׁ" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהוּא עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא, כִּי שָׁם לּוֹמְדִים שְׁאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת מְסַבֵּב עִם אַמּוּנָה כְּמוֹ

קכב אָשֶׁר ד' תעד בַּנְחָל

עגול, בְּבַחֲיַנַת (תהלים פט, ט): "וְאֶמְוֹנְתֶךָ סְבִיבוֹתֶיךָ", וְרַבּוּעָא לְיַחַד תְּמִיד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בֶּן אַרְבַּע אוֹתוֹת וּבְד' צְרוּפִים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אָשֶׁר כָּל מַה שֶּׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ שְׁמוֹת אֵלּוּ, יוֹתֵר נִטְהַרַת וְנִזְדַּכְּכַת נִשְׁמָתוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! צְרִיכִים לַחֲשֹׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלַצִּיר בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִיךָ שְׂדוּמִם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְכָל מַה שֶּׁמְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ יוֹתֵר אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ, יוֹתֵר זוֹכָה לְהִיּוֹת שְׂמַח, וְיוֹתֵר זוֹכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְלְהִיּוֹת בְּשִׁלְוַת הַנֶּפֶשׁ. וְכַמוֹ-כֵּן עֲלֶיךָ לְהֵאִיר אֶת יְדִיעָה וְאֶמּוּנָה זוֹ גַם אֶצֶל אַחֲרִים, וּבְכַרְטִיּוֹת אֶצֶל אֵלּוּ שְׂבָאִים לְבַקֵּר בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

אֵךְ רָאָה גַם לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאֹתָךְ — הֵן שֶׁתִּרְאֶה לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְהֵן שֶׁתִּישֵׁן, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, אִם תַּחֲלִישׁ גּוּפְךָ, תַּחֲלִשׁ גַּם נִשְׁמָתְךָ. וְכַמֵּאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: אִם נַעֲשֶׂה חוֹר קִטָּן בְּהַגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּהַנְשָׁמָה; כִּי כִּשְׂאָדָם בְּרִיא, הוּא יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְחֵס וְשְׁלוֹם, כִּשְׂנַחֲלֵשׁ, אֲזִי אֵינּוּ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבָר. וְזוֹ קִרְוַן נִפְלְאָה אֶצֶל הַבַּעַל-דְּבָר.

עַל-כֵּן רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד מְרַבּוּי אוֹר, שֶׁהוּא עֲבוּדוֹת קִשׁוֹת, וְרַבּוּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפו): כִּשְׂיֵשׁ לְאָדָם אֶמּוּנָה, יִכּוֹל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דְּבָר, וְאֵינּוּ צְרִיךְ לְשׁוּם עֲבוּדוֹת קִשׁוֹת.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לְהַרְבּוֹת בְּלִמּוּד מְשֻׁנִיּוֹת וְאֶמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְכֵן לְלַמַּד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן" וְ"לְקוּטִי-תַפְלוֹת", אָשֶׁר זֶה יִזְכֶּךָ מְאֹד מְאֹד אֶת נִשְׁמָתְךָ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אֲנִי שׁוֹלַח קַסְטָה טֵיִיפ לְאַבְרָהָם שְׂדֵבְרָנוּ בְּלִיל שְׁשִׁי לְסֵדֵר תְּרוּמָה

אָשֶׁר ד' תעה בנחל קכג

בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמָּךְ הַעֲתֵק מִזֶּה, כִּי נִפְלָא הוּא, בְּעֶזְרַת הַשָּׁם.

ד' תעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"א אָדָר יוֹמָא הַלּוּלָא שֶׁל הַרְבֵּי הַקֹּדֶשׁ רַבְּנֵי אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, (בְּעַל מַחְבֵּר "נַעַם אֱלִימֶלֶךְ") ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, דִּי בְּכַל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַגּוֹי"ה עָלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ לְנִצָּח.

אֲחֵי וְרַעֲי הַקָּרִים! עָלֵיכֶם לְדַעַת כִּי הַיּוֹם נִמְשָׁךְ לְהֶאָדָם כְּפִי מִחֲשַׁבְתּוֹ הַרְאֵשׁוֹנָה בְּקוּמוֹ בְּבִקְרָא מִמִּטָּתוֹ, תְּכַף-וּמְיָד כְּשֶׁמְכַנְסִים בְּדַעַתוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךְ שָׂאִין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי וְיִתְבָּרַךְ, וְאִיךְ שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה אֵזְכָּה לְהִיּוֹת עֶבֶד גְּאָמָן לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזִי בְּכַח מִחֲשָׁבָה זֹאת יִזְכָּה אַחֲרֵי-כֵן לְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה כָּל הַיּוֹם, וְלְהַפּוּךְ, חַס וְשָׁלוֹם, אִם נִכְנָס בּוֹ עֲצָלוּת וְהַתְרַשְׁלוּת וְיִאֻשׁ, וְכֹאֵל הַיּוֹם הַזֶּה אֵינּוּ יוֹם, חַס וְשָׁלוֹם, כְּכֹה יִמְשָׁךְ כָּל הַיּוֹם, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן.

וְעַל-כֵּן עָלֵיכֶם לְדַעַת, תְּכַף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם רַק פּוֹקֵחַ אֶת הָעֵינַיִם, צָרִיךְ לְשָׂאֵל לְעֲצֻמוֹ שְׂאֵלַת הַשְּׁנִי לְמֶלֶךְ (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה א'): וְיִי בֵּין אִיךְ אֵין דְּעַר וְוַעֲלֵט (הַיְכֵן אֲנִי בְּעוֹלָם)?! וְאָמַר רַבְּנֵי וַ"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵין, חֶלֶק א', סִימָן נד): כֵּן רָאוּי לְהִיּוֹת מְנַהֵג יִרְאֵי ה', תְּכַף-וּמְיָד בְּקוּמוֹ בְּבִקְרָא בְּהַקִּיצוֹ, קֹדֶם שְׂיִתְחִיל שׁוּם דְּבָר, יִזְכָּר מְיָד בְּעֻלְמָא דְּאֲתֵי וְכוּ', עֵין שָׁם; וְכַפִּי שְׂיִכְנִיס בְּמַחוֹ עֵנִין זֶה, כְּמוֹ-כֵן יִזְכָּה שְׂתִּשְׁרָה שְׂכִינְתָא עִזּוֹ עָלָיו.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְכֶם תְּכַף-וּמְיָד כְּשֶׁתִּפְתְּחוּ הָעֵינַיִם, שְׂתִּפְּרִירוּ אֶת עֲצֻמְכֶם מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִתְּנוּ תוֹדָה וְהוֹדָא לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂתִּחַזִּיר לְכֶם נִשְׁמַתְכֶם. וְהַעֲקֵר הַרְגִילוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְדַבֵּר אֲזִי הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד לֹא לִילֵךְ אֶל שׁוּם מְקוֹם קֹדֶם

קכד אָשֶׁר ד' תעה בַּנְחַל

שְׁמֵדְבָרִים קָצַת עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַמְרֻבָּה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח, כִּי אִזּוֹ
כְּשֶׁאָדָם קָם מִמִּטָּתוֹ קָדָם שְׂיַעֲשֶׂה אִיזָה דְבָר, הוּא זְמַן מְסַגֵּל מְאֹד
מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִמְשִׁיךְ עַל הָאָדָם יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה, וְזוֹכֶה
לְבַנְיָן הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְדַעוּ כִּי זֹהִי הַנְּהַגַת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְּדוּשִׁים, שְׁמֵתְבוֹדְדִים עֲצָמָם עִם קוֹנָם קָדָם הַתְּפִלָּה, עַד שְׁבָאִים
לְהַתְּפַשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת מִמֶּשׁ, כַּמּוּבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (אֵרַח חַיִּים, סִימָן
צח, סַעִיף א'), עַיִן שָׁם. וְכָל גְּדֻלַּת הַצְּדִיקִים הֵיטָה בְּדַבֵּר זֶה, כַּאֲשֶׁר
קָמוּ מִמִּטָּתָם, קָמוּ בְּרַעַשׁ וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה, וְהִרְבוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּבָזָה זָכוּ לְהִמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹר וְהַתְּעוֹרְרוֹת עַל כָּל הַיּוֹם,
אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם, יִהְיֶה חֻלְקָנוּ עִם חֻלְקָם.

וְהֵנָּה הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹמָא דְהִילּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְרַבְּנוּ ז"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלָתוֹ וּבְמַעֲלַת סִפְרוֹ
הַקְּדוּשׁ "נַעַם אֱלִימֶלֶךְ", וְגַם מְקַבֵּל אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים,
שְׁשֻׁמְעוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא הָיָה אֶחָד מֵהַשְּׁמוּנָה זְקֻנִים הַמּוּבָאִים
בְּסִפְרוֹי־מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם א'), עַיִן שָׁם; וְעַל־כֵּן נוֹהֲגִים אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ לְשַׁקֵּד הַרְּבֵה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ "נַעַם אֱלִימֶלֶךְ", אֲשֶׁר כָּלוּ הוּא
הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִשְׁקֹד בְּסִפְרוֹ זֶה, וַיִּסֵּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת
דְּבָרָיו עַל פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן נִהְגִּיתִי שָׁנִים רַבּוֹת. גַּם שְׁמַעֲתִי מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁבִפּוֹלִין הָיָה שָׁגוּר בְּעַל־פִּיהָ אֶצֶל הַרְּבֵה מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַצְּעֻטִיל קָטָן שְׁלוֹ, וְגַם אֲנִי הִכְרַתִּי אֶת אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
מִפּוֹלִין, שֶׁהִדְפִּיס בְּעַת מַלְחָמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵי שָׁנַת תש"ג אֶת
הַתְּקוּוֹן הַכְּלָלִי בְּמַדִּינַת כִּינֵעַ (סִינ), וְהָיָה מְדַפֵּס גַּם בְּסוּפוֹ הַצְּעֻטִיל
קָטָן, וְסִפְרוֹ לִי, כִּי בְּעַת שֶׁהִדְפִּיס אֶת הַתְּקוּוֹן הַכְּלָלִי, נִשְׁאַרוּ הַרְּבֵה
דְּפִים חֻלְקִים, וְעַל־כֵּן כָּתַב בְּדִיו אֶת הַצְּעֻטִיל קָטָן, כַּדִּי לְהַשְׁלִים אֶת
הַגְּלִיּוֹנוֹת, וּכְתָבוּ בְּעַל־פִּיהָ שָׁם אֶצֶל בֵּית הַדְּפוּס, כִּי הָיָה שָׁגוּר עַל
פִּיו.

וְהֵנָּה אָמְרוּ בְּמִדְרַשׁ פְּרָשָׁה זֹאת: טוֹב שָׁם מְשָׁמֵן טוֹב, כַּמָּה הוֹלֵךְ
שָׁמֵן טוֹב? מְקִיטוֹן לְטְרַקְלִין (מְחַדֵּר שָׁנָה לְחַדֵּר הַגְּדוּל), וְשָׁם טוֹב
הוֹלֵךְ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, שָׁמֵן טוֹב נוֹפֵל עַל הַמַּת וְהוּא מְבָאִישׁ,
שָׁם טוֹב נוֹפֵל עַל הַמַּת, וְאִינוּ מְבָאִישׁ, עַיִן שָׁם; כִּי נִשְׁאַר שְׁמוֹ

אֲשֶׁר ד' תעה בַּנְחַל קכה

לדורות עולם. ואמרו שם: יום מיתתו של אדם גדול מיום לידתו, למה? שכינם שנוולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו, אבל כשמת — מודיע מעשיו לבריות וכו', עין שם. ועל-כן נוהגין לעשות אצל אחינו בני ישראל יומא הלולא בהסתלקות צדיק קדוש, כי אז נתקבצים ונתאספים כל מעשיו הטובים ועבודתו הקדושה שעבד בזה העולם, ומאירה זכותו לכל העולם כלו, אשריהם ואשרי דבקהם. והנה עקר גדלת הצדיק הקדוש הנ"ל היתה, שתמיד מסר נפשו אליו יתברך, והרבה להתפלל בעבור כלל ישראל, ובשביל זה נתחבב אצל כל החסידים ממש בלי יוצא מן הכלל. וכעין שאמר רבנו י"ל (ספר-המדות, אות אהבה, סימן ה'): מי שמתפלל על ישראל במסירות נפש, הכל אוהבין אותו, עין שם.

ועל-כן עליכם להרגיל את עצמכם תכף-ומיד בקומכם משנתכם, שתתחילו להתבודד עמו יתברך, ותבקשו על מסירות נפש בתמימות ובפשיטות ממש. כי מובא בדברי האריז"ל, שמי שמתחבב איזו מיתה, חס ושלום, אם מקבל על עצמו מיתה במסירות נפש — נתכפר לו, וזה ענין נפילת אפים, שהוא דבר גדול, כי אז מוסרים נפשם אליו יתברך, וכן בשעת קריאת שמע שעל המטה, כאשר דברנו מזה פעם ארכות (נדפס במקום אחר). אבל מה טוב ומה נעים להאדם להתבודד בתמימות ובפשיטות תכף-ומיד כשקם משנתו, ויבקש הרבה על מסירות נפש, העקר שיהיה בלב אמת, כי אי אפשר להטעותו יתברך, חס ושלום. ודבר זה מטהר ומזכך את המחין, באפן שיוכל אחר-כך להתפלל במחין ופנים. כי באמת הבעל-דבר מסבב את האדם בכל יום בסבובים אחרים, כדי לבלבל את תפלתו במחשבות זרות ובדמיונות אחרים, כי כל יום ויום בא עם הבלבולים והטרדות שלו, וכשאדם מתפלל הרבה אליו יתברך, שרוצה למסר נפשו אליו יתברך, וכן כשמתפלל בעבור כלל ישראל, אז זוכה שנוטהר מח מחשבתו ומזכך את נשמתו, וכשהולך להתפלל, אזי התפלה זכה בלי שום מחשבות זרות, אשרי שיאחז בזה. ובאמת כל מה שהאדם זוכה להרבות במעשים טובים קדם התפלה, כמו-כן זוכה שנודכך מח מחשבתו, שהוא בלי נשמתו,

קבו אָשֶׁר ד' תעה בַּנְחֵל

הֵינּוּ בַמַּעֲשֵׂה — שִׁילָף לַמְקֹנֶה, וַיִּרְבֶּה בַצְדָקָה, בְּדַבּוּר — שִׁירָבָה
 לְהַתְּבוּדָד אֹז כַּנְּל, וְגַם יַעֲסֹק בַתּוֹרָה בְּאִיזָה לַמוּד, וַיִּשְׁמַר מֵאֵד מֵאֵד
 אֶת דַּבּוּרוֹ לֹא לְדַבֵּר אֹז שׁוּם דַּבּוּר בְּטֵל וְכוּ', וּבְמַחְשָׁבָתוֹ — שִׁירָגִיל
 אֶת עֲצָמוֹ לִיְחַד יַחֲוּדִים קְדוּשִׁים, וְאֹז עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת מַחְשָׁבָה, דַּבּוּר
 וּמַעֲשֵׂה, יִזְכֶּה לְהַתְּפַלֵּל אַחֲרֵי-כֵן בְּלִי מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת. אָבֵל כָּל זֶה
 תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הָאֱמֶת שְׁלוֹ, אִם כְּנֻנְתּוֹ רְצוּיָה בְּלִי שׁוּם פְּנִיּוֹת
 לְאֲנָשִׁים. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַסְתִּיר מֵעֲשִׂיו מִבְּנֵי-אָדָם, וְאֹז יוּכַל
 לְהַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ מֵאֵד מֵאֵד, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת
 תְּשׁוּבָה, סִימָן עז): בְּזֶה יוֹדֵעַ הָאָדָם, שֶׁבְּאֱמֶת הוּא רוֹצֵה לְעַבֵּד, כְּשֶׁאֵינּוּ
 רוֹצֵה בְּפָרְסוּמוֹ, עֵינַן שָׁם; וְעַל-כֵּן אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַתְּרִים
 אֶת עֲצָמָם מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַד שֶׁנִּדְמָה עֲלֵיהֶם תְּכָלִית הַהַפּוּף מִמֶּשׁ.

וְעַלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עַד הַיּוֹם יֵשׁ בֵּינָם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים
 חַדוּשִׁים נִפְלְאִים, אֲשֶׁר בְּכַמָּה דוֹרוֹת לֹא הָיוּ צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, כִּי כָל
 מֵה שֶׁהַדּוֹר יוֹרֵד מִטָּה וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן נִמְצְאִים אֲנִשִׁים שְׁמוֹסְרִים
 נִפְשָׁם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם, וּמְסֻתּוֹבְכִים בְּזֶה הָעוֹלָם
 דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיַחֲוּדִים נִפְלְאִים, וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם, כָּל דַּבּוּרֵיהֶם וְכָל
 מַחְשָׁבָתָם רַק לְשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּבָר זֶה הוּא חֲדוּשׁ גָּדוֹל לְמַעַלָּה מֵאֵד
 מֵאֵד, אֲשֶׁר בִּהַסְתָּרָה וּבַחֲשָׁף כְּזֶה עֲדִין יִמְצְאוּ צְדִיקִים כְּאֵלוֹ,
 אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי דְבָקֵיהֶם!

וְעַלֵיכֶם לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים מֵאֵד מֵאֵד, שֶׁאֵיף שֶׁהוּא אֵינְכֶם חוֹלְקִים
 עַל צְדִיקִים כְּאֵלוֹ, כִּי כְּפִי גְרִיעוֹת מַעֲשֵׂינוּ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, הֵינּוּ
 יְכוּלִים לְהִיּוֹת עוֹד חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם כְּאֲשֶׁר מְצוּי עַכְשָׁו, אֲשֶׁר כָּל נוֹאֶף
 וְכוּר וְאִישׁ גַּם וְכוּ', מְפַטֵּט וְאוֹמֵר סְבִרוֹת פְּרִיסִיוֹת, וּמְזַלְזֵל מֵאֵד
 מֵאֵד בְּצְדִיקִים כְּאֵלוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּזֶה רְאוּי לְכֶם לְשַׂמַּח מֵאֵד,
 שֶׁאֵינְכֶם חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם עַל-כָּל-פְּנִים.

גַּם רְאוּי לְכֶם לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְהַתְּחִיל לִילָף בְּדַרְךְ
 הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים, וְלִמְסֹר נַפְשְׁכֶם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְכִבֵּר
 דַּבְּרָנוּ מִזֶּה כְּמָה פְּעָמִים, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמְזָכֵר בְּסִפְר "נַעַם
 אֱלִימֶלֶךְ" מְדַרְגֵּת 'צְדִיק', זֶה סוֹבֵב עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְלֹא כְּמוֹ

אֲשֶׁר ד' תעו בְּנַחֵל קצו

שְׁחוּשָׁבִים הַמּוֹן-עַם, שְׁזָה סוֹכֵב רַק עַל אָדָם מְסִיִּם וְכוּ', לֹא-כֵן הוּא, אֲלֵא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְזָכוֹת לְכָל הַטּוֹב הַמוּבָא בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים. וְכַעֲיֵן שִׁפְרָשׁ רַבְּנוּ ו"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכ"א) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים מ, ח): "הִנֵּה בָאתִי בְּמַגֵּלֶת סֶפֶר כְּתוּב עָלַי", כְּשֶׁאָדָם רוֹאֵה וְלוֹמֵד בְּסֶפֶר, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רוֹאֵה וְלוֹמֵד, מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ שְׁלוֹקֵחַ לְעֲצָמוֹ מוֹסֵר וְכוּ', זֶה סִימָן שֶׁחִפֵּץ לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן עַלְיֵכֶם לְדַעַת, אִם לֹא תִהְיוּ בְּטֻלָּנִים, וְתִשְׁקְדוּ הַרְבֵּה בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִתְבַּוְּדוּ הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזוּ תִזְכּוּ לְנַפְלָאוֹת רַבּוֹת.

אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", שָׁאֲזוּ תִמְשֹׁף גַּם עָלָיו קִדְשָׁה, וְמִי שֶׁיִּחְזִיק מֵעַמֵּד עַד הַסּוּף — קְדוּשׁ יֵאָמֵר לוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעַ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

אֲחֵי הַיִּקְרָ! הִנְנִי מְבָרְכְךָ בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב", יֵצוּ הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֲתָךְ אֶת הַבְּרָכָה, וַיְהִיֶּה רַק שְׂמֵחָה וְשִׂשׂוֹן בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

לְמַעַן טוֹבֶתְךָ הַנִּצְחִית, רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְדַבֵּר זֶה יִכְנִיִס בְּךָ סִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה בְּחַיִּיךָ, כִּי הֵיא יְסוּד גְּדוֹל בְּהַחַיִּים לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם — כְּשֶׁאֵוָחוּז בְּמַדַּת אֲרָךְ אֶפְסִים, וְשׁוֹמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, אֶפְלוּ בְּבֵית. וְאֵינִי לָךְ עוֹד מְדָה טוֹבָה בְּעוֹלָם לְהִגִּיעַ אֵלֶיךָ כְּמַדַּת הַסִּבְלָנוֹת, אֲשֶׁר אֵינִי טוֹב מִמֶּנָּה, וְמִי שְׁזוֹכָה לָזֶה, זוֹכָה כְּבָר לְהַכֵּל, וְשׁוֹחֵק מִכָּל הַכְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה.

אֲחֵי הַיִּקְרָ! אֲבָל לְזָכוֹת לָזֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי

קכח אָשֶׁר ד' תעז בנחל

דבורים אליו יתברך, אשר דבר זה מכניס באדם אמונה ברוחה ומזככת, וכל מה שנוכלל בתוך האמונה הקדושה, כמו-כן זוכה לצמח ולגדל מאוד מאוד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה). ועליה לדעת, כי אין לה עוד בוגד באדם כמו הזמן, ועל-כן מי שזוכה לנצל את הזמן היקר — יצליח בחייו מאוד מאוד, ואין לה עוד דבר שיכול לתפס את הזמן כמו הדבורים אליו יתברך.

אחי, אחי היקר! חזק ואמץ מאוד, להיות תמיד רק בשמחה עצומה, ואל תדאג בדאגת מחר, ראה להיות רק בשמחה עצומה, ודבר זה ימשיך לה הצלחה בחייה, סבלנות וישוב הדעת.

הדורש שלומה...

נא למסר מכתבים אלו וגם הקסטה אל ... וגם את הספר "אשר בנחל", חלק י"ח, וכן שאר המכתבים תמסר ...

ד' תעז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום רב ...

הנה אחרי שדברתי אתך דרך הטלפון, אני רואה ומבין מרחוק, כי חבל מאוד מאוד שתהיו גרושים, חס ושלום, אתם זוג מתאים בעזרתו יתברך, ומה גם שהקדוש-ברוך-הוא נתן לכם כבר מתנה לדה נחמדה, על-כן אני רואה שטוב מאוד מאוד הנה שפתחזרי אל בעליך, ותתחתנו עוד פעם, והשם יתברך ישרה שכינתו ביניכם תמיד.

עליה לדעת, פי החיים מלאים נסיונות, וכל אחד בזה העולם עובר עליו מה שעובר. ועקר ההצלחה לעבר את החיים היא רק אם מרגילים את עצמו במדת הסבלנות, לסבל כל מה שעובר עליו. ולסבלנות זוכים על-ידי אמונה; כי המאמין בו יתברך, איך שאין

אֲשֶׁר ד' תעח בְּנַחֵל קבט

בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, אֲזוּי יִסְבַּל אֶת הַכֵּל. וְאֵל שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה זֹכִים
עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמֵחָה.

וְעַל-כֵּן רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂפָעוּלָם לַהֲיֹוֹת תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִרְחִיב אֶת דַּעְתְּךָ, וּמְרַב הִרְחַבְת הַדַּעַת תּוֹכְלֵי
לְשִׂמְחָה אֶת בְּעֵלְךָ; כִּי בְדַרְךָ כָּלֵל טָבַע שֶׁל גָּבֵר, כְּשֶׁרַק מְרִאִים לוֹ
אֲהָבָה, קוֹנִים אֶת לְבָבוֹ, וְאֵף אִם יִהְיֶה לְבוֹ לֵב הָאֶבֶן, בְּדַרְכֵי נַעַם
וְאֲהָבָה, יְכוּלִים לְשַׁבֵּר אֶת לְבוֹ הָאֶבֶן. עַל-כֵּן רְאֵי לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ
מִצְדָּךְ, שְׂיִהְיֶה תָּמִיד רַק אֲהָבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזֹר,
שְׂגֹם הוּא יִתְהַפֵּךְ אֵלֶיךָ, וְתִהְיֶה תָּמִיד אֲהָבָה בֵּינֵיכֶם.

רְאֵי לְצִיַּת, וְתִשׁוּבֵי אֵלָיו, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׂפַע
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר ... גֵּרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

הִנֵּה מְאֹד מְאֹד רְצִיַּתִּי לְבוֹא בְּכַתוּבִים אֲרַפִּים אֵלֶיךָ, אֵף טְרֵדוֹתֵי
רַבּוֹ כְּמוֹ שְׂרַבּוֹ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּעֶסֶק הַרְבִּים, עַל-כֵּן אָבוֹא בְּקִצּוֹר
דְּבָרִים בְּמָקוֹם שֶׁהִיָּה רְאוּי לְהִאָרֵךְ.

אֲחֵי הִיָּקֵר! מְאֹד מְאֹד רְצִיַּתִּי שְׂתַחַזֵּר אֵל אִשְׁתְּךָ, וְאֵין לְשַׁעַר
וּלְסַפֵּר אֶת גִּדְּל הַמַּצָּנָה הַזֹּאת. תִּאֲמִין לִי, כִּי כָּל הַמַּחְלָקָת בְּכָל־לֵיּוֹת
הָעוֹלָם, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּבֵיַת — הַכֵּל דְּמִיּוֹן.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסִיּוֹנוֹת, וְאֵין לָךְ אָדָם שְׁלֵא
עוֹבֵר בְּחַיּוֹ מְרִירוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ', וּלְכָל אֶחָד נִדְמָה כְּאֵלוֹ הַמְרִירוֹת
וְהַיִּסּוּרִים שְׁלוֹ הֵם הַכֵּי מְרוּרִים בְּעוֹלָם, וְכֵךְ עוֹבֵר אֶת חַיּוֹ בְּמְרִירוֹת
רַבָּה וְכוּ'. וּבְכַאֲמַת לֹא-כֵן הוּא, יִרְדְּנוּ לְזֶה הָעוֹלָם, כְּדֵי לְסַגֵּל בְּמַצּוֹת

קל אָשֶׁר ד' תעח בְּנַחֵל

ובמעשים טובים ולהרבות בלמוד התורה הקדושה, ולהפיר את השם יתברך מכל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה כְּלָה, ועל־כֵּן מי שְׁזוּכָה לְכַרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוא הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיָּו, וְלֵהפֹדֶה מִי שְׁעוֹקֵר אֶת עַצְמוֹ מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ — חַיָּו מְרוֹרִים וְכוּ', וְתוֹלָה חֲסֵרוֹנוֹתָיו אַחֲר־כֵּן בְּאַחֲרִים, שְׁנָה חַיֵּב בְּכַשְׁלוֹנוֹתָיו... אוֹ זֶה חַיֵּב בְּמַחְדָּלָיו... וּמִזֶּה מִתְחִילִים כָּל מִינֵי מַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת — הֵן בְּכָל־לִיּוֹת הָעוֹלָם, וְהֵן בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מֵאַחַר שְׁזוּכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אִשָּׁה, וְגַם זְכִיתָם לְבַת נְחֻמָּדָה, עֲלֵיכֶם לְדוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְנֶה וְרַעוּת, וּבְנֵדָאֵי יֵשׁ עוֹד פְּרִטִים מֵהַ שְׁעֵבֵר בֵּינֵיכֶם, אֲשֶׁר אֵינִי בָקִי בְּזֶה לַעֲתָה, וְאֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה הִתְגַּרְשְׁתָּם; וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה מְרַחֵק וּמְבִיֵן, כִּי הַכֹּל בָּא מִחֲמַת קְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, כִּי לְמַעֲשֵׂה יֵשׁ עַדִּין אַהֲבָה עֲנָה בֵּינֵיכֶם, בְּאֲשֶׁר צָרִיךְ לֵהִיוֹת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּחַזְרוּ וְתַתְּחַנְנוּ בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע רוּחַנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד, וְעוֹד תִּתְבָּרְכוּ בְּבָנִים וּבָנוֹת טוֹבִים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי ... הֵיכָר! רַבְנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וְלִיָּקֵר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאָמַר, שֶׁהַבְּעַל־דָּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְשִׁבְרֵ אֶצֶל בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֶת הַבַּיִת, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לֵהִיוֹת בְּרִיָּה גְדוֹלָה, וְלִשְׁמֵר עַל שְׁלוֹם־בַּיִת.

וְהִנֵּה בְּדֶרֶךְ כָּל־הַבְּעַל הוּא צָרִיךְ לֵהִיוֹת הַמְשַׁפִּיעַ מַחֲזִין דְּגִדְלוֹת לְגַבֵּי אִשְׁתּוֹ, שֶׁהִיא בְּדֶרֶךְ כָּל־הַמְּקַבְּלַת מַחֲזִין דְּקְטָנוֹת, וְעַל־כֵּן מְנַח חוֹב עַל הַבְּעַל לְכַבֵּד בְּיוֹתֵר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְלֵאָהֵב אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד, כִּי אִשָּׁה הֵקֵנוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם (יְבָמוֹת ט); וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵאשׁ הַשְּׁנָה ו): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה; וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עֲלָיו הַפְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וַיַּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ". וְאָמְרוּ (בְּרָכוֹת נא): אֵין פְּרִי בַטְּנָה שֶׁל אִשָּׁה מִתְבָּרַךְ אֶלָּא מִפְּרִי בְטָנוֹ שֶׁל אִישׁ, עַיִן שָׁם. וְעַל־כֵּן עַל הַבְּעַל

אֲשֶׁר ד' תעח בַּנְחַל קלא

לְחֹזֵק מְאֹד מְאֹד אֶת אִשְׁתּוֹ, וּלְהִרְאוֹת לָהּ אֶהְבָּה יִתְרָה, וְרַק לְחֹזְקָה
וּלְהִשְׁפִּיעַ לָהּ מְטוֹבוֹ, וּלְהַגְדִּיל וּלְהִרְחִיב דַּעְתָּהּ תָּמִיד.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אַף שְׂכָבְר עָבַר מֵה שְׁעָבַר, וְנִתְגַּרְשְׁתָּם,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, חוּס וְחַמֵּל עָלֵיכֶם,
וְתַחֲזְרוּ וְתַתְחַתְּנוּ עוֹד פַּעַם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ בֵּינֵיכֶם.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, רְאֵה שְׂאֵתָה לֹא תִהְיֶה
עֶקְשׁוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק רְאֵה לְמַסֵּר נַפְשְׁךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַרְגֵּל
אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשִׁהַפֵּל
לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְאִז תַּחֲיוּ חַיִּים נְעִימִים, וְתִהְיוּ תָּמִיד שְׂמֵחִים
וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה. לְמַעַן טוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת
מַעֲבִיר עַל מְדוּתֶיךָ, לֹא כְּדַאי לְהִתְעַקֵּשׁ בְּכָל פַּעַם נֶגֶד הָאִשָּׁה, הַחַיִּים
מְלֵאִים עִם נְסִיווֹנוֹת, וּבְשִׁבִיל פָּגַם הַבְּרִית אֶחָד שְׁנִפְגָּמִים, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן, לֹא כְּדַאי לְהִיּוֹת בְּזוּהַ הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן אִם נִצְוִלִים עַל-יְדֵי
אִשְׁתּוֹ מִפָּגַם הַבְּרִית רְאוּי לְכַבְּדָהּ מְאֹד מְאֹד, וּלְיִקְרָהּ בְּכָל מִינֵי כְבוֹד
וְיִקְר (יְבֻמוֹת ס.).

תִּאֲמִין לִי, אִם תִּרְאֶה לְאִשְׁתְּךָ תָּמִיד רַק אֶהְבָּה, אֲזִי "כַּפְּמִים
הַפָּנִים לַפָּנִים, כֵּן יֵב הָאָדָם לְאָדָם" (מְשָׁלִי כו, יט), כְּפִי שְׂאֵתָה תִּרְאֶה
פְּנֵיךְ אֵלֶיָּהּ, כֵּן תִּרְאֶה הִיא לְךָ פְּנֵיהָ וְכוּ'.

עַל-כֵּן שְׁמַע בְּקוֹלִי ... הִיָּקֵר! וְחֹזֵר בָּךְ, וְרְאֵה לְקַדְּשָׁה עוֹד פַּעַם,
וְתַתְחַתְּנוּ וְתַתְחִילוּ לְחַיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים.

נָא וְנָא לֹא כְּדַאי כָּל הַחַיִּים לְהִתְקוּטֵט עִמָּה, הַזְּמַן קָצֵר, וְעַל-כֵּן
לָמָּה לְבַלּוֹת הַזְּמַן בְּמַחְלָקַת וְחַפּוּשׁ מוֹמִיִן וְחִסְרוֹנוֹת אֲצִל אִשְׁתּוֹ? !
הֲלֹא כְּשֶׁאָדָם לְבַד, מְרִים לוֹ הַחַיִּים יוֹתֵר, וְאִף מִי שְׁנִפֵּל בְּקִטְנוּת,
אֵינּוּ יָכוֹל לְהִבִּין אֶת זֹאת, אֲבָל בְּמְצִיאֹת כָּךְ הוּא, וְכָל מֵה שְׁנִגְדֵּל
הַמַּח, חוֹקֵקִים בְּעֲצָמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת לְסָבֵל עַל הַכָּל. אֲנִי מְקַנְהָ
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּשְׁמַע אֵלַי וְתַחֲזֹר אֵל אִשְׁתְּךָ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לִי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אֲמַתִּית, וְלְחֹזֵר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְחֹזֵר אֵל אִשְׁתְּךָ הָאוֹהֶבֶת אוֹתְךָ עַד־כֵּן

קלב אֲשֶׁר ד' תעט בנחל

מאד מאד, וגם אתה אותה בפנימיות לבבך באשר אתה בעצמך יודע זאת.

מה אמר לך! מדת הסבלנות היא המדה הכי עשירה לזכות אליה, להיות סבלן גדול על כל מה שעובר עליו, ולא לפל — לא ביאוש ולא בעצבנות (שקורין נערוועזקייט), ואז מי שקונה בעצמו קנן זה להיות מאריך אף, ואינו כועס ומקפיד, הוא חי חיים טובים.

והשם יתברך יעזר לכם שיהיה כבר מעכשו ששון ושמחה בביתכם, וישרה הקדוש-ברוך-הוא שכינת עזו, ויהיה תמיד שלום שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י.) בביתכם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

ד' תעט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, בניק וחבים ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, ותאמין לי שקשה לי מאד הפתיחה. ועל-כן אני מתרשל, ולא, חס ושלום, שיש לי בלבי עליך וכו', אדרבה, אני עומד ומשתומם איך שכתור צעיר יהיו בו כחות עצומים כמו לך, לולא הליצנות שהיא קלפה קשה שמסבכת אותך, שמסתמא עוד נמשך מקדם וכו', וקשה וכבד להנצל מזה, ואף-על-פי-כן כבר ידוע לנו גדל כחו של רבנו ז"ל, להוציא אפלו מהמקומות הכי נפולים וכו', ועל-כן גם מפגם הליצנות יכול להוציא.

והנה אצל רבנו ז"ל היה יסוד גדול מדת האמת, ואי אפשר להגיע אל מדת האמת, כי אם כשמתקרב אל הצדיק האמת שעל-ידי עצותיו הקדושות נחקקת בו אמת (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ז'), ועקר עצת הצדיק האמת היא להיות רגיל לדבר עמו יתברך, וכל

אֲשֶׁר ד' תעט בְּנַחֵל קלג

מה שְׁמַדְבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, יוֹתֵר אֲמַת נִחְקַק בּוֹ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הוּא עֲצֵם הָאֲמַת, וְכָל מַה שֶׁנִּכְלָל הָאָדָם בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יוֹתֵר אֲמַת נִחְקַקֵת בּוֹ. וְעַל-כֵּן עָקַר הַעֲצָה לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הָאֲמַת, שֶׁהִיא תְּכֵלֶת הַהַפּוּךְ מְלִיצְנוּת, הוּא לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי הַלִּיצְנוּת הִיא "שְׁחוֹק הַכְּסִיל" (קִהְלַת ז, ו) מִמֶּשׁ, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא חֶכֶם, וּבְאֲמַת אֵין לָהּ עוֹד טַפְשׁ כְּמִי שֶׁמַּדְבַּר דְּבוּרֵי לִיצְנוּת, כִּי פֶת לְצִים אֵין מְקַבְּלִים פְּנֵי שְׂכִינָה (סוּטָה מ.ב.). וְרַבְּנּוּ הַקְּדוֹשׁ צָוָה אֶת בְּנָיו: אַל תְּדוּרוּ בְּשִׁכְנָצִיב מִשּׁוּם דְּלִיצְנֵי הוּוּ וּמִשְׁכוּ לָהּ בְּלִיצְנוּתָא (פְּסָחִים קי.ב.); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ וַבָּה, שִׁיר הַשִּׁירִים, פָּרָשָׁה א'): מַה הַשֶּׁמֶן הִזָּה כּוֹס מְלֵא אֵינוֹ מְזוּרְזֵף, אַף דְּבַרֵי תוֹרָה אֵינֶם מְזוּרְזָפִים בְּדְבַרֵי לִיצְנוּת, אִם נִכְנָס שְׂאֵר מִשְׁקָה בְּשֶׁמֶן — יוֹצֵא הַשֶּׁמֶן, וְאִם נִכְנָס שְׂאֵר מִשְׁקָה, אִם נִכְנָס דְּבַר שֶׁל תוֹרָה לְלֵב, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל לִיצְנוּת, נִכְנָס לְלֵב דְּבַר שֶׁל לִיצְנוּת, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל תוֹרָה, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן חֲמוּרָה מְאֹד מְאֹד מַדַּת הַלִּיצְנוּת. וְאָמַר הַחֶכֶם: הַלִּיצְנוּת מַעֲבִירָה אֶת הַמוֹרָא מֵאֲלָקִים, וְעַל-כֵּן לֹא תִמְצָא מַדַּת הָאֲמַת שְׁתוּכָל לְהַתְּעַרֵב עִם מַדַּת הַלִּיצְנוּת. וְעַל מַדַּת הָאֲמַת צָרִיכִים לַעֲבֹד הַרְּבָה הַרְּבָה, וְלֹא נִקְנִית מַדַּת הָאֲמַת לְאָדָם בְּנִגְלָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁל אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, וְלֹא כְּאֲשֶׁר נִדְמָה לְכָל פְּרַחֲח, שֶׁכָּבַר אוֹחֵז בְּאֲמַת, מֵאֲחַר שֵׁישׁ בּוֹ אִיזוֹ עֲזוֹת וְכוּ', וְיוֹדֵעַ כְּבָר אֵילוֹ מִסְכָּתוֹת וְכוּ', לֹא לֹא! אֲמַת מ'אֲרָץ תִּצְמַח (תְּהִלִּים פה, יב), דִּיקָא מִי שֶׁמִּשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי עַד הָאֲרָץ, וְנִעֲשֶׂה כְּמוֹ אֲרָץ שֶׁהִכַּל דְּשִׁין בָּהּ וְיִוְרָקִים עָלֶיהָ, דִּיקָא אָדָם כְּזֶה יְכוֹל לְאַחֵז בְּמַדַּת הָאֲמַת.

הַיּוֹם הִזָּה יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל רַבְּנּוּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר רַבְּנּוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלָתוֹ וּבְמַעֲלַת סִפְרוֹ "נַעֲם אֱלִימֶלֶךְ", אֲשֶׁרֵי שֵׁיאֲחֵז בּוֹ! עָקַר עֲבוּדָתוֹ הִיָּתָה מְסִירוֹת נַפְשׁ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד הִזָּה מִתְּפַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שִׁיזְכֶּה לְהַשְׁרִיף עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְכַנֵּס בְּאָדָם אֲמַת — אֲהִיָּה מִת', וְאֲשֶׁר צָרִיכִים לַעֲבֹד עַל זֶה יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, וְלֹא נִקְנָה

קלד אָשֶׁר ד' תעט בַּנְחָל

לְהָאָדָם עַל-יְדֵי עֲזוֹת וְגֵאוֹת וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁנִּדְמָה לְכַמָּה טַפְשִׁים, כִּידוּעַ אֵיךְ שֶׁבִזּוּ אֶת סִפְרוֹ הַקְדוֹשׁ, וְזָרְקוּ אוֹתוֹ לְאֲשָׁפוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וּמִסְפָּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת בִּקְרָ צַדִּיק אֶחָד אֶצֶל לְמַדָּן מִתְנַגֵּד, וְרָאָה אֶצְלוֹ הַסֵּפֶר הַקְדוֹשׁ "נַעַם אֱלִימֶלֶךְ" תַּחַת סִפְסָלוֹ, וְשָׂאֵל הַמִּתְנַגֵּד בְּשִׁחוּק אֶת הַצַּדִּיק: מָה אוֹמֵר כְּבוֹדוֹ עַל הַמַּחְבֵּר שֶׁל הַסֵּפֶר הַזֶּה? וְהִרְאָה בְּאֶצְבָּעוֹ תַּחַת סִפְסָלוֹ. עָנָה וְאָמַר לוֹ הַצַּדִּיק: תִּאֲמִינֵנוּ לִי, אִם הֵייתֶם לוֹקְחִים אֶת הַמַּחְבֵּר בְּעֶצְמוֹ, וְשָׂמִים אוֹתוֹ תַּחַת הַסִּפְסָל שְׁלָכֶם — הֲיֵה שׁוֹתֵק, וְלֹא הֲיֵה עוֹנֶה לְכֶם דְּבַר, כִּלְכֹּף הֲיֵיתָה מִדַּת הָעֲנוּהַ וְהַאֲמַת שְׁלוֹ. וְתַכְף-וּמִיָּד נִבְהַל הַלְמַדָּן, וְהִגְבִּיחַ אֶת הַסֵּפֶר וְנִשְׁקוּ.

הַכָּלָל הוּא, אַחֵי הַיְקָר! לְזָכוֹת לְמִדַּת הָאֲמִת, צָרִיךְ הָאָדָם לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְכָל זְמַן שֵׁישׁ אֶצֶל הָאָדָם אֵיזוֹ מִדָּה שֶׁל לִיצְנוּת, זֶה מוֹרָה עַל רוּם לְכָבוֹ, וְנוֹדֵף רֵיחַ רַע מִהֲגָאוֹת שְׁלוֹ, שֶׁעוֹשֶׂה לִיצְנוּת מִכָּלֵם וְכוּ'.

וְרַבְּנּוּ ז"ל הֵעִיד עַל תַּלְמִידוֹ מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְפָנָי בְּתוֹ אֶדְל, שֶׁהָאֲבָרָךְ הַזֶּה הוּא בְּעֵינָיו כְּתִיבַת אֲדָמָה (א שְׂטִיק בְּלֹא טַעַם), וְהֵרַב הַקְדוֹשׁ בְּעַל "מְאוֹר וְשִׁמְשׁ" הָעֵיד, שֶׁרָאָה כְּמָה פְּעָמִים אֶת רַבּוֹ, הֵרַב הַקְדוֹשׁ רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, קָם מִשְׁנָתוֹ בְּרַעַשׁ גְּדוֹל, וְהִיָּה צוֹעֵק עַל עֶצְמוֹ: "מֶלֶךְ, מֶלֶךְ (אֱלִימֶלֶךְ), אוֹי לָךְ כִּי כָּלָה הַזְּמַן בְּשִׁנְתָּךְ" (עֵין בְּמֹאוֹר וְשִׁמְשׁ, פְּרָשַׁת כִּי תֵצֵא, דְּבוּר הַמִּתְחִיל: "גְּדִילִים תַּעֲשֶׂה", עֵין שֵׁם). וְכֵן אָמַר, שֶׁשָּׂמַע מִמֶּנּוּ שֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה עַל חַטָּאת יָמֵי הַנְּעוּרִים, וְגַם עַל מַה שֶּׁחָטָא בְּהִיּוֹתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ וְצִעַר אוֹתָהּ (עֵין שֵׁם, פְּרָשַׁת מִסְעֵי, דְּבוּר הַמִּתְחִיל: "וַיִּדְבַּר ה'", עֵין שֵׁם); וְכֵן מִסְפָּר, שֶׁפַּעַם שָׁרַף אֶת יְדָיו עַל שֶׁהִכָּה אֶת אִמּוֹ בְּהִיּוֹתוֹ תֵינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ.

עַמֵּד וּרְאָה וְהִתְבּוֹנֵן אֵיךְ צָרִיךְ לְשׁוּב אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וּלְבַטֵּל אֶת עֶצְמוֹ מִכָּל וְכָל, וְלֹא יִהְיֶה אֶצְלוֹ שׁוּם פְּנִיּוֹת, וְאֲשֶׁר הַקְּלָפָה הָרֵאשׁוֹנָה לְהַכְרִית הִיא מִדַּת הַלִּיצְנוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל אָמַר לְתַלְמִידוֹ הַתְּכִיב לוֹ ר' נַחֲמָן

אָשֶׁר ד' תעט בנחל קלה

טולטשינער ו"ל, שְׁהֵלֶךְ אֶל אֶחָד לְהִתְחַמֵּם בְּעִבּוּדַת הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, פִּי הִזָּה אִישׁ כְּשֶׁר, אֲךָ הִזָּה נִלְכָּד גַּם בְּאִמִּירַת וְוִעֲרָטְלִיךְ דְּבָרֵי צַחוּת וְלִיִּצְנוּת. "לֹאמַר לְךָ שְׁלֹא תֵלֵךְ אֶצְלוֹ — אֵינִי יָכוֹל, אָבָל אִם אָתָּה הוֹלֵךְ אֶצְלוֹ, אֵל תָּבוֹא אֶצְלִי", כָּל-כֶּף הַחֲמִיר עַל לִיִּצְנוּת. וְהִתְבַּטָּא פַּעַם, שְׁעָקַר פֶּתַח הַטְּמָאָה הוּא לִיִּצְנוּת. וּסְמָכוּ עַל מָה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא לַח): הֵבֵא לְטָמֵא פּוֹתְחִין לוֹ, שְׁנֹאֲמַר (מְשָׁלִי ג, לר): "אִם לְלָצִים הוּא יְלִיץ"; נִמְצָא, שְׁדִיקָא מְפָסִיק זֶה לְמַדּוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁהֵבֵא לְטָמֵא (בְּלִיִּצְנוּת), נִפְתָּחִים לוֹ פִּתְחֵי הַטְּמָאָה, וְהִבֵּן.

וְכֵן הָאִישׁ הָאֱלָקִי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל הִתְבַּטָּא פַּעַם, שְׁעָקַר מְרִירוֹת הַגְּלוּת הוּא עֲכָשׁוּ רַק בְּשִׁבִיל קְלַפְתַּת הַלִּיִּצְנוּת, שְׁנִלְכְּדוּ בְּזֶה כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, לְהִתְלוּצֵץ מְזֵה אוֹ מְזֵה, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא הַפּוּף מִדַּת הָאֱמֶת לְגַמְרִי.

וּמְסַפֵּר כִּי הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' פְּנִיחָס מְקַאֲרִיץ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׂרַבְנוּ ו"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעְלָתוֹ, וְאָמַר שְׁהִיָּה חַד בְּדִרְא, וְאֲשָׁרֵי הָעֵינַיִם שָׂרְאוּ אוֹתוֹ. וְדַבֵּר פַּעַם עִם תְּלַמִּידָיו מִמִּדַּת הָאֱמֶת, כִּידוּעַ אֲשֶׁר נִקְדָּה זֶה הִיָּתָה הָעֵקֶר אֶצְלוֹ — רַק אֱמֶת, שְׁהִיא הַפֶּף מִדַּת הַלִּיִּצְנוּת, וְנִתְעוֹרְרוּ בְּלֵם עַד מְאֹד מְאֹד. עֲנָה וְאָמַר לָהֶם: "מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, שְׁאַתֶּם אוֹחֲזִים כְּכָר בְּכָל מָה שְׁדַבְּרָנוּ, הִנֵּה יַעֲבֹר הַשְּׁלִיחַ-צְבוּר לְפָנֵי הָעַמּוּד, וְיַעֲשֶׂה אִיזוֹ טְעוּת אוֹ אִיזוֹ תְּנוּעָה מְשֻׁנָּה, וְכָכָר תִּתְלוּצְצוּ בֵּינֵיכֶם עֲלֵיו" ... וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן. כָּל-כֶּף הַחֲמִירוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים עַל מִדַּת הָאֱמֶת, שְׁהִיא הַפּוּף הַלִּיִּצְנוּת לְגַמְרִי. וְאִפְלוּ אַחַר הָעִבּוּדוֹת הַכִּי קָשׁוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֶּׁם יִתְבָּרֵךְ, חִפְּשׁוּ וְחִקְרוּ בְּעֶצְמָם פֶּן וְאוּלֵי עֲדִין נִשְׁאָר אֶצְלָם מְשֻׁנָּה...

וּמְסַפֵּר עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' דָּוִד מְלַעֲלוֹב ו"ל, שְׁקִיָּם שְׁלֵשׁ פְּעָמִים תְּשׁוּבַת הַקְּנָה, וְהִיא הַתְּשׁוּבָה הַכִּי קָשָׁה בְּתַעֲנוּיֹת וּסְגוּפִים, וְהַטִּיף דָּם בְּרִית שְׁלֵשׁ פְּעָמִים. וְדַרְכּוֹ לַעֲלוֹת בְּחִרְף עַל הַר גְּבוּהָ שְׁהִיָּה עַל גְּבֵי הַנְּהָר, שְׁהִיָּה קַפּוּא מְרַב קוֹר, וּפְשֵׁט אֶת בְּגָדָיו, וְכָף הַתְּגַלְגַּל לְמִטָּה אֶת כָּל שְׁפּוּעַ הָהָר, שְׁהִיָּה מְכֻסָּה בְּקֶרַח, עַד שְׁנִפְּל

קלו אָשֶׁר ד' תעט בַּנְחָל

בכח אַל הַנְּהַר, וּמֵרֵב הַמְּהִירוֹת וְהַכַּח נְשַׁבֵּר הַקְּרַח, וְטָבַל אֶת עֲצָמוֹ,
כִּי עָבַד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל הַחַרְף.

וּפַעַם אַחַת נִתְּוֹדַע לְנַעֲרִים גּוֹיִים, שִׁיְהוּדֵי מְתַגְלָגַל עַל הַקְּרַח
וְנִשְׁלָף לְמַטָּה, וְהִלְכוּ לְרֵאוֹת, וְגוֹי קָטָן שָׁבַר שֵׁם זְכוּכִית, בְּאִפְּן
כְּשֶׁנִּתְּגַלְגַּל לְמַטָּה, נִחְתָּף בְּשֵׁרוֹ וְזָב מִמֶּנּוּ דָם הַרְבֵּה, וּבְרָכוֹ לְאַרְיִכוֹת
יָמִים — מִי שֶׁעָשָׂה זֹאת (וְהַגּוֹי הָאָרִיף יָמִים מְאֹד, כְּמַעַט ק"כ
שָׁנִים). וְאַחַר עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת כָּאֵלוֹ בָּא אֶל הָרֵב הַקָּדוֹשׁ רַבְּנוּ רַבֵּי
אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, וּבְזוֹ הַלְּשׁוֹן קָבְלוּ: אוֹי, אֲזוּי קוּקַט מֵעַן
אוֹיִס, אוֹי, אֲזוּי קוּקַט מֵעַן אוֹיִס (אוֹי כִּי נִרְאִים וְכו').

עֲמַד וּרְאָה וְהִשְׁתַּוְּמֵם מֵהַ קוֹרָה כְּאֵן! אֵיךְ לוֹמְדִים הַצְּדִיקִים
עֲמָנוּ מִדַּת אֱמֶת וְעֲנָוָה, וְלִבְסוּף כָּל בַּעַל עֲבָרָה וְנוֹאֵף שָׂרֵק יֵשׁ לוֹ
מְעִיל אָרֶף וְשִׁנֵּי כְּפִתוּרִים בְּאַחוּרָיו... כִּכָּר מְדַבֵּר בְּעֲזוֹת וּבְחֲצִיפוֹת
נִגְדַּד צְדִיקֵי אֱמֶת שֶׁבְּטָלִים לְגַמְרֵי בְּעֵינֵי עֲצָמָם, וְכִלּוּלִים וּדְבוּקִים בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּמַצְדִּיקִים כָּאֵלוֹ הֵם מִתְּלוֹצְצִים... כָּאֵלוֹ הֵם צְרִיכִים
חֲסִידִים... אוֹ שְׁצָרִיכִים אֵיזָה יִשׁוּת וְכָבוֹד; הוּי, הוּי, עַד כְּפָה יְכוּלִים
לִפְלֵ! וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֵיכֶם, וַיִּזְכְּנוּ לְהִתְקַרֵּב בְּאֱמֶת אֶל
הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְאֲזוֹ נִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמֵתִי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

הַעֲקָר חֲזַק עֲצָמֶךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ,
וְתַחֲזוֹר הַרְבֵּה הַרְבֵּה, וְאֲזוֹ טוֹב לְךָ לְנִצָּח.

רְאֵה לְהַמְשִׁיף לְכַתֵּב לִי, וּכְשִׁיִּהְיֶה עֵת רְצוֹן אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד.

יְחַס וְשָׁלוֹם, אַל יִכְנַס בְּךָ כְּרָגַע מִחֲשָׁבָה, שְׂאֵנִי בְּכַעַס וּבְקַפְדוֹת
עָלֶיךָ, פָּשׁוּט אֵין לִי זְמַן, וְגַם זֶה גְּנַבְתִּי אֶת הַזְּמַן לְכַתֵּב לְךָ, כִּי
מִחֲכָה עָלֵי לְכַתֵּב תוֹר שֶׁל יוֹתֵר מֵאַרְבַּע מֵאוֹת מִכְּתָבִים שֶׁהִגִּיעוּ אֵלַי
בְּחֻדְשׁ הָאֶחָד. וַיּוֹתֵר מִזֶּה מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, יִסְפֵּר לְךָ מוֹסֵר כְּתָב
זֶה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אָשֶׁר ד' תפ בְּנַחֵל קלז
ד' תפ.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹמֵה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף לְבָבְךָ מִכָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב',
סימן קיט), אֲשֶׁר הָעוֹלָם אוֹמְרִים, שֵׁשׁ מְצִיאוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הֵזָה, אָבָל
אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ הֵיכָן יֵשׁ עוֹלָם הֵזָה, כִּי יֵשׁ אוֹ עוֹלָם הַבָּא, אוֹ גִּיהֲנוֹם.
כִּי אֵין מִשָּׁג כְּזֶה עוֹלָם הֵזָה, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׂפָּרִים
וְגִלִּים, צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עַד שְׂפָגִי-אָדָם אֵינָם מוֹצְאִים מְקוֹמָם וְעֵצְמָם.
וְלָכֵן הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַתְנַחֵם, לְמַצֵּא תְּמִיד הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ
הַצָּרוֹת, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן קצה):
"בְּצַר הַרְחַבְתָּ לִּי" (תהלים ד, ב), דְּוַד הַמְּלִיךְ שֶׁהֵיָה מְלֵא צָרוֹת וְיִסּוּרִים
— הֵן מִחֲמִיו שְׂאוֹל הַמְּלִיךְ, הֵן מֵאֲשֶׁתּוֹ מִיכָל, הֵן מִלְּדָוִי: אֲבִשְׁלוֹם,
אֲמִנוֹן וְתָמָר וְכוּ' וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן תְּמִיד מְצֵא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ
הַצָּרוֹת שְׁלוֹ. וּבְאַמֶּת אָדָם צָרִיף לְהַרְגִּיל עֵצְמוֹ לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין זֶה עֵצָה לְהַמְשִׁיף אַחַר הַצָּעֵר וְהַיִּסּוּרִים,
כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מוֹעֵד קָטָן טז): כָּל הַנְּמַשֵּׁף אַחַר הַצָּעֵר
— הַצָּעֵר נִמְשָׁף אַחֲרָיו; אֵין זֶה חֲכָמָה לְהַמְשִׁיף אַחַר הַצָּעֵר, אֲדַרְבָּה,
עֶקֶר הַחֲכָמָה אֵיף לְבָרַח מֵהַצָּעֵר — לְמַצֵּא טוֹב, הֵן בְּעֵצְמוֹ וְהֵן
בְּאַחֲרִים. וּבְכָלֵל, בְּמַצֵּב שְׂאֵלֵיו נִקְלָע, עֶקֶר הַחֲכָמָה — אֵיף לְהַחְזִיק
מֵעֵמֶד. וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עַל זֶה חֲכָם גְּדוֹל מְאֹד. אָבָל כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא,
כִּי מִיָּנֹן, אֲזִי עוֹקֵר אֶת עֵצְמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲבָדָה מִמֶּנּוּ
חֲכָמָתּוֹ, כַּמֵּאֲמָרִם ז"ל (סוֹטָה ג): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא אִם-כֵּן
נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; וְלָכֵן כָּל אֶחָד כְּפִי רַבּוּי עֲוֹנוֹתָיו, כִּף יֵשׁ בּוֹ
רוּחַ שְׁטוּת, עַד שְׂאֵינוֹ זוֹכֵה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וְלַחֲשֵׁב טוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִשְׁפָּר לְגַמְרֵי מִכָּל הָעוֹבֵר עָלָיו. וְלָכֵן רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד, וּלְהַתְקַרֵּב
אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר דִּיקָא מֵהַצָּדִיק הָאֵמֶת מְקַבְּלִים אֶת הַדַּעַת

קלח אֲשֶׁר ד' תפא בנחל

וְהַשְׂכֵּל, וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבּנוּ ו"ל, שֶׁמְכַנִּים בּוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וּמְחַדִּיר בּוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְרַגֵּיל אוֹתוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּסְלַק אֶת כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַשְׁטִיּוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

וְלִכֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבּנוּ ו"ל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר אָמַר עָלָיו, שֶׁהִסְפֵּר הַזֶּה יִפְתַּח אֶת קִשְׁיוֹת גִּידָיו שֶׁל הָאָדָם, וְכֵן יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת עַל יָדוֹ בְּעַל מַח גְּדוֹל וּבְעַל תְּשׁוּבָה (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן שְׁמוֹ, שְׂמַח, שְׂמֵט), כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", נִפְקָחוֹת עֵינָיו וּמִסְתַּבֵּל עַל זֶה הָעוֹלָם בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי, וְאֵינּוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְזֶה עֵקֶר הַחֲכָמָה בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, רַק לְהַפְלִל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבָרוֹ וְדְבָרוֹ זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

אֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אִז לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וּבִקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וְזֶה עֵקֶר הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁאֲנוּ מְקַבְּלִים

אָשֶׁר ד' תפא בנחל קלט

מרבנו ו"ל, איך להתחזק בעולם העובר, הגשמי והחמרי הזה, כי ימי שנותינו בהם שבועים שנה (תהלים צ, י). ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), אֲשֶׁר השבועים שנה הם גם-כן כרבע שעה, ולכן האם בשביל רבע שעה כדאי להפסיד את העולם הזה והעולם הבא גם יחד, על-ידי שנופלים בדפאון ובמחלקת ובמריבות — זה עם אשתו, וזה עם ילדיו, וזה עם שכניו, וזה עם קרובי משפחתו, וזה עם עצמו, שהוא תמיד שבור. ובאמת צריכים להתיות עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, לדון את עצמו לכף זכות, כמו שגלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, ששם אינו רשע, ועל-ידי-זה באמת יתעלה. ונאפלו שיהיה רשע גמור, לבסוף יעלה מעלה, כמו שכתוב (תהלים לו, י): "ועוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו", אם מחפשים ומבקשים ומוציאים בעצמם עוד מעט טוב, אזי כבר אינו רשע, ותבדק אותו במקומו — ואיננו, כבר אינו אותו אדם, כי התעלה בעליה אחר עליה. ולכן אינני מבין למה לך למשך עצמך כל-כך אל הצער והעגמת נפש, מה יהיה לך מזה?! הלא יום עובר ויום בא, ואתה עצוב ומנח בדפאון ושברון לב מכל מה שעובר עליך. הרי חכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר. ולכן מה לך להיות בעצבות ובמרירות? ביום הזה זכית להתעטף בציצית ובתפלין, זכית להתפלל שחרית, מנחה, ערבית, ברפת-המזון, וכן שמרת את עצמך לא לחטא, למדת תורה, למה לך להיות כל-כך שבור?! תחיה עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה, אינך רואה ש"הסמך-מ"ם רוצה רק לשבר אותך ולהפילך?! לכן ראה הרבה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ותזכה לישוב הדעת, תתישב היטב מה עובר עליך, מה תכליתך בחיים, למה באת לזה העולם, ועם מה אתה הולך מזה העולם?! שכל זה ענין התבודדות שאדם צריך להתבודד אליו ותברך, ולדבר עמו, ולהתישב בינו לבינו ותברך על כל פרט ופרט, ואז תראה אילו חיים נצחיים יהיו לך, אילו חיים ערבים ומתקנים יהיו לך!

לזאת אֲבַקְשָׁךְ מְאֹד, רְאֵה לְהִתְיַשֵּׁב מֵה פְּעֻלַּת בְּיֹם הָאֶתְמוּל, שְׁהִלַּכְתָּ בְּדַכְאוֹן וּבְשִׁכְרוֹן לֵב וּבִיאוּשׁ בְּדִיּוּק כְּמוֹ הַיּוֹם, וּכְמוֹ-כֵן תִּזְכִּיר עֲצֻמָּךְ מִה הָיָה אִתְּךָ שְׁלִשׁוֹם? אוֹתוֹ דָּבָר, וְכֵן לִפְנֵי שְׁבוּעַ וּלְפְנֵי חֲדָשׁ, גַּם-כֵּן הָיָה אוֹתוֹ דָּבָר, עֵבֶר לָךְ כָּל הַיּוֹם בְּשִׁכְרוֹן לֵב, בְּעֲצֻבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדַכְאוֹן, בְּקִשְׁתָּ נִפְשָׁךְ לְמוֹת, מְרַב הָעֲצֻבוֹת וְהָעֲצָלוֹת. וְעַתָּה אֲשַׁאל אוֹתְךָ — הֲאִם זֶה נִקְרָא חַיִּים?! הֲאִם זֶה הַנְּהַגְתָּ בְּרִי יִשְׂרָאֵל?! הֲלֹא לֹא נִבְרָאנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם אֶלָּא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנֵנוּ. אָנוּ צְרִיכִים לְמֵלֵא אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְתִמִּיד לְדָבָר עִם אֲחֵרִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמְחַת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דָּבָר, וְאִזּוֹ תִרְאֶה אֶל אֵילוֹ נְסִים נִגְלִים תִּזְכֶּה לְבוֹא.

עֲצֵם הָעֲבֹדָה שְׂאֵדָם מְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵדָם מִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל (דְּבָרִים י, כ): "וּבֹו תִדְבֹּק", יַחֲוֹד הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַמִּצְוָה שְׂבָה כְּלוּלוֹת כָּל הַמִּצְוֹת, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה", כָּל הַמִּצְוֹת צְרִיכוֹת לְהִבְיֵא אֶת הָאֵדָם לְאֱמוּנָה.

אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצֻמָּךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, אֶתְּהָ שָׁב בְּמִקוּמְךָ וּבְד' אֲמוֹת שְׁלָךְ, וְאֵל תִּתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, מִי שְׂצָרִיךְ לְבוֹא אֵלֶיךָ — מִמִּילָא יְבוֹא בְּלִי שׁוֹם הַשְׁתַּדְּלוֹת, וּמִי שְׁלֹא צָרִיךְ לְבוֹא אֵלֶיךָ, מִמִּילָא לֹא יְבוֹא אֶפְלוֹ עִם הַשְׁתַּדְּלוֹת. וּכְמוֹ-כֵן עִם מְמוֹן, מִי שְׂצָרִיךְ לְתַן לָךְ מְמוֹן, יְבוֹא וַיִּתְדַפֵּק עַל דְּלִתְךָ וַיְבִיֵא לָךְ, וּמִי שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לְהִבְיֵא לָךְ מְמוֹן, אֶפְלוֹ שְׁתִּלְךָ וְתִנְקֵשׁ עַל דְּלִתּוֹ, יִסְלַק אוֹתְךָ כְּכֹלֵב מֵעַל פְּנֵיו וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן לְמַה לָּךְ לְבַלְבֵּל עֲצֻמָּךְ מֵאֲחֵרִים?! שֵׁב בְּחִדְרְךָ, וְהִדְבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצֵם עֲצֻמִּיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶהוּ לְבוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִם אָדָם יִזְכֶּה רַק לְחֹשֵׁב מִזֶּה רְגַע אֶחָד, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְטַהֵר אֶת עֲצֻמוֹ, וַיִּשְׁפַח מִכָּל צְרוּתָיו.

אֲשֶׁר ד' תפא בנחל קמא

זכר מה שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה):
 כְּשֶׁמִתְגַּבְּרִים הַיְסוּרִים עַל הָאָדָם, עֲצָתוֹ — שְׂיַעֲצֵם עֵינָיו מִחִיזוֹ
 דְּהֵאֵי עֲלָמָא, וַיְהִיָּה דְבוּק בְּתַכְלִית הַדְּבָקוֹת בּוֹ יְתַבְּרָךְ, וַיְרוּץ אֵלָיו
 יְתַבְּרָךְ, עַד שְׂיִהְיֶה בְּטַל וּמְבַטָּל לְגַמְרֵי. וְאַחֲרֵי־כֵן כְּשֶׁחֲזָר מִהַבְּטוּל,
 אָז יַחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים. וְזֶה סִימָן שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת בְּטַל אֵלָיו יְתַבְּרָךְ
 — כְּשֶׁחֲזָר מִהַבְּטוּל וּמִחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים.

אחי, אחי! ידידי, ידידי! יקירי, יקירי! אין אתה יכול לתאר
 ולשער מעלת האדם הזוכה לעצם עיניו, ולבטל עצמו לגמרי אליו
 יתברך, ולישב בתוף ד' אמותיו, ולא לבלבל את עצמו מאחרים,
 ויחד יחודים קדושים, יחודים עליונים, ועל-ידי-זה ימשיך על
 עצמו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, כי מי שזוכה
 ליחד יחודים קדושים, שכינת עזו יתברך באה אליו, ומגלה לו רזין
 דרזין וסתרי נסתרות. ולכן אבקש אותך, ידידי, יקירי, אחי, אהובי,
 בני ותלמידי! אל תבלבל עצמך משום ברירה שבְּעוֹלָם. הן אמת
 שאני יודע, שעוברים עליך משברים וגלים, ורעים ומרים לך החיים,
 אין לך אף אחד בעולם, אתה מלא יסורים, מלא צרות וחובות
 והרפתקאות, עם כל זאת אין זו יצאה להמשיך עצמו אל הצרות, כי
 כבר אמרו חכמינו הקדושים (מועד קטן טז:): כל הנמשך אחר הצער
 — הצער נמשך אחריו; ולכן ברח לך רק אליו יתברך, והרגל עצמך
 לדבר אליו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה לישוב הדעת, לישוב דעתך,
 אשר כל העולם פלו איננו שנה פקלפת השום, וכמאמר הבעל-
 שם-טוב הקדוש זי"ע: "עולם, עולם, אתה לא שנה שאמת דאגה
 אחת בשבילך". ודבורים אלו הם עמק עמק מי ימצאנו. כי מי
 שמבטל עצמו לאין סוף ברוך הוא, רואה שהכל דמיון גדול מאד,
 חושבים שיש עולם, ובאמת אין אלא הקדוש-ברוך-הוא, אשר מלא
 כל הארץ כבודו, וכל הבריאה פלה היא לבוש לגבי האין סוף ברוך
 הוא, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וככל שתחזיר את
 עצמך בזה, יקל עליך מכל היסורים שעוברים עליך.

נא ונא אל תפל בדעתך, ואפלו שאינך אוחו בכל זה, אבל אתה
 משתוקק וכוסף להגיע לכל זה, זה כבר דבר גדול מאד.

קמב אשר ד' תפב בנחל

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ותעבר את זה העולם בשלום.

העקר להתמיד בספרי רבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שמתמיד בספריו הקדושים, ותשפח מכל אלו שצערנו אותך, ואפלו שעכשו מצערים אותך, מה לך ולך? ! בטל רצונך לרצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך, אומר התנא הקדוש (אבות פ"ב), ולכן ראה להתנהג בדרך זו — לבטל עצמך רק אליו יתברך, ולא לשום בשר ודם. ובכלל הייתי מיעץ לך, שתשמר על דבור פיה, כי כך אמר החכם מכל האדם (משלי כא, כג): "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו"; צריכים לשמר מאד על הדבור, כי הדבור גורם לאדם רוח סערה במחו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לח); ולכן צריכים לשמר את הדבור, כי הדבור הוא הפתח להפגם אליו יתברך. כמובא (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן פד), ולכן במקום לדבר עם בני אדם, תדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, ותישב דעתך בינה לבין קונך, ועל-ידי-זה תזכה לכל טוב אמת ונצח, ולא תצטרך לטובות משום בריה שבעולם; אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תפב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי התשמ"ב.

שלום רב ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אודות שאלתך... דע לך, כי בשעת תפלה, האדם צריך להיות דבוק בו יתברך, ועל-פן צריך לראות שלא יבטלו אותו שום מחשבות זרות, וימנע מעצמו כל מיני דברים שיכולים לבלבל מחשבתו, יהיה מה שיהיה, ואפלו בספרים אסור לעיין בשעת התפלה, כי בשעה שמתפלל, צריך לכונן פשטות פרוש המלות מה

אֲשֶׁר ד' תפב בַּנְחַל קמג

הוא מדבר, וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, "הוא תהלתך והוא אלקיך" (דברים י, כא), לַעֲשׂוֹת אֶחָד מֵאוֹתוֹת הַתְּפִלָּה עִם הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ.

זו מעלת ההתבודדות, שאדם מדבר בלשון עצמו, וההכרח לו לכוון אל מה שמדבר; כי כשאדם מדבר בשפת האם שלו (הינו בלשון שרגיל בה מילדותו), בדבור כזה ההכרח לו לכוון אל מה שאומר ומדבר, וכמו־כן צריכה להיות התפלה, לכוון פרוש המלות אל מה שהוא מדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה.

ועל־כן בשעת התפלה יסיר מעליו כל המחשבות הטורדות, ואם רואה בזה שמעין בספר בשעת התפלה — מתבלבלת פונתו, אל יעין בשום ספר בשעת התפלה כלל; כי העקר צריך להיות בן חורין, בשעת התפלה מחו יחשב רק ממנו יתברך.

ואנשי שלומנו מספרים, כשרבנו ז"ל התפלל, תפלתו הייתה בדבקות ובמסירות גפּש כזה, אשר אין לשער ולספר כלל. ופעם אחת נגש אל אחד מאנשי שלומנו, ואמר לו בזו הלשון: "מיינען אז מען דאווענט און מען דאווענט נישט [לחשב שמתפלל ואינו מתפלל כלל]; כי האיש הזה התפלל היטב היטב בדבקות ובמסירות גפּש, אך כפי שרצה רבנו ז"ל מאתנו, עדין לא השלים את עצמו, והיה קשה לו מאד מאד מה שאמר לו רבנו ז"ל, כי ידע שהוא מתפלל בדבקות ובמסירות גפּש. ופעם אחת היה אצל רבנו ז"ל, ודבר עמו כדרך בַּעְבוֹדַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, וכשהגיע זמן המנחה, הלך עם רבנו ז"ל אל בית־הכנסת, וכשהצרכו להכנס, הניחו רבנו ז"ל להכנס תחלה, ורבנו ז"ל הלך אחריו, ועל־פּן הצריך לילה בבית־הכנסת עד מקום רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הלך אחריו עד מקומו, והבין כי רבנו ז"ל רוצה שיתפלל מנחה על ידו, ואז הסתפלל והתבונן בתפלת רבנו ז"ל, וראה מה נקראת דבקות ומסירות גפּש, והתחיל להבין בעצמו, שמעולם לא התפלל עדין, ונכון הוא הדבר שדבר עמו רבנו ז"ל כנ"ל, לחשב שמתפלל ואינו מתפלל כלל.

חַמַּדַּת לְכַבֵּי! עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה — להשתדל לסלק את כל המחשבות הטורדות אותו בשעת התפלה, ויחשב בשעת התפלה

קמד אָשר ד' תפג בנחל

את תבות התפלה, ובפרטיות בשעת שמונה-עשרה ידבר עמו יתברך בלשון נוכח ממש: "אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה" וכו' וכו', וכן כל ברכה וברכה יקשר וידבק מחשבתו אל מה שאומר, וזהו עקר שלמות התפלה — לקשרה אל אחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה).

והאיש האלקי הרב החסיד ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: "כשאתה מתפלל אתה מדבר עם השם יתברך" (ווען דו דאווענסט רעדסטו דאך מיט גאט); ורצה להכניס בו ידיעה זו, שלא יזלזל בתפלתו.

ועל-כן ראה מהיום והלאה להזהר בדברים אלו מאוד, לא לעיין אפלו בספר בשעת התפלה, ומכל שכן בדברים אחרים המבטלים את התפלה.

הדורש שלומך...

ד' תפג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה להאברהם היקר לי מאוד ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבו לנכון קבלתי.

אודות לעשות שלום בין הזוג, כבר כתבתי אתמול שני מכתבים — אחד לו ואחד לה, אקנה להשם יתברך שיעשו שלום ביניהם, כי בודאי הדבר תלוי בי, כפי שאזכה לעשות תשובה, ואזכה להחזיר את השכינה אליו יתברך, כמו-כן יהיה געשה שלום בין כלל ישראל.

והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט'): כפי שמפרנס את השם יתברך בתפלה, כמו-כן זוכה לפרנסה. וכפי שמזדוג עם

אֲשֶׁר ד' תפג בנחל קמה

השם יתברך, בן זוכה לזיווגו, עין שם; ועל-כן עלינו רק להרבות בתפלה תמיד, ועל-ידי-זה ישפיע עלינו שפע פרנסה ושלוש-בית.

וצריך שתדע, כי כל אלו שעוסקים בשלוש-בית, אסור שתהיה להם שום נגיעה עצמית כלל, כי אחרת הכל שקר; כי הלא אנו רואים, כי תחלת עבודת הנהן בבית-המקדש היתה רחיצת ידים ורגלים מן הפיור, להורות שצריכים לרחץ את ידיו ואת רגליו מכל מיני עצמיות, שלא יחשב ידי עשו את החיל הזה, או רגלי הצליחו לי. ואנו רואים כי הפיור נעשה ממראות הצובאות, ופרש רש"י הקדוש: ונעשה הפיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שבתוכו וכו', עין בפסוק (שמות לח, ח): "ויעש את הפיור במראות הצובאות וגו', עין שם. ועל-כן ביותר סובב רחיצת ידים ורגלים בענין שלום-בית, שלא תהיה בו איזו יד שוא, נגיעה עצמית או שלא יחוס רק ילף וילף וילף כמה וכמה פעמים, עד שיעשה שלום ביניהם. וזו היתה עבודת אהרן הנהן לעשות שלום בין איש לאשתו (עין אבות א, יב). ועל-כן אשרי ואשרי מי שנעשה מתלמידיו של אהרן הנהן, ועוסק בעסק הקדוש והנורא הזה של עשית שלום-בית, ואין למעלה מזה. ודעת לנבון שיתחיל בביתו, כי יש אברכים אשר הם בעצמם צריכים ישועה בשלום ביתם, ולבסוף מתערבים בשלום בית של אחרים. ועל-כן העקר להתחיל בביתו, לעשות תמיד שלום עמה, וילמד מהפיור שנעשה ממראות הצובאות, שהם תכשיטי נשים, ואסור לאדם שיהיו לו אילו פניות בשלום ביתו, רק מפני שהשם יתברך צוה כן. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות לט): אשה הקנו לו מן השמים; ועל-כן צריכים לאחז בחשיבות גדולה את המתנה והקנין, כי צריך שתדע, כי דיינו שמצלת אותנו מהחטא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט); וצריכים להזהר מאד מאד לא לצער אותן. ועקר שפע האדם בא לו רק בזכות אשתו, עין שם בגמרא: אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו; ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א, סימן סט), כי הממון בא רק על-ידי אשתו, עין שם.

ועל-כן העקר להתחיל קדם בשלום ביתו, ואחר-כך כשיש לו

קמו אשר ד' תפד בנחל

כָּבֵר שְׁלוֹם-בֵּית בְּעֶצְמוֹ, הוּא יְכוּל לְעֶסֶק עִם אַחֲרִים, וְהַעֲקֹר שֶׁלֹּא יִהְיֶה עִם פְּנִיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תפד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּדְךָ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְנִקְהַל-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהִצְדִּיק נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּר וַיֵּאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה, וְכֵן אֵת חֲדוּשֶׁיךָ שְׁזִכִּיתָ לְחֲדָשׁ.

מָה אִמַּר לְךָ, אַחֵי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְךָ, שֵׁישׁ לְךָ חֲלָק בְּקִדְשָׁה כְּזוֹ, לְעֹזֵר לְהַפְּיֵץ אֵת אֹר רַבְּנוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּעוֹלָם, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, בְּהִצְדָּקָה שְׁנוֹתָנִים לָנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה מְחִיִּים אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, הַסְּפָרִים שֶׁלָּנוּ מִתְּפֹשְׁטִים מְאֹד מְאֹד בְּכֹל תְּפֹוצוֹת יִשְׂרָאֵל וּמִי שֶׁרַק מְעִין בָּהֶם — גַּתְעוֹרֵר לְכַבּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱרַע אֲצִלְךָ, עַד שֶׁהֵם בְּעֶצְמָם כָּבֵר עוֹסְקִים לְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים גְּאִים, וְאֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ וַיִּלְכְּדוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק ב', סִימָן קה), הֵם תִּקְוֹן גְּדוֹל לְהַרְהוּרִים רְעִים, כִּי כִּנְגַד שֶׁהַכְּנִיס מֵחוּ בְּזִהְמָא כְּזוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִכְנִיס עֲכָשׁוּ מֵחוּ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּחְדָּשׁ חֲדוּשִׁים גַּפְּלָאִים, כָּל אֶחָד כְּפִי חֲלָקוֹ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וְהִנֵּה בְּקִרְוֹב יִזְכְּנוּ הַשָּׁם יִתְפַּדְךָ לְהַדְפִּיס אֵת סֵפֶר "תוֹרָה לְשִׁמָּה", וְשֵׁם יִרְאֶה וַיִּשְׁפִּיל מֵהוּ פְּרוּשׁוֹ עִיּוֹן אֲמַתִּי, וְהִינּוּ לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וַיִּהְיֶה מֵחוּ מְעִין הַנוֹבֵעַ שֶׁפַּע אֹר רִוְחָנִי וְחִיּוֹת אֲלֵקוֹת. וְעִין בְּהַקְּדָמַת הַמְּשָׁנִיּוֹת עִם פְּרוּשׁ עֲצִי עֲדָן שֶׁכְּתַב שָׁם, "אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן" (מְשָׁלֵי ה, יט), לְחֲדָשׁ חֲדוּשִׁים מְתַקִּים, דְּבָרִים יָקָרִים, וְכֹל זֶה כְּשֶׁכָּבֵר מְלֵא כְּרִיסוֹ בְּמַעֲדוּנִים, וּבְקִי בְּכֹל הַשָּׁם

ופוסקים ממש כמאן דמנח בקפסה, ושבע נפשו במחזות התורה,
 בדברי הש"ס, רא"ש ור"ן, ובית יוסף ופוסקים, ואינו לומד אותם
 להתגאות בחריפות ופלפול של הבל, אשר זה הנקל לתינוק בן
 יומו, אלא עקר למודו לשבע נפשו במזון התורה לחם ויין, ולקשר
 נשמתו באילן התורה, לקשט השכינה בברור הלכות, וכל הלכה
 מעלה השכינה למקומה ושרשה. וזוהי עבודה קשה שבמקדש.
 ואמר מרן הקדוש רבי ישראל בעל-שם-טוב על קשיות התוספות,
 למה כפה הקר, הרי אמרו נעשה ונשמע? ובאור הדברים, אין אשה
 כורתת ברית וכו' בסוד רוח דשביק בה בעלה (זה חלק ב' צט:), ובאר
 על-פי משל למי שבא אצל חננני שיש שם כל מעדנים שבועולם,
 ורוצה לקנות, נותנים לו לטעם מכל מין, ואחר-כך כשרוצה יותר,
 אומרין לו, שישלם באגר שלים בכסף מלא, כך בהבדל מלא עלאה
 קדישא, בתחלת החסידות והעבודות, מטעים הקדוש-ברוך-הוא
 לכל אחד מישראל מנעם זיו שכינתו, ביאה את תרומת השם,
 ואחר-כך מסתלקין כל אלו הבחינות, ויושב בחשך, עד שיזכה
 על-ידי אגר שלים בפרישות וקדשה ובקביעת עתים יומם וליילה
 לתורה, אף שהוא עליו לעל ולמשא, ואחר-כך יזכה לנעם השם.
 וזו היתה כפיות הקר אל עת קטנות, שיסבל עלא דאורייתא כהאי
 תורא דיהבין עליה על בגין לאפקא מינה טב לעלמא, ואי לא קביל
 עליה ההוא על לא עביד מידי ועומד בחוץ. ולא ילך לו יום אחד
 בלי למוד תורה, פי הוא ממש מזון נפשו, וכל יום קטן של עולם
 הזה, הולך עם התורה שלמד, ונעשה לו יום ארך בעולם העליון,
 וכשיהיה עקר פונתו בלמוד התורה לשבע נפשו, ולא יקל לו אפלו
 דבר קטן, עשב לח, להחיות נפשו בכל היכלת בכל עת שיהיה לו
 מעט פנאי, נחזר על למודו לפי יכלתו יש במקרא ותהלים, ויש
 במשנה, ויש בגמרא ופוסקים, ולא יניח שעה לבטלה, פי הוא שבע
 מזון וחיות נפשו אפלו יושב בחנות או בדרך, יהיה לו ספר תהלים
 או משניות או גמרא, ובכל שעה שיש לו מעט פנאי, ילמד ויחזר
 אינה דבר מן התורה, ויהיה לו למזון ולחיות נפשו. אבל מי שלומד
 בתחילת למודו לפלפל ולקנטר, בנדאי אינו מדקדק על ימיו, שלא
 יניח שעה אחת, פי הוא אינו מרגיש שהוא מזון וחיות נפשו. וזהו

שָׁאֲמָרוּ יִתְבָּרַךְ (שְׁמוֹת טו, טז): "לְקַטּוּ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ" עֲלֵאָה, "לְמַעַן אֲנִסְנוּ הַלֵּל בְּתוֹרָתִי", 'הַלֵּל' דְּנִקָּא, כְּמוֹ שֶׁבָּאָר הַקְדוּשׁ הַב"ח עַל 'לֹא הֵלְכוּ', שְׁלֹא הֵלְכוּ בַּה לְשִׁמָּה. וּבְאַמַּת דְּתַן וְאַבְיָרָם, שֶׁהֵם הֵם עֲצָמָם דּוֹאָג וְאַחִיתִּפֶּל כְּנוֹדַע מִמֶּרְן הָאֲרִיז"ל, הֵם הוֹתִירוּ מִן הַמֶּן שֶׁמֵּאָנוּ בְּלִקוּט דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְאַתָּם, אַחֵי, לְקַטּוּ דְבַר יוֹם בְּיוֹם עֲלִיוֹן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם יוֹם, וְאַהֲיָה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם וְיוֹם, אֶהְבֵּה בְּתַעֲנוּגִים אַחְזָה בְּסִנְסְנִיו, וְיִמְלָאוּ אֶסְמִיךְ שְׁבַע, וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֵׁךְ וְחַן לְגִרְוֹתֶיךָ, וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוֹר נִגְה הוֹלֵךְ נְאוֹר עֲדֵי עַד, לְשִׁקֹּד עַל דְּלִתוֹתַי יוֹם וְיוֹם, וְאִזּו יִתְקַיֵּם (מִשְׁלֵי כ, ו): "כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה", "וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאַרְךָ, יְפוצוּ מַעֲיִנְתֶיךָ חוֹצָה בְּרַחֲוֹכַת פְּלִגֵי מַיִם" (שֵׁם ה, טו-טז), בְּאֵר מַיִם חַיִּים, מַעֲיֵן הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנֶהֱרָ שְׂאִינוּ פּוֹסֵק, וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן עֲלִיוֹן.

וְעַל קֶטֶב זֶה הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב כָּל דְּבוּרֵינוּ, שְׁאָנוּ מְרַבִּים לְדַבֵּר תְּמִיד בְּמַתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" עִם הַתְּלַמִּידִים, שְׁלֹא יִהְיוּ בְּטֹלְנִים, רַק כָּל אֶחָד יִלְקֹט יוֹם יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֶפְלוּ מַעַט דְּמַעַט יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ הוּא בְּלֹא טַעַם וְכוּ'. כִּי אָנוּ רוֹאִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, אָדָם לֹא יִנִּיחַ יוֹם אֶחָד שְׁלֹא יֵאָכַל, וְאֶפְלוּ שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ רַק לְחֵם צַר וּמַיִם לַחֵץ, יֵאָכַל וְיִשְׁתֶּה מֵה שְׂיֵשׁ לוֹ, וְאֶפְלוּ הַמַּיִם מְלֵאִים תּוֹלְעִים וְהַלְחָם מְעַפָּשׁ, וְאִין לוֹ דְבַר אַחַר מֵה לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת, יֵאָכַל וְיִשְׁתֶּה עַל-כָּל-פְּנִים זֹאת, כִּי הִתְכַרַח לְהַחֲיוֹת גּוֹפּוֹ וְכוּ'. וְעַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה בְּאִין עֲרַךְ כָּלֵל בְּרוּחַנִיּוֹת, אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדַע, כִּי הַתּוֹרָה הִיא מְזוֹנָה הַנְּצָחִי, בְּנִדְאֵי הִיָּה מְלַקֵּט יוֹם יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שְׁלִחַן עֲרוּךְ אֶפְלוּ מַעַט דְּמַעַט אֶפְלוּ שְׂאִינוּ מִבֵּין הַכָּל, כִּי לֹא יִהְיֶה גְרוּעַ מִפֶּת מַעַפְּשֵׁת וּמַיִם מְלֵאִים תּוֹלְעִים וְלִכְלוּף וְכוּ', וְלָמָּה מְזוֹנָא דְּגוֹפָא מְרַגִּישׁ הַחֲסָרוֹן, וּמְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא אִינוּ מְרַגִּישׁ הַחֲסָרוֹן וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אִם תְּצִיַת וְתִקְיָם בְּשְׁלֵמוֹת אֵת כָּל מֵה שְׁכֵתוּב בְּסִדְר-דְּרָךְ-הַלְמוּד, אִזּו תִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים גְּפִלְאִים, צִיצִים וּפְרָחִים בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר רְאִיתִי בְּמִשְׁךְ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים שְׁאִנִּי מִסְתּוֹכֵב בְּחֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל אֵלוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁזָכוּ לְצִיַת אֵת רַבְּנוּ ז"ל, וְקִיְמוּ אֵת

אָשֶׁר ד' תּפּה בְּנַחַל קמט

סדר־הַדָּרֶךְ־הַלְמוּד, גָּדְלוּ וְהַצְלִיחוּ וְעוֹד זְכוּ לְלַמֵּד עִם אַחֵרִים, וְנַעֲשׂוּ
כְּמַעֲנֵן הַמִּתְגַּבֵּר, וְחִדְּשׁוּ חִדּוּשִׁים נִפְלְאִים, וְכָל אֱלוֹ שָׁהִיו חֲכָמִים
בְּעֵינֵיהֶם, מְאוּמָה לֹא נִשְׁאַר עִמָּם בְּעֵת צְאֹתָם מִזֶּה הָעוֹלָם.

אָחִי, אָחִי! זְכוּ הַיָּטֵב הַיָּטֵב אַחֲרֵיכֶם, כִּי לֹא יִשְׁאַר לָךְ רַק אֱלוֹ
הַפְּרוּרִים שֶׁתִּזְכֶּה לְלַקֵּט מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְלֹא לְהִשְׁאִיר עַל יוֹם
הַמַּחֲרָת כְּדוֹאֵג וְאַחִיתִּפֹּל, דָּתָן וְאַבְרָם, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׂדִין
יְהוּדָאִין.

אָחִי, אָחִי! צִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לָךְ לְנֹצַח. וְתִהְיֶה חֶבֶר
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל־הַקִּדְּשׁ", וְאִז תִּבָּא אֶל
שְׁלֹמֹתָךְ הַנֹּצְחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תּפּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְּשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְהַל־פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר עַל הַמַּחֲלָקֶת
וְהַסְּסוּכִים שֶׁנִּתְּהַנְּהוּ בֵּינֵיכֶם.

מָה אָמַר לָךְ! מִדֶּה זֶה מְגַנֵּה מְאֹד מְאֹד בְּעֵינֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא,
וְצָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְחַפֵּשׂ תְּמִיד אֶת הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא שְׂמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (שְׁבַת י.); בְּיִדְּאֵי אִם רוֹאִים רָשָׁע שְׂרוּצָה לְעַקְרוּ
מִשְׁרָשׁוֹ, וּמְדַבֵּר כָּל מִינֵי רַע עַל יִרְאִים, צָרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ
שֶׁבּוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף מִמֶּשׁ, אִף שֶׁמְּסַתּוֹכֵב בֵּינֵינוּ, כִּי הוּא נֶחֱשׁ
צְפָעוֹנִי, שֶׁסְּפָנָה לְעַמֵּד מוֹל עֵינָיו, כִּי אָרְסוּ הוּא אָרְסוּ גְדוֹל, וַיְכּוּלִים
לְהַנְזֹק גַּם עַל־יְדֵי הַסְּתַפְּלוּת, וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשׁוֹמְעִים דְּבוּרָיו
הַטְּמָאִים, אֲשֶׁר אָרְסוּ הַנְּחָשׁ בֵּין שְׁנָיו הַטְּמָאוֹת וְכוּ'. וְעַל־כֵּן צָרִיכִים
לְבָרַח מֵאֶחָד אֲשֶׁר מְדַבֵּר עַל כְּשָׁרִים, אִךְ בְּנִדּוֹן שְׁלָךְ הוּא רַק אֵיזָה

ריב של טעות, כי אינו רוצה להזיק אותך, רק הייתה איזו אי הבנה ביניכם, ועל-כן ראה להתפשר עמו.

אחי ורעי היקר! הנהגה טובה וגדולה שכשנעשה המחלקת בין איש לרעהו, תכף יכוף את ערפו הקשה לפיס את חברו, והוא יבקש אחר השלום, כמו שעשה גדעון עם בני אפרים והצליח בזה, ויפתח אשר לא עשה כן — לא הצליח. ויש עוד עצה לפי איש, קדם שיפתח את פיו לדבר איזה דברים, שיחשב ויתבונן עם לבו מה התועלת תהיה אם ידבר, אם יראה שיהיה תכלית לעצמו או לאחרים, ולא יצא מזה שום קנאה ושאנאה וכיוצא בו — ידבר, ואם לאו — יסגר את פיו. ואם לצרף מצוה או לצרף הגוף גם אם יענה בדרך קצרה ויעשה קל וחסר בעצמו, ומה שהוא מקפיד על נקיית הגוף, שלא יתגנה במעשיו בעיני הבריות והוא על רגעים אחדים, והוא משתדל בכל כחותיו להתנאות לפני בני-אדם, כל שכן שהוא צריך להשתדל יותר, שלא יהיה שנוי לפני הקדוש-ברוך-הוא עד עולם. ומי שרוצה להיות אהוב בעיני הבריות, ידקדק בעיני משא ומתן עם בני-אדם, פי יהיה בצדק ובמשפט, וטוב יותר משלו וכל מעשה שיעשה ישקל עם דעתו בשכלו אם יעשה אם לא, ויתבונן היטב קדם המעשה, שלא יהא שום שאנאה וקטטה מעסק זה עם הבריות, פי הצעקה והקטטה נאה לכסילים ולרשעים, ואם נעשה בעסק איזה סכסוך, אם יכול לעשות פשרה — מה טוב ומה נעים, ואם לא — יכול לעשות פשרה, ואם מכרחים לילך לבית-דין יספיק בלב הסכם גמור, שיקים הפסק דין בלב שלום. ואיחא בצנאות "יש נוהלין" אשר תעשה זה לפני משורת הדין, אל תצאו לריב מהר עם בעלי חובות שלכם, ומדה גרועה באדם שהוא להוט אחר מדת הדין, אף אם נתחייב לו חברו בדין, ראוי לו לומר דבר מה ולא יעשה עמו דוקא דין, ואל יעמיד על הדין, פי תכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא ל:): לא תרבה ירושלים, אלא מפני שהעמידו דבריהם על דין תורה, עין שם בקצור מהדברים האלה. וכל מעשה שיעשה האדם צריך להיות במתינות, פי החכם אמר: המתון הוא מגדל עז, והמהירות הוא פתח תרטה; ועוד אמר

אָשֶׁר ד' תפה בַּנְחַל קנא

הַחֲכָם: אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁלֹּא עָשִׂיתָ יוֹתֵר מִהַשִּׁיב מַה שֶּׁעוֹיֵת, כְּלוּמַר אִם בְּמַהִירוֹת עָשָׂה אֵיזָה עֲנָן וְעוֹת, אָז לֹא יוּכַל לְתַקֵּן, אֲבָל הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהֵיָה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשָׂה תִּכְף, עֲדִין יוּכַל עֲשׂוֹתוֹ אִם טוֹב הוּא, עַל-כֵּן אֵל יַמְהַר הָאָדָם בְּכָל הַדְּרָכִים אֲשֶׁר הוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת.

וְכֵן מְצִינּוּ לְגַבֵּי דוֹד הַמְּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תהלים קיט, כט):
"חֲשַׁבְתִּי דְרָכֵי וְאָשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ", רָצָה לוֹמַר כֶּף אָמַר דוֹד הַמְּלֶךְ: כָּל דְּרָךְ שֶׁהֵיִתִּי חִפֵּץ לִילֶךְ בָּהּ, וְכָל דְּבַר שֶׁהֵיִתִּי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת, הֵיִתִּי מִחֲשָׁב בּוֹ טָרָם שֶׁאֶעֱשֶׂנּוּ אִם טוֹבָה וְיִשְׁרָה בְּעֵינֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא וּבְעֵינֵי אָדָם, הֵיִתִּי עוֹשֶׂה וְהוֹלֵךְ בָּהּ, וְאִם נִרְאִית בְּעֵינֵי שֶׁהִיא דְרָךְ לֹא סְלוּלָה, הֵיִתִּי מִנִּיחָה וְלֹא עָשִׂיתִיהָ, לְפִי שֶׁלְּכָל דְּבַר יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים. וּמִכָּל זֶה "וְאָשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם".

וְזֶה מַה דְּאִיתָא בְּאַבוֹת (פְּרָק ב'): רַבֵּי אֹמְרֵי: אֵיזוּהִי דְרָךְ יִשְׁרָה שִׁיבוֹר לוֹ הָאָדָם? כָּל שֶׁהִיא תִּפְאָרֶת לְעוֹשֶׂיהָ וְתִפְאָרֶת לוֹ מִן הָאָדָם; עַל-כֵּן יִדְקָדֵק אַחַר מִדָּה זֹה, וְיִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ שֶׁאֶפְלוֹ דְּבַר קָטָן לֹא יַעֲשֶׂה בְּלִי הַתְּבוּנָנוּת. וְזוּהִי כְּנֻט הַפְּסוּק (משלי ג, ל): "אֵל תִּרְיַב עִם רֵעֶךָ אִם לֹא גִמְלֶךְ רֵעֶה", וְאֵין רֵעֶה אֶלָּא גִיּוֹנוֹם, הֵיִנוּ שֶׁהַחֲטִיאָךְ עַל זֶה, תּוּכַל לְרִיב עִמּוֹ, אֲבָל בְּחֻנָּם — כְּלוּמַר שֶׁעָשָׂה הַזֶּקֶן לְךָ בְּמִמּוֹן אוֹ בְּעֵינֵי הַגּוֹף, לֹא תִרְיַב עִמּוֹ, כִּי הַכֹּל הַכָּל הַבָּלִים, וְרַק בְּקֶשׁ שְׁלוֹם, בְּקֶשׁ רַחֲמִים מִבְּעַל הַרְחָמִים, שְׂיִמְלֵא הַחֲסְרוֹן מַה שֶׁעָשָׂה לְךָ, אֲבָל אַתָּה לֹא תַעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשֶׂה, וְאִז יִהְיֶה לְךָ טוֹב. וְכִשְׁתִּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לִילֶךְ בְּדְרָךְ זֹה, אָז תִּחְיֶה חַיִּים חַדָּשִׁים בְּכָל פַּעַם; כִּי עַקֵּר מְרִירוֹת חַיֵּי הָאָדָם הִיא רַק כְּשֶׁנִּכְנָס בְּמַחְלָקַת וּבְסִכְסוּכִים, וּבְפִרְטוּיֹת עִם שְׂתָפוֹ. וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת וּתְרֵן הֵן בְּבִיתְךָ וְהֵן בְּעֶסְקֶיךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ מִהַר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

קנב אשר ד' תפוז בנחל
ד' תפוז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וינהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברהם היקר לי
מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

ואודות האריכות שכתב, איני יודע מה להשיב לך, רק מלים
אלו: "הלוואי היית זוכה לשבות אצלנו שבת אחת, ואז היו כבר
מתרצות לך כל הקשיות והספקות"; כי מה שאמרו חכמינו
הקדושים (מגלה יט): אלהי נשתייר במערה שעמד בה משה ואליהו
כמלא נקב מחט סדקית, לא היו יכולים לעמד בפני האורה, עין
שם; זה סובב עכשו על בית מדרשנו. ואי אפשר להסביר זאת, רק
מי ששבת איזו שבת אצלנו.

חסדי השם יתברך, הדבורים שנדבר בינינו בסעדת ליל-שבת-
קדש, ובבקר בשעת קדוש בספורי-מעשיות ובסעדה שלישית
ובמלוה-מלכה, אי אפשר לרשם על פני הכתב. ועל-כן מה שיך
להכנס באיזה ופוח או לדבר מזה, על זה נאמר (משלי לא): "נודע
בשערים בעלה", ואמרו על זה בזהר הקדוש (בראשית קג): כל חד
לפום מה דמשער בלביה; וכמו שפרש רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן
א) הפסוק (תהלים קלה): "כי אני ידעתי כי גדול ה'", "אני" דיקא,
כי גדלת השם יתברך אי אפשר לספר אחד לחברו כלל, ואפלו מיום
ליום אי אפשר לספר כלל, ובפרטיות בענינים רוחניים כאלו איך
יכולים לדבר ולשיח בזה, ומכל שכן להכנס באיזה ופוח.

אחי, אחי היקר! כשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו
יתברך, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל
אלקות גמור הוא, אני תקף-ומיד אם זוכה למחין נקיים, מאיר לפני
עיניו השמות של הד' עולמות, שהם ע"ב: יו"ד ה"י וי"ו ה"י. ס"ג:
יו"ד ה"י וא"ו ה"י. מ"ה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ב"ן: יו"ד ה"ה
וי"ו ה"ה. ומטיל בהם כמטיל בגן נהדר, ואי אפשר להסבירו לאחר

אֲשֶׁר ד' תפּו בַּנְחַל קִנְג

כָּלֵל, פִּי הוּא עֲנֵן רוּחָנִי, וְכָל מַה שֶּׁמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, יוֹתֵר נִתְעַלָּה וּמְאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלְאָ וְנוֹרָא מְאֹד.

מַה אָמַר לָךְ, אָחִי הַיְקָר! קָשָׁה וְכָבֵד לְהִסְבִּיר לְאָדָם עֲנֵן הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שְׂמֵאִיר תְּמִיד לְכָל הַהוֹלְכִים בְּקִדְשָׁה וּבְדַבְּקוֹת, חַיִּים וְקַיָּמִים בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הַמְחִיָּה אוֹתָם בְּכָל רְגַע, פִּי רַב הָעוֹלָם אֵינָם זוֹכִים לְהִרְגִישׁ זֹאת מְרַב קַלְקוּל דַּעְתָּם בְּפָגְמֵי הַבְּרִית, כָּל אֶחָד כְּפִי יְרִידָתוֹ וְנִפְיִלְתּוֹ וְהִשְׁלַכְתּוֹ. פִּי דַע לָךְ, אָחִי, פִּי עַל זֶה אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ מְשַׁל נוֹרָא, פִּי הַחֲשֵׁךְ יִכְסֶה אֶרֶץ, מְלֶךְ נוֹרָא עֲשֵׂה סְבִיבּוֹ מְחִיצוֹת רַבּוֹת וְנִהְרֹת רַבִּים וְחִילוֹת מְבַהִילִים וְחִיוֹת הַטּוֹרְפוֹת וְנִחְשִׁים שְׂרָפִים וְעַקְרָבִים וּמְחִיצוֹת זוֹרְקִין אֵשׁ וְאֲבָנֵי קָלַע לְכָל יִקְרַב לְמֶלֶךְ בְּנִגְל מֵאֵן דְּהוּ. וְהַמְּלֶךְ נוֹרָא וּמֵאֵתוֹ הָאוֹר, וּמֵאוֹר פְּנָיו, אֲשֶׁר מְאִיר דְרָךְ מְחִיצוֹת, חַיִּים כָּל הָעוֹלָמוֹת, כָּל אֶחָד לְפִי מַה שֶּׁהוּא, אֲלֵא שֶׁהוּא בְּהִסְתַּרְהָ גְדוּלָה, וְכָל אֶחָד לְפִי מַעֲשָׂיו כְּדוֹ חִיוֹתוֹ וְאוֹרוֹ, עַד שֶׁמְגַדֵּל הַמְחִיצוֹת וְהִסְתַּרְוֹת פְּנָיו נִמְצָא רְשָׁעִים שְׂאוּמְרִים: מִי רוֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ, וּמְכַעֲסִים לְמֶלֶךְ, וְעוֹבְרִים עַל דְּבָרָיו בְּיַד רָמָה.

וּמְלֶךְ הוּא מְלֶךְ עֲלוֹב עֲנוּ, שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה וְשׁוֹתֵק, עַד בֹּא יוֹם הַדִּין וְהַזְמַן לְהִנָּקֵם מִן עוֹשֵׂי רָשָׁע, וּכְרוּזִים יוֹצְאִים, יֵשׁ שֶׁקְרוּבִים לְמֶלֶךְ מְעַט וְשׁוֹמְעִים, וְיֵשׁ שֶׁמְרַגְשִׁים בְּלֵב כְּרוּזֵי הַמְּלֶךְ, מֵאֵן הוּא דְבַעֲי לְמַחְזֵי בִיקְרִיָה דְמִלְכָא, וּמֵאֵן הוּא שְׂרוּצָה לְקַבֵּל מֵאוֹר פְּנֵי מְלֶךְ בְּעֲצָמוֹ, שֶׁפַּע רַב וְחִיוֹת וְאוֹר וְשִׂמְחָה מְתַקֵּים מִנְפֶת צוּף עֲשֶׂר וְכָבוֹד וְהוֹן יְקָר, וְיִהְיֶה מֵאוֹתְבֵי הַמְּלֶךְ וְשָׁרְיוֹ הַגְּדוֹלִים, וּמִי הוּא טַפֵּשׁ שְׁלֵא יִרְצָה זֶה?! וְיֵשׁ מִי שֶׁאֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ לְכָבוֹד הַמְּלֶךְ, אֲלֵא הַכֹּל לְכָבוֹד עֲצָמוֹ, אֲזִי מִתְחִיל לְכַנֵּס בְּחִדְרֵי הַמְּלֶךְ, וּכְשֶׁרוֹאֶה הַדְּבָרִים הַמְבַהִילִים וּמְחִיצוֹת נוֹרָאוֹת — נְסוּג אַחֹר, וְהוֹלֵךְ אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לְבוֹ הַרְעָ, עַד שֶׁיָּבוֹא יוֹם הַנִּקְמָה לְנִקְמָה מִמֶּנּוּ נִקְמַת עוֹלָם.

וְיֵשׁ שֶׁלְבוֹ הוֹמָה אַחַר הַמְּלֶךְ, וּמִתְשׁוֹקֵת לְבוֹ מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ וְדוֹחֵק וְנִכְנָס וְעוֹבֵר אֵינְהָ מְחִיצוֹת, וּבֵינן כָּל מְחִיצוֹת יֵשׁ שְׂרִים מְפֹזְרִים הוֹן יְקָר לְפִי כָבוֹד הַנִּכְנָסִים, מְדַרְגּוֹת גְּדוּלוֹת וְהִרְחָבָה

קנר אָשֶׁר ד' תפּו בְּנַחֵל

וְהַשְׂגָּה, וַיֵּשׁ טַפֵּשׁ שְׂסוּבֵר שְׂכָבֵר אֶצְלוֹ כָּל הַהוֹן הַיָּקָר, וְאִינוֹ רוֹצֶה לְמַסֵּר עֲצָמוֹ בְּטִרְחָה לְכַנֵּס לְפָנָיו וּלְפָנֵים בְּאַמֶּת לְקַבֵּל הָאָרוֹת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּיְכַבְּדוּ וַיִּקְרוּ הֶרֶב, לְרֵאוֹת וּלְשִׁמְחָה. וְכִיּוֹן שֶׁכָּל חוֹמֵה פְּנִימִית מְאַיֶּמֶת בְּיוֹתֵר וּמְבַהֶלֶת מְאֹד, נְסוּג אַחֹר וְדִי לוֹ בְּזֶה שֶׁהַשֵּׁיג, וְקָדוֹשׁ יִקְרָא לוֹ גַּם עַל זֶה. אֲבָל בְּרָא דְמִלְפָּא מִפְּנֵי כָּל זֶה הַהוֹן, וְאִינוֹ לוֹקֵחַ לְעֲצָמוֹ כְּלוּם, אֲבָל לְבוֹ הוֹמָה אַחַר אָבִיו, וְסוּבֵל יְסוּרִים מְרִים מִן אוֹתוֹ הַמְּחִיצוֹת הַמְּבַהִילוֹת וּמִן הַנְּחָשִׁים שֶׁרָפִים הַמְּדַבְּרִים עָלָיו וּמְצַעְרִין אוֹתוֹ וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּעֶפֶר מִמֶּשׁ, וְנוֹשְׁכִים אוֹתוֹ בְּפִיָּהֶם וּבְרוּם לְבָבָם, עַד שֶׁלּוֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאִיר לוֹ מְאֹד עָלְיוֹן בְּהַסְתָּרָה, הִזָּה כְּבֹר נּוֹפֵל, חֲלִילָה, לְבָאֵר. וְכָל זֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹאֶה שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹהָיו, לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ בְּאַמֶּת, אֲזִי עוֹזֵר לוֹ, וְאִינוֹ מְנִיחוֹ לְפַל כָּלֵל, וּמְקַרֵּב אוֹתוֹ כָּל-כָּךְ בְּאֹרוֹ הַמֶּתֶק, אֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, אַחַר שֶׁסָּבַל כַּמָּה יְסוּרִים וְנִסְיוֹנוֹת, וְקַבֵּל הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, בְּאַהֲבַת-אָבִיו הַמֶּלֶךְ. עַד שֶׁבָּא לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וְרוֹאֶה שֶׁשֵּׁם שֶׁהוּא מִמֶּשׁ אֵין, אֵין לוֹ שׁוּם רְצוֹן גָּדֵל הַמֶּלֶךְ, וְאֵז מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּגִנְזֵי הַמֶּלֶךְ, וּמוֹסֵר לוֹ שֶׁרְבִיטוֹ שֶׁל מֶלֶךְ לְהִיּוֹת כְּמוֹהוּ מִמֶּשׁ, לְהַדְמוֹת אֵלָיו בְּכָל דְּרָכָיו הַיְשָׁרִים, וְאֵז נּוֹפֵל לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, וּבּוֹכָה וּמְתַחַנֵּן מֵה זֶה מֶלֶךְ רַחֲמָן כְּמוֹתֶךָ הַסְּתֵרֶת עֲצָמֶךָ כָּל-כָּךְ בְּרַב מְחִיצוֹת מְבַהִילוֹת, נְחָשִׁים, עֲקָרָבִים, מְחִיצוֹת שֶׁל אֵשׁ וְשֶׁלֵּג וְאַבְנֵי הַקָּלַע, וְאַנָּה אֲנִי בָּא אֶצְלֶךָ, כְּשֶׁאֶצְטָרֵךְ לִילֵךְ לְדֶרֶכֵי הַרְגִילָה עָלַי בְּהִכָּרְתִּי. אֵז אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ: בְּנִי, חֲבִיבִי! פָּתַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה. וְרוֹאֶה שֶׁאֵין שׁוּם מְחִיצָה וְלֹא שׁוּם מַסָּךְ מְבַדִּיל, רַק עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ עוֹמְדִים וּמְשׁוֹרְרִים שִׁירָה לְפָנָיו אֵל רֵם, וְהַמֶּלֶךְ כָּל הָאָרֶץ מְאִירִין מְאֹד אֵין סוּף, וְהַכֹּל אֹר וְחַיּוֹת, וְאֵין שׁוּם מוֹנֵעַ, וְאֵז יוֹצֵא וְנִכְנָס עֵיל וְנִפְיָק וְכֹאֶה לְמֵאֵן דְּעֵיל וְנִפְיָק, וְאֵין שׁוּם רַע וְלֹא קִלְפָּה. אָמַר אוֹיֵב חֲמַשׁ אֶלְפִּין, שְׁגַם שֵׁם גְּנוּזֵי אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְחוּץ מִמֶּנּוּ הַכֹּל בְּטֵל וּמְבֹטָל, אֵין בָּהֶם כַּחַ, וְהַכֹּל אַחִיזוֹת עֵינֶיךָ, לְנִסּוֹת בָּהֶם הַבְּרִיּוֹת.

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! כָּל זֶה מְרַגְּשִׁים בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, אֲשֶׁר הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּחוּכָה, וְקֹדֶם שְׂזוּכִים לְבוֹא לְהַכְנִס לְשֵׁם, מִתְגַּבֵּר הַבְּעַל-דְּבָר בְּנִכְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת וְכוּ', וּמוֹצֵא שֵׁם רַע עָלֵינוּ וְגַם מְבַהִיל וְכוּ',

אֲשֶׁר ד' תפּו בְּנַחֵל קְנֵה

וּמַחְלִישׁ אֶת הַדַּעַת בְּקִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת, אִישׁ כְּפִי מַעֲלֵלוֹ, עַד שָׂרֵב הָעוֹלָם מִתְרַחֵקִים. אֲבָל כָּל אוֹתָם שְׂזוּכִים לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּחִיצוֹת וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁהַעֲמִיד הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ, אִזּוֹכָה לְעֲנִינִים נִפְלְאִים — אֲשֶׁרֵי לוֹ! אַחֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהִרְגִישׁ אֶת כָּל הַשְּׂ"י עוֹלָמוֹת, אוֹ לְהַפְוֶה — אֶת מְרִירוֹת הַגִּיהֶנוֹם, הַכֹּל כְּפִי בְּחִירַת הָאָדָם, וְהַנֶּרְאָה כִּי לְבוֹא אֲצִלְנוּ וּלְבַקֵּר בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, צְרִיכִים זְכוּיָה מִן הַשָּׁמַיִם. בְּיַדָּאֵי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַלְצִים יִתְלוּצְצוּ מִזֶּה, אֲךָ גַּם מִמֶּשֶׁה רַבְּנוּ הַתְּלוּצְצוּ, כַּמוֹבָא בְּמְדַרְשׁ פְּרָשָׁה זוֹ (פְּקוּדֵי), שֶׁהָיָה לִיִּצְחָק יִשְׂרָאֵל מִתְלוּצְצִים מִמֶּשֶׁה, וְלֹא קָרְאוּ בְּשֵׁמוֹ, רַק בְּשֵׁם אָבִיו: בֶּן עַמְרָם, וּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא אֱהֵל מֹשֶׁה: אֱהֵל מוֹעֵד, כִּי בְּאֱהֵלוֹ הִרְגִישׁוּ מוֹעֵד (יוֹם טוֹב), הִינּוּ אַחַר חֲטָא הָעֶגְלָה כְּתִיב (שְׁמוֹת לֵג, ז): "וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֱהֵל וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה, וְקָרָא לוֹ אֱהֵל מוֹעֵד, וַהֲיָה כָּל מִבְקֵשׁ ה' יֵצֵא אֶל אֱהֵל מוֹעֵד, אֲשֶׁר מַחוּץ לַמַּחֲנֶה"; וְזֶה הָיָה אֱהֵלוֹ הַפְּרָטִי. וְלָמָּה נִקְרָא אֱהֵל מוֹעֵד? כִּי מִי שֶׁבָּא אֵלָיו הִרְגִישׁ זֵיו הַשְּׂכִינָה מִמֶּשֶׁה, וַהֲיָה אֲצִלוֹ יוֹם טוֹב מִמֶּשֶׁה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּתִיב (שֵׁם): "וַהֲיָה כִּצְאֵת מֹשֶׁה אֶל הָאֱהֵל יָקוּמוּ כָּל הָעָם וְנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֱהֵלוֹ, וַהֲבִיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה" וְגו', וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין לֵג): שְׁתֵּי דְרָשׁוֹת, חֵד דּוֹרְשׁוּ לְשִׁבְחַת וְחֵד אָמַר לְגַנְאֵי; וּמוֹבָא בְּתַרְגּוּם יוֹנָתָן, כִּי שְׁנִיָּהֶם אָמַת; הַצְּדִיקִים דְּרָשׁוּ לְשִׁבְחַת: אֲשֶׁרֵי יְלוּד אִשָּׁה, שֶׁכָּף מִבְּטָח, שֶׁהַשְּׂכִינָה תִפְגַּס אַחֲרָיו וְכוּ', וְהַרְשָׁעִים דְּרָשׁוּ לְגַנְאֵי וְכוּ', וְכֵן הוּא בְּעֲנִינֵינוּ.

הוּי הוּי טְפָשִׁים, מְגַלִּים לְאָדָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוּי נִפְלְאָה, וְהוּא עוֹמֵד וְדוֹרֵשׁ לְגַנְאֵי... אֲלֵא הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְהַבּוֹחֵר יִבְחַר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תפז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וניקהל פקודי ה'תשמ"ב.

שלום ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

אודות שדוה לבנו, עקר העצה לא לדחק את השעה, פי בודאי
ממצא בקרוב זוגו, ואין לה עוד דבר שנעלם מן האדם כמו מציאת
זוגו. ועל-כן מה ולמה לגרם לעצמו עגמת נפש בחנם?! אף-על-
פי-כן כשאדע משהו — אודיע לו.

פי באמת אין לה עוד מצוה גדולה בגמילות חסד כמו לעזר
למצא לחברו את בת זוגו, כי בזה מוציא מכח אל הפעל שליחותו
יתברך, ואשרי מי שיש לו חלק בדבר זה לשדך שדוכין.

בודאי בזכות שמיעת התורה מן הבר דעת, שהוא הצדיק, יזכה
למצא זוגו בקרוב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט), רק חזק ואמץ
לא לדחק את השעה.

הדורש שלומך...

ד' תפח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וניקהל-פקודי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה להאברהם ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אבקש אותך להפיץ את ספרי "ארה אפים" במחנכם,
ובפרטיות עכשו שזכינו שיצא לאור עם נקודות, פנים חדשות באו
לקאן.

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא): הנקודות הם
החיות והנפש של האותיות ובלי הנקודות הם כגלם, ואין להם שום
תנועה וחיות, רק על-ידי הנקודות הם מתנועעין, עין שם.

אָשֶׁר ד' תפֿט בְּנַחֵל קִנּוּ

וְעַל-כֵּן בְּיַד־אֵי סֵפֶר זֶה יַעֲשֶׂה מֵהַפְּכָה רוּחַנִית בְּעוֹלָם, וּמֵה
קִשְׁיָה נְדָפִס בְּלִי נְקֻדוֹת, עֲשֵׂה פְעֻלוֹת רַבּוֹת, וְנִדְפֵס י"ד פְּעָמִים
וְנִתְפָּשֵׁט מְאֹד מְאֹד בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
שְׁנֵדְפֵס בְּדַפּוּס יָפֵה עִם נְקֻדוֹת, בְּיַד־אֵי יַעֲשֶׂה פְעֻלָּה גְדוֹלָה. וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂיִזְכֶּה לְהַדְפִּיסוֹ וְלַחְזוֹר וְלְהַדְפִּיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בְּכָל
קְצוֹי תֵּבֵל, וּשְׁכָרוּ יַגְדֵּל מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרִי לוֹ!

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! רְאֵה לְהַפִּיצוֹ בְּמַחְנֶךָ, וּבִפְרִטִיּוֹת כִּי הַסֵּפֶר
הַזֶּה קָרַב אוֹתְךָ אֶל רַבְּנוֹ ו'ל, וְעֲשֵׂה לְךָ טוֹבָה כְּזוֹ בְּחַיִּיךָ, רְאֵה
לְהִיּוֹת מְפִיר טוֹבָה, וְתַחֲזוֹר וְתַדְפִּיסוֹ וְתַפִּיצוֹ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וְרְאוּ
לְמַסֵּר אֶת הַמְּעוֹת אֶל ... גְּרוֹ יֶאִיר, שֶׁהוּא יַעֲסֵק בְּהַדְפָּסָה, כִּי הוּא
הָאִישׁ שְׂיִזְכֶּה לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ וְלַנְקֻדוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְמַסֵּר לוֹ אֶת הַמְּעוֹת,
וְהוּא יְדַפִּיסוֹ בְּשִׁבְלֶיךָ, וְתוּכַל לְהַפִּיצוֹ שָׁם בִּירוּשָׁלַיִם בְּתַחֲנָה מְרַכֶּזֶת
וּבְקִטְמוֹן שְׁמֵלָאִים מֵאַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים.

רְאֵה לְהַזְדַּרְזוֹ לְקַיֵּם בְּקִשְׁתִּי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְלֵא מִשְׁאַלוֹת לְבָבְךָ
לְטוֹבָה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תפֿט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וּנְקֻדַּת-פְּקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֶאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲנִי מְעוֹרָר מְאֹד מְאֹד לְעֵבֶר אֶת הַסֵּדֶרָא בְּכָל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא
וְאַחַד תְּרַגּוּם, וּפִרְשׁ רַש"י, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל הָאֲסוֹנוֹת
לְבִנְיָ-אָדָם בָּאִים רַק מִפְּנֵי שְׁמִתְרַשְׁלִים בְּמַצָּוָה גְדוֹלָה זוֹ, שֶׁהִיא
מַצָּוָה מְדַבְּרֵי סוּפְרִים.

קנח אֲשֶׁר ד' תפֹּט בְּנַחֵל

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשְׁלָמֵי בְּרִכּוֹת פָּרָק א', הַלְכָה ז'): דְּבָרֵי סוּפְרִים יוֹתֵר מִדְּבָרֵי תוֹרָה, עֵינַי שָׁם. וְאָמְרוּ (פְּסִיקְטָא דְּרַב פֶּהֲנָא, פָּרָק ג'): יוֹתֵר מִדְּבָרֵי תוֹרָה הָיוּ זְהִיר בְּדְבָרֵי סוּפְרִים, שְׁאֵלוּ בָּאִים דְּבָרֵיהֶם לְכַתֵּב, לֹא הִיָּה קֶץ לְסֻפְרִים, עֵינַי שָׁם.

וַיֵּשׁ בְּזוֹה סוּד נִפְלָא, לָמָּה דִּיקָא מְצָנָה זוֹ מִדְּבָרֵי סוּפְרִים שׁוּמְרֵת אֶת הָאָדָם מֵאֲסוּנוֹת (וְאִין כָּאֵן מְקוּמוֹ לְהֶאֱרִיף, וַיִּתְבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר בְּאֲרִיכוֹת).

עַל-כָּל-פְּנִים גַּם אִתָּה רָאָה לְזָרוּז אֶת הַשׁוּמְעִים דְּבָרֵיהֶּ לְסִיִּים בְּכָל שְׁבוּעָא אֶת הַסְּדָרָא שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגּוּם, וְעַל-פִּי דִּינֵי שְׁלַחֲן עֲרוּף: מֵיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף גִּקְרָא עִם הַצְּבוּר, וַיְכּוּלִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְעַד יוֹם שְׁשִׁי יִזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה. וְהַמְּשָׁנָה בְּרוּרָה מְבִיא בְּשֵׁם הַגְּרָ"א ו"ל, כִּי כֶּף נֶהֱגַ עֲצָמוֹ, וּבּוֹדָאֵי אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְקִיְמוֹ בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ כְּדַעַת רַבְּנּוּ הַאֲרִיז"ל.

אָבֵל אָדָם קָרוֹב אֶל עֲצָמוֹ, וּמְכִיר אֶת עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב, אָסוּר לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, עַל-פִּי-רַב דּוּחָה אֶת זֶה עַד יוֹם שְׁשִׁי, וְאָז אִין לוֹ פְּנָאֵי, וְעַל-כֵּן מִתְרַשֵּׁל וְאִינוּ מְסִיִּים אֶת הַסְּדָרָא מְדֵי שְׁבוּעָא בְּשְׁבוּעָא, וּכְשָׁבָא בְּשִׁמְחַת תוֹרָה, בּוֹשָׁה וּכְלִימָה עָלָיו מְכַסּוֹת פְּנָיו, אִיף יִרְקַד עִם הַסֵּפֶר תוֹרָה שְׁלֵא זָכָה לְסִיְמוֹ בְּשָׁנָה זוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְזָרוּז גַּם אִתָּה עַל מְצָנָה רַבָּה זוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד מְמוֹזְכֵי הַרְבִּים. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּיִטִּי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), שְׁנָה הוּא מִתְקוּנֵי הַבְּרִית, עֵינַי שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

אָשֶׁר ד' תצ בַּנְחָל קִנְט
ד' תצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וּנְקֵה־לִפְקוּדֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַקָּר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת
לְבָבִי ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲחֵי הַקָּר! חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזִּפְּנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל,
וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי כּוֹזָה, וְכָל עֶסְקָנוּ הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
אֲמַתָּת לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וְזֶה הֵיךְ כָּל עֶסְקָנוּ וְדַבְּרֵינוּ,
וּבְחֲסֵדוֹ הַגָּדוֹל שֶׁגָּמַל עָלֵינוּ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, מִתְרַבֵּים אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ,
וְאָנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, אֲשֶׁר אִם הֵיךְ נִכְתַּב רַק
מָה שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ אַחַת, הֵיוּ יְכוּלִים לְכַתֵּב מְזֶה סֵפֶר
שָׁלֵם, כְּאֲשֶׁר יִסְפֵּר לְךָ מוֹסֵר כְּתָב זֶה ... גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁהֵיךְ אֶצְלָנוּ כְּמָה
שְׁבֻעוֹת.

וְהִנֵּה אֲמַרְתִּי לְרַשֵּׁם לְךָ רַק כְּמָה נִקְדוֹת שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּסַעֲדַת לֵיל
שַׁבַּת-קִדְשׁ, לְמַעַן הַחִיּוּתְךָ, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב שְׁבָרוֹן לְבָבְךָ וּמָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְהִנֵּה הַדְּבֹר הֵיךְ עַל-פִּי
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ו': ז'י'ע'ה' אוֹתִיּוֹת: ז'ה ה'יּוֹם עִשָּׂה
' (תְּהִלִּים קִית, כד); כָּל הַמַּחְלוֹת שֶׁבְּאוֹת לְאָדָם, הֵן רַק מִחַמַּת
הָעֲצָבוֹת, שֶׁאֵז נִתְעַפְּרִים דְּמִיו, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּכְשֶׁמְזִיעַ — גַּתְרַפָּא,
כִּי עַל-יְדֵי זִיעָה, יוֹצֵאִין עֲכִירוֹת הַדְּמִים שֶׁהִפִּילוּ אוֹתוֹ לְמִשְׁכָּב, חֵס
וְשָׁלוֹם, וְנִשְׁאָרִין הַדְּמִים זָפִים, וְזוֹכָה לְשִׁמְחָה.

וְרַבְּנוּ ו'ל אוֹמֵר שָׁם, כִּי כָּל יוֹם שֶׁהוּא טוֹב נִקְרָא יוֹם טוֹב,
וְהִנֵּה עָקֵר הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפָאוֹן שֶׁמְסַבְּבִים אֶת הָאָדָם, הוּא עַל-יְדֵי
שְׁדוּחָה מִיּוֹם לְחֻבְרוֹ שֶׁחֹשֵׁב שֶׁזֶּה הַיּוֹם אֵינוּ יוֹם שָׁלוֹ, וְהוּא שׁוֹרָה
בְּמָרָה שְׁחֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן; כִּי רַב הַחֲלָאִים
בָּאִים רַק עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
כד). וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה לְשִׁמְחָה בְּשִׁמְחַת הַמְּצוּוֹת, וְיוֹדֵעַ שֶׁכָּל יוֹם
הוּא יוֹם, וּמָה שֶׁזוֹכָה לְחִטָּף אֵיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה בְּזֶה הַיּוֹם, זֶה יִשְׁאָר

קס אָשֶׁר ד' תצ בַּנְחָל

לו לַגִּזְחַח נְצָחִים, הֵן בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת מַעֲשִׂיּוֹת: צִיצִית, תְּפִלִּין וְכוּ', וְהֵן לַמּוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְהֵן תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁרַק יִדְבַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זוּהִי הַצְּלָחָה נְצָחִית, וְאִזּוֹ כְּשִׂוְדַע אֲשֶׁר עַל כָּל יוֹם וְיוֹם נֶאֱמָר: זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' , וְהַיּוֹם הוּא יוֹם, וּמִזֵּעַ בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַפָּא.

וְאִמְרָנוּ שֶׁזֶה הַמְשָׁךְ הַפְּסוּק: נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בּוֹ, שֶׁהוּא רָאשֵׁי תִיבוֹת בֵּין ו', כִּי בְּשִׁבְתְּ הָאָדָם הוּא בְּחִינַת בֵּין וְכִשְׁשֵׁת יָמֵי הַחַל ו', הוּא בְּחִינַת עֶבֶד, וְאִין לוֹ יֵשׁוּב הַדְּעַת מְרַב טְרָדוֹת, וְעַל-כֵּן כְּשִׁזְזָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת קַדְשֵׁי שְׁבֵת-קַדְשׁ עַל שִׁשֵּׁת יָמֵי הַחַל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁאִזּוֹ מִמְשִׁיךְ בְּחִינַת בֵּין גַּם בְּאֲמַצְעַ הַשְּׁבוּעַ, וְהוּא תְּמִיד שְׂמַח, וְעוֹשֶׂה מְכַל יוֹם וְיוֹם יוֹם טוֹב. וְכָל זֶה זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי שְׂמִיזִיעִים בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְקִיּוֹם הַמְצֻוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה (וְעוֹד הֶאֱרַכְנוּ הַרְבֵּה כְּדַרְכְּנוּ, וְאִין כָּאן מְקוֹמוֹ לְהֶאֱרִיךְ).

עַל-כֵּל-פְּנִים, חֲמֻדַת לְבָבִי! מְאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר שְׂאֵתָה חֲלוּשׁ כַּח מְאֹד, וְאֵתָה חוֹלָה, וְלִדְעָתִי אֵתָה בְּעֶצְמָךְ הַחַיִּב בְּזֶה, כִּי אֵתָה מְסַגֵּף אֶת עֶצְמָךְ בְּסִגּוּפִים לֹא לְאָכַל וְלֹא לְשָׂתוֹת וְלֹא לִישֵׁן, אֲשֶׁר בְּזֶה אֵתָה הוֹרֵס אֶת בְּרִיאוֹתָךְ, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא רֹחַ עֲצוּם לְבַעַל-דְּבָר; כִּי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע אָמַר: חוֹר קָטָן בְּהַגּוּף עוֹשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּהַנְשָׂמָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאָדָם נִחְלָשׁ קֶצֶת, עַל-יְדֵי-זֶה אִינוֹ יְכוּל לְעַסֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן מְכַנְּיִם הַבְּעַל-דְּבָר בְּלֵב בְּנֵי הַנְּעוּרִים חֲמָרוֹת וְשִׁטוֹת וְהַבְּלִים, עֲבוּדוֹת קְשׁוֹת לְסַגֵּף אֶת עֶצְמוֹ, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבָּנוּ ז"ל יוֹצֵא, שְׁכָל זֶה כָּא מַחְסְרוֹן אֲמוּנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן חֶלֶק ב', סִימָן פו); כִּי הַמְאַמֵּין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמַת, אֲשֶׁר אִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה הִיָּה יְכוּל לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְכַל דְּבָר.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּלְךָ מִהַבְּלִים הָאֵלוּ, כִּי אִין לְזֶה שׁוֹם יְסוּד בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, כִּי חֲדָשִׁים מְקָרוֹב כָּאוּ, חֲבָרָה מְשֻׁנְעִים

אָשֶׁר ד' תצא בנחל קסא

ומטֶרְפִּים וְכוּ', וְלוֹמְדִים עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים עֲבוּדוֹת וְשִׁטּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת וּפְרִישוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר מְבַלְבֵּל וּמְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי וְכוּ' וְכוּ'. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פז): תִּקְוֶן הַגּוֹף קוֹדֵם לְתִקְוֶן הַנֶּפֶשׁ.

על-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לְאֹכַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה פְּעָמִים בְּיוֹם, וְתִרְחֵץ לְסַעְדָּה קְבוּעָה וְתֹאכַל עִם פֶּת דִּיקָא, וְכֵן רְאֵה לְשִׁתּוֹת הַרְבֵּה חֶלֶב וְתִישֵׁן כָּל צְרָכֶיךָ, וּשְׁאֵר הַזְּמַן הַתְּמִיד בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, שְׁלֵחַן עֲרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִקְּיָם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְרְאֵה שְׂיִהְיֶה בְּבִיתְךָ תְּמִיד קוֹל שְׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר.

אֲחֵי הַיְקָר! אִם תְּצִיִּית, אֲזִי תִזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִירֵשׁ אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְאִם תִּהְיֶה חָכֵם בְּעֵינֶיךָ, מְאוּמָה לֹא תִשָּׂא בְּעַמְלֶךָ.

ועל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לְצִיִּית, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים.

הדורש שלומך...

אודות הדפסה, אל תבלבל את עצמך, לעת עתה ראה לקחת את המעות, ותפרנס את ביתך.

ויותר מה שעבר בשבת-קדש זו, יספר לך מוסר פתב זה.

ד' תצא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

קסב אָשֶׁר ד' תצב בנחל

אודות בנך, ראה, ידידי הנקר, להיות סבלן גדול, כי אי אפשר לילך בתקף הדין, כי זה לא טוב לשניכם, ובנדאי צריכים רק לבקש רחמים מבעל הרחמים, שיחוס ויחמל על שניכם. אף אין זו עצה לילך עם הכאות, חס ושלום, שמעצבן את שניכם (עס מאכט ביינען גערנוועז). ורבנו ז"ל אָמר פעם: "עם טוב פועלים יותר מאשר עם תקף, ואם רואים שפועלים פעם בתקף, עליו לידע, כי אם היה הולך בטוב, היה פועל יותר" (מיט גיטן פועלט מען גיכער איידער מיט ביינען און אויב מען זעט אז מען האט אמאל גע'פועלט מיט ביינען דארף מען וויסן דאס מיט גוטן וואלט מען בעסער גע'פועלט); והוא יסוד גדול, כי חושבים שבזה שיבה את בנו — יצליח.

מה אמר לך! זה רק מעצבן את שניכם, ועל-כן ראה לילך עמו בנחת, ולהסבירו בטוב טעם ודעת, ואף שאני יודע שמתפוצצים לך העצבים, אף עליך לזכר מה שאנו אומרים בהגדה "ואת עמלינו" — אלו הבנים; שלגדל בנים בא בעמל רב, ואי אפשר לישב בחבוק ידים ולחשב שיגדל כבד מעצמו וכו'.

העקר לבל תשאל שום קשיות עליו יתברך — למה מגיע לך בן כזה, כי כל "למה" הוא קלפה (יעדען פארוואס איז א קלפה), כי אסור לשאל קשיות עליו יתברך, העקר למבצי רחמי, לבקש רחמים. והשם יתברך ירחם עליך, וימתיק ממך כל הדינים, ולא תכעס ולא תתעצבן על בנך.

הדורש שלומך...

ד' תצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב לתלמידי "היכל-הקדש", הו"ה עליהם ישרה שכינתו.

אחי ורעי הנקרים! זכרו היטב היטב מה שדברנו בשבת-קדש.

אֲשֶׁר ד' תצב בנחל קסג

והעקר שיהיה אצלכם לעבדא ולמעשה, פי אף שהאש יורדת מן השמים, שהוא גלוי אלקותו יתברך, אף-על-פי-כן מצוה להביאו מן ההדיוט, כמו שפרש רש"י על פסוק (ויקרא א, ז): "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח" וגו'. פי העקר הוא אתערוּתא דלתתא, אשר כל זה הוא תקון ה"נצח" של רבנו ז"ל, שהוא ממטה למעלה, שכל אחד מדבר עמו יתברך, ומעורר נקדתו הטובה, לא-כן הוא תקון ה"הוד", שהיה ממעלה למטה שהוא התגלות הרשב"י, שהיה תחלת התקון בהמשכת אור השכינה. ולא כל אחד היה יכול לקבל זאת, פי היה אתערוּתא דלעילא. ועל-כן נתהפך ה"הוד" ל"דנה" והודי נהפך למשחית (דניאל י, ח); פי לא כל אחד יכול לקבל את האור, פי נעשה אצלו רבוי אור שגורם אחר-כך לשבירת הפלים, מה שאין כן כשהוא ממטה למעלה, על זה נאמר (תהלים טז, יא): "נעימות בימינך נצח", אשר זה הוא תקון הגאולה, שכל אחד יתעורר מעצמו וידבר אליו יתברך עם נקדתו הטובה.

ובאמת שניהם צריכים: אתערוּתא דלעילא, אש יורדת מן השמים, התגלות הזוהר הקדוש על ידי הרשב"י, וכפי פרושם של האריז"ל והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אשר הם פלולים באתערוּתא דלעילא, והם התחלת התקון. ורבנו ז"ל שהוא אתערוּתא דלתתא, פי מעורר את כל אחד ואחד להתחיל לדבר עמו יתברך, מצוה להביא מן ההדיוט, שלוקח את כל הירוים והפחותים, ומעוררם שגם הם ימשיכו את עצמם אליו יתברך.

ועל-כן רבנו ז"ל הוא גמר התקון, ואשר משיח צדקנו בוא יבוא ויגלה את למודו הטוב לכל העולם פלו.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שעוזר לזה, שיתפשט מעיינות החכמה העליונה חוצה, פי על-ידי ההקדמות הנוראות של רבנו ז"ל כפר מבינים המבינים היטב את הגלוי של רבי שמעון בר יוחאי וממשיכי דרכו — האריז"ל והבעל-שם-טוב זי"ע.

ועל-כן עלינו להתמיד ולהיות בכל מקום — הן בזהר והתקונים וזהר חדש, והן ב"עץ חיים" וה"פרי עץ חיים" וה"שמונה

קסד אָשֶׁר ד' תצב בַּנְחַל

שְׁעָרִים" וְכוּ', וְהֵן בְּכָל סִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וּלְפָרֶשֶׁם עַל-פִּי הַקְּדָמוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְכֵן יִתְיַחַד אֲצִלָּנוּ אֲתַעְרוֹתָא דְלַעֲיָלָא, אֲשֶׁר יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֲתַעְרוֹתָא דְלַתַּמָּא מִצְּוֶה לְהֵבִיא מִן הַהַדְיוּט.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַשּׁוֹקֵד בְּתוֹרַת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְהָאֲרִיז"ל וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וּמִתְבָּלָם עִם תּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמַת הֵם עֲנִיָן אַחַד, כִּידוּעַ לְמַשְׁכִּיל, וְזוּ כָּל דְרַפְנוּ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹצֵנוּ לְחַבְרַת הַרְבֵּה סִפְרִים עַל קֹטֵב זֶה, וְנִזְכָּה לְהֵאִיר אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ בְּעוֹלָם. כִּי בְּאֵמַת קֹדֶם חֲרַבְנָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַרְגִישׁ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגַלּוּי נִפְלָא, וְתַכְף-וּמְדִיד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּשֶׁנִּחְרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ וְנִסְתַּלְקָה הַשְׂכִּינָה, וְאִין רוֹאִים שׁוּם דְּבַר, וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי הָיָה הֵרָאשׁוֹן אַחַר הַחֲרָבָן, שֶׁפֶתַח אֶת אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם לְהֵאִיר הָעוֹלָם בְּזִיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אָמַר: "בְּהֵאִי חֲבוּרָא יִפְקוֹן בִּיה מִן גְּלוּתָא", כִּי הוּא גָּלָה אֶת אֵמַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגַלּוּי רַב וְנִפְלָא, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בָּא רַבֵּנוּ הָאֲרִיז"ל וּבָאָר וּפְרָשׁ וּפֶתַח וּפְעַנַח אֶת דְּבָרֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי, וְאַחֲרָיו בָּא הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שֶׁפְּרָשׁ וּבָאָר אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאַחֲרֵיהֶם בָּא רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁגָּלָה וּבָאָר וּפְעַנַח אֶת דְּבָרֵיהֶם, עַד שֶׁאֲפִלוּ הָכִי קָטָן וּפְחוּת וְרִוּוּד, גַּם-כֵּן יֵאִיר עַל עֲצָמוֹ עַרְבוּת נְעִימוֹת אֹרֹו יִתְבָּרַךְ בְּגַלּוּי רַב כְּשֶׁמָּשׁ בְּצִהְרִים.

עַל-כֵּן, אַחֲרֵי הַיָּקָרִים! רְאוּ לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע וּבְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל וּבְסִפְרֵי הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְאִזּוּ תִרְגִּישׁוּ חַיִּים רוּחַנִיִּים לְגַמְרֵי. הַעֲקָר לֹא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

אָשֶׁר ד' תצג בנחל קסה
ד' תצג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום ורב טוב יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח
לנצח ונצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי על הבשורה הטובה, שאתה
עומד להדפיס עכשיו חלק אחד מחלקי שאלות ותשובות "אשר
בנחל", ומאד מאד אני מודה לך, ויש לי מזה קורת רוח.

ואודות ... דע לך פי הרב הצדיק רבי אליעזר ז"ל, בנו של הרב
הקדוש רבנו אלימלך זי"ע העיד, שאביו הקדוש צנה צנאה בכל
יום, וכל חדוש מחדושי תורתו שחדש בכל יום, היה בכלל צנאה
שהניח אחריו.

עליך לדעת, פי כל מכתב ומכתב שאני כותב תשובה לאחד
ששאל אותי, אני כותב לא רק לו, אלא לכל המסתובבים סביבי,
ועל כל אלו שיש לי השפעה רוחנית עליהם, ועוד זאת פי גם אני
כותבו בלשון צנאה ובקשה, שיקימו את דברי, ובכל יום ויום אני
כותב לזה או לזה, ובדעתי הוא שהמכתב הזה הוא המכתב האחרון
שאני כותב, ועל-פן אני כותבו בלשון צנאה, ובזה רצוני וחספי
ותשוקתי. ואיני מתחרט על שום דבר שכתבתי זה יותר משמונה-
עשרה שנים, אדרבה, כל מכתב הוא הצנאה שלי לבני ולבנותי
ולכל השומעים לקחי וכו' וכו', וזה רצוני. ואפלו שכתבתי מעגין
המחלקת שקמו עלי תרבות אנשים חטאים, בעלי ראתן נואפים,
רשעים ארורים, היה ההכרח לכתב את זה, כי פשיעבר דור, יחשבו
מי יודע מי חלק עלי — "זקנים" צדיקים... ועל-פן ההכרח לגלות
את האמת, פי בעוונותינו הרבים, מסתובבים בינינו כמה זקני עמי
הארץ, בעלי עברה, וכן כמה אברכים נואפים גמורים, אשר רק
השם יתברך יודע מעשיהם, ואחד נולד בפסול גמור, רחמנא לצלן,
וחי חיים פסולים וכו' וכו', רחמנא לצלן, ואלו אשר עשו רעש עלי,
היה רק מרב קנאה. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל (עין חיי-מוהר"ן, אות עבודת

קסו אֲשֶׁר ד' תצג בנחל

השם, סימן כה): זאת היא קנאה גדולה בנדאי, שיש צדיק גדול, שעוסק בעבודת השם יתברך ביגיעות ועבודות גדולות כמה שנים בגוף ונפש, ולא ינוח כלל מעבודתו יתברך, וסובל כמה צרות ויסורים, ואחר-כך רך בשנים והשיג במעט זמן כל ההשגה והמדרגה שזכה הצדיק הנ"ל שעבד כמה שנים, עין שם. וכל זה מדבר רבנו ז"ל מצדיק גדול שעבד ימים ושנים ביגיעות גדולות, וסבל יסורים וצרות וכו', הוא יכול לקנא רך בשנים, ומכל שכן שאלו המקנאים כי הם סתם "זקנים" טפשים, אשר בפרוש התבטא לפני הרב החסיד ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], שזמר את עצמה מאלו סבי דאזלא אתגרא (בבא מציעא כא.), המסתובבים בינינו, כי הם סתם לצים. תשאל אותם: האם סימו פעם אחת בחייהם מה שרצה רבנו ז"ל מאתנו, לסיים בכל שנה (עין שיחות הר"ן, סימן עו). ואמר אז, רבנו ז"ל רצה שנסים בכל שנה, והלא שאנחנו נזכה לסיים את כל הסדר שצוה לנו רבנו ז"ל על כל פנים פעם אחת בחיינו. והראה לי אז על כמה "זקנים", ואמר לי: ראה, הם גם-כן אומרים דעות בחסידות ברסלב... והם היו אנשים סתם שמסתובבים אצלנו וכו'. ואמר לי, שפעם באומן ראו עובדי השם יתברך שעבדו ביגיעות ועבודות גדולות, והתמידו בלמוד, וקמו בכל לילה בחצות, והרבו להתבודד בלילי החרף ביערות וכו', והיכן רואים זאת היום, אפלו בעל-הבית פשוט, חנוני, היתה על שלחנו ערמה עם ספרים: "עין יעקב", משניות, "לקוטי-תפלות", תהלים וכו', ובכל ספר היה קנייטש (סימן) שאוחז פאן, ותכף-ומיד כשלא היה קונה נכנס — היו לומדים, ואלו היו חסידי רבנו ז"ל.

וסים: מה לעשות?! (וגנח גניחה עצומה) אחר-כך חייך קצת ואמר לי בזו הלשון: "גיי דו און שטעל אויף אזוינע חסידים ווי אמאל", לך אתה והעמד חסידים כאלו שהיו פעם. והרבה לדבר את האמת שהיתה אצל אנשי שלומנו הקדושים, ואיך שכל אחד עבד עבודתו בתמימות ובפשטות גמורה ובשמחה עצומה ממש, כמו התם בספורי-מעשיות (מעשה ט').

ומאחר שבשנים האחרונות ברוך הוא יתברך שמו די קאך

אֲשֶׁר ד' תצג בנחל קסז

קאכט (המטבח מבשל) (עין בספורי-מעשיות, מעשה יב, מהפעל תפלה) (ישעיה לא): "אשר אור לו בציון ותנור בירושלים", עין שם; ובחסדי השם יתברך, זכינו להעמיד מקרבים חדשים, דור חדש תלמידי רבנו ז"ל, אשר מקימים את כל העצות של רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה — הן באמירת חצות והתבודדות, והן בשמחה ורקודין וכלי שיר, והן בהתמדת הלמוד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, והן בהדפסת והפצת ספריו הקדושים, אשר מאז שנת תשכ"ה זכינו לעשות מהפכה רוחנית בעסק ההדפסה, פי מהשנה ההיא זכינו להדפיס רבבות רבבות ספרים מספרי רבנו ז"ל, ואפלו אלו שהדפיסו בירושלים, כלם היו קדם תלמידי "היכל הקדש", עד שבא סנהריב, שהם המתנגדים, ומרב קנאותם הסרוחה — התחילו לחלק [ועין במימוה"ן, אות המחלקת שעליו, סימן ו'), שרבנו ז"ל התבטא פעם: אחרי הדברים והאמת — בא סנהריב, הינו שדיקא אחר התגלות גדלת הצדיקים — בא סנהריב שהם המתנגדים וחולקים, עין שם].

ופעם אחת בערב יום הפורים נכנסתי אל הרב הקסיד ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [ז"ל], וישב בסמוך למטבח שלו, ליד השלחן הקטן, שהיה מול הדלת, וקרא אז תנ"ך, באשר הזהיר רבנו ז"ל לגמר כל התנ"ך כלו בימי אלול. ובדיוק כשנכנסתי אחז בקפיטל ל"ב דברי-הימים-ב': "אחרי הדברים והאמת בא סנהריב", ענה ואמר לי: ראה השגחתו הפרטית, איך שבדיוק ידעת מתי לבוא?! והרבה לחזק אותי, ודבר עמי מה שדבר וכו' וכו', ואמר לי אז, שלא אתפחד כלל, אפלו כשהוא ידבר עלי וכו' וכו'.

ועל-כן מרב התמורות והשקרים היה לי ההכרח לרשמו על פני הכתב, שלבל יחשבו הדורות העתידיים, שמי יודע מי חלק עלי?! ובאמת כל זה אני כותב לך פעין צנאה ממש (וכמו-כן הוא כל מקתב). והנני מוכן ומזמן בכל עת ורגע למסר נפשי אליו יתברך. ועל-כן כל מה שאני אומר ולומד ברבים, וכמו-כן מה שאני כותב, עליך לדעת, פי הרב רבו ככלו כבר שם מרב צרותי והרפתקאותי שעברו עלי ימים ושנים שיגעתי יגיעות עצומות,

קסח אָשֶׁר ד' תצג בַּנְחַל

כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, וְלֹא בָּא לִי בְּנִקְל שׁוּם זִיו כֹּל שֶׁהוּא.
סְבִלְתִי חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, הַפְּאוֹת, בּוֹשׁוֹת וְשִׁפְיכוֹת דְּמַיִם וְעֵלְבוֹנוֹת
רְבִים, מִיּוֹם שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְוַדַּע מִרְבְּנוּ ו'ל מְסַרְתִּי גּוּפִי וּמְמוֹנִי וּבְנִי
בֵּיתִי בְּשִׁבִיל רְבִנוּ ו'ל, וּמְכַל הַמְרִירוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַעֲגָמַת
נַפְשׁ נִמְסָ לְבָבִי לְגַמְרִי, וְאֵין לִי שׁוּם חֵיווֹת גְּשֻׁמִּית כָּלֵל, כִּי אֲנִי חֵי
מִמֶּשׁ בְּגִס מֵרֵב חֲלִישׁוֹתִי, וְכָל נְשִׁימָה וְנִשְׁימָה שֶׁאֲנִי נוֹשֵׁף, אֲנִי
נוֹשֵׁף אֲוִיר כָּלֵל רַק אֲוִיר יִתְבַּרֵךְ, כִּי חֵיווֹתִי הַגְּשֻׁמִּית נִתְקַלְקְלָה
לְגַמְרִי, וְאֲנִי בַּעֲצָמִי שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבֵר, בְּזוּי וּמְבִזָּה, גְּבֻזָּה וְנִמְאָס
וּמְשֻׁקָץ וּמִתְעַב, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ, אֶלְף
טַעֲמֵי מִיתָה טַעֲמָתִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בַּעֲוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, אֵל תִּחַשֵׁב כִּי
הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ סֵתָם, אֶלְא עִם דָּם לְבִי.

וְעַל-כֵּן אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵי חֲלֻקְךָ, שְׂאֵתָה זֹכָה לְהַדְפִּיס חֶלֶק אֶחָד
מִסְפָּרֵי שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל". וּבִאֲמַת כֹּבֵד הַכְנָתִי לְפָנֶי
כַּמָּה זְמַן צְנוּאָה בְּאַרְיִכוֹת, וּמִנַּחַת בֵּין אֲמַתְחֹת כְּתָבִי וִיכוּלִים
לְהַדְפִּיסָהּ אַחֵר שְׂאֲזַכֶּה לְהַפְּשִׁיט אֶת גּוּפִי מִנְשֻׁמָתִי, אֶבֶל לַעֲת עֵתָה
כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב הוּא מִמֶּשׁ צְנוּאָה.

וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ בְּעֵנִין הַסֵּכְסוּכִים וְהַבְּלוּלִים שֶׁנִּתְהוּוּ עָלַי וְכו',
וְהִיָּה הַהֲכָרַח לְכַתֵּב מְזֵה, הִיָּתָה כְּנִתִּי צְנוּאָה לְדוּרוֹת, שְׁלֵבֵל יִטְפָּשׁוּ
אוֹתָם בְּדַבּוּרֵי טְפָּשׁוֹת, כְּאֲשֶׁר נוֹהֵג בֵּין חֲסִידִים... לֹא, זֶה מִחֻלְקַת
'לְשֵׁם שְׂמִי' וְכו'... מִחֻלְקַת בֵּין 'הַצְּדִיקִים' וְכו'... אֶלְא זֶה פְּשׁוּט
מִחֻלְקַת שֶׁל קְנֵאָה וְשִׁנְאָה סְרוּחָה, כְּאֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יוֹדֵעַ זֹאת.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּשְׁנֶה שׁוּם דְּבָר, רַק כְּשִׁיחִיָּה הַהֲכָרַח לְתַקֵּן אִיזוֹ
טְעוֹת הַדְּפוּס שֶׁנִּפְלָה בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת. וְכָל זֶה אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ בְּתוֹר
צְנוּאָה מִמֶּשׁ, כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן בְּכָל עֵת וְרַגַע לְשׁוּב
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזָרֵנִי לְהַכְּלִיל בּוֹ בְּאֲמַת וּבְלֵב תָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...
...

אֲשֶׁר ד' תצד בנחל קסט
ד' תצד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בפגם הברית. והנה להשיבך — יקצרו המון יריעות.

והיה ראוי שתעין בהקדמת ספר "שמירת הברית", ושם תמצא מרגוע לנפשך, ועכשו אני מדפיס ספר "אות ברית", והוא ספר נפלא בעזרתו יתברך.

ואקווה להשם יתברך, שיעשה התעוררות גדולה בעולם, ומי תזן והיה אחד מלקט את כל המכתבים מכל חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל", המדברים מפגם הברית ותקונו ומדפיסים בכרך מיוחד, ובנדאי יעשה דבר זה רשם גדול, כי בעוונותינו הרבים, רב רבם של בני הנעורים נלכדו וכו' והמכתבים האלו יחיו אותם מאד מאד, ויקרבו אותם אליו יתברך.

מה אמר לך, חמדת לכבי! רבנו ו"ל אמר, שצריכים לשמר מאד מאד לא לשמע לדבורים של רשע, המולידיים נאוף בהשומע וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג); ובפנטינות, חס ושלום, כשמחידש חדושים כמו בלעם הרשע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נז), בנדאי צריכים לשמר מאד מאד לא לשמע את חדושינו, ואיך יודעים איזה חדושים הם טובים או, חס ושלום, להפוך — מבלעם הרשע, המוליד אורחים ארסיים? גלה לנו רבנו ו"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כא), שאלו המחדשים חדושים צריכים להעמיד אנשי חיל לפניהם ולאחוריהם, כדי שלא יתקרב זר. וזה נעשה על-ידי למוד פוסקים, שצריך ללמד פוסקים קדם החדוש ואחר החדוש, ועל-ידי-זה נעשה אנשי חיל, והתורה יורדת והולכת ביניהם לבטח.

ופרשנו בשפת הנחל, כי ההכרח להיות מסבב עם השלחן ערוך שלא יצא אפלו זיו כל שהוא מהשלחן ערוך, ואף שהוא עוסק

קע אָשר ד' תצה בנחל

בהדושי תורה לתדש בתורה, עליו לראות שחידושו לא יצא, חס ושלום, מהשלחן ערוף. וכמו שאמר רבנו ז"ל (מיי-מוהר"ן, אות עבודת השם ותברך, סימן מא), שהוא יצר הרע גדול להמציא חדשות, הינו דין חדש, עין שם. ועל-כן צריכים להזהר מאד מאד, שחידושו לא יצאו מגדר השלחן ערוף, ומכל שכן וכל שכן מי שמדבר "השקפה" ודברי "מוסר" או "חסידות" או "קבלה" וכו' וכו', עליו לשמר מאד מאד, שלא יצא ולא יסור, חס ושלום, שום הלכה משלחן ערוף, כי תכף-ומיד, בפשח ושלום, גרע אפלו סעיף קטן מן השלחן ערוף, עליה לדעת, כי כל הבגין שלו הוא שקר וכזב והוא חדושי בלעם הרשע, אשר מי ששומע אותו, הקול שלו לבד יוליד בך אויבים ארסיים של גאוף, ועל-כן העקר צריכים לראות בהדושי תורה אם אינם סותרים, חס ושלום, איזו הלכה בשלחן ערוף.

ועל-כן אלו המתדשים חדושים ואומרים דרשות בהשקפה או מוסר או חסידות וכו', עליהם לראות שיהיה השלחן ערוף מלפניהם ומאחוריהם, ואז יצליחו. וזכר כלל זה, כי זה נצרך מאד מאד, ובפרטיות בדורותינו אלו, אשר כל מה שהוא עומד ודורש דרשות של דפי, ואף שבנוי על מאמרי חז"ל וכו', אבל מאחר שזה סותר את השלחן ערוף, עלינו לדעת תכף-ומיד כי הכל שקר וכזב, וצריכים להתרחק מאיש כזה, השם ותברך ישמרנו ויצילנו.

הדורש שלומך...

ד' תצה.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי הקר ... גרו יאיר ויזרח לגנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ואבקשך מאד מאד לשמר את הבריאות, הן שתראה לאכל והן שתראה לישן, כי חס ושלום, בפשהגוף נחלש, גם הנשמה נחלשת. ורבנו ז"ל אמר בפרוש (ספר-המדות, אות תשובה, סימן פד): תקון הגוף קודם לתקון הנשמה;

אֲשֶׁר ד' תצה בַּנְּחָל קעא

ובְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְזַנְיָחִים אֶת זֶה מְאֹד מְאֹד, כָּל אֵלֹה הַרוֹצִים לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, תְּכַף־וּמִיד מִתְּלֵהָבִים וּמְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת בְּתַעֲנִיּוֹת וּבִסְגוּפִים. וְרַבְּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר דְּבַר זֶה (עִין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פו).

הַעֲקָר הוּא רַק אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֵׁישׁ נִגּוּן שֶׁל אֲמוּנָה (עִין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד). וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְשַׁלֵּב בְּכָל נִגּוּן אֶת תְּבוֹת אֵלֹה: "מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיהּ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם". וְדַבָּר זֶה צְרִיכִים לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, כִּי רַק זֶה עֲקָר הָאֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (וְרַמְבָּם י' י'): "וְה' אֱלֹקִים אֱמֶת", וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְהִכְנִיס אֶת הָאֲמוּנָה הַזֹּאת בְּתוֹךְ דְּבוּרָיו, יוֹתֵר אֱמֶת יֵשׁ בוֹ. וְעַל־כֵּן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: 'אֲדִיר' רֵאשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים קיט, קס): "ר' אִשׁ ד' בְּרַךְ אֱמֶת", כִּי הַדְּבַר הַרְאִשׁוֹן בְּדְבוּרָיו צְרִיךְ לְהִיּוֹת אֱמֶת, וּמֵהוּ אֱמֶת? רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְכָל מִי שֶׁמוּכָן וּמְזַמֵּן בְּכָל רְגַע וְרַגַע לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, יוֹתֵר אֱמֶת יֵשׁ בוֹ. כִּי תִבַּת אֱמֶת נִחְלָקֶת לְשְׁתֵּי תְבוֹת: 'אֵהִיָּה מֵת'; וּמִי שֶׁפְּכַר יוֹדַע דְּבַר זֶה, אֲשֶׁר בְּכָל רְגַע וְרַגַע הוּא מוּכָן וּמְזַמֵּן לְהִיּוֹת נִקְרָא לְמַעְלָה, אֲזִי כָּל הַנְּהַגְתּוֹ הִיא כְּכֹר בְּאֶפֶן אַחַר לְגַמְרִי, כִּי עֲקָר אִי הָאֱמֶת הוּא, שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֵׁישׁ לוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה שָׁנִים, וְעַל־כֵּן מְקַנָּא בְּזֶה אוֹ בְּזֶה, וְיוֹצֵא לְחֵלֶק עִם זֶה אוֹ עִם זֶה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל תְּכַף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּיס בְּתוֹךְ דַּעְתּוֹ אֱמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִיךָ שֶׁהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיהּ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִחְקָק בוֹ אֱמֶת אַחֲרֵת, כִּי הוּא נוֹשֵׁף אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל רְגַע וְרַגַע, וְהוּא מוּכָן וּמְזַמֵּן לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּכָל דְּקָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲשֶׁרֵי עֵין רְאָתָה צְדִיקִים כְּאֵלֹה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן רְאִיתִי שְׁשׁוּמְרִים מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוּפָם, אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְיִשְׁנִים, וּמוּכָן מְמַלֵּא כִּי הַכֹּל בְּעִנְיָן אַחַר לְגַמְרִי (עִין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קטז); אֲשֶׁרֵינוּ וּמֵה

קעב אָשר ד' תצו בנחל

טוב חֲלַקְנוּ וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ וּמָה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וִ"ל, וְאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים, חֵס וְשְׁלוֹם, עָלֵינוּ וְעַל תְּלַמִּידֵינוּ. חֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הדורש שלומך...

ד' תצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חמדת לבבי! העקר ראה לחזק את עצמך ולא להתבלבל מאחרים כלל. ממה נפשך, אם אתה רוצה לדבק עצמך בו יתברך, אזי מה לך להסתפל על אחר לגמרי? ! אתה לך תמיד אליו יתברך, ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך תמיד, ותהיה דבוק בו יתברך, ואין לך להסתפל מה שאחרים אומרים עליך. ואם, חס ושלום, להפוך — אכפת לך תמיד מה שאחרים אומרים עליך, הרי בזה אתה מורה ומגלה, כי רחוק אתה ממנו יתברך, ואדרבה אינך רוצה, חס ושלום, דבקות הבורא יתברך, רק אתה רוצה להיות דבוק בבני־אדם, לדעת תמיד מה שאומרים עליך, או איך אוחזים ממך וכו'.

ובאמת עליך לדעת, כי אי אפשר את שניהם — או זה או זה, אם רוצה האדם לדבק עצמו אצל השם יתברך, אסור לו להסתפל על שום ברִיה שבעולם, ואפלו יתלוצצו מהנהגתו — מה בכך?! מאחר שאין פונתו רק השם יתברך, ואינו מסתפל מה שאחרים אומרים עליו, או משבחים ומפארים אותו, או חס ושלום, להפוך מחרפים ומבזים אותו.

ובאמת עליך לדעת, אהובי, אחי, כי רק זו נקראת דבקות אמיתית בו יתברך, כשלא אכפת לו שום דבר שבעולם, מה שאחרים

אָשׁר ד' תצו בְּנַחֵל קעג

אומרים ומדברים ממנו — אם לטוב אם לרע, אינו מתבלבל משום דבר, ותמיד דבוק בו יתברך בשמות וביחודים, תמיד מדבר עמו יתברך, ואינו מסתפל על אחרים כלל, לא אכפת לו אם הוא בתוך מערה או יער עמק רחוק מבני־אדם, או הוא נמצא בין אלפי אלפים אנשים, ורק זו נקראת שלמות האמת (עין לקוטי־מורה"ן, חלק א', סימן 10).

אחי היקר! חזר חזר הרבה ב"לקוטי־מורה"ן", ושם תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך...

ד' תצו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו ואיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות ומרירות, ואין עצה אחרת לפנות רק אליו יתברך, להיות רגיל להם ולשתק על צערו, אף שכוואב לו מאד מאד, אין עצה אחרת, רק לברח אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך, ולצעק ולזעק: ראה אבי מה שעובר עלי... (ויפרש את כל צערו ומרירותו), וירחיב את הדבור, וכך יעשה פעם ועוד פעם ועוד פעם אלפי ורבבות פעמים, אבל בשום אופן לא לפל בדעתו, אף שבין כך הלב נקרע באלפי קרעים — מה לעשות?! אין עצה אחרת, רק לחזר אליו יתברך. ואף שמרגיש שלא יוכל לסבל את זה, אין עצה אחרת, רק להיות מוכן ומזמן למות על קדוש השם יתברך. אף גא ונא לא להתעצבן בשום אופן, ולא לכעס ולהקפיד לצאת ולהתקוטט ולריב עם זה שמצער אותו, כי לא רק שלא יועיל, אלא עוד יקלקל וכו'. ועל כלם — העקר להיות רגיל רק לברח אליו יתברך.

אחי היקר! מה עשה מוהרנ"ת ז"ל בשעה שעברה עליך
מרידות מתנגדים מרים מבית ומבחוץ, ומה עשה בשעה שעבר
עליו מבניו ומבני ביתו וכו' וכו'? ברח רק אליו? תברך, עד
שהתבטא פעם: אם הצדיקים שאני יודע שהיו צדיקים באמת, אם
היה להם גם לב נשבר כמוני, איני יודע אם נמצא גן-עדן מספיק
בעבורם. ראה והבן מרחוק מהו לב נשבר, אשר נפתחים לו כל
העולמות, ומאיר לו אמתת מציאותו ותברך.

ועליך לדעת, כי עלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו,
שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ומה לעשות, שרוב העולם צוחקים מזה,
ועדין כל הענין הזה אצלם שחוק וליצנות, ואשר גם בתוך אנשי
שלומו נתערב לאחרונה ערב-רב, אשר גם הם עושים שחוק
וליצנות מדבורים אלו, אשר זה עוד קשה מהלצים ושוחקים
מבחוץ. אין לנו עצה אחרת, רק לשים יד לפה, ולדם ולשתק עד
ישקיף השם ותברך מן השמים, וישלח את משיח צדקנו, והוא
יחזיר את כל העולם למוטב.

ולעת עתה עלינו לילך בדרך עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל,
ולא להתבלבל משום מונע ומעכב, ולא להסתפל על אחר כלל,
היה אף שיהיה, עלינו לשמח עם רבנו ז"ל, ולידע כי הוא חיות
נפשנו, והוא המסיה ומחזק אותנו לשוב אליו ותברך.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, ראה להיות סבלן על כל העובר עליך, כי כל אלו
המרידות והיסורים שאמה סובל ושובר את לבך ומדכא את מתך,
כל זה עוד יתהפך לך לטובה גדולה ולכפרת עוונות, ויאיר עליך
אורו ותברך בגלוי נפלא כשמש בצהרים.

אָשֶׁר ד' תצח בנחל קעה

ד' תצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה ... נִרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

חֶזֶק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ לְכַבּוֹד שְׁבֵת-קִדְשׁ. וְעַלֶּיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, הֵינּוּ שְׁיֵהִיָּה לּוֹ חֶלֶק בְּנִקְיוֹן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ בְּכֻלּוֹ וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בַּפֶּרֶט. וְאָבִיו שֶׁל רַש"י ז"ל זָכָה לְבֵן כְּזֶה, עַל כִּי הָיָה מְטֹאטָא עִם הַזְּקֵן שֶׁלוֹ לְפָנֵי אַרוֹן-הַקִּדְשׁ, וּבִשְׂכַר זֶה נִתְּנוּ לּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בֵּן כְּזֶה. גַּם הָיָה לּוֹ יְהִלּוּם אֶחָד יָקָר מְאֹד מְאֹד, וְנִתְּוָדְעוּ מְזֵה הַכְּמָרִים, וְרָצוּ אֶת זֹאת לְעִבּוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם וְכוּ', וְהוּא הֵלֶךְ וַיִּזְרְקוּ לָיִם. וְאָמְרוּ בְּשָׁמַיִם, שְׁבִשְׂכַר זֶה נִתֵּן לָךְ יְהִלּוּם אַחֵר, וְזֶה הָיָה בְּנוֹ.

עַל-כָּל-פָּנִים אָנוּ רוֹאִים מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְנִקּוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְיֵהוּשֶׁע בֶּן-נּוּן לֹא זָכָה אֶל מִדְּרַגְתּוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁהִיָּה מְקַדִּים וּמְאַחֵר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל מֹשֶׁה לְסַדֵּר אֶת הַכְּסָאוֹת, כַּמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ. וּבְמִדִּינַת פּוֹלִין בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, מְכָרוּ אֶת הַנִּקְיוֹן בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל מִי שֶׁשָּׁלַם יוֹתֵר, הוּא זָכָה כְּזֶה. כָּל-כֶּף הִחֲשִׁיבוּ מִצָּוָה רַבָּה זוֹ.

וּבַחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמָה שָׁנִים בָּאתִי אֶל בֵּית מִדְרָשְׁנוּ בְּלֵיל שְׁשִׁי, וְנִקִּיתִי אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יָדְעָה מְזֵה, רַק בְּשֵׁבֶת מְצָאוּ הַמְּקוֹם נָקִי. גַּם בְּאַמְצַע הַשְּׁבוּעַ הַיְתֵה דְרָפִי לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ. וּפַעַם אַחַת מְצָאתִי שֵׁם אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁנִּקְהָה בְּיָדוֹ אֶת הַרְצָפָה, וְשָׁאֲלַתִּי אוֹתוֹ: מַדּוּעַ אַתָּה עוֹשֶׂה זֹאת?! קַח אֶת הַמְּטֹאטָא (רְצִיתִי לִתֵּן לּוֹ) וְהַשִּׁיב וְכוּ': הַיְדִים שֶׁחֲטָאוּ וְכוּ', הַיְדִים שֶׁיִּנְקוּ וְכוּ'; עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אָסוּר לִהְיוֹת בְּטָלָן כָּלֵל. וְאֲנִי רָגִיל לומר תְּמִיד לְבַחֲוֹרִים: "אִם הָאָדָם בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, הוּא בְּטָלָן בְּרוּחָנִיּוֹת". וְכֵן לְהַפּוּךְ: "מִי שֶׁאֵינּוּ בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֵינּוּ בְּטָלָן בְּרוּחָנִיּוֹת"; כִּי בְּאַמַּת בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהַשְׁפִּיל מְאֹד מְאֹד עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, קָדָם לְרֹאוֹת אֶת הַגִּשְׁמִיּוֹת שֶׁלוֹ, שְׁיֵהִיָּה מְסַדֵּר, הֵן

קעו אָשׁר ד' תצח בנחל

שׁינקה אַת גופו תמיד, ויהיה רגיל לילה למקוה, ויעשה מקלחת עם סבון וכו', כי זהמת הגוף גורמת זהמת הנפש. וכן ישמר מאד מאד על נקיון בגדיו, שרבונו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ובפרטיות שלא יהיו קרועים ולא מלכלכים, וירחץ אותם במכבסה, וכל מה שלוקח הוא כשעתיים (וגם שם לוקחים עמו משניות או תהלים או "אשר בנחל"). וכן נקיון המטה והחדר שישן שם, וכן נקיון המטבח שאוכל שם, וכן בכל פרט ופרט צריכים לשמר על הנקיות. ובפרטיות כשפאה שבת-קדש צריכים לטרח בעצמו לעשות איזו מלאכה גשמית דיקא, לנקות את הבית ולסדר הכל, והוא תקון הברית, כי כל יגיעה שמתנגעים בשביל שבת-קדש, הוא תקון הברית. וכל זה הוא "גשמיות", שאסור להיות בטלן ולראות שיהיה נקי, מפל שפן ב"רוחניות"; להיות רגיל לנקות את "הפה", שלא יהיה על זה שום רבב, חס ושלום, וכן החטם שלא יהיה בו שום פעם, וכן האזנים, לא לשמע את שום ברעה שבעולם, רק "אחד היה אברהם", כִּאֲשֶׁר גָּלָה לָנו רַבֵּנוּ ז"ל: אַבְרָהָם אָבִינוּ עָבַד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַחֲשֵׁי אֶחָד, שְׁלֹא שָׁמַע אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם. וְכֵן לְקַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִם וְלִרְאוֹת רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כֹל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כֹּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם (וּתְחִזֹּר עַל זֶה הַרְבֵּה עִם הַנְּגוּן, כְּדֵי שְׂיִתְקַק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתָּךְ וּבְלִבְךָ). וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת גָּנֵב בְּכָל יוֹם, לְגַנֵּב עֵתִים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, וְגָנֵב חֲכָם יוֹדֵעַ אֶת הַמְּלָאכָה הַיֵּטֵב מִתִּי לְגַנֵּב וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן עָלֵינוּ לְדַעַת הַיֵּטֵב מִתִּי לְחַטֵּף נְקֻדוֹת טוֹבוֹת דִּיקָא בְּהַעֲתִים שְׁבִי-אָדָם מְזַלְזָלִים בָּהֶם וְכוּ'. וְהַעֲקֹר וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְהִיּוֹת רַגִּיל תָּמִיד לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁזוֹכִים לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, אֲפִלּוּ דְבוּר אֶחָד שֶׁל פְּסוּפִים טוֹבִים, זוּהִי הַצְּלָחָה נְצִיחִית לְנֶצַח נְצִיחִים. וְעַל-כֵּן רָאָה וְאֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְקִיָּם אֶת כָּל הַנְּאָמָר כָּאן, וְאִז טוֹב לָךְ לְנֶצַח.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' תצט בְּנַחֵל קעז
ד' תצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה.

אודות וכו', ראה להיות סבלן גדול בביתך, וכדאי לקנות לך כלי זמר בבית, באופן שיהיה בו קול ששון וקול שמחה תמיד, וראה להזהר מאד מאד לא להיות מעצבן (נערוועז), אשר הורס את האדם לגמרי — בין ברוחניות ובין בגשמיות. ראה לעזר לאשתך להכין את השבת-קדש, כי הוא מתקוני שבת לעשות בעצמו, ולא על-ידי שליחים. ראה לשמח את אשתך ואת כל בניך ובנותיך. למה לך להיות כל-כך עצוב ומעצבן, אף שעוברת עליך מרירות דמרירות עד אין סוף וכו'.

אחי! האם זוהי העצה להפוך את הבית כגיהנום ממש, רחמנא לצלן, ותמיד ישמעו קול צעקות וכו' מביתכם, רחמנא לצלן? ! כלך משטיות אלו, רק חזק ואמץ מאד מאד לעבד על נקדה זו, להיות תמיד בשמחה עצומה.

וכדאי לך לעיין תמיד בספר הקדוש "אָרֶךְ אַפִּים", וכן בספר "מקור השמחה", וספרים אלו יחיו אותו וינגיעו את עצביך (דיינע נערווין).

וראה להיות ביחד עם אנשי שלומנו הקדושים, אשר כל אחד ואחד הוא אור יקר שמקבל את האורות מרבנו ז"ל, אשרי לו!

הדורש שלומך...

קעח אָשׁר ד' תק בנחל
ד' תק.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו לידדי היקר ... נרו
יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבו היקר לנכון קבלתי.

אודות וכו', רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות הכנסת אורחים, חלק
ב', סימן ב'): סגלה להחזיר לאשה וסתה — על-ידי הכנסת אורחים,
עין שם; ועל-פני תראו שניכם להיות זהירים וזריזים במצוה זו מאד,
ובנדאי יועיל לה. וידוע מה שספר מוהרנ"ת ו"ל, אשר בהספר
הנשקף היה כתוב ממעלת מצות הכנסת אורחים, וענן מעלת הצעת
המטה בשביל האורח (עין לקוטי-מוהר"ן, עבודת השם, סימן קלא).

ומספרים על נכדו ר' מיכלי ו"ל, שהיה נזהר במצוה זו מאד
מאד, אף לעת זקנתו בתקף חלישות פחו היה מציע מטה לאורח,
וכשבניו אמרו לו: אבא, מה אתה עושה? השיב בזו הלשון: איך
בעט זיך... כאומר שמציע לו את המטה, הינו לנשמתו, כי מזכה
לנשמתו במצות הכנסת והצעת המטה. והיה לו ארון עם מצעים,
כשבאו אליו אורחים, היתה דרכו להציע בעצמו את המטה
בשבילם, כל-כף היה נזהר במצוה זו. וכן היתה דרכו לאפות
לחמים גדולים מאד, והניח לפני האורח לחם גדול כחצי שלחן,
וכששאלו אותו: למה עושה כך? השיב: כי בדרך כלל כשמניחים
לפני אורח לחם קטן, אזי מתבייש לאכל הרבה, כי יחשבוהו
לרעבתן גדול, ועל-פני מניח רב הלחם, ונמצא שאינו אוכל הרבה
מתמת בושה, אבל כשאני מניח לפני לחם גדול, אזי אף שאוכל
ואוכל, אינו מתבייש כלל, וכן אינו נפר שאכל.

וכן היה לו כמה וכמה המצאות ... אורח שלא יתבייש, רק
ירגיש פאלו הוא בביתו, וגדל שמחתו כשבא אליו אורח, זה אי
אפשר לשער כלל. והיתה דרכו להשחיו את הספין, פמוכא על
ערב-שבת-קדש, שמצוה להשחיו אז את הספין, פמו-כן נהג כשבא

אָשׁר ד' תּקא בּנחל קעט

אַליו אורח. ומדה זו ראו כמעט אצל כל אחד מאנשי שלומנו, שהדרו מאד מאד במצות הכנסת אורחים.

רבונו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות הכנסת אורחים, סימן ג'): הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים; ואמרו אנשי שלומנו על זה: הלא אפלו כשיזכה לבן צריך רחמים שיגדל בטוב, ויהיה לו פרנסה ויצליח בגשמיות וברוחניות וכו', סגלת מצות הכנסת אורחים היא גדולה כל-כף, שמזכה את הבן גם אחר-כך בגשמיות וברוחניות.

על-פן ראו שניכם להזהר במצוה זו, ואז תראו נפלאות רבות.

והשם יתברך יעזר לכם, שתושעו בקרוב ותפקדו בזרע של קימא, ורעא חי'א וקימא בתוך שאר נשמות ישראל הצריכים להפקד בפקדת ישועה, אמן.

הדורש שלומך...

ד' תּקא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על הבשורה טובה, והשם יתברך יעזר לך לבשרני תמיד בשורות טובות. ורבונו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות בשורה, סימן א'): מי שהוא רגיל לומר בשורות טובות, הוא נתלבש מבחינת אליהו, עין שם.

העקר ראה להכניס את עצמך אל תוך האמונה הקדושה, וראה לשמר מאד מאד על הזמן היקר. והעקר לשמר את הדבור, כי אין לך דבר העוקר את האדם ממנו יתברך כמו הדבור, כי כל דבור ודבור הוא פלי להמשכת המחין דקדושה, ולהפוך, חס ושלום,

קפ אֲשֶׁר ד' תִּקַּב בְּנִחָל

כְּשֶׁמִּפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ, עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹקֵר אֶת הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ
וּמַחְרִיב עוֹלָמוֹת.

הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַצִּילֵנוּ מֵעַתָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תִּקַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִיר לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" קִדְשׁ קִדְשִׁים,
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְזֵרוּ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּנִקְדַת הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה בּו יִתְבַּרֵךְ, לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמָכֶם תָּמִיד, אִיךְ אַתֶּם
אוֹחֲזִים בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה (עֵינֵי לְקוֹטֵי-מוֹהַב"ו, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), הֲאֵם
הַעֲיִנִים מְסַתְּפֵלוֹת תָּמִיד עַל רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ?! הֲאֵם הָאֲזִנִּים
שׁוֹמְעוֹת מִכָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט מְזֵה הָעוֹלָם אֶת קוֹל אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ?!
הֲאֵם כְּשֶׁאַתֶּם נוֹשְׁפִים אֲוִיר בְּאַפְכֶם, הַיּוֹדְעִים אַתֶּם אֲזו, כִּי הָאֶרֶץ
הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ אַתֶּם נוֹשְׁפִים?! הֲאֵם בְּשַׁעַה שְׁאַתֶּם
מְדַבְּרִים, אַתֶּם זוֹכְרִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עוֹמֵד עַל יְדְכֶם וְשׁוֹקֵד עַל
שְׁפָתוֹתֵיכֶם, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר?! הֲאֵם כְּשֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לְאִיזָה
מְקוֹם, הַיּוֹדְעִים אַתֶּם כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הוֹלֵךְ עִמָּכֶם?! כֶּף צָרִיף לְהִיּוֹת
הַחֲפוּשׁ וְהַבְּקוּשׁ אַחַר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְאֲזו כְּשֶׁאַדָּם מְכַנֵּס אֶת
עֶצְמוֹ כָּל-כֶּף בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּכֹר נַעֲשֶׂה אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי.
וּכְמוֹ-כֵן עֲלֵיכֶם לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמָכֶם הֲאֵם הָאֱמוּנָה חֲכָמִים
בְּרַבְּנוּ ו"ל אֲצִלְכֶם חֲזָקָה?! הֲאֵם אַתֶּם לוֹמְדִים וְשׁוֹקְדִים בְּכָל יוֹם
יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל?! הֲאֵם אַתֶּם מְקִימִים אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת
שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל?! הֲאֵם אַתֶּם מְתַבּוֹדְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם?! הֲאֵם אַתֶּם
שׁוֹמְחִים בּו יִתְבַּרֵךְ בְּשִׂמְחָה וּבְרַקוּדִין וְכִלֵּי זְמֵר?! הֲאֵם אַתֶּם לוֹמְדִים
שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן כְּרַצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל?! הֲאֵם אַתֶּם אוֹחֲזִים אֶת

אָפּר ד' תּקב בּנחל קפּא

עצמכם ביחד עם אנשי שלומנו הקדושים! אָפּר כּל זֶה נכנס בגדר אמונת חכמים, כי כּל זֶה הִיא רצון רבנו ז"ל.

והנה רבנו ז"ל התבטא פעם: "אני אעשה מכם פתות פתות", ובעזרתו יתברך דבור אחד מדבריו הקדושים לא נפל ריקם, וכן נתקיים אצל אנשי שלומנו, שנעשו פתות פתות, כּל אחד יש לו הפתה שלו, ואין לאחת מהפתות להתבלבל מפתה שניה. וכן מובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב: כּל אחד מצדיקי הדור יש לו סוף תינוקות שמקבלים הבל פיהם מהמשפּן שבונה כּל אחד ואחד, וכפי הנה"ל סובב על אנשי שלומנו הקדושים, אָפּר באמת הם הצדיקי הדור, ואצל כּל אחד ואחד יש אצלו פתה אחרת שלומד עם מקרבו דרך ואפן אחר בעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל. וצריך לדון את כּלם לכף זכות, ולא להתבלבל מפתה אחת לחברתה, ממשפּן למשפּן.

אך עליכם לדעת כי הפתה שלנו היא פתה מאד מאד קשה, יען שאנו הולכים נגד השונא ראשונה, כי כּל עסקנו הוא רק הדפסת והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם, לגלות ולפרסם דעתו הקדושה, לגלות לְכָל רחוקים והירודים והנפולים את דעת רבנו ז"ל, וכדרך מלחמה, אותם החילים ההולכים בשורה ראשונה, הם תמיד מסתכלים בתוך עיני השונא, הם תמיד רצים אל תוך האש ממש, וממילא נופלים מפנים פצועים וכו'. כּמו־כן הפתה שלנו, עלינו לעבר על כּל זֶה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, מאחר שהשלכנו עצמנו מנגד, ומגלים ומפרסמים דעת רבנו ז"ל בעולם, עלינו לידע כי השונא הוא היצר הרע, והסמ"ך-מ"ם לא ינוח ולא ישקט, אדרבה יעורר עלינו כּל מיני קטרוגים וצרות ומרירות וכו', ועלינו להיות מוכנים לזה, וכמו שיש בצבא לשפת הגיוס, כּמו־כן אצלנו הוא לשפת הגיוס, עלינו לעסק רק בקרוב רחוקים, ולהוציא נשמות משאול תחתית. ועל־כּן לא בתנם שעובר עלינו מה שעובר, ובנדאי אלו אָפּר כּבר נתקדשו, והולכים אחר־כּף בכתה אחרת — מה בכך?! שיהיו בריאים, וילכו למקום שלכם תפץ, אָפּר עניננו הוא רק לעסק תמיד בקרוב רחוקים, וכּל זֶה עקר מגמתנו — לבנות

קפב אָשֶׁר ד' תִּקְג בְּנַחַל

בְּכָל מְקוֹם "הַיִּכְל־הַקִּדְשׁ" (לְקוּטֵי־מִוֶּהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שֶׁהוּא מְקוֹם לְקָרֵב רְחוּקִים, עֵינֵי שָׁם. וְאֵין עֲלֵינוּ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא, יֵאָחַז כָּל אֶחָד דְּרָכּוֹ, וְאַנְחָנוּ נַעֲסֵק בְּשִׁלְנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּהַפְצַת מְעִינֹתָיו חוּצָה.

וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לַעֲזוֹר לָזֶה — בֵּין בְּגוּף וּבֵין בְּנַפְשׁ, כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַמְשַׁכַּת אֹרֵךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲנַחְנוּ אֵינְנוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת מְצַמְצָמִים בְּמְקוֹם אֶחָד, כִּי עֲלֵינוּ לְהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל חֶלְקֵי הָעוֹלָם. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂעוֹזֵר בְּזֶה, וְעוֹזֵר לָנוּ לְהוֹצִיא פְּסוּפֵינוּ וּרְצוֹנָנוּ לְהַפִּיץ אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְלְהִיּוֹת בְּכָל חֶלְקֵי הָעוֹלָם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְטוֹבַתְכֶם הַנְּצַחִית, שְׁחַס וְשָׁלוֹם לֹא תִכְנָסוּ בְּשׂוֹם וּכְפוּחִים עִם שׂוֹם בְּרִיָּה, עֲסָקְנוּ הוּא רַק לְהַפִּיץ אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, עַל־יְדֵי סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וּמֵה שְׁנַעֲשֶׂה בְּכַתּוֹת אַחֲרוֹת לֹא צָרִיךְ לְנַגֵּעַ לָנוּ כָּלֵל וְכָלֵל לֹא, רַק יֵאָחַז כָּל אֶחָד אֶת דְּרָכּוֹ, וְאַנְחָנוּ נֵאָחַז בְּדֶרֶךְ זֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תִּקְג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֹרֵךְ לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצַחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ וּמִכְתָּב שְׁנֵי הַבְּחוּרִים לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד — קֶשֶׁה עָלַי, וּבְפִרְטוּת כִּי אֲנִי חָיֵב לְכַתֵּב לְיֹתֵר מֵאַרְבַּע־מֵאוֹת מִכְתָּבִים בְּעֵתִים הַלָּלוּ, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהֵאָרִיךְ.

עַל־כֵּן־פְּנִים בְּכָל הָעֵינָן וְכוּ', תִּדְעוּ כִּי שְׂמַעְתִּי פַּעַם אֶחָת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, כִּי בְּאוֹמֵן הָיָה בּוֹרֵר, שֶׁהוּא הָיָה תָּמִיד מְצַלִּיחַ בְּדִין תּוֹרָה, וּפַעַם שְׂאֵלוֹהוּ אֵיךְ יְכוּל לְהִיּוֹת? וְהַשִּׁיב: אֲנִי תָּמִיד עוֹסֵק לְהַצְדִּיק אֶת הַצַּד שְׁלִי, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי נֹזֵהר לֹא לְשַׁפֵּךְ לְכִלּוֹף עַל

אָשֶׁר ד' תּקג בְּנַחֵל קפג

הצד שְׁכַנְגָד, וְעַל־כֵּן אָנִי מְצַלִּיחַ מְאֹד. כְּמו־כֵּן בְּעֵינֵינוּכֶם אֵף פַּעַם
לֹא לְדַבֵּר מֵהַצַּד הַשְּׂנִי, וּמְכַל שֶׁכֵּן לֹא לְשַׁפֵּךְ לְכַלּוֹף, חַס וְשָׁלוֹם,
עֲלֵיהֶם, רַק תָּמִיד לְהַצְדִּיק אֶת נְקֻדַּתְכֶם, וְאִז תִּצְלִיחוּ. וּבְאַמַּת גַּם
בְּעֵינֵי רַבְּנוּ ו"ל הוּא כָּף, מָה וְלָמָּה לָכֶם לְדַבֵּר מְאַחֲרִים?! מִי אוֹמֵר
שְׂרַבְנוּ ו"ל אֲצִלְכֶם?! תְּדַבְּרוּ אִתָּם מֵרַבְּנוּ ו"ל, וְאִזִּי יִהְיֶה רַבְּנוּ ו"ל
אֲצִלְכֶם מִמֶּשׁ.

יְדִידֵי הַיְקָרִים! דַּעוּ כִּי רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם רַק בְּמָקוֹם אֶחָד,
אֲדַרְבֵּה מָקוֹם שְׁמֵדְבָרִים מִמֶּנּוּ — שָׁם הוּא מִמֶּשׁ, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְדַבֵּר
מֵרַבְּנוּ ו"ל, וְאִז יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם, וּמְאֹד מְאֹד תִּשְׁמְרוּ עֲצַמְכֶם מִלַּעֲשׂוֹת
מַחֲלָקָת וּפְרוּדִים בֵּינָם אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר אֲצִל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵאִיר אִוְרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּאֶפְן אַחֵר. וְעַל־כֵּן מָה וְלָמָּה
לְהַשְׁלִיךְ זָבַל עֲלֵיהֶם, חַס וְשָׁלוֹם, וְאֲדַרְבֵּה כָּל אֱלוֹ אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ
אֲשֶׁר רְגִילֵם לְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ו"ל, הֵם בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת יַחַד.

וּבְשִׁבְת־קִדְשׁ זֶה בְּלִמְדָנוּ בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשֵׂי־יָוֵט (מַעֲשֵׂה יֵא) מִהֵבֵן מְלֶךְ
וּמֵבֵן שְׁפָחָה, שְׁעָלוּ עַל הָאֵילָן וְשָׁם לָנוּ, וְדַבְּרָנוּ כִּי מוּבָא בַּזֶּהר
הַקָּדוֹשׁ, כִּי עֵץ דָּא צְדִיק, כָּל זְמַן שֶׁהָיָה אֲצִל הַצְדִּיק, הָיָה בְּיַחַד וְנִצְלוּ
מִכָּל חַיּוֹת רַעוּת, וְתַכְף־וּמִיד כְּשֶׁזָּה רָאָה אֶת הַבְּהֵמוֹת שֶׁלוֹ וְזָה אֶת
הַסּוּס שֶׁלוֹ, וְיָרְדוּ וְהִתְחִילוּ לְרַדֵּף זֶה אַחֵר הַבְּהֵמוֹת שֶׁלוֹ, וְזָה אַחֵר
הַסּוּס שֶׁלוֹ, וּבֵינָם כָּף נִתְרַחֲקוּ וְנִתְעַוָּה זֶה מִזֶּה, וְלֹא נִתְדַעְעוּ יוֹתֵר זֶה
מִזֶּה (אוֹן הָאֶבֶן אֲנִגְעָהוּבֵן נֶאֱדָר צוֹ יֶאֱגֵן דְּעַר נֶאֱדָר דֵּי בְּהֵמוֹת אוֹן
דְּעַר נֶאֱדָר דְּעַם פְּעַרְד וְכוּ', בֵּיזוּ זַי זְעַנְעֵן פֶּאֲרַגְאֲנִגְעֵן אֵיִינְעַר פּוֹן דְּעַם
אֲנִדְעֵרֵן אוֹן אֵיִינְעַר פּוֹן דְּעַם אֲנִדְעֵרֵן הָאֵט שׁוֹיֵן נִישְׁט גְּעוּוֹאסְט);
כִּי תַכְף־וּמִיד שְׁכַל אֶחָד מִתְחִיל לְחַשֵּׁב מְעוּוֹנוֹתָיו וְשׁוֹכַח מֵהַצְדִּיק,
כִּי יוֹרֵד מִהַעֵץ דָּא צְדִיק, וְזָה רֵץ אַחֵר עֲבֵרוֹתָיו וְזָה אַחֲרֵי עֲבֵרוֹתָיו,
אִזִּי נִתְפָּרְדִים זֶה מִזֶּה, כִּי אֵין לָהּ עוֹד דְּבַר הַמְקַשֵּׁר וּמִיַּחַד אֶת הָאָדָם
כְּמוֹ דְּבוּרֵי הַצְדִּיק. וְעַל־כֵּן עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר תָּמִיד רַק הַעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּר, וְלֹא לְחַשֵּׁב שׁוּם חֲשָׁבוֹנוֹת פְּרֻטָּיִים,
וְאִז תִּצְלִיחוּ.

וּמוֹהַרְנֵת ו"ל הָיָה לוֹ שְׁעוֹר לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵרַבְּנוּ ו"ל,

קפד אָשר ד' תקג בַּנחל

וְהִיְתָה הַדִּבְרָה, שְׁבִנִי הַנְּעוּרִים הָיוּ נִכְנָסִים לְדִבְרֵי עֲמוֹ, וְכִשְׂאָרַע פַּעַם שָׁלֹא נִכְנָסוּ, אָז יֵצֵא אֲלֵיהֶם, וְחִפְּשׂ אַחַר אֵיזָה מִבְּנֵי הַנְּעוּרִים וְדִבְרֵי עֲמָהֶם, וְהִיָּה מְדַבֵּר עִם בְּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ, כְּשֶׁאֵף אֶחָד לֹא נִכְנָס אֵלָיו, וְסִפֵּר לָהֶם מַרְבָּנוּ וְ"ל, עַד שֶׁכָּל הַבַּיִת הָיָה מְלֵא מַרְבָּנוּ וְ"ל, דִּי שְׂטוּב אִיז גְּעוּוֹעֵן פּוּהֵל מִיטֵן רַבִּין, כְּמוֹ-כֵן אַתֶּם צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר תָּמִיד בַּקֹּדֶשׁ יְתִבְרַךְ וְעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל.

וְסִפֵּר לִי אַבְרָהָם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהֵלֵךְ פַּעַם בְּהַרְרָף וּפָגַע בְּשִׁנֵי בַחּוּרִים, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, וְתַכְּף-וּמְדִד שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: הֲאֵם אַתָּה בְּרַסְלָבֵר? וְשָׂאֵל אוֹתָם זֶה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: הֲאֵם בְּשִׁבִיל לְדַבֵּר מִהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּרַסְלָבֵר?! וְהֵשִׁיבוּ בְתַמִּימוֹת: כֵּן. וְאָמַר שְׁנִכְנָסָה בּוֹ הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה — בְּךָ רַבְּנוּ נְגִילָה, בְּךָ רַבְּנוּ נִשְׁמָחָה, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ (עִם הַנְּגוּן); הַכֹּלֵל, מִמָּה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר — בְּזֵה אוֹחֲזוֹ. וְהַדְּבֹר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל. וְעַל-כֵּן כְּדֹאֵי תָּמִיד לְדַבֵּר בַּקֹּדֶשׁ וְ"ל — הֵן בְּבֵיתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וּבְנוֹתָיו, עַד שֶׁיְהִיוּ בְּקִיָּאִים בְּכָל הַסְּפּוּרִים שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהַרְנֵי וְ"ל, וּמְכַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר, וְהֵן עִם אַחֲרִים עִם כָּלֵם יְדַבֵּר מִהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, וּמְעֲצוֹת רַבְּנוּ וְ"ל, וְאָז יֵצְלִיחַ דְּרָכּוֹ, וְלַעוֹלָם אֵל יְדַבֵּר בְּגִנוֹת חֲבֵרוֹ כָּלֵל.

וְצָרִיף שְׂתַדַּע, כִּי הַדְּבֹר מִהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ בְּעֲצוּמוֹ, זֶה מְצוּהָ מְזַכֵּרֵת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ וְהַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן חִזְקוּ וַיֵּאֱמַר לְבַבְכֶם לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמָּה כָּאֵן, וְאָז תִּצְלַיְחוּ דְרָכְכֶם.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְקוּטֵט, חַס וְשְׁלוֹם, בַּקֹּדֶשׁ מִהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

אָשֶׁר ד' תּקד בְּנַחֵל קפּה
ד' תּקד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר
לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

הִנֵּה רְאוּי לָךְ לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת"
מִמוֹהֲרַנ"ת ו"ל, כִּי כָּל אֵלּוּ שֶׁהִתְמִידוּ בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הִתְחַזְּקוּ
(שְׁקוֹרִין הָאֵבֶן זֶיף דְּעֵרְהֵאֲלִטָּן) בְּאִפֶּן אַחֵר לְגַמְרֵי, כִּי מוֹהֲרַנ"ת ו"ל
הוֹרִיד אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל בְּלְבוּשֵׁים כְּאֵלוּ, עַד שֶׁגַּם הָכִי
פָּגוּם וּמְגֻשָּׁם, גַּם-כֵּן תִּהְיֶה לוֹ אִיזוֹ הַתְּנוּצָצוֹת מְאֹד אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.
אֲשֶׁרִי הִמְתַּמִּיד בָּהֶם תְּמִיד!

וְהִנֵּה רְאוּי שְׁחֻלֶּךָ גְּדוֹל מֵהַיּוֹם תְּפָרִישׁ בְּעִבּוֹר לְמוֹד "לְקוּטֵי-
הַלְכוֹת", וּבִימֵי נְעוּרַי לְמִדְּתֵי רַב הַיּוֹם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזוֹ הִיְתָה
כָּל הַתְּחַזְּקוֹתֵי, הִיְתָה דְרָכֵי לְסִיִּים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל הַלְקוּטֵי-הַלְכוֹת
עַל ד' חֻלְקֵי שְׁלֹחַן עֲרוּךְ.

וְתֵאֱמִין לִי, תְּכַף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם בָּקִי בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" אֵינּוּ
צָרִיף דְּבוּרִים מְשׁוּם בְּרִיָּה, אֲדַרְבָּה, יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים מְשׁוּם לְדַבֵּר עִם
אַחֵרִים. וּמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִתְפָּאֵר, כִּי הֵ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שֶׁלוֹ הוּא
הַגֵּן-עֵדֶן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן, אָחִי, אָחִי! בְּרַח לָךְ מִכָּל הַהֶבֶל, וּשְׁקֹד בְּלְמוֹד
"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצְחָה נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

קפו אָשׁר ד' תקה בנחל
ד' תקה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה; פי באמת יש כמה צדקות להצדיק, והמבחר שבכל הצדקות הוא צדקת הדפסה והפצה, שבזה מגלים ומפרסמים לכל העולם פלו דעת ועצות רבנו ז"ל. ותהלה לאל, רב רבם של אנשי שלומנו היקרים נתקרכו רק על-ידי הספרים הקדושים. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לנדב בכל יום על הדפסה והפצה, ואשרי ואשרי מי שזוכה בעצמו להדפיס איזה ספר מספרינו הקדושים.

ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל] ספר לי פעם אחת, כי ראה את גיסו ר' משה גלידמן ז"ל בחלום אחר פטירתו, ושאלו: משה, מה נשמע למעלה? (משה נואם הערט זיך עפעס אויבן)? והשיב: ענן רבנו ז"ל אם לוקחים את זה עם אמת, זה מאד חשוב למעלה (דעם רבי'נס זאך אז מען נעמט עס מיט איין אמת, איז דאס זייער חשוב אויבן).

חמדת לבבי! שיחה זו טוב מאד מאד לחקק היטב בדעתו, כי זה סובב על כל פרט ופרט מעסקי רבנו ז"ל, הן בעסק הדפסה והפצה, הן בתפלה והתבודדות, והן בלמוד התורה הקדושה, והן בלמוד ספרי רבנו ז"ל, אז עס איז מיט אן אמת איז דאס זייער חשוב (אם זה עם אמת — זה חשוב מאד).

והשם יתברך יוליכנו בדרך האמת והתמים תמיד.

הדורש שלומך...

הנה יען שזכינו שנדפס עכשיו מחדש ספר "ארך אפים" עם

אָשֶׁר ד' תְּקוּ בְּנַחֵל קִפּוּ

נקוד, הִיָּה רְאוּי שְׁתַּרְאוּ לְהַפְּיֵצוּ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי הוּא סֵפֶר יְסוּדֵי בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב. גַּם אוֹדוֹת הַסֵּפֶר מְכַתְּבִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּדְפְּסוּ עַל-כָּל-פְּנִים חֵלֶק אֶחָד מֵהֶם.

ד' תְּקוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתִהְיֶה רְגִיל בְּנִגּוּנִים שֶׁל אַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הֵינּוּ לְהַכְנִיס בְּכָל מִינֵי נִגּוּנִים תְּבוּת שֶׁל דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְדָבָר זֶה יִגְבִּיהַ אֶת רוּחָהּ. וּבְשִׁבְת־קִדְשׁ זֶה דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", כִּי שָׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מְזַמְרֹת וְנִגּוּנִים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּא הָאָדָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִי שֶׁהוּא אִישׁ עֵצִב, אֲזִי קָשָׁה לוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הָעֵצִבוֹת מְכַנִּיסָה כְּפִירָה בְּלֵב הָאָדָם.

וְתִהְיֶה לְאֵל, הֵיּוּ הַרְבֵּה דְּבוּרִים טוֹבִים, וּכְדָאֵי לְהִיּוֹת עִמָּנוּ בְּצוּמָא בְּשִׁבְת־קִדְשׁ אַחַת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם בְּכָל שְׁבֵת בְּאִים אוֹרְחִים אַחֲרִים מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, הָעֵקֶר חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד בְּזַמְרֹת וְנִגּוּנִים וּבְדְבוּרֵי אַמוּנָה. הִנֵּה הוּא פֹה, הִנֵּה הוּא שָׁם, הִנֵּה הוּא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֵט אִיז עַר דָּא, אֵט אִיז עַר דָּאָרְט, אֵט אִיז עַר אוּיף דִּי גְאָנְצֶע וְוֵעֶלְט.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ד' תקז.

בעזרת השם יתברך יום שני לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם הנקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך הדחוף לתשובה — לנכון קבלתי, ולהשיבך על
צרותיך — יקצרו המון יריעות, ובפרטיות פי כבר יש בידיך כמעט
כל חלקי ספרי "אשר בנחל". ראוי לך לחזור בזה הרבה, פי רבו על
זה הטרדות, וקשה עלי הכתיבה. ובפרטיות פי אני עסוק בכל יום
ויום בעריכת ספרים חדשים, יזכנו השם יתברך להדפיסם.

מה אמר לך, אחי הנקר! עקר הצרות והמרירות שנכנסו באדם
בכל פעם, הוא רק מרב חטאיו בפגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, אשר החטא הזה משליך את האדם לקטנות הדעת עצומה,
ומשם נמשכת עליו השגה, שרוצה תמיד לישן, פי חטא המגנה הזה
מכניס באדם קטנות המחין ונעשה כתינוק, וממילא ישן הרבה,
ומתגברת ומתפשטת עליו הכבדות בכל פעם וכו' וכו'. והנה החטא
הזה בא מקלפת עמלק, שמכניס באדם קרירות וספקות, וממילא
מפריד את מחשבתו ממעשיו ומדבוריו; פי באמת עקר התכלית
בזה העולם לזכות לגפוש, רוח ונשמה, שהיא קדשת המעשה
והדבור והמחשבה, שיהיו קדושים מאד מאד, בלים לקבלת אור
השכינה והמחשבה היא היא הנשמה שבמת, ועל-כן עקר קדשת
האדם היא קדשת המחשבה, ובמקום שאדם חושב — שם כל
האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ועל-ידי המחשבה יכולים
לעלות מעלה מעלה בכל העולמות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
רלד). ועל-כן החמיר כל-כף רבנו ו"ל על קדשת המחשבה, פי היא
המדרגה הכי גבוהה לזכות לזה, הינו לחשב תמיד ממנו יתברך,
ומכל שפן וכל שפן מי שכבר בא בסוד ה', וזכה ליחד שמוותו
יתברך לפני עיניו, אין למעלה מזה. ואז כשזוכה לקדשת המחשבה,
ודבוק בו יתברך, אזי ממילא דבוריו ומעשיו באפן אחר לגמרי, פי
הוא עגן אחר לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז), אף שאוכל

אֲשֶׁר ד' תקנ בְּנַחֵל קֶפֶט

וְשׁוֹתָהּ וּמְדַבֵּר עִם הַבְּרִיּוֹת, וּמִסְתַּוָּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ אַחֵר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּפִנְיָמִיּוֹת הוּא עֹנֵן אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי הִכַּל תְּלוּי כְּפִי מִחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ. וְעַל-כֵּן כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רְאֵשִׁית גּוֹיִם עֲמַלְק", כִּי עֲמַלְק הָעֶקֶר רוֹצֵה לְתַפֵּס אֶת הָרְאֵשִׁית שֶׁהִיא הַמַּחְשָׁבָה שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-כֵּן מִטְמֵא אוֹתָהּ בְּהַרְהוּרִים רָעִים וּבְמַחְשָׁבוֹת מְגִנּוֹת וְרַעֲיוֹנוֹת רָעִים, וּמְכַנִּים בְּכָל פֶּעַם בְּפִנְיָמִיּוֹת מִחֲשַׁבְתּוֹ כָּל מִינֵי תְמוֹנוֹת מִתְעַבּוֹת וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא פּוֹגֵם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁזָה פָגַם הַמַּחֲזִין, שְׁמוּצִיא וְרָעוּ, שֶׁהוּא הַמַּח (מְבַחֵר שְׁבָאָדָם) — לַחוּץ, וְנִפְגַּמְת דַּעְתּוֹ, וּמִמִּילָא נִפְרָד הַמַּח וְהַמַּחְשָׁבָה מִהַמַּעֲשֶׂה וְהַדְּבוּרִים. וְזֶה עֶקֶר הַמְרִירוֹת וְהַקְטָנוֹת שְׁמַרְגִּישִׁים כָּל אֱלוֹ שֶׁפָּגְמוּ בְּפָגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְאֱלוֹ עֶקֶר הָאֲבֹדוֹת, שֶׁהָאָדָם מְאָבֵד עַל-יְדֵי פְגַמָיו הַרְבִּים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פח); וּבִיּוֹתֵר עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שֶׁנִּפְרָד מִחֲשַׁבְתּוֹ מִמְנוֹ, וְנִעֲשֶׂה מִפְזוֹר וּמִפְרָד דִּיקָא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְעֶקֶר הַתְּקוּן הִיָּה עַל-יְדֵי מַחְנֶה דָן, שֶׁהִיָּה מְאֹסָף לְכָל הַמַּחְנוֹת. וּפְרַשׁ רַש"י ו"ל, שֶׁהִיוּ מַחְזִיקִין כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כִּי דָן הוּא עַל שֵׁם הַמַּלְכוּת (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוּת, אֲבָדָה וּמְצִיאָה, הַלְכָה ב', אוֹת ג), אֲשֶׁר שֵׁם מְאִיר שֵׁם אֲדֹנָי, וְדָן הוּא בְּחִינַת דִּינָא דְמַלְכוּתָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו); וְעֶקֶר עֹנֵנוּ שֶׁל דָן הִיָּתָה תְּפִלָּה, כִּי זֶהוּ עֶקֶר תְּקוּן פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְרַךְ, וְעַל-יְדֵי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבְרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה לְאֵט לְאֵט חוֹזֵר וּמְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ אֶת פְּזוּר נִפְשׁוֹ, פְּזוּר מִחֲשַׁבְתּוֹ אֶל מְקוֹם אֶחָד, וְאֵז נִתְקַשְּׂרִים הַדְּבוּר וְהַמַּעֲשֶׂה אֶל הַמַּחְשָׁבָה, שְׁזָה עֶקֶר הַתְּקוּן וְהַשְׁלָמוֹת שֶׁל הָאָדָם שִׁיְהִיָּה אֲצִלוֹ מְקַשֵּׁר וּמְיַחֵד הַמַּחְשָׁבָה, דְּבוּר וְהַמַּעֲשֶׂה יַחַד. לֹא-כֵן אָדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל חוֹשֵׁב עֹנֵן אֶחָד, וּמְדַבֵּר עֹנֵן אַחֵר, וּמִתְנַהֵג וְעוֹשֶׂה עֹנֵן אַחֵר, אֲשֶׁר זֶהוּ עֶקֶר פְּזוּר וְגִלּוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה חוֹזֵר וּמְחַבֵּר וּמְיַחֵד אֶת נִפְשׁוֹ, שֶׁלֹּא תִהְיֶה מְפֹרֶזת כָּלֵל. וְעַל-כֵּן עֲמַלְק שֶׁהוּא הַסְּפָקוֹת וְקַלְקוּל הַדַּעַת, רוֹדְפִים תָּמִיד אַחֲרַי מַחְנֶה דָן, שֶׁהוּא הַתְּפִלָּה, כִּי הֵם יוֹדְעִים שֶׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּה הֵם נִתְבַטְּלִים, וְעַל-כֵּן הֵם מִתְפַּשְּׁטִים מְאֹד מְאֹד עַל הָאָדָם לֹא לְהִנְיָחוֹ לְהַתְּבַדֵּד, וּבְפִרְטִיּוֹת

אלו שנכשלו בפגם הברית, עליהם מתגבר ומתפשט ביותר.

ועל-כן עליך לדעת, מאחר שחטאת כבר כל-כף בפגם הוצאת זרע לבטלה, ומזה בא שנתבלבל כל-כף מן-ך ודעתך, ונפרד לגמרי מהמעשה והדבור שלך, אשר משם באים עליך כל הקטנות והשנה וכו'. ועל-כן עקר עצתך להיות רגיל לדבר הרבה עמו ותברך. והיה טוב בעדך להיות רגיל לצאת מביתך, ולילך אל הַהַר הקדוש מול ביתך, אשר שם חלקת מחוקק צפון הארץ"ל וכו' וכו', ולשפך שיח ותפלה לפניו ותברך שיושיע אותך. ועליך לדעת, כי תכף-ומיד כשרק יוצאים מפתח הבית יכולים כבר להתחיל לדבר עמו ותברך, עד שמגיעים אל ציון הארץ"ל, זה גם-כן לוקח עשרים דקות.

וכידוע הספור מרבנו ז"ל, כשהגיע לעיר ברסלב בפעם הראשונה, יצא קצת לטיל עם אחד מאנשי שלומנו, ושאל את זה מאנשי שלומנו: האם יש כאן איזה מקום טוב להתבודד? והשיב לו זה מאנשי שלומנו: כן, מחוץ לעיר יש כעין מערה בתוך הַהַר. ענה ואמר לו רבנו ז"ל: אם-כן, בא עמי ותראה לי. וכשהלה החל להתחמק ואמר: רבי, זה קצת רחוק וכו', ענה ואמר לו רבנו ז"ל: כמה רחוק הפה מהלב?! מתחילים עכשו לדבר עמו ותברך, עד שיגיע לשם ושם ימשיך.

ובאמת ידיעה זו היא ידיעה שלמה, כי על-פירב אומר האדם: קשה עלי להתבודד בשוב, עלי לצאת לאיזה שדה ויער חוץ לשוב, ומתחיל ללכת במחשבה, כי שם יתבודד טוב, ויפרש את כל שיחתו עמו ותברך, ואף-על-פי-כן כשמגיע אל השדה והיער, כבר נתקרה חשקו ונופל מרצונו. ועל-כן עקר העצה להתחיל לדבר עמו ותברך תכף-ומיד כשרק יוצא מפתח ביתו, עד שמגיע אל השדה והיער, ואז ממשיך. לא-כן אם חושב כי בחוץ יתבודד. (וזה עצה נפלאה למי שמבינה).

על-כל-פנים אתה, אהובי, אחי! מאחר שכבר עבר עליך בתייך מה שעבר ירדות וקטנות וכו', עליך להיות רגיל לדבר הרבה עמו ותברך והיה איך שיהיה, ולהיות עקשן גדול על זה בכל יום ויום,

אֲשֶׁר ד' תְּקוּ בְּנִחָל קִצָּא

יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אִף שְׂאִין לְהַדְּבֹרִים שׁוּם טַעַם וְחֵן — מַה בְּכֶךָ? !
 עֲלִיךָ לְבֹא בְּכָל יוֹם וָיוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק זֶה עָקֵר תִּקְוֵן הַמַּחֲזִין,
 כִּי הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת שֶׁתִּדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ יִקְשֹׁר וַיַּחַבֵּר אֶת פְּזוּר
 מַחְשַׁבְתְּךָ וַיִּקְרַבְךָ אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְבִסּוֹף תִּזְכֶּה לְנִפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה,
 שְׂיֵאִירוּ אֲצִלְךָ מְאֹד מְאֹד. וּבֵין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּהַתְּמַדַּת
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, זֶהר
 וְתִקְוִנִים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ', וְאַל תִּחְשַׁב אַחֲרֵיךָ כָּלֵל, כָּל זְמַן
 שְׂאֵתָה עַר רְאֵה לֹא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר — אוֹ שֶׁתְּלַמֵּד, אוֹ
 שֶׁתִּתְבּוֹדֵד, אוֹ שֶׁתִּשְׁמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, אוֹ שֶׁתִּלְךָ לִישׁוֹן, וְאַל תִּדְקַדֵּק
 כָּל-כֶּךָ עֲלִיךָ, עַל שְׂאֵתָה יִשׁוֹן כָּל-כֶּךָ. הִיָּה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וְדָרְכוּ לִישׁוֹן הַרְבֵּה וְקָם מְאַחֵר, וּכְדִי שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, הִיָּתָה דָּרְכוּ
 לִזְמַר בְּשִׁעָה שְׁקָם: וְעַל אִיךָ זֵיִין פּוֹן יַעֲצֹט אֵן אֵיִין עָרְלִיכְעַר אִיד
 (אִם-כֵּן אֶהְיֶה אִישׁ כְּשֶׁר מַעֲכָשׁוּ). וּבִאֲמַת כֶּךָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת רְגִיל
 לִזְמַר לַעֲצֵמוֹ תְּמִיד: מַעֲכָשׁוּ אֶהְיֶה אִישׁ כְּשֶׁר.

וְשִׁמְעֵתִי מֵר' לְוִי יִצְחָק (נֵרוֹ יֵאִיר) [ז"ל], כִּי לְאִישׁ הַאֲלֵקִי הָרַב
 הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל (בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר
 הַלְקוּטִים") הָיָה תְּלֵמִיד אֶחָד, וַיִּשְׁמָו ר' יִשְׂרָאֵל כֵּהֵן ז"ל, אֲשֶׁר אָנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ הִפְלִיגוּ מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלָתוֹ וּבַעֲבוּדָתוֹ, וְכַמְעַט שֶׁלֹּא הָיָה מִי
 שְׂיָבִין הֵיטֵב אֶת ר' אַבְרָהָם ז"ל כְּמוֹ הוּא, וּכְשֶׁאָנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא
 הִבִּינוּ מִשְׁהוּ מֵר' אַבְרָהָם ז"ל, וְרָצוּ שְׂיַחֲזֹר וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִיָּתָה דָּרְכוּ
 לְרַמֵּז לָהֶם, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ זֹאת רַק הוּא יִסְבִּיר לָהֶם, כִּי חָבֵל עַל הַזְּמַן,
 רָצָה לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ עוֹד וְעוֹד, וְהִיָּתָה עֲבוּדָתוֹ אֵשׁ לְהִבָּה מִמֶּשׁ.
 אִף-עַל-פִּי-כֵן דָּרְכוּ הִיָּתָה, שֶׁהָיָה קָם מְאַחֵר מְרַב חֲלָשָׁתוֹ. וְסִים ר'
 לְוִי יִצְחָק (נֵרוֹ יֵאִיר) [ז"ל], אִף שְׁקָם מְאַחֵר, אִף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁלָּקַח
 אֶת עֲצָמוֹ לַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הָאֵט דָּאִס גַּעְבְּרַעְנֵט וּוִי אַ פִּיעַר
 (זֶה בְּעַר כְּמוֹ אֵשׁ).

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! כָּלֶךָ מִחֲלִישוֹת הַדַּעַת וּמִסְפָּקוֹת
 וּבְלִבּוּלִים, כָּל זְמַן שְׂאֵתָה עַר, רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה
 וּבְשִׁמְחָה, וּבְשִׁעָה שְׂאֵתָה יִשׁוֹן, רְאֵה לְנוּחַ. הָעָקֵר רַק שִׁמְחָה, לְהִיּוֹת
 תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וּלְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִהְיֶה עִמָּה בְּאַהֲבָה וּבְחֻבָּה

קצב אֲשֶׁר ד' תקו בַּנְחָל

יתרה, כי עניינים רוחניים תלויים בשמחת שניכם, והוא תקוון עצום לשניכם, אף פעם אל תתקוטט עמה, חס ושלום, רק ראה לשמחה בכל מיני אפנים שבעולם, ותדבר עמה דבורי אהבה וחסד וכו' וכו' ורק שמחה, כי בבית שרויה השמחה — שרויה השכינה, ואל תתבלבל מאחר, כלל וכלל לו.

אחי העקר! מרב אהבתי אליכם, הייתי רוצה להאריך לכם עוד אלפי עמודים, אף רב טרדותי מעכבות אותי, וגם כי אני צריך לשלח למחנכם עכשו כמה מכתבים, על-כן אקצר.

הדורש שלומך...

חמדת לְכָבִי! מובאת עצה בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שנה, סימן ג'): חמשה-עשר שיר המעלות שבתהלים מסגלים לבטל השנה, על-כן הרגל את עצמך לומר בכל לילה קדם שאתה הולך לישן את החמשה-עשר שיר המעלות שבתהלים, וזה יועיל לך.

העקר תרגיל את עצמך במדת הזריזות, ורבנו ז"ל אמר (שם, אות עצלות, סימן ב'): על-ידי זריזות מסיר את השנה ומחיה את המחין, עין שם. ואמרו חכמינו הקדושים (ספה נג): כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה, לא ראינו שנה בעינינו, כי על-ידי תקף הששון והשמחה לא יכול לישן, ואולי בשביל זה היו אומרים בשמחת בית השואבה חמשה-עשר שיר המעלות שבתהלים, כמובא שם בגמרא: חמש-עשרה מעלות הנה במקדש, שעליהם היו הלויים עומדים בשיר, והבן. ועין ברמזי הרב מטשעהרין, שצין במדרש רבה פרשת ויצא, פרשה סח: כל עשרים שנה שעמד יעקב בביתו של לכן לא שכב, ומה הנה אומר? חמשה-עשר שיר המעלות, עין שם; ובספרי "באורי המדות" על "ספר-המדות" הארכתי בזה — קחהו משם.

ראה להיות תמיד בשמחה, וזה יועיל לך לתקן הכל, העקר אל תחשב כל-כף אחריו, ראה לעשות בכל פעם התחלה חדשה — "מעכשו אהיה איש כשר".

אֲשֶׁר ד' תקח בַּנְּחָל קצג
ד' תקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

מִדֵּי כִתְבֵי מִכְתָּב לְבַעֲלֶיךָ, אֲמַרְתִּי לְכָתֹב לְךָ גַם-כֵּן שׁוֹרוֹתַיִם
אֱלוֹ.

כָּבֹד עֲזָרְתִי אוֹתָךְ כִּמָּה פְּעָמִים עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה שְׁעָלֶיךָ לְעֵבֹד
עָלֶיךָ, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — רוּחָנִיּוֹת וְגַשְׂמִיּוֹת. וְעַקֵּר
הַשְּׂמִיחָה הִיא שְׂזוּכֵינוּ לְהַבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ מְאַמִּינִים בְּאַלְקִים
חַיִּים. מָה אָמַר לְךָ! שְׂמִיחָה זוֹ הִיא שְׂמִיחָה אֵין סוֹפִית, כִּי כִּמוֹ שֶׁהוּא
יִתְבָּרַךְ אֵין סוֹפִי, כִּמוֹ-כֵּן הַשְּׂמִיחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין לָהּ סוֹף, וְעַל-כֵּן
רְאִי לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִיחָה וְעַל-יְזוּהָ, וְהַשְּׂמִיחָה תִּרְחִיב אֶת מַחֲךָ וְיַדְעָתָךְ,
וְתוֹכְלֵי לְבָרְךָ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר זֶהוּ תִקּוֹן גְּדוֹל
בְּשִׁבִיל נִשְׂמַתְךָ, שֶׁתְּהִי נִזְהָרֵת מְאֹד מְאֹד בְּבִרְכוֹת הַנְּהַנִּין תִּחְלָה
וְסוֹף, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּרִפְת־הַמְּזוֹן בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִהְיֶה עֲבוּרְךָ
תִקּוֹן נִפְלָא. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, סִימָן ג'), בְּרִבּוֹת
הַשְּׂמִיחָה נִתְחַזַּק הַכַּח הַשְּׂכָלִי, וְהַמְּאָכֵל וְהַמְּשִׁתָּה הֵם סִבָּה גְּדוֹלָה
לְשִׂמְחַת הַלֵּב, וְלְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגוֹת, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאִי דִיקָא לְאָכֵל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמֹר עַל הַבְּרִיאוֹת מְאֹד
מְאֹד, וְהַכֵּל בְּשְׂמִיחָה וּבְבִרְכוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לְךָ תָּמִיד עַד שֶׁתִּלְדִּי בְּשָׁעָה טוֹבָה
וּמְצַלַּחַת, וְאִזּוֹ תִתְרַבֶּה אֲצִלְךָ הַשְּׂמִיחָה מְאֹד מְאֹד.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָכֶם פֶּסַח כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

קצד אֲשֶׁר ד' תִּקַּט בְּנִחַל
ד' תִּקַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשס"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ
אִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצִיחִים.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי הִטָּשְׁעַק עַל סֵף מְאֵתִים וּשְׁלֹשִׁים דוֹלָר, יִצְוֶה
אֲתֶכֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אֶת הַבִּרְכָּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּשְׁפַּע עָלֶיךָ
שִׁפְעַ גְּדוֹל תָּמִיד.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, אֲשֶׁר הִיא
הַמִּדָּה הַכִּי קְדוּשָׁה וְהַכִּי גְּדוּלָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְזַכּוֹת אֵלֶיהָ בְּזֶה
הָעוֹלָם. וַרְבֵּנוּ ו'ל גְּלָה (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג), שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי
קְדוּשַׁת הַבְּרִית, שֶׁהוּא אֲנִפִין נְהוּרִין (פְּנִים מְאִירִין) מְרַב שְׂמִחָה,
עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְבַטֵּל מִמֶּנּוּ תְּאֻנֹת מְמוֹן, כִּי כָּל מֶה שֶׁהָאָדָם זֹכֶה
לְשְׂמִירַת הַבְּרִית, כְּמוֹ-כֵן זֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, שֶׁהוּא תִקְוֹן
תְּאֻנֹת מְמוֹן, שְׁלֹא יִרְדֵף אַחֵר הַמְמוֹן.

וּמוֹבָא שָׁם, כִּי הַצְּדִיק הוּא הַמְּלַח הַמְּמַתִּיק מְרִירוּתָא דְהָאִי
עֲלָמָא; כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֶה שֶׁעוֹבֵר
כָּל מִינֵי מְרִירוּת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלוּלֵא שֶׁהַקְּדִים לָנוּ הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ רְפוּאַת הַמֶּכֶה — הֵיִינוּ נְאֻבָדִים, חַס וְשְׁלוֹם.

וְעַקֵר הַרְפוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּתָנוּ אֶל הַצְּדִיק הַאֲמַת,
שְׂבֻזָה רְאוּי לָנוּ מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ
מְרַבֵנוּ ו'ל. וּמוֹבָא שָׁם, שְׂאֵפְלוּ בְּשַׁעַה שְׂאָדָם עוֹסֵק בְּמִשְׁאָ וּמִתֵּן
יְכוֹן בְּשִׁבְלֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְבַד, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְעַבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
עַל-יְדֵי הַמְמוֹן שְׂיִרוּיָם, וְלִתֵן צְדָקָה לְהַחְזִיק לוֹמְדֵי תוֹרָה וְעוֹבְדֵי
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עֵינֵן שָׁם. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְרוּשְׁלָמֵי פֶּאֶה, פֶּרֶק א',
הַלְכָה א'): אִם נִתְּתָ מִכִּיסְךָ צְדָקָה, הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁמְרֵךְ מִן
הַפְּיָסִין וּמִן הַזְּמִיּוֹת וּמִן הַגְּלָגְלוֹת וּמִן הָאֲרָנוּנִיּוֹת עֵינֵן שָׁם; וְאָמְרוּ
(גִּטִין ז'): כָּל הַגּוֹזֵז מִנְכָסָיו וְעוֹשֶׂה מִהֵן צְדָקָה — נִצּוֹל מִדִּינָה שֶׁל

אָשֶׁר ד' תְּקִי בְּנֶחֱל קִצָּה

גִּיהֲנוּם, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן טוֹב עָשִׂיתָ עִם הַצְּדָקָה שְׁלֶךָ, וְהַשֵּׁם יִרְחִיב לְךָ תְּמִיד, וְתוֹכָה לְהִרְבּוֹת צְדָקָה וְחֹסֵד תְּמִיד.

חֲמַדַּת לְכָבִי! רְאֵה לְצִיר לְפָנַי עֵינֶיךָ תְּמִיד אֶת שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּצִרּוּפִים אֱלוֹ: יו"ד, ה"י, וי"ו, ה"י (ע"ב); יו"ד, ה"י, וא"ו, ה"י (ס"ג); יו"ד, ה"א, וא"ו, ה"א (מ"ה); יו"ד, ה"ה, ו"ו, ה"ה (כ"ז); וְאֲשֶׁר ד' צִרּוּפִים אֱלוֹ הֵם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְטִיל בְּהֵם מִתְתָּא לְעִילָא וּמְעִילָא לְתַתָּא, אֲזִי יִמְשֵׁךְ עָלָיו אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא, הָאֲרָה מְשַׁרְש נְשַׁמְתוּ; כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּעוֹלָמוֹתָיו. וּבְזֶה יֵשׁ לָנוּ הַשְּׂגָה בּוֹ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַמְזוֹכֵר אֶת מַחוּ, וְתְּמִיד חוֹשֵׁב וּמְיַחֵד יַחֲוּדִים אֱלוֹ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מְעַלְתוֹ בְּשַׁמִּים.

הַעֲקֵר אֶל תְּהִיָּה בְּטָלָן, כִּי גַם בְּמְקוֹמָךְ שָׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵךְ הוּא גָּנוּז וְנִנְעָלָם וְנִסְתָּר, וְעַל-כֵּן זוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עָקֵר עַבְדוֹתָנוּ תְּמִיד.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ, וְתוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּדֶרֶךְ שְׁלֵמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו'ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תְּקִי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבֶךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. וּבְכַרְטִיּוֹת כִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל בְּיַדֶּיךָ — הַפֶּךָ בְּהֵם, וְשָׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

וְכֵן הִיָּה רְאוּי לְךָ לְהַתּוֹעֵד תְּמִיד יַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֵמַת כְּזֶה וּמַחְבּוּרִים

קצו אשר ד' תקי בנחל

יְקָרִים כְּאֵלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אודות ההריון, הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּשָּׂא אֶשְׁתְּךָ עִמָּה תָּמִיד מְגֻנֵט, וְכֵן לְשִׁים תַּחַת הַמְטָרָאץ (מִזְרֵן) שֶׁיִּשְׁנֶה גַם-כֵּן מְגֻנֵט, וְזֶה יוֹעִיל בְּיִדְאִי. וְצָרִיךְ לְקַיֵּם כָּל דְּבוּר מִרְבֵּנוּ ו"ל כִּפְשׁוּטוֹ (עֵינַי סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת בְּנִים סִימָן פֶּא): מְגֻנֵט סִגְלָה לְבָנִים; וּמָה טוֹב שֶׁתִּשָּׂא עָלֶיךָ גַם ה' מִכֶּסֶף וְעֵץ קָטָן מִגַּג קֶבֶר הַצַּדִּיק.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִפְקֹד אֶתְכֶם בְּפִקְדוֹת יְשׁוּעָה בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא. הַעֲקֹר לְקַיֵּם כָּל עֲצָה מִרְבֵּנוּ ו"ל כִּפְשׁוּטוֹ, כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִר' לִוִי יִצְחָק (נִרְוֹ יֶאֱיִר) [ו"ל], שֶׁסִּפֵּר לִי, שֶׁתִּכְרֶה-וּמִיָּד אַחֵר הַסְתַּלְקוֹת גִּיסוֹ ר' מִשֶּׁה גְּלִידְמָן ו"ל, רָאָה אוֹתוֹ בְּחֵלוֹם, וּשְׁאָלוֹ: מָה נִשְׁמַע לְמַעְלָה? וְהַשִּׁיב: דָּעַם רְבִינָס וְאֵךְ אוֹיֵב מְעַן נִעְמַט דָּאס אֵן מִיט אֵיין אֶמֶת אִיז דָּאס דָּא זַייער חָשׁוּב (עֵנְיָן רְבֵנוּ ו"ל הִינּוּ קִיּוּם עֲצוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת, אִם מְקִימִים אֵת זֹאת עִם אֶמֶת, זֶה חָשׁוּב מְאֹד לְמַעְלָה). וְעַל-כֵּן כָּל עֲצָה וְהִנְהִיגָה צְרִיכִים לְקַיֵּם כִּפְשׁוּטוֹ.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, כִּי "סִפְר־הַמְדוּת" הוּא סִפְר בְּרוּר הַלְכָה לְמַדוּת, וְצְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם אֵת כָּל סְעִיף כִּפְשׁוּטוֹ, כִּי אִינּוּ סְתָם סִפְר דְּרוּשׁ, רַק שֶׁלְחָן עֲרוּף שֶׁל מַדוּת, וְצָרִיךְ לְמַסֵּר נִפְשׁוֹ לְקַיֵּם אֵת הַכֹּל, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹקֵד עַל "סִפְר־הַמְדוּת", עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׂגוּר עַל פִּיּוֹ. וְרְבֵנוּ ו"ל רָצָה שֶׁיִּדְפֹּס בְּפּוֹרְמַט קָטָן, בְּאִפְּן שֶׁיּוּכַל כָּל אָדָם לְעֵיין בּוֹ בְּכָל פַּעַם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לְהַדְפִּיס אֵת סִפְרֵי "בְּאוּר הַמְדוּת" עַל "סִפְר־הַמְדוּת", אֲשֶׁר בּוֹ מְבֹאָר הַסְּבָרִים וּבְאוּרִים וּמְקוֹרוֹת וְהַתְחַזְקוֹת וְהַתְעוֹרוֹרוֹת עַל כָּל מִדָּה וּמִדָּה.

מָה אָמַר לָךְ?! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה לְאֵל, אִינּוּ מִתְנַגְּדִים עַל-כָּל-פְּנִים עַל רְבֵנוּ ו"ל, וּמָה גַם שֶׁיִּשׁ לָנוּ שִׁיכוּת לְאֲנָשָׁיו הַקְדוּשִׁים.

נָא וְנָא לְבָרַח מֵאֲנָשֵׁי לְצוֹן וּבְעֵלֵי מַחְלָקָת, כִּי הֵם אֵינָם מֵאֲנָשֵׁי

אָשֶׁר ד' תְּקִיא בַּנְּחָל קִצּוֹ

שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֵל, רַק סֶתֶם עֲרֹב־רַב שְׁנַת־עֲרֹב בִּינֵינוּ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הָאֲמֵתִיִּים הֵם צְדִיקֵי הַדּוֹר, וְהֵם אֲנָשִׁים קְדוֹשִׁים דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, מִתְבוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, לּוֹמְדִים בְּשִׁקִּידָה רַבָּה בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי הַמְדַבֵּק עִצְמוֹ עִמָּהֶם, וְאִזּוֹ יֵאִיר גַּם עָלֵינוּ מְאוֹרֵם הַגְּנוּז וְהַנֶּעְלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ד' תְּקִיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

עָקַר תְּקוּנָה לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא לְקִרְבֵּי אַחֲרִים, וְעַל־כֵּן רָאָה שְׁיֵהִיָּה לָךְ חֵלֶק בְּהַדְפָּסָה שְׂאֵנִי עוֹסֵק זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהַדְפִּיס אֵת חֲלָקִי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", אֲשֶׁר מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְאֵלוֹ שְׁנִפְלוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.

וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֵת מִכְאוּבֵי לְבָבְךָ וּמָה שְׁעוֹבֵר וְעֹבֵר עָלֶיךָ, שְׂאֵתָה נִפְגָּם בְּכָל פַּעַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְכָל מָה שְׂאֵתָה רוֹצֵה לְצִאת מִזֶּה, יוֹתֵר אֵתָה נוֹפֵל בְּזֶה, עָקַר תְּקוּנָךְ לֹא לְהַתְיָאֵשׁ כָּלֵל, רַק לְחִזּוֹר וּלְהַדְפִּיס אֵת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", שְׁיֵהִיָּה לָךְ חֵלֶק בְּהַפְצָתָן; כִּי כְּמוֹ שְׁמוֹעִיל לָךְ, כָּךְ מוֹעִיל לְאַחֲרִים.

וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד), שְׂצִדְקָה הִיא תְּקוּנָה בְּרִית, כִּי כִּנְגֵד זֶה שֶׁהוּא הַמְּשִׁיךְ אֵת הַהִשְׁפָּעָה שֶׁלֹּא בְּמִקּוֹם קִדְשָׁה, עָלָיו לְהַמְשִׁיכָה עִכְשָׁו בְּמִקּוֹם קִדְשָׁה, וְאֵיִה אֵיפֹה עוֹד תִּמְצָא

קצח אָשֶׁר ד' תקיא בַּנְחַל

צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מְלַעֵזֵר וְלִהְיֹתִיר בַּחֲוָרִים וְאֲבָרְכִים, שְׁגִם־כֵּן
נִלְכְּדוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.

אָחִי, אָחִי! זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית — עַל־יָדֵי צְדָקָה. הַלֹּאִי
תִּשְׁמַע לִי, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצָחִים.

זָכַר זָכַר, אָחִי! כַּמָּה וְכַמָּה יָמִים וְשָׁנִים חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ הַשָּׁפָם וְהַעֲרַב, הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וְטִמְאתָ אֶת כָּל גּוֹפֶךָ מִבֵּית וּמִבְחוּץ, וְעַל־כֵּן עֵקֶר תְּקוּנָךְ —
עִם יְדִיךָ אֱלוֹ שְׁחֲטָאתָ בְּיָדֶיךָ אֱלוֹ תִלְךָ לְקַבֵּץ צְדָקָה וְלִהְפִיץ סִפְרֵי
"אָשֶׁר בַּנְחַל", וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בְּיָדֶיךָ, כִּי עַל־יָדֶיךָ תִּחְזֹר לְמוֹטָב
נִשְׁמֹת אַחֲרַיִם, שְׁגִם־כֵּן נִלְכְּדוּ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה.

הָעֵקֶר תִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ אֶל תוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִמְעַן
שׁוֹבְתָךְ הַנְּצָחִית אֵל תִּקְנֵא בְּשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי מַה שְּׁשִׁיךָ לָךְ
שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם לֹא תוּכַל לְקַחַת מִמֶּךָ, וְצָרִיךָ לִהְיוֹת כָּל־כֶּף חֲזָק
בְּאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׁשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ,
כִּי מַה שְּׁשִׁיךָ לָךְ, שׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְקַחַת אֶת זֶה. וְצָרִיכִים
לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב בְּאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, כִּי אָמוּנָה הַיָּטִב
הַמְּלַכּוֹת, הָאִשָּׁה יִרְאֵת ה', וְעַל־כֵּן עֵקֶר פְּגָם הַבְּרִית שְׁנִטָּה מֵאִשְׁתּוֹ
וְזוּוּגוֹ שֶׁהִיא הַמְּלַכּוֹת, וְעַל־כֵּן עֲכָשׁוּ עֵקֶר הַתְּקוּנָה — לְחֹזֵר וְלִהְדַּבֵּק
וְלִהְתִּיחַד עִם הַמְּלַכּוֹת שֶׁהִיא אָמוּנָה. וְאִיָּה אֵיפָה תִּמְצָא עוֹד סִפְרֵים
שְׁמִדְבָרִים כָּל־כֶּף בְּגִלּוּי הָאָמוּנָה כְּסִפְרֵי "אָשֶׁר בַּנְחַל".

וְעַל־כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְזַכּוֹת לְתְּקוּנַת הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטְלָה, יִרְאֵה לְהַדְפִּיס אֵינָה חֵלֶק מִסִּפְרֵי "אָשֶׁר בַּנְחַל", וְאִךָ שְׁאֲנִי
יֹדַע שְׁלִצִּים יִתְלוּצְצוּ מִזֶּה, אֲבָל אִתָּה בְּעֲצָמְךָ יוֹדַע אֶת הַחַיּוֹת
וְהַמְּשִׁיבַת נֶפֶשׁ שֵׁישׁ לָךְ מִסִּפְרֵים כְּאֱלוֹ, כְּמוֹ־כֵן עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁגִם
אַחֲרַיִם יֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ מִסִּפְרֵים אֱלוֹ.

וְעַל־כֵּן רְאֵה וְגַם רְאֵה לְהַדְפִּיסֶם וְלִהְפִּיצֶם בְּפִרְטִיּוֹת אֲצֵל בְּנֵי
הַנְּעוּרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תְּקִיב בְּנִחַל קֶצֶט
ד' תְּקִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה סֵף אֶלֶף דוֹלָר — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי,
אֲשֶׁרִיךְ שֵׁשׁ לָךְ חֶלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה.

אודות מִצְוֹת הַכְּנֻסֹת אֲוֹרְחִים, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֶצֶל אֲנִשֵּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הוּא עֲנִיָּן יְסוּדִי. וּכְבֹר הַאֲרֻכְנוּ הַרְבֵּה בְּעֲנִיָּן מִצְוֹת הַכְּנֻסֹת
אֲוֹרְחִים. הֵיוּ מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִדְלִיקוּ גֵרוֹת לְכַבוֹד הָאוֹרֵחַ,
וְהִשְׁחִיזוּ אֶת הַסְּפִיָּן כְּדִגְמַת שִׁבְתָּ, וְרָקְדוּ עִם הָאוֹרֵחַ. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי,
אֲחִי! מֵאַחַר שֶׁסָּבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאַתָּה גֵר בְּעִיר ... וְשֵׁם שְׂכִיחִים
מְשַׁלְּחִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עֲלִיךָ לְקַיֵּם אֶת הַמְּצֻוָּה בְּשִׁלְמוֹת, לְקַרְבֶּךָ
וּלְאַרְחָם בְּבֵיתְךָ. וּמִי שֶׁרוּצָה אִיזוֹ עֲבוּדָה, תִּקַּח יוֹתֵר טוֹב אֶת בֵּר
יִשְׂרָאֵל מִשֶּׁתִּקַּח גוֹי מִזֵּהָם, אֲפִי שְׁלוֹקֶת קֶצֶת פְּחוֹת עַל שְׁעָה — מַה
בְּכַף?! זֶה תִּהְיֶה צְדָקָתְךָ, שֵׁשׁ לָךְ פּוֹעֲלִים יְהוּדִים, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם
יוֹתֵר, וְזֶה בְּכָלֵל לְהַכְנִיס אֲוֹרְחִים וְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים בְּבֵיתוֹ. וְהַתְּנָא
הַקְּדוֹשׁ אָמַר (אֲבוֹת, פֶּרֶק א'): יְהִי בֵיתְךָ פְּתוּחַ לְרוּחָהּ, וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי
בֵיתְךָ; וּפְרַשׁ רַבֵּנוּ הַמְּאִירֵי ז"ל (בְּסִפְרוֹ "בֵּית הַבְּחִירָה"), שֶׁזֶה שֶׁאָמַר
הַתְּנָא: "יְהִי בֵיתְךָ פְּתוּחַ לְרוּחָהּ", כְּלוֹמַר שֶׁיִּהְיֶה מְצוּי לְהַכְנִס בּוֹ
עוֹבְרֵי דְרָכִים תָּמִיד, לְהַאֲכִילָם וּלְהַשְׁקוֹתָם וּלְהַשְׁפִּיכָם. וְאָמַר
'לְרוּחָהּ' — דְּרָךְ הַפְּלָגָה, כְּלוֹמַר לְהַכְנִס שֵׁם הַרְבֵּה בְּלֹא שְׁעוֹר. וְכֵן
פְּרִשְׁוֵה בְּבְרִיתָא (אֲבוֹת דְּר' גִּמְזוֹ, פְּרָשָׁה ז'): דְּרָךְ הַפְּלָגָה שֶׁיִּהְיֶה פְּתוּחַ
לְאַרְבַּע רוּחוֹת.

וּכְבֹר יְדַעְתָּ מַה שֶׁנֶּאֱמַר בִּיחֻזְקָאֵל עַל הַמְּזוּבָח (פֶּרֶק מֵא, כב): "זֶה
הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לְפָנֵי הַשֵּׁם", וְדָרְשׁוּ בְּסוּף חֲגִיגָה (דף כז): פְּתַח בְּמְזוּבָח
וְסִים בְּשְׁלַחֵן, לֵאמֹר לָךְ: בְּשִׁעָה שְׁבִית-הַמְּקַדָּשׁ קָיָם — מְזוּבָח מְכַפֵּר,
בְּשִׁעָה שֶׁאֵין בֵּית-הַמְּקַדָּשׁ קָיָם — שְׁלַחֵן מְכַפֵּר. וְאָמַר 'וְיִהְיוּ עֲנִיִּים
בְּנֵי בֵיתְךָ' — כְּלוֹמַר, שֶׁתִּמְגִּיל הָעֲנִיִּים בְּבֵיתְךָ וְלֹא סוּף דְּבַר
לְהַאֲכִילָם וּלְהַשְׁקוֹתָם, שֶׁזוֹ לֹא הִצְרָכָה, אֶלֶּא אֲפִי כְּשֶׁתִּצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת

מְלֹאכוֹת, שְׂכַר מֵהֶם וְנוֹחַ לָךְ, שְׁתַּהַנֶּה אוֹתָם לְהִיּוֹת לָהֶם שְׂכַר טוֹב בְּעַמְלָם, מִשְׁתַּקְנֶה עֲבָדִים כְּנֻעָנִים לְהִיּוֹת מְלֹאכְתָּךְ עַל יָדָם.

וְהוּא שְׁאֲמָרוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר: אֵל תִּרְבֶּה עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת לְשִׁמְשֶׁךָ, אֲלֵא תֵן עֲנִיִּים בְּמִקּוֹמְךָ וַיִּשְׁמְשׁוּךָ. וּבִבְרִיתָא (אָבוֹת דְּר' נִתָּן שָׁם) פֵּרַשׁ בְּזוֹה, שֶׁהוּא מוֹסֵב עַל הַכְּנָסַת אוֹרְחִים, כְּלוֹמַר שְׁתַּתְּמִיד בְּזוֹה כָּל-כֶּף, עַד שֶׁרַב שִׁיחַת הָעֲנִיִּים תִּהְיֶה מֵעֲנִיגֵי בֵיתְךָ, עַד שִׁידְמָה כָּאֵלוֹ הֵם בְּגֵי בֵיתְךָ. וְאָמְרוּ שָׁם: כְּשִׁפּוֹגְשִׁים זֶה אֵת זֶה, אוֹמְרִים זֶה לְזֶה: מִהֵיכָן אַתָּה בָּא? מִבֵּיתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי. וְאַתָּה לְהֵיכָן הוֹלֵךְ? לְבֵיתוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי גַם-כֵּן. וְכֵן אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ, שֶׁתִּסְבֵּיר פָּנִים לָהֶם, עַד שִׁיעֲמָדוּ בְּלֹא בּוֹשָׁה, כָּאֵלוֹ הֵם בְּגֵי בֵיתָם, וְהוּא שְׁאֲמָרוּ (בְּאָבוֹת דְּר' נִתָּן שָׁם) עַל אֵיּוֹב, כְּשֶׁבָּאָה עָלָיו הַפְּרַעֲנוֹת, אָמַר לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא הֶאֱכַלְתִּי הָעֲנִיִּים (אֵיּוֹב לֵא, יז): "וְאֶכֶל פִּתִּי לְבָדִי" וְכוּ', לֹא הִלְבַּשְׁתִּי עֲרָמִים (שָׁם לֵא, כ): "וּמִגֵּז כִּבְשֵׁי יִתְחַמֵּם", אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִגַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אוֹהֲבִי. אַתָּה יוֹשֵׁב בְּבֵיתְךָ וְהָעֲנִיִּים בָּאִים אֲצִלְךָ, אֵת שֶׁדָּרְכוּ לְאָכֵל פֶּת חֲטִיִּים, אַתָּה מֵאֲכִיל פֶּת שְׁעוֹרִים, אֵת שֶׁדָּרְכוּ לְאָכֵל בָּשָׂר, אַתָּה מֵאֲכִיל יֶרֶק, אֵת שֶׁדָּרְכוּ לְשִׁתּוֹת יַיִן, אַתָּה מִשְׁקָהוּ מִיַּם, אַבְרָהָם יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ וּמִחֲזוֹר אַחֲרֵיהֶם, וּכְשִׁמוּצָאָן מִכְּנִיסוֹן לְבֵיתוֹ וּמֵעֲמִידָם כְּבָנָי בֵּיתוֹ, אֵת שֶׁדָּרְכוּ לְאָכֵל פֶּת שְׁעוֹרִים — מֵאֲכִילוֹ שֶׁל חֲטִיִּים, אֵת שֶׁדָּרְכוּ בְּיֶרֶק — מֵאֲכִילוֹ בָּשָׂר, אֵת שֶׁדָּרְכוּ מִיַּם — מִשְׁקָהוּ יַיִן. וְכֵן פֵּרַשׁ שָׁם 'עֲנִיִּים' — מְלִשׁוֹן עֲנִוָה, כְּלוֹמַר שִׁיְהִיו בְּגֵי בֵיתְךָ נְכֻנָּעִים לָהֶם, וּמֵאַסְפִּים אוֹתָם בְּפִיּוֹס דְּבָרִים. וְזֶה שְׁאֲמָרוּ שָׁם: לִמַּד בְּגֵי בֵיתְךָ עֲנָוָה, בְּזִמְנֵן שְׁאֲדָם עֲנוּתָן וּבְגֵי בֵיתוֹ עֲנוּתָנִים, כִּי אֲדָם עֲנִי וְעוֹמֵד עַל פֶּתַח, וְאָמַר: יֵשׁ כָּאֵן פְּלוֹנִי אֲבִיכֶם, אֵף הֵם מְשִׁיבִים יֵשׁ וַיֵּשׁ, תָּנָה אֵת יָדְךָ, הַכְּנֵס בְּשִׁלּוֹם. וּכְשֶׁהוּא נִכְנָס, שִׁלְחָן עָרוּף לְפָנָיו, אֶכֶל וְשִׁתָּה, אוֹלֵי יְבִיאֵהוּ אֲצִל אֲבִיהֶם, עַד שֶׁנִּפְטַר בְּאַהֲבָה מִמְּנוֹ, כְּשֶׁהֵם קִפְדָּנִים, כִּי הָעֲנִי וְאָמַר: יֵשׁ אֲבִיכֶם כְּכָאֵן? אוֹמְרִים לוֹ: מַה לָּךְ וְלוֹ?! אֲבֵא אֵינּוּ כָּאֵן, וְגוֹעֲרִים בּוֹ, וּמוֹצִיאִין אוֹתוֹ בְּנִזְיָפָה, וְהוֹלֵךְ בְּפַח נֶפֶשׁ. וְכֵן פֵּרַשׁ שָׁם דְּרָךְ כָּלֵל לְהִיּוֹתָם עֲנוּיִם בְּכָל דְּבָר וְנוֹחִים, שְׁכָל מְקוֹם שֶׁהִתְקַפְּדָה וְהִקְטַטָּה מְצוּיָה שָׁם, קָלְלָה מְצוּיָה שָׁם, וְלָבוּ

אֲשֶׁר ד' תְּקִיג בְּנַחֵל רֵא

שֶׁל אָדָם נוֹקְפוֹ עַל בְּנֵי בֵּיתוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא. וְהוּא שֶׁאָמְרוּ: לְמַד בְּנֵי בֵּיתְךָ לְהִיּוֹת עֲנוּנָה מְצוּיָה בָּהֶם, בְּזִמְנֵי שֶׁאָדָם עֲנוּתָן וּבְנֵי בֵּיתוֹ עֲנוּתָנִים, הֲלֵךְ לוֹ לְמַדִּינַת הַיָּם, לְבוֹ בְּטוּחַ עֲלֵיהֶם, אוֹמֵר: "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי, שֶׁאֲשֵׁתִי אֵינָה עוֹשֶׂה מְרִיבָה עִם אַחֲרִים, בְּנֵי בֵּיתִי אֵינָם עוֹשִׂים מְרִיבָה אֲצֶל אַחֲרִים, לְבוֹ אֵינִי מִתְפַּחַד וְדַעַתוֹ מִיִּשְׁבַּת בְּמִקְוָמוֹ. וּבְזִמְנֵי שֶׁאָדָם אֵינִי עֲנוּתָן, וּבְנֵי בֵּיתוֹ קִפְדָּנִים, הֲלֵךְ לְמַדִּינַת הַיָּם, לְבוֹ נוֹקְפוֹ, וְאוֹמֵר: "יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ" וְכוּ', שֶׁלֹּא תִּהְיֶה אֲשֵׁתִי עוֹשֶׂה מְרִיבָה אֲצֶל אַחֲרִים, לְבוֹ מִתְפַּחַד, וְאֵין דַּעַתוֹ מִיִּשְׁבַּת בְּמִקְוָמוֹ. עַיִן שֶׁם דְּבָרֵי קִדְשׁוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ הַמְּאִירִי, שֶׁהֶעֱמַקְתִּי לְךָ, שֶׁתִּרְאֶה מַעֲלַת הַמְּרָגִיל עֲנִיִּים וְאוֹרְחִים בְּבֵיתוֹ, שֶׁזֶהוּ מְמַדַּת הָעֲנוּנָה, וּמְטַבֵּיעִים טַבַּע זֶה בְּתוֹךְ בְּנֵי בֵּיתוֹ, וְאֵז הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּבֵיתוֹ תָּמִיד.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וּתְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תְּקִיג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצּוּחַ נִצְחִים.
אֶת מִכְתָּבוֹ בְּצִרוּף הַמְּאָה דוֹלָר — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי בְּעִבּוֹר צְרָכֵי בֵּיתִי, יְצוּהָ אֶתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַבְּרָכָה, וַיּוֹסִיף לְךָ כְּהִנֵּה וְכִהֵנָּה.
תְּדַע, כִּי שְׁמִירַת הָעֵינַיִם הוּא יְסוּד בְּקִיּוּם הַיְהוּדוּת, וְהַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר זָכָה לְמָה שְׁזָכָה דִּיקָא עַל-יְדֵי שֶׁהִנֵּה עוֹר לְגַמְרֵי מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלֹא הִיָּתֵה לוֹ שׁוּם הַסְּתַפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִכְלַל בְּמִקְוָם שְׁנִכְלָל.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲכָשׁוּ וּבְפִרְטִיּוֹת בֵּימֵי הַקִּיץ, מִתְפַּשְׁטָה מְאֹד מְאֹד טְמֵאָה נְאוּף שֶׁל דוֹר הַמְּבוּל, וְהוֹלְכִים עֲרַמִּים מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיְכוּל לְמַעַט לִילֵךְ בְּדַרְכֵים — אֲשֶׁרֵי לוֹ! וְאִם אֲפָשׂר

רב אשר ד' תקיד בנחל

לנסע עם מכונית פרטית — אשרי לו! כי האוטובוסים והרכבת וכו', מלאים זהמה של נאוף; ועל-כן אשרי מי שנוסע רק עם תחבורה פרטית, ועל-ידי-זה יזכה להנצל מפגם העינים. והרב הקסיד ר' שמואל שפירא (גרו יאיר) [ו"ל] אמר: מה שאדם לוקח טקסי על מנת לא לנסע עם תחבורה פללית הינו אוטובוס, או רכב בקיץ, שלא יפשל בראיות אסורות, כל ההוצאות האלו הן בכלל צדקה לנשמתו, כי חמר אסור ההסתכלות מובא הרבה בדברי חכמינו הקדושים (כל זה ספר לי אברהם אחד ששמע ממנו בנ"ל).

וידועה עבודתו הקדושה ימים ושנים בקדשת שמירת העינים, אשר אין דגמתה כמעט בדור הזה כלל. ולפני כמה שנים אמר לי: "תדע, פי ספריך "אשר בנחל", הם מתנה מרבנו ו"ל בעבורך". ובקש ממני לעורר הרבה על שמירת העינים במכתבים. וזכיתי להדפיס קונטרס "העין רואה", ובחסדו יתברך כבר נדפס כמה וכמה פעמים.

יזכנו השם יתברך לקדשת העינים תמיד, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים (עין רשי במדבר טו, טז), ואין לה עוד דבר המכשיל את האדם בפגם הברית כמו הראיות האסורות.

והשם יתברך יזכנו לשמר את עינינו תמיד.

הדורש שלומך...

ד' תקיד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אבקש אותך שתקרב את הבחור הזה, כי תום הוא, בלא אב ואם. וחכמינו הקדושים אמרו (מדרש רבה, פרשת משפטים, פרשה ל'): למה אוהב אלקים יתומים ואלמנות, אבי יתומים, לכה

אָשֶׁר ד' תְּקוּטוּ בְּנַחֵל רג

כָּל הַגּוֹזֵלֵן כְּאֵלוֹ גּוֹזֵל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא אָבִיהֶם שְׁבַשְׁמַיִם,
עַיִן שָׁם.

וְהִנֵּה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּעֵתִים הַלְלוּ אָנוּ מוֹצְאִים יְתוּמִים
חַיִּים, כִּי אָב וְאֵם הֵם רְחוּקִים לְגַמְרֵי מִיְהוּדוּת, וּבְגִייהֶם לְוִמְדֵי תוֹרָה,
וְכַמְעַט שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם קָשֶׁר רוּחָנִי עִם הַהוֹרִים, וְעַל-כֵּן מִצְוָה
לְקַרְבֵּן וּלְגִדְּלָם. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה יג.): כָּל הַמְגִדְּלֵי
יְתוּם וַיְתוּמָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב כְּאֵלוֹ יִלְדוּ, עַיִן שָׁם;
וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת נ.): עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת — זֶה
הַמְגִדְּלֵי יְתוּם וַיְתוּמָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וּמְשִׂיאָן, עַיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן בְּקִרְוֵי
רְחוּקִים וְלְהַכְנִיסָם בְּבֵיתוֹ, בְּזֶה מְקִיָּם מִצְוַת גְּדוּל יְתוּם אוֹ יְתוּמָה.
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אָבִי יְתוּמִים, יִשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ חֲסָדִים וְרַחֲמִים רַבִּים,
וְתוֹשַׁע בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תְּקוּטוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי וִיקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַרְבֵּ ... שְׁלִיט"א.

הִנֵּה בְּנֵכֶם הִיקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר, יוֹשֵׁב אֶצְלֵי וּבּוֹכָה וּמְבַכָּה שְׂמִים
וְאַרְץ עַל מֵר גּוֹרְלוֹ שֶׁהִזְנַחְתֶּם אוֹתוֹ וְכוּ', עַד שְׂאִינְכֶם רוֹצִים לְחַפֵּשׂ
בְּשִׁבְלֵי שׁוֹם שְׁדוּף וְכוּ'. הֵן אָמַת שִׁישׁ לְכֶם טְעֵנוֹת וּמְעֵנוֹת עָלָיו
וְכוּ', אֲבָל סוּף כָּל סוּף הֵרִי הוּא בְּנֵכֶם, וּכְשֶׁם שְׂאָדָם מְחַיֵּב לְהוֹלִיד
בְּנִים, כְּמוֹ-כֵן מְחַיֵּב לְהַשִּׂיאוֹ אִשָּׁה וּלְלַמְדוֹ אֲמָנוֹת, וְעַל-כֵּן אֵינָה
תְּרוּץ זֶה וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן בְּאֵתִי בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר אֶתְכֶם, שֶׁתַּעֲשׂוּ מֵה
שְׂבִיכְלֶתְכֶם, וְאֵל תַּעֲפֹכוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִצְּאֵתִי
זוּוֹג הַגּוֹן לְבִנְכֶם, אִךְ אַתֶּם מְכַרְחִים לְשִׁתּוֹ פְּעֵלָה עִמִּי, כִּי הַמְחַתְּנִים
רוֹצִים לְהַכִּיר אֶתְכֶם, וְכֵן לְבּוֹא לְעַמֵּק הַשְּׂוֵה. עַל-כֵּן רְאוּ לֹא

להתעקש, ועם כל הטענות הצודקות שיש לכם, סוף כל סוף הלא זה בנכם דם ובשר מדמכם ומבשרכם. ועל-כן ראו לקיים (ישעיה ח, ז): "ומבשרך לא תתעלם". ובפרטיות כי סוף כל סוף אחר קצת לשוב הדעת תראו שבחסדי השם יתברך הוא בן ירא שמים וזכה ללמד אצלנו הרבה הרבה תורה, סיים ש"ס וארבעה חלקים שלחן ערוף וששה סדרי משנה וכל המדרש רבה. כל זה אני יכול להעיד, כי היה תחת השגחתי, והוא, תהלה לאל, בעל מדות טובות. אף בענין וכו', מה לעשות?! הרבה הורים אינם מבינים את בניהם, ואי משום הא צריכים לגרשו ולסלקו ולנדותו וכו' וכו'?! ועל-כן באתי לבקש רחמים על בנכם, שאל תעכבו כלל.

והשם יתברך יחזר אלינו, ויקים (מלאכי ג, כד): "והשיב לב אבות על בנים".

הדורש שלומך...

יענין נא כבודו בספר "תוכחת חיים" לרבנו חיים פאלאג'י ו"ל (פרשת בראשית), שהרבה לדבר אודות ענין זה, שלא לאחר זמן הנשואין מפני סבות ועכובים מהבלי העולם, אף-על-פי-כן שהוא בדחק הרבה, ואין לו להוצאות החפה, ימעט בהוצאות בכמה דברים שאינן כל-כף צרף, כדי לקיים מצות הבורא. ואם בא העכוב מצד הפלה או אביה, שפסקו לתת לו מהר ומתן, ואין לאל ידם וכדומה, לא יעכב החתן את הנשואין בשביל זה, או יתקוטט על זה.

וכבר פתב מור"ם בהג"ה אבן העזר (ריש סימן ב') ומהריק"ש בספר ערוף לחם (סימן טו) וזו לשונו: ומי שפסקו לו ממון הרבה בשדוכין, וחרו בהם, לא יעגן פלתו משום זה, ולא יתקוטט בעבור נכסי אשתו. ומי שעושה כף — אינו מצליח, ואין זוגו עולה יפה, כי הממון שאדם לוקח עם אשתו, אינו ממון של ישר, וכל העושה כן מיקרי נושא אשה לשם ממון, אלא כל מה שיתן לו חמיו וחסותו — יקח בעין טובה, ואז יצליחו, עד פאן לשונו.

אֲשֶׁר ד' תַּקְכַּח בְּנַחֵל רה

ומי שֶׁהוא טוב וְיָרָא אֶת דְּבַר ה', אם יִרְאֶה שְׂאֵבֵי הַכֶּלֶה או
הַכֶּלֶה מִתְּשֻׁבִים מִמָּה שֶׁנִּתְּנוּ, יֵשׁ לוֹ לְהַחֲתִן וּלְהַקְרוֹבִים שְׁלוֹ לְקַבֵּל
מֵה שֶׁהֵבִיאוּ לוֹ מִמָּהֵר וּמִתֵּן בְּסֶכֶר פָּנִים יְפוֹת, וַיִּשְׁבַּחְנוּ בְּעֵינֵי הַכֶּלֶה
וְהַקְרוֹבִים שְׁלָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבַּיְשׁוּ וַיִּצְטַעְרוּ, חֲלִילָה, וּבִשְׂכַר זֶה יֵשׁ
בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְתַת לְהַחֲתִן מָנָה אַחַת אַפִּים, וְתִהְיֶה לוֹ בְּרַכָּה רַבָּה
עַד בְּלֵי דֵי. וּבְזֶה יִהְיֶה נֶקֶל עֲנִינִים אֵלּוּ בְּעֵנֵן הוֹצֵאוֹת הַחֲפָה וְהַמָּהֵר
וּמִתֵּן מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, יִקְרְבוּ וַיַּעֲשׂוּ יְמֵי הַנְּשׂוּאִין וְלֹא יִתְאַחֲרוּ. וְכֵן
אֲשֶׁרֵי בְּנֵי אַחֲרָיו, זָרַע בְּרוּכֵי ה' לְהַשִּׁיאָן מִיַּד אֲשֶׁה, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא
יִטְעֲמוּ טַעַם חֲטָא. וְאֲשֶׁר אֵינָנו מִשְׁגִּיחַ עַל בְּנֵי בְּעֵנֵן זֶה, אֵין סִפְק
כִּי אֵלְקִים שׁוֹפֵט וּפּוֹקֵד עוֹנוֹת הַבָּנִים עַל אָבוֹתָם וַיְמוֹתוּ אָבוֹת עַל
הַבָּנִים, וּמֵאַנְה הַנְּחָם נִפְשֵׁי עַל עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים בְּעֵנֵן נְשׂוּאֵיהֶם,
וְרַבּוּ הַדְּעוֹת מִזֵּהֶמוֹת, אֲשֶׁר יִמְנְעוּ עֲצָמָם לְהַשִּׁיאָם, אֲשֶׁר לֹא מִחֲפָצָם
וּרְצוֹנָם, אֲלֹא מִרְצוֹן אָבוֹתֵיהֶם וְקְרוֹבֵיהֶם, שֶׁהֵם כְּפוּפִים לָהֶם, וְאֵינָן
רוֹצִים לְהַשִּׁיאָן עַד מָנָה הִרְאוּיָה בְּעֵשֶׂר וְכַבּוֹד, וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יִגִּיחוּ
מִצְּוֹתָם לְפִי שֵׁשׁ לָהֶם אַחִים אוֹ אַחִיוֹת גְּדוּלוֹת מֵהֶם וְלֹא יַעֲשֶׂה כֵן
בְּמִקּוֹמָן לְהַשִּׁיאַ הָאֵחַ הַקָּטָן לְפָנֵי הַגְּדוֹל. וַיֵּשׁ אֲשֶׁר רְצוֹנָם לַעֲשׂוֹת
חֲפֵץ ה', לִשְׂא אֲשֶׁה לְקִים מִצְוֹת בּוֹרְאוֹ, אֲבָל חוֹשְׁשִׁים שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ
עֲלֵיהֶם שֶׁתּוֹבְעִים בְּפִיהֶם דְּבַר שֶׁאִפְלוּ קַל שֶׁבְּקָלִים לֹא יִבְטֹא
בְּשִׁפְתֵים וְכֹאֲלֵה רַבּוֹת אַתֶּם לַעֲכָב נְשׂוּאֵיהֶם עַל דְּבַר מֵה בְּעֵנֵן
שֶׁטְרֵי פְּסִיקְתָא וּמָהֵר וּמִתֵּן, אוּיָה לָהֶם אָהֶה עֲלֵיהֶם, וְנוֹחַ לָהֶם
שֶׁתִּהְפֹּךְ שְׁלִיתָם עַל פְּנֵיהֶם, אֲשֶׁר בְּחֵרוֹ לְהִיּוֹת מְגִידִים לְשָׁמַיִם וּבִשְׂו
מִבְּשֶׁר וְדָם רַמָּה וְתוֹלְעָה, וְלֹא נִכְלְמוּ מִכָּל אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים בָּנִים
מִשְׁחִיתִים מִצְּדָם אֲלֵף וּרְבֻבָה מִיִּמִּינָם שֶׁם הִרְגִיעָה לִילִי"ת אַתֶּם,
וּמִצְּאָה לָהֶם כָּל זְמַן שֶׁפְּנוּיִים הֵם בְּלֹא אֲשֶׁה.

וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: דְּמִי"ח שָׁנָה וְעַד עֶשְׂרִים שָׁנָה
וְלֹא נִשְׂא אֲשֶׁה, מִכְּרִיזִין עֲלָיו שֶׁהוא מְגִדָּה. וְהַגְּזִימוּ הַרְבֵּה בְּזֶה
בְּגִמְרָא, וְאָמְרוּ: כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, מִמַּעַט אֶת
הַדְּמוֹת, וְכֹאֲלוֹ שׁוֹפֵף דָּמִים, וְגוֹרָם לְשִׁכְיָה שֶׁתִּסְתַּלַּק מִיִּשְׂרָאֵל.
וּמַעֲקָרֵי הַתְּקוּנִים לְאוֹת בְּרִית הוּא לִשְׂא אֲשֶׁה בְּבַחֲרוּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (פְּרָשַׁת לֶךְ-לְךָ חֵלֶק א' צד.), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: דִּתְנִיָּא בְּכָל זְמַנָּא

דַּאֲתַרְשִׁים בַּר נֶשׁ בְּהַאי רְשִׁימָא קְדִישָׁא דְהַאי אֶת מְנִיָּה חָמֵי לְקַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, מְנִיָּה מִמֶּשׁ, וְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא אֶתְאַחֲדִית בֵּיהּ, וְאִם לֹא
 זָכִי, דְלֹא נָטִיר הַאי אֶת, מַה כְּתִיב? (איוב ד, ט): "מִנְשַׁמַּת אֱלֹהִים
 לֹא־בָדֹד", דָּא רְשִׁימוּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶתְנַטִּיר, וְאִם זָכִי וְנָטִיר
 לִיָּה, שְׁכִינְתָּא לֹא אֶתְפָּרִישׁ מְנִיָּה, אִימְתִי מִתְקַיְמָא בֵּיהּ כַּד אֶתְנַסִּיב,
 וְהַאי אֶת עֵיל אֶת בְּאַתְרֵיהּ.

וְהַאִישׁ הַחֲרָד אֶת דְּבַר ה' אֵל יִפֶּן אֶל הַכֶּסֶף וְלֹא לְמִנְהַג גְּהֵנָם
 שְׁבָאנְשֵׁי עִירוֹ, וַיִּשְׁתַּדֵּל לִישָׂא אִשָּׁה קָדָם שְׂיָבֹוא, חֶס וְשְׁלוֹם, לִידֵי
 חֲטָא, וְאִם הוּא פָּגַם וְלֹא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּעַת הָרְאוּי, אִם
 יִזְכֶּהוּ הָאֵל לְבֹן, יִשְׁתַּדֵּל לְהַשְׂיֵאוֹ אִשָּׁה קָדָם שְׂיָבֹוא לִידֵי חֲטָא.
 וּבְכַפְרֵט בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְהִרְחִיק אֶת בְּנוֹ וְלִשְׁמְרוֹ מִכָּל
 דְּבַר שְׂאֵפְשָׁר שְׂיָבֹוא לִידֵי הִרְהוּר חֲטָא קָדָם שְׂיָשָׂא אִשָּׁה, וְאִשְׁרֵי
 בְּנָיו אַחֲרָיו, בְּאִפְסָן דְּהַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי אֱלֹקִים וְאָדָם הוּא, שְׁלֹא
 לְעַכְב הַנְּשׂוֹאִין בְּשׁוֹם צַד וְסָבָה שְׁבַעוּלָם, וְהַמְעַכְב עַל יְדוֹ הַנְּשׂוֹאִים
 בְּכָל אִפְסָן שְׂיִהְיֶה — עָנוּשׁ יַעֲנֵשׁ, וְהַמְקַרֵב עַל יְדוֹ הַנְּשׂוֹאִים, עָלָיו
 תְּבֹוא בְּרַכַּת הַטּוֹב.

וּבְכָלֵל זֶה כְּשִׁינְיַע זְמַן לַעֲשׂוֹת הַשְּׂדוּכִים לוֹ וְלִבְנוֹ, אִם יִהְיֶה
 לְהוּט וְחֲמֻדָּן עַל הַמָּמוֹן לְהוֹצִיא הוֹן רַב מֵאֲבֵי הַכֶּלֶה, וְלַפְעָמִים
 יִבְקֶשׂ גַּם שְׂיִתֵּן לוֹ פְּרִנְסָה אַחַר הַנְּשׂוֹאִין שָׁנָה אוֹ שְׁנָתִים. וְכַבֵּר צְנוּח
 כְּכַרוּכְיָא מוֹרְנוּ הָרַב הַחֲסִיד בַּסֶּפֶר מְדַרְשׁ אֵלֵיהּ וַ"ל, שְׁכַתְב וְזוֹ
 לְשׁוֹנוֹ: רְאִיתִי מְנַהֵג רַע וְנֶמֶר עַל אוֹתָן שְׁפוּסְקִין עִם חֲתָנִים שְׂתִים
 אוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים לְזוּנָם, וְהֵם מִפְּצִירִים בְּהוֹסְפָה שָׁנָה אַחַת לְזוּן לָהֶם,
 שְׁבָאָמַת מוֹרִים שְׂאִינָן מֵאֲמִינִים בְּאֵלְקֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְקַצְרִין יְדוֹ יִתְבַּרְךְ
 שְׁמוֹ, חֶס וְשְׁלוֹם, שְׂאִין יָכוֹל לְזוּנָן, וּמְשִׁימִים בְּטַחֲוֹנָן בְּבִשָׁר וָדָם.
 וְאִפְשָׁר שְׂאוֹתוֹ אָדָם יָמוּת אוֹ יַעֲנֵי, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן שְׂיִהְיֶה עֲשִׂיר,
 נִמְצָא שְׁפוּרְק מֵעָלָיו עַל מַלְכוּת שְׂמִים וְנִכְנָס עֲצָמוֹ תַּחַת בִּשָׁר וָדָם,
 וְאִין בְּזוּי וּבִיּוֹשׁ וּמְנַגֵּל וּמְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב לְאִישׁ הָעוֹשֶׂה זֶה, וּמַה גַּם
 שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין קְדוּשִׁין יב:): קַל שְׁבַקְלִים חֲתָן הַדָּר
 בְּבֵית חֲמִיו, וְעוֹד שְׂהוּא סוֹבֵר שְׂחֲמִיו וְזֵן אוֹתוֹ וְאִינוּ כֵן, אֶלָּא שְׂמַה
 שְׂהִיָּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חוֹשֵׁב לְתַן לוֹ — נוֹתְנוּ לְחֲמִיו, בְּהִיּוֹת זֶה

תַּחֲתֵינוּ, וְנִמְצָא כְּסִיל זֶה מִשְׁלוֹ אוֹכֵל, וְהוּא בְּיַד אַחֲרִים. אָבֵל מִתָּר
לְעִשׂוֹת זֶה כְּשִׁמְתָנִים בֵּינֵיהֶם, שִׁילְמֵד שְׁלֵשׁ אוֹ אַרְבַּע שָׁנִים, וְהוּא
לְמַד תְּמִיד בְּבֵיתוֹ, אִזּוּ מִתָּר לְהַפְצִיר גַּם בְּהוֹסֶפֶת שָׁנָה, מִשׁוּם שֶׁהוּא
כְּעִנְיָן זְכוּלִין וְיִשְׁשָׁכֵר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְלַעֲנִיּוֹת דְּעֵתִי, נִרְאֶה לְלַמֵּד זְכוּת הִכָּא שֶׁהֲחֵתָן הוּא תְּלָמִיד
שֶׁחֲמִיו לֹקַח בְּבֵיתוֹ דְּכִינּוֹן שֶׁהֲחֵתָן הוּא תְּלָמִיד חָכֵם, מִצְוָה לְהַחֲזִיק
בְּיָדוֹ עַל דֶּרֶךְ שֶׁכָּתַב הָרַב, אוֹ לְפַעֲמִים הֲחֵתָן הוּא יְתוֹם וְאֵין לוֹ בֵּית
עַל מַה לְסַמֵּךְ, גַּם לְפַעֲמִים אָבִי הַפְּלָה אֵין בוֹ יִכְלֵת לְתַת לְחֵתָנוּ
מִהָר וּמִתָּן דְּמִים לְפִי כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי שֶׁפּוֹסֵק עִמּוֹ לְזוּנּוֹ, הִנֵּה מַעֲלָה
לוֹ בְּדָמִים כְּפִי מַה שִׁישׁוּמוֹ דְּמֵי הַפְּרִנְסָה, וְכוּתֵב לוֹ בְּכָלֵל הַכְּתָבָה
בְּמַעוֹת מְדוּדִין בְּעֵין, וְכָל פִּיּוּצָא בְּעִנְיָנִים אֱלוֹ, שֶׁהוּא לְצַרְךָ וְהַכְּרַח
גָּמוּר, גַּם הָרַב ז"ל יוֹדֵה בְּזֵה וּבְתַנְאֵי שְׁלֵא יִהְיֶה דְּעֵתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם,
לְסַלֵּק מִעֲלֵיו אַמּוֹנַת הַבְּטָחוֹן, וְנִכּוֹן לְבוֹ בְּטוּחַ בַּה', עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

לְדַעֲתִי, אֵין מַה לְהוֹסִיף עַל דְּבָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, כִּי
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, פְּרֻצַת הַדּוֹר נִתְּפָרְצָה בְּיוֹתֵר, וְהִזְהֵמָא שֶׁל נְאוּף
הוּא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהַפְּרִיצוֹת וְהַתְּאֻוֹת עוֹשִׁים פְּרֻצוֹת בְּנִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְרַחֵם עַל בְּנֵיו וּבְנוֹתָיו, וּמְשִׁיאָן
סְמוּךְ לְפָרְקָם מִמֶּשׁ, וְיַחֲוִלוּ כָּל הַבְּרָכוֹת עַל רֵאשׁוֹ, אָמֵן.

ד' תְּקוּזָה

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

אוֹדוֹת בְּלִבּוֹל דְּעֵתְךָ וְכוּ', הִיָּה רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י', וְלוֹמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מ"לִקוּטֵי-
תְּפִלוֹת", וְהַעֲקֵר לְקַיִם כָּל הַנְּאָמָר שָׁם — לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת,
וְלִהְיוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, עֵינֵי שָׁם.

גם ראה לפַרש שיתתף אליו יתברך, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ רָאָה
 לְסַפֵּר לְפָנָיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, כי דָּבָר זֶה מְכַנִּים בְּלֵב
 וּבְדַעַת הָאָדָם יָשׁוּב הַדַּעַת חֶזֶק, כִּי הֵתְבוּדוֹת הֵיא הֵיא הַיָּשׁוּב
 הַדַּעַת הַנִּצְחִי, שְׁזוֹכָה לְיֹשֵׁב עֲצָמוֹ מֵה יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

פַּעַם אַחַת נִסַּע מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עִם תַּלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר
 ז"ל עַל הַדְרָה, וְהָיָה רוּחַ חֶזֶק, וְנִשְׂא הָרוּחַ אֶת הַכּוֹבֵעַ הַעֲלִיּוֹן שֶׁל
 מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְקָפֵץ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל מֵהַעֲגָלָה, וְרָץ אַחֵר
 הַכּוֹבֵעַ עַד שֶׁתָּפְסוּ וְהִבִּיאוּ אֶל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְנִהְיָה מִזֵּה מְאֹד מְאֹד,
 כִּי אִזּוּ הִיָּתָה הַמַּחְלָקָת עָלָיו, וְעָשׂוּ כָּל מִיָּנִי שְׁחוֹק מִמֶּנּוּ, וּבְזֵה שְׂאִינּוֹ
 הוֹלֵךְ בְּכּוֹבֵעַ עֲלִיּוֹן יַעֲשׂוּ גַם-כֵּן שְׁחוֹק וְכוּ', עַל-כֵּן נִהְיָה מְאֹד וּבִרְכוּ
 בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: עַס זָאל דִּיר זֵיין דָּער קאַפּ אויפֿן פֿלאַץ (נְנוּחַ רֵאשֶׁף
 עַל מְקוֹמָךְ), הֵינּוּ שִׂיְהִיָּה אִישׁ מִיֹּשֵׁב בְּדַעַתוֹ. וְנִתְקַיְּמָה הַבְּרָכָה בְּר'
 נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, כִּי הוּא הָיָה בַּעַל יָשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד
 מְאֹד, וְהַכֵּל הָיָה אֲצֻלוֹ בְּמַתִּינּוּת וּבִיָּשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל. וְהִיָּתָה דְרָה
 אֲנָשֵׁי הָעִיר, אֲפָלוּ אֵלָיו שְׂלֵא מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְבֵא אֵלָיו, וְלֵהֲתִיעֵץ
 בְּעִסְקֵיהֶם, וְקִדַּשׁ שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל עַל-יָדֵי הַיָּשׁוּב הַדַּעַת שְׁלוֹ, כַּמָּה מִיָּנִי
 מַחְלָקָת וּסְכּוּסוּכִים בֵּין סוּחָרִים וְכוּ', כַּמָּה מִיָּנִי מַחְלָקָת בֵּין אִישׁ
 לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ' חֶסֶל וְגַמֵּר עַל-יָדֵי גְדָל עֲצָם חֲכָמָתוֹ וְיָשׁוּב דַּעַתוֹ.

וְכֵן רָאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֲנָשִׁים בְּעָלֵי
 יָשׁוּב הַדַּעַת חֶזְקִים, וְאֵל כָּל זֶה זָכוּ עַל-יָדֵי תַקְוָה שֶׁמַּחֲתֵם בּוֹ יתברך,
 וְעַל-יָדֵי הַתְמַדָּת בְּתַפְלָה וְהֵתְבוּדוֹת, כִּי עַל-יָדֵי שְׁהָאָדָם מְרַגֵּל
 אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יתברך, עַל-יָדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף זוֹכָה שְׁנִתְדַבֵּק
 מֵחוֹ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יתברך לְגַמְרֵי, וְנַעֲשֶׂה הַמַּח-מַחֲשָׁבָה אַחַד עִמּוֹ
 יתברך, וְעַל-כֵּן הַיָּשׁוּב הַדַּעַת כָּבֵר בְּאַפֵּן אַחֵר לְגַמְרֵי. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר
 (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן יט): עַל-יָדֵי אַמוּנָה — נִתְחַכֵּם, עֵינֵי שֵׁם;
 כִּי עַל-יָדֵי שְׁנִכְלָל בּוֹ יתברך, נִשְׁפָּע עָלָיו רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְנַעֲשֶׂה
 אַחַד עִמּוֹ יתברך, וְאִזּוֹ דַּעַתוֹ דַּעַת רוּחַנִית, וְדַבֵּר רוּחַנִי אֵינּוֹ תוֹפֵס
 מְקוֹם. וְעַל-כֵּן יְכוֹל לְהִבִּין דְּבָרִים לְמַעְלָה מִשְׁכָּל אֲנוּשֵׁי.

אָשֶׁר ד' תְּקִיז
בְּנַחֵל רט
ד' תְּקִיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
נְרוּ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

תְּמִידָת לְכַבִּי! אֲנַחְנוּ חַיִּים עֹשִׂים בְּעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי,
עוֹבְרִים עָלֵינוּ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, צָרוֹת יְסוּרִים, עֲנִיּוֹת וְנִדְחָקוֹת, אָנוּ
צָרִיכִים עֹשִׂים לִישׁוּעוֹת. אָדָם זָכָה וְהַתְּחַתָּן, צָרִיף לְרְאוֹת שְׁבִיתוֹ
יִהְיֶה גִן-עֵדֶן, שְׁעֹשִׂים יִרְגִישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיְכוּלִים עוֹד
עֹשִׂים בְּחַיִּים חַיּוֹתָנוּ לְהַרְגִישׁוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם רַק נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ עַל
מַלְכוּת שָׁמַיִם, אִם גַּלְף בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, נִקְבַּל שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְנִשְׁחַט אֶת הַיָּצָר הָרָע. כִּי מִהוּ יָצָר הָרָע? שְׁמִיָּצָר אֶת הָרָע,
מִהוּ יָצָר טוֹב: שְׁמִיָּצָר אֶת הַטּוֹב, אֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל' (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן מט): מִהוּ יָצָר טוֹב וַיָּצָר הָרָע? יָצָר טוֹב אֵלּוּ מִחֻשְׁבוֹת
טוֹבוֹת, שְׁאָדָם חוֹשֵׁב רַק טוֹב, הַכֹּל טוֹב וְכו', זֶהוּ יָצָר טוֹב, שְׁמִיָּצָר
טוֹב, וּמִיָּהוּ טוֹב? הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ה):
"טוֹב הַיָּוִ"ה לְכֹל". וְלִהְפֹךְ מִהוּ יָצָר רָע? מִחֻשְׁבוֹת רָעוֹת, תְּמִיד
חוֹשֵׁב רָע עַל הַזּוּלָת, הַרְהוּרִים רָעִים, חַס וְשְׁלוֹם, אָזִי גוֹרֵם צָרוֹת
רְבוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ יָצָר הָרָע. אֲבָל אִם אָדָם מְכַנֵּס אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּתוֹף הַבֵּית שְׁלוֹ, אִם אָדָם בּוֹנֶה אֶת בֵּיתוֹ עַל-פִּי הַתּוֹרָה, הוּא שׁוֹחֵט
אֶת הַיָּצָר הָרָע, וּמְקַבֵּל בְּכָל יוֹם, בְּכָל שְׁעָה וְרִגַע שְׂכָר, וּמִהוּ הַשְּׂכָר?
זֵיו הַשְּׂכִינָה. אֵיזָה יָפִי לְרְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, בֵּית יְהוּדִי, שְׁחַיִּים בּוֹ
בַּיְמֵי בְּאֵהְבָה, וְעוֹזְרִים זֶה לְזֶה, וְהִלְדִּים גְּדִלִים מְצַלְחִים, אֵיזָה יָפִי
לְרְאוֹת בְּבִקּוֹר פְּשָׁהָב הוֹלֵךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, וְהָאֵם מְכִינָה אֶת
הִלְדִּים לְתַלְמוּד תּוֹרָה וּלְבֵית-סֵפֶר, הָאֵב הוֹלֵךְ אַחֲרֵי לְעַבּוּדָה,
וְהָאֵם מְחַפֶּה לְיִלְדִים שְׂיַחְזְרוּ מִמְּקוֹמוֹת לְמוֹדִיעֵהֶם, וּכְשֶׁהָאֵב חוֹזֵר
וְאוֹכֵל בְּצוֹתָא עִם כָּל הַמְּשַׁפָּחָה אַרוּחַת עָרֵב, מְדַקְדֵק שְׂיִטְלוּ יָדִים,

רי אשר ד' תקיח בנחל

יְבָרְכוּ בְרָכוֹת, בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן, חוֹזֵר עִמָּהֶם עַל אֲשֶׁר לָמְדוּ בַּחֲדָר, בְּבֵית-סֵפֶר, דּוֹאֵג שֶׁהַיְלָדִים יִקְרְאוּ קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, יְכִינּוּ נְטִלָה עִם מַיִם, אֵיזָה שֶׁכָּר יֵשׁ יוֹתֵר מִזֶּה?! וְלִכֵּן מָה שֶׁאָמְרוּ לְעֵתִיד לָבוֹא, שִׁישְׁחֲטוּ אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, אוֹמְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁלְזֹאת יְכוּלִים גַּם עַכְשָׁיו, כִּי שֶׁכָּר מִצְוָה — מִצְוָה. אָדָם כָּל-כָּף שֶׁמַּח עִם הַמְצוּוֹת שְׁעוֹשֶׂה, עַד שֶׁאֵינּוּ רוֹצֶה שׁוּם שֶׁכָּר עוֹלָם הַבֵּא בְּשִׁבְלֵן, עֵקֶר הַשֶּׁכָּר שֶׁלוֹ, שִׁיקִים עוֹד מִצְוָה, וְזֶה תְלוּי כְּפִי שֶׁאֲנוּ מַחְנִכִים אֶת הַבֵּית עַל-פִּי הַתּוֹרָה, אֲזִי אֲנוּ שׁוֹחֲטִים אֶת הַיֵּצֵר הָרָע, וְנִשְׁאָרִים עִם הַיֵּצֵר טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' תקיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֵלְתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאָת חֵן לְךָ עַל זֶה, כִּי אֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזְכוֹת הַרְבִּיּוֹת, אֲשֶׁר כָּל הַמְזוּכָה אֶת הַרְבִּיּוֹת אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ.

אוֹדוֹת שֶׁשְׂאֵלְתָּ וְכוּ', כָּל אֲשֶׁר קוֹרֶה עַכְשָׁיו, זֶה רַק לְהַזְכִּיר לָנוּ, שֶׁכְּלָנוּ נַחְזוֹר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח אֲזִהָרוֹת, וְאִם אָדָם שׁוֹמֵעַ לְאֲזִהָרוֹת וּמְקַבֵּל וְשׁוֹב עַד הַמַּכָּה, אֲזִי לֹאֲחִים מִמֶּנּוּ אֶת הַיְסוּרִים. אֲבָל אִם אָדָם לֹא שׁוֹב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, תִּכְף-וּמִיד בְּשַׁעַה שֶׁמְשַׁגְּרִים לוֹ אֶת הַיְסוּרִים, מִסְּפֵן צְרִיף לְסָבֵל עוֹד יוֹתֵר יְסוּרִים. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחֵם נג'): מָה זֵית אֵינּוּ מוֹצִיא שְׁמֵנוּ, אֶלָּא עַל-יְדֵי כְּתִית, אִף יִשְׂרָאֵל אֵינָם חוֹזְרִים לְמוּטָב אֶלָּא עַל-יְדֵי יְסוּרִים. כְּמוֹ-כֵן אָדָם, כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב, לֹא יִקַּח סֵפֶר תְּהִלִּים וְיִוְרִיד דְּמַעוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ', כִּי מְרַגֵּשׁ שֶׁאֵינּוּ חֹסֵר דָּבָר, אֲבָל בְּרַגַע שֶׁמְקַבֵּל מְכוֹת, זֶה מְעוֹרְרוֹ מִשְׁנֵתוֹ וּמְזַכְּרֵנוּ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם נִכְנָסֵת הַצָּרָה כְּבָר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, בֵּר

אֲשֶׁר ד' תְּקִיחַ בְּנַחֵל רִיא

מִיָּנֹן, לֹקַח סֵפֶר תְּהִלִּים וְשׁוֹפֵף דְּמַעוֹת כַּמִּים, לְהַסִּיר מִמֶּנּוּ רוּעַ הַגְּזֵרָה. וְלִכְן חָבַל לְחַכּוֹת עַד שְׂיִקְבַּל אֶת הַמַּכָּה, וְאִזּוּ יָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הַטּוֹב בְּיֹתֵר לְחֹזֵר כְּבָר עֲכָשׁוּ לְקוֹנֹו, קִדְּם שֶׁהִגִּיעַ עָלָיו הַסַּבָּל. וּבְאֵמַת אַחַר שֶׁעֲבָרָה עַל עִם יִשְׂרָאֵל שׁוֹאָה גְּשָׁמִית, שֶׁהֲרֹגוּ, שָׂרְפוּ, חָנְקוּ, שֶׁחֲטוּ בְּכָל מִיָּנִי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאִכְזָרִיּוֹת מְלִיוֹנִים יְהוּדִים, וְאַחַר שֶׁעֲבָרָה עַל עִם יִשְׂרָאֵל שׁוֹאָה רוּחַנִית, גְּזֵרַת שְׂמַד, אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּזֹאת לְעַם יִשְׂרָאֵל מִימֹת עוֹלָם, שְׂמַד הַמּוֹנִי עַקְבִּי, שֶׁהִעֲבִירוּ עַל הַדַּת מְלִיוֹנִים מְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעָקְרוּ מֵהֶם אֶת הַאֲמוּנָה, עַד הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁמִּתְחַנְּכִים יוֹתֵר מִמְּלִיוֹן יְלָדִים יוֹם יוֹם בְּחַנוּף כַּפְּרָנִי, שְׂאִינָם יוֹדְעִים "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ" הַאֲלֵקִינוּ הַיְיָ" הַאֲחֵד", וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וְאוֹהֵב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה שֶׁיָּשׁוּב אֵלָיו, וְשׁוֹלַח לָנוּ שְׁלִיחִים, אֲזִהְרוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲדָ אָנוּ מְסַכְּנִים, אֵינָנו שְׂמִים לֵב עַל זֶה, וְהוֹלְכִים בְּקִטְנוּת וּמְרִיבוֹת, בּוֹכּוּחִים וּבְאֵי הַבְּנוֹת, בְּגִזְעָנוֹת אַרְוֶרָה, עַד שֶׁאֲחֵד לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת זוּלָתוֹ; וְהִנֵּה שׁוֹמְעִים לְפִתְעַל אֵיזָה אֲבָרָה צָעִיר שֶׁנִּפְטָר, בַּר מִיָּנֹן, וְהוֹתִיר אֶלְמָנָה עִם אֶחָד-עֶשֶׂר יְלָדִים, וּבְרַגַע הִרְאִישׁוֹן לֹא קוֹלְטִים מֵה קוֹרָה פֹּה, כִּי אֵין זֶה קְרוֹבוֹ מִמֶּשׁ, וְהִנֵּה לֹא חוֹלֵף זְמַן רַב, וְשׁוֹמְעִים אֲשֶׁה צָעִירָה נִפְטָרָה, בַּר מִיָּנֹן וְכוּ'. וְכֵן קוֹרָה בְּכָל יוֹם יוֹם, שְׁשׁוֹמְעִים מְקָרִים מוֹעֲזָעִים, אֲנָשִׁים צָעִירִים, נָשִׁים צָעִירוֹת, יְלָדִים, גְּחֻטָּפִים בְּאֶבֶם לְבֵית עוֹלָמָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְאֵין יוֹדְעִים עַל מֵה וְלָמָּה בָּאָה לָנוּ הַצָּרָה, וְאֵין לוֹמְדִים לְקַח, כִּי אֵין זֶה אֲצִלָּנוּ, אֲלֵא אֲצִל הַשֶּׁכֶן, אֲצִל הַהוּא וְכוּ'. וּמִזֶּה בָּא, שְׁלֹא דֵי שֶׁהִעֲבִירוּ עַל הַדַּת מְלִיוֹנֵי יְהוּדִים מְאַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֻצְפָּה גְּדוּלָּה וּבְרַשְׁעוֹת נוֹרָאָה, שֶׁחֲטָפוּ יְלָדִים מִחֵיק הוֹרִיָּהֶם, וְהִעֲבִירוּם בְּעַל פְּרָחִם עַל דַּת יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא יִקְיָמוּ מְצוּוֹת וְתוֹרָה, שְׁלֹא יִדְעוּ קִדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְטְהָרָתָן, וְאֵם לֹא דֵי בְּזָה, עוֹד מְכַרְיָזִים בְּלִי בּוֹשָׁה כָּלֵל שֶׁהוֹלְכִים לְעַקֵּר אֶת כָּל הַיְהוּדוֹת מִשְׂרָשָׁה. אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אַתֶּם מִתְחִילִים אִתִּי! ? הִנֵּה אָבִיא עֲלֵיכֶם שְׂבָעִים אַמּוֹת, וַיַּעֲשׂוּ בְּכֶם שְׂפָטִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. וְלִכְן עָקַר הַחֹב הַמְּנַח עֲתָה עַל כָּל אֲחֵד — לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לְאֶחָד אֶת עִם יִשְׂרָאֵל יַחַד, לְחֹזֵר אֶל הַשְּׂרָשִׁים, לְלַמַּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם מְצוּוֹת, לְהִרְבּוֹת בְּאֲמוּנָה, לְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת וְלַמּוֹדוּ

הַקְדוּשׁ וְסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, וְאִם נַעֲשֶׂה אֶת זֹאת, כְּהַרְף עֵין נִוְשָׁע.
הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' תְּקִיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ", קְדוֹשׁ קְדוֹשִׁים,
הַזֵּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה
בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֹו, עַד שִׁיְהִיָּה נְטִבֵע בְּטִבֵע גְּמוּר אֲצֻלְכֶם, שְׂאִין
עֲצָה אַחֲרֵת בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק לְכַרַח מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֲלִיו
יִתְבָּרַךְ, וְלִדְבַר עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל אֱלוֹ מְאַנְשֵי שְׁלוֹמָנוּ, שֶׁהַתְּנַהֲגוּ
בְּדֶרֶךְ וּבְאִפְן הַזֶּה — גְּדָלוֹ וְהַצְּלִיחוּ בְּחַיֵּיהֶם מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנוּ ו"ל
בְּעֲצָמוֹ אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנר), שֶׁהַעֲקָר שְׂזָכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָתוֹ
הַזֶּה רַק עַל-יְדֵי שֶׁהִלָּךְ בְּאִפְן וּבְדֶרֶךְ זֶה — לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ
כְּפָרָא־סֻטִיק מִמֶּשׁ, הַיְנוּ כְּאֲדָם פְּשׁוּט, אֲשֶׁר תָּמִיד מְדַבֵּר. וּבְפִרוּשׁ
אָמַר, אֲשֶׁר אִם הָיָה יוֹדֵעַ בְּתַחֲלִילַת עֲבוּדָתוֹ מַעֲלַת הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין
קוֹנֹו, לֹא הָיָה מְסַגֵּף כָּל-כָּף אֶת הַגּוֹף בְּתַעֲנִיּוֹת וּבְסִגּוּפִים, רַק מַה
שֶׁעֲשֶׂה בְּשָׁנָה, הָיָה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד. כִּי בְּאֲמַת אִם הָאָדָם יוֹדֵעַ
בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
אֲזִי תָּמִיד מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמִי שֶׁרַגֵּיל בְּזֵה,
אֲזִי אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְנֹעַם בְּעוֹלָם מְזָה, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים וּמְשִׂיחִים עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ, מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת
זֵיו חֵיוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שֶׁמְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת
הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְחוּץ כְּמוֹ הָעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֵּה שֶׁל שִׂיחָה בֵּינוֹ
לְבֵין קוֹנֹו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וּבְפִרְטִיּוֹת כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ
נִגְעֵי לְכָבוֹ וּמְכַאוּבָיו בְּמָה שֶׁחֲטָא וּפָגַם וְלְכַלְכֵּךְ אֶת נַשְׁמָתוֹ וְכוּ', הוּא
צָרִיךְ לְעֶסֶק בְּזֵה בְּיוֹתֵר.

וְצָרִיךְ לִידַע, כִּי אֵין שׁוּם דְּבוּר הוֹלֵךְ לְבִטְלָה, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי

כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁכַת עֲרֻבוֹת נַעַם וְזוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַרֵּךְ לְמַטָּה, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי בְּלֹא הַתְּבוּדָדוֹת הָאֵדָם מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי טַעֲוִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת מְכַנְּסֶת אֶמֶת אַחֲרַת בְּאֵדָם, כִּי בְּלֹא הַתְּבוּדָדוֹת הָאֵדָם אֵינּוּ מֵיֵשֵׁב כָּלָל, כִּי נִפְרָדַת אֲצִלוֹ הַמְּחַשְׁבָה שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ מִהַדְּבוּר וְהַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהֵם הָרוּחַ וְהַנְּפֶשׁ. כִּי עֵקֶר הַתְּכִלִּית הוּא שְׂיִזְכָּה הָאֵדָם לְיַחַד אֶת נַפְשׁוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ יַחַד, הֵינּוּ מַעֲשִׂיו וְדְבוּרָיו וּמַחְשַׁבְתּוֹ יִהְיוּ אֶחָד, דְּבוּקִים בְּאֶחָד יַחִיד וּמֵיֵחָד, וְאִזּוֹ הוּא עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרֵי, אִף שְׁמַבְחוּץ נִדְמָה כְּשֶׁאֵר בְּנֵי־אֵדָם עִם אוֹתָם הָאֵיבָרִים וְהַגִּידִים וְהַמְּלַבּוּשִׁים, אֲבָל בְּפִנְיִמִיּוֹת הוּא עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרֵי, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּדָבָר זֶה — אִיךָ שְׁמַקְשֶׁרֶת מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ אֶל מַעֲשִׂיו וְדְבוּרָיו. וְכָל זֶה זֹכִים רַק עַל־יְדֵי הַתְּבוּדָדוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הַדְּבוּר, הִיא הַמְּקַשֶּׁרֶת בֵּין הַמְּחַשְׁבָה שֶׁהִיא הָרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ, לְבֵין הַמַּעֲשֵׂה, תְּכִלִּית הַגְּשָׁמִיּוֹת. וְזֶה כָּל עֲנִיָּן הַבְּרָכוֹת וְהַתְּפִלוֹת וְהַהוֹדָאוֹת שֶׁאֵנּוּ מְבָרְכִים וּמַתְּפַלְלִים וּמוֹדִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ בְּקִיּוֹם כָּל מַצְנָה אוֹ אֲכִילַת דָּבָר גְּשָׁמִי, כִּי הַדְּבוּר שֶׁהוּא הָרוּחַ, הוּא הַמְּמַצֵּעַ בֵּין הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ, לְבֵין הַמְּחַשְׁבָה שֶׁהִיא הַנְּשָׁמָה, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֵדָם מְרַבֵּה לְדָבָר עֲמוֹ יִתְבַרֵּךְ, אִזּוֹ מוֹצֵף וּמְטַהֵר אֶת הַנְּפֶשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שָׁלוֹ, וְזוֹכָה שְׁמַאִיר לוֹ תְּמִיד.

וּמוֹהַרְנ"ת ו"ל כְּשֶׁזָּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוֹ ו"ל סִפֵּר, שֶׁהֵעֱקָר מֵהַ שְׂחַחְזִיקוֹ אֲצֵל רַבְּנּוֹ ו"ל הִיָּה בְּזֶה שְׂתַכְּף־וּמִיד שְׁבוּעַ אַחַר הַתְּקַרְבוֹתוֹ אָמַר לוֹ רַבְּנּוֹ ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אוֹן וּוִיטְעֵר אִי גִייעֵר גּוּט אַז מְעַן רַעְדֵט זִיךְ אוֹיס דָּאס הָאָרְץ פֶּאָר הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ אַזוֹי ווִי פֶּאָר אִיין אֶמֶת'ן גּוּט'ן חֵבֵר [נִיּוֹתֵר טוֹב מְאֹד כְּשֶׁזֹּכִים לְדָבָר עִם הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ כְּמוֹ שְׁמַדְבָּרִים וּמְשִׁיחִים לְפָנֵי חֵבֵר גְּאָמָן]. וּמוֹהַרְנ"ת ו"ל נִתְקַרֵּב בִּימֵי הַסְּלִיחוֹת תְּקַס"ב, וְתַכְּף־וּמִיד אַחַר רֵאשׁ הַשָּׁנָה בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה נִכְנַס אֶל רַבְּנּוֹ ו"ל, וְשִׁפָּף אֶת נַפְשׁוֹ לְפָנָיו מְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת, אִזּוֹ לְקַחוּ רַבְּנּוֹ ו"ל סְבִיבוֹת כְּתַפְּיוֹ, וְאָמַר לוֹ כְּנ"ל. וְהִיָּה מוֹהַרְנ"ת ו"ל מְסִפֵּר, כִּי רַק דְּבוּרִים אֵלוֹ הִחִיו אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי מַצְבִּים שֶׁעָבְרוּ עָלָיו בְּחַיָּיו,

ריד אֲשֶׁר ד' תקיט בְּנַחֵל

ובכפרטיות בהשנים של תחלת ההתקרבות, שעברה עליו מרירות דמרירות מזוגתו וממשפחתו ומבני עירו וכו', ולא היה יכול לשית עצות לנפשו, כי אם על-ידי עצה זו, שהיתה דרכו לבלות הרבה הרבה בתפלה והתבודדות.

ועל-כן אל תהיו בטלנים! ראו לברח מכל מיני דמיונות, ותרבו בתפלה והתבודדות, ושיתח ביינכם לבין קונכם, אשר זוהי הצלחה נצחית לגנח נצחים. ותשמרו את עצמכם מבטול זמן, שהוא עון חמור עד מאד, ומה גם שמביא את האדם לעברות חמורות, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן. ומאד מאד תזהרו בענין זה, לבל יעבר לכם יום מבלי להתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. ואין צריכים להיות חכם בדבר זה, אדרבה, כל מה שפשוט יותר טוב ויותר מצליח. ורבנו ז"ל ספר, שבתחלה היה נדמה לו, שאף אחד אינו שומע לו, והיתה לו חלישות הדעת והפסיק וכו', ואחר-כך התחיל עוד פעם וכו', וכן היו לו אלפי ורבות עליות וירידות, עד שפעם אחת קבל על עצמו — יעבר עלי מה, אני כבר לא אחזור מהשם יתברך בשום אופן שבעולם, ועל-ידי-זה הצליח. ועל-כן עליכם לקבל על עצמכם קבלה חזקה, איך שהוא אף פעם לא לברח כבר מהשם יתברך, רק תמיד להיות רגיל לדבר עמו יתברך, פאשר ידבר הבן אל אביו. ורבנו ז"ל קיים את זה עד הסוף ממש, פאשר ראו אנשי שלומנו אף בימים האחרונים, שהיה עוד עם גופו בעלמא הדין — דבר עמו יתברך. ופעם אחת פתח אחד את חדרו, כי היה לו המפתח, ומצא את רבנו ז"ל שוכב בפשוט ידים ורגלים, ובוכה ומבקש הרבה מהשם יתברך, שיחוס וירחם עליו, וזה היה בקיץ תק"ע, אשר עצם חלישותו אז אי אפשר לשער בשכל אנושי כלל, כי היו מכרחים להוליכו על פסא, כי לא היה יכול לילך על-פירב, ופה מוצאים אותו שוכב על הארץ בפשוט ידים ורגלים, ובוכה ומבכה שמים וארץ, שימחל לו השם יתברך, ויזכה להיות איש פשר באמת. ועל-כן ראו מה לפניכם, ותקבלו מזה מוסר השכל, איך שצריך האדם לבטל את גשמיותו ואת ישותו, ולא יחפץ בשום דבר, רק את השם יתברך, ותמיד תמיד רק לחזר אליו יתברך

אֲשֶׁר ד' תְּקִיט בְּנַחֵל רטו

בתמימות ובפשטות גמורה, ולבקש כאלו עדין לא התחיל כלל; כי עקר המניעה לתפלה והתבודדות, כי בכל פעם כשכא אל השם יתברך, נדמה לו שפכר הנה הרבה אצלו יתברך, וכאלו ככר ספר ספור וירידה זו אליו יתברך וכו', ועל-כן מתרשל בזה מאד מאד. ובאמת אם הנה האדם יודע את האדם, באילו פנים הוא נראה, הנה בא אליו יתברך בכל פעם מחדש. וזו היתה הצלחת רבנו ז"ל, שכל פעם בא אליו יתברך מחדש ממש, כאלו מתחיל עכשו בעבודת השם יתברך, וכאלו עדין לא עשה שום דבר, ועל-כן הנה לבו שבור פחד, ונשבר לאלפי אלפים רסיסים וכו', ועל-ידי-זה עלה בכל פעם מעלה מעלה וכו' וכו', כי המרגיל את עצמו לבוא בכל פעם אליו יתברך בלב אמת, ומספר את כל אשר עם לבו לפניו יתברך, הוא זוכה להעשות עיל בלא בר, הינו שנותנים לו, מדרגה זו, שיפגס תמיד בכל העולמות בלי רשות וכו' וכו'.

ומוהרנ"ת ז"ל ספר פעם אחת, כשכל משפחתו היו עמו בכעס וברגז על אשר נתקרב אל רבנו ז"ל וגרשו אותו מביתו, והלה רגלי לברסלב, ולא מצא את רבנו ז"ל, ועל-כן לא הנה יכול לדבר עמו אז, וכן אחר-כך בא רבנו ז"ל וגרשו, ופקד עליו, שתכף-ומיד יחזר לביתו, ולא היתה לו בררה, והכרח לחזור, ואז נכנס אל תוך היער וככה הרבה, כי הנה לו מר מכל הצדדים, ואז ראה, כי אין לאדם רק השם יתברך בעצמו, ובשעת צרותיו של אדם אין לו אל מי לפנות, כי אם אל השם יתברך בעצמו.

(ובאמת רבנו ז"ל בחכמתו העמקה ידע והבין כל מה שעובר עליו, ורצה להכניס בו ידיעה והשגה זו, שאין להאדם שום בררה רק השם יתברך בעצמו, ועל-כן סבב עמו בסבובים כאלו וכו' שגרשו וכו', והפל הנה למען לחקק בדעתו ענין זה. והוא זכה אחר-כך בכת רבנו ז"ל אל מה שזכה, עד שהוריש לנו "לקוטי-הלכות" בזה).

ובאמת, ידידי היקרים! עליכם לדעת, כי אין להאדם שום בררה שיכולה לעזר לו, רק השם יתברך בעצמו, כי בשעת צרותיו

של אדם, שום ברִיָּה לא תֵּעָזֵר לוֹ, רק אֵלֹהֵי הַדְּבוּרִים שֶׁדָּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל־כֵּן מוֹכָא בְּתַנָּא דְּבִי אֱלִיהוּ (פֶּרֶק טו): לְפִי שְׁכַל הַמְּרַבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם הַמְּלוֹיִן לוֹ לְאָדָם, עַד שֶׁמִּגִּיעַ אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ; כִּי בִשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל אָדָם אֵין מְלוֹיִם אוֹתוֹ כֹּל הוֹנוֹ לְהַמְּלִיץ בְּעַדּוֹ, כִּי אִם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

וְכַמוֹכָא בְּמִדְרָשׁ קִהְלֵת רַבָּה: מְשַׁל לְאָדָם שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה חֲבָרִים: הָאֶחָד אוֹהֵבוּ מְאֹד, וְהַשְּׁנַי אוֹהֵבוּ וְלֹא כָּל־כָּף, הַשְּׁלִישִׁי לֹא הָיָה אוֹהֵבוֹ וְלֹא חוֹשְׁבוֹ לְמֵאוּמָה. פַּעַם אַחַת שָׁלַח הַמֶּלֶךְ לְקָרָא לְאוֹתוֹ אָדָם, וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִבְהִילוּהוּ לְהִבְיֵאוּ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה זֶה הָאָדָם מִתְּפַחַד וּמִתְּיָרָא וְאוֹמֵר: שָׁמָּה הִלְשִׁינוּנִי לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִהְיֶה גַּנִּי, אֵין לִי טוֹב, כִּי אִם לְקָרָא לְחֲבָרֵי אוֹהֵבֵי, שֶׁבְטָחָה נִפְשִׁי בּוֹ, וְאוּלַיִכְנִי עִמִּי לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, כִּדִּי שְׂיִמְלִיץ לִי טוֹב לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. הֵלֶךְ וְקָרָא אוֹהֵבוֹ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ יוֹתֵר מִהַשְּׁנַי, וְסִפֵּר לוֹ הָעֲנָן, וְלֹא אָבָה לְלַכֵּת עִמּוֹ, וְלֹא הִשְׁגִּיחַ עָלָיו, עָזְבוּ וְהֵלֶךְ בְּפָחִי נִפְשׁ. אָמַר: אֵלֶּךְ אֶל הַחֲבָר הַשְּׁנַי, וְאַבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ לְלַכֵּת עִמִּי לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, הֵלֶךְ וּבִקֵּשׁוּ, אָמַר לוֹ: לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא אֶכְנֶס עִמָּךְ, אֲבָל אֵלֶּךְ עִמָּךְ לְשִׁמְרָךְ בְּהַרְדָּה מִפְּגָעִים רָעִים, וּכְשֶׁאֲגִיעַ לְחֹצֵר הַמֶּלֶךְ — אֶעֱזָבְךָ וְאֵלֶּךְ לְדַרְכֵי. הֵלֶךְ אֶצֶל הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁלֹּא הָיָה חוֹשְׁבוֹ לְכֻלוֹם, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לִילֵךְ עִמּוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְסִפֵּר לוֹ כֹּל מַה שֶׁאַרְעַע לוֹ עִם שְׁנֵי חֲבָרָיו, אָמַר לוֹ: אֵל תִּירָא, אֲנִי אֵלֶּךְ עִמָּךְ וְאַכְנֶס לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַמְלִיץ בְּעַדְךָ, עַד שֶׁתִּנְצֵל מִיַּד הַמֶּלֶךְ. הֵלֶךְ עִמּוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְלָמַד עָלָיו זְכוּת, וְהִצִּילוֹ מִיַּד הַמֶּלֶךְ.

הַחֲבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ בְּיוֹתֵר — הַמְּמוֹן הוּא, שֶׁהָיָה חָבִיב לוֹ מְכֹל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, הוּא שֶׁעוֹזְבוֹ בְּיוֹם פְּטִירְתּוֹ, וְלֹא יוֹלִיךְ בְּיָדוֹ מֵאוּמָה, שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים מֵט, יח): "וְלֹא יִרְדּוּ אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ". הַחֲבָר הַשְּׁנַי הֵם הַבְּנִים וְהַקְּרוֹבִים, שֶׁמְלוֹיִן לְאָדָם עַד הַקָּבֵר, וְלֹאֲחֵר שֶׁנִּקְבַּר נִפְרְדוּ מֵעָלָיו וְעִזְבוּהוּ. הַחֲבָר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִמְלִיץ בְּעַדּוֹ טוֹבָה, הֵם הַתְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שֶׁהוֹלְכִין עִמּוֹ בְּפְטִירְתּוֹ, לְהַמְּלִיץ טוֹב בְּעַדּוֹ, שְׁנֵאֲמַר (יִשְׁעְיָה נח, ח): "וְהֵלֶךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָךְ". וְהַמֶּלֶךְ שֶׁשָּׁלַח אַחֲרָיו, הוּא מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁאֵין לְפָנָיו

אֲשֶׁר ד' תְּקִיט בְּנַחֵל רִיז

מֵשׂוּא פָּנִים וְלֹא מִקַּח שַׁחַד, וְלֹא יִנְצֵל אָדָם מִדִּינּוֹ, כִּי אִם בְּתוֹרָה
וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַמְדַרְשׁ.

וּבְאֵמֶת צְרִיכִים לְחֹזֵר עַל הַמְדַרְשׁ הַזֶּה תָּמִיד, כִּי הָאָדָם בְּזֶה
הָעוֹלָם הוּא בְּסִפְנֵי גְדוּלָה, וְעַקֵּר הַסִּפְנָה — כְּשֹׁנְדָמָה לוֹ, שֵׁישׁ לוֹ
אִיזוֹ עֲצָה בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל תִּכְף־וּמִיד כְּשֹׁאָדָם זוֹכֵר דְּבַר זֶה,
יֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם בְּרִיָּה רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ הוּא הַכִּי
מֵאֲשֶׁר בְּחַיּוֹ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

וְדָבָר זֶה הַטְּבִיעַ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בְּלֵב מְקַרְבִּיו, וְעַל־כֵּן כָּל
תַּלְמִידָיו הָאִירוּ בְּאֵפֶן אַחַר לְגַמְרֵי בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ו"ל, כִּי אֲצֻלָּם הִיָּה
הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל בְּאֵפֶן חֵי מַמְשׁ.

וְהִיָּה רַגִּיל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר עִם תַּלְמִידָיו הַרְבֵּה אֵיךְ
שֶׁהִנְהִיגוּ וְהִרְגִּילוּ רַבְּנוֹ ו"ל בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל הַתְּבוּדָדוֹת;
כִּי רַבְּנוֹ ו"ל מְרַב חֻקְמָתוֹ סִבֵּב עִם מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בְּכֹל מִינֵי סְבוּבִים,
עַד שֶׁיִּהְיֶה נֹעֵשֶׂה כְּלִי, שִׁיּוּכֵל לְהַמְשִׁיךְ אֶת דְּרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט הַזֶּה
בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

וּפְעַם אַחַת הַתְּבִטָּא מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: כְּמוֹ שֶׁעֲכָשׁוּ הִיא דְרָךְ
כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים — עֲטִיפַת הַצִּיצִית וְעִטוֹר הַתְּפִלִּין, כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ
תֵּהִיָּה אִזּוֹ דְרָךְ כְּבוֹשָׁה שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת. הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁעֲכָשׁוּ כָּל
בֵּר יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֶׁעָלְיוֹ לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם עִם צִיצִית וְתְּפִלִּין,
כְּמוֹ־כֵן כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוֹ תֵּהִיָּה דְרָךְ שֶׁל הַתְּבוּדָדוֹת קְבוּעָה בְּלֵב
כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי מְשִׁיחַ יִגְלֶה אֶת אֲמַתַּת זֵיו אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי
רַב כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִדְעוּ עֲנִיָּן אַחֵר, רַק מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר וְיַעֲבֹר יִבְרָחוּ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה.

וְכָל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד מִתַּלְמִידֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, הִיָּה בְּעַל מִתְּבוּדָד
גְּדוֹל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר כָּלֵל, וְהָיוּ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת בֵּינָם כָּל אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוֹ, תַּלְמִידֵי רַבְּנוֹ ו"ל, כִּי הָאוֹר וְהַיּוֹר וְהַחַיּוֹת וְהַתְּשׁוּקָה
שֶׁהַכְּנִיס מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בְּתַלְמִידָיו הִיָּה בְּתַבְּעָרָה עֲצוּמָה וּבְצִמְצוּם

ריח אשר ד' תקיט בנחל

נפלא, ולכל אחד ואחד מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל היו דבורים ערבים ומתקים עד מאד מאד בלמוד דרכי ועצות רבנו ז"ל.

והאיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל מחבר ספר באור הלכות) ספר, כי עקר התעוררותו בעבודת השם יתברך עוד מימי קטנותו היה על-ידי שהיה רואה תמיד את אביו ר' נחמן טולטשינער ז"ל מדבר עמו יתברך, והרבה פעמים מצא את אביו שוכב בפשוט ידים ורגלים, ובוכה אליו יתברך, וזה עורר את לבו מאד מאד בעבודת השם יתברך, עד שזכה להתעלות אחר-כך למעלה למעלה וכו'. כי גם הוא היה בעל מתבודד גדול עד להפליא, ימים ושנים שלמות הפריש את עצמו מבני-אדם, והיה מבילה ביערות ובשדות, ומתבודד עמו יתברך במקרות צורים ועל גבי הרים וגבעות בקיץ ובחורף, עד שזכה להגיע אל דבקות כזו, אשר תמיד דבר עמו יתברך. והיו שפתותיו נעות בתפלות ובקשות אליו יתברך, אף שהיה מסתובב בין אנשי שלומנו בהקלוז, דבר עמו יתברך, ולא היה אכפת לו אם הוא בעמק היער או אם הוא בין אלפי אנשים. וכל אלו מאנשי שלומנו שהסתובבו סביבו, לקחו ממנו את ההתעוררות הזו וכו'. וכן עקר הצלחת אנשי שלומנו בכל ערי פולין היתה, על-ידי הרב החסיד ר' יצחק ברייטער ז"ל, שהוא היה בעל מתבודד גדול, והקניס דבר זה בין אנשי שלומנו, עד שהיה אצלם חק ולא יעבר ענין זה של התבודדות ושיחה בינם לבין קונם, והיו להם חדרי התבודדות. והדבר הראשון של מקרב חדש — היה לו להתבודד עמו יתברך. ונקדה זו הטביע הנ"ל בכל אחד ואחד מאנשי שלומנו בפולין, ועל-פני גדלו והצליחו כל-כך, והיו לאות ולמופת לכל אחינו בני ישראל, כי נכנסו בתאי הגז רחמנא לצלן, עם התבודדות שירות ותשבחות.

וספר לי אחד אוד מוצל מאש, כי במחנה ההסגר שהוא היה, היו כמה חסידי ברסלב, והיו תמיד שמחים ועלזים, ובלילה בשכלם ישנו היו הם מתבודדים, ואף שהיו כלם רצוצים ושבורים וכו' לא מנעו את עצמם מזה, ואף שהדבר היה תלוי כמה פעמים

אֲשֶׁר ד' תְּקִיט בְּנַחַל רִיט

בְּסִפְּנֵי נִפְשׁוֹת מִצַּד הַרוֹצְחִים, יִמַּח שְׁמֵם וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא מְנַעו אֶת עֲצָמָם מִזֶּה, וְעַד הִרְגַּע הָאֲחֵרוֹן דִּבְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לָכֵם, כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם גִּיהֵנוּם כְּזֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, לְקַחוּ מִן הָאָדָם הַכֹּל: אֲשֶׁתּוֹ וּבְנָיו, אֶת בֵּיתוֹ וּרְכוּשׁוֹ, אֶת הַמְצוּוֹת, הַכֹּל הַכֹּל, לֹא נִשְׁאַר לָהֶם רַק הַדְּבָר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁעַר בְּדַעְתְּכֶם אֵילּוֹ דְּבוּרִים הֵם מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי כְּשֶׁאָדָם בָּא אֶל בַּטּוֹל אֲמַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הַדְּבוּרִים שְׁלוֹ כְּכַר דְּבוּרִים אַחֲרִים לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְאִין לָךְ עוֹד מְקוֹם מְקַלֵּט יוֹתֵר טוֹב לְהָאָדָם כְּמוֹ תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי הַמְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ עוֹד בִּימֵי גַעוּרָיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי יֵאָחַז בְּעַבְדָּה זוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וְעַל-כֵּן חֲזָקוֹ וְאִמְצוֹ מְאֹד מְאֹד, וְתִאֲחִזּוּ בְּעַבְדָּה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה הַזֶּה תְּמִיד, עַד הִרְגַּע שֶׁתְּצַטְרְכוּ לְהַפְרִיד הַנְּשִׂמָה מִהַגּוּף, וְאֲזוֹ תֵּרְאוּ מַה שֶׁפְּעִלְתֶּם עִם כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁדַּבַּרְתֶּם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְפִרְטוּיֹת הַדְּבוּרִים שֶׁל יְמֵי הַנְּעוּרִים, בְּשַׁעַה שֶׁעָבַר עֲלֵיכֶם מַה שֶׁעָבַר, מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ', אֲזוֹ הָיוּ לָכֵם דְּבוּרִים אַחֲרִים, אֲשֶׁר לְמַעַלָּה מְאִירִים מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּשַׁעַה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שֶׁעוֹבֵר — קִטְנוֹת וּמְרִירוֹת וִירִידוֹת וְכוּ', וּבּוֹכָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ כֹּל-כֶּף שָׁבוּר, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאִין לְדְבוּרָיו שׁוֹם טַעַם וְרִיחַ, מְרַב חִלְשׁוֹת דַּעַת וְכוּ' וְכִשְׁלוֹנוֹתָיו וְכוּ', אֲבָל כְּשִׁיבּוֹא לְמַעַלָּה, יֵרָאֶה כִּי דִּיקָא אֵלּוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁדַּבַּר בְּקִטְנוֹת וּבְמְרִירוֹת עֲצוּמָה כְּזוֹ וְכוּ', בְּיֵאוּשׁ וּבְנִפְיָלָה כְּזוֹ וְכוּ', דִּיקָא דְּבוּרִים אֵלּוֹ מְאִירִים שֵׁם מְאֹד מְאֹד.

וְעַל-כֵּן חֲזָקוֹ וְאִמְצוֹ, וְאֵל תִּהְיוּ בְּטִלְנִים, וְתִרְבּוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ עֲלֵיכֶם אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֲלֵינוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִזְכֶּה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רכ אשר ד' תקכ בנחל
ד' תקכ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויךדפו אל הבחור היקר לי
מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו
יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי זה יותר משלשים פעם, ועדין לא יצא
לי לכתב לך.

מה אמר לך, יש מכתב ב"עלים לתרופה", שכותב מוהרנ"ת
ז"ל לבנו ר' יצחק, שחכה ממנו בכל פעם מכתב, "שכל זה עצת
היצר, שנוכנס בבני הנעורים לחכות בכל פעם על מכתבים", עין
שם. כמו-כן אכתב לך: הן אמת, שאני יודע ומבין ומרגיש מרחוק
תשוקת לבך אלי, אף צריכים לצמצם ההתלהבות, ובפרטיות
ההתלהבות לבוא לכאן, פי בהיותך בארץ ישראל יוצא מזה טובה
גדולה — הן לך והן לי.

לנכון קבלתי את ... ותשואת חן לך על זה, ותראה להמשיך
לשלח כל מה שתקבל, והשם יתברך ירחיב לך תמיד.

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף סך 550 שקלים בעבור ההוצאות, ואם אתה
צריך יותר — אשלח לך.

אחי, אחי! ראה לקשר את עצמך אליו יתברך במקום שאפה
שם, ומשם תראה להמשיך את עצמך אל רבנו ז"ל, לדעת, הנה
טוב בכל האפנים בשבילך שתשאר בארץ ישראל, וראה להתחבא
בבית מדרשנו "היכל-הקדוש", ובפרטיות עכשו כשאינ שם שום
ברכה, עליך להתמיד ביותר במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן
ערוך, ולהרבות בתפלה והתבודדות, ולהתפלל התפללות הקבועות
לאט לאט מלה במלה בחיות ובדבקות מתוך הסדור ניקא.

ד' תַּקְנָא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תש"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מַכְתָּב ... גֵּרוֹ יְאִיר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

וְהִנֵּה כָּל הָעִנְיָן הִזָּה רְאוּי לְדַבֵּר עִם רַב מְבָהֵק, אֲבָל בְּאֵמַת מַה שְּׁהַעוֹלָם אוֹמְרִים, שָׁאם אַרְס, כְּדַאי יוֹתֵר לְהַנְשֵׂא וְאַחַר-כֵּן לְגַרֵשׁ, מְלַעֲזֵב אֶת הַשְּׂדוּף, עֲדִינן לֹא מְצֵאתִי מְקוֹר לְזֶה, אֲבָל בְּסֵתֶם שְׂדוּף בְּלִי אַרוֹסִין (הִינּוּ כְּתִיבַת תְּנָאִים אֲצִלְנוּ), כְּזֶה אֵינן חֲשֵׁשׁ כָּלֵל וּכְלָל, וַיִּכּוֹל לְהִתְחַרֵּט. וְעִינן בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי הַרַמְ"א (אֲבָן הָעֶזֶר, סִימָן מַה, סְעִיף ב'), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וְכֵן מַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם, לְפַעְמִים חוֹזְרִים בְּשְׂדוּכִים וְהַסְּבִלוֹנוֹת חוֹזְרִים, וְלֹא נִהְגוּ לְהַצְרִיכָה גִט", וְאַף שְׁשֵׁם מְדַבֵּר, כִּי הַסְּבִלוֹנוֹת שְׁהִיוּ נוֹהֲגִים לְתַת הִזָּה כְּמוֹ קְדוּשִׁין, אֲבָל הַהִלְכָה שָׁם, שְׂאִין הַסְּבִלוֹנוֹת קְדוּשִׁין כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן אֵינן מַה לְהַחְמִיר בְּדַבְרֵים אֵלּוּ, וּמִכָּל שְׂכָן בְּעִנְיָן כְּזֶה, שְׂאָחַד בְּלִתִּי שְׁפוּי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּוִדְאֵי צְרִיכִים לְהַזְהֵר, כִּי לְמַה לוֹ לְפַל אֶל תוֹךְ פַּח יְקוּשׁ וְכוּ', שְׁלֹא יוּכַל לְצֵאת מִמֶּנּוּ אַחַר-כֵּן.

וְהַנִּרְאָה לְפִי עֲנִיּוֹת דְּעַמִּי כְּתַבְתִּי, וְרָאֵה לְשָׂאל אֶת פִּי רַב מְבָהֵק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תַּקְכָּב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תש"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, מוֹרְנוּ הַרַב ... וְלִבְנֵי בֵיתוֹ שְׁיַחֲיוּ, גַּרְם יְאִיר וַיִּזְרַח, לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

הִנֵּה הָאֵמַת אֲגִיד לְכֶם, כִּי כְּבָר קַבְּלָתִי מִכֶּם יוֹתֵר מְעַשְׂרָה מַכְתָּבִים, וְלֹא יֵצֵא לִי לְכַתֵּב לְכֶם מְרַב טְרִדוֹתִי, אִךְ הַיּוֹם קַבְּלָתִי אֶת

רכב אשר ד' תקכב בנחל

הקסטה והתחלתי לשמע קצת, ומאד מאד נבהלתי על מה ולמה יש לכם עוד טענות עלי, כאלו שאני חפץ בכיכוס... גרו זאיר, תמה תמה אקרא, הלא אתם כותבים לי בכל פעם מכתבים שאשתדל בכל אופן להביאו לכאן, ופתאם נתהפך הענין, יש לכם עוד טענות עלי כאלו אני רוצה בו?! וסגרתי אחר כמה דקות, ולא יכלתי לשמע, רק נתעוררתי לכתב לכם שורותים אלו.

קדם עליכם לדעת, כי בחסדו ותברך אין לי שום שיכות אל שום ברך, ואיני צריך את שום ברך. מרב ההתפתקאות שפבר עברו עליכם בחייכם, כבר היה ראוי לכם לדעת, כי אין לה יותר טוב מהדבקות בו ותברך, ולהיות רגיל רק לברח אליו ותברך, אשר זהו העשר והאשר הגדול ביותר, ואין לה עוד נעימות מזה, ו"שוא תשועת אדם" (תהלים ס, כא). ועל-כן חסדי השם ותברך, איני צריך את שום ברך, וכל עניני ועסקי הוא רק לגלות ולפרסם בכל העולם את למודו הטוב של רבנו ז"ל.

וחפץ השם בידי הצליח, כי רב בני הנעורים נתקרכו אל רבנו ז"ל בדור הזה, היה, תהלה לאל, על-ידי הספרים החדשים. ודבר זה הוא ביודעים ובלא יודעים, כי עדין נמצאים כמה בעלי גאות ובעלי קנאה וכו', שאינם מודים בזה וכו', אך בניהם אחריהם עוד יחזרו וינפסו את הספרים, וינפס ויחזר וינפס עד סוף כל הדורות.

עכשו אודות ישיבתנו הקדושה "היכל-הקדש", קדש קדשים, עליכם לדעת כי היא אינה בית הבראה לחולי רוח, ולהיות שם כמו בחפש ובנפש וכו', אצלנו לומדים על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, וכמעט כל תלמיד שמבלה אצלנו כמה שנים זוכה במשך אלו השנים להשתלם מאד מאד בתורה ויראת שמים, וזוכה לסים ולטייל בכל מקומות התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך. ויש אשר גם לומדים זהר ותקונים מלבד ספרי רבנו ז"ל, ומתיגעים בתפלה והתבודדות, אין דבר כזה אצלנו לילה בטל, כלם לומדים ומתפללים ועוסקים בעבודת השם ותברך, מי שאינו אוחז בזה, אין לו מקום אצלנו כלל.

אָשֶׁר ד' תִּקְכַּב בַּנְּחָל רֶכֶב

תֵּאֱמִינוּ לִי, הִיָּתָה יְכוּלָה לְהִיּוֹת לִי יְשִׁיבָה שֶׁל כֹּמֶה מֵאוֹת
בַּחֲוָרִים, אֲךָ לֹא מִתְמַיְדִים, אֲךָ אֵינִי מִחֲפֹשׁ בַּחֲוָרִים כְּאֵלוֹ,
שֶׁמִּחֲפֹשִׁים בֵּית הַבְּרָאָה וּמְקוֹם לְנוּחַ בְּחֹפֶשׁ וְנֹפֶשׁ וְכוּ', וְאִם עֲדִין
נִמְצָא אַחַד אוֹ שְׁנַיִם בַּחֲוָרִים כְּאֵלוֹ אֶצְלָנוּ, גַּם הֵם יִלְכוּ מִפֶּה. וְעַל־כֵּן
אֵינִי מִבִּין מַה כָּל הַרְעַשׁ הַגָּדוֹל עָלַי, מֵדוּעַ אֲנִי רוֹצֵה לְהִבְיֵא אֶת
בְּנֵיכֶם לְכָאן?! מְעוּלָם לֹא רְצִיתִי, כִּי הוּא עֲדִין צָעִיר, וְעֲדִין צָרִיךְ
לְיֹשֵׁב בִּישִׁיבָה וְלִלְמַד עִם מְלַמֵּד. וְאֶצְלָנוּ עַל־פִּי־רַב מִתְחַלֵּת הַיְשִׁיבָה
בְּגִיל שְׁבַע־עֶשְׂרֵה, וּבְנֵיכֶם עֲדִין בֶּן אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה אוֹ חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה,
וְעַל־כֵּן אֵין מַה לְדַבֵּר וְלַחֲשֹׁב מִזֶּה כָּלֵל. וְעַל־כֵּן אֵינִי צָרִיךְ, בְּרוּךְ
הַשֵּׁם, לְחֲסִידִים, אֵינִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, לֹא רַבִּי וְלֹא מְנַהִיג וְלֹא מְפָרֵס
וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֵינִי צָרִיךְ שְׁבִנְכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַחֲזִיק מִמֶּנִּי אוֹ
יְפָרֵס אוֹתִי וְכוּ', אַדְרָבָה, כָּל הַצְּלַחְתִּי הִיא דִּיקָא כְּשֶׁמְדַבְּרִים עָלַי
וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, חַדְלוּ מִמֶּנִּי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב יִמְשִׁיךְ
רוּחַ מְמָרוֹם, וְיִבְיֵא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְנִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה אֲנִי כּוֹתֵב לֹא רַק לָכֶם, אֲלָא לְכָל בַּחֲוֹר וּבַחֲוֹר
הַרוֹצֵה לְהַפְגִּים אֶל יְשִׁיבְתָנוּ, צָרִיךְ שִׁידַע, כִּי אֶצְלָנוּ אֵינוֹ בֵּית הַבְּרָאָה,
וְאֵינוֹ מְקוֹם לְנוּחַ וְלְהִיּוֹת בְּחֹפֶשׁ וְנֹפֶשׁ וְכוּ', מִי שֶׁרוֹצֵה לְהַפְגִּים אֶל
יְשִׁיבְתָנוּ, צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְיִהְיֶה כְּשׁוֹר לְעַל
וְכַחֲמוֹר לְמִשָּׁא, וְיִתְמַיֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא וּמְדֻרָשׁ, חֵק
וְלֹא יַעֲבֹר, וְלִשְׁקֹד בְּיֹתֵר בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עָרוּף, וְלִקְנוֹת לְעֲצָמוֹ יְדִיעָה
שְׁלֵמָה בְּכָל סִפְרֵי רַבָּנוּ וְכוּ'. וּמְלִמּוּדִים אֵלוֹ אֵי אֲפֹשֶׁר בְּשׁוּם אִפְּן
שְׁבַעוּלָם לְהִתְחַמֵּק, וּמִי שֶׁאֵינוֹ לוֹמֵד לְמוּדִים אֵלוֹ, אֵין לוֹ מְקוֹם
אֶצְלָנוּ, וְאֵין אָנוּ צָרִיכִים אוֹתוֹ. מַה גַּם, שְׂיֵשׁ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֶצְלָנוּ
תְּלִמִּידִים שְׁמוּסִיפִים עַל הַלְמוּדִים הַנִּלְ, כָּל אַחַד כְּפִי הַשְּׂגַת מַחוּ,
וְעַל־כֵּן אֵין מַה לְדַבֵּר, מִי שֶׁאֵינוֹ אוֹחֵז בְּכָל זֶה, שְׂיִחֲפֹשׁ אַחַר יְשִׁיבָה
אַחֲרָת וְלֹא אֶצְלָנוּ.

הַנִּלְ...

רכד אָשֶׁר ד' תַּקְכַּב בְּנַחֵל

אַקוּה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי בָּזָה נִגְמָרָה הַפְּרָשָׁה, וְאֵל תִּכְתְּבוּ לִי יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי לֹא אָשִׁיב לָכֶם תְּשׁוּבָה.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, לְכֹל הַבַּחֲוָרִים הַחֲפָצִים לְהַכְנִס אֶל יְשִׁיבְתָנוּ, אוֹ הַבַּחֲוָרִים אֲשֶׁר כָּבַר יוֹשְׁבִים בִּישִׁיבְתָנוּ, אֲצַלְנוּ אִין מְקוֹם לְנוֹחַ וְלִהְיוֹת בְּחֶפֶשׁ וּבְנֹפֶשׁ וְכוּ', אֲצַלְנוּ אִין בֵּית הַבְּרָאָה וְכוּ', אֲצַלְנוּ אִינוּ מְקוֹם מְקַלֵּט, מִי שְׂיוֹשֵׁב בִּישִׁיבְתָנוּ מִכְרַח לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ פְּסִדְרָן, חֻק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמִלְבָּד זֹאת שְׁעוֹר גְּדוּל בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, שְׂיִתְמִיד הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּשִׁלְחָן עֲרוּף פְּסִדְרָן. וּמִהַלְמוּדִים הָאֵלּוּ אִי אֶפְשָׁר לְהַפְטִיר.

עֲלִיכֶם לְדַעַת כִּי בְּבֵית הַבְּרָאָה מוֹשֵׁב זְקָנִים, שָׁם מַחֲכִים לְאַרוּחַת בִּקְרָ, שָׁם מַחֲכִים לְאַרוּחַת צְהָרִים, שָׁם מַחֲכִים לְאַרוּחַת עֶרֶב, אֲבָל לֹא בִישִׁיבָה, אַדְרָבָה, צְרִיף לְהִתְמַיֵּד כָּל-כָּף בְּלַמּוּד, עַד אֲשֶׁר מֵרֵב תַּעֲנוּג וְעֲרֻבוֹת בְּלַמּוּד — יִשְׁכַּח מִהַכֹּל, וְעוֹד יִהְיוּ צְרִיכִים לְהִזְכִּיר אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד — בֹּא לְאָכֵל, הִגִּיעַ זְמַן אֲכִילָה. וְלֹא כְּפִי שְׁנוּהֵג בִּישִׁיבוֹת אַחֲרוֹת, אֲשֶׁר אֵלּוּ הַהוֹלְכִים בְּטַל, מְסַתּוֹבְכִים מִבֵּית לְעִלְיָה וּמִעֲלִיָּה לְבֵית, וּמְסַתּוֹבְכִים כָּל כַּמָּה רְגָעִים עַל הַשְּׁעוֹן — מְתִי תִגִּיעַ אַרוּחַת הַבִּקְרָ, מְתִי תִגִּיעַ אַרוּחַת הַצְּהָרִים, מְתִי תִגִּיעַ אַרוּחַת הָעֶרֶב וְכוּ', וּכְשֶׁכָּבַר אָכְלוּ, יוֹשְׁבִים שְׁעוֹת שְׁעוֹת בְּשִׁלְחָן, וּמְדַבְּרִים כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וּדְבָרִים בְּטָלִים. אֲצַלְנוּ — אוֹ לְלַמֵּד, אוֹ לְהִתְבַּוֵּד, אוֹ לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבָּנוּ וְכוּ', אוֹ לְכַתֵּב שִׁיחוֹת וְחִדּוּשֵׁי תוֹרָה, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוּ, אוֹ לְאָכֵל אוֹ לִישֵׁן, לִילָף בְּטַל — אִין מְקוֹם אֲצַלְנוּ כָּלֵל! בְּשִׁבִיל זֶה יֵשׁ יְשִׁיבוֹת אַחֲרוֹת, וְאִין אָנוּ צְרִיכִים לְבַחֲוָרִים כְּאֵלּוּ.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי אֲצַלְנוּ יֵשׁ לָכֶם אֶפְשָׁרוֹת לְהַתְעַלּוֹת בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂיִגִיעַ הַעֵת וְהַזְּמַן, וְתִזְכּוּ לְמַצֵּא זְוִיגְכֶם, שְׂאִז אַתֶּם בְּעַצְמְכֶם תַּצְאוּ וְתִקְרְבוּ אַחֲרֵיכֶם, וְכֹל אֶחָד מִכֶּם יִבְנֶה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ". וְאִז אִם בְּטַלְתֶּם אֶת הַזְּמַן שֶׁל יְמֵי הַנְּעוּרִים, תִּתְחַרְטוּ מְאֹד מְאֹד, וְתִהְיֶה אַבְדָּה שְׂאִינָה חוֹזֶרֶת.

זְכְרוּ כָּל זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אִינִי צְרִיף אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

אָשֶׁר ד' תּקכג בְּנַחֵל רכה

וּמָה שְׁאַתֶּם יוֹשְׁבִים כְּאֵן, אַתֶּם יוֹשְׁבִים לְטוֹבַתְכֶם הַנְּצִחִית, וְלֹא בְּשִׁבִיל טוֹבְתִי הַפְּרָטִית כְּאֶשֶׁר אַתֶּם בְּעֵצְמְכֶם יוֹדְעִים זֹאת, כְּמָה יִגְיַעוּת וּטְרָחוֹת וּטְרָדוֹת צְרוּת יִסּוּרִים וּבְלִבּוּלִים יוֹצֵא לִי מִכָּל זֶה.

וְעַל-כֵּן שָׁמְרוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וּרְאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וְהִתְבוֹדְדוּת, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּלְהַפְיֵן אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"לַעֲוֹלָם, וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְכֶם.

ד' תּקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבוֹ בְּצִרוּף הַמְּאֵתִים דּוֹלָר לְצָרְכֵי בֵיתִי — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְהַשְׂוֹאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

חֲמֻדַּת לְכָבִי! עֲקָר הַרְפוּאָה לְמַחְלַת הָעֲצָבִים (נְעֵרְוִיז) הוּא רַק "אָמוּנָה", כִּי כָּל מָה שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵּן זוֹכֶה שְׁנִתְחַזֵּק מֵחַו וְדַעְתּוֹ, וְנִנְעָשִׂים עֲצָבָיו (נְעֵרְוִיז) חֲזָקִים. וְכֵן עֲקָר קְלָקוּל הַמַּחִין עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מְעַצְבָּן, הוּא רַק כְּשֶׁמְפָרִיד אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִז כָּל דְּבָר קָטָן מְעַצְבָּן אוֹתוֹ, וְהוּא תָּמִיד כְּעֵסָן וְעֲצָבָנִי, וְעַל כָּל דְּבָר כּוֹעֵס וּמַתְעַצְבָּן, אִף כְּשֶׁמְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ אָמוּנַת הַהִשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִזִּי כְּשִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ מַתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵינוֹ מַתְחִיל לְחַשֵּׁב מִשׁוּם בְּרָיָה; כִּי כָּל אֵלוֹ הַצְּרוּת וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, הוּא רַק מַחְמַת עֲצָבִים (נְעֵרְוִיז), שֶׁהוּא חֲלִי רַע מְאֹד מְאֹד, וּמְצוּי בְּרַב בְּנֵי-אָדָם — אֶחָד מְעַט וְאֶחָד הַרְבֵּה, כִּי מָה שֶׁאָדָם כּוֹעֵס בְּכָלֵל וּבְפָרֵט בְּפָרֵטִי פְּרָטִיוֹת, כָּל זֶה בָּא מְעַצְבִּים (נְעֵרְוִיז) כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ עֲצָבִים חֲזָקִים (שֶׁטָּאָרְקֵעַ נְעֵרְוִיז), וַיִּשׁ לוֹ אָמוּנָה חֲזָקָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ (חֲלִי ז.:

רכו אָשֶׁר ד' תּקִכֵּד בְּנַחֵל

אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; וכן (ברכות נח): אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מוקמינן ליה (יומא לח): ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו; (ירושלמי שביעית): ואפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא; ומהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: אפלו חתיכת קש אינה נופלת על הארץ מהעגלה בלתי השגחתו: יתברך הפרטית, ואפלו הגלל של בהמה אינו נופל, אלא במקום שנשגח מלמעלה, וכשאדם חזק בזה, ויודע ידיעות אלו, אזי אף פעם לא יהיה בכעס ולא יתעצבן כלל, וחזיו יהיו חיים מתקים; אשרי המכניס ידיעות אלו בדעתו!

ופלא גדול בעיני, כי בשבוע זה קבלתי כעשרים מכתבים — הן מאנשים והן מנשים, וכלם כותבים אלי כמעט באותה בעיה שיש לה, הינו מדת העצבנות (נעריוין קראנקייט), רחמנא לצלן. ועל-כן, חמדת לכבי! אם אתה רוצה שתהיה לה שלות הנפש, עליך להכניס את עצמך אל תוף האמונה הקדושה, ובפרטיות לידע כי אין דבר נעשה מבלעדי רצונו יתברך, ואז לעולם לא תכעס, רק תסבל הכל — כל הבא עליך.

הדורש שלומך...

ד' תּקִכֵּד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב ... נרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבכם לנכון קבלתי עם המעות להדפסה.

אודות שאלתכם בענין בנכם וכו', עליכם לדעת, כי לא טוב דרפכם שאתם מעודדים אותו שישאר בבית, זהו סם המות לבן, אדרבה, צריכים לעודדו שיצא בין חברים ויסע נסיעות. והפחדים שיש לכם — זה דמיונות, פי טבע הבריא של הבן — כשרוצה לצאת ולנסע, כי על-ידי-זה נפתח מחו ונעשה פקח, לא-כן כפסגור

אָשֶׁר ד' תַּקְכָּה בְּנַחֵל רַכֵּז

בבית. ואָמרו חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָה מֵה:): מִתּוֹךְ שְׁהִתְיַנּוֹק מְצוּי בְּבֵית רַבּוֹ, וְנִכְנָס בּוֹ עֲרֻמוּמִיּוֹת תְּחִלָּה. וְעַיִן בְּדַבְרֵי הַתּוֹסֵפוֹת שֶׁם (דְּבוּר הַמִּתְחִיל; שְׁהִתְיַנּוֹק מְצוּי בְּבֵית רַבּוֹ), וְאַפְלוּ שָׂאִין לוֹ רַב רְגִיל לְצֵאת וּלְבוֹא, וּמִתְפַּקֵּחַ יוֹתֵר, עַיִן שֶׁם; הֲרִי לְפָנֵיכֶם, כִּי כָּל מֵה שֶׁהֵבֵן יוֹצֵא וּבָא — הוּא מִתְפַּקֵּחַ. וְעַל-כֵּן רָאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְחַזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ שֶׁיֵּצֵא לְחוּץ, וְהוּא דָּבָר יְסוּדִי, שֶׁיְהִיָּה הֵבֵן עֲצָמָאִי. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְחַזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יְצָלִית דְּרַפְכֶם תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲנִי אֶמְרָתִי לְעוֹרֵר אֶתְכֶם, כִּי הָאֹר הַגָּנוּז שֶׁבְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב הוּא לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם עֲצָמָאִי, שֶׁיִּזְכֶּה גַם הוּא לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּלְהַפְלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה מֵה שֶׁמוֹשֶׁה כָּל-כָּף אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים; כִּי הֵטִבַּע הַבְּרִיא שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׂרוּצִים לְגִדּוֹל, וְעַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל מְגִיעִים לָזֶה. וְעַל-כֵּן תִּרְאוּ לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵיכֶם אֵלֵינוּ, וְיִהְיֶה לְכֶם עוֹד רַב נַחַת מִמֶּנּוּ.

ד' תַּקְכָּה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת הַיְלָדִים שֶׁאֵת כּוֹתֶבֶת וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְפַעַל עִם כַּעַס וּקְפִידוֹת בְּבֵית כָּלֵל, כִּי זֶה רַק מְגִבִּיר אֶת הַעֲצָבִים וּמְבַלְבֵּל אֶת הַמִּחַ וְהַדַּעַת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם נוֹכְעִים כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת. הָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ תָּמִיד בְּטוֹב. וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י ז"ל עַל הַפְּסוּק: "קַח אֶת אֶהְרֹן" וְגו' (וַיִּקְרָא ח, ב) — קִחְנוּ בְּדַבְרֵים וּמְשָׁכֵהוּ, עַיִן שֶׁם. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְפַעַל שׁוֹם דְּבָר בְּתַקְּףָהּ וְעוֹ, וְאִף שְׂנֵדָמָה שְׁפוּעֵלִים זֶה רַק לְפִי שְׁעָה, כִּי נִדְמָה לוֹ כִּף לְפִי קְרִירוֹת

רכח אָשׁר ד' תקכה בנחל

העצבים שלו שפעס וצעק וכו', והוציא כל חמתו על הילדים או על בני האדם שפעס והקפיד; כי באמת אמרו חכמינו הקדושים (קדושין מ:): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא לבר; כי עם פעס וקפידות אין פועלים כלל, והוא סימן של טרוף הדעת. ועל-כן ראי להרגיל את עצמך לילך בבית בניחותא, ותמשכי אותם בדרך נעם, אם הגיע זמן השנה — אל תצעקי, רק בקשי גפה: ילדים, לכו לישן, ותבטיחי שמי שילך לישן יקבל למחר איזו מתנה (ממתק או כפי הגיל וכו'). ובאמת תחזיקי בהבטחתך, שיהיה לך מוכן משהו, ובבקר מי שהולך לישן מקדם — לתת לו. ואף שאחרים יצעקו וישתוללו, אין שום דבר, בפנימיות כואב להם שאינם מקבלים. ועל-כן צריך להסיח דעת מהם, כי על-פירכ האמא לא תוכל לראות ולשמע הצעקות והזעקות וכו', ועל-כן לבסוף תתן לכלם, וכזה כבר אבדה את אמונה. ובלילה השני כבר לא תפעל בזה, כי יאמרו הילדים — מה בכך?! הלא ממילא אקבל, אף שלא אלך לישן.

ועל-כן אם אומרים משהו — מכרחים לקימו, ואף שכוואב הלב וכו' וכו', הפעם מכרחים לקימו, ולהראות שעומדת בדבורה, אם אינו הולך לישן אחר כמה בקשות, ומה גם שעושה רעש, ואינו מניח את אחרים לישן, צריכים להוציאו לחדר אחר וכו', ואף שיצעק — אין בכך כלל כלום. ובכלל — צריך שתרגיל את עצמה כל אשה, שלכל תשים לב אל מה שהילדים צועקים. יותר טוב שהם יצעקו משתצעקי אתך, כי על-ידי קולות וצעקות אין פועלים כלום, רק מעצבן את עצמה ואת הבעל ואת הילדים.

ורבנו ו"ל גלה לנו דרך של נעם ואהבה, וצריכים לעבד על עצמו מאד מאד על מדת אריכות אפים וסבלנות, כי זהו העקר בחיים לזכות לזה, ובפריטיות להנהיג בית אי אפשר בלי סבלנות, וכל מי שסבלן גדול — יצליח יותר בחייו, ולהפוך — עקר המרירות שעוברת על כל אחד ואחד בחייו, מקצר רוח שיש בו והתפוצצות העצבים שלו, ואין לו כח הסבלנות.

אָשֶׁר ד' תּקוּו בְּנַחַל רכט

וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְזָכוֹת לְחַיִּים טוֹבִים, עָלָיו לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
בְּמַדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל סְבִלְנוּת, שְׁבִיחוֹת זֹכִים אֵלֶיהָ עַל-יְדֵי אֲמוּנָה
(כַּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנח); וְהִיא טוֹב שֶׁתְּלַמְּדִי עִכְשָׁו אֶת
הַתּוֹרָה הַנִּלְ, וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה בְּ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת" הַשֵּׁיכֶת לְזוֹה.
וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי עִכְשָׁו אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תּקוּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

הִיא טוֹב מְאֹד שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עַצְמְךָ לְרַשֵּׁם לָךְ אֶת כָּל הַשִּׁיחוֹת
וְהַסְּפוּרִים שֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ אֶצְלָנוּ, כִּי חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְאִיר
לָנוּ וְעוֹזֵר בְּדַבּוּרִים נְפִלְאִים. וּבְכַפְרֵי טוֹבוֹת מֵהַ שְׁנֵתְחַדֵּשׁ בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ
אַחַת — הֵן בְּלִיל-שַׁבַּת, הֵן בְּבֹקֶר בְּשַׁעַת קְדוּשָׁה, וְהֵן בְּסַעֲדָה
שְׁלִישִׁית, וְהֵן בְּמַלְוָה מְלֵכָה; אֲשֶׁרִי מִי שִׁירְשֵׁם הַכֹּל, כִּי עוֹד יָבוֹא
יוֹם, אֲשֶׁר יִהְיוּ הַדַּבּוּרִים יְקָרִים מְאֹד מְאֹד. וּבְכַפְרֵי טוֹבוֹת כְּפִי חֲשַׁכְת
הַדּוֹר, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹשִׂים שְׁטִיפַת מַח לְכָל אֶחָד עִם הָעַתּוֹנוּת
הַרְעִים וְהַמְרִים, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁקּוֹרָא בָּהֶם נֶאֱמַר עָלָיו (מְשָׁלִי ב, יט):
"כָּל בָּאִיהָ לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים". וְרַב רַבָּא דְרַבָּא
מֵאֲנָשִׁי הָעוֹלָם נִתְּפָסוּ בְּזֶרֶם הַרְעָה הַזֹּה, וְעַל-כֵּן נִשְׁטְפוּ מַחוֹתֵיהֶם,
וְכָל מֵה שֶׁשָּׁמְעוּ וְקִבְּלוּ בְּרַחוּב, דְּכָר זֶה אֶצְלָם קִדְשׁ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, לֹא-כֵן מִי שֶׁזוֹכֶה לְשַׁבוֹת אִיזוֹ שַׁבַּת בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ "חֲסִידֵי
בְּרַסְלָב", יִזְכֶּה לְשָׁמֵעַ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הַקְּדוּשִׁים נוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת
כְּאֵלוֹ בְּאֲמוּנַת הַיְחוּד, עַד שֶׁמֶרַב אֹר וְזִיו כְּמַעַט שִׁתְּיַבֵּטֵל מִמְּצִיאוֹת
וְכוּ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְרַשֵּׁם מֵהַ שֶׁזוֹכֶה לְשָׁמֵעַ אֶצְל

רל אָשֶׁר ד' תּקִזו בְּנַחֵל

אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְדוּשִׁים. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (תּיִי־מוֹהַר"ן, סִימָן שְׁכוּז),
שִׁיְהִיָּה מַה לְסַפֵּר מִמֵּנוּ וּמִכָּל אֶחָד מֵאָנְשָׁיו. וְעַל־כֵּן, חֲמֵדַת לְבָבִי!
הַרְגַל עֲצֻמָּה בְּכַתִּיבָה תְּמָה, וְיִהְיֶה נֶצְרָף לְדוֹרוֹת הַבָּאִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאֲנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּצוּתָא עִם אָנְשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, חֲסִדֵי בְרִסְלָב הָאֲמֵתִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד
שְׁזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל וְלַהֲתַנְהֵג עַל־פִּי דְעַתּוֹ, הוּא אֹר רּוֹחֲנִי,
אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי הַמִּתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...
...

ד' תּקִזו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר וַיְקָרָא ה'תּשׁמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ לְהַבְּחוֹר יְנִיק וְחַפִּים ... גְּרוּ
הַאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי זֶה כְּבָר יוֹתֵר מְשַׁלְשִׁים פְּעַם בְּלִי שׁוּם
גְּזֻמָּא, וְאִין לִי פֶּשׁוּט פְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! עַקֵּר הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֵה
הָעוֹלָם הוּא רַק מַחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה; כִּי בְּאֲמַת כָּל אָדָם יְכוּל
לְחִיּוֹת חַיִּים טוֹבִים, כְּשֵׁלֵא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעְדֵי רְצוֹנוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי זֹהִי עַקֵּר הַמְּדַרְגָּה — שֵׁלֵא יִרְצֶה רַק רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ
וְיִתְרַצֶּה בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אִין לְשַׁעַר אֵל אִיזָה נַעַם וְעַרְבוּת יִזְכָּה,
כְּשִׁינְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְרְצוֹת רַק בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ
רוֹצֶה — בֵּן יִהְיֶה, וְאִזּוּ מִיִּשְׁבֵּב אֶת עֲצָמוֹ בְּאִיזוֹ קֶרֶן זְוִיַּת וְשֵׁם
מִתְבוֹדֵד, וְשֵׁם לוֹמֵד תּוֹרָה בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה, וְאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם.

וּכְפִּרְטִיּוֹת אַתָּה בְּחוֹר צְעִיר, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם עֲדִין לְפָנֶיךָ. אִינִי
יודֵעַ לְמָה אַתָּה דוֹחֵק כָּל־כָּף אֶת הַשְּׁעָה, הֲלֵא בְּמִקּוּמָךְ אַתָּה יְכוּל
לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן אֵל תְּדַחֵק כָּל־כָּף לְבוֹא. הִנֵּה עֲנִינְךָ צָרִיף

אָשֶׁר ד' תַּקְכַּח בְּנַחֵל רְלֵא

להיות רק תפלה ובקשה, ואז תזכה סוף כל סוף להגיע אל מה שתחפץ. העקר ראה לאכל ולישן דיקא, אל תסגף את עצמך, חס ושלום. וראה להתמיד כסדרן במשנה ובגמרא ובשלחן ערוך, ובספרי רבנו ז"ל. וחכה חכה, אל תדחק את השעה, ואז יאיר עליך אורו ותברך בזיו נפלא בשמש בצהרים. העקר אל תדחק את השעה בשום אופן שבעולם, כי כל הקלוקלים יוצאים מדחיקת השעה.

הדורש שלומך...

ד' תַּקְכַּח.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחורים היקרים ... והשני בדומה לו ... גרם יאיר
ויזרח לגצח נצחים.

הנה עבר כל זמן החורף והגיע חג הפסח, וצריכים לעשות חשבון מה עשו ומה פגעו כל הזמן הזה, והגיע עת לבער את החמץ, שהוא העצלות והבטול זמן, אשר מאד מאד מזיק לבני הנעורים, ועל-כן עליכם לדעת, כי ימי הנעורים הוא כלילא דנורדא (שבת קנב), ויום שאדם עובד את השם ותברך בימי בחרותו הוא יותר מכמה שנים של ימי הזקנה (ספר-המדות). לזאת עליכם לשנות את דרכיכם, ואם לא — יהיה ההכרח לכם לחזור אל ביתכם.

תדעו כי אחת מעצות היצר הוא — התלבשות במצוות, ועקר המצוות — שלא ללמד כָּלֵל. עליכם לדעת, כי בחור צעיר בנקל לו מאד ללמד בכל יום למודים אלו: א. פרשה חמש ורש"י עם התרגום ב. ח"י פרקים משניות. ג. שבועה דפים גמרא. ד. לסיים את המדרש רבה על פרשת השבוע, ומלבד זאת עוד לחזר הרבה הרבה שלחן ערוך כסדרן. בימי בחרותי למדתי בכל יום עשרה סימנים. על-כל-פנים השעורים: בגמרא, משנה, גמרא, מדרש, מזה אינכם יכולים לפטר עצמכם, כי זה צריך להיות לכם לחק, ולהניח את השעורים האחרים, מלבד שעור בספרי רבנו ז"ל, שתלמדו כמה

רלב אשר ד' תקכח בנחל

שאתם יכולים ורוצים, אבל השעורים: במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זה אתם יכולים, אלא שאתם מתרשלים ומבטלים את הזמן היקר בשה"י ופה"י, ולומדים דברים אחרים, אבל זאת תדעו, כי כשתגדלו בעוד כמה שנים לא תוכלו לידע אפלו הלכה אחת, חס ושלום, או תהיו, חס ושלום, עמי הארצים גמורים, אם לא תלמדו כל הנה"ל. ובאפן הנה"ל תוכלו להשלים את עצמכם ביותר.

ועליכם לדעת, כי בחורים צעירים יכולים לקיים זאת, כי תהלה לאל, הזמן בידם. ומלבד זאת, עליכם לראות שהמקום יהיה נקי, וגם אתם תלכו תמיד בבגדים נקיים ובגוף נקי. ומפעם לפעם עליכם ללכת לצדקה שניכם יחד, כי צדקה היא תקון הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד), ולקרר הצדקה שלכם צריכה להיות למען שיהיה אכל בשפע. ובפרט עכשו שמגיע חג הפסח, וצריכים לקנות פלים חדשים, ובזה שתזכו להתנגע בכל יום בשעורים הנה"ל, אשר באמת אם תעשו חשבון, מבטול הזמן יכולים עוד ללמד השעורים הנה"ל ועוד ישאר הרבה זמן לבטל, חס ושלום.

ועל-כן ראו לקיים את כל הנה"ל, והשם יתברך ימשיך עליכם אור הפסח, ותזכו לשוב אליו יתברך מעתה ועד עולם.

הדורש שלומך...

יען שכפי הנראה עוד תשארו פאן כמה זמנים, והשם יתברך יזפנו שיתרבה גבולנו בתלמידים, על-כן אני ממנה את שניכם שתשמרו על נקיון המקום, וכן שיהיה אכל בשפע כל ימי השבוע, ובפרט בשבתות ובפרטי פרטיות בסעדת מלנה מלכה, אשר בזה אתם צריכים להזהר מאד מאד. וכן תשמרו מאד מאד, מי שאינו לומד פאן, שלא יאכל פאן, ומכל שפן שלא יישן פאן, כי אני רוצה שיה' אמות שלנו יהיו נקיים ברוחניות ובגשמיות, ושיהיה מקום תורה ותפלה וגלוי שכינה, ונזכה שתשרה שכינה במעשה ידינו, ותהיה פאן התגלות אלקות פזו, עד אשר מי שרק יכנס אצלנו, תכף-ומיד יתלהב גם לבבו אליו יתברך בתשוקה עצומה, והשכינה

אֲשֶׁר ד' תִּקְבֹּט בְּנִחַל רִלְג

אֵינָה שְׂרוּיָה רַק בְּמָקוֹם נָקִי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וּבְמָקוֹם שְׂמֵחַ.
וְעַל-כֵּן תִּרְאוּ מְאֹד לְהִזְהַר בְּכָל הַנ"ל. וְכֵן צְרִיכִים לְרְאוֹת שְׂיֵהִיּוּ
סְדוּרִים וְחֻמְשִׁים וּמְשָׁנִיּוֹת (עִם נִקְדוּת) וּמְדַרְשׁ רַבָּה (עִם נִקְדוּת)
בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וְאֵל כָּל זֶה אַתֶּם יְכוּלִים לְזָכוֹת עַל-יְדֵי הַצְדָּקוֹת
שְׁלֵכֶם. אִם אַתֶּם הוֹלְכִים רַק פְּעֻמִּים בְּשָׂבוּעַ לַעֲת עָרֵב, כְּכֹר יִהְיֶה
כָּל הַנ"ל בְּשִׁפְעַ גְּדוּל.

ד' תִּקְבֹּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֹרֶף הַיְקָר ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכו', בַּהֲתַחֲלָה בְּשָׁנִים הַרְאֵשׁוֹנוֹת אַחַר הַחֲתֻנָּה,
כְּדָאִי לְגוּר לִיד הוֹרֵי הָאִשָּׁה, כִּי זֶה רַק יִחַזַּק אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית
וְהָאֵהָבָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, סוּף כָּל סוּף הָאִשָּׁה קְשׁוּרָה אֶל הָאָמָא, וְלִכֵּן
אִם הָאִשָּׁה כָּל-כָּף מִתְעַקְשֶׁת לְגוּר לִיד אָמָה — צְרִיכִים לַתֵּן לָהּ
וּלְהַסְפִּים עֲמָה; כִּי בְּאֵמַת אוֹרֶף זְמַן לְהַתְרַגֵּל לְבַעֲלָהּ, וְזֶה דְּבַר
טְבָעִי, וְעַל הַחֲתֵן לְהַבִּין זֹאת, כִּי בְּאָמָה כֵּן בַּתָּה (עֵינֵי יְרוּשָׁלַיִם סְנֵהֲדֵרִין
ב. ו); וְאִם הַבַּעַל יִהְיֶה חָכֵם וְיִכְבֵּד הוֹרֵי אִשְׁתּוֹ — תִּמְיוּ וְחֻמּוֹתוֹ,
אֲזִי לֹא יֵאָרֶף זְמַן רַב, שֶׁהָאִשָּׁה תִּהְיֶה מְסוּרָה אֵלָיו לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי.
וְלִכֵּן אִם הָאִשָּׁה כָּל-כָּף מִתְעַקְשֶׁת, וְרוּצָה לְגוּר לִיד אָמָה — צְרִיכִים
לְוֹתֵר, כִּי סוּף כָּל סוּף אָדָם מִתְחַתֵּן, כְּדִי שְׂיִזְכֶּה לְמַחִין נְקִיִּים וּפְנוּיִים
לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלָמָּה לוֹ לְהַפְגִּס בְּמַרְיבוֹת וּבְאֵי תְּבָנוֹת, שְׂנֵה
יְגַרֵם לוֹ אַחֲרֵי-כֵן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׂבִירַת הַבֵּית!?! וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי
שְׂמַעְרִיף אֶת הַמַּתָּנָה שְׂנַתֵּן לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזִי יִזְכֶּה לְהִיּוֹת
אָדָם הַשָּׁלֵם, וְיַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁלְמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תקל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

אוֹדוֹת אֲמִירַת וְדוּי בְּשִׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע בְּשִׁבְתּוֹ וּבְחָג, כֵּן נִהוּג אֶצְלָנוּ, כִּי אָדָם צָרִיף לְחִיּוֹת בְּתַחוּשָׁה כְּזוֹ, שֶׁהֵנָּה הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלִי, וְהֵנָּה קֵדָם הַשָּׁנָה אָדָם אוֹמֵר קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, וּמִתְנַדָּה מֵהַ שְׁעֵשָׁה כָּל הַיּוֹם, וּמִקַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ ד' מִיתוֹת בֵּית-דִּין, וּמוֹכֵן כְּבָר לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּפַסּוּק (תְּהִלִּים לא, ו): "בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי", וְלִכֵּן אָנוּ נוֹהֲגִים גַּם בְּשִׁבְתּוֹ וּבִיּוֹם טוֹב לֹמֵר וְדוּי, אֵף שֶׁלֹּא אוֹמְרִים בְּדַרְךָ כָּלֵל, אֲבָל מִי שֶׁחִי בְּהַרְגָּשָׁה כְּזוֹ, שְׁאוּלֵי זֶהוּ יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן — הוּא מִתְנַדָּה. וְלִכֵּן כְּתוּב בַּזֵּהָר (וַיְחִי רכ:): זִכְרָהּ קִדְמָאֵי הָוִי מְסַתְּפְלֵי כָּל יוֹמָא, כְּאֵלוֹ בְּהַאי יוֹמָא מְסַתְּלָקָא. אֲשֶׁרֵי הַחֲסִידִים הַקְּדָמוֹנִים, שֶׁתְּמִיד הָיוּ חוֹשְׁבִים, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הֵם מְסַתְּלָקִים. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין מֵג:): כָּל הַמוֹמְתִים מִתְנַדִּים; אִם אָדָם דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּוְדַע שֶׁהִלְיָהּ הַזֶּה הוּא יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן, לְאָדָם כְּזֶה מִתָּר לֹמֵר וְדוּי בְּשִׁבְתּוֹ וּבִיּוֹם טוֹב, וְהֵבֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תקלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאֲרוּף לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אָשֶׁר ד' תּקֵלָא בְּנַחֵל רֵלָה

אודות שאַלְתֵּךְ וְכוּ' מֵהוּ מְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר? הִינּוּ זֶה שְׁמוֹלִיךְ שׁוֹלֵל בְּנֵי-אָדָם, וּבְמָקוֹם לְקַרְבָּם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּמָקוֹם לְהִרְאוֹתָם הַדְרָךְ וְהַפְתַּח לְהַכְנִס אֵלָיו יְתִבְרַךְ, הוּא מוֹלִיכֵם שׁוֹלֵל. וְאֵלּוּ צְדִיק אֱמֶת מוֹסֵר נִפְשׁוֹ וְשִׁמוֹ בְּעִבּוּר עִם יִשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רס), שֶׁהַצְּדִיקִים מוֹסְרִים נִפְשָׁם וְשִׁמָּם, כְּדֵי לְקַרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הוֹלֵךְ לָהֶם בַּחַיִּים, שְׁכָל יְהוּדֵי יִהְיֶה מְקַרֵב אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְיַחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְזֶה נִקְרָא צְדִיק הָאֱמֶת. אֲבָל מִי שֶׁעוֹקֵר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא מְלַמֵּד אֵיךְ מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְאֵיךְ שְׁכָל יְהוּדֵי יִזְכֶּה גַם-כֵּן לְעִבּוֹר וְלִהְיוֹת בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, זֶה מְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר, וְזֶה מֵה שְׁאוּמֵר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַיִּפִּי וְהַחֲסוֹן וְהַפְּאָר שֶׁל כָּל הַדּוֹר, וְכִשְׁהוּא יִתְגַּלֶּה, יִתְגַּלֶּה אִירוֹ יְתִבְרַךְ, לֹא-כֵּן אֵלּוּ הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׁקָר, שְׁנִקְרָאִים "מְאוּרֵי אֵשׁ", הֵם סֶתֶם צְבוּעִים, וּמְעוֹרְרִים אֵשׁ, מְרִיבוֹת וּמַחְלוּקוֹת בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּמַגְבִּירִים אֶת הַיִּצָּר הַרַע, מַגְבִּירִים אֶת הַכַּעַס אֲצֵל הָאָדָם. אֲבָל הַצְּדִיק הָאֱמֶת הוּא "מְאוּרֵי אוֹר", שְׁמְאִיר לְמַח הָאָדָם אֶת אִירוֹ יְתִבְרַךְ. וְזֶה הַהִפְרָשׁ בֵּין צְדִיק אֱמֶת, שְׁמַגְלֶה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר, שְׁמוֹלִיךְ אוֹתֵךְ שׁוֹלֵל. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנֵי ו"ל עַל מְפָרְסֵם אֶחָד, שְׁאַלְף אֲנָשִׁים לֹא יָקוּמוּ לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים עַל יָדוֹ. לְמַדִּים מִכָּאן, אֵיךְ שְׁצָרִיכִים לְשַׁמֵּר עֲצֻמוֹ אֶל מִי מְקַרְבִּים. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), שְׁצָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יְתִבְרַךְ, לְמַצֵּא אֶת הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְשִׁלָּא יִטְעֶה אֶת עֲצֻמוֹ; אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׁזוּכָה לְמַצֵּא אֶת רַבְּנֵי ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֵךְ...

רלו אשר ד' תקלב — ד' תקלג בנחל

ד' תקלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ...

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אודות ששאלתם וכו', בדרך כלל צריכה האשה לילך במנהגי בעלה, אם הבעל אשכנזי והאשה מעדות המזרח, עליה לילך במנהגי אשכנזים, ולהפך — אם הבעל ספרדי והאשה אשכנזיה, עליה לילך כפי מנהגי בעלה. אבל היות שכאן, האשה חזרה בתשובה, ובעלה עדין לא שב, אזי עליה להחזיק במנהגי אבותיה, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבעלה גם-כן יחזר בתשובה שלמה. עליה לטפסף לו בכל יום דבורים מהקדוש-ברוך-הוא, ולראות שבבית תמיד ידברו ממנו יתברך, כי אם התחתנו יחד, סימן שיש להם קשר רוחני. וכמוכא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסה), שלמעלה היו הנשמות נשמה אחת, וכשירדו לעולם — נתפצלו, הבעל ירד דרך זוג הורים אחד, והאשה דרך זוג הורים אחרים, ולזוגם — זה בא מאד קשה, ואם כבר התחתנו יחד, סימן שזו נשמה אחת. ולכן על האשה לחלחל לבעלה בכל יום דבורי אמונה ואהבה, וכך תחזירנו בתשובה שלמה, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שישוב בתשובה שלמה, ויצאו מהם דורות ישרים יברך.

הדורש שלומכם...

ד' תקלג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך, אשר בו אתה שופך את מר לבך.

ידידי הִיָּקֵר! בְּעֵתִים הִלְלוּ הַסַּכְּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד בְּכָל הָאָרֶץ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל, שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַעִידָה עָלֵינוּ שֶׁהוּא פָּרָא אָדָם — מִשְׁתּוֹלְלִים, וּמִי עוֹזֵר לָהֶם? בְּנֵי עֲשׂוּ, כִּי כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם נוֹתְנִים לָהֶם הַצָּדֵק, וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר (בְּרֵאשִׁית כז): "עַל חֲרָבָךְ תִּחְיֶה", וְאָנוּ עוֹבְרִים בְּרוּר וְזַכּוּךְ גְּדוֹל מְאֹד, יִשְׁנֵם אֵימּוֹת וּפְחָדִים לֹא רַק בְּעָרֵי סָפֵר, אֲלֵא בְּכָל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָדָם אֵינּוּ בְּטוֹחַ כְּלָל, הוֹלֵךְ בְּבִגְדֵי צְבוּרֵי וּמִסְפֵּן אֵינּוּ שָׁב, נוֹסֵעַ בְּאוֹטוֹבּוּס — וְלֹא שָׁב, וְזֶה כְּבָר בְּלִב הָאָרֶץ. וְלִכֵּן לֹא שִׁיף לֹמֵר: אָגוּר פֹּה אוֹ שָׁם, וְיַעֲזֹר לִי יוֹתֵר; עֵתָה אָנוּ צְרִיכִים רַחֲמֵי שָׁמַיִם בְּכָל אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְרַחֲמֵים רַבִּים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְצְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז בְּאַמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יְתִבְרַךְ: "אָבִינוּ מְלַכְנוּ, קִרְע רֹעַ גִּזֵּר דֵּינֵנוּ". יֵשׁ עַל עַם יִשְׂרָאֵל דֵּינִים, וּמַה גָּרַם אֶת הַדֵּינִים הִלְלוּ? הַשְּׂנֵאת חָנּוּם. וְעַלֵּינוּ לְשִׁרְשָׁה וּלְעַקְרָהּ, שְׁנֵה כְּלָל הַמְּפֻלְגוֹת, שְׁכַל אֶחָד דּוֹרֵשׁ רַק כְּבוֹד עֲצֻמוֹ; כָּל אֶחָד רוֹצֵה רַק כְּבוֹד, כְּסָף וְכֶסֶף, וְלֹא מְעַנֵּן אוֹתוֹ הַזּוּלָת, הַמְּפֻלְגוֹת הֵן לְשׁוֹן פֶּלֶג, פֶּלֶג, דוֹר הַהִפְלָגָה, כָּל אֶחָד מְכוֹן רַק לְכְבוֹדוֹ וּלְכֶסֶפוֹ, הַגִּיעַ הַזְּמַן לְעַקֵּר אֶת זֹאת מֵאַתְנוּ, וְעַם יִשְׂרָאֵל יִתְאַחֲדוּ יַחַד, וְיֵאֱהָבוּ זֶה אֶת זֶה, וְיַעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, הַגִּיעַ הַזְּמַן לְהַשְׁלִים בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְלְחַדֵּל מִהַשְׁטִיּוֹת וְהַקְּטִנוּיּוֹת שֶׁל קִנְיָה וְשִׁנְאָה, וְלֹא נְרוּץ וְנִתְרוּצֵץ אַחֵר בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל וְעֲשׂוּ שִׁיעֲשׂוּ עִמָּנוּ שְׁלוֹם, כִּי הֲלֹא אָף פָּעַם לֹא יִשְׁלִימוּ אִתְּנוּ! וְלָמָּה בְּנֵי-אָדָם אֹטוֹמִים לְחַשֵּׁב כְּאֵלוֹ אַמּוֹת הָעוֹלָם עֲתִידִים לְהַשְׁלִים עִמָּנוּ, הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת פט): לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ סִינִי? שְׁמִשֵּׁם יִרְדָּה שִׁנְאָה לְעַם עוֹלָם; אַמּוֹת הָעוֹלָם מְקַנְאִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל, הֵם חֲשִׁים שְׂעַם יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מֵהֵם, עַם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם מְצוּוֹת, עַם יִשְׂרָאֵל מְזַהְרִים: לֹא תִרְצַח, לֹא תִגְנֹב, לֹא תִנְאַף, זְכוּר אֶת יוֹם הַשְּׁבַת לְקַדְּשׁוֹ; אָף אֶחָד אֵינּוּ עוֹמֵד עָלֵינוּ כְּשׁוֹמֵר, אָנוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַהֲבָה, אָף אֶחָד אֵין עָלֵינוּ שׁוֹטֵר אִם מְמַלֵּא רְצוֹנוֹ יְתִבְרַךְ אִם לֹאוּ, וְדַבֵּר זֶה אַמּוֹת הָעוֹלָם יוֹדְעִים, וְלִכֵּן אֵינָם יְכוֹלִים לְסַבֵּל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ בָּהֶם שִׁנְאָה תְּמִידִית עַלֵּיהֶם, וְאַלְפִים שָׁנָה שׁוֹרְפִים, חוֹנְקִים, רוֹצְחִים, הוֹרְגִים בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵיךְ פְּתֹאֵם יִשְׁלִימוּ עִמָּנוּ?! בְּשַׁעַה שְׂאֵמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחֵאי: הִלְכָה הִיא בְּיָדוּעַ,

רלה אָשֶׁר ד' תְּקֵלֵד בְּנַחֵל

שְׁעָשׂוּ שׁוּנָא לְיַעֲקֹב (סְפָרֵי בְּהַעֲלוֹתָּ ט, י); בְּמָקוֹם לְהַתְרוֹצֵץ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם רוֹצְחִים, שְׂיִדְיָהֶם מְגַאֲלוֹת בְּדָם, אָשֶׁר אֵין יוֹם שְׂאִין הַרוּגִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן; וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַרְבּוֹת בְּשְׁלוֹם בֵּינֵינוּ, אֵין מְשָׁג בְּזֶה יְהוּדֵי רַחוּק, יְהוּדֵי קְרוֹב, כְּלָנוּ בְּגֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם", וְחַבִּיבֵין יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאוּ בְּנִים לְמָקוֹם (אָבוֹת פָּרָק ג); וְזֶה מַה שְׂרַבְנוּ ו"ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ — אַהֲבָה, לְאַהֲבֵ אֶת הַזּוּלָּת. וְלִכֵּן אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ד'): אַחַד גִּימְטְרִיָּה אַהֲבָה"; אִם אַחַד אוֹהֵב אֶת הַזּוּלָּת, סִימָן שֶׁהוּא מְאַמֵּן בְּאַחַד יְחִיד וּמְיַחַד, אַבְּל אִם אָדָם שׁוּנָא אֶת מִישֶׁהוּ, סִימָן שֶׁהוּא מְלֵא מְפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, וְאַפְלוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל — זֶה שְׂקָר; כִּי מִי שְׁבָאֵמֵת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאִם-כֵּן עִם יִשְׂרָאֵל בְּמַצֵּב קָשָׁה, וּבְעַת הַתְּפִלָּה יִבְקֵשׁ כָּל אַחַד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַחֲמִים מְרַבִּים, אוֹלֵי עַל-יְדֵי הַשְּׁנֵאת חַנּוּם שְׁלִי גִשְׁפָּךְ דָּם יִשְׂרָאֵל כְּפִימִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמֵר לְצְרוּתֵינוּ דֵּי, וְנִנְזָה כְּבָר לְגַאֲלָה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת...

ד' תְּקֵלֵד.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג ה'תּשׁמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדִיד נִפְשֵׁי וְתִיקֵי וְחִסִּיד ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ בְּעֵצְמָךְ בְּעִבוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ מְמֵשׁ, כִּי לֹא יִמְשִׁיךְ הָאָדָם עַל עֵצְמוֹ הָאֶרֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִם כְּשִׂיחָה חֲזוּק בְּדַעַתוֹ לְמַסֵּר נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם מְמֵשׁ. וּמוֹבָא מִהָאֲרִיז"ל, כִּי אָדָם שְׁחָטָא וְחִיָּב מִיתָה, שְׂיִקְבֵּל עַל עֵצְמוֹ מִסִּירוֹת נִפְשׁ, וְאִזּוּ יִכְפַּר לוֹ עוֹוֹנוֹ.

וְהִנֵּה בְּקְרוֹב רַחוּקִים, אָשֶׁר כָּל אַחַד יֵשׁ לוֹ חַבִּילָה אַחֲרָת וְכוּ',

אֲשֶׁר ד' תְּקַלֵּד בְּנַחֵל רַלֵט

וְהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם אֹרֵב וְלוֹכֵד מְאֹד מְאֹד אֶת הַמְּקוֹרְבִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל-כֵּן אֵין שׁוֹם יַעֲזֶה אַחֲרָת, רַק מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, לְהִיּוֹת רָגִיל לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל מִיַּי פְּגָעִים וְנִזְקִים. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט), אֲשֶׁר אֵלוֹ הַזּוֹכִים לְבָנוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", עֲלֵיהֶם לְהִזְמִין מִלְּאֲכֵי לֶבֶם, שֶׁהוּא הַפֶּחַ הַרוֹחֲנִי הַגָּנוּז וְטָמוּן בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּעֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עַד הַסּוּף, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרָה, רַק לִילֵךְ עִם הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם" (יִחְזַקְאֵל ז, כד), שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזוֹ הִיְתָה עֵקֶר הַצְּלַחַת אַבְרָהָם אֲבִינוּ, שֶׁעָמַד חֲזָק נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהֵאָרִיךְ בָּזֶה מוֹהַר"ת ז"ל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשׁוֹב בְּאַמַּת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי אִם כְּשִׁחְזַק בְּדַעְתּוֹ לְעָמַד נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְעַל-כֵּן מִי שִׁחְזַק כָּל-כָּף בְּעֲצָמוֹ, הוּא דִּיקָא יְכוֹל לְקַרֵב אַחֲרֵים, כִּי הוּא שָׁב בְּתִשׁוּבָה אֲמֵתִית אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבִדְרָךְ מְמַשִּׁיף עִמּוֹ עוֹד נְשָׁמוֹת נְפוּלוֹת.

וְשִׁמְעֵתִי פַעַם אַחַת מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁאָמַר עַל עֲצָמוֹ: מֵאֲחַר שֶׁאֲנִי כְּבָר מִנְחָ בַּשְּׁאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, לֹא אָנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֵט, עַד שֶׁאֲרָאָה לְטֹאטָא אֶת כָּל הַשְּׁאוּל תַּחֲתִית, וְלִהְיוּצִיא מִשָּׁם כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁמִּנְחוֹת שָׁם, וְאֶפְלוּ שֶׁיְהִיָּה לִי הַהֲכָרַח לְהִשְׁאָר שָׁם, אֲעֻשֶׂה כָּל מִיַּי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְחַתֵּר חֲתִירוֹת בְּהִשְׁאוּל תַּחֲתִית, וְלִגְרַם שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת הַמִּנְחוֹת שָׁם יוּכְלוּ גַם-כֵּן לְצִאת מִשָּׁם, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

אָחִי, אָחִי! זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּקִרְוֵב רְחוּקִים, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּשִׁטָּה וּבִדְרָךְ זוֹ, אֵף פַּעַם לֹא יַעֲלֶה בְּדַעְתּוֹ שׁוֹם גְּאוּה וְגִדְלוֹת וְהִשְׁתַּרְרוֹת עַל זולָתוֹ, אֲדַרְבָּה הוּא מִחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ הַכִּי נִמְךָ וְהַכִּי גְרוּעַ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא כְּבָר לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא מִשָּׁם, אֵף מֵרֵב נִקְמָתוֹ שְׂרוּצָה לְנַקֵּם בְּהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, הוּא חוֹתֵר חֲתִירוֹת בְּהִשְׁאוּל תַּחֲתִית, וּמוּצִיא מִשָּׁם כָּל הַנְּפֻשׁוֹת הַמִּנְחוֹת שָׁם זֶה יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵי אֶפְשָׁר לְצִאת בְּעֲצָמוֹ מִהִשְׁאוּל

רמ אֲשֶׁר ד' תקלד בַּנְחָל

פתחית, ומכל שפן להוציא גם אחרים הבאים אליו, רק על-ידי מסירות נפש ועזות דקדושה, ולא להתפחד ולא להתפעל משום ברִיָּה שבעולם, יהיה אִיךָ שיהיה. ומכל שפן להנהיג בית-המדרש אי אפשר, כי אם בדרך זו — לא להתפעל משום ברִיָּה שבעולם.

ואם היית יודע מה שספר לי בפרטיות ר' לוי יצחק (נרו יאיר) [ו"ל], מה שעבר עליו בבית-המדרש באלו השלשים שנים האחרונות, תהיה נבהל ונשתומם עם איז דאך א גן החיות... כך התבטא עצמו. ובדרך תקיפותו, ברוך השם, עשה סדר, ואף שעדין עדין צריכים לרחמים גדולים, אבל למעשה הוא הציל את חסידות ברסלב, ועמד תקיף בדעתו.

והנה אנחנו צריכים עכשו להכין בתי פנסיות ובתי מדרשות על שם רבנו ו"ל בכל עיר ועיר בארץ ישראל, ועל-פן צריכים לקרב מקרבים באפן הזה, שגם הם ילכו ויפתחו בית-הפנסות, כי דבר רבנו ו"ל אינו מצמצם במקום אחד, ומכל שפן לא במאה שערים כלל, רק בכל מקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, ועושים מנין, ומדברים מרבנו ו"ל — שם רבנו ו"ל ממש.

ויען שאפה היית הראשון שזכית לבנות בית-המדרש על שם רבנו ו"ל באפן הזה, על-פן עליך להתחזק ולהתאמץ מאד מאד ולא להתפעל משום ברִיָּה שבעולם.

חמדת לבכי! עליך לדעת, כי נשמות ישראל נשתלחו אל זה העולם להמשיך שכינת עזו בעולם, ולעשות לו דינה בתחתונים (עין פנחומא נשא ג), עד שכל אחד ואחד יזכה להשגת האור האין סוף ברוך הוא, עד שכל אחד ואחד יוכל להתקשר ולהתיחד עמו יתברך ממקום שהוא נמצא, ולא יצטרך לאחר כלל, אשר זה יקיים בהתגלות משיח צדקנו, כי אז כל אחד מישראל יזכה לנבואה, שהוא הארת גלוי אלקותו, ולא יצטרך אחד ללמד מהשני, אדרבה כל אחד ימשיך על עצמו אורו יתברך, כפי הכנתו וקדשתו וכסופיו אחריו יתברך. ועל-פן אשרי ואשרי מי שזוכה להוציא דבר זה עוד עכשו מהכח אל הפעל, והשליח מקבל כח מהמשלח. ויען

אָשֶׁר ד' תקלה בנחל רמא

שְׁהַמְשִׁלַח הוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, שֶׁשָּׁלַח אֶת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֶל זֶה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא
הַשְּׁלִיחַ, כַּחַ מְהַמְשִׁלַח שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמוֹצִיא
מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל שְׁלִיחוּתוֹ בְּשִׁלְמוֹת.

חזק ואמץ.

הדורש שלומך...

ד' תקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קָדָם הַחַג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִתָּה, וְהִנֵּה אֲנִי מְאֹשֶׁר קִבְּלַת הַטְּשָׁעַק
עַל סָךְ 250 דוֹלָר, אֲכַל הַטְּשָׁעַק עַל סָךְ 150 לֹא קִבְּלָתִי. וְהִנֵּה טוֹב
מְאֹד מְאֹד מִהַיּוֹם לְשִׁלְחַת הַכָּל בְּדָאָר אֲחֵרִיּוֹת. וּכְבָר יְדוּעַ לָנוּ גִדְל
אֲזֶהֶרֶת רַבְנוּ ו"ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקְמוֹ), שֶׁעֲלִינוּ לְשִׁמֹר אֶת הַכֶּסֶף
מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוֹת מְעוֹת צְדָקָה בְּנִדְאֵי צְרִיכִים לְשִׁמֹר, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר שֶׁכָּל הָאֲבֹדוֹת יִחְזְרוּ לָנוּ, וְהַעֲקָר — שֶׁנִּזְכָּה לְהִתְקַרֵּב
בְּאֵמֶת אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא רַבְנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֶצְלוּ מִנְּחוֹת כָּל
הָאֲבֹדוֹת שֶׁל הָעוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קַפַּח).

וּבְאֵמֶת מֵהוּ עֲנִין הָאֲבֹדוֹת שֶׁמִּנְחוֹת אֶצֶל הַצַּדִּיק? אֵךְ כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְזָכוֹת לְגִלּוֹי הָאֲמוּנָה, גִּלּוֹי שְׂכִינָה בְּתַכְלִית הַמְּדֻרְגָה
הַכִּי הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל זֶה צָרִיךְ לַעֲבֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, וּבְכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה
וּבְכָל רִגַע צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת כָּל מְגֻמּוֹתָיו — אֵיךְ זוֹכִים לְחַדֵּשׁ אֶת
אֲמוּנָתוֹ (צוּ פֶּאֶרְשֶׁעֶנְעֶרֶן אֹוֶן בְּאֲנִיעֵן זֵיִין אֲמוּנָה), וְעַל קִטְבַּת זֶה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְמוֹד תּוֹרָתוֹ — לְהַשִּׁיג אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ שְׁזוֹכָה לְקַיֵּם, צְרִיכָה לְהִיּוֹת עַל קִטְבַּת זֶה
— לְמַצֵּא אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הַמְצוּהָ, וְזֶה יְבִיאֶהוּ אֶל שְׂמִחָה

רמב אֲשֶׁר ד' תקלה בנחל

אמתית, עד שִׁיְהִי אֶצְלוֹ בְּחִינַת "זֶה הַדְּבָר", הִינּוּ גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם בִּיּוֹמוֹ תַּיָּתָן שֶׁכָּרוּ (עֵין לְקוּטֵימוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ה'), אֲשֶׁר זֹהי מְדֻרְגַת מִשָּׁה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁמֵּרֵב יְגִיעָתוֹ
וְטַרְחָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְכֵה לְגֻלּוּי
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַמְדֻרְגָה הָעֲלִיּוֹנָה, עַד שֶׁמֵּצֵא אֶת כָּל
הָאֲבֹדוֹת שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, הִינּוּ כִּי אֵל מְדֻרְגָה זֶה צָרִיךְ לְזַכּוֹת כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּזְכֶּה לְהַרְגִישׁ אֶת אֵמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל מֵרֵב
עוֹנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נִעְלָם וְנִסְתָּר וְנֶאֱבָד לוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.
וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְזַכּוֹת לְמֵצֵא אֶת אֲבֹדָתוֹ, שֶׁיָּבֹא אֵל הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, וְהוּא יַחְזִיר לוֹ אֶת אֲבֹדָתוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ אֱמוּנָתוֹ. אֲשֶׁרִי
הַזִּכָּה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֵל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.

וְתֵאֱמִין לִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! כִּי רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקָנוּ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְנַדֵּעַ וּלְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְהַעֲקָר — שֶׁצָּרִיכִים
לְהַרְבוֹת בְּלַמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ כָּל חֲכָמַת הַקְּבִלָּה.
וְעַל-פִּי הַקְּדָמוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת יְכוּלִים לְהַבִּין בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת אֶת
הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע וְהָאֲרִיז"ל וְרֵשֶׁב"י. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר יַחַד אֶת דְּבָרֵיהֶם, וּמְפָרֵשׁ עַל-פִּי
הַקְּדָמוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְאִזּוּ יֵאִיר עַל נַפְשׁוֹ אוֹרוֹת רוּחָנִיִּים.

הַעֲקָר אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, רַק רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְתַרְגִּיל אֶת
עֲצָמָךְ לְנַגֵּן בַּכִּנּוֹר שֶׁלְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ רוּחַ נְבוּאָה
וְרוּחַ-הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא גְלוּי שְׂכִינָה; כִּי הַעֲקָר לְהַגִּיעַ אֵל רוּחָנִיּוֹת
אֱלֻקוֹת, הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה וְרַקוּדִים וְנִגְיָנָה בְּכָלִי זָמֵר.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי, חֵס וְשְׁלוֹם,
וְאֵל תִּכְנִים בְּבֵיתְךָ אֵימָה יִתְרָה, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵין גִּטִּין ו'), רַק הַבֵּית
צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְלֵא אֶהְבָּה, מְלֵא חֲסֵד, מְלֵא רַחֲמִים, הֵן עַל אֲשֶׁתְּךָ וְהֵן
עַל הַיְלָדִים, כִּי "כַּעַס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּחַ" (קִהְלַת ז', ט), וְזֶה גֹרֵם
אֲחֵר-כֵּף לְקַלְקוֹל הַמַּחֲזִין, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ פָּגַם הַמְקַרָּה לִילָה. וְעַל-כֵּן
עָקֵר הָעֲצָה לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לִילָךְ רַק בְּמֵדַת הַחֲסֵד תְּמִיד, מֵדַת אֶהְבָּה,

אָשֶׁר ד' תִּקְלוּ — ד' תִּקְלוּ בִּנְחָל רמג

מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאֵז "אַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם, וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שְׁלוֹם"
(שְׂמוּאֵל-א כה, ו).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תִּקְלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחֵג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד, וְאֵל תְּדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה,
חֵס וְשְׁלוֹם, רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְשִׁלַּח לִי בְּכָל שָׁבוּעַ — הֵן מִכְתָּב וְהֵן
קִסְטָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְאִיר עָלֶיךָ אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת מִיִּשָׁב
בְּדַעְתְּךָ, וְלֹא תִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

עָלֶיךָ לְמָסַר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה
— בֵּן תִּרְצֶה אֶתָּה, וְאֵז תִּצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תִּקְלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְּם הַחֵג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח בְּשִׂמְחָתְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ תְּמִיד.

רְאֵה לְהַפְיֵץ עִכְשָׁו קִדְּם חֲתֻנָּתְךָ כְּפֶה אֲלָפִים סְפָרֵי "אֲרָךְ אַפִּים",
וְתִרְאֶה לְשִׁלַּם אֶת הַמַּעוֹת ל... בְּאַפֵּן שְׂיֻכַּל לְהַדְפִּיסוֹ וְלַחֲזוֹר
וְלְהַדְפִּיסוֹ שָׁם כְּפֶה פְּעָמִים. נָא וְנָא שְׁמַר עַל מַעוֹתֶיךָ, וְלִבְל תִּבְזָבוּ
אֶת הַמַּעוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, לְשִׁטִּיּוֹת. זְכֹר כִּי אֶתָּה חַיֵּב לִי עֲדִין חוֹב

רמד אָשֶׁר ד' תקלח בנחל

גדול, ומה גם קדם שנסעתי, נשאר לך אצלי חוב של 73 דולר ושל 52 דולר, נא לשלח לי את הכסף, חבל מאד מאד שאתה משלם בשביל אכסניה סכום ענקי, פי בחצי הסכום אתה יכול לתן להאברהם ... שישכר דירה שלמה לתלמידי "היכל-הקדש", איך שהוא ראה לקיים הבטחתך, ותשלח לי את החוב.

ראה מה שעבר עליך כבר בחייה, כל מיני משברים וגלים, ועכשו שכבר עזר לך השם יתברך, ראה לשוב אליו יתברך, והרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, פי חבל מאד מאד על כל יום ויום שאין אתה מדבר עמו יתברך. וכן ראה להתמיד במשניות, להתחיל ולסיים כמה פעמים.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, ראה לקיים הבטחתך ולשלם החוב הקטן והגדול שלך. בני ... נוסע, אם ירצה השם, ביום שלישי לארץ ישראל, ראה לקבלו שם.

ד' תקלח.

בעזרת השם יתברך, יום שני קדם החג ה'תשמ"ב.

שלום רב ...

את המכתב לנכון קבלתי, ומרב טרדותי הרבות בעסקי הרבים, לא היה לי הפנאי להשיב תכף-ומיד.

והנה השלמות להגיע בזה העולם, הוא רק לזכות להפיר את מי שאמר והיה העולם, הינו שיזכה כל אחד ואחת מבני ומבנות ישראל לגלוי שכניה, גלוי אלקות, שיזכה לבוא להפירה ברוחה כזו בידיעת הו"ה ברוף הוא, עד שממש בעיני בשר יזכה להביט עליו יתברך. וכעין שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן צא), שצריכה להתפשט כל-כף האמונה הקדושה בו יתברך, עד

אֲשֶׁר ד' תקלה בנחל רמה

שֶׁתַּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָאֵיבָרִים וְכוּ', וַיְהִי כָּכָר מוּבָן בַּהֲבֵנָה שְׁכֵלִית וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

ועל קטב זה צריכה להיות כל עבודת בר ישראל, שיזכה להכירו יתברך בפרטי פרטיות הבריאה, ותכף-ומיד כשאדם מכניס את עצמו אל תוך האמונה הקדושה, אזי כל חיו הגשמיים משתנים לגמרי, ואז כל דבר גשמי שעושה נתיחה להיות עבודה רוחניות. ונתחיל לדגמא עם האשה, אשר היא נקראת עקרת הבית, ופרושו — שעקר הבית מסתובב סביב האשה, כי האשה היא יסוד הבית, כי היא סמוכה ביותר אל הילדים, ועל-כן כל ענין חנוך הילדים תלוי בה, ועל-כן הדבר הראשון והעקרי בעבודת האשה — להכניס בילדים האמונה הקדושה בתמימות ובפשטות, ולדבר עמהם תמיד רק דבורי אמונה וספורי התורה הקדושה וספורי צדיקים. ובאופן הזה תהיה בבית אורה של אמונה וגלוי שכינה.

ודבר זה צריך להתחיל עוד מגיל צעיר מאד, כי אז נחקק החנוך בתוך הדם, וכך כשהבית מלא עם אורה של אמונה פשוטה, אזי היא טובה גדולה גם לאב והאם, כי אי אפשר לעמד על מדרגה אחת, וכשנופלים לפעמים באיזו מין חלישות הדעת או דכאון, חס ושלום, אזי תכף-ומיד יכולים לחזור אל המחין, על-ידי האורה של הבית שמלאה עם אמונה.

והנה בדרך כלל האשה מתרגלת מפגעי ומקרי הזמן, ובפרטיות, כי ברוך השם, הילדים בריאים, ועל-כן הם קופצים ורוקדים ועושים רעש (אשר זהו טבע בריא), ומזה היא מתעצבנת עוד יותר, ומתחלת לצעק, וכן חוזר חלילה. וכך מתחיל הבית להיות מקום מריבות הפוף השלום — שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י); ועל-כן ביותר מנח החוב על האשה להכניס בתוך הבית אורה של אמונה וישוב הדעת וגלוי אלקות, עד שתקף האמונה הקדושה בו יתברך יכניס בה מדת הסבלנות, כי מדת הסבלנות תלויה רק באמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה); ותכף-ומיד כשהכל מסבב עם אמונה, אזי העצבים רגועים וכו', והכל הולך באופן אחר

רמו אָשׁוּר ד' תקלט בַּנְחַל

לגמרי. כי המאמין באמונה פשוטה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אני הכל הולך בדרך כי נעם ואהבה. ועל-כן העקר הוא אמונה, וכש"ש אמונה ממילא יש כבר שמחה, כי אין לה עוד שמחה כשמחת הדבקות, אשר גם זה שיה לאשה משפלת, ליחד לעצמה מקום וזמן פנוי, ולדבק עצמה בו יתברך. וזה מרגיע מאד מאד את העצבים, אשרי הזוכה לזה!

וימחמת הטְרָדוֹת — אַקְצָר, במקום שאמרו להאריך, כי בענין היחודים צריכים הסבר גדול.

הדורש שלומך...

ד' תקלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני קדם החג ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, ובפרטיות שאמה פהן, ויש לה כבר שלשה ילדים, ומה שיה להתגרש וכו'?! אני בטוח שהיא תחזור גם-כן בתשובה. העקר עליך לחפות בסבלנות גדולה, ולראות לקרבה מאד מאד, כי בדרך כלל מי שרחוק מהיהדות, רחמנא לצלן, חושב שיהודי דתי או הדת בעצמה מי יודע מה שהיא ... ממש אינו בגדר של העולם הזה וכו' ... ועל-כן מפתחים מזה. ובאמת כשאשתך תראה את הנהגותיה, אמה התודע שאדרבה, מיום שנעשית דתי אמה בעל יותר טוב, ואמה אוהב אותה יותר מקדם וכו' וכו', ומכבדה יותר ויותר וכו', ובאמת כך הוא על-פי התורה הקדושה, כמאמרם ו"ל (יבמות סב): האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, עליו הפתוב אומר: "ויודעת כי שלום אהלך", ע"ן שם. וזה אומרת "תורת אמת", וזהו עקר גדול אצל חכמינו הקדושים, כמובא בזה הרבה בגמרא ומדרשים, איה שצריכים לכבד את אשתו, ליקרה מאד מאד, ועל-כן, חמדת לבכי! ראה להיות מאריך אפך עמה, אף שהיא עדין

אָשֶׁר ד' תּקִמָּה בְּנִחָל רִמּוֹז

מְחַלְלֵת שְׁבֵת וְכוּ', הַסּוֹף יִהְיֶה שֶׁהִיא תִּשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי, וְאֵל
תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁמִיעַצַּת אוֹתָךְ לְגִרְשָׁה,
אֲקַוֶּה לְהִשָּׁם יִתְפָּרֵךְ שִׁישְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִנּוּ, וְהִיא תִתְהַפֵּךְ לְגַמְרִי אֶל
דַּעְתָּךְ, הַעֲקֵר קַיִם אֶת כָּל הַנְּאָמָר כָּאֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תּקִמָּה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי קֳדָם הַחֵג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַדְּחוּף לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיְרִיעוֹת,
וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁכָבְךָ נִדְפְּסוּ יוֹתֵר מִג' אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת מִכְתָּבִים,
אֲשֶׁר בָּהֶם כְּלוּלִים כָּל מִינֵי בְּעִיּוֹת בְּחַיִּים, וּבּוֹדָאֵי שָׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ
לְנַפְשְׁךָ — קַחֵם מִשָּׁם.

אוֹדוֹת הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֶיךָ, תְּמַדַּת לְכִבִּי, כְּכֹר
הַקְּדִים לָנוּ הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא הַכִּין אֶת הַרְפוּאוֹת
בְּעִבוּר חוֹלִים מְגֻשְׁמָמִים וּפְגוּמִים כְּמוֹנוּ הַיּוֹם, כִּי הוּא אֲשֶׁר הִתְפָּאֵר
"אוֹן אֵיךְ הֵייל זִי" (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם ו'), שֶׁהוּא מְרַפֵּא
אֶת הַבַּת מְלָךְ, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁנְרָה בָּהֶם הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר שֶׁהוּא הַיְצִר
הַרְעַ, עֲשָׂרָה מִינֵי חֲצִים, וְאֲשֶׁר כָּל חֵץ נִמְשַׁח בְּעֲשָׂרָה מִינֵי סַמִּים,
עֵין שָׁם.

וּבִאֲמַת עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל חֲטָא שְׁאֵדָם חוֹטָא זֶהוּ חֵץ
שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם יוֹרָה אֶל תּוֹף נִשְׁמָתוֹ, וּבְפִרְט פְּגָמִים מְגִנִּים שֶׁל פָּגָם
הַבְּרִית, וּבְפִרְטִיּוֹת הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי עַל שָׁם זֶה נִקְרָא יוֹרָה
כַּחֲזָן וְכוּ'. וּבִאֲמַת חֲטָא זֶה הוּא מְגִנָּה מְאֹד מְאֹד, וְהוֹרֵג וְרַעוּ.
וְחִתְּמִינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְזוּהַר הַקְּדוּשׁ הַחֲמִירוּ עַל עוֹן זֶה מְאֹד
מְאֹד. וְעַל-כֵּן הַבַּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וּמְכַשִּׁיל אֶת הָאָדָם בְּחֲטָא

רמח אָשׁר ד' תקמ בנחל

המגנה הזה, שזהו בחינת יורה חצים, אך כל חץ משוח עם עשרה מיני סמים, הינו כי אף שאדם חטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, היה יכול לשוב בתשובה. כי נשמות ישראל הן חלק אלוק ממעל ממש, וסוף כל סוף הנשמה נמשכת אל שרשה, אך היות שכל חטא הוא משוח עם העשרה מיני סמים, על-ידי-זה נתרשל ונתרחק לגמרי ממנו יתברך.

והעשרה מיני סמים זהו העשרה מיני עצבות ומרירות ודכאון וחלישות הדעת ויאוש וכו', שנכנס בלב איש הישראלי אחרי החטא, כי לולא זאת היה תכף-ומיד אחר כל חטא חוזר בתשובה, כי הנשמה טבעה להמשיך אל שרשה שהוא השם יתברך בעצמו, אך מחמת העשרה מיני סמים שנמשח כל חטא, שזהו כל עשרה מיני עצבות ומרירות שמסבב הבעל-דבר עם כל בריה שבעולם אחר החטא, על-ידי-זה לוכד את כל העולם כלו עד שקשה להאדם לשוב מרב מרירות ועקמומיות המוח והלב וכו' בקשיות ובספקות עליו יתברך.

ורבנו ו"ל בא ושר לפני הנשמה (הבת מלך) העשרה מיני נגינה, שהם כלל דבורי ההתחזקות והנחמה, כי הוא הניח'מן' האמתי המנחם את הבת מלך שלא תתיאש. וזהו העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ו"ל בשביל תקון הברית, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לאמרום בכל יום ויום. ומוכא בספר הקדוש "פעלת הצדיק", כי אז בשעה שגלה רבנו ו"ל מענין העשרה מזמורי תהלים, שהם תקון לפגם הברית, ספר גם מענין הפאנצער, והזהיר שלא לגלות מזה (עין שם באות תתצ"ז), ותמצית הענין מה שיכולים לכתב הוא, כי בשעה שיוצאים למלחמה לובשים פאנצער (שריון), ואז אף שיורים עליו עם חצים, אזי נופלים החצים ואינם עומדים, כי השריון אינו מניח שיפגסו בו החצים. והשריון הזה הוא העשרה מיני נגינה, עשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ו"ל בשביל תקון הברית, וכן כלל הדבור התחזקות שלו, שהם בכלל העשרה מיני נגינה שמנגן לפני הנשמה (הבת מלך). ועל-כן מי שפבר נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועדין עובר עליו מה שעובר,

אֲשֶׁר ד' תּקֻמָּה בְּנַחֵל רמט

עָקַר עֲצָתוֹ — שִׁיחָהּ רָגִיל לֹמַר בְּכָל יוֹם הָעֵשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, שֶׁהֵם סִגְלָה לֹא רַק לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא לְגַמְרֵי, אֲלָא שְׂלֵא נִיחַ הַחֵץ לְהַכָּסּ בּוֹ (הֵינּוּ חֲצִים תְּדָשִׁים שְׂלֵא יַחֲלִישׁוּ דַעְתּוֹ וְלֹא יַפִּילוּ אוֹתוֹ). וְעַל-כֵּן רוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר נִיחַ לְהֶאָדָם הַכֹּל, אֲבָל לֹא לֹמַר הָעֵשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגְּלָה רַבְּנוּ ו"ל.

וְעַל-כֵּן עֲלִיף לְהִיּוֹת חֲזָק עַד מְאֹד, לֹמַר בְּכָל יוֹם הָעֵשְׂרָה חֵץ וְלֹא יַעֲבֹר הָעֵשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְאִם אֶפְשָׁר לֹמַר גַּם הַתְּפִלָּה שְׂלֵא תַחֲרִיקָה — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּתַקּוּן הַבְּרִית. וְהֵנָּה רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לְאַחַד (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קמט), שֶׁעָקַר הַכַּעַס וְהַקְפִּידוֹת וְהַעֲצָבוֹת שֶׁבָּא לְאָדָם, הוּא רַק עַל-יַדֵּי הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי דֶרֶךְ אָדָם שֶׁחֲטָא בְּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, שֶׁהוּא תְּמִיד בְּכַעַס וּקְפִידוֹת — הֵן עַל בְּנֵיו וְהֵן עַל אִשְׁתּוֹ וְהֵן עַל מְשֻׁרְתָיו וּפּוֹעֲלָיו, וְעַל-כֵּן עָקַר תַּקּוּן חֲטָא זֶה — לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל, לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רָגִיל בְּשִׂמְחָה וּרְקוּדִים אֲשֶׁר זֶה בְּכֹלל הָעֵשְׂרָה מִינֵי נְגִינָה. וְגַם בְּכֹלל הָעֵשְׂרָה מִינֵי נְגִינָה הֵם דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא שָׁר לְפָנֵי הַבַּיִת מֶלֶךְ (הַנְּשֻׁמָּה). וְעַל-כֵּן עָקַר הָעֵצָה לְקַרֵּב אַחֲרִים, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל אֶצֶל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים מְאִיר אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, כְּפִי שֶׁקָּבַל אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב, כָּלל דְּבוּרֵי הַהִתְחַזְּקוֹת, אֵיךְ זַעַן שֶׁאֲצָלוּ הֵם יְשָׁנִים, עַל-כֵּן עָקַר הָעֵצָה לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וּבְזֶה שֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרִים, נַעֲשֶׂה אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְנַחֲזְרִים הַדְּבוּרִים אֵלָיו (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד). וְעַל-כֵּן עַל קִטְבַּי זֶה צְרִיכִים לְהִיּוֹת דְּבוּרֵיךְ, אֵתָּה צְרִיף לְדַבֵּר אֶל עֲצָמְךָ דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת כָּל מִינֵי דְבוּרִים, כָּלל הָעֵשְׂרָה מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל נְגִינָה וְהַתְּחַזְּקוֹת, אֵיךְ אֵיךְ יְכוּלִים לְדַבֵּר אֶל עֲצָמוֹ? עַל-כֵּן עֲצָתִי שֶׁאֵתָּה תַרְבֶּה לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְאַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּבְזֶה יַחֲזֹר הָאוֹר אֵלֶיךָ. וְכֵן מוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), שֶׁתַּקּוּן גְּדוֹל לְפָנֵים קָרְי' הוּא לְהוֹצִיא יְקָר' מְזוּלָל, לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשְׁבּוּכָה, עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן מֵה שֶׁיְּפֹד בְּכָל הָעֲנָן שֶׁל קְרוֹב רְחוּקִים אִיזוּ גְּאֻנָּה וַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת?! אֲדַרְבֶּה אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל בְּתַקּוּן נַפְשִׁי

האמללה, בזה שאני מדבר עם אחרים, וכן בזה שאדבר עם אחרים, אני אתעורר גם-כן בעצמי להתקרב אל השם יתברך ואל רבנו ו"ל ואל התורה הקדושה ואל האמונה הקדושה. ועל-כן חמדת לבבי, זהו עקר תקונך הנצחי — לדבר עם כל הבא תחת ידך מהעצות הקדושות של רבנו ו"ל. ומה טוב ומה נעים אם תזכה לד' אמות פְּרָטִיִּים, הינו לבנות (או להשכיר) בית-המדרש, ושם תתפללו, כי אסור לכם להתבלבל מאחרים כלל, אפלו מהגקראים אנשי שלומנו, ענינך הוא לבנות "היכל-הקדש" שם בצפת, ושם תדברו מרבנו ו"ל. ועליך לדעת, איפה שאתה נמצא ואיפה שתדבר מרבנו ו"ל — שם רבנו ו"ל ממש, ועל-כן אין עליך לחפש ולבקש במקומות אחרים, כי במקומך רבנו ו"ל, ואל זה זוכים על-ידי רבוי הדבורים, להיות רגיל לדבר מרבנו ו"ל ומעצותיו הקדושות ומתלמידיו הקדושים שבכל דור ודור, ועל-ידי-זה תהיה דבוק ברבנו ו"ל ממש.

ואודות שלום ביתך, נא ונא להיות עמה באהבה וחסד ורחמים וכו', ולקרבה בכל מיני קרבות. עליך לדעת, כי אשה עוברת יסורים קשות ונוראים בשעת העבור, ומכל שכן בשעת הלדה, עד שאמרו חכמינו הקדושים, שמרב צער היא קופצת ונשבעת שלא תזדקק יותר וכו', ואשר בשביל זה היא צריכה להביא קרבן כידוע, אבל הצער והיסורים והמתח של העצבים הם נוראים מאד מאד, ועל-כן עליך לדון אותה לכף זכות, כי יש הרבה נשים שהלדה משברת אותן לגמרי, עד שבאים, רחמנא לצלן, למה שבאים, לידי חלי העצבים לגמרי, רחמנא לצלן. ועל-כן עקר העצה להבעל, תכף-ומיד אחר הלדה עליו להקל צערה, ולעזר בבית בכל מיני עזר, ויחוס ויחמל עליה. סוף כל סוף הלא היא צלע מצלעותיו (בראשית ב, כא), וכמו שלא ירצה האדם לעשות איזה רע לאבר שלו, כמו שיד לא תכה יד שניה, כמו-כן עליו לרחם על אשתו, כי סוף כל סוף הרי היא צלע מצלעותיו. ואקנה אם תצית אותי, אזי יתהפך הכל לטובה, רק אהבה ואחנה ורעות וכו' וכו', ואז תתהפך לגמרי לעזר. והעקר מצדך לא לעצבן אותה, כי אחר הלדה האשה היא עצבנית מאד מאד.

אָשֶׁר ד' תּקֻמָּה בְּנִחָל רִנָּא

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְכֹל זֶה כְּתִבְתִּי לָךְ בְּחַפְזוֹן מְאֹד מְאֹד, מִפְּנֵי טְרָדוֹת הַחַג, וְאַנִּי עִם רֶגֶל אַחַת לִילְךָ אֶל הַמִּדְפֵּיס.

מָה אָמַר לָךְ! מִי יִתֵּן וְאָעוּפָה אֲלֵיכֶם אֶל עִיר הַקִּדְשׁ צְפַת, אֶף הַמְּנִיעוֹת רַבּוּ עָלַי כְּמוֹ שָׂרְבוּ. תִּתְפַּלֵּל בְּעַדִּי שְׂאֲזֹפָה לְבוֹא לְאַרְצְךָ יִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה לִי רְפוּאָה שְׁלָמָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד, הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִם כָּל הָאֲבָרְכִים וְהַכְּחוּרִים, וְתִקְרָבֶם אֶל הַקִּדְשָׁה, וְתֵאִיר בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָחִי הַיְקָר! בְּעֵנֵן הַיְחוּדִים שְׂאֵתָה עוֹסֵק, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְפִי דְבָרֵי הָאֲרִיז"ל הוּא יוֹתֵר גָּדוֹל מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקִּדוּשָׁה, כִּי בְּזֶה מִשְׁרָה שְׁכִינְתּוֹ עָלָיו, וּבְאֵמֶת עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תִקּוּן בְּרִית וְעַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת (עֵינִי לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שְׂשֵׁם מְבַאֵר מֵהוּ חֲרָבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ.

וְיָדוּעַ מֵה שְׂאֵמַר מְשִׁיחַ לְהַבְעֵל-שֵׁם-טוֹב הַקִּדוּשׁ: כְּשֶׁתִּתְפַּרְסֵם תּוֹרַתְךָ בְּעוֹלָם, וְיוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת יְחוּדִים כְּמוֹךָ (עֵינִי בְּהַמְכַתֵּב בְּסוּף סֵפֶר בֵּן פּוֹרַת יוֹסֵף), עֵינִי שָׁם; הֵינּוּ עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת זוֹכִים לְתִקּוּן הַמַּח-מַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא תִקּוּן הַבְּרִית, וְעוֹבְרִים מִמֶּנּוּ הָעֵנֵנִי דְמַכְסִין אֶת עֵינָא, וְזוֹכֶה לְרֵאוֹת בְּעֵינֵי שְׁכָלוֹ אֶת הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַנוֹקְבָא דְפְרֻדְשָׁקָא, שֶׁהֵם הַשְּׁמוֹת שֶׁל הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן. וְכַמוֹכָא אֲצַלְנוּ בְּסִפְרֵי "סֵפֶר הַיְחוּדִים" עִם פְּרוּשׁ "מְקוֹר חֲכָמָה", וְזַבְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ פֵּעַם לְהַדְפִּיסוֹ, וְשֵׁם תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת אֶל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּכַח רַבֵּנוּ ז"ל.

וְהַפְּלֵל וְהָעֵקֶר — עָלֶיךָ לְסַתֵּם עֵינֶיךָ מִחִזּוֹ דְּהֵאִי עָלְמָא עַל-כָּל-פְּנִים חֲמֻשָׁה רְגָעִים, וְלַצִּיר לְפָנֶי עֵינֶיךָ הַשְּׁמוֹת הַקִּדוּשִׁים בְּד' צוּרִפִּים, וְיִתְחִיל מִתְתָּא לְעִילָא: ב"ן, מ"ה, ס"ג, ע"ב, וְאַחֲרֵי-כֵן

רנב אֲשֶׁר ד' תקמ בַּנְחַל

מַעֲלֵא לְתַתָּא: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (ע"ן בַּסְפָּר בְּרִית שְׁלוֹם, שָׁם מְצִיר
בְּפְרֻטִיּוֹת הַשְּׁמוֹת בְּדִגְמַת הָעוֹלָמוֹת אֲבָא וְאִמָּא, זְעִיר וְנוֹקְבָא, ע"ן שָׁם); הִינּוּ כִּי
הוּא יִתְבָּרַךְ הַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וּכְשֶׁאָדָם סוֹתָם עֵינָיו
מַחֲזִיזוּ דְהָאֵי עֲלָמָא, יִצְיַר לְפָנָיו אֵיךְ שְׁאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ מְלַבִּישׁ עֲצָמוֹ
בְּתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת, וְיִמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹר אֵלָיו, וְיִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר
יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.

אָחִי, אָחִי! אֵין לָךְ עוֹד נַעַם וְעֲרֻבוֹת וּמְתִיקוֹת מִעֲנִינֵן זֶה, וּמְכַל
שָׁפֵן וְכָל שָׁפֵן מִי שְׂכָבֵר נִכְנָס בְּסוּד ה', יְכוֹל לְטַיֵּל עַד אֵין סוּף. מָה
אִמַּר לָךְ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַתְּגַבְרָה הַסְּטָרָא אַחֲרָא בְּדוֹר הַזֶּה מְאֹד
מְאֹד בְּכִפּוּרֹת וְאִפְּיִקוּרְסוֹת, וּבִיּוֹתֵר בְּנֵאוּף וּבְכַפְרִיצוֹת, עַד שְׁנַעֲרִי
יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדוּ בְּזֶה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, לְאֱלֹפִים וּרְכָבוֹת וְכו',
וּבְכַפְרֻטִיּוֹת שָׁם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁעַבְרָה עַל אַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוֹאָה
רוּחַנִית, כִּי הִתִּירוּ עֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְהוֹרִידוּ מִעֲצָמָם אֶת צֶלֶם
הָאֱלֹקִים, וְהוֹלְכִים בְּכַפְרִיצוֹת נוֹרְאָה וּבְכַגְדֵי שַׁחַץ בְּרִישׁ גְּלִי,
וְהַכְּפִירוֹת וְהַאִפְּיִקוּרְסוֹת שְׂרָפָה אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַב רַבֵּי רְכָבוֹת
נִשְׁמוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְעַל-כֵּן הִתְקַרַח לְלַחֵם עִם הַסְּמ"ך-מ"ם,
זֶה לְעַמַּת זֶה, וְלִגְלוֹת וּלְפָרְסִם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ בְּגִלוּי נוֹרָא
וְנִפְלָא עַד מְאֹד מְאֹד, לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם. וַיִּזְכְּנֵי הַשָּׁם
יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֵׁישׁ תַּחַת יָדֵי, אֲשֶׁר זָכִיתִי אֲלֵיהֶם
רַק בְּזָכוֹת הַשְּׁנֵאוֹת חֲנֻם וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְכו', שְׂדָשׁוּ עֲלֵי בְּעַקֵּב מִמֶּשׁ,
וְעֲשׂוּ מִמֶּנִּי חוּכָא וּטְלוּלָא, וְנַעֲשִׂיתִי שִׁיחָה בְּפִי הַבְּרִיּוֹת, "יְשִׁיחוּ בִּי
יּוֹשְׁבֵי שְׂעֵר וְנִגְיָנוֹת שׁוֹתֵי שְׂכָר" (תְּהִלִּים סט, יג) וְכו', וּבְעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, קָמוּ עֲלֵי מְרַעִים רְשָׁעִים אַרוּרִים, שְׂדִינֵן יְהוּדָאִין, אֲשֶׁר
מְאַרְכִּים אֶת הַגְּלוּת. אֲבָל כְּבָר צָעֵק פַּעַם הַרְבֵּי הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל
קֶאֱרֹדוֹנְעֵר ו'ל: "עֲכָשׁוּ שְׂכָבֵר הִיָּה הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ בְּעוֹלָם, יְכוֹל
הַסְּמ"ך-מ"ם לְקַפֵּץ מִשְׁמַיִם לְאַרְצָא, וּכְבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר
לְכַבוֹת אֶת הָאֵשׁ שְׁלוֹ", וּמְכַל שָׁפֵן בְּדוֹר הַזֶּה שְׁעוֹבֵר עַל רַב בְּנֵי
הַנְּעוּרִים חֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל דוֹר הַמְּבוּל, "כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר
אֶת דְּרָכָו עַל הָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית ו, יב), אֵי אֲפָשָׁר לְתַקֵּן זֹאת, כִּי אִם
עַל-יְדֵי גְלוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְׂמֵאִירִים אוּרוֹ יִתְבָּרַךְ,

אֲשֶׁר ד' תּקִמָּה בְּנִחָל רִנָּג

יותר מְעוּרִים אֶת הַקְּלָפוֹת, כִּי מֵרַבּוּי אֹרֹו יִתְבָּרֵךְ, הֵם בּוֹרְחִים וּמִתְבַּטְּלִים לְגַמְרִי, כִּי עֵקֶר כַּחַם הוּא רַק מִהִסְתַּרְת אֹרֹו יִתְבָּרֵךְ (עִין לְקוּטִי־מֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן יב). וּבְזֶה פִּרְשָׁנוּ פַּעַם אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לד, יז): "פְּנֵי ה' בְּעוֹשֵׁי רַע לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זָכְרָם"; כִּי מוּבָא בְּזֶה־רַע הַקְּדוֹשׁ (ח"א נז. רִיט: ח"ב קג. ח"ג צ. קנח.), אֲשֶׁר הַחֲטָא הִזָּה נִקְרָא רַע (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינֵי ה'" וְגו', וְזֶה גֹרֵם לְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה מִהַעוֹלָם, וְנִשְׁאַר עָלָיו הַפָּגַם וְזָכַר הַחֲטָא לְנִצַּח, וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַעֲצָה לְהַפְּךָ לְהַזְרִים אֶת זָרָם אֹרֹו הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הַעוֹלָם כְּלוּ, וְיֵאִיר אֹרֹו עַל אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּכְשְׁלוּ כְּבָר בַּפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה, וַיְהִי נִשְׁכַּח הַחֲטָא הִזָּה מֵהֶם. וְזֶה פְּרוּשׁ "פְּנֵי הַנְּיָה בְּעוֹשֵׁי רַע", עַל־יְדֵי שֶׁמִּמְשִׁיכִין אֶת פְּנֵי ה' בְּאֱלוֹ הַעוֹשֵׁי רַע', שֶׁהוּא חֲטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה שֶׁנִּקְרָא רַע כַּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה יְהִי לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זָכְרָם, שֶׁיִּכְרַת וַיִּשְׁכַּח הַחֲטָא הִזָּה מֵהָאָרֶץ, כִּי לֹא יִשְׁאַר מִהַחֲטָא שׁוּם זָכַר עַל־יְדֵי גְלוֹי פְּנֵי הַנְּיָה (וְזֶה גַם הָרֵאשִׁי תְּבוּת: לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זָכְרָם — מ'וֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי עַל־יְדֵי פְּנֵי הַנְּיָה זֹכִים שֶׁנִּכְרַת זָכַר הַחֲטָא מִן הָאָרֶץ וְנִמְחַל לוֹ הַכֹּל וְכַנ"ל. וְעַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, שֶׁפְּנֵי הַנְּיָה הוּא אֶצְלוֹ, וּבִיּוֹתֵר בְּאֱלוֹ אֲשֶׁר עוֹסְקִים בִּיְחֻדִּים קְדוֹשִׁים, עַל־יְדֵי־זֶה זֹכִים לִידַע, כִּי (שֵׁם): "צָעֲקוּ וַהֲנִיָּה שׁוֹמֵעַ וּמִכָּל צְרוּתָם הַצִּילָם"; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל־מִי שֶׁחֲטָא וּפָגַם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הִזָּה, נִדְמָה לוֹ כְּאֱלוֹ אֶבֶד מִמְּנוֹ מְנוּס, וְאֵין לוֹ שׁוּם תְּקִנָּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאִין שׁוֹמְעִים אֶת תְּפִלָּתוֹ. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הָאָרְת גְלוֹי שְׂכִינָה, פְּנֵי הַנְּיָה בְּעוֹלָם, עַל־יְדֵי־זֶה יוֹדְעִים אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת, כִּי עֲדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתָּם, עִמָּם וְאַצְלָם, וְאֵין לָהֶם עֲצָה אַחֲרָת, רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

וּבִבְאֻמַּת עֲלִיף לְדַעַת כִּי יֵשׁ מִלְּאָף נוֹרָא וְעַזְרִיאֵל שְׁמוֹ, וְהוּא מְמַנֶּה עַל אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וּכְשֶׁאֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת מְרַחֲמִים עַל עֲצָמָם וּבָאִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה וּבְתַפִּלָּה, אֲזִי הוּא מְלַקֵּט אֶת שִׂיחָתָם וּתְפִלָּתָם, וּבּוֹנֶה מִזָּה הַיְכָלוֹת הַיְכָלוֹת, "עִין לֹא רָאתָה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה" (ישעיה סד, ג), וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה לְהַתְּבוֹרֵד שְׁעָה, שְׁאֵז מֵאִיר עֲלֵיהֶם ה'ש'ע' נְהוּרִין. וְהַעֲקָר

רנד אָשֶׁר ד' תקמ" בַּנְחָל

לידע פֿי (שם): "קָרוֹב ה' לְנֹשְׁבְרֵי לֵב וְאֵת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ", ומי עוד נִשְׁבֵּר לֵב ודַּכָּא רוּחַ כְּמוֹ אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שְׁנֹכְשָׁלוּ בַּחֲטָא הַמָּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר חֲטָא הַזֶּה מִשְׁבֵּר וּמְדַכָּא אֶת לֵב רוּחַ הָאָדָם, וּמְכַנִּיסוֹ בִּיאֹוֶשׁ וְעֲצָבוֹן וְדַכְּאוֹן נוֹרָא מְאֹד מְאֹד.

אָחִי, אָחִי (שם): "רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמְכַלֵּם יַצִּילֵנוּ ה'", הַרְבֵּה הַרְבֵּה עוֹבֵר עַל הָאָדָם, עַד שְׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת "צַדִּיק", נוֹטֵר הַבְּרִית. וְהַעֲקָר לְהַזְהֵר מְאֹד מְאֹד בְּטְבִילַת מ'ק'ו'ה' (צַדִּיק' וּמְכַלֵּם' יַצִּילֵנוּ' הַנּוֹרָה' — סוֹפֵי תְבוֹת: מ'ק'ו'ה'); כִּי עַל-יַדֵי טְבִילַת מְקוּהָ, יֵשׁ לוֹ תַקְוָה לְתַמְנֵן הַכֹּל.

אָחִי, אָחִי! תַּאֲמִין שְׂיֵשׁ בְּרַצוֹנִי לְטִיֵּל עִמָּךְ בְּעוֹד פְּמָה אֶלְפִי עֲמוּדִים, בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, אַף הַזְמַן אֵינּוּ בְּיַדִּי. וְגַם אֵת זֶה כְּתַבְתִּי בְּלִי שׁוּם יָשׁוּב הַדַּעַת כָּלֵל. וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׂאֲנִי חֲלוּשׁ כַּח מְאֹד, וְגַם הוּא קָדָם הֶחֱג, וְהַטְרָדוֹת רַבּוֹ כְּמוֹ שְׂרַבּוֹ, וְגַם עוֹמְדִים עָלֵי הַמּוֹן אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְגַם הַהֲכָרַח לְהַשִּׁיב לְכַמָּה מְאוֹת מְכַתְּבִים — הַהֲכָרַח לְקַצֵּר. רְאֵה לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתֵּב לִידִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר. וּמְאֹד מְאֹד רַצִּיתִי לְכַתֵּב גַּם לוֹ, אַף אֵין לִי הַפְּנָאִי.

חֲזָקוּ וְאַמְצוּ בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֵר חֲזָק, הַעֲקָר תִּרְאוּ הַתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי רַק זֶה חֲלַקְנוּ לְנִצְחַת נִצְחִים. וְעַלְיֵכֶם לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּסִדְרֵי-הַדֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְאַלְמָלָא לֹא אֶתִּינָא לְהֵאִי עֲלָמָא אֲלֵא לִידַע מְדַרְךָ זוֹ, כְּכֹר הָיָה כְּדָאִי, כִּי בְּדַרְךָ זוֹ יְכוּלִים לְטִיֵּל וּלְסַיֵּם וּלְהִיּוֹת בְּכֹל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמֵתִיִּים אֵינָם מְטַעִים אֶת עַצְמָם כָּלֵל. וּבְעֵינֵי רְאִיתִי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוּשִׁים, שְׂזָכוּ לְסַיֵּם תַּנּוּךְ, שְׁשָׂה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסַפְתָּא, רַמְבַּ"ם טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וְכֹל הַמְדַרְשִׁים כָּלָם, וְסִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים, וְכֹל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל: ה"עֵץ חַיִּים", ה"פְּרִי עֵץ חַיִּים", וְהַשְּׂמוּנָה שְׁעָרִים וְכוּ', וְכֹל סִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, אֲשֶׁרֵי עֵינַן רְאֶתְהָ אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּרַסְלָבֵר חֲסִידִים כְּאֵלוֹ, תַלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַלּוֹמְדִים וְנִתְחַנְּכִים בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם!

אֲשֶׁר ד' תּקֻמָּה בְּנַחֲל רְנָה

הַעֲקֹר לְאֵט לְאֵט לְסִדֵּר לְעֲצֻמוֹ סְדָרִים עַל קִדְּם אֹר הַיּוֹם וְעַל קִדְּם הַצְּהָרִים וְעַל אַחַר הַצְּהָרִים וְעַל הַלִּילָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחוּ; כִּי אִם הוֹלְכִים עִם סְדֵר מְצַלִּיחִים, וְגַם לְרְאוֹת לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִישֵׁן דִּיקָא בְּעֵת הַצֶּרֶךְ, וְכֵן לְעֹזֵר בְּבֵית לְאִשָּׁה עִם הַיְלָדִים, וְלִהְיוֹת אוֹתָהּ לְצֵאת מִהַבַּיִת לְהַרְגִיעַ אֶת הָעֲצָבִים, וּבְאוֹתָהּ הָעֵת יְכוּלִים לְהִתְבוּדֵד בְּבֵית.

וְהִיא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁדָּרְכוּ הֵיטָב כְּשָׂבָא מְעַסְקִיו, הִיא שׁוֹלַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הוֹרֵיהָ אוֹ לְקִנּוֹת מַשְׁהוּ בַחֲנוּת, בְּאַפֵּן שֶׁתִּרְגִיעַ אֶת עֲצָבֶיהָ, וְהוּא בֵּין כֶּף טַפַּל בְּיְלָדִים, רַחֲצָם וְהִלְבִּישָׁם וְהֶאֱכִילָם, וְהִיא שֶׁר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּבְאַפֵּן הַזֶּה נִתְחַנְּכוּ הַיְלָדִים, שֶׁרְאוּ תָמִיד אִיךָ הָאָבָא מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵךְ נִטְבַע וְנִחַקֵּק בְּדַעְתָּם, שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּמֵה שֶׁרַק צְרִיכִים עֲלֵיהֶם לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל קָטָן יֵשׁ לוֹ חוֹשִׁים טוֹבִים מְאֹד מְאֹד, מֵה שֶׁאֵינוֹ נִתְגַּלֶּה רַק אַחֲרֵי יָמִים וְשָׁנִים רַבּוֹת, שֶׁאֵז נִתְפַתְּחִים הַחוֹשִׁים וְהַדְּמִיוֹן, וְהַצִּיּוֹר שֶׁרְאָה בְּקִטְנוּתוֹ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁקָטָן אוֹ קִטְנָה נִתְגַּדְּלִים בְּאוֹרְהָ כְּזוֹ, מוֹבֵן מִמִּילָא אִיזוֹ הַשְּׁפָעָה רוֹחֲנִיּוֹת יֵשׁ עֲלֵיהֶם.

וְהִיא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁאֵף פֶּעַם לֹא סִפֵּר אֶת גְּדֻלַּת עֲנִיּוּתוֹ לְאִשְׁתּוֹ, אֲדַרְבֵּה שְׂמִחָה בְּכָל מִיּוֹן שְׂמִחוֹת. וְהֵיטָב דָּרְכוּ לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וְכֵן הֵיטָב דָּרְכוּ לְהִתְבוּדֵד יָמִים שְׁלָמִים, וּבְכָל פֶּעַם שֶׁהִיא צְרִיךָ לְמַעֲוֹת, הֵיטָב דָּרְכוּ לְדַפֵּק עַל פֶּתַח נְדִיבִים, הֵיטָב שֶׁהִלֵּךְ עַל פְּנֵי הַבָּתִּים, וְאַסֵּף צְדָקָה, וּבְדֶרֶךְ הַלּוֹכוֹ הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל פֶּעַם הִבִּיא לְאִשְׁתּוֹ מַעֲוֹת, שֶׁהִיא לָהּ בְּהִרְחָבָה לְפָרְגֵס אֶת הַבַּיִת וְהַיְלָדִים, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תְּמוּרָה טו): אֵין מְרִיבָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֶלָּא כְּשֶׁפּוֹסֵק הָאֶכָּל, וְעַל-כֵּן הֵיטָב לוֹ אַחֲרֵי־כֵן גְּדוּלָה, כְּמוֹ שֶׁהַבְּטִיחַ בְּכַתְּבָתוֹ: אֲנָא אֶפְלַח וְאוֹזִין יִתֵּךְ וְכוּ', וְכֵךְ הִתְנַהֵג כְּמֵה שָׁנִים, עָסַק בְּהַתְמַדָּה רַבָּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, וְהִלֵּךְ עַל פְּנֵי הַבָּתִּים בְּעִבּוּר צְדָקָה, וְרָאָה שֶׁלֹּא יִחְסֹר שׁוּם

דָּבָר לְאִשְׁתּוֹ. וְהִיא בְּרֹאוֹתָהּ גִּדְּל מְסִירוֹת נִפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָהּ, עֲזָרָה לוֹ מְאֹד מְאֹד, שְׂיִזְכָּה לְהִשָּׁאֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם תּוֹרָה וּתְפִלָּה.

כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמֵתִיִּים הִקְפִּידוּ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתָם, בְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָף אֵלּוּ שְׁעִסְקוּ הִרְבֵּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיוּ נִזְהָרִים מְאֹד מְאֹד בְּכַבּוּד בֵּיתָם, וְלֹא צָעְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁלֹא תִבְאֲנָה לְיָדֵי דְמַעוֹת, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִחְמִירוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט).

הָיָה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁדָּרְכּוֹ הָיְתָה לְצַעֵק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת הַזְּמִירוֹת שֶׁל לַיִל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וּכְשָׁבָא אֶל בֵּיתוֹ וּמְצָא אֶת אִשְׁתּוֹ מְנַמְנֶמֶת, חִזַּר לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ וְשָׁם שָׁר אֶת הַזְּמִירוֹת בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן חִזַּר אֶל בֵּיתוֹ, וּכְשֶׁעָדִין לֹא הִתְעוֹרְרָה, חָפָה עִם קְדוּשׁ בְּעִבּוּרָהּ, וְכָל זֶה פָּדִי לֹא לְצַעֲרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֶפְלוּ הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אֲבֵרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל, אֲשֶׁר כָּל הַשָּׁבוּעַ לֹא הָיָה בְּבֵיתוֹ, וְאִשְׁתּוֹ הִקְפִּידָה עָלָיו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁחִזַּר בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, דִּבֶּר עִמָּה דְבוּרִים חֲמִים כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁיִּצְאָה לַחוּץ וְסָפְרָה לְשִׁכְנוּתֶיהָ, שֶׁבַע-לָהּ הוּא אִישׁ צָדִיק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד.

בְּדַרְךָ כָּלֵל רוֹאִים שְׁאָדָם יִפְזֹר הִרְבֵּה מְעוֹת לְצַדִּיקָה, וְלֹא-אִשְׁתּוֹ וּלְבָנָיו יִקְמָץ מְאֹד מְאֹד, גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוֹת רּוּחַ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתֻחוֹת נ.): "עוֹשֶׂה צַדִּיקָה בְּכָל עֵת" — זֶה הַזֶּן וּמְפָרְנֵס אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, כִּי בְּלֹא בֵּית — יִשָּׂאֵר בַּחוּץ לְגַמְרֵי פְּגוּם מְאֹד מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד בְּשְׁלוֹם בֵּיתוֹ תָּמִיד.

קָשָׁה עָלַי פְּרֻדְתְּךָ, אֵף כִּבְר הַהֲכָרַח לְסִיִּים, לָעֵת עִתָּה תִּבְקַשׁ הִרְבֵּה עָלַי, שֶׁתִּהְיֶה לִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְכֵן תַּעֲזֹר אֶת הַחֲבָרִים לְבַקֵּשׁ עָלַי.

עוֹד מְעַט כִּבְר נִהְיֶה לְמַעְלָה וְכוּ', וְנִתְחַרֵּט לָמָּה לֹא הִרְבִּינוּ בְּתְפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, כִּי שָׁם נִרְאָה עֵינַי בְּעֵינַי מַעֲלַת כָּל

אָשֶׁר ד' תְּקוּמָא בְּנַחַל רְנַז

דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים עִמּוּ יְתַבְרֵךְ, וּמַעֲלַת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמֵדְבָרִים עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאָת שָׁמַיִם. וְגִדְל הַפָּגָם וְהַקְּלוּל שֶׁל
הַמַּחֲלָקֶת בְּבֵית.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבָרַח מִכָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וּבְלִבּוּלִים שֶׁל פְּעֵס
וּמַחֲלָקֶת בְּבֵית, תְּמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל הַסּוּף, שְׂיִצְטָרֵךְ לְעֹזֵב אֶת זֶה
הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה כְּדָאֵי לְהִתְקוּטֵט עִם אֲשֶׁתּוֹ, אוֹ לְצַעֲרָה,
חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁכָּל זֶה בָּא מִקְטָנוּת הַמַּח וְהַדְּעַת. יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת
שְׂמֵחַ, וְלִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתּוֹ. שֶׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן נִרְאָה מַעֲלַת הַשָּׁלוֹם-
בֵּית, אֵיךְ שְׂנִשְׂמָתוֹ וְנִשְׂמָתָהּ הֵם אוֹר רוּחָנִי אֶחָד, וְחָבֵל מְאֹד מְאֹד
שֶׁלֹּא הָיוּ מְאֻחָדִים עַל-כָּל-פָּנִים בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, כִּי לְמַעֲלָה
מִתְפָּאָרִים מְאֹד מְאֹד עִם אָדָם שְׂמִשְׁרָה שָׁלוֹם בְּבֵיתוֹ, כִּי בְּבֵית שְׂיִשׁ
שָׁלוֹם, הַשְּׂכִינָה מְצוּיָה שָׁם בְּקַבְיָעוֹת.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שְׂעֲשֵׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ
לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

נָא וְנָא לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הָאֲבֵרְכִים בְּעִנְיַן שָׁלוֹם-בֵּית וְשְׂמֵחָה
בְּבֵית, וְאַהֲבָה בְּבֵית, וּפְרֻנְסָה בְּבֵית, וְחֲסָד בְּבֵית, וְעִזְרָה בְּבֵית. וְכֵן
לְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל שְׂעוּרֵינִי כְּסֻדְרָן וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת וְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה
בוֹ יְתַבְרֵךְ, לְזִכּוֹת וְלְהַתְּדַבֵּק בוֹ יְתַבְרֵךְ בְּקַבְיָעוֹת.

ד' תְּקוּמָא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, מוֹצְאֵי הַחַג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שָׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת.

וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה שְׂעָקָר יְרִידָתְךָ, כִּי אַתָּה דוֹחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וּמִשָּׁם

רנח אֲשֶׁר ד' תקמא בנחל

באים לך כל הקלוקולים והבלבולים וחלישות הדעת. עליך לדעת כי אי אפשר בשום אופן לדחוק את השעה. ואנו רואים אשר תכף-ומיד ביציאת מצרים, רצו בני ישראל לקבל את התורה, והקדוש-ברוך-הוא צנה לנו לספור את הימים, שהיא בחינת מדה וצמצום, לחכות ולחכות ולחכות וכו' לקנות וכו', כי אי אפשר להכניס פעם אחת אל הקדשה. ובאמת מהי קדשה? רק לבוא לגלוי אלקותו ותברך, ואשר אל דבר זה זוכים יותר בארץ ישראל, כי שם הוא עקר מקום האמונה והתפלה והנסים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'). ועל-כן איני יודע למה אפה דוחק את עצמך לבוא כל-כך לכאן. ואם באמת התירו חכמינו הקדושים לצאת מארץ ישראל בשביל ללמד תורה, אבל עליך לדעת, כי צריכים לבקש הרבה הרבה את השם ותברך ברחמים ובתחנונים, ולא לדחוק את השעה, רק אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ); כי פגם דחיקת השעה גורם כל הקלוקולים. ובפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): ככל שהיו להאדם בתחלה מניעות עצומות — הן מאביו והן מבני ביתו וכו', כמו-כן בונה לעצמו בלים יותר חזקים. ועל-כן אל תפיל בדעתך מכל מה שעובר עליך, רק חכה חכה, ומכל שכן וכל שכן שלבל תהיה, חס ושלום, בעזות פנים לאביך, כי כבוד אב ואם זהו מהחמורות שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), והקיש הקדוש-ברוך-הוא כבודן לכבודו.

עקר ענינך הוא להתמיד בתורה הקדושה, ולהרבות בהתבודדות ולשמר על הבריאות שלך, שתאכל ותשתה דיקא, וכן תראה לישן, כי אסור לסגף את עצמו — לא בשנה ולא באכילה ושתיה, כי האדם צריך להיות בריא לעבודת הבורא ותברך, ובפרטיות בחור צעיר.

ולמען השם ותברך לטובתך הנצחית, ראה להיות תמיד סבלן, ולבל תכעס ותקפיד על שום ברירה שבעולם רק בניחותא שיה ועיל שיה ונפיק גרים באורייתא תדירא (עין סנהדרין פח:).

אָשֶׁר ד' תּקמא בּנחל רנט

מה טוב ומה נעים לחטף בכל יום ויום ח"י פרקים משניות, אשר דבר זה מכניס חשק נפלא בבחור צעיר לשקד ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה, וכן תתמיד בלמוד שלחן ערוך מחבר רמ"א, להתחיל מהתחלת הארח חיים, עד שתזכה לסיים כל ארבעת חלקי שלחן ערוך, ותתחיל עוד פעם. ובאמת שני למודים אלו הם יסוד גדול לבחור צעיר, אף שלומד בשיבה, כשיש לו רק זמן פנוי, יראה לחטף משניות ושלחן ערוך, כי זה מכניס באדם 'נשמה' חדשה ויראת שמים.

למען השם יתברך, לטובתך הנצחית אל תדחק את השעה, ואף שאני מרגיש מרחוק תשוקת לבך איך שאתה בוער מאד מאד לבוא לכאן, אף יען שעדין רבו המניעות, עליך לבקש הרבה הרבה ממנו יתברך, כי מה שתפלה עושה, שום דבר שבעולם אינה יכולה לעשות, כי התפלה פותחת שערים ודרכים ונתיבות חדשים, אשר לא שערו אבות אבותינו, כי הטבע מחייב כך והתפלות משדדות את הטבע לגמרי (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), אבל רק עם צמצום ולא בדרך הריסה, חס ושלום, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), אשר גם בהתקרבות להשם יתברך יש יצר הרע גדול, כי רוצה לעלות אל ה' תכף-ומיד לבא אל מדרגות גדולות, עין שם.

על-כן עליך העקר לחכמת הרבה, ולא לדחק את השעה, ואף שאני יודע את כאב לבך, אבל, אחי היקר! אי אפשר לחיות כך עם כסופים וצמאון כזה. הלא רבנו ז"ל גלה לנו שעל-ידי התקרבות אל הצדיק נעשה גבול וזמן, ואינו תמיד בבחינת צמאון, ששותה אפלו מים מלוחים וכו' (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו).

ראה לשמח את עצמך ולהתמיד בכל חלקי "אשר בנחל", שהם מצויים אצלך, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת את כל מכתבי ששלחתי לך עד עכשו, והיה אם שמוע ביטן — תשמע בחדש, פמובא בספרי, פרשת תבא.

ד' תקמב.

בעזרת השם ותברך, מוצאי החג ח' למספר בני ישראל ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל האברך היקר והנעלה ... גרו יאיר.

אודות שאלתך וכו', אין תכמה בתכמת החיים, כמו להגיע למדת השלום, כי אומרים תכמינו הקדושים (עקצין פרק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה אלא השלום; שלום זו המתנה הכי יפה שהקדוש-ברוך-הוא נתן לאדם, אבל לא כל אחד זוכה אל המתנה היקרה הזו. ובפרט בביתו של האדם, שם צריכים להשתמש עם המתנה הזו בתכלית השלמות, כי אין עוד דבר יותר יקר כמו השלום בתוך הבית, עד כדי כך שאומרים תכמינו הקדושים (אבות דרבי נתן כח): כל המשים שלום בתוך ביתו, מעלה עליו הכתוב כאלו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד, לפי שכל אחד ואחד מלך בתוך ביתו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן פ'): מה נקרא שלום? כששני הפכים משתוים יחד, זה חסד וזאת גבורה, ומחברים ביחד — זה נקרא דעת ושכל, וזה השלום האמתי. ולכן גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שהסמ"ך-מ"ם והפעל-דבר עושים כל מיני פעולות שבעולם לשבר את השלום של בני הזוג, הרי הם באים משני עולמות שונים, משני טבעים אחרים לגמרי זה מזה, והנה נכנסים לבית פרטי, שני עולמות שרחוקים זה מזה פרחוק מזרח ממערב, וצריכים לעשות שלום בתוך הבית הזה, זו העבודה הקשה ביותר, כי הפעל בא מהורים רגועים, המתנהגים בדרך ארץ ובנחת, בעלי חסד, ותנניים וכו', האשה באה ממשפחה מלאת מריבות ורציחות, פעם וזלזול באדם, או להפך, וכיצד יכולים

לְהַתְמוּדָד? זֶה סוּד הַחַיִּים. וְלָכֵן שְׁלוֹם-בַּיִת זֶהוּ הַדְּבָר הַקָּשֶׁה בְּיִתְרָה,
וְאֵימָתִי? כְּשֶׁנִּפְרָדִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאֲמָרְךָ ו"ל (שְׁפַת י):
שָׁמוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם; אִם אָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ,
וְאֵינוֹ רוֹצֵה כְּלוֹם רַק אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, שֶׁהוּא שְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא וַבָּהּ פָּרְשָׁה ט', סִימָן ט'): גְּדוּל שְׁלוֹם, שֶׁשָּׁמוֹ
שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא שְׁלוֹם; וְכֵן אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(שם): גְּדוּל שְׁלוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ; אֲזַי מְכַנְּסִים אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְהַבַּיִת מִשְׁתַּנָּה לְגַמְרִי, הַבְּעַל
וְהָאִשָּׁה צְרִיכִים לוֹמַר זֶה לְזֶה: הַתְּחַתְּנוּ, אָנוּ שְׂתַפְּסִים בְּכָל דְּבָר —
הֵן לְטוֹב הֵן לְרָע, וְאֶסוּר לְהַשְׁלִיךְ אֶת הָאִשָּׁמָה זֶה עַל זֶה. אוֹמַר
רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסה): לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים, הַבְּעַל
וְהָאִשָּׁה הֵיוּ נִשְׁמָה אַחַת, וְכִשְׂוִירְדוֹת לְזֶה הָעוֹלָם — הַנְּשֻׁמוֹת
מִתְפַּצְּלוֹת, נִשְׁמַת הַזָּכָר יוֹרֵדֵת אֶצְלַת זוּג הַזָּרִים אַחַד, וְנִשְׁמַת הַנְּקֵבָה
יוֹרֵדֵת אֶצְלַת זוּג הַזָּרִים אַחֵר, כְּדִי לְתַבְרֵם — זֶה כָּאֵלֶּה קָשָׁה מְאֹד. וְלָכֵן
אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מוֹעֵד קָטָן יח:): קָשָׁה זְוִוּגוֹ שֶׁל אָדָם
כְּקָרִיעַת יָם סוּף. בְּקָרִיעַת יָם סוּף לְכָל אַחַד הַיְתָה תְּכַנִּית אַחֲרָת, זֶה
אָמַר: בָּאוּ וְנָשׁוּב לְמַצְרַיִם, זֶה אָמַר: בָּאוּ גִלְף לְמַדְבָּר וְכוּ', שִׁיקְרָע
הַיָּם — זֹאת אֵף אַחַד לֹא תֵאָר וְשַׁעַר. כְּמוֹ-כֵן בְּשִׂדּוּכִים, נִפְגְּשִׁים,
מְדַבְּרִים וּמְרַגְּשִׁים שְׁזָה לֹא זֶה, וְהִנֵּה כְּשָׂבָא הַזְוִוּג הַנְּכוּן, תוֹךְ זְמַן
קָצֵר נִגְמַר הַשְׂדוּף, כִּי זֶה הַזְוִוּג. וְכֵן בַּחוּץ — הַזָּרִי הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה,
וְכֵן כָּל מִשְׁפַּחַת הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה, אַחִים אַחִיוֹת, גִּיסִים גִּיסוֹת מְשֻׁנֵּי
הַצְּדָדִים, רַבִּים בִּינֵיהֶם, מִחֲתָנִים רַבִּים וּמִתְקוּטָטִים וְשׁוֹנְאִים זֶה אֶת
זֶה בְּשִׁבִיל שְׂטִיוֹת, זֶה הַבְּטִיחַ שִׁיקְנָה רַהֲיִטִים, זֶה הַבְּטִיחַ שִׁישְׁלָם
אֶת הַדִּירָה, זֶה הַבְּטִיחַ שִׁישְׁלָם אֶת הַצֶּלֶם, זֶה הַבְּטִיחַ שִׁישְׁלָם אֶת
הַמוֹסִיקָה, וְזֶה הַבְּטִיחַ שִׁישְׁלָם אֶת הָאוֹלָם, וְלֹא הִחְזִיקוּ בַּמְלָה וְרַבִּים
בִּינֵיהֶם. זוּג פִּקְחַת צָרִיף לְעָרְף לְעֲצָמוֹ חֲשֻׁבּוֹן: הֲלֹא הַתְּחַתְּנוּ, סִימָן
שְׂאָנוּ נִשְׁמָה אַחַת, בָּאוּ נִסְגַּר אֶת הַדְּלֵת וְלֹא נִתְעַרְב, אֵף שֶׁכָּל בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה רַבִּים בִּינֵיהֶם, זֶה אוֹמַר כֶּף וְזֶה כֶּף, זֶה מְקַלֵּל אֶת זֶה וְזֶה
אֶת זֶה, מְלַחֵמֵת עוֹלָם וְכוּ', אֲזַי נִסְגַּר הַדְּלֵת וְנִקְיָם (ישַׁעְיָה כו, כ): "לֵךְ
עִמִּי בֹא בַתְּדַרְיָה וְסַגַּר דְּלֵתְךָ בְּעַדְךָ חֲבִי כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם",
אֲזַי יִחְלִיטוּ בִּינֵיהֶם: הִבָּה לֹא נִדְבַר רַע זֶה עַל זֶה, גִּחְיָה בַּהֲבָנָה

הַדְּדִית וְכוּ'. וְכִמּוֹ שְׂאוּמַרְת הַתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל־כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ"; אִם יַחֲיוּ בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֵין יוֹתֵר מֵאֲשָׁרִים מֵהֶם, אֵינָם מְעַרְבִים אֶת הַהוֹרִים בְּחַיֵּיהֶם הַפְּרָטִיִּים, אִם הוֹלֵךְ בְּטוֹב — אֵינָם מְסַפְּרִים, שְׂלֹא תִכְנַס עֵין הָרַע, אִם הוֹלֵךְ בְּרַע — אֵינָם מְסַפְּרִים וְכוּ', וְאֵין מֵאֲשָׁרִים מֵהֶם. אֶת הַדַּעַת הַזֶּה מְקַבְּלִים בְּשִׂמְחָה אֶל רַבְּנֵי ו'ל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְכִמּוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנֵי ו'ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פט): הַצַּדִּיק הוּא הַשְּׂדֵדָן, הַמְּשַׁדֵּף בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי שְׂשׁוּמָעִים תּוֹרָה מִפִּיהוּ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִלְאָכִי ב, ז): "כִּי שִׁפְתַי כִּלְהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" — רֵאשִׁי תְבוֹת: שִׂדּוּ"ךְ, אֵימְתִי הוּא הַשְּׂדֵדָן? אִם שׁוּמָעִים מְמַנּוּ תּוֹרָה. וּמָה מְגַלֶּה בְּתוֹרָתוֹ? שְׁלוֹם. אֵיךְ זוּג יְכוּל לַחֲיוֹת בְּיַחַד, לֹא לְעַרְב אֶת הַמְּשַׁפְּחוֹת וְכוּ', וְחַיִּים בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה, אֲזִי הַשְּׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, וְכִמְאֵמֶר ו'ל (סוּטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה וְכוּ' — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם; וְלִכֵּן זוּג שְׂזוּכִים לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, זוּכִים לַחֲיוֹת חַיִּים נְעִימִים וּמֵאֲשָׁרִים, אֲשָׁרֵיהֶם וְאֲשָׁרֵי חֲלָקָם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תּקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי.

יְדֵי הַיְקָר! אֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכוּ', הֲלֹא יֵשׁ הַלְכָה, שְׂאֵסוֹר לְהַשִּׁיג גְּבוּל חֲבֵרוֹ; אִם פְּלוּנֵי פִתַח חֲנוּת בְּגָדִים אוּ פְלִים וְכדוּמָה, אֵסוֹר לְחַבְרוֹ לְפִתַח אוֹתָהּ חֲנוּת מִמּוּלוֹ אוּ בְּרַחֲבוֹ, כִּי עוֹבֵר עַל לְאוּ (דְּבָרִים יט, יד): "לֹא תִסֵּיג גְּבוּל רֵעֶךָ". אֲבָל כְּתוּב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּף, שְׂבַעֲנִיגֵי מְזוֹן הֲלָאוּ הִזָּה אֵינָנוּ קָנִים, כִּי יִשְׁנֵן מִשְׁפָּחוֹת מְרֻבּוֹת לְלָדִים, וְקָשָׁה לָהֶן לְקַנּוֹת בְּמַחֲרִים גְּבוּהִים. וְלִכֵּן מִתֵּר לְפִתַח כְּפָה וְכַמָּה צְרָכְנִיּוֹת וְכדוּמָה, וְאֲשָׁרֵי וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂמוּרִיד מְחִירִים, וּבְכַרְט אִם יֵשׁ

חֲנוּת שְׂמוֹכְרִים שָׁם בִּיקָר, אָז אֲדַרְבֵּה צָרִיךְ לִילֵךְ לַקְּנוֹת אֶצֶל מִי שְׂמוֹזִיל מַחִירִים. וְהַקְּפִיד רַבְּנוּ ו"ל מָאד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁבָאוּ וְאָמְרוּ שֶׁהִפְסִידוּ כֶסֶף, עָנָה וְאָמַר לָהֶם: כַּמָּה תּוֹרָה וּתְפִלָּה בְּטַלְתֶּם כְּדֵי לְהַשִּׁיג אֶת הַכֶּסֶף, וְעַכְשָׁו הִפְסַדְתֶּם אוֹתוֹ? ! אוּ הֲלֹכְתֶם וְקִנִּיתֶם בִּיקָר רַב וְכוּ', וּבִזְבֻזְתֶּם אוֹתוֹ? ! הֲלֹא רָאוּי לִילֵךְ לַקְּנוֹת בְּמָקוֹם זוֹל, וְלַחֲסוֹף מִמּוֹן שְׁנַרְכֵשׁ בְּזִמָּן רַב וּבְהִרְבֵּה יָגַע. וְלָכֵן בְּעֲנִינֵי מַאֲכָלִים כָּתוּב בְּפִרוּשׁ בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, שְׁלֹא שִׁיךְ הֵלְאוּ שֶׁל 'לֹא תִשָּׂיג'. וְהַקְּפִיד רַבְּנוּ ו"ל מָאד עַל חוֹבוֹת, שְׁלֹא יִכְנַס אָדָם לְחוּב, וְאָמַר, שְׂוִיתָר טוֹב לְהִיּוֹת בְּעַל חוּב לְעֲצָמוֹ וְלֹא לְאַחֲרִים. וְכֵאֵן בָּא הָעֲנִיָּן שֶׁל בַּחֲרִיה וַיִּדְעָה, כִּמוֹ שְׂאוּמָר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א): מַהוּ יִדְעָה? שְׂוִידְעִים שֶׁהַכֹּל מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בַּחֲרִיה — שְׁנַתְּנוּ לוֹ בַּחֲרִיה, וְאִיךָ מִשְׁתּוּיִם יַחַד? זֶה קָשָׁה מָאד לְהַשִּׁיג. וְלָכֵן אֵין לָנוּ רַק מַה שְׂדָבֵר עִמָּנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁבְּמָקוֹם לְהִיּוֹת בְּעַל חוּב לְמַכְלֵת וּכְדוּמָה, אֲהִיָּה בְּעַל חוּב לְעֲצָמִי, וּבְמָקוֹם שְׂאֲבִזְבוּ כֶסֶף בְּמַכְלֵת אַחַת, שְׂמַחֲרִיָּה גְבוּהִים פִּי כַּמָּה וְכַמָּה מַחְנִיּוֹת אַחֲרוֹת, אֵלֶיךָ לְחַנּוּת שְׂמוֹכְרִים שָׁם בְּזוֹל יוֹתֵר, וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תּקִמָּד.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן קַבְּלָתִי.

יְדִידִי הֵיקָר! בְּעֲנִיָּן שֶׁל רְמִזִּים אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לְאָדָם רְמִזִּים בְּכָל יוֹם לְקַרְבוֹ, וּמְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכָלִית, לִידַע שֶׁעֲלִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְרַמֵּז לָנוּ רְמִזִּים גְּדוּלִים מִכָּל דָּבָר וְדָבָר, אֲבָל צָרִיכִים לְזַכֵּר גַּם מַה שְׂאוּמָר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יח), שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מָאד מָאד מְדַרְכֵי אֲמוּרֵי, וְלֹא יֵאמַר:

רסד אָשׁר ד' תקמד בַּנְחַל

צְבִי הַפְּסִיק אוֹתִי עַל הַדְּרֵךְ, סִימָן שְׂאִינִי צְרִיף לִילֵךְ בַּדְּרֵךְ הַזֶּה, אוֹ פְתִי נִפְלָה מִפִּי, אֲסוּר לִי לְאַכְלָהּ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאָדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ בְּאַמוּנָה, שְׁלֹא יִבְלָבְלוּ אוֹתוֹ עֲנֻנִים אֱלוֹהִי וְזֶהוּ לְמוֹד עֲמַק מְאֹד מְאֹד, כִּי (שֵׁם בְּסִימָן נד), אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שְׂצָרִיכִים לְרֹאוֹת אֶת הַרְמְזִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַמֵּז לוֹ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף, הַעֲקֵר לְרַמֵּז לְאָדָם לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק קוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן יח), אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהַאֲמוּנָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף חֲזָקָה, שְׂיִהְיֶה תָמִים עִם הַשֵּׁם אֱלֹקָיו, וְלֹא יִחַקֵּר אַחַר עֲתִידוֹת, אִם צְבִי הַשִּׁיגוֹ אוֹ פִתּוֹ נִפְלָה מִפִּיו, כִּי זֶה גוֹבֵל בְּמִינּוּת. וְלִכֵּן אֵין לָנוּ אֶלָּא לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְבִרְרוֹר וְזִכְרוֹן הַאֲמוּנָה, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבְּרָנוּ.

וְלֹא נוֹתֵר לָנוּ בַּק דְּבָר זֶה — תְּפִלָּה, לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵה מֵה שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צְרִיף לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁכֵל שֶׁבְּכָל דְּבָר. שֶׁכ"ל רֵאשִׁי תְבוּת (אֵיכָה ב, יט): "שְׂפִכִי כַּמַּיִם ל'בֶּרֶךְ", מִכָּל דְּבָר צְרִיכִים לְרֹאוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְשַׂאֲלוֹ יִתְבָּרַךְ: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵה אִתָּה רוּצָה מִמֶּנִּי, שְׂאֵלֶךְ לְמִקּוֹם זֶה אִם לֹאוּ?! וְיִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְאִזּוּ כִּפִּי שְׂמֵאִיר לוֹ הַמַּח — בֵּן יַעֲשֶׂה, כִּי הֵהִתְבּוֹדְדוֹת מְזַפְכֶת אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּפָנִים. וְזוֹ מַעֲלַת מִי שְׂחִי עִם הַתְּבוּדְדוֹת, שֶׁכָּל חַיָּיו אַחֲרֵים לְגַמְרִי. כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא חֲסֵרוֹת צְרוּת, כָּל אֶחָד כִּפִּי הַמְּשַׁבְּרִים וְהַגְּלִים שְׂעוּבָרִים עָלָיו. וְאֵיךְ יִכּוֹלִים לְהַנְצִל מֵהֶם? אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה), בַּק עַל-יָדֵי שְׂבוּרָחִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְשִׁחוּזֵר — חוּזֵר עִם הַתּוֹרָה, שְׂזוֹ מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׂזוֹכָה לְחַדָּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ד' תקמה בְּנַחֵל רסה
ד' תקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
נֵרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֶחַ נְצָחִים.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְבַקֵּשׁ סְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל.

וְהִנֵּה אֲנִי חֹנֵן שׁוֹלְחִים לָךְ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, מִחֵר חֲבִילָה סְפָרִים,
וּכְשֵׁיגִיעַ לָךְ, נָא לְבַשְׂרֵנוּ וְנִשְׁלַח לָךְ עוֹד.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּסְפָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת
שֶׁקַּבְּלָנוּ מֵרַבֵּנוּ ו"ל. וְמָה טוֹב שֶׁתַּעֲיִן הַיֵּטֵב בְּקוֹנְטְרַס הַקְּטָן הַזֶּה
"סִדְר־דְּרָךְ-הַלְמוּד", וְרְאֵה לְקַיֵּם כָּל מָה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ, וְאִז תַּצְלִיחַ
דְּרָךְ תְּמִיד.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גָּדוֹל בְּעִנְיָנְךָ, כִּי רַב הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים
שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאֵדָם הוּא רַק מְסַבֵּת הַפְּזִיזוּת. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם:
"הַפְּזִיזוּת הִיא הַבֵּל, וְגוֹרָמַת לְכָל הַרְעוּת". וְעַקָר הַעֲצָה לְזֶה הוּא רַק
לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל תּוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. כִּי הַמְּאֲמִין
בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִז
דִּיקָא יִזְכֶּה לְהֶאֱרִיךְ אַפּוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו. כִּי כָל מָה שֶׁהָאֵדָם
מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַ"דַּעַת" הָאֵמֶת, לִידַע שֶׁאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ,
אִזִּי יִקַּבֵּל הַכֵּל בְּאֵהָבָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֵלֶק א', סִימָן ד'). וְזֶה מָה
שֶׁסְּפָרְנוּ הַלְלִילָה "חֶסֶד שְׁבַגְבוּרָה". וְאֵיתָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל לְכוּן
מִשֵּׁם מ"ב וּמַצּוֹרֵת הַמְּנוּרָה "קַבֵּל" "לְדַעַת", וְהוּא עַל דְּרָךְ הַמּוּבָא
בְּתוֹרָה הַנִּלְ, שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע שֶׁכָּל מְאוּרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ.
וְזֶה דִּיקָא בְּסִפְיֵרֵת "חֶסֶד שְׁבַגְבוּרָה", צְרִיכִים לְכוּן "קַבֵּל" "לְדַעַת",
אִם אַתָּה רוֹצֵה לְמַצֵּא אֶת הַחֶסֶד שְׁבַתוֹךְ הַגְּבוּרָה, עָלֶיךָ לְקַבֵּל הַכֵּל
בְּדַעַת, כִּי עַקָר הַדַּעַת הוּא אַחֲדוּת בֵּין חֶסֶד לְגְבוּרָה, עֵינִי שֵׁם.

חזק ואמץ מאד מאד לשקד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך...

ד' תקמו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי החג ח' למספר בני ישראל ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו להיקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי נדבתו מאה שקל בעד הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ותשואות חן לו בעבור זה, כי פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול (סוטה ח:); ובפרטיות כשזוכין לנדב פרוטותיו להדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, אין לשער ולספר כלל מעלתו. פי על-ידי-זה יש לו חלק בגאולתנו הנצחית, פי רבנו ז"ל הכין הפלים למשיח צדקנו, פי בדעתו יכבש את העולם כלו, פי מאז בריאת האדם בעולם הזה היתה התכלית שיעלה את כל הבריאה אליו יתברך, ושיעשה להקדוש-ברוך-הוא דירה בתחתונים (תנחומא נשא ג), "ויקח הנו"ה אלקיים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" (בראשית ב, טו); ומוכא בתקוני זהר (תקון כא) לעבדה — בפקודין נעשה ולשמרה — בפקודין דלא תעשה, הינו הקדוש-ברוך-הוא ברא את האדם באפן שיעשה מכל העולם הזה גן-עדן.

ועקר עבודתו תהיה לעבד בגן, הינו לקיים את המצוות עשה, ולשמר את עצמו שלא לעבר על מצוות לא תעשה. ואם לא היה דוחק את השעה ולא היה טועם מעץ הדעת טו"ב ור"ע, אז ויגרש את האדם וישפן מקדם לגן-עדן את הפרובים ואת להט החרב המתהפכת, לשמר את דרך עץ החיים" (שם ג, כד); אשר משם נשתלשל כל הגלות המרה וכל חרבן כל העולמות. פי האדם נברא דיקא להשרות שכינתו בעולם, עד שיתגלה פי אין שום מציאות

שֶׁל רַע כָּלָל, כִּי הִרְעָה הוּא כֶּסֶף לְהַטּוֹב, אֲשֶׁר זֶהוּ הַשְּׂמוֹת הַנְּזִי"ה
 אֱלֹקִיִּים חֶסֶד וּגְבוּרָה, שֶׁשְּׁנֵיהֶם נִתְאַחֲדִים עַל-יְדֵי הַדַּעַת (עֵין
 לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), וְאִזּוֹ אֵין לָהּ עוֹד נְעִימוֹת בְּעוֹלָם מִדְּבַר
 זֶה — לְהַשִּׁיג וּלְהַרְגִישׁ אֱלֻקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ מִפְּרִטֵי פְרִטֵי הַבְּרִיאָה, וּמִי
 שְׂזוּכָה "וְחִי לְעוֹלָם", שֶׁזֶהוּ עֵץ הַחַיִּים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 כ"א).

וְהִנֵּה מִיּוֹם שֶׁחֲטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן — נִחְלָשָׁה דַּעַתוֹ כָּל-כָּף, עַד
 שֶׁחֲטָא ק"ל שָׁנִים בְּפָגַם הַבְּרִית, שֶׁבָּאוּ רוּחֹת וְטָמְאוּ אוֹתוֹ (עֲרוּבִין
 י"ח:), וְכָל הַטְּפוֹת קָרִי הֵם הַנְּשִׂמוֹת שֶׁהֶצְרָכּוֹ לְהוֹדִיכָהּ בְּמִצְוֹתֶיהָ,
 כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, עַד שֶׁבָּא מִשֶּׁה רַבְּנּוּ, שֶׁהוּא הִזִּיהַ שְׂלֵמוֹת
 הַדַּעַת, וְגָלָה לְכָל הַנְּשִׂמוֹת (דְּבָרִים ד, לה): "אֵתָּה הִרְאָתָה לְדַעַת, כִּי
 הַנְּזִי"ה הוּא אֱלֹקִיִּים", וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹתֶיהָ, וּלְקַבֵּל אֶת
 הַתּוֹרָה שֶׁאִזּוֹ נִפְסְקָה זְהֻמַּת הַנֶּחֱשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁהַכְּנִיס בְּהָאָדָם פְּרוּד
 בֵּין הַנְּזִי"ה לְאֱלֹקִיִּים, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַצְּרוֹת. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אֲבוֹת, פֶּרֶק ו'): אֵל תִּקְרִי חֲרוּת אֶלָּא חֲרוּת, כִּי
 עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה הָאָדָם בֶּן חוֹרִין מִמֶּשׁ. כִּי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק
 עֲצָמוֹ בְּהַתּוֹרָה, עָלָיו נֶאֱמַר: "וְחִי בָהֶם לְעוֹלָם", כִּי הֵם חֲיִינוּ וְאֶרְךָ
 יָמֵינוּ, וְלוֹלָא חֲטָא הָעֵגֶל הִיתָה הַגְּאֻלָּה כְּבָר בֵּימֵי מִשֶּׁה, וּמִכָּל שֶׁפֶן
 כְּשֶׁהִיָּה מְכַנִּיס אוֹתָנוּ לְאֶרֶץ, אִף פַּעַם לֹא הִיָּינוּ יוֹצְאִים מִשָּׁם, כִּי
 הִיָּינוּ זוֹכִים לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲבָל בְּשִׁבִיל חֲטָא הָעֵגֶל סָבְלָנוּ
 מֵהַ שֶׁסָּבְלָנוּ, וְעַד כֵּן אָנוּ סוֹבְלִים. וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (סְנֵהֲדִין דף קכ:): אֵין לָהּ כָּל פְּרַעְנוֹת וּפְרַעְנוֹת שֶׁבָּאָה לְעוֹלָם, שֶׁאֵין
 בָּהּ אֶחָד מִכ"ד בְּהַכְּרַע לִיטְרָא שֶׁל עֵגֶל הִרְאִישׁוֹן. וְאָמְרוּ (מִדְּרָשׁ רַבָּה,
 פְּרָשַׁת תִּשָּׁא, פְּרָשָׁה ל"ב, סִימָן א'): אֵלוֹ הַמְּתִינוּ יִשְׂרָאֵל לְמִשֶּׁה וְלֹא הָיוּ
 עוֹשִׂין אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה, לֹא הָיָה עֲבוּרָם וְלֹא מְלֻאָה הַמְּנוֹת שׁוֹלֵט בָּהֶם,
 עֵין שָׁם. וְכֵן אָמְרוּ (מִדְּרָשׁ רַבָּה אֵיכָה, פְּרָשָׁה א', סִימָן כט): אֵין לָהּ דוֹר
 וְדוֹר שֶׁאֵינוּ נוֹטֵל מִחֲטָאוֹ שֶׁל עֵגֶל, עֵין שָׁם. עַל-כֵּל-פָּנִים כָּל הַצְּרוֹת
 וְהַנְּסִיווֹת שֶׁנִּסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְפְרִטֵי חֲטָא הַמְּרַגְלִים,
 הַכֵּל נִמְשָׁף עַל-יְדֵי חֲטָא הָעֵגֶל, וְאֲשֶׁר מֵאֵז הַתְּחִילָה כָּל הַמְּרִירוֹת
 שֶׁסָּבְלוּ אִף לְאַחַר שֶׁנִּכְנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְחֲטָאוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַקַּיָּם

את דור השופטים ששפטו את ישראל, עד שזכו לדוד מלך ישראל, אשר הוא הורה תשובה אפלו ליחיד, וגלה עבודת התפלה, אשר ממנו יוצא משיח צדקנו, וזכה שבנו בנה את בית המקדש, ואף שגם אחר-כך הרבו לעשות הרע, כמובא בכל ספרי מלכים, אף-על-פי-כן שלח הקדוש-ברוך-הוא את דור הנביאים, שחזקו וקרכו את עם ישראל לשוב אליו ותברך. עד שנגרם מה שנגרם, ונחרב בית המקדש פעמים, ופסקו הנביאים, והיו אנשי כנסת הגדולה עד רבי עקיבא, שהיה בדור אחרי החרב, וממנו יצא רבי שמעון בן יוחאי, אשר הוא האיר את אורו הגנוז על-ידי הירשה שהוריש לנו, שהם ספרי הזהר הקדוש והתקונים. כי תכף-ומיד אחר החרבן געלם ונסתר האור לגמרי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), "אותי נהג וילך חשך ולא אור" (איכה ג'), עד שבא רבי שמעון בן יוחאי, והאיר את העולם בהארת אורו ותברך, ומחמת עמק דבריו בא אחר-כך האריז"ל, וגלה יותר ויותר אלקותו, שהוא פענח ופתח את ארבות השמים, והסביר ובאר את מאמרי רבי שמעון בר יוחאי, וגלה אלקותו ותברך בדרך חודים ותקון העולמות, עד שאין לה בדבר אחד מדומם, צומח, חי, מדבר, שלא יהיה בו איזה יחוד וכו'. ומחמת שעבוד הגלות ועמק המשג וקצר המשיג, בא הבעל-שם טוב הקדוש, אשר הוא פתח את כל רזי החכמה, עד שכל אחד ואחד יכול להתבונן באלקותו ותברך אמתת מציאותו, ומשם נמשך חב"ד, לקשר הלב אל המוח, ולהתבונן בו ותברך. אך מחמת רב הצרות והרעות רבות ששערו על כלל נשמות ישראל שהם שנות המלחמות, שהיו הריגות ושפיכות דמים וגליות עצומות, בעוונותינו הרבים, אשר מאז בריאת העולם לא הייתה כזאת, מאז געלם ונסתר המחין והדעת לגמרי, ובפרטיות בדורות האחרונים, אשר מובא בדברי האריז"ל, שקדם ביאת והתגלות משיח צדקנו, יחזר ויהיה בעולם דור המבול ודור ההפלה, שהוא חטא נאוף וחטא כפירות ואפיקורסות, ובעינינו אנו רואים, בעוונותינו הרבים, מה שנתהוה בעולם, שגדר הצניעות נפלה לגמרי, והתרו העריות, רחמנא לצלן, ובפרטיות בארץ ישראל, ונתרבתה ונתפשטה הכפירות של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז),

אָשֶׁר "כָּל בְּאֵיהָ לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים" (מְשָׁלִי ב, יט).

וְעַל-כֵּן חָמַל עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ, וְשָׁלַח לָנוּ רַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא נִשְׁמַת רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר גָּלָה לָנוּ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה כְּזוֹ, עַד שֶׁפָּתַח אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָשֶׁר אֵל זֶה כָּבֵד לֹא צָרִיכִים שׁוּם מַח וְשׁוּם דַּעַת וְשׁוּם הִתְבּוֹנְנוּת, כִּי אֵינָה אֵיפֶה נִמְצָא הַיּוֹם אָדָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ מַחֲזִין גְּקִיִּים, שֶׁיּוּכַל לְהִתְפָּאֵר שֶׁמִּתְבּוֹנֵן בְּאֱלֻקוֹתוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהִכְשִׁיר וּלְהַכִּין אֶת הַמוֹד-עַם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לוֹלֵא מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, שְׂזוֹ נִקְרָאת הִתְבּוֹדְדוּת, תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, וְעַל-כֵּן מְשִׁיחַ יַעֲשֶׂה מִבְּצַע תְּפִלָּה, וּבְזֶה יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'). וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּתְפִלָּה יֵשׁ גַּם לְעַכּוּ"ם הַשָּׂגָה, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיךְ לְאִיזוֹ יְשׁוּעָה — רְפוּאָה, אוֹ פְּרֻנְסָה, אוֹ בְּרִיאוֹת, אוֹ הַצְּלָחָה וְכוּ', וּכְשֶׁמְגַלִּים לוֹ אָשֶׁר אֵין שׁוּם יַעֲצֶה, רַק לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּבָר זֶה הוּא גַם-כֵּן מִבֵּין וּמְשִׁיג (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י').

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁיִּתְגַּלֶּה מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, נֹאמַר (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֶזְ אֶהַפֵּךְ אֵל כָּל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקִרְא כָּלֵם בְּשֵׁם ה', וּלְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד", כִּי רַק דְּבָר זֶה יִחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם עַל תְּקוּנּוֹ, וְזֶה שֶׁרָשׁ וַיִּסּוֹד דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר הוּא הַכִּין אֶת הַכֹּלִים לְמְשִׁיחַ צְדֻקְנוֹ, וְהַמְּשִׁיחַ בְּדַעַתוֹ יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וַיִּהְיֶה תְּקוּן עַד אָדָם הַרְאִשׁוֹן, וַיִּתְקַן כָּל הַדּוֹרוֹת.

וְאִף שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עָכְשׁוּ עַדִּין הַכֹּל נִסְתָּר וְנִגְעַלֵם מִכָּל הָעוֹלָם, וְעוֹשִׂים מַזָּה לִּיצְנוּת, וְחוֹלְקִים עַל זֶה, כְּאָשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַסֵּבָה שֶׁחוֹלְקִים וּמְזַלְזְלִים עָלָיו, כִּי הוּא מְגַלֶּה עֲנִין תְּפִלָּה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ו). עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים יב, ט): "כְּרֵם זֵלַת לְבַגְי-אָדָם", אֱלוֹ דְּבָרִים שְׁעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמֵאִי נִיְהוּ? תְּפִלָּה, וּבְגִי-אָדָם מְזַלְזְלִים בָּהֶם. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁגַם הוּא מְגַלֶּה רַק תְּפִלָּה, עַל-כֵּן מְזַלְזְלִים בּוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צג); וְכֵן בֵּין

ער אָשר ד' תקמוז בנחל

תלמידיו הקדושים בכל דור ודור, מי שמגלה ומפרסם יותר למודו הטוב, יותר מזוללים בו, ומחרפים ומגדפים אותו; כי השדין יהודאין אי אפשר להם לסבל מדת התמימות והפשיטות וכו'.

ועל-כן עלינו לעזור להפיץ את דעת רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש ממש, ועל-ידי-זה אנו מורזים את הגאולה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לנדב על הדפסת ספרי רבנו ז"ל ועל הפצתן בעולם, כי על-ידי-זה יגרם שעוד מאחינו בני ישראל ירגילו את עצמם לדבר עמו יתברך, ויזהו דיקא מקרבים את הגאולה, כי עקר הגאולה התגלות יחידה דיחידה בנפש האדם, זוכים רק על-ידי רבוי תפלה ובקשה, ליחד לעצמו מקום שאין בני-אדם, וידבר עמו יתברך ולספר לו יתברך את כל מה שעובר עליו בפּרטי פרטיות; כי עקר הצנור הממשיך השפעות רוחניות אלקות יתברך על האדם, הוא רק על-ידי תפלה והתבודדות. אשרי מי שעוסק בזה בעצמו, ואשרי ואשרי מי שמפרסמו גם לחברו.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך...

ד' תקמוז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי הקג ח' למספר בני ישראל ה'תשמ"ב.

שלום רב ל... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

חמדת לבכי! מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך, שבכל פעם אטה נופל יותר ויותר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן. ובאמת אטה בעצמך אשם בזה, כי בעוונותינו הרבים, מרב קלקול מחך ונדעתך קבלת לשון הרע עלינו, וזה גרם לך שמתחיל להתרשל מלבוא אל בית מדרשנו, ואשר מזה נתהוו כל הצרות שלך. כי כבר פּרש רבנו ז"ל מאמרם ז"ל (אבות, פּרק ב'): "אל תהי רשע בפני עצמך"; שאפלו אם הוא

רָשָׁע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לֹא יִהְיֶה בְּפָנָי עֲצָמו, רַק יִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְקַרֵּב
אֶל הַצְּדִיק הַאֲמֵת, וְיִהְיֶה עִמּוֹ בְּצִוְתָא חַדָּא (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, אוֹת עֲבוּדַת
ה', סִימָן קנג); כִּי בְּזֶה שְׁעַל-כָּל-פָּנִים בָּא אֶל הַצְּדִיק הַאֲמֵת אִף שֶׁהוּא
רָשָׁע, חַס וְשָׁלוֹם, וְחוּטָא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אִף-עַל-פִּי-כֵן סוּף כָּל סוּף
יִזְכֶּה בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק לְשׁוֹב גַּם הוּא בְּתִשׁוּבָה, וְהַצְּדִיק יֵאִיר גַּם עָלָיו
מְאוּרֵי יִתְבָּרֵךְ. אִף מָה עוֹשֶׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם? הוּא יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן
הַדְּבָר הֶרְאִישׁוֹן מְכַנִּיס בּוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת שְׁלֹא יָבֹוא אֶל בֵּית
מְדֻרְשָׁנוּ, וּבְפִרְטוּיֹת מִי שְׁמַקְלָקֵל בְּיֹתֵר בְּהוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר
עַל-יְדֵי-זֶה מְבַלְבֵּל מַחוּ לְגַמְרִי, הוּא בְּנֻדָּאֵי בְּנִקֵּל יוֹכֵל לְמַצֵּא מַשְׁהוּ
לֹא בְּסֻדָּר כְּפִי קִלְקוּל מַחוּ הַפְּגוּם. וְכַעֲיֵן שְׁאָמַר רַבְּנֵנוּ וְ"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׁעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הַמַּחְלָקֵת הִיא
רַק בְּשִׁבְלֶיךָ, כִּי אֵינְךָ רְאוּי לְשׁוֹב, וְעַל-כֵּן זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן שְׁלֶיךָ שְׁאֵתָה
שׁוֹמֵעַ כָּל מִינֵי רַע. וְעַל-כֵּן אִם הוּא טַפֵּשׁ, הוּא גִתְרַחֵק לְגַמְרִי, אֲבָל
אִם יֵשׁ לוֹ אֵיזָה שְׁכָל, וּמְרַחֵם עַל עֲצָמו, וּמְסַתְּפֵל הֵיטֵב הֵיטֵב עַל
אַחֲרִיתוֹ, הֵיכֵן הוּא נִמְצֵא וְאִיךָ הוּא פְּגוּם, אֲזִי כָּבֵר לֹא תִרְחַק
לְעוֹלָם, אֲדַרְבֶּה כָּל מָה שְׁיִרְחִיקוּ אוֹתוֹ, הוּא יִתְקַרֵּב יוֹתֵר וְיֹתֵר.
וְעַל-כֵּן, חִמְדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שְׁאֵתָה בְּעֲצָמְךָ יוֹדֵעַ קִלְקוּל מַעֲשֵׂיךָ,
וְאִיךָ שְׁאֵתָה נִתְגַּעַלְתָּ בְּפָגְמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, מְדוּעַ
הַפְּסֻקָּתָ לְבֹוא אֶל בֵּית מְדֻרְשָׁנוּ, הֲאִם אֵינְךָ יוֹדֵעַ, כִּי לְהִתְרַחֵק מִרַבְּנֵנוּ
וְ"ל פְּרוּשׁוֹ לְהִתְרַחֵק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ? הֲאִם אֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי לְהִתְרַחֵק
מִבֵּית מְדֻרְשָׁנוּ פְּרוּשׁוֹ לְהִתְרַחֵק מִרַבְּנֵנוּ וְ"ל וְכוּ'?

זְכוֹר תִּזְכֹּר כַּמָּה טוֹבוֹת קִבְּלַתָּ אֲצִלָּנוּ, כַּמָּה פְּעָמִים זְכִיתָ
לְהִתְבּוֹדֵד עַל יְדִינֵנוּ, כַּמָּה פְּעָמִים זְכִיתָ לְסִיִּים שִׁשָּׁה סְדָרֵי מִשְׁנֵה
וְאַרְבַּעַת חֲלָקֵי שְׁלַחַן עָרוּף וְש"ס עַל יְדִינֵנוּ, וְעַכְשָׁו בְּשִׁבְלֵי רִשְׁעַת
הַיָּצָר שֶׁשׁוֹנֵא אוֹתָךָ לְגַמְרִי, הוּא מְכַנִּיס בְּלִבְךָ וְדַעַתָּה כָּל מִינֵי קִשְׁיוֹת
וּסְפָקוֹת וּבְלִבּוּלִים עָלֵינוּ, וּבְשִׁבְלֵי זֶה אֵתָה מִתְרַחֵק כָּל-כָּף, הֲלֹא בְּמִי
אַתָּה נוֹקֵם אִם לֹא בְּךָ וּבְעֲצָמְךָ? עַל-כֵּן אֲבַקְשֶׁךָ — כִּלְיָ מִשְׁטוֹת
דַּעַתָּה, וְחֹזֵר לָךְ אֶל בֵּית מְדֻרְשָׁנוּ, וְאֲז תִּשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. כִּי בְּבֵית
מְדֻרְשָׁנוּ יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלֵא עַד מָאֵד.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת בְּצִוְתָא בְּבֵית מְדֻרְשָׁנוּ, וְהִיא זְכִיָּה מִן

ערב אשר ד' תקמז בנחל

השמים, זכיות חנם ממש, מי שזוכה להתפלל תפלה אחת בבית מדרשו, ומכל שכן מי שזוכה להיות באיזה שעור משעורנו, ומכל שכן וכל שכן מי שזוכה להיות שבת אחת אצלנו.

והשם יתברך יעזר לך, שתחזר ותצית, כי אם לא, מרה תהיה לך באחרונה, כי אם תעזובני יום – יומים אעזובך, אתה אינך מרגיש איך אתה מתקרר בעבודת השם יתברך, ואתה מתחיל להתרשל מתורה ותפלה, ולמה? כי הסמ"ך-מ"ם בלבוש אדם זה... אומר לך שזו שטות, וזו לא פגנת רבנו ו"ל... ואחר-כך בא בלבוש אדם זה... ואומר: הלא לא התחזיקו ממנו... הלא חולקים עליו הזקנים... ואחר-כך בא בלבוש אדם זה... הלא יש מצוה בכנין דעת רבנו ו"ל לבנות עיר או להתחזיק תלמוד תורה, או לילך לסעודה... הכל יניח אותך רק לא לבא לבית מדרשו, מזה מפחד מאד מאד, כי פן ואולי תהיה נעשה איש כשר, פן ואולי תזכה לסיים עוד פעם ששה סדרי משנה, או ארבעה חלקי שלחן ערוך, או ש"ס, או ספרי הזהר הקדוש והתקונים.

אחי, אחי! חוס וחס על נפשך, הלא הימים פורחים מאד מאד, ועוד מעט כבר יהיה מאחר, ואז תתחרט מאד מאד, אבל כבר יהיה מאחר, על-כן מהר מהר חזר בך פן יבוא המות, ושום דבר לא יוכל לפדות אותך מזה.

ראה להיכן נפלת? ! ראה מה אתה עושה? ! ראה שאתה יתום ואין לך אב, ועל-כן למה תצית את הסמ"ך-מ"ם שמלביש את עצמו בכל פעם בלבוש אדם אחר, פעם בכחור זה... פעם באביר זה... פעם בזקן זה... ואתה הולך אחריו כצאן לטבח יוכל, חוס וחס על נפשך האמללה, וחזר בך.

הדורש שלומך ומאחל לך כל טוב...

אֲשֶׁר ד' תקמח בַּנְחַל רעג
ד' תקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לַמִּסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר יְנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְגַצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְטוֹב מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁר אָתָּה עוֹשֶׂה, שְׂאֵתָה מְפָרֵט אֶת כָּל עֲנִינֶיךָ עַל-פְּנֵי הַכְּתָב, שְׁזָהוּ בַּחִינַת וְדוּי דְּבָרִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִקְבַּל דְּבָרֶיךָ וְכִתְבֶיךָ, וְתִזְכֶּה, שְׂיֵצְאוּ הָעוֹנוֹת מֵעֲצָמוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר מִשָּׁם בָּאִים לְךָ כָּל הַצָּרוֹת, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תהלים לד, כב): "תְּמוֹתֶיךָ רָשַׁע רָעָה", כִּי הִרְעָה בְּעֲצָמוֹ שְׁעָשָׂה הָאָדָם מִמִּית אוֹתוֹ, וּמִכְּנִיס בּוֹ מְרִירוֹת עֲצוּמָה, עַד שְׁנַעֲלֶם וְנִסְתָּר אֲצִלוֹ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא הַמְּאִיר לְכָל וְכוּ' (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים חוֹזֵר וּמְאִיר לוֹ, עֵין שָׁם.

וְהִנֵּה הִנֵּה טוֹב מְאֹד מְאֹד, שְׂתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְחִלֵּק אֶת הַתְּבוּדוֹת בְּשִׁלְשָׁה זְמָנִים, בְּכָל פַּעַם עֲשִׂרִים רְגָעִים בְּדִיוֹק עַל הַשְּׁעוֹן, הִינּוּ עֲשִׂרִים רְגָעִים כְּשִׂאֵתָה קָם, תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֲשִׁבוֹן, שְׁהִנֵּה נִכְנָס יוֹם אָרֶךְ, וְתִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יִלְךָ לְךָ בְּטוֹב וְלֹא תַחֲטָא, וְתִבְקַשׁ בְּפָרְטֵי פָרְטֵי הָעֵקֶר עַל קִדְשַׁת הַדְּבוּר, לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, וְעַל קִדְשַׁת הַחֲטָם — לֹא לְכַעַס וְלֹא לְהִקְפִיד, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל קִדְשַׁת הָאֲזִנִּים — לֹא לִילֵךְ לְשִׁמְעַ מֵהַשְּׂאֵתִים מְדַבְּרִים, עֲלֶיךָ לְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ שְׂלֹא אִכְפַּת לְךָ שׁוֹם דְּבַר שְׂנֵאָרֵע אֲצִל אַחֲרִים, וְעַל קִדְשַׁת הָעֵינִים — לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת עֵינָיו לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה גּוֹרֵם לְכָל מִינֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית, וְכֵן תִּרְבֶּה לְדַבֵּר כְּשִׂאֵתָה קָם עֲשִׂרִים רְגָעִים, וְתִרְבֶּה בְּשִׁיחָה, וְתִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּכָל הַנִּ"ל, שְׁהֵם עֵקֶר הָאָדָם, וְכֵן תִּקְשֶׁר עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ, שְׁהַיּוֹם יִלְךָ כְּפִי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהִתְקַשְּׁרוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ב').

וְמֵה טוֹב לְהִזְכִּיר אֲזוּ בְּאִמְצַע הַתְּבוּדוֹת שְׂמוֹת הַצְּדִיקִים כָּל מֵה שְׁעוֹלָה עַל זְכוּרֶיךָ, אֲשֶׁר זוֹ הִיא סִגְלָה נִפְלְאָה לְשִׁדּוּד הַטְּבַע וְלְהַמְשַׁכַּת אוֹר קִדְשָׁתָם עֲלֶיךָ. וְתִתְחִיל מְאֹבּוֹת הָעוֹלָם, הַשְּׂבַעָה

עדר אֲשֶׁר ד' תקמח בַּנְחַל

רועים, והי"ב שבטיים, והנביאים, ואנשי כנסת הגדולה, והתנאים והאמוראים והגאונים, והצדיקים הקדושים, כל מה שיעלה על זכרונוך בשעת התבודדות. וכן תראה קדם שאתה הולך לישן לחטף עשרים רגעים התבודדות, ותטיל בחוץ, או בחדר, או במקום פנוי, ושם תדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעבר עליך ביום הזה, הכל לכל תגלה לו יתברך בפרטי פרטיות, כל מחשבה, דבור ומעשה שלך, אל תתבייש, אדרבה אמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים פרשת בחקתי), שמיד שהם מתנדים על עונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם, עין שם.

ועל-כן אין בזה מעלה להסתיר, חס ושלום, אפלו מחשבה אחת ממנו יתברך, ומכל שכן דבור, ומכל שכן מעשה, ובפרטיות מעשים מגנים כאלו, שאתה עושה וכו' וכו', ואמרו בזה הקדוש (בראשית נו): כל מאן דאודי על חטאיה, קדשא בריך הוא שביק ליה ומחיל על חוביה, עין שם. ועשרים רגעים תתבודד באמצע היום, אם אפשר עשרים רגעים קדם הצהרים ועשרים רגעים אחר הצהרים — אין למעלה מזה. וכן אם אפשר בכל פעם כשמתבודד להזכיר שמות הצדיקים, זו סגולה נפלאה שתקבל תפלתו בזכות הצדיקים.

ואודות בלבוליך הרבים, כל זה בא מחמת שהפקרת את פיה, פי "רוח סערה עשה דברו" (תהלים קמח, ח); ופרש רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח): עקר הרוח סערה שנועשה ונתנהוה במח האדם, הוא רק על-ידי שמפקיר את פיו לדבר כל העולה על רוחו, ועל-כן קבל על עצמך שמירת הדבור, ואז תזכה למח מישוב.

ואודות הלמוד, היה טוב בעדך מאוד מאוד, שתקבע לעצמך קביעות חזקה לומר בכל יום ויום ח"י פרקים משניות, אשר דבר זה הורג ושורף את הר'ע' שנגנס בך מרבוני הגזמה, ואתה צריך להיות חזק ואמיץ בזה מאוד מאוד, אל תשאל את שום ברךה שבעולם, כי אף אחד אינו יודע מה שעובר עליך בפגם הוצאת זרע לבטלה. ועל-כן ראה לתקן את עצמך, ותהיה רגיל בכל יום ויום באמירת ח"י פרקים משניות. וכן תאמר בכל יום חק ולא יעבר

אָשֶׁר ד' תּקֻמָּה בְּנַחֵל עֵרָה

ה'תקון הַכְּלָלִי, הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה שְׂאֲחֲרֶיהָ, זֶה לֹא לֹקֵחַ יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים רְגָעִים. וְאִנִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַיֵּצֵר הָרַע יַעֲשֶׂה מָה שְׂיַעֲשֶׂה, הָעֵקֶר לֹא לֹא לֹא אֶת ה'תקון הַכְּלָלִי כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ הַעִיד לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִנּוּ רוֹאִים שֶׁכֵּן גִּתְקִים, אֲשֶׁר מִתְרַשְׁלִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן, מִהָרַע עֲמֹד עֲכָשׁוּ בְּרָגַע זֶה, וְתֹאמַר אֶת ה'תקון הַכְּלָלִי, וְכֵן תְּהִיָּה גִזְהָר מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פְּרָשָׁה, חֲמֵשׁ וַרְשׁוּי עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן כְּשִׁינִיעַ יוֹם שְׁבַת-קֹדֶשׁ תִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה. וְעַלִּיף לְדַעַת, כִּי כָל הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שְׂעוּבָרִים עַל כָּל אָדָם, הֵם רַק מִפְּנֵי שְׂמִתְרַשֵּׁל מִלְּסִיִּים אֶת הַסְּדָרָא: שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם. וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּה שְׂעוּר קְבוּעַ בְּשִׁלְחַן עֲרוּף "מִחֲבֵר רַב" א "מִד' חֲלָקִי שִׁלְחַן עֲרוּף, וְתִתְחִיל מִחֲלָק אַרְחַת חַיִּים, וְכִשְׁתִּסִּים תִּתְחִיל יוֹרָה דְעָה וְכו', עַד שְׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים כָּל הָאֲרָבָעָה חֲלָקִי שִׁלְחַן עֲרוּף וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכִכָּה תְהִיָּה חֲזָק, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים כְּמָה פְּעָמִים, וְאִז תּוֹסִיף לְלַמֵּד עִם הַבָּאָר הַיָּטֵב וְכו', וַיּוֹתֵר מִזֶּה אֵל תִּתְבַּלְּבַל כָּלֵל, כִּי רַק בְּשִׁלְשָׁה לְמוֹדִים לַעֲתָה אַתָּה צָרִיף לְהִיּוֹת חֲזָק.

וְאוֹדוֹת נִסְיַעְתָּה שְׂאֲתָה נוֹסַע פַּעַם לְמֵרוֹן, פַּעַם לִירוּשָׁלַיִם, פַּעַם לְכָאן, פַּעַם לְכָאן וְכו' וְכו', תִּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! כִּי הַכָּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, עַלִּיף לְהַכְנִים בְּדַעְתָּה אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִיף שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הוּא בְּמִקּוּמָה, בְּמִקּוּם שְׂאֲתָה עוֹמֵד שָׁם, רַק שָׁם בְּמִקּוּמָה רַבּוּ הַלְּבוּשִׁים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א' סִימָן לֵג), שֶׁל נְעַלִּיף מִרְגְּלִיף, שֶׁהוּא הַגְּשָׁמִיּוֹת, וְתִמְצָא וְתִרְגִּישׁ אֶת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּמִקּוּמָה.

וְעַל-כֵּן כָּלֵף מְדַבְּרִים כְּאֵלוֹ, כָּל זֶה רַק עֲצַת הַיֵּצֵר שְׂמִבְלַבֵּל אֶת הָאָדָם, אוֹלִי אֶהִיָּה אִישׁ כְּשֶׁר יוֹתֵר בְּמֵרוֹן, וְכִשְׂבָּא לְשֵׁם אוֹמֵר לוֹ: אוֹלִי אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר יוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם, וְכִשְׂבָּא לְשֵׁם חוֹזֵר וּמְבַלְבֵּלוֹ: אוֹלִי יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת עֲכָשׁוּ בְּחִבְרוֹן וְכו', וְכֵן מְשַׁלִּיף אֶת הָאָדָם נַע וְנָד מִמָּשׁ כְּקִלְלַת קִיּוֹן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן, אֲחִי הַיֵּקֶר! כָּלֵף מְשֻׁטוֹת הַיֵּצֵר, הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,

רעו אָשֶׁר ד' תְּקוּמַת בְּנֵחֶל

ויכולים להתקרב אליו יתברך מכל מקום שהוא, רק פתח פיך ונאירו דברייך.

והשם יתברך יזכה אותך לצית כל הנאמר כאן, ואז תצליח בדרךך.

הדורש שלומך...

מאד מאד אני שמח על שאתה משתדל לילה בכל יום ויום למקנה, פי מוֹתֵרְנִי ו"ל הבטיח: מי שיהיה חזק בכל יום ויום בטבילת מקנה, יש לו תקנה לתקן הכל.

ד' תְּקוּמַת.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-החג ח' למספר בני ישראל ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחורים והאברכים מעיר ... הנו"ה עליהם ושרה שכינתו תמיד.

הנה מכתבכם לנכון קבלתי, ושלחתי לכם תבילה גדולה עם ספרים מספרי רבנו ז"ל, ותחלקו ביניכם, והשם יתברך יעזר לכם, שתזכו לטעם מזיו נעם אמרותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אשר יכול להתיות את כל העולם כלו, לולא הסמ"ך-מ"ם הרשע, שמונע ומעכב על-ידי נכלי ערממיותו וכו'.

מה אמר לכם, אני מקנה להשם יתברך, פי סוף כל סוף יהיה לכם מגן פרטי, ותזכו לבנות שם "היכל-הקדש", אבל לעת עתה ראו להתפלל במגן, ולמען השם יתברך לא להתפלל ביחידות כל אחד בביתו, אדרבה ראו להתאסף יחד ותתפללו בבית-הפגוס דיקא, אפלו ביחידות, מאשר תתפללו כל אחד בביתו, כי בבית-הפגוס סוף כל סוף יהיה לכם מגן, ובפרטיות אם תעשו פעולות ותקראו לכמה אנשים מהרחוב, אז סוף כל סוף יהיה לכם מגן פרטי, ותוסיפו עוד שכנים. ועין בספר "אהל ישראל", שכתב שם:

אחי ורעי, באו וראו ממעשה שטן, כמה כחו גדול יותר מבלעם, כשרואה עם בני ישראל שוכן לשבטיו על התורה ועל העבודה, ומקים ומענים בצרת השעבוד המצויה בהם, מה עושה? הולך ומסיתם בעברה, אשר בעיני הבריות קלה, וממציא להם פתחי התר, ומראה להם שמצוה קא עבדי וכו', והן בעון שרבים נכשלו בהסתה זו, שנמנעו לבא לבית-הכנסת וכו'. ולא ידעתי איך מלאם לבס להלך בעצה זו שאינה טובה, למעט בכבוד והדרת מלכו של עולם, ואיך לא יחושו, שבראותו יתברך את ביתו שאינו מהדר ברב עם, יבוא, חס ושלום, לידי פעס עליהם, באמרו: מה מצאתם בי עול, כי רחקתם מעלי? "מדוע באתי ואין איש, קראתי ואין עונה" וכו' (ישעיה נ, ב), ש"קול ה' בלח" (תהלים כט, ד) שמכריו ואומר (ישעיה נו, ז): "כי ביתי בית תפלה". והנביא מכריו ואומר (ישעיה נה, ו): "דרשו ה' בהמצאו", דהינו בבית-הכנסת שהוא שם מצוי תמיד. וכאמרם ז"ל, שהשכינה מצויה תמיד בבית-הכנסת, ואין מי שמטה אָזנו לשמע קול הפרוץ הזה. וכבר אמרו חכמינו הקדושים, דאין תפלתו של אדם נשמעת אלא בבית-הכנסת, וכן אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): כל מי שישיש לו בית-הכנסת בעירו ואינו נכנס שם להתפלל נקרא שכן רע וכו'; ואיך יפסיד האדם מתנה טובה כזו — הקבלת פני השכינה וכו'?! ומה שאמרו: קדשת בית-המדרש גדולה מקדשת בית-הכנסת, דזה דוקא נאמר על תלמידי חכמים העוסקים שם בבית-הכנסת וכו', אבל לא לשאר העם שאינם לומדים שם, הא ודאי דלגבי שאר העם בית-הכנסת עדיף חדא משום דברב עם הדרת מלך, ועוד כתיב (איוב לה, ו): "הן אל כביר לא ימאס", ועוד דבבית-הכנסת הקוראים ולומדים בו, דין בית-המדרש יש להם, ואדרבה זה בית-הכנסת הוי בה תרי קדשות: קדשת בית-הכנסת וקדשת בית-המדרש, והולך ומתפלל בבתי החצרים ואינם בית-המדרש קבוע וכו'.

ועוד כמה טובות מאבדים מי שלא בא להתפלל בבית-הכנסת, ומה מאד רע עלי המעשה מה שעושים אלו המתפללים חוץ לבית-הכנסת. בא וראה כמה גדלה מעלת המתפלל בבית-הכנסת,

רעה אשר ד' תקנ בנחל

דְּהוּי כְּאֵלוֹ הַתְּפִלָּל לְפָנַי כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁשַׁעַר הַשָּׁמַיִם פְּתוּחַ לְשִׁמְעַתְּ
תְּפִלָּתְךָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', דְּבֵית־הַכְּנֶסֶת חָשׁוּב כְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ', עֵינַי
שָׁם. וְעַל־כֵּן רָאוּי שְׁכָל אֶחָד יַעֲזֹר אֶת חֲבֵרוֹ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמַר
חֲזֹק, וְתִתְנַעֲדוּ יַחַד, אַף שְׁבִתְחִלָּה יִהְיֶה קָשָׁה לָכֶם, כִּי הֵרָגַל נַעֲשֶׂה
טָבַע, לְזֹאת עֲלִיכֶם לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם בְּדַבָּר זֶה, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד יָבוֹא
לְהַתְּפִלָּל בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא.

וְהָרַב הַחֲסִיד רַבִּי יִצְחָק בְּרִיִּיטְעֵר ז"ל הֵיךְ בָּא בְּתַחֲלָה לְהַתְּפִלָּל
אֲפֹלוּ בִּיחִידוֹת בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ, עַד שְׁמַרְבַּ עֲקָשְׁנוֹתוֹ שָׁבַר אֶת כָּל
הַמְּגִיעוֹת וְנַעֲשֶׂה מְנִינָן, וְכֵן אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת, שְׁכָל אֶחָד יָבוֹא
לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְאֵף שְׁבִתְחִלָּה לֹא יִהְיֶה מְנִינָן, אָבֵל אִם תִּתְעַקְּשׁוּ
בְּעֲקָשְׁנוֹת גְּדוּלָה וְתִסְתַּחֲבוּ בְּכָל פַּעַם מִהֶרְחֹב כַּמָּה אֲנָשִׁים, יַעֲזֹר לָכֶם
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה לָכֶם תְּמִיד מְנִינָן. אַף גַּא וְנָא לֹא לְהַתְּפִלָּל יַחֲדֵי
בְּבֵית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג, ח' לְמִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

חֲמִדַת לְבָבִי! מִכָּל דְּבַר צְרִיכִים לְקַבֵּל רְמִזִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵנְיָן
כְּזֶה, לֹא חָשִׂיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְעֵבִיד דִּינָא וְכוּ' (בְּרִכּוֹת יג:), וְעַל־כֵּן
עָלִיךְ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַכְּנִיס אֶת עֲצָמְךָ הַיָּטִב אֶל תּוֹךְ
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע כִּי הַכֹּל מְשֻׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטֵי פְרָטִית, וְכָל
מָה שְׁמִכְנִיסִים אֶת עֲצָמֶם יוֹתֵר בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, יוֹתֵר מְאִיר עֲלֵיהֶם
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְבוֹא

אָשֶׁר ד' תְּקַנָּא בְּנַחַל רַעַט

אַצְלָךְ, הַכֵּל מְשַׁנָּח מִמְּנֵוּ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְהִתּוֹכַח אוֹ
לְהִיטוֹת בְּחַלְשֵׁי הַדַּעַת?! וְכֵן עָלֶיךָ לְסַבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלֶיךָ, עֵינֶיךָ
לְנַכַח הַרְוָה יְבִיטוּ (מְשַׁלֵּי ד, כה), וְאַזְנֶיךָ אֶת קוֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ תִּשְׁמַעְנָה,
וְחֻטְמְךָ לְעוֹלָם לֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִיד עַל שׁוּם דְּבָר וְעַל שׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַע עוֹלָם, וּפִיךָ לְעוֹלָם לֹא יְדַבֵּר שׁוּם דְּבֹר בְּטַל, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי אֵין
בְּלַעְדֶּיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְחִיב לְךָ, וְחַזְקָה לְבֹא אֶל הַפֶּרֶה זֶה בְּגִלּוּי
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָשֶׁר אֵין בְּלַעְדֶּיךָ כָּלֵל, וְאַז לְעוֹלָם לֹא תַחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ.
מִי שֵׁישׁ לוֹ שֶׁרֶשׁ נִשְׁמָה אַחַת עִמָּךְ, הוּא יְבֹא אֵלֶיךָ וְכוּ'.

חֲזוּק, חֲזוּק רַק לְכַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלִיוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַל תִּירָא
וְאַל תַּחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תְּקַנָּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, גַּם אֶת הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה וְהַפְּצָת
סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל, אֲשַׁרְיָךְ שֵׁישׁ לְךָ חֶלֶק בְּחֶלֶק קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה,
לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

אוֹדוֹת מָה שְׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ עֲצָה אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהַתְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר
עֲצָמְךָ וְלְזַכּוֹת אֶל מָה שְׁצְרִיכִים לְזַכּוֹת.

מָה אָמַר לְךָ! קִדְּם צְרִיכִים לְרְאוֹת לְנִקּוֹת כָּל כְּלֵי הַנְּשִׁמָּה,
שֶׁהוּא הַמַּח מִחֻשְׁבָּה, שֶׁהִיא תְּהִיָּה נִקְיָה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֵין לְנִשְׁמָה
מְקוֹם נְקִי, לֹא תִשְׁרָה בּוֹ כָּלֵל.

וּבְאַמַּת מוּבָא מִתְלַמְיָדֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע: הָאָדָם הוּא תְּבִנִית הַמְשָׁפָן, כִּי מְשָׁפָן הַנֶּפֶשׁ בְּלֵב הָאָדָם, וּמְשָׁפָן הַנְּשִׁמָּה בַמַּח, וְצָרִיף הָאָדָם שְׂיַעֲשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּסָא לְהַשְׁרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּלֵב וּבַמַּח, שְׂזָה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד הַלֵּב לְשַׁעֲבַד בְּזָה תְּאֵוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת לְבָנוֹ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְעַל הָרֵאשׁ כְּנֶגֶד הַמַּח, שְׂהַנְּשִׁמָּה שְׂבַמַּח וְכוּ', כָּלָם יִהְיוּ מְשַׁעֲבָדִים לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת טו.): כְּשֶׁלּוּבֵשׁ תְּפִלִּין וְקוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע וּמַחֲפִלֵּל בְּמִנְיָן, שְׂמְשַׁעֲבַד לוֹ נִשְׁמָתוֹ וּגּוּפּוֹ, קָבַל עָלָיו עַל מְלָכוֹת שְׁמַיִם שְׁלָמָה, כְּמַבְאָר כָּל זֶה בְּבֵית-יוֹסֵף בְּשֵׁם רַבְּנוּ יוֹנָה, כִּי נוֹדַע שְׂהַנְּשִׁמָּה עָלְיוֹנָה הַמַּחֲלִבְשֵׁת בְּתוֹךְ הַגּוּף הַקְּדוּשׁ הַעֲלִיּוֹן, הוּא הַנְּי"ה אֲדָנָי, בְּסוּד (תְּבַקֵּי א') וְד' בְּהִיכַל קְדָשׁוֹ, הַנְּי"ה הוּא זְעִיר אֲנָפִין הַנִּקְרָא שְׁמַיִם, וְהִיכַל הוּא אֲדָנֵי הַנִּקְרָא מְלָכוֹת. וּכְשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ מְרַכְבָּה לְמַח שֶׂהוּא הַנְּשִׁמָּה, לְהַשְׁרָאָת נְשִׁמָּה עָלְיוֹנָה הַנִּקְרָא שְׁמַיִם, עַל-יָדֵי שְׂמְשַׁעֲבַד לוֹ הַמַּח, וּמְשַׁעֲבַד לוֹ הַגּוּף לְהַשְׁרָאָת הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָא מְלָכוֹת, הֵינּוּ בְּמָה שְׂמְשַׁעֲבַד לוֹ הַלֵּב שֶׂהוּא עֶקֶר תְּאֵוֹת הַגּוּף, וְעַל-יָדֵי יַחֲוֵד הַנְּי"ל, קוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע וּמַחֲפִלֵּל וְדַאי זוֹ הִיא מְלָכוֹת שְׁמַיִם שְׁלָמָה, בְּסוּד: הַנְּי"ה אֲדָנָי כְּנ"ל.

וּבְזָה תְּבִין טַעַם וְסוּד מְצוֹת תְּפִלִּין כְּפִשׁוּטוֹ עַל-פִּי הַפּוֹסְקִים וְהַפּוֹנוֹת הַמְּבַאֲרוֹת בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, הַכֹּל עוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד וְכוּ', כִּי הָאָדָם צָרִיף שְׂיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ מְרַכְבָּה לְהָאָדָם הַעֲלִיּוֹן, עַל-יָדֵי הַכְּנַת מְעֻשָׂיו הַטּוֹבִים, שְׂיִהְיֶה מְמַשׁ דְּגַמַּת הָאָדָם הַעֲלִיּוֹן וְכוּ'. וּמִשׁוּם זֶה הַזְּהִירוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְטַהַר וּלְקַדֵּשׁ הַמַּח וְהַלֵּב בְּמַחֲשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, שְׂיִהְיוּ כְּסָא לְהַשְׁרָאָת קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכִנְתִּיהָ בַמַּח וּבַלֵּב, וְעַל-יָדֵי-זֶה יוּכַל לְהַתְּדַבֵּק בְּקוֹנּוֹ, שְׂזָהוּ הָעֶקֶר בְּעַסְק הַתּוֹרָה וְהַמְּצוֹת וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם.

וְעַיִן בְּרֵאשִׁית חֲכָמָה, שְׂעַר הַקְּדָשָׁה, פָּרַק ו' וּבַתְּקוּנִים וְכוּ', וְהַעוֹלָה מְשֵׁם, שְׂכָדֵי שְׂיוּכַל לְטַהַר מַחֲשַׁבְתּוֹ וּלְבּוֹ, שְׂהֵם י"ק שְׂבַשֵּׁם נֶגֶד הָאִיבְרִים הַמְּשַׁבְּחִים וְהַנְּעַלְמִים שְׂבַאָדָם, לְהִיּוֹת כְּסָא לְהַשְׁרָאָת הַשְּׂכִינָה כְּנ"ל, צָרִיף תְּחַלֵּה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אִיבְרִים הַנְּגַלִּים, שְׂהֵם נֶגֶד ו"ה שְׂבַשֵּׁם בְּמַעֲשֵׂה הַתְּשׁוּבָה וּבְיַחֲוֵד בְּקַדְשַׁת הָרְאִיָּה וְהַשְּׂמִיעָה

אֲשֶׁר ד' תְּקַנָּא בְּנַחֵל רַפָּא

וְהָרִיחַ וְהִדְבֹּר, שְׁהֵם נִגְדַּד שֵׁם הַנְּיָ"ה, וְעֵינַן שָׁם. וְאַחַר שְׁיִהְיוּ כְּלִי
הַגּוֹף טְהוּרִים וְקְדוּשִׁים תְּשֻׁרָה הַמַּחְשָׁבָה בָּהֶם וְכוּ', וְגוֹרֵם גַּם
בְּמַדוּת עֲלִיוֹנוֹת, שְׁשֵׁם הַמַּחְשָׁבָה הָעֲלִיוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה וְלִבָּא, שֶׁהוּא
בִּינָה עֲלָאָה עַל ז' הַמַּדוּת, וְ"אַם הַבְּנִים שְׁמַחָה" (תְּהִלִּים קיג, ט), שְׁזוֹ
הִיא תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וּבְאֵמֶת זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שְׂבָהֶם מְאִיר הָאוֹר, הֵינּוּ בְּזָה
שְׁיִקְדָּשׁ אֶת עֵינָיו, אֲזַנָּיו, חֲטָמוֹ וּפְיוֹ, עַל-יְדֵי-זוֹהַ יִזְכֶּה שְׁיִהְיֶה כְּלִי
לְהַנְשָׂמָה שְׂבַמַּח, שֶׁהוּא אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁיִאִיר בּוֹ; כִּי בְּאֵמֶת הוּא
יִתְבַּרְךָ חֲפִץ חֶסֶד, וְרוּצָה לְהֵאִיר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְכֵן רוּצָה
לְהַשְׁרִיט שְׂכִינְתּוֹ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, רַק מִחֲפֵשׁ מְקוֹם
נָקִי. וְעֵקֶר הָאָדָם הוּא הָעֵינַיִם, הָאֲזָנִים, הַחֲטָם וְהַפֶּה, כְּפִי שְׁמַקְדָּשׁ
כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לְהַפְלִל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַד שְׁיִצָּא מִגְדֵּר אָנוּשִׁי, וְנַעֲשֶׂה
מִלְּאָךְ מִמֶּשׁ (עֵינַן לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א); כִּי אֲצֵלוֹ כָּבֵד נִכְלָל
הַנְּיָ"ה אֲדֻנְיָ הָעוֹלָה צ"א כְּמִסְפַּר מִלְּאָךְ, וְהִידְיָעָה וְהַבְּחִירָה נַעֲשִׂים
אֲצֵלוֹ אֶחָד, עֵינַן שָׁם.

וְעַל-כֵּן בְּאֵפֶן שְׁיִזְכֶּה לְקַדְּשֵׁת הַמַּחֲיִין, שְׁהֵם י"ק, עֲלִיוֹ לְקַדְּשׁ
קֶדֶם אֶת הַגּוֹף, הֵינּוּ חִיצוֹנִיּוֹת הָאֵיבָרִים. וְעֵקֶר הַגּוֹף הוּא הָרֵאשׁ, כִּי
גוֹפָא בְּתַר רִישָׁא אֲזֵלָא (עְרוּבִין מ"א), וְהַשְּׂבָעָה גְרוּת, שְׁהֵם: הָעֵינַיִם,
הָאֲזָנִים, הַחֲטָם וְהַפֶּה, הֵם בְּרֵאשׁ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם יִקְדָּשׁ וְיִטְהַר אֶת
אֵיבָרִים אֵלוֹ, שְׁהֵם כְּנִגְדַּד ו"ק, מִמִּילָא יִזְכֶּה לִי"ק, שְׁהֵם הַמַּחֲיִין.
וּבְאֵמֶת אֵלוֹ הַד' הֵם בְּעֵצְמָם שֵׁם הַנְּיָ"ה, כְּמוֹכָא אֲצֵלְנוּ כְּמָה פְּעָמִים.
וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! אִם אַתָּה רוּצָה לְזַכּוֹת לְאִיזוֹ קְדֻשָּׁה, לְאִיזוֹ
הַשְּׂגָה, קְדָשׁ וְיִטְהַר אֶת אֵיבָרִים אֵלוֹ, וְאִזּוֹ מִמִּילָא תִּהְיֶה כְּבֵד מִקְדָּשׁ
לְגַמְרִי.

וְהִנֵּה רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה זוֹ: "בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת"
(לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), לֹאמַר עֲלֶיךָ הַתְּפִלָּה מ"לְקוּיטִי-
תְּפִלוֹת", גַּם לְלַמֵּד וּלְעֵינַן בְּהִלְכוֹת מִמוֹהַר"ן ת' ז"ל, וְאִזּוֹ תִּרְגִּישׁ
עוֹלָמְךָ בְּחַיִּיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' תְּקַנֵּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי הַחֵג ח' לַמִּסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵידי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֵקֶר תְּקוּנָתְךָ הוּא לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, לְקַיֵּם כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשְּׂמִחָה תָּבִיא לָךְ שְׁלוֹת הַנֶּפֶשׁ פְּנִימִית. וְעֵקֶר הַשְּׂמִחָה אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַשְּׂגָחַת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיֵאִיר תְּמִיד לְפָנַי עֵינָיו אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ. וְזֶה זֹכִים עַל־יְדֵי שְׂמֵרָגִילִים אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְעַל־כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים שֶׁתִּרְאֶה לְמִצְאָ לְעֲצָמְךָ עֵתִים וְזִמְנִים וּמְקוֹמוֹת שְׂאִין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וּתְפַרֵּשׁ אֵת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאִשּׁוֹר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיְכֻלִּים לְקַיֵּם זֹאת גַּם בְּבֵית בְּשִׁעָה שְׂאִין הָאִשָּׁה בְּבֵית, רַק שׁוֹמֵר עַל הַיְלָדִים.

מַה אִמַּר לָךְ! הַתְּפִלָּה תִּזְכֶּךָ אֵת מִחְךָ מְאֹד, עַד שֶׁתִּזְכֶּכָה לְהַשִּׁיג אֵת אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי נֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

וְהִנֵּה הַמַּחֲזִין שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין הֵם ד' שִׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן (עֵין בְּכוֹנוֹת שִׁים שְׁלוֹם), וְעַל־כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים לְיַחַד תְּמִיד שִׁמוֹת אֵלוֹ, וְאִשְׁרֵי סִגְלַת הַשְּׂמוֹת הָאֵלוֹ לְקַשֵּׁר וּלְיַחַד אֵת נִשְׁמַת הָאָדָם אֶל רוּם הַמַּעְלוֹת, אִשְׁרֵי וְאִשְׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה.

וְהִנֵּה אֵתָה וְאִשְׁתְּךָ תַּחֲזִיחַ זְוִיג הַגּוֹן, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל־כֵּן אֵתָה צְרִיף לְרֵאוֹת מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר בְּכַבּוּדָה, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי יַחֲוּד הַנְּיָ"ה אֶלְקִי"ם כְּזֶה: אֵילֵהוּוִיהֶם, כִּי צְרִיף לְהַקְדִּים אֵת הָאִשָּׁה שֶׁהִיא בְּחִינַת שֵׁם אֶלְקִי"ם, וְאַחֲרֵי־כֵן יְבוֹא שֵׁם הַנְּיָ"ה, כִּי דִרְכוֹ שֶׁל אִישׁ לְחַזֵּר אַחֲרֵי אִשָּׁה (קְדוּשִׁין ב.). וּמוֹבָא שֵׁם בְּפִנּוֹנוֹת, כִּי שְׁלוֹ"ם הוּא יְסוֹד מְלָכוֹת, הִנְנוּ הַיַּחֲוּד הַנְּיָ"ל. וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהַסְתִּיר אֵת הָאֵהָבָה

אָשֶׁר ד' תִּקְנֶה בְּנִחָל רַפְּג

וְהַשְׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם מֵאַחֲרֵי, שְׁלֹא יִכְנָס, חֵס וְשְׁלוֹם, בֵּינֵיכֶם ר"ע
עִי"ן. וְזֶה אֲשֶׁר בְּשָׁלוֹם אוֹתִיּוֹת מְלֻבּוֹ"ש, כִּי הִתְקַרַח שֶׁהַשְׁלוֹם יִהְיֶה
מְלֻבָּשׁ. וּבְכָלֵל, תִּרְאוּ לְהַסְתִּיר אֶת עַנְיֵינֵיכֶם מִבְּנֵי-אָדָם, שְׁלֹא יִכְנִיסוּ
בְכֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, עִי"ן ר"ע.

וְכֵן רְאוּ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּגַר שֶׁל שְׁמֵן זֵית דִּיקָא, הֵינּוּ מְלֻבָּד
הַגְּרוֹת שְׂאֵשְׁתָּךְ מִדְּלִיקָה, שְׁתַּדְּלִיק גַּם שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זֵית, וְטוֹב
לְכַוֵּן אֶז הַנִּי"ה אֶקִּי"ק, הַנִּי"ה אֶלְקִי"ם, הַנִּי"ה אֶדְנִי"י, שְׁעוּלָה גַר,
וְזֶה מוֹעִיל לְהַצְלָחָה וְלִשְׁלוֹם-בֵּית וְלִזְכוּרֹן.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַחֲזִיק אֶת בֵּיתְךָ — זוֹ אֲשֵׁתְךָ (יוֹמָא ב.) בְּכַבּוּד
גָּדוֹל, וְתִזְהַרוּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְרִיב, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי זֶה גּוֹרֵם קְלָקוּל
לְשֵׁנֵיכֶם, כְּפִי שֶׁרָשׁ נִשְׁמַתְכֶם. וְכֵן גּוֹרֵם קְלָקוּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְרַבְּנּוּ
ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁלוֹם, סִימָן יד): כְּשֶׁאֵין שְׁלוֹם, אֵין הַנְּשִׁים
יוֹלְדוֹת זְכוּרִים, עִי"ן שָׁם.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְהַשְׁלִים אֶת הַפְּרָשָׁה — שְׁנַיִם מְקָרָא
וְאַחַד תַּרְגוּם בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאַתָּה יְכוּל לְחַלֵּק אֶת הַפְּרָשָׁה עַל כָּל
הַשָּׁבוּעַ, הֵינּוּ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן לְקָרָא עַד שְׁנַיִ, וְכֵן לְהֵלֵן, עַד שְׁבִיּוֹם שְׁשִׁי
תִּקְרָא שְׁשִׁי שְׁבִיעִי, בְּאִפְּן שְׁבִכְנִיסַת שְׁבַת תְּזַכֶּה לְסִיִּים אֶת הַפְּרָשָׁה.
וְאִם אֶפְשָׁר גַּם פְּרוּשׁ רִש"י — אֵין לְמַעַלָּה מְזוּהָ, וְזוֹ סִגְלָה לִירְאָה
שְׁמַיִם.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְעִי"ן פְּעַם גַּם בְּאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ
וּבְרַמְב"ן וּבְדַבְרֵי רַבְּנּוּ הָאֵלְשִׁי"ךְ הַקְּדוּשׁ, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ בְּנֻדְאֵי
לְטַהֲרַת וְזַכוּת הַנַּפְשׁ.

גַּם בְּעִנְיַן שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת, טוֹב מְאֹד מְאֹד לְקָרָא בְּכָל יוֹם וְיוֹם
ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶהוּ תִקְוֹן גָּדוֹל לְהַנְשָׁמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רפד אֲשֶׁר ד' תקנג בְּנַחֵל
ד' תקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁמִינִי, אֶסְרוּ חַג ח' לְמִסְפַּר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה ...

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד מְאֵד נִצְטַעְרָתִי בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וְכִפִּי שְׁאַנִּי מִבֵּין עֵקֶר הַיִּסּוּרִים שְׁלָךְ הוּא,
שְׂאֵת מִמְשַׁכֵּת אֶת עֲצָמְךָ בַּפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל וְשֶׁל מֵה בְּכֹךָ, אֲשֶׁר דָּבַר
זֶה הוֹרֵם אוֹתְךָ לְגַמְרִי, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד,
סִימָן ח'): פַּחַד מִכְחִישׁ כַּחוֹ שֶׁל אָדָם. וְעַל-כֵּן עֵקֶר עֲצָתְךָ רַק לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִשְׁיֵר לְעֲצָמְךָ זִמְרָה שֶׁל שִׂמְחָה, כַּמוֹכָא (שֵׁם סִימָן
יא): מִי שֵׁישׁ לוֹ פְּחָדִים, יִזְמַר זִמְרָה שֶׁל שִׂמְחָה, עֵינֵי שָׁם. וְטוֹב לְשִׁמְעַע
כְּלֵי זִמְרָה בַּבַּיִת (לְקַנּוֹת קִסְטָה טִיִּיפ שֶׁל נְגוּנִים זְפִים), וְעֵקֶר רְפוּאָת
הָאָדָם הוּא רַק שִׂמְחָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת לָךְ אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת שִׂמְחָה
וְעַלִּיזָה תָּמִיד. וּפֹה תִּקְבְּלִי רְצוּף סִפְר: "מְקוֹר הַשִּׂמְחָה", וְרֵאֵי לְקִיָּם
כֹּל הַנֶּאֱמָר בּוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

מְאֵד מְאֵד תִּשְׁמְרִי אֶת עֲצָמְךָ מֵעֲצָבוֹן הַגּוֹרֵם לְעֲצָלוּת וּלְכַעַס
וּלְכָל הַמִּדּוֹת הַרְעוּת. אֶת צְרִיכָה לְכַבֵּד מְאֵד מְאֵד אֶת בְּעַלְךָ, וְלִשְׁמֹר
מְאֵד מְאֵד לֹא לְכַעַס וּלְהַקְפִּיד כָּלֵל, כִּי אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת,
אוֹת כַּעַס, סִימָן טו): כַּעַס שֶׁל אִשָּׁה מִחְרִיב אֶת הַבַּיִת, עֵינֵי שָׁם. וְחֻכְמִינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? כָּל
שְׁעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעַלְהָ. וְעַל-כֵּן תִּרְאִי לְכַבֵּד מְאֵד מְאֵד אֶת בְּעַלְךָ,
וְלְהִיּוֹת תָּמִיד רַק שִׂמְחָה וְעַלִּיזָה. אֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם,
כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, אֵינִי שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדָּיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכֹל מֵה שְׁמִכְנִיּוּסִים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זוֹ, יוֹתֵר נִתְבַּטַּל
הַפַּחַד.

וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תְּדַלִּיקִי נוֹסֶף עַל הַנִּירוֹת שְׂאֵת מְדַלֶּקֶת
גַּם שְׁנֵי נִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, כִּי (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן כח): אוֹר
הַנֵּר סִגְלָה לְפַחַד, וְעַל-כֵּן תְּדַלִּיקִי שְׁנֵי נִירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת מוֹסִיף עַל

אֲשֶׁר ד' תקנד בְּנַחֵל רפה

הנרות שאת מדלקת עד עכשו. ונא ונא לא להכנס בדמיונות של פחדים יתרים של דבים, אריות, מזיקים וחיית רעות וכו' וכו', הרי הכל הכל הכול ורעות רוח, כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו, אזי זוכה להכניע את כל הרע והמזיקים והדמיונות שלו, ומה גם, כי התפלה מכנסת באדם חזוק ואמוץ הלב, לא להתפחד משום בריה שבעולם.

הדורש שלומכם...

ד' תקנד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמיני אסרו חג ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך, האם מתר לך לשמע נגינה בקסטה טייפ עכשו בימי הספירה, ומה גם נוסף על זה שאתה אבל, לא עלינו. הנה לפי מצבך, הינו מצב העצבים שלך, אשר אתה שרוי במרה שחורה, ומתגבר עליך החלי הרע הזה מאד מאד, עד שאתה נופל בדעתך, ואתה בא לפגמי הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', בנדאי מתר לך לשמע נגינה בקסטה טייפ, אבל רק בצנעה חדר לפנים מחדר, כי בענין שלך הוא פקוח נפש. אבל ליחר שאת תשאל את רב מכהק, אף תספר לו גם מה שספרת לי וכו', ואם אתה מתבייש, תשאל את השאלה בהלבשה, כאלו יש אחד אשר עובר עליו וכו', והוא שואל שאלה זו. והנראה בעיני פתבתי.

הדורש שלומך...

רפו אָשׁר ד' תקנה בנחל
ד' תקנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שמיני, אסרו חג ה'תשמ"ב.

שלום ...

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסת ספרי רבנו ו"ל, וגם הרשימה היכן מכרת את כל הספרים מספרי רבנו ו"ל, שנתתי לך למכר.

מה אמר לך! אין עוד שמחה אצלי משמחה זו, כשזוכים להפיץ ספרי רבנו ו"ל בעולם, כי עלינו נפלה חובת היום. ומוהרנ"ת ו"ל כשמכר אפלו ספר אחד היה שמח מאד מאד.

ומובא בספור הנסיעה שלו לארץ ישראל, איך שמכר באמצע הדרך כמה ספרים, ובפרט במצרים, איזו שמחה היתה לו, איזה רקוד רקד מרב שמחה, ומכל שכן אצלנו שאנחנו מוכרים בפעם אחת כמה מאות ספרים לכמה מאות אנשים, עלינו לשמח בזה מאד מאד, כי רק זה ישאר מאתנו, בזה שנגלה ונפרסם את אור רבנו ו"ל בעולם.

חמדת לבבי! עליך להיות חזק ואמיץ מאד מאד בלמוד התורה הקדושה שעורין בסדרן, כפי שהזהירנו רבנו ו"ל (עין שיחות הר"ן, סימן עו; ובקונטרס סדר-דרך-הלמוד שנקנה על שיחה זו), וגם עין בהנהגת רבנו ו"ל (בשכחי הר"ן), איך הוא ו"ל התנהג, כמובן תעשה אתה.

ובאמת עליך לדעת, כי המרגיל את עצמו ללמד בדרך ובאפן הזה, אזי תמיד יהיה עסוק — פעם בתנ"ך, פעם במשניות, פעם בגמרא, פעם במדרש, פעם בשלחן ערוך, פעם בזהר, פעם בתקונים וכו' וכו'. ועל-כן חזק ואמיץ מאד מאד בהנהגה קדושה זו. ואל תסתפל מה שאחרים אומרים, אדרבה, אתה צריך לעין היטב, ותראה שזמני הבטולים שיש לרב בני-אדם בלא יודעים, זה אים ונורא ממש, כי יכולות לעבר שעות שעות בהבלי הבלים ובעניינים של הבל ורעות רוח, ובמקום לעשות ליצנות מסדר-דרך-הלמוד

אֲשֶׁר ד' תִּקְנוּ בְּנִחַל רַפּוּ

הַזֶּה, יוֹתֵר טוֹב לְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל הַמּוֹרָה שְׁעוֹת (הַשְּׁעוֹן), וְאִז יֵרְאוּ אֵיךְ שְׁפוֹרְחִים הַשְּׁעוֹת בְּהֶבֶל. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, רַק מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לומר הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִהַשְּׁעוֹרִים הַנִּ"ל. רְאֵה לְהִיּוֹת בְּרִיָּה, קוֹם עֲמַד עַל רַגְלֶיךָ, וּבְרַח לָךְ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, פִּתַח תַּנִּיף וְתֹאמֶר כְּסֻדְרָן פָּרָק אַחַר פָּרָק, וְאַחֲרֵיכֶּךָ תַּעֲשֶׂה סִימָן וּפְתַח מְשֻׁנוֹת, וְתֹאמֶר פָּרָק אַחַר פָּרָק, וְאַחֲרֵיכֶּךָ תַּעֲשֶׂה סִימָן וּפְתַח גְּמָרָא, וְתֹאמֶר דָּף אַחַר דָּף וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן בְּכָל הַשְּׁעוֹרִים הַקְּדוּשִׁים.

אָחִי הַיְקָר! חוּס עַל יְמֶיךָ וּשְׁנוֹתֶיךָ, כִּי כָּל יוֹם וַיּוֹם, כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה שְׁעוֹבֶרֶת כְּבָר לְעוֹלָם לֹא תַחֲזוֹר לָךְ. עַל-כֵּן מֵה וּלְמָה לָךְ לְשַׁמֵּעַ אֶל לְצִים וּבּוֹרִים, שְׂדִין יְהוּדָאִין מְסֻטְרָא דְעַרְב־רַב וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לְצִית אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַשְּׁגָתוֹ הִיא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק, יַחֲיִידָה דִּיחִידָה וְכוּ'. אֲשֶׁרִי הַמְּצִית אֶת רַבְּנוּ ז"ל תָּמִיד, וְאִז כְּשִׁיבּוֹא הַיּוֹם וְהַרְגַע הָאַחֲרוֹן מִחַיּוֹ, אֵיזָה תַעֲנוּג יִהְיֶה לוֹ, שְׁלֹא נִמְשַׁךְ אַחַר הַלְצִים הַרְשָׁעִים, הַנוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים וְכוּ', שְׁהֵם אֵלוֹ הַחוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ז"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שְׂבָכָל דּוֹר וָדוֹר.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹת הַשְּׁבֶת — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תִּקְנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֻדְרֵי שְׂמִינִי, אֲסֵרוּ חַג ח' לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה לְכָל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַנִּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אָחִי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וּבְפִרְטוּיּוֹת שְׁעֲכָשׁוּ מִתְחִיל זְמַן הַקִּיץ, עֲלִיכֶם לְהַכִּיֵן אֶת עֲצָמְכֶם הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב עִם תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי רַק זֶה עֵקֶר הַבַּיִת מְנוּס לְבָרַח וּלְהַתְּחַבֵּא שָׁם.

רפח אֲשֶׁר ד' תקנו בַּנְחָל

ועקר הכל — ראו שישירה ביניכם אהבה, אחוה ורעות, ואיש את רעהו יאמר חזק (ישעיה מא, ו), ולא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה כמו השלום (עקצין פרק ג); ומוכא בפנונת שים שלום, פי שלום הוא המיחד את העולמות כלם, ונעשה יחוד גמור בין הנו"ה לאלקי"ם, עין שם.

והנה מוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד', אשר צריך האדם לידע, אשר כל מאורעותיו הם לטובתו, ולחבר וליוחד חסד וגבורה, הינו הן הנו"ה שהוא רחמים, והן אלקי"ם שהוא דין, לידע שהכל לטובתו, וכך זה נעשה על-ידי סוד הדעת, המחברם ומיחדם, הינו בזה שאדם יודע בידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, דבר קטן ודבר גדול הכל משגח בהשגחתו הפרטית, אז יקבל את כל הבא עליו באהבה, פי יודע אשר (וכנה יד, ט) "ביום ההוא יהיה הנו"ה אחד ושם"ו אח"ד", גימטריה אהבה, שיודע פי הכל מצד אחדותו יתברך. וזה אשר הספירה של היום "חסד שבגבורה" צריך לבנון "לדעת קבל", הינו אם אתם רוצים למצא את החסד שבתוך הגבורה, ולחבר וליוחד שני העולמות זעיר ונוקבא, הנו"ה אלקי"ם, זה תזכו רק על-ידי התגלות הדעת של "אתה הראת לדעת, פי הנו"ה הוא אלקי"ם" (דברים ד, לה), אשר זהו עקר הבקיאות — לעבר את זה העולם בסוד (בראשית לב, כג): "ויעבר את מעבר יב"ק", פי אי אפשר לעבר בשלום את העולם, כי אם על-ידי בקיאות זו, לידע שכל מאורעותיו הם לטובתו, וימצא את אלופו של עולם בכל ענינו ועסקיו וכו'. ועל-כן דיקא "לדעת קבל", על-ידי שמקבלים את הדעת האמת הזו של יחוד הנו"ה אלקי"ם, זוכים למצא את החסד שבתוך הגבורה.

ודבר זה ביותר סובב בין חברים, אשר מאד מאד הזהיר האריז"ל על אהבת חברים בשיבתו, פי בדרך כלל כל אחד משנה מחברו — זה בדעתו, זה בנמוסו וכו', וצריכים לסבל את הכל. וזה זוכים דיקא על-ידי בחינה זו "לדעת קבל", על-ידי הדעת

אָשֶׁר ד' תַּקְנֵנוּ בְּנַחֵל רַפְט

הָאָמַת תּוּכְלוּ לְקַבֵּל אֶת כָּל אֶחָד, וְאֶפְלוּ שְׂאֵתָה חֶסֶד וְהוּא גְבוּרָה, אוֹ לְהַפּוֹד וְכו', גַּם-כֵּן תִּזְכֶּה לְהַשְׁתַּוֹת עִמּוֹ.

וְעַל-כֵּן "בְּשָׁלוֹם" אוֹתִיּוֹת "מְלָבוֹשׁ", כִּי בַעַת הַיַּחֲוּד לְהַנְיָ"ה אֱלֹקִי"ם, הַהֲכָרַח לְכַסּוֹת אֶת הַמְּלָבוֹשׁ, שְׁלֹא יִינָקוּ הַחִיצוֹנִים, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל בְּכָל שָׁלוֹם רוֹצִים הַחִיצוֹנִים לְהַתְאַחַז בְּזֶה כַּיְדוּעַ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ מְלָבוֹשׁ שֶׁהוּא חֲשֵׁמ"ל מְאוֹר הַבִּינָה (עֵין שֵׁם בַּפְּנוּנוֹת), הַיְנוּ לְהַתְּבוֹנֵן הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ הַשׁוֹרֵה אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה קִיּוֹם לְהַשְׁלוֹם. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפֶרֶשׁ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פ'), אֲשֶׁר עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשְׁלוֹם הוּא דִּיקָא בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים: חֶסֶד וְגְבוּרָה וְכו', עֵין שֵׁם. וְעַל-כֵּן הַשְׁלוֹם שֶׁהוּא הַיַּחֲוּד בֵּין הַנְיָ"ה לְבֵין אֱלֹקִי"ם, חֶסֶד וְגְבוּרָה, צָרִיף לְהִיּוֹת מְכֻסָּה עִם מְלָבוֹשׁ שֶׁהוּא חֲשֵׁמ"ל, אוֹר גְּבִיָּה מְאֹד מְאֹד מְאֹר הַבִּינָה, הַיְנוּ הַתְּבוֹנָנוֹת הַשְּׁכָל, לִידַע כִּי בְּשִׁבִיל זֶה אֲנִי בְּשָׁלוֹם עִם הַכֹּל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ שׁוֹרֵה אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שֵׁבֶת י'): שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כו) עַל-פִּי (שְׁמוֹת טו, כא): "וַיִּתְעַן לָהֶם מְרִיָּם שִׁירוֹ לַיהוָה", שֶׁהוּא רְאֵשִׁי תְּבוּת שְׁלִ'וֹ'ם, מְרִיָּם דִּיקָא, כִּי דַרְךָ הַשְׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמַרְרֵרוֹת, הַיְנוּ אִף שְׂאֵתָם רוֹאִים בֵּין הַחֲבָרִים כְּאֵלוּ אֲשֶׁר קָשָׁה לְהַשְׁתַּוֹת עִמָּהֶם, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כֵן דַּרְךָ הַשְׁלוֹם — לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמַרְרֵרוֹת. וְעֵקֶר הַשְׁלֵמוֹת לִיַּחַד חֶסֶד וְגְבוּרָה דִּיקָא, וְזֶהוּ שְׁלֵמוֹת הַשְׁלוֹם "לְדַעַת קַבֵּל", עַל-יְדֵי הַדַּעַת שֶׁל "אֵתָה הָרְאֵתָ לְדַעַת", תּוּכְלוּ לְקַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עֲלֵיךְ, וְתִמְצָא חֶסֶד בְּתוֹךְ הַגְּבוּרָה. הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר מְאֹד מְרַע עֵין, שְׁלֹא יִסְתַּכֵּל בְּרַע עֵין עַל חֲבֵרוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁכָל זֶה הוּא בְּכָלֵל הַמְּלָבוֹשׁ שֶׁל הַשְׁלוֹם (עֵין בַּפְּנוּנוֹת וְתַבִּין הַיֵּטֵב), שְׁמָאֵד מְאֹד מְכָרַח בֵּין הַחֲבָרִים הַלוּמְדִים בִּישִׁיבָה, כִּי אֶחָד צָרִיף לְעוֹר לְחֲבֵרוֹ בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ דַרְכֵיכֶם מְאֹד מְאֹד, בְּפֶרֶטִיּוֹת בְּזִמְן הַקִּיץ הַזֶּה, יַעֲזוֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שְׁתַּמְיִדּוֹ מְאֹד מְאֹד — הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּתַפְלָה וְהֵן בְּאַהֲבַת חֲבָרִים, וְאֵז יֵאִיר עֲלֵיכֶם אוֹר נִפְלֵא מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צא), שְׁסַגְלָה לְהַתְּמַדָּה בְּתוֹרָה הוּא אֲהַבָּ"ה, עֵין שֵׁם; וְכֵן מוּבָא

רצ אשר ד' תקנו בנחל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט), שדיקא עם שלום יכולים לעסק בתפלה, עין שם; ועל-פן לזכות להשיגו יתברך הוא רק על-ידי אהבה, שהיא גימטריה אה"ד, לידע שהכל אחד.

והשם יתברך יאיר עלינו אורו יתברך תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תקנו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שמיני ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, אף מרב טרדותי לא הנה הפנאי להשיב.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על ערבות נעם חלקנו, שזכינו להתנדע מרבנו ו"ל, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים עליו. ובזה ראוי לנו להחיות את עצמנו מאד מאד. ובדרך כלל רואים, כשמו וצר לאדם, אזי מתקרב אל רבנו ו"ל ואל תלמידיו שכל דור ודור, ותכף-ומיד כשרק נתרחב לו, הוא מתחיל להתרשל בהתקרבות. ומכל שכן שאינו מחיה את עצמו בזה, ומכל שכן שמתחיל לשאל קשיות וספקות על רבנו ו"ל ועל תלמידיו הקדושים. ובאמת מדוע לא יתישב בדעתו, ויזכר היטב היטב, שקדם ישועתו הנה מלכלך בחטאים ועוונות ופשעים הכי גרועים, ובפרטיות בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ושום ברירה שבעולם לא רצתה אפלו לדבר עמו ולחזק אותו, ולתת לו עצות איה לצאת, רק אלו התלמידים הקדושים והספרים הקדושים שזכו לתדוש ולחבר, ולבסוף כשנתרחב לו קצת, מתחיל להקשות עליהם קשיות וספקות, ומכל שכן שמוזלזל בספריהם! ובאמת כל הענין הזה הוא נפלאות תמים דעים, מדוע יהיה כן, כי אין זה כי אם הכח המכריח, שמכריח את האדם להתרחק מכת המושף, שהוא

אָשֶׁר ד' תּקֵנוּ בְּנַחֵל רֵצָא

הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים הַמוֹשְׁכִים אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּעוֹלָם
וּבְלֵב כָּל מְקַרְבֵיהֶם. וּבִסְעֵדָה שְׁלִישִׁית הָאֲרָכְנוּ אַרְיֵכוֹת גְּדוֹלָה עַל-פִּי
הַתּוֹרָה "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי" בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע', אִיף
שֶׁהַכַּחַם הַמְּכָרִים מְכָרִים לְהַתְּרַחֵק מֵהַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְאֲנָשָׁיו, וְדַבֵּר זֶה
רוֹאִים בְּחוּשׁ.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! אִם עֵינַי שָׁכַל לָךְ, רֵאָה וְגַם רֵאָה, עֲדִין
קָשִׁישׁ לָךְ רַק חֲצֵי יְשׁוּעָה, אַתָּה כְּבָר מְקַשֶׁה קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת, וּמְכַל
שָׁפָן וְכָל שָׁפָן כְּשֶׁתִּהְיֶה לָךְ כְּבָר הַיְשׁוּעָה שְׁלֵמָה אִיף יִהְיֶה אִזּוֹ וְכוּ'?!
מִדּוּעַ לֹא תִתְיַשֵּׁב עִכְשָׁו בְּדַעְתְּךָ אַחֲרֵי שְׂנֹכְשֵׁלְתָּ כְּבָר כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, יָמִים וְשָׁנִים, וְנִתְגַּעַלְתָּ כָּל-כֶּף
כָּל-כֶּף בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, עֲדִין יַעֲלוּ לָךְ קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת עָלַי וְעַל
הַסְּפָרִים?! הֲלֹא הִיִּיתָ צָרִיף לִפְלַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל פְּנִיךָ, וּלְלַחֵךְ אֶת
הָעֶפֶר בְּלִשׁוֹנְךָ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! חוּס וְחַמֵּל עַל
נַפְשֵׁי הָאֲמֻלָּה, שְׂנֵפְלָה בַּגּוֹלָה כָּל-כֶּף, וְאֲנִי מְזַהֵם בְּפָגְמֵי הַבְּרִית,
וְהַמַּח שְׁלִי מְלֹא הַרְהוּרִים רָעִים וּמְגַנָּים וְהַעֲיִנִים שְׁלִי מְלַכְלָכוֹת
לְגַמְרֵי, וְגַם כָּל חוּשֵׁי אֵינָם בְּשִׁלְמוֹת, כְּאֲשֶׁר רָאוּ לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי,
וּלְבִסּוֹף יֵשׁ לִי עֲזוֹת מִצַּח וּפְנִים לְהָרִים וּלְשָׂאֵל קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת עַל
אֲנָשִׁים, אֲשֶׁר הֵם יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִמֶּנִּי?! אוֹי לִי, וְוִי לִי, אוֹי לִי, עַל
רַע מַעֲלָלִי" וְכוּ'. וְאִם תִּהְיֶה רְגִיל בְּזֶה, כְּמַדְמָה לִי שֶׁכְּבָר לֹא תִשָּׂאֵל
קְשִׁיּוֹת, אֲדַרְבֶּה עוֹד תִּמְסֹר נִפְשְׁךָ לְהַדְפִּיס אֶת אֱלוֹ הַסְּפָרִים הַמְּחַיִּים
אוֹתְךָ, וְתִרְאֶה לְהַפִּיצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל.

אָחִי הַיְקָר! מְכַל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ אֵין מְקוֹם
אַחַר לְבָרַח מֵהֶם, כִּי אִם אֶלְיוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁתִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ
יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — הַכֹּל לִפְלַל תְּפָרֵשׁ שִׁיחֲתֶךָ לְפָנָיו
יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

מֵה אִמַּר לָךְ, אָחִי הַיְקָר! רָאוּ לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֶלְקֵנוּ, שְׂזָכְנוּ לְהַתְּוֹדַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, הַמוֹלִיכְנוּ בְּדַרְךָ הָאֵמֶת,
וְאִף שָׂרַב הָעוֹלָם עֲדִין שׁוֹחֲקִים מִדְּבוּרִים אֱלוֹ, כִּי נִרְאֶה בְּעֵינֵיהֶם

רצב אָשֶׁר ד' תקנח בַּנְחָל

כְּדַבּוּרִים פְּשׁוּטִים, אָף-עַל-פִּי-כֵן סוּף כָּל סוּף גַּם לָהֶם יְתוּדַע הָאֲמֵת, וְעַלֵּינוּ לַעֲזֹר לָזֶה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבֵה אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וּמְכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְרֵאוֹת גְּדֻלָּתוֹ יְתַבְרָךְ. וְכֵן לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַתּוֹרָה הִיא עֲדוֹת נְאֻמָּנָה לְגִלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרָךְ. וְזֶהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פִּי (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית בְּרָא" — בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאָת רֵאשִׁית, וּבְשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאִים רֵאשִׁית וְכוּ'; הֵינּוּ כִּי עַל-יְדֵי אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל — לְאַהֲבֵה אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי אֶהְבֵּת הַתּוֹרָה — לְאַהֲבֵה אֶת הַתּוֹרָה, נִתְגַּלָּה "בְּרֵאשִׁית בְּרָא", הֵינּוּ אֶחָדוֹת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרָךְ שְׁמוֹ.

וְהִנֵּה הַתּוֹרָה וְהַשְּׁבֵת הֵם דְּבָר אֶחָד, כִּי שְׁבֵת הוּא כְּלִיּוֹת הַתּוֹרָה וּכְשֵׁבֵת נִתְּנָה תּוֹרָה, וְעַל-כֵּן יְתַפְּרֵשׁ מֵאַמְרָם (חֲגִיגָה ג): שְׁלֹשָׁה מְעִידִין זֶה עַל זֶה: הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, יִשְׂרָאֵל וְשְׁבֵת.

רֵאָה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְאַהֲבֵה אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּרְאָה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי "יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר" (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), וְלֹא יִשְׁאַר לָנוּ רַק מָה שֶׁזְּכִינוּ לְחַטֹּף בְּכָל יוֹם יוֹם, וּרְאָה לְשַׁמֵּר אֶת הַשְּׁבֵת, וְלִהְיוֹת כָּל הַשְּׁבֵת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַרְבֵּה ר' ... וְלִבְנֵי בֵיתוֹ שִׁיחֵיו ... גַּרְם יָאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

הִנֵּה בְּרַגְעַ זֶה טֹלְפָן אֵלֵי הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, אֹדוֹת בְּנֹכַח ... גֵּרוֹ יָאִיר, שֶׁעַכְשָׁיו אַתֶּם דִּיקָא רוֹצִים שִׁיבּוֹא לְכָאן.

אֲשֶׁר ד' תקנט בְּנַחֵל רצג

עלי להודיע לכם, כי איני מסכים לזה כלל. וכן איני יכול לקבל עלי שום אחריות עליו בשום אופן שבעולם.

כדאי לעורר אתכם, שלמען בריאותו, חושיו ונצביו, אל תדחקו עליו שום דבר, רק שילמד באופן ובסדר-דרך-הלמוד של רבנו ו"ל, ורק בדרך זו יצליח ועוד יהיה לכם רב נחת, אבל אם, חס ושלום, תדחקו עליו, ומכל שכן לבטלו מזה, האחריות נופלת עליכם.

הנ"ל...

ד' תקנט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר טהרה ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר, יניק ותמים, כמר ... גרו יאיר ויזרח לנצח ונצחים.

מאד מאד שמחתי בבשורה טובה שבשר לי אחיד, שבחסדו ותברך זכית להתודע ולהתקרב אל רבנו ו"ל, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מהאי נחלא עמיקא וטמירא.

והנה אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנב): ינקותא כלילא דנורדא; הינו ימי הנעורים הם עקר היפי. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את השם בבחירותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו. ועל-כן, אהובי, אחי היקר! עכשו בימי הנעורים, ראה להתמיד הרבה בתורה הקדושה על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ו"ל. וכן תראה להרבות בתפלה ובשיחה בינו לבין קונו. ומוכא מהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אשר באמת כל תפלה וכל תחנה שאדם מתפלל ומבקש ומתחנן מלפניו יתברך, תקף נשמעים למעלה, ומה שאין רואים תקף-ומיד ישועה, כי בודאי נעשה מתפלתו בכל העולמות מה שנעשה מזה, ועל-כן צריכים להיות חזקים בעבודה קדושה זו מאד

רצד אָשר ד' תקס בנחל

מאד, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ. וְעַקֵּר הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ו'ל, לִידַע שֶׁהוּא ו'ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם אֶצֶל אָדָם פְּרָטִי, וְלֹא בְּמָקוֹם פְּרָטִי, גְּלוּי אֹר רַבְּנוּ ו'ל הוּא גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה בְּרוּם הַמַּדְרָגוֹת, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהָאִיר גַּם לְהִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְהַפְּחוּתִים, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל. וְעַל-כֵּן הַתְּמִד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן" בְּקִבְעוֹת, וְתַמְשִׁיף אֶצְלָךְ אֶת אֹרֹו הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, בְּמָקוֹם שֶׁאַתָּה שָׂם.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף כַּמָּה סְפָרִים שֶׁנִּדְפְּסוּ כָּאֵן לְאַחַרְוֹנָה עַל-יְדֵי תַלְמִידֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה
רַבָּה וּמְאַחַל לְךָ הַצְּלָחָה
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת...

ד' תקס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁבְּשָׂרְתָנִי.

אוֹדוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִידַע שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל מְשַׁנָּח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּהַשְׁנָחָה פְּרָטִית, כָּל פְּרָט וּפְרָט הַקְּשׁוּר וְשִׁיף לְךָ. וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְפַל בְּדַעְתְּךָ מְאִיזָה דְּבָר? ! אַדְרָבָה, רְאֵה לְמִסֵּר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁמֹר אֶת דְּבוּרֵי פִיךָ, וְכִלֵּי דְבִקּוֹת אֵל תִּדְבֹּר, רַק תִּלְבִּישׁ בְּדְבוּרֶיךָ תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ. וְכֵן רְאֵה לְגִלוֹת

אֲשֶׁר ד' תְּקַסָּא בְּנַחֵל רַצָּה

אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ לְכֹל הַבָּא אֵלֶיךָ, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תְּקַסָּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְצִדְקַת בֵּיתִי, וְיַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּכֹל עֲסָקֶיךָ, וְתַצְלִיחַ בְּכֹל דְּרָכֶיךָ תָּמִיד.

אֹדוֹת הַבְּלוֹבִלִים שְׁלָךְ וְכו', הִיָּה טוֹב שְׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ קְבִיעוֹת לִילְךָ בְּכֹל יוֹם לְמַקְוֶה, כִּי טְבִילַת מַקְוֶה מְסַגֵּלַת מְאֹד מְאֹד לְהַעֲבִיר אֶת הַבְּלוֹבִלִים. וְכֵן הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָבְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְשִׁתִּי עֲצוֹת אֱלוֹהֵי תַעֲזֹרְנָה לְךָ לְהַעֲבִיר אֶת הַבְּלוֹבִלִים.

הַעֲקֵר חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע כִּי הַכֹּל מְשֻׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטִי פְּרִטִית, וְאִזּוּ מֵה שְׁיָךְ לְהַתְבַּלְבֵּל?! הַעֲקֵר לְעֲשׂוֹת הַטוֹב, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ.

הַתְּמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְכַפְרִיּוֹת בְּ"לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וּמִי יִתֵּן שְׁתִּזְכֶּה לְסִימּוֹ בְּכֹל חֹדֶשׁ כְּפִי שְׁחִלְקָנוּ אֶת זֶה לִימֵי הַחֹדֶשׁ, וְאִזּוּ תִרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תקסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוּר יְנִיק וְחַכְמִים ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, אַךְ קָשָׁה עָלַי הַכְּתִיבָה.

חֲמַדַּת לְכָבִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּשִׁקִּידָה רַבָּה בְּאַמִּירַת מְשֻׁנְיּוֹת. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׁתַּהַיְהֶה רְגִיל לֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, אֲשֶׁר הוּא תִקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד. וּמָה שְׁאַמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שְׁאַפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁרְגִילִים בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לְעֶצְמָן חֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ, הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ תּוֹצִיאָם מֵעִבְרוֹתֵיהֶם. וְקִבְּלָה בְּיַד אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעֲנִין 'כָּךְ וְכָךְ' הֵם ח"י פְּרָקִים.

נָא וְנָא לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מֵה שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים, אַתָּה צָרִיךְ לְזַכֵּר אֶת מִצְבֹּךְ מֵה שְׁעָבַר עָלֶיךָ וְכו', עַל-כֵּן רָאָה לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְתַהַיְהֶה רְגִיל בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאִז טוֹב לָךְ לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּתַן לְכַמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִקּוּן אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעַל-כֵּן קִבְּלָה גַם אַתָּה אֶת הַתִּקּוּן הַנִּפְלָא הַזֶּה.

ד' תקסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אָשֶׁר ד' תּקסד בּנחל רצו

אַתּ מַכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אַהוּבִי, אָחִי! חֲזַק וְאַמֵּץ לְשַׁפֵּחַ בְּכֹל פַּעַם אֶת כָּל הָעֶבֶר עֲלֶיךָ, וְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה "מַעֲכָשׁוּ דִיקָא", לְמַעַן טוֹבְתֶךָ הַנִּצְחִית רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם לְהַשְׁלִים אֶת הַפְּרָשָׁה — שָׁנִים מְקַרָּא וְאַחַד תַּרְגוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י, בְּאַפֵּן כְּשֶׁתִּגִּיעַ שַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּזְכֶּה לְסִימָה, וְכֵן בְּמִדְרַשׁ רַבָּה וּבְמִדְרַשׁ תַּנְחומָא, הָעֵקֶר תִּהְיֶה מִשְׁכִּיל עַל דְּבַר אָמֵת, וְתִהְיֶה 'גִּנְב' 'לְגִנְב' לָךְ זְמַן מִצַּל הָעוֹבֵר הַזֶּה לְלַמֵּד וְלַהֲתַפְּלֵל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק זֶה יִשְׁאַר לָךְ. אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי מְאוּמָה לֹא יוּכְלוּ לַעְזוֹר לָךְ. וְעַל-כֵּן רְאֵה מֵה טוֹב לְפָנֶיךָ, וְלַעוֹלָם פְּשָׁאָתָה נּוֹסֵעַ עַל דְּרָכֶךָ, שִׁיְהִיָּה עִמָּךְ מִשְׁנִיּוֹת, אוֹ מִדְרַשׁ, אוֹ "עֵינַי יַעֲקֹב", אוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְכֹךְ תִּזְכֶּה לְסִימָם פְּעָמִים אִין מִסְפָּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תּקסד.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַיִּים.

מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמַּעוֹת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכִדְאֵי לְבָלוֹת זְמַן וְלִשְׁמַע כְּלֵי זְמֵר, וְאִין זֶה בְּטוֹל זְמַן כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, עֵקֶר הַרְפוּאָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הוּא רַק שִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי שִׂמְחָה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְצָרֶיךָ שֶׁתַּדַּע, כִּי דֶרֶךְ הָאָדָם, שְׁנוֹכָשׁל כְּכַר בַּפְּגָם הַבְּרִית —

רחצ אֲשֶׁר ד' תקסה בנחל

הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, לְהִיּוֹת בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת, וְעַל-כֵּן עָלִיו לַעֲשׂוֹת כָּל מִיּוֹנֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמִחָה. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט), שְׁעַל-יְדֵי שִׂמְחָה תִּזְכֶּה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתְךָ, עֵינֵי שָׂם.

הַעֵקֶר חֲזַק וְאִמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תקסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת.

אוֹדוֹת הַתְּחִינּוֹת לְחִזְקְךָ, הֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל בְּיָדֶיךָ, רְאֵה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְאִזּוֹ כָּבֵד לֵא תִצְטַרֵּף שׁוֹם הַתְּחִינּוֹת אַחֲרָת, כִּי רַבְּנּוּ ז"ל, יִחֲזַק אוֹתְךָ וַיִּאֲמַץ אוֹתְךָ.

הַעֵקֶר חֲזוֹר חֲזוֹר הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", וּבְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּבְ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְתַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּבְהַתְּבוּדוֹת, וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנִצְחָה נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

זָכוֹר, כִּי הַמְּכַנִּיס אֶת עֲצְמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא דִּינְקָא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנִעִימִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

אָשׁר ד' תּקסו בּנחל רצט
ד' תּקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד בְּפָשִׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִדְפִּיס וּלְחַזֹּר וּלְהִדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר "אָרְךָ אֶפְסִים", כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה מְחַיֶּה כְּבֹר מְאֹד וְאֵלֶּפֶי אֲנָשִׁים, וְעוֹד יַחֲיֶה רַבְבוֹת רַבְבוֹת, וּבְחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זְכִיתָ לְזְכוּת חֲנָם כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, שְׂזָכִיתָ לְנִקְדָּה אֶת כָּל הַסֵּפֶר — אֲשֶׁרִיךָ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, וּבְיַדָּי תִּבּוֹא עַל שְׂכָרְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְשִׁכַח בְּכָל פֶּעַם אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשֶׂה בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי בְּאַמֶּת רָאוּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), אֲשֶׁר צְרִיכִים לִהְיוֹת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ מִיּוֹם אֶל יוֹם קְדָשָׁה וְדַעַת, וְאֲשֶׁר בְּאַמֶּת זֶהוּ עֵקֶר אַרְיֶכֶת יְמֵי שָׁל אָדָם, שְׂזוֹכָה לְחֻטֵּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם קְדָשָׁה וְדַעַת, וְזוֹכָה לְהִרְבוֹת בְּהַשְׂגַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הַשְׂגַּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי צְרִיף לְהַפְּרִיר וְיִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם בְּהַפְּרָה חֲדָשָׁה, וּבְהַפְּרָה יוֹתֵר בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, כִּי בְּאַמֶּת אוֹתָם הָאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר הוֹלְכִים אַחַר לְבָם שׁוֹלָל, וְנִמְשָׁכִים אַחֲרֵי הַהֶבֶל וְהַשְׂטוּת, אֵין הַפָּרֶשׁ אֶצְלָם בֵּין יוֹם לְחֻבְרוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה מִתְנַהֵג יוֹם אֶתְמוֹל, בֵּן מִתְנַהֵג הַיּוֹם, וְכֵן יִתְנַהֵג מְחַר, אֲבָל לֹא-כֵן הַצְּדִיקִים הַזּוֹכִים לִידַע מְאוֹר רַבְּנוּ ז"ל, אֶצְלָם נִתְחַדֵּשׁ כָּל יוֹם וְיוֹם בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה, וְזוֹכִים לְהַתְּחַזֵּק וּלְהַתְּאַמֵּץ מִחֲדָשׁ — הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּתַפְּלָה. וּבְאַמֶּת מִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ בְּאִפְּן זֶה, שֶׁכָּל רַגַע וְרַגַע יִהְיֶה אֶצְלוֹ חֲדָשׁ דִּיקָא, וְאֵינוֹ מְסַתְּפֵל עַל הַרַגַע שֶׁעֵבֶר, אָדָם כְּזֶה זוֹכָה לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה בְּכָל פֶּעַם בְּפֶעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי הַקְּדָשָׁה שֶׁל קִדְּם עוֹזֶרֶת לוֹ לְהִמְשִׁיךְ אַחֲרֵי-כֵן (עֵינִי בְּנַעַם אֱלִימֶלֶךְ פִּרְשָׁה זו).

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְעֲלִיךָ לְדַעַת כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאַתָּה

מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל לְמַעַלָּה, וְאֵף שָׁנָה לֹא נִרְאָה לְעֵינַי בְּשָׁר, אֲבָל זָכִי הַשֶּׁכֶּל זֹכִים לְרֵאוֹת וּלְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אִיךָ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁלֵהֶם, עוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעַלָּה. כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְדַעַת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵר עַל מִלְּוֹתָיו. וְאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (קֹהֶלֶת ג, ח): "עֵצָה מִלְּחֶמֶה וְיַעַת שְׁלוֹם"; הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ וְעַד כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר עַל מַה שֶׁיּוֹצֵא מִפִּיו, אֲזַי יוֹדֵעַ לְהִבְחִין מִתִּי לְדְבַר וּמִתִּי לְשִׁתְּק, עִם מִי לְדְבַר וְאִיךָ לְדְבַר; הֵינּוּ כִּי בְּעַת מַלְחָמָה הַיָּצֵר שְׁבוּעַר בּוֹ כְּתַנּוּר, עָלָיו לְהִרְבּוֹת לְדְבַר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַרֵּר אֶת חֲמִימוֹת תְּאֲנָתוֹ, כִּי אִם עַל־יְדֵי רַבּוּי דְּבוּרִים קְדוֹשִׁים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַפְּנֵה כְּשֶׁבֶא אֵלָיו חֶבֶר וּמִצְעָרוֹ, אֲזַי עָקַר הַעֲצָה לְחַפֵּשׂ אֶת הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (שְׁבַת י), וּלְדְבַר אֵל לְבוֹ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַתְחַזְּקוֹת.

כִּי הַעֲקָר הוּא רַק אֶהְבָּה, כִּי קִבְּלָנוּ מִמּוֹהֲרֵי ת"ו"ל, שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ י"ל — רַק אֶהְבָּה וְלִמּוּד זְכוּת, וְהַדְּבוּר שֶׁצָּרִיכִים לְדְבַר אוֹ דְּבוּרֵי תְּפִלָּה, וְלַעֲשׂוֹת מַלְחָמָה עִם הַיָּצֵר, אוֹ לְדְבַר דְּבוּרֵי שְׁלוֹם וְאֶהְבָּה, אַחֲרָה וְרַעוּת עִם חֲבֵרָיו.

אָחִי, אָחִי! רֵאָה לְהַתְיַשֵּׁב בְּעֲצָמָךְ מֶה עָבַר עָלֶיךָ בְּשָׁנִים אֵלּוּ, אֲשֶׁר שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם אֵינָה יוֹדַעַת, רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְהַצְּדִיק וְאֵתָה בְּעֲצָמָךְ; מַדּוּעַ תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמָךְ מֵאַחֲרִים?! רֵאָה לְהַדְּפִים וְלַחְזֹר וּלְהַדְּפִים אֶת הַסֵּפֶר "אֶרֶךְ אֲפִים" הַמְּנַקֵּד, וְאֶת סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלְמוּד הַמְּנַקֵּד, וְאֶת "שְׁמִירַת הַזְּמַן" הַמְּנַקֵּד, וְתַעֲזֹר לְאֲנָשִׁים שֶׁיִּזְכּוּ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

וּמַחֲמַת נְחִיצוֹת הַדָּאָר — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר ד' תּקסז בְּנַחֵל שֵׁא
ד' תּקסז.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַחֶתֶן ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּעֵינַי, שָׁזָה כְּחֻדְשִׁים וַיֹּתֵר שְׁנֹסֶעֶת מִכָּאן, וְעַדִּין
לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְגַם לֹא רָאִיתִי עַל-כָּל-פְּנִים כְּתִיבַת יְדֶךָ. זָכַר אֶת
הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ, וּבִיּוֹתֵר — שֶׁהֲצַלְתִּי אוֹתְךָ מִפַּח
יְקוֹשׁ, אָשֶׁר מְסַרְתִּי נַפְשִׁי מִמֶּשׁ בְּעַבּוּרְךָ.

וּמוֹבָא בְּ'אַבְן הַעֲזָר' (סִימָן סו, סְעִיף ז'): הַשּׁוֹטָה לֹא תִקְנֶנּוּ לָהּ
נִשְׂוֹאִין כָּלֵל. וְעַיִן שָׁם בְּפוֹסְקִים הַטַּעַם — מִשּׁוּם דָּאִין אָדָם דֵּר עַם
נֶחֱשׁ בְּכַפִּיפָה, עַיִן שָׁם; וְאֲנִי בְּחֻסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ הוֹצֵאתִי אוֹתְךָ מִזֶּה,
וְעַכְשָׁו עֲזָרְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן מִדּוּעַ לֹא תִכְתֹּב לִי עַל-כָּל-פְּנִים
שְׁתֵּי שׁוּרוֹת מְשֻׁלּוּמָךְ?! וְגַם מִדּוּעַ אֵינְךָ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתְךָ שֶׁהַבְּטָחָתְךָ
לִי לְשֵׁלֶם לְאֵט לְאֵט אֶת הַחֹב הַגָּדוֹל שֶׁלְּךָ, וּמִלְּבַד הַחֹב הַקָּטָן
שֶׁלְּפָנַי נְסִיעֶתְךָ מִכָּאן — 73 דּוֹלָר וְעוֹד 42 דּוֹלָר; נָא וְנָא לְהִזְדַּרְזוּ,
כִּי שַׁעֲתָא דְחִיקָא לִי עַכְשָׁו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְעֵזֶר לְהַבְחֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׁיֻכַּל לְחַזֵּר וּלְהַדְפִּיס אֶת סֵפֶר
"מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה" (הַמְּנַקֵּד), אֶת "אַרְבֵּי אַפִּים" (הַמְּנַקֵּד), אֶת סֵדֶר־
דֵּרְךָ־הַלְמוּד (הַמְּנַקֵּד) וְאֶת "שְׂמִירַת הַזְּמַן" (הַמְּנַקֵּד). מַה שְׁוִים הַחַיִּים
שֶׁלְּךָ, אִם לֹא תַעֲסֵק בְּהַפְצַת סְפָרִים הַנִּ"ל, וּתְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל עִם סְפָרִים הַנִּ"ל.

רְאֵה גַם רְאֵה מַה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ בְּשָׁנִים אֵלּוּ, אִיזוֹ מְרִירוֹת וְצָרוֹת
וּמְגִיעוֹת וְהַרְפָּתָקָאוֹת עָבְרוּ עַל רֵאשֶׁךָ, עַד שֶׁסָּבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים, אֶרֶץ הָאֲמוּנָה, וְהַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָרְסוּ
וְלֹא חָמְלוּ, וְגִזְלוּ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מִהֶמוֹן עִם, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ
לְהִזְרִים עַכְשָׁו אֶת זֶרֶם הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם
הַסְּפָרִים הַנִּ"ל.

שב אָשֶׁר ד' תקסח בַּנְחָל

וְעַל-כֵּן רָאָה גַם רָאָה לַעֲזֹר לוֹ, מִדּוּעַ תִּבְזָבוּ כֶסֶף עַל שְׁטִיּוֹת? !
רָאָה לְכַזְּבוּ אֶת כֶּסֶף רַק עַל הַדְּפָסָה, זָכַר כִּי יֵשׁ עֲנֹשׁ גָּדוֹל לְמַעַלְהָ
עַל הַמְרָמָה אֶת הַבְּרִיּוֹת בְּצַדִּיקוֹת שְׂאִינֹו נָכוֹן. וְעַל-כֵּן רָאָה לְמַסֵּר אֶת
כָּל הַצַּדִּיקוֹת שְׁלָךְ רַק לַהַדְּפָסָה, וְזֶה תְּקוּנָהּ הַנִּצְחִי.

רָאָה לִילָךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְמַקְנָהּ, וְתִטְבַּל שְׂיִי טְבִילוֹת, וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ תָּמִיד.

ד' תקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר טְהָרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְחוּרִים ... נִרְגָם יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

הִנֵּה בְּדַבַּר הַכֶּסֶף"א, תִּדְעוּ שְׂזוֹ אַחֲרֵיּוֹת גְּדוֹלָה, שְׁלֹא תִתְעוֹרֵר
עָלַי מִחֲלַקַּת חֲדָשָׁה, כִּי כֶסֶף"א הוּא דִי"ן כִּידוּעַ, אֱלֹקִי"ם עוֹלָה מִסְפָּר
הַכֶּסֶף"א, וְעַל-כֵּן מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא תִתְחִיל עָלַי מִחֲלַקַּת חֲדָשָׁה. וּבִאֲמַת
הַתְּבַטָּא פַעַם רַבְּנוּ ז"ל: כְּשִׁיּוֹשְׁבִים כָּל הַכֶּסֶף"א, אֲזִי נִקְרָא אָדָם"ם (עֵין
בַּתּוֹרָה "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ", בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו', עֵין שָׁם); כִּי בִאֲמַת
אָדָם"ם עוֹלָה מ"ה, שֶׁהוּא שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא בְּמַלּוּי אֶלְפִי"ן, שֶׁהוּא
שֵׁם הַרְחֻמִּים, וְהוּא בְּחִינַת זְעִיר אֲנֹפִין, וְהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא שֵׁם
אֱלֹקִי"ם, דִּין שְׁעוֹלָה הַכֶּסֶף"א, וְעַקֵּר עֲבוּדַת הָאָדָם לְיַחַד הָעוֹלָם הַזֶּה
שֶׁהוּא הַכֶּסֶף"א, אֵלָיו יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא אָדָם הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם
זוֹכֶה לְחַבֵּר הָעוֹלָם הַזֶּה עִם הָעוֹלָם הַבָּא, נִעֲשֶׂה אָדָם"ם הַיּוֹשֵׁב עַל
הַכֶּסֶף"א; כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּזֶה הוּא
יּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף"א דִּיקָא, הֵינּוּ נִתְבַטָּל הַחֲמֹר שֶׁהוּא הַדִּין, וְנִתְגַּלָּה רַק
רְחֻמִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשׁר ד' תקסט – ד' תקע בנחל שג

ד' תקסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך – יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ו"ל בידיך, הפך בהם ושם תמצא מרגוע לנפשך.

חמדת לבכי! עקר הצלחת האדם בזה העולם הוא רק על-ידי דבקות הבורא יתברך, כי אין לה עוד נעם ונערבות בעולם, יותר מהדבקות בו יתברך, ולעקר הדבקות זוכים רק על-ידי רבוי תפלה, להיות רגיל, לדבר עמו יתברך הרבה הרבה, אשר כל דבור ודבור הוא כלי להמשכת רוחניות חיות אלקות, וכפי רבוי הדבורים כן רבוי הפלים.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שבונה הרבה פלים בכל יום ויום, ומרבה לדבר עמו יתברך, ועל-ידי-זה יזכה להמשיך שפע אלקי על עצמו ועל כל העולם כולו.

הדורש שלומך...

ד' תקע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר טהרה ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לה! שמר מאד מאד על הזמן היקר, ותאחז את השעון תמיד לפני עיניך, באשר עשה מוהרנ"ת ו"ל, ותראה לחטף איזה טוב בכל שעה? הנה איך שיהיה.

יצריך שתדע, כי מתמי"ד הוא רק מי שלומד תמי"ד, כי זהו

דש אָשֶׁר ד' תקעא בנחל

מתמי"ד אותיות מתמי"ד, הינו שלומד תמיד, וצריכים להחזיק את כל שעה ושעה יקר מאד מאד, ואל תחוש לשום דבר שבעולם. הרגל את עצמך לעבד את השם יתברך במסירות נפש דיקא, ואל תפחד מיום המיתה. העקר הדבק עצמך בו יתברך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל.

הדורש שלומך...

ד' תקעא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה ה'תשמ"ב.

שלוש רב לתלמידי "היכל-הקדש", קדש הקדשים, הנו"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

חזקו ואמצו מאד מאד להחזיק את החק קבוע אצלנו, שכל בחור ישתדל לסיים בכל יום ח"י פרקים משניות, ובאפן הזה יזכה לסיים בכל חודש את ששה סדרי משנה, כי מה שמוכא בשיחות הר"ן, סימן י"ט, אשר אפלו אותם האנשים שגלגלו במצודה רעה, ונכשלין בעברות וכו', אם יעשו לעצמן חק קבוע ללמד בכל יום יום כך וכך, אזי התורה תוציא אותם מהרע והחשך שגלגלו בו, וקבלה בידי אנשי שלומנו הקדושים, כי "כך וכך" הוא ח"י פרקים משניות בכל יום.

והנה אמרו חכמינו הקדושים (מדרש רבה, פרשת צו): אין כל הגליות הללו מתכנסות אלא בזכות משניות, עין שם. ומה היא גלות? שנסתרו ונעלם אלקותו יתברך; כי באמת כשאדם מכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, נתבטל ממנו כל ענין גלות, כי עקר הגלות הוא רק מחמת חסרון אמונה (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן ז') הינו שנגעלם ממנו השגחתו יתברך, וחושב שהכל טבע גמור, חס ושלום.

והנה השגחה היא מגלוי שם הנו"ה, גלוי נשמה שמאירה

אֲשֶׁר ד' תּקעֵא בְּנַחֵל שֶׁה

בְּאֵדָם, וְטָבַע הוּא שֵׁם אֱלֹקֵי"ם (אֱלֹקֵי"ם גִּימְטְרִיָּה הַטָּב"ע) דִּין וְהִסְתַּרְהָ, וּכְשֶׁאֲדָם חוּטֵא נִעְלַמְת וְנִסְתַּרְת מִמֶּנּוּ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִנַּח בְּשִׁבְרוֹן וּבְדַכְּאוֹן, כִּי (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם, מְכַנִּים כְּפִיָּה לְאָדָם, וּכְכֹל שְׁחוּטֵא, יוֹתֵר כְּפִירוֹת וְהִסְתַּרוֹת וְהִעְלָמוֹת נְכַנְסוֹת בּוֹ, וְיוֹתֵר שׁוֹרָה בּוֹ הַדִּין, שֶׁהוּא הַטָּב"ע אֱלֹקֵי"ם. וּבִיּוֹתֵר — מִי שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׂאֵז הוֹרִיד אֶת הַקּוֹץ שֶׁל ד' דְּאֶחָד וְנִשְׁאָר אַחֵר, כִּידוּעַ בְּסוּד אֱלֹהִים אַחֲרִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִין לָךְ עוֹד מְרִירוֹת וּמְכֹאֹב כְּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּטָבַע וּבְמִקְרָה, כִּי אִז מְרִים וּמְרוֹרִים חֲיִיו, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּמְרִירוֹת וּבְעִצְבוֹן וּבְדַכְּאוֹן גְּדוֹל מְאֹד, אֲשֶׁר זֶהוּ כָּלֵל הַגְּלוּת. וְעַל-כֵּן עָקַר עֲצָתוֹ לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנֵ"ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה, שְׁמִשָּׁם מֵאִיר לְאָדָם שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא, גְּלוּי הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית. וְזֶה אֲשֶׁר 'כָּךְ וְכָךְ' עוֹלָה כְּמִסְפֵּר אֱלֹקֵי"ם מְכוּן מִשָּׁשׁ, הִינּוּ בְּתַקְףָּהּ הַחֲשֵׁף וְהַתְּרַדְמָה, הַיְרִידוֹת וְהַקְּטָנוֹת שְׁלָכֶם, שֶׁהוּא שֵׁם אֱלֹקֵי"ם — הַטָּב"ע, תִּרְאוּ לְהַמְשִׁיף מִשְׁנֵ"ה — נִשְׁמָ"ה, בְּתוֹךְ צְרוּתֵיכֶם, כִּ"ף וְכ"ף בְּמִסְפֵּר אֱלֹקֵי"ם. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד בְּכֹל יוֹם יוֹם בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר מוֹכַכְת מְאֹד מְאֹד אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְטַהֲרָהּ מִכָּל מִינֵי הִסְתַּרוֹת וּקְלָפוֹת שְׁסֻבְבוּהָ הַסְטֵרָא אַחֲרָא. וְכֵן רָאוּ לְהַתְּאַמֵּן לְסִיִּים בְּכֹל חֲדָשׁ גַּם אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כְּפִי שְׁחִלְקָנוּ אֶת זֶה עַל-פִּי סֵדֵר הַחֲדָשׁ. כִּי רַבְּנוּ ו"ל הַבְּטִיחַ, שְׁעַל-יְדֵי סִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", תִּהְיֶה נִפְתַּחַת קִשְׁיוֹת גִּידֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּר וּבְעַל הַשְּׂגָה נִפְלְאָה וּבְעַל מַח גְּדוֹל.

וְעַל-כֵּן חִמְלוּ עַל יְמֵי נְעוּרֵיכֶם, וְתִהְיוּ קְבוּעִים בְּחֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד וּלְסַיֵּם בְּכֹל חֲדָשׁ שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה וְ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא. וּכְבָר יְדוּעַ לְכֶם שְׁרַבְּנוּ ו"ל הַזְּהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד וּלְעַסֵּק תְּמִיד בְּסִפְרוֹ. וְאָמַר, שֶׁהוּא מְצַוָּה גְּדוֹלָה לְלַמֵּד בְּסִפְרוֹ. וּמוֹהַר"ן תָּ ו"ל אָמַר: בְּהַגּוּף שִׁיְהִי הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", הַתּוֹלְעִים בְּקֶבֶר לֹא יִגָּשׁוּ. וְעַכְשָׁו אֲשָׁאל אֶתְכֶם — הֵיִשׁ עוֹד סִגְלָה נִפְלְאָה מְזוּ, מְלֵהֲנִצֵּל מִכָּל מִינֵי תּוֹלְעִים וְיִתּוּשִׁים וְעַכְבָּרִים וְנִחְשִׁים וְעַקְרָבִים וְכוּ' בְּקֶבֶר, מִלְּמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא?! וְעַל-כֵּן מְדוּעַ תִּזְנִיחוּ

שו אֲשֶׁר ד' תקעב בנחל

את הלמוד הזה?! למען טובתכם הנוצחית, אל תסתכלו על אחרים כָּלֵל, עליכם לדעת, אם אתם תקימו את זה, 'אתם' דיקא, אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ולא אחרים; ועל-כן מה ולמה לכם להתבלבל בבבולית חנם?!

ועל כלם — תהיו חזקים מאד מאד בתפלה ובהתבודדות בכל יום ויום, ותפרשו שיחתכם אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, וכל מה שעובר עליכם במחשבה, דבור ומעשה, תספרו ותדברו עמו יתברך, בלי שום חכמות והשכלות של הבל כָּלֵל, ובזה בעצמו תלוינה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בלא התבודדות ובלא שקידה ב"לקוטי-מוהר"ן", אין לאדם שום שיכות אל רבנו ז"ל, והכל דמיון גדול.

ועל-כן חוסו וחמלו על עצמכם, ותראו לקיים את כל הנאמר כאן, ואז תצליחו תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תקעב.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תזריע ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך עם המעות לנכון קבלתי.

תדע כי רבנו ז"ל אמר, שאצלו העקר הוא האמונה (עין שיחות-ה"ר"ן, סימן לג), ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שצריך כל אחד לחפש בעצמו איך אויז באמונה, כי יש סובלי חלאים, שעקר מה שסובלים הוא רק על-ידי חסרון האמונה. ועל-כן במה ששאלתם, אם לילה אל רופא שהוא כופר ומין, הינו שיש שם צלמים ועבודה זרה, כָּבֵד אָמְרוּ בְּגִמְרָא (עבודה זרה כב:), שאסור לילה אצלו, כי שאני מינות דמשכא. ועין בתוספות דבור המתחיל: שאני

אֲשֶׁר ד' תקעג בַּנְחַל שז

מינות, כי לפעמים יש כח ביד שדים להטעות, עין שם; על-פן ברח ממנו כמו שבורחים מאש.

והשם יתברך ישלח לך רפואה שלמה על-ידי שליח אחר, ולך אצל רופא שאין אצלו הכלים כאלו, כי אלו הרופאים שהם מינים — מ'אמיני י'שו נ'וצרי, ימח שמם, שם רשעים ירקב, שזה ראשי תבות: מ'יין, אצלם אסור להתרפא בשום אפן, כמובא שם בגמרא: מעשה בכך דמא, בן אחותו של רבי ישמעאל שמת, ולא הניחו רבי ישמעאל להתרפא ממין וכו', עין שם.

ועל-פן, חמדת לבבי! לך אל רופא ישראל, וקדם תלמד בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ג', ותאמר עליה התפלה מלקוטי-תפלות, ותעשה פדיון נפש, ואחר-כך לך אל רופא ישראל, והשם יתברך ישלח את מלאכו רפאל עמך, וירפא אותך, ויחלימך ויחיה אותך.

מה אמר לך! ראוי לנו לשמח מאד, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, אשר מגלה לנו נפלאות רבות, העקר הוא אמונה פשוטה, להיות רגיל למסר את עצמו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וראה להרגיל את עצמך לומר הרבה גמרא, אשר האמירה בעלמא סגלה מאד מאד מועלת לנפש, רוח ונשמה.

והשם יתברך יעזר לך, ויצלית דרךך ברוחניות ובגשמיות.

הדורש שלומך...

ד' תקעג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר טהרה ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתביך לנכון קבלתי זה פעמים, אך מרב טרדותי לא הנה הפנאי להשיבך תכף-ומיד. פה אני שולח לך כמה ספרים מספרי רבנו ז"ל, שתחיה את עצמך בהם.

שח אֲשֶׁר ד' תקעג בַּנְחַל

זְכוּרָנִי, כְּשֶׁהֵייתִי בְּגִיל צָעִיר מְאֹד, וְאָז הֵיטָה הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהִדְפִּסוּ בִירוּשָׁלַיִם אֶת הַלְקוּטֵי-הַלְכוֹת, חֶלֶק ב', מִחֲשׁוֹן מִשְׁפָּט (זֶה הֵיטָה בַשָּׁנָה תש"ט), וְקִבַּלְתִּי אֶת זֶה בְּדָאָר, אֵיזוֹ שְׂמֵחָה, אֵיזוֹ חֲדוּדָה הֵיטָה לִי אָז, מִמֶּשׁ רְקֻדָּתִי מְרַב שְׂמֵחָה, וְגַם לֹא הִנַּחְתִּי אֶת הַסֵּפֶר מִיָּדִי, עַד שֶׁזְּכִיתִי לְסִימּוֹ, וְאֶף שֶׁהֵייתִי עֶסוּק אֲזוֹ בְּאִמְצַע עֲשִׂית הַסֵּפֶה לְאָבִי, מוֹרֵי וְרַבֵּי שְׁלִיט"א, עֲזַבְתִּי הַכֹּל, וְלֹא הִמְשַׁכְתִּי עַד שֶׁזְּכִיתִי לְסִימּוֹ.

אֲקוּנָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁכֵּן יִהְיֶה אֲצִלָּהּ, כִּי הַסֵּפָרִים הָאֵלֶּה עֲכָשׁוּ יִצְאוּ מִבֵּית הַדְּפוּס.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ כֹּל-כָּף בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת הַתְּבוּדוֹת, עַד שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי אִם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ, וְכִשְׁאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, מְרַגֵּשׁ כֹּל מִינֵי נֵעַם וְעִרְבּוּת, זִיו וְחַיּוּת, מִמֶּשׁ עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ.

וּמִסֵּפֶר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁפַּעַם אַחַת נָסַע רַבְּנוֹ ז"ל עִם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּדֶרֶךְ בְּעִיר מְעֻדָּוִדִיוֹקַע שֶׁשֵּׁם בְּלָה רַבְּנוֹ ז"ל אֶת יְמֵי נְעוּרָיו בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת. עָנָה וְאָמַר רַבְּנוֹ ז"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל: מָה הֵיטָה חָסֵר לִי אָז (הֵינּוּ בְּהִיּוֹתוֹ בְּגִיל צָעִיר), הֲלֹא בְּכֹל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁפָּסַעְתִּי כָּאֵן (בְּהַתְּבוּדוֹת) וּמָה חָסֵר לִי כֹל הַפְּרָסוּם שֶׁל עֲכָשׁוּ?! וְדָבָר זֶה אֲמַרְתִּי מִקֶּדֶם גַּם לְכַמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: הֲלֹא אָז בִּימֵי נְעוּרַי, תְּהִלָּה לְאֵל, לֹא הִפְרַתִּי אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק זְכִיתִי לְהַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וּבְתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדוֹת, וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינִי מִתְחַרֵּט עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים הָאֵלֶּה. וְעַל-כֵּן רָאָה וְגַם רָאָה לְהַתְמִיד בְּסִפְרִים אֵלֶּה שֶׁאֵינִי שׁוֹלֵחַ לָךְ, וְתַחֲזֹר בָּהֶם פַּעַם אַחֵר פַּעַם. וְהַעֲקָר רָאָה לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת כֹּל הַנְּאָמַר שֵׁם, וּבְכַרְטוֹת לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, וְכֵן לְהַתְמִיד בְּשַׁעוּרִים בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְרָכְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשׁוּר ד' תקעד בַּנְחָל שׁוּט
ד' תקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי כְּכֹר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְהֵאֵמַת אֲגִיד לְךָ, שְׂמָאֵד מְאֹד נִבְהַלְתִּי וְגַם נִצְטַעַרְתִּי, בְּכֹל פֶּעַם שֶׁקָּרָאתִי אֶת מַכְתְּבֶיךָ, וַיְכַבֵּר הָיָה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה, וַיִּמְרַב טְרַדוֹתִי לֹא הָיָה בְּיָדִי לְקִיּוֹ.

וְהִנֵּה גַם אֲנִי מִסֹּכִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, שְׁחִסִּידוֹת כְּזוֹ מְדִיפָה רֵיחַ רַע. אַחִי, אַחִי! הַנְּהַגְתְּךָ אִיךָ שְׂאֵתָה מִתְנַהֵג עִמָּה, זֶה אֵינָה חִסִּידוֹת כְּלָל, אֲלֵא רִשְׁעוֹת וְאַכְזָרִיוֹת מִמֶּשׁ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ הֵיכֵן לְמַדָּת אֶת חִסִּידוֹתֶיךָ (קָרִי רִשְׁעוֹת וְאַכְזָרִיוֹת), הֲלֹא חִסִּידוֹת רַבְּנוֹ ז"ל — זֶה בְּיָדָאֵי לֹא, כִּי בְּפִרוּשׁ הַזֶּה הִירָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וְלִיָּקֵר אֶת אֲשֶׁתּוֹ (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסד, רסה). וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲצַלְנוּ כָּל שִׁיחָה וְכָל הַנְּהַגָּה וְכָל דְּבוּר מִרַבְּנוֹ ז"ל הוּא קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, וְעַלֶינּוּ לְקִיּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְאֵין אֲנוּ צְרִיכִים לְשֹׂאֵל אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה.

וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים הֵאָרִיכוּ בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, אִיךָ שְׂצָרִיכִים לִיָּקֵר וּלְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְצַעֲרָהּ, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן לֹא לְגַרֵם לָהּ לְכַפּוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן לֹא לְהַכּוֹתָהּ, אֲשֶׁר בְּאֵמַת אֶפְלוּ מִי שְׂמִכָּה אֶת חֲבֵרוֹ נִקְרָא רִשָּׁע (סְנֵהֲרִין נח:), וּמִכָּל שְׂכָן אֶת אֲשֶׁתּוֹ, אֲשֶׁר הִבִּיאוּ הַפּוֹסְקִים (שְׁלִמֹן צְרוּף, אֲבָן הַעֲזָרָה, סִימָן קנד, סַעִיף ה'), שֶׁהוּא מְנַהֵג כּוֹתֵימִים וְגוֹיִים, וְלֹא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה לְהַשִּׁיבְךָ, וְהָיָה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב עַל פְּנֵי הַכְּתָב מְלַקֵּט מִכָּל סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים אֶת חֲמֹר הָאֶסוּר לְהַכּוֹת וּלְזַלְזֹל בְּאֲשֶׁתּוֹ, הֵאֵם הָיִיתָ זוֹרֵק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶיךָ לְאַרְצֵךְ, חֵס וְשְׁלוֹם?! הֵאֵם הָיִיתָ זוֹרֵק אֶת הָאֶתְרוּג שְׁלֶיךָ עַל הָאַרְצֵךְ?! הֵאֵם הָיִיתָ מְכָה וּמְזַלְזֹל בְּאִיזוֹ מִצְוָה אַחֲרֵת?! מְדוּעַ לֹא תִישָׁב אֶת עֲצָמְךָ, כִּי הַמִּצְוָה

הראשונה בתורה היא מצות פרו ורבו, והשם יתברך מזמן לאדם אשה, ועל-כן הוא צריך להחזיקה בכבוד גדול, יהיה איה שיהיה אפלו היא הכי מרשעת, חס ושלום, על-כל-פנים שעל ידה ינצל מענש גיהנום, ועל ידה נצול מעברות (עין יבמות סג), ומכל שכן וכל שכן שלא נחשדו ישראל על רשעות, ובפרטיות אשת חיקו של איש, וללא שיש סבות על הרשעות שלה, ולכן צריכים לברר מהיכן נצמח ונמשך הרשעות, חס ושלום, אולי אמה הוא הגורם לזה, אולי אמה הולך על עצמיה וכו', חס ושלום. על-כל-פנים איה שהיא, כמו שמצוה לכבד את כל מצוה, ומחייב בהדור מצוה, ולנשק כל מצוה ולהחזיקה יקר, כמו-כן הוא המצוה הראשונה, ואם אדם אוהב את אשתו, מפני שהיא מצוה מהשם יתברך, מצוה ראשונה, אזי אהבה כזו היא אהבה נצחית, מה שאין כן מי שהוא נואף ובעל תאנה, חס ושלום, את עצמו הוא אוהב, ועל זה אמרו חכמינו הקדושים (אבות ה, טז): כל אהבה תלויה בדבר, בטל דבר — בטלה האהבה, כי תלויה בו, שאוהב את עצמו, למלא תאנתו עמה, מה שאין כן אהבה שאינה תלויה בדבר, רק מפני רצון השם יתברך, אהבה כזו היא אהבה נצחית. ובאמת עליך לדעת, כי היית עד עכשו בטעות גדולה; כי באמת כל דבר רבנו ו"ל הוא הנהגה שינהיג משיח בעולם הנהגה של אהבה, של שלום ושל נעם אחד עם חברו, ומכל שכן וכל שכן עם אשתו.

ועל כן עליך לתקן את אשר קלקלת, בנדאי היא צודקת שהיא מדברת על החסידות שלך (אשר היא חושבת שזוהי חסידות ברוסלב — להתנהג כמו פרא אדם, חס ושלום); כי באמת אין זו חסידות אלא רשעות. ואם הייתה אשתך יודעת איה רבנו ו"ל לומד דרך ארץ ומדות טובות עם אנשיו, הייתה עוזרת לך מאד מאד, אף היא אינה רואה זאת, רק איה שאמה מתפרע עמה. ועל-כן מדוע שהיא לא תדבר על התנהגותך? ! מדוע שהיא לא תריב ותתקוטט עמך? ! הלא כל בר דעת היה עושה דבר זה, כי אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת (כתבות עב), מי יכול לדור עם בעל שתמיד רודף את אשתו? ! וחכמינו הקדושים אמרו (יבמות סג): זכה — עוזרתו, לא

אָשֶׁר ד' תּקעֵד בְּנַחֵל שִׂיא

זָכָה — כְּנַגְדּוֹ. וְעַל-כֵּן הַכֹּל תְּלוּי עֲכָשׁוּ רַק בְּיַדְךָ. וְהִיָּה טוֹב לְךָ לְעֵין בַּסֵּפֶר "אָרֶךְ אַפִּים", בְּעֵנִין שְׁלוֹם-בַּיִת (וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵי לְסִיִּים אֶת הַסֵּפֶר "עוֹשֶׂה שְׁלוֹם", וְשֵׁם מְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מְעֵנִין שְׁלוֹם-בַּיִת, וְשְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ, וּבֵין אָדָם עִם קוֹנוֹ). עַל-כָּל-פְּנִיִם עֲלִיךָ לְהַשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרֵי, בְּיַדְּאֵי בַתְּחִלָּה יִהְיֶה לְךָ קֶשֶׁה מְאֹד, כִּי הֶרְגַּל נַעֲשֶׂה טֹבָע, וּבִפְרָט אֲצַלְכֶם, שְׁאַתָּה מִשְׁתוֹקֵק לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ רַבְנוּ ו"ל, וְהִיא מִתְנַגֶּדֶת עַל זֶה, וְעַל-כֵּן יֵשׁ תָּמִיד מְרִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, וְאַתָּה רַק רוֹאֶה רַע עֲלֶיךָ תָּמִיד, וְכֵן לְהַפּוֹךְ הִיא רוֹאֶה רַק רַע עֲלֶיךָ, וְכֵן שְׂנִיכֶם תָּמִיד רַבִּים אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וּבְזֶה אַתֶּם מְבַלִּים אֶת הַיָּמִים הַטּוֹבִים וְהַשְּׁעוֹת הַנּוֹעִימוֹת, שְׂנֵאתֶן לְנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֲלֹא אִשָּׁה הִיא הַמִּתְנַהֵג הַכִּי יָפֵה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָהּ אָדָם, וּבְיַד הַבַּעַל אִיךָ לְהַרְגִילָה — אִם לְטוֹב, אִם חָס וְשְׁלוֹם, לְהַפּוֹךְ. הֲלֹא אִשָּׁה הִיא קַרְקַע עוֹלָם (עֵין תּוֹסֵפוֹת פְּסָחִים כ"ה:), וְהַבַּעַל עוֹשֶׂה אוֹתָהּ כְּלִי (סְנֵהדְרִין כ"ב:): כִּפִּי שֶׁהַבַּעַל מִתְנַהֵג עִמָּה, כֵּן הִיא מִתְנַהֶגֶת עִמּוֹ, כִּי אִשָּׁה הִיא בְּסוֹד לְבָנָה, מְלָכוֹת דְּלִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם, רַק מֵה שֶׁמְקַבֶּלֶת מֵהַשָּׁמַשׁ, מֵהַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א').

וְעַל-כֵּן עֲצַתִּי אֲמוּנָה, קִדָּם לְךָ תִּטְבֵּל עֲצָמְךָ בַּמְקוּוֹה שֶׁל הָאָרֶז"ל, שֶׁהוּא מוֹל בֵּיתְךָ, וְאַחֲרֶיךָ תִּתֵּן צְדָקָה כְּמִסְפֵּר ע"ב, כְּמִנְיֵן חֶסֶד, שֶׁתִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ חֶסֶד עֲלִיוֹן, וְאַחֲרֶיךָ לְךָ לְהַתְּבוֹדֵד הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַסֵּפֶר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וּמֵה שֶׁעָבַר עֲלֶיךָ עַד עֲכָשׁוּ עִם אֲשֶׁתְּךָ, הַכֹּל לְכַל תִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְתַרְבֵּה בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְתִתְּוֹדָה עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ, כִּי זֶהוּ עוֹן גְּדוֹל לְהַכּוֹת אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שִׁישׁ לְךָ עוֹד עֲוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', (אֲשֶׁר אֶכְתָּב לְךָ מִזֶּה תִּקּוֹן בְּפַעַם שְׁנִיָּה). וְעַל-כָּל-פְּנִיִם רְאֵה לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה עִם בְּכִיָּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁאַתָּה מִתְחַרֵּט מְאֹד מְאֹד עַל הָעָבֵר, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁאַשְׁתָּךְ תִּמְחַל לְךָ, וְאַחֲרֶיךָ רְאֵה לְשַׁנּוֹת אֶת כָּל הַנְּהַגְתְּךָ עִמָּה, שֶׁהַתְּנַהֶגֶת עַד עֲכָשׁוּ, רַק רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה מַחִילָה (וְאִם הִיא תַעֲשֶׂה תְּנָאִי, שֶׁתַּעֲזוֹב אֶת הַחֲסִידוֹת, זֶה לֹא תִסְכָּים כָּלֵל, רַק תִּגִּיד לָהּ, שֶׁהִלְכָתָּ בְּטָעוֹת, וְלֹא יִדְעָתָּ בְּכִלְל מֵהִי הַחֲסִידוֹת, וְאַתָּה

שיב אשר ד' תקעד בנחל

יכול להראות לה את המכתב). איך שהוא עקר תקוונך, שתקנה לה מתנה יפה בכל חדש, ובכל שבוע ראה לקנות לה פרחים יפים לשבת-קדש, אל תסתכל על הכסף, השם יתברך כבר זמין לך בדרך גם ובהשגחתו הפרטית. ותתחיל לדבר עמה בדרכי נעים ואהבה גדולה, ואף שבתחילה תצער אותך וכו', אקנה להשם יתברך, אם אתה תשנה את מדתך הרעה של פעם ואכזריות, גם היא תשתנה לגמרי בלי שום ספק. ולעולם תדע, כי גם לאשה יש רשות הדבור, ואדרבה, תכמינו הקדושים למדו אותנו (יבמות ג.ט): אתה גוצא גחין ולחיש לה, ופרש רש"י: שמע בעצתה; ומצינו בגמרא, שרבי אלעזר בן עזריה הלך להמליך עם אשתו, וכן מצינו בהרבה תנאים ואמוראים, והיה ראוי לרשם הכל על הכתב, למען יצטרך לך ולאחרים, אף כל זה אני כותב בחפזון על הדרך.

העקר ראה להתחיל ללמד הרבה שלחן ערוך מחבר רמ"א, תתחיל מהתחלת ארח חיים, וכשתסיים תתחיל יורה דעה וכו', עד שתסיים את ד' חלקי שלחן ערוך, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש, שהוא תקון גדול ומזכך את האדם, ומברר ממנו הטוב מהרע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'), ונעשה בעל הבית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפו). ובפרטיות אתה, שפבר עבר עליך בתייך מה שעבר, "כל משפריך וגליך עלי עברו" (יונה ב, ד) וכו', בודאי אין לך עצה אחרת, רק להרבות בתפלה ובהתבודדות ולמוד שלחן ערוך, ולקיים כל מה שנאמר בשלחן ערוך.

אני מקנה להשם יתברך, אם תדיק בכל הנאמר כאן — תצליח בדרך תמיד. העקר ראה להיות עם אשתך באהבה ובחבה יתרה, כי היא המתנה היפה שנתן לך השם יתברך, ותחזיק אותה ביקר מאד מאד. וזהו רצון רבנו ז"ל.

ולמען טובתך הנוצחית, שבר את הפעם והאכזריות שיש בך, ובפרטיות נגד אשתך, כי כשאדם זוכה למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ויודע שהכל לכל אלקות גמור, אזי יודע כי אשתו היא

אֲשֶׁר ד' תקעה בְּנַחַל שִׁיג

השְׁכִינָה מִמָּשׁ, וְעַל-כֵּן עָלְיוּ לְכַבְּדָהּ מְאֹד מְאֹד, וְכָל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ — שְׁמַע בְּקוֹלָהּ.

חֲזוּק וְאִמָּץ לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחִיץ, וְזוֹכִינָן לְהַשִּׁיג אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תִּכְתֹּב לִי תִּכְהֶי-וּמִיָּד אִם קִבַּלְתָּ מִכְתָּבִי זֶה, וְאִם אַתָּה מְקִיְמוֹ.

ד' תקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אַחֲרֵי-קְדוּשִׁים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת מְזֹל טוֹב, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּי לְגַדְלוֹ בְּנִקְלָה, וְהַעֲקֹר לְחֻנּוֹכוֹ לְתוֹרָה וּלְמִצְוֹת וּלְיִרְאַת שְׁמַיִם, וְעוֹד תִּזְכֶּי לְבָנִים וּלְבָנוֹת בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וּבְאֵתִי לְזַרְזוֹ אוֹתָךְ מְאֹד לְקַיֵּם מֵאֲמָרָם ו'ל (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהִים, פָּרָק יא): אֵין לָךְ כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים, אֲלֵא אִשָּׁה שְׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה (וְהִבִּיאוּ הַרְמ"א בְּאֶבֶן הָעֶזְרָה, סִימָן סט, סְעִיף ז' לְהִלְכָה, עֵינֵי שָׁם); עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם (שְׁבַת י); וְלֹא מִצְא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מַחֲזִיק בְּרִכָּה אֲלֵא הַשְׁלוֹם (עֲקָצִין פָּרָק ג'); וּבְבֵית שֵׁישׁ שְׁלוֹם, הַשְׁכִּינָה שְׁרוּיָה בְּתוֹכוֹ. לְזֹאת רְאִי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלָךְ, וְאֵל תִּבְגְּדֵי בּוֹ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְאִזּוּ כְּפָנִים פָּנִים אֶל הַפָּנִים, כְּפִי הַפָּנִים שְׂאֵת תִּרְאִי לוֹ, הוּא יִרְאֶה לָךְ. רְאִי לְקַבְּלוֹ תָּמִיד בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְאִזּוּ הוּא יִקְבַּל פָּנֶיךָ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְאִף שֶׁהוּא כְּעֵסֶן, רְאִי לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שְׁמַצְדֶּךָ לֹא יִהְיֶה רִיב בְּבֵית, וְאִף שְׁזֶה דְבַר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים הוּא מַעֲצָבֶן אוֹתָךְ וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן זְכָרִי הֵיטֵב אֶת הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעֲשֵׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתָּךְ, וְנִתֵּן לָךְ מִתְּנָה כְּזוֹ, בֵּין יָפָה וְנִחְמָד, אֲשֶׁר זֹאת הַמִּתְּנָה הִכִּי יָפָה

שיד אשר ד' תקעו בנחל

בתיים, מה שהשם יתברך נותן, ואף שעובר עליך מה שעובר, זכרי היטב כי הרבה נשים תקף ומיד אחרי ההולדה סובלות ממתח עצבים, חס ושלום, אך זה יעבר מהרה.

למען השם יתברך, אל תוציאי את פעסך וחרון אפך על בעלך, רק ראי שישרה שלום גדול ביניכם, ותמשיכי לעזור לו שיוכל לקיים מצוות הכנסת אורחים, כי אצלי בלי שום ספק, שבזכות המצוה הרבה הזו, זכיתם להוליד בן נחמד כזה, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הכנסת אורחים, סימן ג'): הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים, עין שם.

וזכרי היטב, כי תשובה מועלת תמיד, ואצלו יתברך חשוב מאוד מאד מי ששב אליו, ובזכות מצוות הכנסת אורחים יכפר הכל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (שם אות תשובה, סימן כט): שלחן בהכנסת אורחים מכפר, עין שם. העקר ראי להיות תמיד שמחה ועליזה, ואל תפחדי כלל מהעל של הילד, כי כל זה רק בהתחלה. וכן ראי לאכל ולשתות דיקא וכן לישן ככל הצורך, ואני אכתב לבעלך שישמר על בריאותך, אך את ראי לעזור לו במצוות הכנסת אורחים וקרוב רחוקים, אשר אין לך מצוה גדולה מזו. ועליך לדעת, כי בעלך הוא אברך צדיק, ובזה שתהיי עמו בשלום, ישפיע השם יתברך עליך גם-כן שלום, שלום בגופך, שלום בעצביך, שלום בממונה, ותזכו לרב טוב הצפון וגנוז לכם בזה ובכא.

המאחל לך כל טוב.

ד' תקעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי-קדושים ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור יניק וחכים ... גרו יאיר ויזרח לגיחה נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי זה יותר מעשר פעמים, ואף שאני יודע ומבין מרחוק מכאובי נפשך ולבךך, שאתה משתוקק לבוא לכאן,

אָשֶׁר ד' תַּקְעוּ בְּנַחֵל שְׁטוּ

אך רבו המגיעות כמו שרבו. על-כל-פנים גלה לנו רבנו ז"ל, שרבויה התלהבות הוא גם-כן יצר הרע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב). בודאי היה טוב בשבילך ברוחניות ובגשמיות, אם היית זוכה להיות עמנו בצומתא, ובודאי היית נתעלה בתורה ובתפלה ובהתבודדות, ביראת שמים ובמדות טובות וכו', אך יען שסבב השם יתברך שיהיה כף וכו', עליך לקבל כל הנבא לטובה, ולידע שכל מאורעותיו הם לטובתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'). וצריכים למצא את השם יתברך במקומו דיקא, ולא לדחק את השעה, פי כל הדוחק את השעה — השעה דוחקתו (ברכות סד:).

ובליל שבת זה דברנו הרבה על-פי לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נו: כשיש לאיש הישראלי לב, אין שיף אצלו מקום, כי הוא יתברך מקומו של עולם, ואין העולם מקומו. ומוכא בכתבי האריז"ל: הני"ה בהפאה עולה מקום, הינו י' פעמים י', ה' פעמים ה' וכו', זהו עולה מקום, להורות שאיך שלא יתגלגל עמו באיזה מקום שרק לא יהיה שם בזה העולם, ימצא שם את השם יתברך, ויחיה את עצמו בנקדתו הטובה במקום שהוא שם.

ובאמת אנו רואים דבר נפלא עד מאד, כי עקר הירידות והנפילות והצרות שעוברים על בני-אדם בזה העולם, פי תמיד חושבים שבמקומם אין השם יתברך, ועל-פן הולכים לחפשו יתברך במקומות אחרים. וכל אחד מבלבל אותו, ועל-ידי-זה נשבר לגמרי, ומאומה אין בידו. מה שאין כן, כשמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, אזי מוצא אותו יתברך במקומו ובמצבו וכו' דיקא, ועל-ידי-זה כבר אינו צריך את שום ברירה שבועולם, יהיה איך שיהיה.

והנה עכשו הם ימי הספירה, שהם ימי דין וצמצום, ורואים שדיקא בימים אלו מתו תלמידי רבי עקיבא, פי לא נהגו כבוד זה בזה (במות סב:), הינו שהיתה מחלקת ביניהם, ואשר באמת כל ענין המחלקת והקנאה והשנאה שיש בעולם, הוא רק מפני שאין להם ל"ב ישראל, פי לכל אחד נדמה שחברו אינו רוצה את רצון הבורא

יִתְבַּרְךָ, אוּ הוּא מְקַנָּא בְּחִבְרוֹ, כָּל אֶחָד כְּפִי הַמַּחְלֵקֶת שְׁלוֹ. וְכָל זֶה בָּא מִשְׁבִּירַת ל"ב, שֶׁבָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִתְאַוּוֹתָיו הַרְעוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים סט): "חֲרָפָה שִׁבְרָה לְבִי", כִּי הַחֲרָפוֹת שֶׁהֵן הָעֲבָרוֹת שֶׁל הָאָדָם, וּבִפְרָטִיּוֹת פָּגַם הַבְּרִית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְאֻבָּד אֶת נִקְדָּתוֹ, וְנִתְרַחַק מִהַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּת אֶל לְבָ"ו בְּעֵת הַזֹּאת, וְאֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַצָּרוֹת בְּכָלֵלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל"ד); כִּי כִשְׁהָאָדָם זוֹכֵה לְקִשֵּׁר אֶת לְבָ"ו אֶל דַּעְתּוֹ, שֶׁהוּא יו"ד עִם וָא"ו, וּמוֹצֵא אֶת הָאֱלֻקוֹת בְּמִקוּמוֹ דִּיקָא, בְּעֵת הַזֹּאת דִּיקָא, אֲזִי אֵין לוֹ שׁוּם עֶסֶק עִם שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵינּוּ צָרִיךְ אֶת שׁוּם בְּרִיָּה, וְדָן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, כִּי מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמִקוּמוֹ דִּיקָא, כִּי יֵשׁ לוֹ ל"ב יִשְׂרָאֵלִי. וְאֶצֶּל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא הִיָּה בְּדִיוֹק הַהַפּוּדָה, לֹא הִיָּה לָהֶם ל"ב, וְעַל-כֵּן שִׁבְרוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַיִם וְנִתְּנוּ. וְהִתְקוּן שֶׁלָּהֶם הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שֶׁכָּל עֲנִינּוֹ הִיָּה גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמִדְרַגָּה עֲלִיוֹנָה, לְמִצָּא אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמִקוּמוֹ וּמִצְבוֹ דִּיקָא. וְעַל-כֵּן דִּיקָא אַחֵר ל"ב יָמֵי הָעֹמֵר מִתְּחִיל לְהָאִיר בְּיוֹם ל"ג בְּעֹמֵר חֲסֵד וְרַחֲמִים, כִּי אַז הוּא הִסְתַּלְקוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, כְּדִי לְתַקֵּן אֶת הַל"ב דִּיקָא, מֵה שֶׁפָּגְמוֹ תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא.

וַיֵּשׁ לֹמֵר גַּם חֲרָפָה שִׁבְרָה לְבִי רְאִישֵׁי תְבוֹת ח'ל'ש', כִּי בְּזֶה שֶׁנִּשְׁבַּר לְבוֹ, וְאֵינּוּ מוֹצֵא אֶת הָאֱלֻקוֹת בְּמִקוּמוֹ, וְנַעֲשֶׂה ח'ל'ש' בְּדַעְתּוֹ, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְגַּבֵּר עַל עֲמָדוֹ. כִּי עַקֵּר הַגְּבוּרָה הוּא בַל"ב (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמ"ט); כִּי מִי שֶׁלְבוֹ חֲזָק, וְאֵינּוּ מְתַיָּרָא מִשׁוּם אָדָם וּמִשׁוּם דְּבָר, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גְּבוּרוֹת נוֹרְאוֹת, וְלִכְבֹּשׁ אֶת הַמְּלַחְמוֹת עַל-יְדֵי חֲזָק וְתַקְּףָה לְבוֹ, שֶׁאֵינּוּ מְתַיָּרָא וְרִץ לְתוֹךְ תַּקְּףָה הַמְּלַחְמָה, וְזוֹ הִיָּתְהָה גְּבוּרַת שְׁמִשׁוֹן וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְלַהַפּוּדָה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ג): עַל-יְדֵי חֲלִישׁוֹת הַלֵּב נוֹפְלִים פְּתָדִים עָלָיו; כִּי הַגְּבוּר אֵין לוֹ שׁוּם פְּתָד, וְעַקֵּר יְרִידַת הָאָדָם וּנְפִילְתּוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי חֲלִישׁוֹת הַלֵּב, שֶׁמִּפְתָּח מְכַל הַבָּא עָלָיו. וְכָל זֶה נִמְשָׁף דִּיקָא עַל-יְדֵי חֲרָפָה שִׁבְרָה לְבִי, שֶׁמִּחַפֵּשׁ וּמִסְתַּכֵּל עַל הַחֲרָפוֹת שֶׁל אַחֲרָיִם, וְכֵן עַל חֲרָפוֹת עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא בָּא לְיְדֵי חֲלִישׁוֹת, וְנַעֲשֶׂה שְׁלִימָזֵל וּבִטְלָן.

אֲשֶׁר ד' תקעו בַּנְחַל שׂוֹי

ועל-כן ראה גם ראה לצאת מהקטנות והחלישות וכו', וחזק ואמץ לבבך, ותמצא את השם יתברך דיקא במקומך, העקר לשבר את הל"ב אליו יתברך, אשר על זה נאמר (תהלים נא, יט): "ל"ב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה"; ויש לומר: אם שוכרים ל"ב, נעשה י"ו י"ו, כי מובא שם בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ד, אשר יש י"ו אצל האדם ואצל הצדיק ואצל התורה, עין בפנים. ועל-כן אם שוכרים את הל"ב, נעשה פעמים י"ו, ואשר יש בזה סוד נפלא; כי עקר מה שהאדם נתרחק מהשם יתברך, הוא מפני שבדקות מבזה את השם יתברך; כי באמת המאמין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא נמצא ואין נמצא זולתו, והכל לכל אלקות גמור הוא, בודאי לא היה נתרחק כלל, כי מה שיך בזה רחוק ממנו יתברך! הלא הוא נמצא אצלי ממש, ואין שיך לומר שאני מתרחק ממנו, אם לא שחס ושלום, אני מבזה אותו. וזה נעשה על-ידי שאינו מקשר הל"ב אל הדעת, שהוא יו"ד עם נא"ו. וכן הוא בענין למוד התורה, למה אין האדם לומד תורה, כי אינו מוצא את האלקות שבתורה, רק רוצה להיות למדן שד יהודאי, המבזה יראים ושלמים. נמצא, שכל מניעת הלמוד הוא גם-כן מפני שמבזה את השם יתברך; כי באמת מי שמתבונן ורואה ומשכיל, שהתורה היא כלה שמותיו יתברך, והיא דעתו יתברך ממש, על-כן היה תמיד לומד אפלו נים ולא נים, תיר ולא תיר, ומחמת שהוא מבזה אותו יתברך, על-כן מתרשל מלמוד התורה הקדושה. וכל זה שאינו מקשר הל"ב להבין ולהשכיל האלקות שבתוך התורה, שהוא קשור יו"ד עם נא"ו. ועל-כן "ל"ב נשבר" — אם תשבר את הל"ב, יהיה נעשה פעמים יו"ד נא"ו, ואז "אלקים לא תבזה", רק להפוך — תמצא את האלקות שבכל דבר, הן בד והן בהתורה, ותזכה להתדבק בו יתברך בדבקות אמת.

ועל-כן, חמדת לבבי! העקר ראה לחזק את עצמך, ותמצא את השם יתברך במקומך דיקא. והשם יתברך יעזר לך סוף כל סוף להוציא פסופיך לבוא לכאן. אף לעת עתה, ראה לצמצם את עצמך, רק חפה חפה, ותסבל כל העובר עליך.

הדורש שלומך...

ד' תקעז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אחרי קדושים ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקרים, תלמידי מתיבתא "היכל-הקדוש",
קדוש קדושים, הנו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

באתי לעורר ולחזק אתכם, יען שכל האחריות שלכם תלויה בי, כי עכשו אתם בצל קורת, ואיני רוצה, חס ושלום, להעגש, ובפרטיות על בטול תורה, שעגשו קשה מאד מאד, כמוכא הרבה בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש. ועל-כן ראו על-כל-פנים כל זמן שאתם נמצאים בצל קורת, ללמד בכל יום חק ולא יעבר שעורים אלו: פרשה חמש ורש"י עם התרגום, ח"י פראים משניות, שבעה דפים גמרא, אם אפשר על-כל-פנים עם פרוש רש"י, ולסיים את המדרש רבה בכל שבוע. וכזה — הינו "מקרא, משנה, גמרא, מדרש", תהיו חזקים מאד מאד בכל יום ויום, כל זמן שאתם נמצאים כאן, כי כל האחריות שלכם תלויה בי, והוריתם היקרים שמו עיניהם עלי. ועל-כן ההכרח לבקש אתכם ולעורר ולהזהיר — נא ונא שתקיימו את זאת, כי כל האחריות הרוחנית שלכם מנחת עלי. ומלבד זאת, תראו להרבות בלמוד שלחן ערוך בכל יום כמה שתמצאו, וכל המוסף — יוסיפו לו מן השמים יראה ושפע הדעת. וכן תהיו רגילים לומר בכל יום "יום תהלים", באפן שתזכו לסיים בכל שבוע כל ספר תהלים. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שתהלים מסגל לתשובה, ופותח כל השערים לתשובה, ומכניס התעוררות לתשובה, עין שם. ומלבד זאת אשרי מי שיזכה לסיים בכל חדש את ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש והנורא, ועל-ידי-זה ימשיך על עצמו את אור רבנו ז"ל. ומה שתמצאו ללמד עוד, ילמד כל אחד כפי יכלתו והשגת דעתו — זהר ותקונים וכו' וכו'. אבל זאת — הינו: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש" בכל יום, זה יהיה עליכם חיוב גדול, כי אני מרגיש שהזמן הולך והומה, ונחבל מאד מאד על כל יום שעובר בלי השעורים האלו. ובפרטיות בחור צעיר, שאין עליו עדין שום על פרנסה כלל ושום על משום בן-אדם, בנקל

אֲשֶׁר ד' תקעז בַּנְחַל שִׁיט

לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּ"ל, אִם רַק יִסְדֹּר לְעַצְמוֹ סְדָרִים קֹדֶם הַתְּפִלָּה, קֹדֶם הַצְּהָרִים, אַחֵר הַצְּהָרִים, בְּלִילָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵז תַּצְּלִיחוּ, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם וְתִלְכוּ מִכָּאן בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז תִּתְחַרְטוּ עַל הַיָּמִים הַטּוֹבִים, הַיָּמִים הַנּוֹעִימִים, שֶׁהֵייתֶם יְכוֹלִים לְחַטֹּף כָּל טוֹב שֶׁבְּעוֹלָם כְּאֵן, בְּלִי שׁוּם עַל, וּבְלִי שׁוּם פֶּחַד, וּבְלִי שׁוּם קֶשֶׁי כָּלֵל, אִךְ אֵז כֶּבֶר יִהְיֶה מְאֹד, כִּי מֵה שְׂזוּכִים לְחַטֹּף בִּימֵי הַנּוֹעוּרִים, זֶה נִשְׁאַר עַל כָּל הַחַיִּים, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַעֲקָר הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְהַתְּבוֹדֵד תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִפְרָשׁוּ אֶת שִׁיחַתְּכֶם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִכְנִסוּ בְּדַעְתְּכֶם אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁרִי שִׁירֵי הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵין, חֶלֶק א', סִימָן סד), אֲשֶׁר כָּל חֲכָמָה יֵשׁ לָהּ נִגּוּן מִיַּחַד, כָּל אַחַת לְפִי בַחֲיִנְתָּהּ, עַד שֵׁשׁ זֹמֵר שְׁעוֹלָה עַל כָּל הָאֲמוּנוֹת וְהַחֲכָמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, הֵינּוּ אֲמוּנָה בְּאוֹר אֵינן סוֹף עַצְמוֹ, הַסּוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּמְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, אֲשֶׁר אוֹתוֹ הַזֹּמֵר הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַנִּגּוּנִים וְהַזִּמְרֹת שֶׁבְּעוֹלָם; כִּי הוּא הַזֹּמֵר הַשֶּׁיף לְאֲמוּנָה בְּאוֹר אֵינן סוֹף עַצְמוֹ, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַכָּל וְכוּ'. תַּעֲיִנוּ שֵׁם בְּפָנִים, וְתִבְנִינוּ וְתִשְׁפִּילוּ שֵׁם נִפְלְאוֹת מַעֲנִין נִגּוּן הָאֲמוּנָה שֶׁל מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וְכוּ' (עֵין בְּסִימָן סד, אוֹת ה'); וְהִנֵּה בְּעֵינֵי הַתְּבוֹדוֹת, עֲקָר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא לְצִיר בְּדַעְתּוֹ, שִׁיּוֹשֵׁב נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין כב): הַמְּתַפַּלֵּל צְרִיף שִׁישִׁים שֶׁכִּינָה כְּנִגְדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים טז, ו): "שׁוֹיְתִי ה' לְנִגְדֵי תָמִיד", עֵינֵי שֵׁם; אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא עֵינֵי הַיַּחֲוּדִים אֲשֶׁר אֵינן לְמַעְלָה מִזֶּה. כִּי בְּאֵמֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֵינן סוֹף, וְאֵי אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ כָּלֵל, כִּי דָבָר רוּחָנִי אֵינּוּ נִתְפָּס בְּשִׁכּוֹל אֲנוּשִׁי, וְעַל-כֵּן צִמְצַם אֶת עַצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל, לְהִלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, אֲשֶׁר הֵן אַחַדוֹת אַחַת עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ (כְּמוֹכָא בְּסִפּוּר הַפָּרָדֵס לְהַרְמ"ק), וּמִשָּׁם נִשְׁתַּלְשַׁל כָּלֵל כָּל הַעוֹלָמוֹת וְהַשְּׁמוֹת, שְׁבוּזָה יְכוֹל הָאָדָם לְתַפֵּס וּלְהַשִּׁיג, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ הַלְבִּישׁ עַצְמוֹ בְּסְפִירוֹתָיו וּשְׁמוֹתָיו, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמְסַתְּכַל עַל הַסְּפִירוֹת וְהַשְּׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, הוּא מְסַתְּכַל, כְּבִיכּוֹל, עָלָיו יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לֵישֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית, וְסוֹגֵר עֵינָיו

שכ אָשֶׁר ד' תקעז בַּנְחָל

מחזו דהאי עלמא, ומציר לפני עיניו שמוותיו יתברך בְּדַגְמַת הַד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, שהם השמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ומיחדם מתפא לעילא ומעילא לתפא, אין לשער ולספר מה שנעשה אז בכל העולמות, כי הוא מיחדם יחד להמשיך אור וחיית מהארת האין סוף ברוך הוא, ומכל שכן בשעה שישב כן בסגירת העינים, הוא מתבודד עמו יתברך, ומדבק את נשמתו ברום גבהי מרומים, אין לשער כלל את כל הערכות והענג שפרגיש נשמתו. (וענין סדר השמות וסדורם כבר נדפס בספר "ברית שלום" על מילה — קחום משם; כי כן צריך להיות סדר היחודים. ובספרי "ספר היחודים" ובפרוש "מקור חכמה" מבאר באר היטב כל פרט ופרט, יזכיר השם יתברך החיים, ואזכה להדפיסו).

על-כל-פנים איך שהוא, העקר להיות רגיל להתחבא בקרן זוית, ולהתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ולסגור ולסתם עיניו מחזו דהאי עלמא, וליחד את היחודים האלו, אשר אין ערוך אליהם.

ובאמת היה ראוי לי להאריך לכם, אבל האמת אגיד לכם, כי גם מעט דברים אלו היה קשה לי לכתב לכם, כי באמת בא סנחריב ובלבל את העולם, כאשר התבטא פעם רבנו ז"ל: "אחרי הדברים והאמת האלה [דיקא] בא סנחריב" (דברי-הימים ב' לב, א) ובלבל את העולם (עין בתיי-מוהר"ן, סימן שצז), שגה כלל המחלקת וההסתרות עלינו, כי לולא זאת היה כבר נתגלה אלינו משיח צדקנו, כי הלא משיח אמר להבעל-שם-טוב הקדוש: כשיתפרסם למודך בעולם, ויוכלו לעשות יחודים כמודך, אז יכלו הקלפות ואז יבוא; והעולם תפסו רק את החצי הראשון — כשיפוצו מעינותיך חוצה, אבל החצי השני הזניחו. ורבנו ז"ל רוצה לזכותנו אל כל טוב אמתית ונצחית, אף הרע והחשך מסתיר ומחשיך ומונע, ועלינו לשים עכשו יד לפה, אולי יחוס אולי ירחם בעת צרה ומרה כזאת, היתכן שיוכלו לכסות ולהסתיר מהעולם אורות צחצחות כאלו, צרופים נפלאים כאלו? ! מה נאמר ומה נדבר, "על זה היה הנה לבנו, על אלה חשכו עינינו, על הר 'ציון' ששמים שועלים הלכו בו", שועלים מתבלי

אָשֶׁר ד' תקעח בַּנְחַל שְׂכָא

בְּרַמִּים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הָעֲרֵב־רַב עוֹשִׁים אֶת שְׁלָהֶם לְהַרְבוֹת
בְּמַחְלָקֶת וּלְהַסְתִּיר וְכוּ', וְעָלֵינוּ רַק לְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת עַד עֵת בּוֹא דְבָרוֹ,
וְאֵז יִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח
לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ.

הַהֲכָרֵם לְקִצְרֵי, וְדִי לְחִכְיָמָא בְּרַמִּיזָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תקעח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי קְדוּשִׁים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיבְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחֵי
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְהִנֵּה
לְהַשִּׁיבֶךָ — יִקְצְרוּ הַיְרִיעוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, מִי
יִתֵּן שְׂתוּזָה לְסִים בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת ה"לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
כְּפִי שְׂחֻלְקָנוּהוּ לִימֵי הַחֹדֶשׁ.

אוֹדוֹת וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ דְרָךְ שֶׁל
אַהֲבָה וְחֶסֶד וְשֶׁל לְמוֹד זְכוּת, אֲסוּר לְהוֹנוֹת אֶת חֲבֵרוֹ, וּמִכָּל שְׂפָן
לְשֵׁנָא אוֹתוֹ, רַק לְדוֹנוֹ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וְגַם הַרְשָׁעִים צְרִיכִים לְדוֹן
אוֹתָם לְכַף זְכוּת, כִּי מִדַּת הַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה וְהַכְּבוֹד בּוֹעֶרֶת בָּהֶם,
עַל-כֵּן חוֹלְקִים עָלֵי.

וּכְבָר סִפְרֵי לִי פַעַם הַרְבֵּי הַחֲסִיד ר' לוי יִצְחָק (גְּרוֹ יֵאִיר) [ז"ל],
וְאָמַר לִי בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "תֵּאֱמִין לִי, שְׁכַל הַתְּחִזְקוּתִי (אִיךָ הָאֵב זִיךָ
דְּעַרְהָא לְטוֹן) הִנֵּה רַק עַל-יְדֵי שְׂתַמִּיד דְּנִתִּי אֶת כָּלִם לְכַף זְכוּת. וְאִךָ
שְׂקָמוּ עָלֵי גַם-כֵּן תְּרַבּוֹת אֲנָשִׁים חֲטָאִים, דְּנִתִּי אוֹתָם לְכַף זְכוּת,
כְּמוֹ-כֵן רְאֵה לְעִשׂוֹת וּלְהַתְּנַהֵג גַּם כֵּן כָּךְ" (כָּךְ בְּקֶשׁ אוֹתִי פַעַם
כְּשֶׁהִיִּיתִי אֲצִלוֹ). וְכְמוֹ-כֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְהַסִּיחַ דַּעַת מֵהֶם,
אִךָ שְׁהֵם גְּרָמוּ מֵהַ שְׂגָרָמוּ, עַל-יְדֵי שְׁנֵאֲתָם וְקִנְאָתָם הָאֲרוּרָה, אִךָ

שכב אֲשֶׁר ד' תקעט בנחל

השם יתברך מנהיג את העולם. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר (שמואל-ב' טז, י):
"ה' אָמַר לוֹ קָלֵל אֶת דָּוִד, אוֹלֵי יְרָאָה ה' בְּעֵינָיִ", יַעֲבֹרוּ הַיָּמִים
וְהַשָּׁנִים, וְהָאֵמֶת מִמִּילָא תַעֲלֶה מֵעֵלָה, וְאִף שְׁעֵכֶשׁוּ אֲנַחְנוּ בְּבִיּוֹן
וּבְשִׁפְלוּת וְכוּ', אֲבָל בְּאֵמֶת הַכֹּל רַק לְמִרְאָה עֵינַיִם, כִּי אֵלֹהֵי הַפְּרָאִים
וְהַמְשַׁנְעִים רַק לְשַׁעַה עוֹמְדֵת לָהֶם עֲזוּתָם, אֲבָל לְכֶסֶף הַכֹּל יִפֹּל
וְיִתְבַטֵּל וְכוּ'. וְעַל-כֵּן בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה רַק לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל
וּמַעֲצוּתֵנוּ הַקְדוֹשׁוֹת, וּבְפִרְטוּיֹת בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
חֲשׂוּבִים מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, וּבְגֵי הַנְּעוּרִים מְשִׁתַּקְקִים מְאֹד מְאֹד
לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְהַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים הֵם לָהֶם כְּמִים קָרִים עַל גֹּפֶשׁ
עֵיפָה, עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עֲכָשׁוּ, וּלְגִלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ
ו"ל בְּעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ (שיחות-ה"ן, סִימָן רט):
לְבִנְיָנֵךְם תְּגַלּוּ וְתוֹדִיעוּ מֵה שְׁנֶאֱרַע כָּאֵן. וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְּבֵנוּ
תָּמִיד.

הדורש שלומך...

ד' תקעט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחר-יְקֻדְּשִׁים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְגִצַּח נְצַחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן גֹּפֶשׁ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד בְּקִשְׁתִּי
אֲלֵיכֶם שְׁטוּחָה, חֲמְלוּ עַל יָמֵי נְעוּרֵיכֶם, וְתַעֲשׂוּ שְׁלוֹם, כִּי לֹא מִצָּא
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּלִי הַמְּחֻזֵּק בְּרַכָּה לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם (עֲקָצִין
פָּרָק ג', יב), וְשִׁמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם (שִׁבְת' י).

וּבְעֵינַי זְוִיג וְעוֹנָה, כְּדֹאֵי לָךְ לְלַמֵּד בְּאֶבֶן הַעֲזָר סִימָן ע"ו, וְשֵׁם
תְּרָאָה שֶׁהוּא אֶסוּר תְּמוּר לְצַעֲרָה, רַק עֲלֵינוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת בּוֹרְאוֹ,
וּבְפִרְטוּיֹת כְּשֶׁעֲדִין לֹא נִפְקְדוּ וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

רְאֵה וְגַם רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק
בְּשְׁלוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל מֵה שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן, שְׁמַע

אָשֶׁר ד' תּקפּ בּנְחַל שׁכג

בְּקוֹל רַבָּנוּ ו'ל, שְׁמַאד מְאֹד הִזְהִירָנוּ לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ מְאֹד (עֵין שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָנִים: רסד, רסה). וְעַלֵּיךְ לְדַעַת, כִּי אֶצְלָנוּ שִׁיחַה אַחַת מֵרַבָּנוּ ו'ל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר כָּל אֱלוֹהֵי הַשְּׁקָרָנִים וְכו', וְעַלֵּינוּ לְקַיֵּם כָּל שִׁיחַה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא. וּכְבָר אָמַר פַּעַם אַחַת רַבָּנוּ ו'ל (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן קפה), כִּי עַם כָּל שִׁיחַה וְשִׁיחַה שָׁלוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּאִשׁ כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשְּׁלוֹם-בֵּית הוּא יְסוּד גְּדוֹל וְהַעֲקָר, כִּי הֵיא הֵיא הַשְּׁכִינָה מִמֶּשׁ, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבָּנוּ ו'ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תקסג): בִּימֵי אַבְרָהָם הֵיְתָה הַשְּׁכִינָה נִקְרָאת שְׂרָה, וּבִימֵי יִצְחָק רַבְּקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב רַחֵל וְלֵאָה, וְכֵן הוּא אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּפִּי בְּנֵי פְרָצוֹף הָעוֹלָמוֹת, הָאִשָּׁה הֵיא בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת, וְצָרִיךְ לְהַחֲיוֹתָהּ וּלְבַנוֹתָהּ, שְׁתַּזְכֶּה לְהִיּוֹת פְּרָצוֹף בְּפָנֵי עֲצָמָה, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

מִי אוֹמֵר שְׁצָרִיכִים לְהַשְׁפִּיל אֶת הָאִשָּׁה שֶׁהֵיא הַמְּלָכוֹת? רַק אֱלוֹהֵי הַפְּרָאִיִּים, חַדָּשִׁים מְקָרוֹב כְּאוֹ, אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׂמְאֵלָם; כִּי הַמְּאָמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוּא יִמָּצֵא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן, וְיִהְיֶה תָּמִיד בְּבַחֲיִנַת שְׁמֵן בְּחֻשָׁאֵי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא) בְּעַרְבוֹת וּבְנַעֲיָמוֹת, בְּהַשְׁקָט וּבְשִׁלּוֹם וּבְנַעֲיָמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תּקפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי קְדוּשֵׁים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד עַל אֲשֶׁר אַתָּה מְחַיֶּה אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כֵּן רְאוּי לְהַתְחַזֵּק וּלְמַצֵּא נִקְדוּת טוֹבוֹת

בעצמו, וכן למצא את ההרחבות שהשם יתברך מרחיב לנו, באשר הרבה לדבר מזה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים רפב, קצה). ומוהרנ"ת ז"ל הנה רגיל לומר, שפרוהוגניות צריכים להחיות את עצמו עם התורה "אומרה לאלקי בעודי" בסימן רפב, ובגשמיות צריכים להחיות את עצמו עם התורה "בצר הרחבת לי", בסימן קצה, עין שם; ותאמר התפלות על תורות אלו.

חסדי השם יתברך, שעשה עמנו, שזכינו להחיות רבבות ואלי אנשים, וכבר החזרנו המון בעלי עבירות בתשובה, באשר רק השם יתברך יודע דבר זה, ולולא עצת הסמ"ך-מ"ם שהתלבש בכמה פרחים בעלי קנאה ושאנה, היינו יכולים לקרב את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, יזכני השם יתברך עוד לזכות לזה. ומה לעשות?! אין לנו רק לגלות ולפרסם את אלו הרשעים והפרחחים, שעשו רעש והבאישו את ריחנו. ורש"י הקדוש מפרש על-פי (ויקרא כ, טו): "ואת הבקמה תהרגו", קל וחומר לאדם שיודע להבחין בין טוב לרע, וגורם רעה לחברו לעבר עברה (על אחת כמה וכמה שחייב מיתה), פיוצא בדבר, אפה אומר "אבד תאבדון את כל המקומות", הרי דברים קל וחומר, מה אילנות שאינן רואין ואינן שומעין, על שבאה תקלה על ידם, אמרה תורה: השחת, שרף וכלה, המטה את חברו מדרך חיים לדרך מיתה — על אחת כמה וכמה, עין שם. הלא בדור הזה נתפרץ מאד מאד החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה בין בני הנעורים, ובפרטיות כי בכל שנה הפריצות מתגברת ועושה פריצות בגשמות ישראל, ובאים למה שבאים, ומזה בא שאין להם שום מח והשגה בלמוד התורה הקדושה, כי המחין פגומים ומקלקלים בפגם הברית, ודבר זה אינה יודעת שום ברירה, לא רב ולא ראש ושיבה, לא משגיח, לא אבא ואמא, ולא חברים, ואלו אשר נפלו בזהמא זו, כמעט משתגעים מרב מרירות ודכאון ועצבון שמסבב אותם, לולא על-ידי עצות רבנו ז"ל, היו נאבדין לגמרי. ובפרטיות סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, הוא מסגל מאד מאד, אפלו להכי רחוק ונהכי פגום, אף מה לעשות?! כמה רשעים הוציאו דבה ולשון הרע, ונתקבל תכף-ומיד, ומזה נתרחקו מאות

אָשֶׁר ד' תּקפּא בְּנַחַל שְׁכָה

וְאֶלְפֵי בְּנֵי הַנְּעוּרִים. נִמְצָא, שְׂאֵלוֹ הַרְשָׁעִים הַחַיִּבִים בְּזֶה, הֵם הָאֲשָׁמִים בַּדָּבָר. וְעַל־כֵּן מִצְוָה לְפָרְסָמָם, כִּי הֵם רַק כַּמָּה פְּגוּמִים.

הִנֵּה בָּא אֵלַי אַחַד, וְהִתְאוּנֵן לְפָנַי — רָאָה מָה נַעֲשֶׂה עִם כַּמָּה בִּישִׁיבָה פְּלוּנִית, שֶׁהִתְחִילוּ בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד (וּלְפֵי דַעְתּוֹ הַמְקַלְקֵלֶת) אֵינָם לוֹמְדִים כָּלֵל עֵיוֹן. וּבְאֵמֶת לֹא עָנִיתִי לוֹ דָּבָר, רַק חֲשַׁבְתִּי בְּעֵצְמִי, אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מָה שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, מָה הַבְּחוּרִים הֵהֵם סִפְרוּ לִי בְּעֵצְמָם, הֵייתָ טוֹמֵן פְּנִיךָ בְּקַרְקַע מְרַב צַעַר וּבוֹשָׁה וְכוּ', הֲלֹא אֵלוֹ הַבְּחוּרִים שֶׁהִזְכִּיר לְפָנַי הֵם פְּגוּמִים מְאֹד בְּפָגְמֵי הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ', וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם אַחַד שְׁעוּד יוֹתֵר מְקַלְקֵל, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, אֲזִי מָה מְבַלְבֵּל אֶת הַמַּח, הֵם יִלְמְדוּ בְּעֵיוֹן?! הֲלֹא אֶפְלוּ עֲבָרֵי אֵינָם יוֹדְעִים; וְדָבָר זֶה נַעֲלָם מִכֵּלָם, רַק הַבְּחוּרִים בְּעֵצְמָם יוֹדְעִים זֹאת מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם. וּלְבִסּוֹף נַעֲשִׂיתִי כַּמְטָרָה לַחֲץ, וְכָל אַחַד יוֹרָה בִּי אֶת פִּי הַטָּמָא וְדַבּוּרָיו הַמְרִים. וּמָה לַעֲשׂוֹת?! אֲנִי מוֹסֵר אֶת עֵצְמִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מְצִיאוֹת הִיא מְצִיאוֹת! כִּי עַל־פִּי סִדְר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֶפְלוּ הַכִּי גְרוּעַ שְׁבַע־עוֹלָם עֲדִין יָכוֹל לַחְזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אִךְ עֲתָה עֵת לַחֲשׂוֹת, אִךְ־עַל־פִּי־כֵן כָּתַבְתִּי לְהַרְבֵּה אַבְרָכִים וּבְחוּרִים שְׂשָׂאֵלוֹ אוֹתִי מָה זֶה וְעַל מָה זֶה, כָּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י כַּנ"ל, שְׂאָדָם הַיּוֹדֵעַ לְהִבְחִין בֵּין טוֹב לְרָע, וּמְכַשִּׁיל אֶת חֲבֵרוֹ בְּעֵבְרָה, בּוֹדָאֵי חַיִּב מִיָּתָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִבְעַר אֶת הַקּוֹצִים מִן הַפָּרֶם, וְנִזְכָּה לְהַחְזִיר אֶת כָּלֵל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תּקפּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי אֱמוּנָה הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, הַעֲקָר רָאָה לְצִיַּת אֶת

שכו אָשׁר ד' תקפא בנחל

רבנו ו"ל, כי עקר ההתקרבות אליו ו"ל תלוייה כפי שלומדים ספריו הקדושים, ומקבלים דעתו באמת ובתמימות ובפשיטות גמורה. ועל-כן מה טוב שתלמד בכל יום ויום שיעור קבוע ב"לקוטי-מוהר"ן", ומה טוב לומר על כל תורה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ובזה תקשר עצמך אל רבנו ו"ל. וכן אשרי ואשרי השוקד בכל יום ב"ספר-המדות" וב"ספרי-מעשיות", שהם התעוררות גדולה להשם יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו. והעקר — להיות רגיל לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ולפרש את כל שיחתו עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה באשר ידבר איש אל רעהו, וכן להתפלל התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בדבקות לאט לאט, מלה במלה, מתוך הסדור דיקא. וכן להתמיד בכל יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך.

מה אמר לה, ידידי היקר! עקר ההתקרבות אל רבנו ו"ל היא רק מי שמצית אותו, ועל-כן אל תחלש דעתך מכל מה שעובר, כי מוהר"ן ו"ל הנה רגיל לומר: האמת עד לעצמו; בדרך כלל על כל דבר צריכים עדים וראיות, כי על-פי שנים עדים יקום דבר, מה שאין בן האמת אינה צריכה לשום עדים, כי האמת בעצמה היא עדה לעצמה, ודברי פי חכם חזן. כמו-כן הספרים שזכיתי לחדש בתוך דברי רבנו ו"ל, אין צריכים לשום עדות, חסדי השם יתברך, הספרים עושים פעולות גדולות בעולם, ועל-כן אל יחלש לבך ודעתך, חס ושלום, רק חזק ואמץ מאד בהדפסה. ומה טוב ומה נעים, שתחזר ותדפיס את הספר "אריך אפים" כלו, וכן את ה'תקון הכללי' עם ההתעוררות לנסע אל הציון של רבנו ו"ל, וכן קונטרס "מקור השמחה" וקונטרס "שמירת הזמן". והשם יתברך ירחיב לך תמיד, ותזכה למצא את בת זוגך בקרוב ממש. ונא ונא אל תדחק את השעה, ונאף שכבר הגיעה השעה וכו', אף-על-פי-כן עליך לדעת, כי אצלו יתברך יש חשבון צדק בפרטי פרטיות על כל דבר ועל כל רגע ממש, ובנדאי כבר הכל מוכן בשבילך, אף מי יודע תעלומות דרכיו יתברך וסתרי גסתרותיו, שצריכים לחכות עדין. העקר חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך כלל.

אָשֶׁר ד' תּקפב בּנחל שכז

וְעָלֶיךָ לְדַעַת כִּי דַעַת רַבֵּנוּ ו"ל אֵינָהּ מְצַמְצַמֶּת אֶצֶל פְּרֻטֵי, עַל-כֵּן אֵין עָלֶיךָ לִפְּל אֶל תּוֹךְ חֲלִישוֹת הַדַּעַת, מַה שְׁזָה אֹמֵר לְךָ... אוּ מַה שְׁזָה אֹמֵר לְךָ... הַדְּפַסֶּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל שְׂיַכֵּת לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם כָּלָל, כִּי כָל אֶחָד הַלּוֹמֵד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּמִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהוֹלֵךְ עַל-פִּי עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת, הֵרִי הוּא כְּלִי שֶׁהִשְׁרָאת אֹר רַבֵּנוּ ו"ל תֵּאִיר בּוֹ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, מִתִּיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" וְכִתְהָ לְהוֹצִיא תַלְמִידִים יְקָרִים, אֲשֶׁר הֵם "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב" אֲמַתִּיִּים, הַעוֹסְקִים רַק בְּתוֹרָה וּבְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, וְקָמִים בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת, וּמִתְבּוֹדְדִים הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְקַיְמִים אֶת עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל בְּכָל הַדְּקָדוּקִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂיִתְרַחֵב גְּבוּלָנוּ בְּתַלְמִידִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּכְתַּב לִי כְּמָה יַעֲלֶה 'תְּקוּן הַכָּלְלִי', כִּי בְּרִצּוֹנִי לְהַדְּפִיסוֹ עוֹד קֹדֶם יוֹם הַזְּכָרוֹן שֶׁל חֲמוּתִי, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם. גַּם תִּכְתַּב לִי, אִם הִבְחֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׁלָם לְךָ בְּעֵבוֹר כָּל הַסְּפָרִים "אֶרְךָ אֶפְיִם" שֶׁלְקַח מִמֶּךָ. אֶת כָּל זֶה תִּכְתַּב לִי תִּכְתֵּב-וּמִיָּד בְּדָאָר אֶקְסֶפֶרְס.

ד' תּקפב.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרְךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָה כּוֹתֵב לִי אֶת מְרִירוֹת נִפְשֶׁךָ — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה זֶה וְעַל מַה זֶה אֵתָה מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִמָּה שְׁכַמָּה רְשָׁעִים מוֹצִיאֵי דְבָה צָעֵקוּ עָלֶיךָ וְכוּ', הֵאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל אֵינָם מְצַמְצַמִּים אֶצֶל יַחִיד?! וְגַם מִי אֹמֵר

שכח אשר ד' תקפב בנחל

שָׁהִם מְקַרְבִּים?! בְּחִדְרָנוּ לְמַדְנוּ אַחֲרַת, תְּלַמִּיד רַבְנוּ ו"ל הוּא זֶה שְׁמִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרֵיתוֹ וְתַכְלִיתוֹ הַנְּצַחִית, וְזוֹכֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִתְחִיל לְתַקֵּן אֶת קְלָקוּלָיו הַמְרַבִּים וְכוּ', וּמִתְחִיל לְקַנּוֹת אֶת הַסְּחוּרָה הַנְּצַחִית: תּוֹרָה וְתַפְּלָה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּקִימַת חֻצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וּמְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה. וּמְכַל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן שְׂאִינוֹ מִסְטָרָא דְקִינָן שְׁהוּא קִינָן כָּל בְּשָׂר הַרוֹצִים לַעֲשׂוֹת כְּלִיוֹן מֵאַחֲרֵי, חַס וְשְׁלוֹם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח).

על-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחִי! בְּרַח לְךָ מִרְשָׁעִים אֲרוּרִים הָאֵלּוּ, כִּי הֵם אֵינָם מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, וּמְכַל שְׂפָן שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם שְׂיָכוֹת אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְהִיּוֹת מְקַרֵב אֶל רַבְנוּ ו"ל, לֹא מְסַפִּיק הַשֵּׁם שְׁנִקְרָא עַל שְׁמוֹ, אֲלֹא שְׁמִצִּית אֶת רַבְנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַהִתְקַרְבוּת. וְעַל-כֵּן רָאָה לְבָרַח מִחֻבּוּרַת רְשָׁעִים כְּאֵלּוּ, אִתָּהּ הַדְּבָק עֲצָמְךָ בְּמִקוּמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתַרְבֵּה בְתַפְּלָה וְהַתְּבוּדָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְתַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְאִזּוּ יֵאִיר עֲלֶיךָ אֹר רַבְנוּ ו"ל.

הַעֲקֵר רָאָה לְבָרַח מִלְּצִים, שְׁהֵם סְטָרָא דְעַרְבֵי-רַב שְׁנִתְעַרְבּוּ בְנוֹ, וְהַסְמִ"ךְ-מ"ם רוֹאֵה שְׂכָלוֹ כָּל הַקְּצִים, וְהַסְפָּרִים הַחֲדָשִׁים יְקָרְבוּ אֶת כָּל הַדּוֹר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, לְבִסוּף נָתַן לְעֲצָמוֹ עֲצָה לְהַקִּים מִבְּפָנָיִם עַרְבֵי-רַב רְשָׁעִים אֲרוּרִים. וְעַל-כֵּן בְּרַח לְךָ מֵהֵם. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִחְזַק אוֹתְךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תִּקְפֹּג — ד' תִּקְפֹּד בְּנִחָל שְׂכֵט

ד' תִּקְפֹּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ בְּצִרוּף הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהֵם יָפִים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ.

וְעֲלֶיךָ לְדַעַת פִּי לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה זֶה תִּקְוֶן הַרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן (עֵינֵי לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה); פִּי מֵה שְׁחָשַׁב וְהִרְהַר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּרַע, יִרְאֶה לְהַפְּךָ אֶת מַחוֹ עֲכָשׁוֹ, וַיִּחְשַׁב רַק בַּתוֹרָה, וּמִכָּל שְׁפָן כְּשִׁזּוּכָה לְחֲדָשׁ בְּאִפְּן כְּזֶה, שְׂיַחְזִיר בְּגִי-אָדָם בַּתְּשׁוּבָה, בְּוִדְאֵי חֲדוּשֵׁינִי כְּאֵלוֹ עוֹלִין עַל הַכֹּל.

הַעֲקָר רַק לְהֵיוֹת מְתוֹן מְתוֹן בְּכָל עֲנִינֵי, וְלְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל, אֲשֶׁר אֵצֶל רַבְּנֵי ז"ל זֶהוּ יְסוּד גְּדוּל, וְהַכֹּל צָרִיךְ לִילֵךְ בְּנִיחוּתָא, וְלִדְבַר בְּעִנּוּה, לֹא לְבִזּוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלֹא לְהִתְקוּטֵט, וּמִכָּל שְׁפָן לֹא לְקַלֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא מַעוֹלִים הַתְּהוּ.

וְתִאֲמִין לִי, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּרָכֶיךָ רַק בְּנִיחוּתָא, אִזּוּ תִּצְלִיחַ תָּמִיד, רַק חִזּוֹק וְאַמֶּץ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תִּקְפֹּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, הַוַּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ (גִּטִּין סח. בְּרִכּוֹת נח.): מְתִיבְתָא דְאַרְעָא כְּעֵין מְתִיבְתָא דְרַקִּיעָא; הֵינּוּ כְּמוֹ שְׂמִתְנַהֲגִים בְּזֶה הָעוֹלָם,

שֶׁל אֲשֶׁר ד' תְּקַפֵּד בְּנִחָל

כְּמוֹ-כֵן יִתְנַהֲגוּ שָׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צִדִּיק, סִמָּן עַד): הַמְקַרְבִּים שֵׁישׁ לְצִדִּיק בְּחַיָּיו, הֵם יֵהִיוּ מְקַרְבִּים בְּמוֹתָם; וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁזָּכְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת צוֹתָא ב"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ שְׁבוּנָה רַבְּנּוּ ו"ל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן נט), עָלִינוּ לְשִׂמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְאוֹת לְצִיַּת אֶת רַבְּנּוּ ו"ל. וְהָעֵקֶר — בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָה, לְשַׁפֵּט אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד, שְׁבֻזָּה מְזִמִּין מִלְּאֲכֵי לְבוֹ, וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּילוֹ, חַס וְשָׁלוֹם (כְּמוֹכָא בְּפָנִים).

וְעַל-כֵּן עָלִיכֶם לְדַעַת, כִּי יִסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל בְּהַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנּוּ ו"ל — הוּא הַתְּבוּדָה, שֶׁתְּרַבּוּ בְּתַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינְכֶם לְבֵין קוֹנְכֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאֶפְלוּ מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְמַדְרַגַּת עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא (כְּמוֹכָא בְּפָנִים), שֶׁהוּא תַקְּףָ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּמוֹ עֲגוּלָא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהֵלִים פֵּט, ט): "וְאֶמּוֹנְתָךְ סְבִיבוֹתֶיךָ"; כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שִׁיְהִיָּה מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹת, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שִׁיִּסְתַּוְּבֵב, יִרְאֶה וְיִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְרַבּוּעָא הוּא בְּחִינַת (תְּהֵלִים טו, ו): "שְׁוִיִּתִי הַיְוָי"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד", הַיְנוּ כִּי הָאֱמוּנָה הִיא יְדִיעָה בְּכָלל 'סוֹכֵב כָּל עָלְמִין', אֲבָל אַחַר תַּקְּףָ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בָּאָה יְדִיעָה בְּפָרֵט, שֶׁהוּא מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, שְׁזוֹכָה לְרְאוֹת אֶת הַשֵּׁם בֶּן ד' אוֹתִיּוֹת תְּמִיד לְפָנָי עֵינָיו. וְאִם מְזַדְּבָךְ יוֹתֵר, זוֹכָה לְרְאוֹת אֶת הַד' עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, לְפָנָיו תְּמִיד, שְׁזֶה הַמְּשַׁכַּת הָאוֹר דְּרָךְ צְמֻצוּמִים רַבִּים מְעִילָה לְעוֹלָם, מְשַׁכֵּל עָלִיּוֹן עַד שְׁכָל תַּחְתּוֹן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן ל), שְׁכָל זֶה הוּא רַבּוּעָא, שֵׁם הַיְוָי"ה בְּאַרְבַּעַת צְרוּפָיו הָעֵקָרִים, וּבְכָל תְּנוּעָה וְזִיז כָּל שֶׁהוּא רוֹאֶה לְפָנָי עֵינָיו שְׁמוֹת אֱלוֹ.

עַל-כֵּל-פָּנִים מֵאַחַר שֶׁאֲנִי יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וְאֲנִי זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּצוֹתָא ב"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", עָלִינוּ לְהַתְּחַזֵּק וְלְהַתְּאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה, וְאִף שְׁבַעְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, דְּבָרֵי רִיבוֹת בְּשַׁעְרֵנוּ — מַה לְעֲשׂוֹת?! כְּבָר אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צִדִּיק, סִמָּן קלו): אֵינְ לִךְ צִדִּיק שְׁאִין עָלָיו מַחְלָקַת וּמַחְקָרִים, עֵינְ שָׁם. וּמוֹהַרְנ"ת ו"ל הִזָּה רְגִיל לֹאמַר: "הָאֲמַת עַד לְעֲצָמוֹ", הַיְנוּ בְּדֶרֶךְ כָּלל כָּל דְּבָר שְׁבַעְעוֹלָם, בְּאִפְּן

אֲשֶׁר ד' תּקפד בַּנְחַל שְׁלֵא

שְׁנֵאֲמִינוּ — צָרִיךְ לְעֵדוּת, כִּי עַל-פִּי שְׁנַיִם עֵדִים יָקוּם דְּבָר, כִּי לְמָה
 נֵאֲמִינוּ בְּלֹא עֵדוּת? ! אֲבָל הָאֱמֶת הִיא עַד לְעֵצְמוֹ, שְׁאִינוּ צָרִיךְ לְשׁוּם
 עֵדוּת כָּלָל. וְאִיךָ שְׁעֵכָשׁוּ נְתַקְּמִים (דְּנִיאל ח, יב): "וַתִּשְׁלַח אֶמֶת אֶרְצָה",
 וּמְבֹזִים אֶת הָאֱמֶת וְחוֹלְקִים עַל הָאֱמֶת, אֲבָל לְבִסּוּף הָאֱמֶת צָפָה
 וְעוֹלָה לְמַעְלָה כְּמוֹ שְׁמֶן וַיִּת וַיִּת, אִיךָ שְׁשׁוּפְכִים עָלָיו כָּל מִינֵי מִי
 שׁוּפְכִין וְלִכְלוּף, אֲבָל לְבִסּוּף הַפְּסֻלֶת וְהַשְּׁמָרִים יוֹרְדִים לְמַטָּה,
 וְהַשְּׁמֶן עוֹלָה לְמַעְלָה. וְעַל-כֵּן אֵין לָנוּ לְהַכְנִס בְּשׁוּם וּפְחִים עִם שׁוּם
 בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק לְהַתְּמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת וְלִמּוּד שְׁעוּרִים
 כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וְסִפְרֵי
 רַבְּנֵי ו"ל, וּבְמִשְׁךָ הַיָּמִים וְהַשְּׁבֻעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשְּׁנַיִם, אִם תִּתְּנֶנּוּ
 כָּף, מִמֵּילָא תִתְּנוּדַע הָאֱמֶת; כִּי יְכוּלִים לְעַבֵּר לְאֵדָם הַיָּמִים וְהַשְּׁנַיִם
 בְּלֹא כְלוּם, וְהוּא אֶפְלוּ לֹא יִרְגִישׁ שְׁעֵבֵר בְּלֹא כְלוּם. מַה שְׁאִין כֵּן,
 אִלּוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הָאֱמֶתִיִּים, תְּלַמִּידֵי
 רַבְּנֵי ו"ל מִמֶּשׁ, הַמְּצִיִּתִּים אֶת רַבְּנֵי ו"ל, וְאוּמְרִים בְּכָל לֵילָה חֲצוֹת,
 וְשׁוּפְכִים נִפְשָׁם אֵלָיו יִתְּבַרַךְ עַל גְּלוּת נִפְשָׁם וְעַל גְּלוּת הַשְּׁכִינָה וּבְזוּי
 הַצְּדִיקִים וְכוּ', דִּיקָא עַל יָדָם תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שְׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת
 ו"ל: כְּמוֹ שְׁהַגְּאֻלָּה הִיא שׁוֹנָה הִיטָה בְּחֲצוֹת לֵילָה, כְּמוֹ-כֵן הַגְּאֻלָּה
 הַחֲתוּרֹנָה, שְׁאֲנוּ מְחַפִּים אֵלֶיהָ תִּהְיֶה בְּזִכּוֹת אוֹתָם הָאֲנָשִׁים הַזּוֹכִים
 לְקוּם בְּחֲצוֹת. וְכֵן כְּשׁוֹזֹכִים לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵי ו"ל בְּשְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן,
 אֲזִי עוֹבֵר לָהֶם כָּל יוֹם וַיּוֹם עִם נְקֻדוֹת טוֹבוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, וְזוֹכִים
 לְלַקֵּט וְלִקְנוֹת לְעֵצְמָם קִנְיָן עוֹלָם, טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, תוֹרָה וְתַפְלָה,
 שְׁמִטִּילִים בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תַּנְ"ךְ, מְשֻׁנִּיּוֹת, בְּכָלִי,
 יְרוּשְׁלָמִי, תוֹסֶפֶתָא, סִפְרָא, סִפְרֵי, מְכִילְתָא, פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, תְּנָא
 דְּבֵי אֱלִיהוּ וְכוּ' וְסִפְרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל,
 וְסִפְרֵי תְּלַמִּידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, וְכֵן זוֹכִים לְהַתְּפַלֵּל
 תְּפִלָּתָם הַקְּדוּשָׁה בְּמִתִּינּוֹת וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, וּמְקַיְמִים אֶת הַמְּצוּוֹת
 בְּמִתִּינּוֹת וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, בְּחִיּוֹת וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

עַל-כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְּקָרִים! לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים עַל נַעַם חֻלְקְכֶם,
 שְׁזִכְיֶתֶם לְהִיּוֹת צוֹתָא בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוּשׁ", וְרְאוּ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה
 עֲצוּמָה, כִּי רַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֻלְקֵי א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר עָקַר

שלב אשר ד' תקפר בנחל

המרירות שנופלת על האדם, הינו שהוא בבחינת מין מרירין, שטועם מרירות עץ הדעת טוב ורע, ומרים ורעים לו החיים, והוא מנח בדכאון ובעצבון גדול, כל זה נמשך מפגם הברית, רחמנא לצלן, שפגם. מה שאין כן כשאדם זוכה לתקון הברית, תקון הדעת, הוא זוכה למין מתיקין, שהכל הולך לו בנעימות ובחיות, ומרגיש תמיד את אמתת מציאותו ותברך, ואין לו שיכות עם הכלבים, שהם העוי פנים שבידור (עין שם).

ועל-כן ראו על-כל-פנים מעכשו לצית ולהיות שמחים על נעם חלקכם, אשר בנחל שם גורלכם, כי סוף כל סוף לא יהיה נשאר, כי אם מעט הטוב הזה שתזכו ללקט בכל יום ויום.

ולמען טובתכם הנצחית, ראו לחטף בכל יום ויום ח"י פרקים משניות ויום תהלים, וכמאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כג): אשרי מי שזוכה לאכל בכל יום כמה פרקים משניות, ולשתות אחר-כך כמה מזמורי תהלים, ולהתלבש במצוות, עין שם. ועל-כן עליכם לשמע בקול רבנו ז"ל, ולאכל בכל יום ויום משניות ולשתות תהלים, ולא להסתפל על שום מונע ולץ כלל, כי סוף כל סוף "האמת עד לעצמו", מי מקיים באמת את עצות רבנו ז"ל?! ומי באמת מקרב אל רבנו ז"ל?! ומי לומד יותר ספרי רבנו ז"ל?! ומי בקי יותר בספרי רבנו ז"ל?! ומי באמת בעל דמיון גדול, שרץ עם יד סגורה כמו היצר הרע, ולבסוף מאומה אין בידו (עין שיחות-הר"ן, סימן ו)?! הלא סוף כל סוף מי שזוכה לבלות כמה שנים ב"היכל-הקדש" בימי נעוריו, כל ימי חייו יהיו כבר חיים אחרים, כי בדרך שנתרגל אדם בימי נעוריו, כמו-כן נמשך כל חייו. ועל-כן אשריכם ואשרי חלקכם, יהי חלקי בחלקכם תמיד!

הדורש שלומכם...

אֲשֶׁר ד' תִּקְפָּה — ד' תִּקְפוּ בְּנִחָל שֶׁלֵּג

ד' תִּקְפָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

הָעֵקֶר רְאָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁהוֹהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, אִם הִיָּה דְבָר זֶה נִתְקַבֵּל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ — הִיָּתָה כְּבָר הַגְּאֹלָה, כִּי חֲרַבּוּ שָׁל מְשִׁיחַ הִיא הַתְּפִלָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'). אֲשֶׁרִינוּ שְׁאָנוּ מְאֲמִינִים בְּדַבּוּרִים הָאֵלוּ, וְעֲלִינוּ לִילֵךְ עִם דַּבּוּרִים אֵלוּ, וְאִז טוֹב לָנוּ לְנִצָּח נְצָחִים.

וְהִנֵּה, הִיָּתִי מְאֹד מְאֹד מְעַנֵּן מִכְּמָה טְעָמִים כְּמוֹסִים, שְׁלֹא לְהַדְפִּיס בְּמִשְׁךָ שְׁתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֶת הַמִּכְתָּבִים, וְעַל-כֵּן אֲבַקֶּשֶׁךָ, אִם אֲפֹשֶׁר לְשַׁנּוֹת אֶת הַמְּעוֹת שְׁנִדְבַתָּ עַל הַדְּפֹסֶת סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנִחָל", לְהַדְפִּיס שְׁאָר סֵפָרִים, כְּמוֹ: "שְׁפַת הַנִּחָל" אוֹ סֵפָרִים חֲדָשִׁים. תִּרְאָה לְהִשִּׁיב לִי, כִּי מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לִי לְדַעַת דְּבָר זֶה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹלִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תִּקְפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיָדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפֹּסָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הָעֵקֶר זָכוֹר, כִּי כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּמָה שְׁזוֹכִים לְחֻטֵּף בְּיוֹם הַזֶּה, רַק זֶה נִשְׁאָר לְהָאָדָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְמִלָּא אֶת כָּל יוֹם וַיּוֹם עִם טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי. וְהָעֵקֶר לְזָכוֹר מְאֹד עַקְבֵּיָא בֵּין מִהֲלָלָאֵל (אֲבוֹת

שלד אשר ד' תקפו בנחל

ג, א): הסתכל בשלשה דברים, ואין אתה בא לידי עברה: מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון; כי באמת כשאדם זוכה לישוב את עצמו מאין בא — מטפה סרוחה, אזי לא יתגאה כלל על זולתו, וכן כשיסתכל להיכן הולך, אזי אף פעם לא יהיה מדאג, אדברה, יראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לא להפגם בעבי הקורה של העולם, רק יקח את הכל בנגל וישחק מהעולם, כי הלא בין כך ובין כך עליו לעזוב את העולם בקרוב. וכן כשיזכר לפני מי עתיד לתן דין וחשבון, יעשה כבר עכשו דין וחשבון אליו יתברך, ויספר לו בפרטי פרטיות מה עשה, ואיך בלה את חייו ואת ימיו, וכל דבר אשר עובר עליו, יתודה לפניו יתברך, ולא יחכה עד שישתלק מן העולם, ואז תמיד יהיה בתשובה.

העקר ראה, אהובי, אחי, לשמר את עצמך מחובות, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש (ספר-המדות, אות תשובה, סימן מו): מי שרוצה לשוב — יזהר מלהיות בעל חוב; כי מי שרוצה לזכות לתשובה, צריך להיות בן חורין ממש, ולא יהיה לו שום קשר ושעבוד אל שום דבר מהבלי העולם הזה, רק יהיה מוכן ומזמן בכל עת ורגע למסור נפשו על קדוש השם יתברך, אשר רק זה נקרא עקר התשובה, שמתזיר ומשיב את נשמתו אליו יתברך.

חמדת לבבי! ראה לשוב בכל יום ויום בתשובה אמיתית, ובקש רחמים על כל פרט ופרט, ואז תראה גסים ונפלאות.

הדורש שלומך...

ד' תקפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", קדש קדשים, חסידי ברסלב, בכל מקומות מושבותיהם, הני"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד.

אֲשֶׁר ד' תִּקְפוּ בְּנַחֵל שֶׁלָּה

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לילך בתמימות ובפשיטות בדרך רבנו ז"ל, ואל תסתכלו על שום מונע ומתלוצץ — הן מבחיץ והן מבפנים.

ועליכם לדעת, פי צריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום בהתקבנות אל רבנו ז"ל, פי אורו הוא גדול כל-כף, עד שפעם מרגישים את עצמו קרוב אליו מאד מאד, ופעם מרגישים את עצמו רחוק ממנו מאד מאד. ונדבר זה בהכרח שיהיה כן, פי הצדיק הוא בבחינת מגלה טפח ומכסה טפח, פי לפעמים הוא אצל העולם בבחינת מגלה, שמגלה ומקרב עצמו אליהם (ויש להם השגה ותפיסה בו), ולפעמים הוא בבחינת מכסה, שנתכסה ונתעלם מהם, שמתרחק מהם מאד, ולא די שמתרחק מהם ומתרום מהם, ואינם יכולים להתקרב אליו, אלא שגם קשה עליו קשיות וספקות ותמיהות, עד שנתעקם ונתבלבל מחם, מחמת שנתרחק מהם מאד, וקשה עליו קשיות ופליאות (ומזה נתרסקים ממנו הרבה הרבה) (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סג); ועל-כן צריכים התחזקות חדשה בהתקבנות אל רבנו ז"ל ותלמידיו הקדושים בכל יום ויום מחדש, שלא יתבלבל משום דבר כלל, רק יצית את רבנו ז"ל, ובזה תצליחו תמיד.

ועל-כן חוסו ורחמו על ימי נעורייכם, ותברחו אל תוף התורה הקדושה, פי רק זהו עקר הבית מנוס. וזכרו זאת היטב, פי בשעה שאתם לומדים תורה — השכינה עמכם, וכשיודעים זאת, שהשכינה שם, אזי כבר כל הלמוד הולך בדרך ובאפן אחר לגמרי, פי אינו רוצה ללמד על מנת להתפאר ולהתיהר ולקנטר, אלא מרגיש כל מיני אור וערכות וזיו וחיות בתורה, מאחר שפרגיש אשר השכינה.

אחי, אחי! אל תהיו בטלנים, עכשו בימי הנעורים ראו לנצל את הזמן היקר, להתמיד ולטיל בכל חלקי התורה הקדושה, ואל תסתכלו על אחרים כלל, פי אי אפשר ללמד אם חושבים מאחר, ומכל שכן כשמדברים מאחר. וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות ה"ו),

שלו אשר ד' תקפו בנחל

סימן צא): סגלה להתמדה — לא לדבר על שום בר ישראל, עין שם.

היסוד הראשון עליכם לדעת, פי דברי רבנו ז"ל אינם מצמצמים בשום מקום פּרטי וכשום אדם פּרטי, ועל-כן כל אחד מכם יכול לזכות להתקרב אל רבנו ז"ל בתכלית ההתקרבות, ואתם יכולים לזכות על ידו לבוא אל תכליתכם הנצחית, כִּאֲשֶׁר בְּעֶצְמוֹ הִתְפָּאר: הַנְּרָאָה, כְּשֶׁתִּשְׁכְּבוּ עִם רַגְלֵיכֶם אֶל הַדָּלֶת (הֵינּוּ לְאַחַר הַהִסְתַּלְקוֹת) אֲזַ תֵּרְאוּ וְתִתְיַשְׁבוּ אִם הֵייתֶם מְקַרְבִּים אֵלַי, פִּי אִם הֵייתֶם מְקַרְבִּים אֵלַי, לֹא הֵייתָ דִרְגָה בְּעוֹלָם, שְׁלֹא הֵייתִי מְבִיא אֲתֶכֶם אֵלַיָּה (עין תי-מוהר"ן, סימנים שכ, שכב, של).

ועל-כן אל תחלש דעתכם משום ברִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אִפְלוּ שֶׁהוּא אוֹמֵר שֶׁמְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְדַבֵּר בְּשֵׁמוֹ, יִהְיֶה לוֹ אֵת אֲשֶׁר לוֹ, וְאַתֶּם תֵּרְאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹצִיא כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעֶצְמוֹ יַעֲזוֹת וּדְרָכִים כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ וּמִצְבּוֹ וּיְרִידָתוֹ וְצִרוּתֵיו וְכו'.

וְדַבֵּר זֶה הוּא כָּלֵל גָּדוֹל, וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּדוּרוֹתֵינוּ אֱלֹהִים, אֲשֶׁר הִשְׁקֵר וְהִטְמָאָה מְתַגַּבְרִים מְאֹד מְאֹד, כִּי הִסְטַרְא אַחֲרָא רֹוֹאָה שֶׁהִגִּיעַ קִצָּהּ, וְעַל-כֵּן הִיא יוֹרָה אֵת כָּל חֲצִיָּהּ. וְזֶה כָּלֵל הִטְמָאוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְהַזְהָמוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה דָּבָר כְּזֶה בְּעוֹלָם, כִּי גַם אֲמוֹת הָעוֹלָם גָּדְרוּ עֲצָמָם מִנְּאוּף אַחַר דוֹר הַמְּבוּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה פ', סִימָן ה'), וְעַכְשָׁו רֹוֹאִים אֵת גְּדֹל הַתְּפִשְׁטוֹת הִטְמָאָה וְהַזְהָמָה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, וְכֵן גַּם בְּפָנִים מְהַפְּךְ הִסְטַרְא אַחֲרָא מֵהַפְּךְ וְכו', אֵת בֵּן הַמְּלֶךְ קוֹרְאִים בֵּן הַשְּׂפָחָה, וְכֵן הַשְּׂפָחָה — בֵּן הַמְּלֶךְ, אֵת הַשְּׁגָת וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת קוֹרְאִים דְּמִיּוֹן וְכו', וְאֵת כָּל מִינֵי שְׁגִיוֹנוֹת קוֹרְאִים 'עֲבוּדוֹת' ו'מְדַרְגוֹת' וְכו', וְכֵמוֹ שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל וְלִהְפֹּטֵר מִזְהָמַת הַנְּאוּף שְׁנִתְהוּהָ בְּעוֹלָם, כִּי בְּכָל יוֹם יוֹם מְתַגַּבְרִים וּמִתְפַּשְׁטִים יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהַפְּטֵר מִהַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַתְּמוּרוֹת וְהַמְּחֻלְקוֹת שְׁנִתְהוּוּ מִבְּפָנִים.

ועל-כן על כל אחד ואחד מכם לדאג לעצמו, ויתמיד בספרי רבנו ז"ל, כי זהו היסוד השני; עליכם לדעת, כי עקר ההתקרבות

אָשֶׁר ד' תּקפז בְּנַחֵל שֶׁלֹז

אַל רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק עַל-יַדֵי לַמוּד סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, כִּי פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים שָׁם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב). וְעַל-כֵּן מִי שְׁלוּמֵד יוֹתֵר סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּבְקִי בָהֶם, הוּא מְקַרֵּב יוֹתֵר, וְלֹא כְּמוֹ שְׁנִתְהַנֶּה לְאַחֲרוּנָה, אֲשֶׁר כָּל תִּישׁ זָקֵן, שְׂאֵכֵל יוֹתֵר לְחֵם וּבִשָּׁר, לוֹעֵס שְׁטוּת וְהִבְלִים, וּמְקִיא דַעוֹת נִפְסְדוֹת, וְאוֹמֵר שֶׁהוּא נִדְעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְפוּךְ — מִי שְׁמַדְבֵּר רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמְרָאָה אֵינָה הַמְקוֹם שְׁלִקְחָם מִשָּׁם — בְּאִיזוֹ תוֹרָה, בְּאִיזוֹ שִׂיחָה, בְּאִיזָה מַעֲשֵׂה, בְּאִיזוֹ הַלְכָה, עָלָיו אוֹמְרִים שְׂאוּמְרָם מִדַּעַת עֲצָמוֹ, וְשְׂאִינָם דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן עַל־יְכֶם לְדַעַת וְלִהְבִּין וְלִהְשָׁפִיל — מֵה לְפָנֵיכֶם, וְאֵת נְכֹלֵי עַרְמוּמִיּוֹת הַיָּצָר, שְׁלֹא דִי שֶׁהַכְּשִׁיל אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם בְּמָה שֶׁהַכְּשִׁיל, עוֹד זֹאת שְׁרוּצָה לְהַחֲשִׁיךְ אֶצְלָכֶם אֵת אוֹר הַצְּדִיק. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׂקִּידָה עֲצוּמָה, וּמִשָּׁם תִּרְאוּ הֵיכָן הוּא הָאֱמֶת. וְעַל־יְכֶם לְדַעַת, כִּי בְּלֹא לַמוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְשִׂקִּידָה נִפְלְאָה בָהֶם, אֵין שִׁיךְ כָּלֵל לְהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי לֹא עִם הָאֶרֶץ חֲסִיד (אֲבוֹת א, ה), מִי שְׂאִינוֹ לוֹמֵד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיא חֲסִיד עַל שְׁמוֹ. וְדָבָר זֶה לְכַאוּרָה הַבְּנָה מוּבִנָּת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֶךְ הַסְטָרָא אֲחֲרָא אוֹרְבַת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ מְאֹד מְאֹד, וְשׁוּבְרַת אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי הִיא מִפְחָדָת מְאֹד מְאֹד מֵאֵלוֹ אֲשֶׁר מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל יַעֲקֹרֶה וּיְבַטְלֶה לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן הִיא עוֹשֶׂה מֵה שְׁעוֹשֶׂה וְכו'.

וְעַל-כֵּן עַל־יְכֶם לְהִיּוֹת קְבוּעִים בְּקִבְעוֹת חֲזָקָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְכַרְטוּיּוֹת בַּחוּרִים צְעִירִים, עַל־יְכֶם לְסַיֵּם אֵת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּכָל חֲדָשׁ, בְּאֲשֶׁר חֲלַקְנוּ אֵת זֶה לִימֵי הַחֲדָשׁ. וְרַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְאָמַר שֶׁיִּפְתַּח אֵת גִּידֵי קִשְׁיוֹת לְבָבָם, וְשִׁתְּהִיּוּ נַעֲשִׂים בְּעַלֵּי תְּשׁוּבָה גְּדוּלִים, עַל-יַדֵי סִפְרוֹ זֶה, וְכֵן תְּהִיּוּ בְּעַלֵּי הַשְּׂגָה גְּדוּלִים עַל-יַדֵי סִפְרוֹ זֶה. וְעַל-כֵּן עַל־יְכֶם לְדַעַת, כִּי בַחוּר צְעִיר יָכוֹל לְהִרְאוֹת דָּבָר זֶה בְּנִקְלָה.

שלח אשר ד' תקפז בנחל

וזה היסוד השלישי — לצאת מקטנות וצמצום, שנמשך בדרך כלל מפגמי הברית, שנצטמצם מחו בקטנות ובצמצום, ומשם נתהנה מדת העצלות, שמאד מאד מצויה בין בני הנעורים; כי באמת לבחור צעיר יש זמן שמונה-עשרה שעות ביום לעסוק רק בעבודת השם יתברך ובשקיפה נפלאה בלמוד התורה הקדושה, אם רק ינצל את הזמן היקר לטוב, כי אחרי החתונה כבר יש ריחים על הצואר. ובאמת כפי שמרגיל את עצמו בימי הנעורים, כמו-כן נמשך אחר-כך כל ימי חייו. ועל-כן אשרי מי שזוכה ללמד בכל יום "לקוטי-מוהר"ן", ויכולים לזכות לסימו בכל חודש. ונדעת לנבון, כי לא צריכים ללמד את זאת בפעם אחת, רק קצת בבקר, קצת קדם הצהרים, קצת אחר הצהרים וקצת בלילה, וכך סימתם את החלק השישי לאותו יום.

ובכלל, בחור צריך לצאת מקטנות וצמצום. בחור צעיר יכול להצליח מאד מאד, אם רק ינצל את הזמן היקר, כי יכול לזכות לטייל בכל חלקי התורה הקדושה, אשר זהו היסוד הרביעי, לידע כי את התורה מסרו בהר סיני לכל בר ישראל, ואינה שייכת רק ליחידים, וכן לא רק מקצת מן התורה, אלא כל התורה כלה: תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, והפוסקים ונושאי פליהם, כי אפלו כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, כבר נתן בסני (ירושלמי פאה ב, ו), וכן כל המדרשים כלם, וספרי הזהר והתקונים, וכל כתבי האריז"ל, וספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ועל-כן יכול כל בחור צעיר לחזור ולטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה. ובודאי צריכים לעשות הכל בשכל, כי הרוצה הרבה — לא יעשה כלום, כמו בים גדול, כשאחד נופל — נטבע ונחנק, מה שאין כן, כששוחה כוס אחר כוס, מרנה צמאנו. כמו-כן מי שמסדר לעצמו סדר, הוא יכול ללמד בכל יום ויום הרבה מאד מאד, ולא יתיגע כלל, ואפלו לא ירגיש שזכה ללמד כל-כך, כי הכל צריכים לעשות בהשכל ובחכמה.

ועליכם לדעת, פי העקר לבחור צעיר ללמד בכל יום ויום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ולבל יחסר לכם יום מבלי למודים

אָשֶׁר ד' תּקפז בְּנַחַל שֶׁלֹט

אלו. מלבד זאת לשקד הרבה בשלחן ערוך, ולברר לעצמו הלכה ברוחה, שלא יהיה עם הארץ, חס ושלום. ובכל אלו הלמודים כשקובעים לעצמם סדר וזמן מיוחד, יכולים להצליח מאוד מאוד, כי תהלה להשם יתברך, לבחור צעיר יש זמן הרבה, והעקר — לידע איך לנצל את הזמן היקר.

והוא היסוד החמישי — שמירת הזמן; כי ימי חיינו הקבל ופורח יותר מצל צפור הפורח באויר (בראשית רבה, פרשה צט, ב), הנה יום והנה לילה, ואף אחד אינו מרגיש איך שפורחים הימים והלילות. ועל-כן איך יש זמן להכנס באילו וכוחים ושטיות?! כי רבנו ז"ל אמר בפרוש (ספר-המדות, אות תשוכה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את השם בבחירתו, כל יום ערכו יקר, משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, עין שם; ואם הייתם מרגישים ויודעים ברוחניות, אזי הייתם מרגישים כי הכל לכל אור אין סוף ברוך הוא, ואין שום זמן כלל, רק הכל אור פשוט. ועל-כן כל מה שעושים למען השם יתברך, חשוב מאוד מאוד למעלה, כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, כל ברכה וברכה שמברכים אותו יתברך, כל מצוה ומצוה שעושים לפניו יתברך, כל למוד ולמוד שלומדים בעבורו יתברך, חשוב מאוד מאוד למעלה, כי אצלו יתברך חשוב רק דבר שעושים למענו — הן תורה והן תפלה והן מצוות, הכל שיהיה נעשה למענו יתברך, וזה עולה ובוקע רקיעים, עין לא ראתה. ואם הייתם מרגישים ברוחניות, והייתה לכם השגה בדקות, הייתם רואים ומרגישים כי הזמן בעצמו הוא נכרא ממנו יתברך, ואז הייתם שומרים מאוד מאוד על הזמן היקר, ולא הייתם מסתפקים על אחרים כלל, רק כל אחד היה נמשך בעצמו אליו יתברך כפי בחינתו ומדרגתו ומצבו וכו', והיה שומר מאוד מאוד על הזמן היקר, שהוא פלו רוחני ודק מאוד מאוד. זכרו היטב, כי כנגד כל יום בעולם הזה, יש יום בעולם הבא, ומה שאתם לוקטים טוב ביום הזה, כמו-כן יתקן ביום הרוחני בעולם הבא, כי כל מצוה ומצוה מאירה אור גדול בכל העולמות. וכן כל דבור ודבור וכל למוד ולמוד, וכל מה שרק עושים למענו יתברך, מאיר מאוד מאוד בכל העולמות.

ומכל שֶׁפֶן כְּשֶׁעוֹסְקִים גַּם לְהַאִיר אֶת הָאוֹר עַל אַחֲרִים, אֵין לְשַׁעַר
וּלְסַפֵּר כָּלֵל מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת.

וְזֶהוּ הַיְסוּד הַשְּׂשִׁי — לְעַסֵּק בְּקִרְוֹב רְחוּקִים; הֵן בְּדַבּוּר, לְדַבֵּר
אֶחָד עִם הַשְּׂנִי מַעֲצוֹת וְדַבּוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵן לְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים
מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וּמַצְבּוֹ. וְעַלִּיכֶם לְדַעַת,
כִּי בְּזֶה שְׁמַדְבָּרִים מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל וּמִשְׁבַּחוֹ וּמִשְׁבַּח תַּלְמִידָיו,
נַעֲשִׂים מִזֶּה שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה. כִּי לְמַעֲלָה תְּאָבִים מְאֹד מְאֹד
שְׁעוֹד נִשְׁמָה תִּדְלַק וְתֵאִיר עַל עֲצָמָה מְאֹרָה יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן עַלִּיכֶם
לְהַאִיר הָאוֹר גַּם עַל אַחֲרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת מְחֻזֵּק טוֹב לְעֲצָמוֹ, כְּמֵאֲמַר
הַתַּנָּא (אָבוֹת ב, ח): "אֵל תְּחֻזֵּק טוֹבָה לְעֲצָמְךָ", אֲלֹא רְאוּ גַם לְהַפִּיּוֹ
וּלְפָרְסָמוֹ לְחַבְרֵיכֶם. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְדַבֵּר גַּם עִם אַחֲרִים דַּבּוּרֵי אֲמוּנָה
וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמָה מִצְּוָה גְּדוּלָה, מִצְּוֹת זְכִירַת ה',
אֲשֶׁר הוּא יְסוּד כֹּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרִכּוֹת סג): אֵיזוֹ
פְּרָשָׁה קִטְנָה, שְׁכָל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּהּ? "בְּכֹל דְּרָכֶיךָ דַּעַהוּ"; וְיִכּוּלִים
לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים, כִּי בְּזֶה שְׁמַדְבָּרִים עִם אַחֲרִים, נַעֲשֶׂה
אוֹר יִשָּׁר וְאוֹר חוֹזֵר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד); כִּי אֲצֵל כֹּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ הַרְבֵּה דַּבּוּרִים שְׁקָבֵל מִרַבְּנוּ ז"ל, אֲךָ
זֶה יִשָּׁן אֲצֵלוֹ, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁמַּדְבָּרִים עִם אַחֲרִים — נִתְעוֹרְרִים
אֲצֵלוֹ, וְעַל-כֵּן לֹא דֵי שְׁמַחֲיָה אַחֲרִים, אֲלֹא גַם מְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ.
וְעַל-כֵּן הַזְּהִיר רַבְּנוּ ז"ל אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כֹּל-כָּף לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים,
כִּי הִיא טוֹבָה גַם לְעֲצָמוֹ. וְעַל-כֵּן עַלִּיכֶם לְהִיּוֹת חֻזְקִים בְּזֶה מְאֹד
מְאֹד. וְזוֹ כֹּל עֲבוּדָתְנוּ בְּמַתִּיבָתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" — לְהַכְשִׁיר
בְּחוּרִים, שְׂגָם הֵם יִוָּכְלוּ אַחֲרֵי-כֵן לְהַפִּיץ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּמִקּוּמוֹ שֶׁיֵּשֵׁב שָׁם בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ אַחַר חֲתֻנָּתוֹ.

וְזֶהוּ הַיְסוּד הַשְּׂבִיעִי — לֹא לְעֲמָצֵם אֶת דַּבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל רַק
בְּמִקּוּם מְסִים וְאֲצֵל אָדָם מְסִים, אֲשֶׁר כֹּל זֶה הִיא טְעוֹת מְחַלְטָת,
וּבָאָה רַק מִכַּמָּה קִטְנֵי הַדַּעַת, זְקִנִים טְפָשִׁים, תִּישָׁים זְקִנִים, אֲשֶׁר
כְּבוֹד עֲצָמָם מְחַפְּשִׁים. עַלִּיכֶם לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא מְתַנֶּה לְכָלֵל
יִשְׂרָאֵל, וְהַהֲכָרַח לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל לְכָלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, כִּי הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הִיא גְּלוּי אֲלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה נוֹרָאָה

אֲשֶׁר ד' תּקפז בְּנַחַל שְׁמַא

וּנְפִלְאָה מְאֹד מְאֹד, עַד שִׁירְגִישׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, וְאִיךָ שְׂאִין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר
 הוּא. וְעַל-יְדֵי שִׁתְּתַגַּלָּה לְפָנֵי אָדָם יְדִיעָה זֹה, יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא הַשְּׁלֵמוֹת הָעֲלִיוֹנָה, שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ,
 שִׁיְדַבֵּר הָאָדָם עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. וְאֵל דָּבַר זֶה
 רוֹצֵה רַבְּנוּ ו"ל לְזִכּוֹת אוֹתָנוּ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל
 בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהֵיכָן שֵׁישׁ רַק אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עָלְיוֹ לַעֲשׂוֹת
 לַעֲצֻמוֹ סְבִיבָה, וּלְקָרֵב וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְנַעֲשֶׂה שֵׁם בֵּית-
 הַמְּדֻרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְיִבְנֶה "הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ", שֶׁהוּא הַהֵיכַל שֶׁל
 קְרוֹב רְחוּקִים (עֲזַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נא).

וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְצַמְצֵם אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּמָקוֹם אֶחָד,
 כִּי מֵה יַעֲשׂוּ אֲנָשֵׁי כָּל עִיר וְעִיר וּמְדִינָה וּמְדִינָה בְּמְדִינַת מְלָכּוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, הֲלֹא כָּלָנוּ מְפֻזָּרִים, זֶה בְּמְדִינָה זֹה, וְזֶה בְּמְדִינָה זֹה, וְאֶפְלוּ
 בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה יֵשׁ הֶרְבֵּה עִירוֹת, אֲשֶׁר בְּכָל עִיר וְעִיר גְּרִים
 אַחֲרִים וְכוּ', וְהֵהָכֵרַח לְבָנוֹת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל עִיר וְעִיר
 "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", וּלְקָרֵב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלְהֵאִיר בָּהֶם דַּעַת
 הָאֵמֶת, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ. וְיִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ גַּם
 כֵּן לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זוֹהִי הַתְּכַלִּית שֶׁל כָּל הַתְּכַלִּיתִין, שִׁיְזַכֶּה
 הָאָדָם לְבֹא אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְגַּלָּה לְפָנָיו אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד הַשְּׁמִינִי, לִידַע — כִּי רַק אֵל נִקְדָּה זֹה צְרִיכִים
 לְהַשְׁתַּוְקֶק, הֵינּוּ לְזִכּוֹת לְבֹא אֶל גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַכְלִית
 הַמְּדֻרָגָה הָעֲלִיוֹנָה, עַד שִׁיתְּבַטֵּל מְעִינָיו חִיזוֹ דֵּהֵאִי עֲלֵמָא לְגַמְרִי,
 וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה יִרְגִישׁ אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלוּי נְפִלְאָה.
 וְיַדַּע כִּי הַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ עַצְמוֹ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה
 שֶׁלְמֵרָאָה עֵינָיו, וְיִזְכֶּה לְמַח בְּרוּר וּמְזֻכָּה, מַח שֶׁל עוֹלָם הַבֹּא, מַח
 רוֹחֲנִי, שֶׁתְּמִיד יִהְיֶה לְפָנֵי עֵינָיו שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֵׁם בֶּן ד' אוֹתִיּוֹת
 הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי שִׁזְזָה לְפִתְיַחַת דַּעַתוֹ, שִׁיתְּרַחֲבוּ
 לוֹ חוּשָׁיו, עַד שִׁיְזַכֶּה לִיְחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וּבְכַרְטִיּוֹת שֶׁרֶשׁ כָּל
 הַיְחוּדִים הַיּוֹצְאִים מֵהַנִּקְבֵּא דְפִרְדֵּשְׁקָא, פִּתְחוּ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ (עֲזַן
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'). וְעֲזַן בְּסוּף סֵפֶר "בֶּן פּוֹרְתַת יוֹסֵף",

שִׁמְב אֲשֶׁר ד' תְּקִפָּה בְּנַחֵל

שָׁאֵמַר מְשִׁיחַ לְבַעַל-שָׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, בְּשַׁעַה שְׁשָׁאֵלוֹ: אֵימָתִי קָאֵתִי מָר? וְהַשִּׁיבוֹ: כְּשִׁפּוּצוֹ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה, וְיוֹכְלוֹ לַעֲשׂוֹת יְחוּדִים וְעֲלִיּוֹת נְשָׁמָה כְּמוֹךְ, אִזּוֹ יִכְלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת. וְהַיְחוּדִים הָאֵלוֹ הֵם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כְּמוֹבָא שָׁם בְּיַדְי רַבְנֵי ו"ל, שְׁעַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית, שְׁזוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, אִזּוֹ נִתְעַבַּר הַעֲנִיָּים מְעִינֵי שְׁכָלוֹ, שֶׁהֵם הַמְּחַשְׁבוֹת זְרוֹת, וְזוֹכָה לְרֵאוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּגְלוּי נְפִלָּא פְּנִים אֶל פְּנִים, וּמְרַגֵּישׁ עַל עֲצָמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּכָל עֵת וְרַגַע, וּבְכָל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה מְהִלֵּל יְהוָה. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ פּוֹנֵה תְּמִיד אֱלֵינוּ.

אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה אֶל כָּל זֶה, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

תְּקִפָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תְּלַמִּידֵי מְתִיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאֲמַצּוּ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּקַשְׁמָתָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֲלָקְנוּ, שְׁזֹכֵינוּ לְהַתְּרַע מְרַבְנֵי ו"ל, וְזוֹ לָנוּ זְכוּת גְּדוֹלָה שְׁאֵנֵנו יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה. וְרַבְנֵי ו"ל אָמַר בְּפִירוּשׁ (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן קעז): אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְחָה, שִׁישׁ לָכֶם רַבֵּי כְּזֶה. וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְדוֹשִׁים: אִם אֵינֹ שְׁמַח כְּזֶה, הוּא פּוֹגֵם בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, מֵאֲחַר שְׁרַבְנֵי ו"ל צָנָה לְשִׁמְחָה כְּזֶה. וּבְאֲמַת אָנוּ מוֹצְאִים בְּמַכְתָּב שְׁכַתְּב רַבְנֵי ו"ל לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הוּא כּוֹתֵב שָׁם בֵּין הַשְּׁאָר: "זְכְּרוּ זֹאת אִיךָ מְצַאֲתִי אֶתְכֶם וְכוּ", כְּמָה כַּחוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַשְּׁקֵעֲתִי בְּכֶם" וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלָקְנוּ, שְׁזֹכֵינוּ לְפַל

אֲשֶׁר ד' תּקפּח בּנְחָל שּׁמג

בְּחֶלֶק רַבָּנוּ ו"ל, וְאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עֲלֵיו, וּבִנְדָאֵי אַף שְׁאַפְלוּ עֲכָשׁוּ
עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, אַף-עַל-פִּי-כֵן עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק
וּלְהִתְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכַחוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל, שְׁבִפְרוּשׁ אָמַר: "מֵעַן זָאל
דוּפִין אוּיף זַיִן כַּח" [לְבַטַּח עַל כַּחוֹ]; וְהִפְרוּשׁ הַפְּשוּט הוּא
לְהִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ לְמוֹדוֹ הַטּוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּנְדָאֵי גִזְכָּה לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית. כִּי גִדְּל הָאֲהָבָה שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל — אִין לְשַׁעַר
וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי הוּא נִכְנָס בְּמִקּוֹם שְׁנִכְנָס וְכוּ', אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
אֲשֶׁר גִּמְצָא בְּמִקּוֹם שְׁנִמְצָא, בְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד גִּגְעֵי וּמְכַאֲבֵי
לְכַבוֹ, וּמוֹצִיא מִשָּׁם כָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה, וּמְכַבְּסָה וּמְלַבִּיֶּשֶׁה לְכוֹשִׁים
יְקָרִים שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

מוֹהֲרַנ"ת ו"ל בְּהִיוֹתוֹ בְּעִיר מְאֵהֲלִיב, וְהָיָה רְחוֹק אִז מִרַבָּנוּ ו"ל,
וְגַם הָיָה חוֹלָה, וְזוּגָתוֹ וּבְנָיו הָיוּ חוֹלִים, לֹא עֲלִינוּ, וְהָיָה אִז שְׁבוּר
מְאֹד מְאֹד, וְכָתַב מִכְּתָב לְרַבָּנוּ ו"ל, וְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל לְבוֹ מֵה שְׁעוֹבֵר
עֲלָיו בְּפִרְטוּיּוֹת, וְכָתַב לוֹ רַבָּנוּ ו"ל מִכְּתָב מְלֵא חֲזוּק. וּבֵין הַשְּׂאָר
כָּתַב לוֹ, שֶׁהוּא "אוֹהֵב אוֹתוֹ מְאֹד", וְסַפֵּר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שֶׁהִמְכַתֵּב
הַזֶּה חֲזַק אוֹתוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו, וְתִמִּיד קָרָא בוֹ, כִּי בּוֹ מְגַלָּה רַבָּנוּ ו"ל
אֶת גִּדְּל הָאֲהָבָה שֶׁלוֹ אֵלָיו.

וּבְאַמַּת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל הֵם עֲצֵם אֲהַבְתּוּ
וְרַחֲמָנוּתוֹ אֵלֵינוּ, שֶׁהוּא מְאִיר אֵלֵינוּ אוֹר פְּנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּאִפְּן
שְׁגָם אֲנַחְנוּ בְּמִקּוֹם שְׁאַנַּחְנוּ גִמְצָאִים, גִּזְכָּה גַם-כֵּן לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה
אֲמַתִּית. וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם, שְׁזִכְיֶתֶם
לְהִתְנוּדַע מִרַבָּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁר אַתֶּם זוֹכִים לְלַמַּד בִּישִׁיבָה עַל שֵׁם רַבָּנוּ
ו"ל, אֲשֶׁר שָׁם יְכוֹלִים לְקַיֵּם בְּאַמַּת וּבְתַמִּימוֹת עֲצוֹת רַבָּנוּ ו"ל, אִם
רַק יִרְצוּ; הֵן בְּאַמִּירַת חֲצוֹת, הֵן בְּהִתְבּוֹדְרוֹת, הֵן בְּטְכִילַת מְקוּנָה, הֵן
בְּשַׁעוּרֵינן כְּסִדְרָן, לְטִיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵן בְּהַפְצַת
דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. עַל-כֵּן רְאוּ לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְתִשְׁמַחוּ
מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם, עַל גִּדְּל הַזְּכוֹת שְׁאַתֶּם זוֹכִים לְהַמְנוֹת
בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים הָאֲמַתִּיִּים, אֲשֶׁר אֵינָם מְטַעִים אֶת
עַצְמָם.

ועליכם לדעת, כי ימינו הֵבֵל וְרִיק, וְאִם חס וְשְׁלוֹם, לֹא נִמְלֵא אותם עם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, בּוֹשׁ גִּבּוֹשׁ מִפְּנֵי רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר יֹאמֵר לָנוּ: גְּלִיתִי לָכֶם יַעֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת וּדְרָכִים וְהִנְהַגּוֹת כְּאֵלוֹ, מִדּוּעַ לֹא צִיַּתֶּם אוֹתִי?! מִדּוּעַ בְּלִיתֶם אֶת יְמֵיכֶם הַטּוֹבִים בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים?! וּמִכֵּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן, אִם, חס וְשְׁלוֹם, תִּדְבַּק בְּכֶם הַמַּחְלָה הַמְּדַבֶּקֶת נֹגַע צָרַעַת, מַחְלֶקֶת וְלִשׁוֹן-הָרֶעַ, וְלִדְבַר עַל צְדִיקִים, בּוֹשָׁה וְחֶרְפָּה וְכִלְיָמָה תִּכְסֶּה אֶת פְּנֵינוּ, לְבוֹא אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

צְרִיכִים לְדַעַת, אָשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ סוֹבֵל פְּרָאוֹת כָּלֵל וְכָלֵל, כְּאָשֶׁר יְדוּעַ וּמִפְּרָסֵם הַדְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִתְבַּטָּא פַּעַם אַחַת אִם הָיוּ אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם יוֹדְעִים אֵיךְ אָנִי לוֹמֵד דֶּרֶךְ אֶרֶץ עִם אֲנָשִׁי, הָיוּ קִיסָרִים וּמַלְכִים שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי לְלַמֵּד עִמָּהֶם. וְכֵן רָאוּ בַּחוּשׁ, שֶׁאֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הָאֲמַתִּיִּים, הִיָּתָה שׁוֹרָה דֶּרֶךְ אֶרֶץ וּבוֹשָׁה גְדוּלָּה, וְאֵף פַּעַם לֹא צָעֲקוּ וְרָעְשׁוּ, רַק הִפֵּל הָיָה בְּבַחֲנֵינֵנו מִן מְתִיקֵינִי (הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֵלֶק א', סִימָן נ'), אָשֶׁר בָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִתְקוֹן הַבְּרִית, יָשׁוּב הַדַּעַת, כֹּל דְּבוּרֵיהֶם וְהִנְהַגּוּתֵיהֶם הָיוּ בְּעֶרְבוּת וּבְנַעֲיָמוֹת מִמֶּשׁ, שְׁמֵן בְּחִשָּׁאִי (הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא); וְאֶפְלוּ בְּשַׁעַה שְׁאֵכַל רַבְּנוּ ז"ל, וּכְשִׁסִּים וְהִזִּיז אֶת הַצִּלְחַת קִצָּת אֲצֵל הַשִּׁלְחָן, עָבְרוּ כֹּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּלָּה, וְכָל אֶחָד לָקַח מִמֶּשׁ מִשְׁהוּ, בְּאֶפֶן שִׁישָׁאָר גַּם לְאַחֲרֵי, כֹּל-כֶּף הַתְּנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּלָּה לְפָנָיו וְלִפְנֵי אֲנָשִׁים.

ועל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק וְלְהִתְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לִילֵךְ בְּדֶרֶכֶיךָ הַקְּדוּשׁוֹת, וּבְפִרְטוּיֹת בְּמִדָּה הִקְרָה הַזֶּה שֶׁל דֶּרֶךְ אֶרֶץ, וְלֹאֲהַב אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְלַעֲזוֹר זֶה לְזֶה בְּכֹל הָעֲנִינִים, וּמִכֵּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁתִּזְכּוּ לְבָנוֹת בֵּית, שִׁיְהִיָּה הַכֹּל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּבְאַהֲבָה גְדוּלָּה. וּבְאַמַּת מִי שׁוֹזָכָה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, הוּא תָּמִיד בְּיָשׁוּב הַדַּעַת וּבְאַהֲבָה וּבְנַעֲם, וּבְפִרְטוּיֹת אֲתֶם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הִקְרָרִים, שֶׁאַתֶּם זֹכִים לִידַע מִרְבֵּי רַחֲמָן, רַבִּי אוֹהֵב כְּזֶה, עֲלֵיכֶם לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְאִזּוּ דִּיקָא תִּזְכּוּ לְהַרְגִּישׁ תָּמִיד אוֹרוֹ הַגָּנוּז, אָשֶׁר בְּאַמַּת עֲדִין נַעֲלָם וְנִסְתָּר הוּא מִכֵּל הָעוֹלָם, וְיִתְגַּלֶּה בְּכִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, אָשֶׁר יִגְלֶה וְיִפְרָסֵם לְמוֹדוֹ הַטּוֹב לְכֹל יִשְׂרָאֵל.

אָשֶׁר ד' תּקפּט בּנחל שמה

אָשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לִפְלֵ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעֲלִינוּ לְצִיְתוֹ, שְׁמָאד מָאד הִזְהִירָנוּ לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אָשֶׁר שָׁם דִּיקָא גְּנוּזִים וּמְסֻתָּרִים פְּנִי, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלְק א', סִימָן קצב). וְכֵן לְהִתְמַיֵּד בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", שְׁמָאד מָאד רָצָה שְׂיִהְיֶה אָצְלוֹנוּ תְּמִיד סִפְרָ זֶה, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְכָל אָדָם נִכְרָ בְּמִדּוֹתָיו — אֵילוּ מִדּוֹת יֵשׁ לוֹ, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מָאד מָאד לֹא לְהִיּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, פָּרָא אָדָם וְעוֹ פְּנִים, אָשֶׁר זֶה הַהַפּוּךְ לְגַמְרֵי מִדְּעַת רַבֵּנוּ ז"ל. וְאִם רוּאִים בְּנֵי-אָדָם כְּאֵלוֹ, צָרִיךְ לְכַרַח מֵהֶם, כְּאָשֶׁר בּוֹרְחִים מֵאֵשׁ לוֹהֵט, כִּי בּוֹדָאֵי גַם הוּא יִשְׂרָף, חֵס וְשְׁלוֹם. וְעִזּוֹת הוּא מִדָּה מְגַנָּה מָאד הַמְּרַחֵקָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּבּוֹשָׁה הִיא מִדָּה יִקְרָה מָאד מָאד, הַמְּקַרְבֶּת אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ יִתְבַּרֵךְ עָלָיו, כִּי זֶה סִימָן שֶׁהוּא מִתְבַּיֵּשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי מִרְגִּישׁ שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְאִפְלוּ בְּמָקוֹם וּבִכְרִידָה וּבִנְפִילָה שֶׁהוּא נִמְצָא, גַּם שָׁם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא, וְחוֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יֵאִיר עָלֵינוּ אוֹרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְנִנְזָפָה לִילָף בְּדַרְכֵי הַיְקָרוֹת וְעִצּוֹתָיו הַנוֹרָאוֹת, וְאִז טוֹב לָנוּ לְנִצַח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תּקפּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר אֲמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יֵאִיר לְנִצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמָאד מָאד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וּבִיּוֹתֵר אוֹדוֹת הַדְּכָאוֹן וְהַעֲצוּבוֹן וְכו', הֵלֵא סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל מְלֵאִים עִצּוֹת אֵיךְ לְהִנְצֵל מִזֶּה. וּבִיּוֹתֵר עָלֶיךָ לְהִזְהַר לֹא לִילָף בְּטַל, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זְמָה וְלִידֵי שְׁעִמוּם (שְׁגֵעוֹן), כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחוֹת נט:); וּבְכָלֵל, לֹא טוֹב הַדְּבָר שֶׁאֲתָה עוֹשָׂה,

שמו אָשֶׁר ד' תְּקַפֵּט בְּנִחַל

אָשֶׁר עִם כָּל בְּרִיָּה אַתָּה נִכְנָס בְּכּוֹפּוּחַיִם וְכוּ'. תִּאֲמִין לִי, חֲבַל עַל הַזְּמַן הִיָּקֵר, אָשֶׁר בְּשׁוּם מְמוֹן שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יְכוּלִים לְקַנּוּתוֹ. וְהַעֲקֵר עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַל-יְדֵי הַעֲצָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, הָאָדָם אִף פַּעַם אֵינוֹ לְבַד. וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו צְרִיךְ לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, אָשֶׁר בְּאַמֶּת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְשַׁעַר, כִּי הוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פּד); וְכָל דְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא צְנוּר הַמְּמַשִּׁיךְ עָלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם גְּלוּי שְׂכִינָה.

וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמֵה אַתָּה מְרַגֵּשׁ אֶת עֲצָמְךָ כָּל-כֶּף בּוֹדֵד וּמְדַכָּא וְעָצוּב וְכוּ', טוֹב לָךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מֵה שֶׁמַּעֲיֵק לָךְ, רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ וּלְהוֹצִיאוֹ מִפִּיךָ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזַּכְנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ כַח, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְסַדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ כַּט לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תַּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֵלֶק כַּח

פְּתַח דְּבַר ג

הַקְדָּמָה ה

ד' תֵּלָא יא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדֵּר בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ צֶפֶת, וְגָדַל עֲנָן הַשְּׁתַטְחוֹת עַל הַהָר הַטוֹב דָּשֵׁם בְּקִבְרֵי הַצְדִּיקִים, שֵׁשֶׁם הוּא מְקוֹם מְסַגֵּל, וַיִּבְאֵר מֵאֲמַר בְּסִפּוֹר יִצְיָרָה עַל-פִּי דְבָרֵי הַרְמֵ"ק הַקְדוֹשׁ, וַיִּבְהִירָם לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה עַל קֹטֵב תְּקוּן בְּרִית הַלְשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעוֹר שֶׁיִּחַדְּוּ יִהְיוּ דְבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים, עַל-יְדֵי זְהִירוֹת וּשְׁמִירָה יְתֵרָה, וַיִּזְרִיף בְּזֶה, וַיִּסְחַק עַל זֶה מְאֹד.

ד' תֵּלָב יד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת לְאַחַד מִתְלַמִּידֵי הַדֵּר בְּצֶפֶת, וַיַּעוֹרֵר לְהוֹוֹת מְגִדֵּל שֶׁל אוֹר לְכָל הַתּוֹשָׁבִים, וַיִּגְלֶה לוֹ בְּפִרְטוּיּוֹת שְׁלֵשָׁה דְבָרִים שֶׁצָּרִיף לְהַזְהִיר מֵהֶם בְּקִרְוֵב רְחוּקִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה נ"ט, וְהֵם: פְּגִ"ע — פִּיחֹד, גִּ'אָוָה, עִצְבוֹת, וַיְדַבֵּר מֵהַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ אַהו"ה, שֶׁהוּא שְׁמִירָה לְמִקְרָב רְחוּקִים, וַיְדַבֵּר צֶדֶק הַיֵּאֱרָף צָרִיף לְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל הַפּוֹרֵק עַל, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ד' תֵּלָג יז

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מִדַּת הַכְּנֻסַת אוֹרְחִים וּזְכוּת אֲמִירַת תְּהֵלִים.

ד' תֵּלֵד יח

יִסְחַק הַבְּנֵן שֶׁל בֵּית הָאָדָם, וַיִּבְהִיר שְׁעֲנָן הָאִישׁ וְאִשָּׁה הוּא סוֹד הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, כְּשִׁיּוֹדְעִים פְּנִימִיּוֹת הָעֲנִינִים, וַיִּגְלֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת נִפְלָא בְּעֲנָן זֶה, וַיַּעוֹרֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ וּשְׁמֻחָתוֹ.

ד' תֵּלֵה כ

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידֵי מִתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" חֲסִידֵי בְּרֶסֶלְב, תּוֹכוֹ רְצוּף הַתְּחַזְקוֹת נִפְלְאָה, אִיף לְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׁמֻחָה דְּקִדְשָׁה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנָן הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵעֲנָן אֲסוּר הוֹנֵאת גֵּר, וַיַּעוֹרֵר עַל בְּנֵי סְנִיפֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, כָּל אֶחָד בְּמִקְוֵם מְגוּרָיו לְכַשְׁיָנְשָׁא וַיִּצֵּא לְדַרְכוֹ.

ד' תלו כג

ישָׁבֵךְ חֲמָתוֹ שֶׁל הַנִּמְעָן עַל רַעַת הַמִּתְנַגְּדִים הַגּוֹרְמִים זְנוּעַת עוֹלָמִים
בְּמַחְלָקָתָם שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם (וַיִּגְלֶה פְּרָצוּפָם הָאֲמִתִּי וַגְּדֹל הַגְּחוּף שֶׁבְּכָל
מְחֹאוֹתֵיהֶם), וַיֶּאֱרִיךְ לְתֹאֵר מַעֲלַת מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת הַנּוֹשְׁגָבָה, עַל-יְדֵי
צְטוּטִים מְסַפְּרֵי רֵאשׁוּנִים, וְהַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה לְדַבֵּק בְּדַרְךְ זוֹ שֶׁל זְהִירוֹת
מִכַּעַס וְעֲצָבִים.

ד' תלו כו

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מַמְעֲלַת הַזּוֹכָה לַעֲשׂוֹת כָּל־י נִפְלְאָה לְהַסְתֵּר בְּצֶל כְּנָפוֹי
יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי הַכֶּתֶ"ב שֶׁל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, שֶׁמִּתְדַּשֵּׁם וְכוֹתְבָם
בְּיָדוֹ דִּיקָא, וַיִּבְאֵר עֲנִין זֶה, וַיִּגְלֶה גְּדֹל הַתְּקוּן שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי-זֶה,
וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲמִירַת תְּקוּן הַכָּלְלִי בְּקַבִּיעוֹת.

ד' תלו כח

מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָלְלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וְבוֹ יְדַבֵּר
נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מַמְעֲלַת הַזּוֹכָה לְשׁוֹם אֶל לְבוֹ זְכוֹרֵן הַיּוֹם הַאֲחֵרוֹן וְכוּ',
וַיִּבְהִיר עֲנִין יְשִׁיבְתָנוּ שְׂאִינָה יְשִׁיבָה רְגִילָה וְכוּ', אֲלֹא מַעוֹט הַמַּחְזִיק
הַמְרַבָּה, וְכָל אֶחָד מִתְעַלֶּה בָּהּ כָּפִי שֶׁרָשׁוּ וְטָבְעוּ וְכוּ', וַיַּחֲזֵק עַל זֶה
מְאֹד.

ד' תלט ל

יַחֲזִק בְּעֲנִין שְׁלוֹם-בֵּית, בְּאֲשֶׁר כְּשִׁישְׁנוּ — הָאִשָּׁה מְסִיעַת לְבַעֲלָהּ בְּכָל
עֲנִינִים.

ד' תמ לב

יַחֲזִק עַל רְבוּי תְּפִלָּה לְבֵן זָכָר וְכוּ', וּלְפָרְנֶסָה בְּשִׁפְעָה, וַיִּבְהִיר שְׂאִין
עוֹזְבִים מִקּוֹם עֲבוּדָה כֹּל עוֹד לֹא מוֹצֵאִים אַחֵר.

ד' תמא לג

יֵאֲמֵץ עַל גְּדֹל הָעֲנִין לְהַקִּים תְּלַמִּידִים וְלִלְמַד עִמָּהֶם תוֹרָה, וַיִּיעֵץ לְבַחֲוֹר
בֶּן־ק שֶׁהוּא מְבַגֵּר לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה, וְלַעֲסֵק לְפָרְנֶסָה רַק בַּעַת
הַפְּנְאִי, אֲבָל אֲבָרֵךְ שֶׁבָּנָה בֵּית, עֲלִיו מִנַּח חוֹב גְּדוֹל יוֹתֵר לְפָרְנֶסָת בְּנֵי
בֵּיתוֹ, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

ד' תמב לה

יַחֲזִק אִשָּׁה שְׂתֵּהִיָּה לַעֲזֹר לְבַעֲלָהּ, אֲשֶׁר חִשְׁקָה נִפְשׁוֹ בַּתוֹרָה, וְכֵן עֲמַל
קִשׁוֹת לְפָרְנֶסָה, וְהַשְׁמָחוֹ וְהַתְּעוֹדָדוֹ וְהַתְּכַבְּדוֹ, וְאִזּוֹ יִזְכּוּ לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה
בְּבֵיתָם.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

שמת

ד' תמג לו

מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש" חסידי ברוסלב, בו יעוררם נמרצות לילך בדרך רבנו ז"ל בלי שום תרוצים וטענות, רק כשם שכל ישיבה דורשת ציוות מחלט אל ראש הישיבה וכו', ויגלה ענני השיחות שלו עם התלמידים, ויחזק על קדשת הדבור ונצולו בטרה, ויעורר מאד על למוד שלחן ערוך פרצון רבנו ז"ל, והתחזקות במדת השמחה, והפצת ספרי רבנו ז"ל, ועסק התורה בכל מבואותיה, ויחזק מאד לילך בדרך רבנו ז"ל, ולכנות בתים וחדרות רוחניים לעלמא דאתי.

ד' תמד מא

יחזק מאד בדבורים לזהטים כגחלי אש בחור אחד שנפל לתוך פח יקוש במצודת העוונות, והוא נרדף בעיני עצמו וכו', וסובל מאד עד בלי שעור, ויעוררו לקחת את עצמו בידו, ולעסק בעבודת הקדש של התבודדות ושמחה פנימית וחיצונית, ויזהירו לציתו דיקא בענין של למוד בדרך גרסא על-פל-פנים בתחלה, עד שתתישב דעתו, מבלי להתבונן על תגובות אחרים וכו', ויחזקו מאד בדרך זו, שהיא הצלת נפשות ממש.

ד' תמה מו

יחזק מאד לקיים כל סעיפי וסימני השלחן ערוך כפשטם, בלי להתחכם, ויעורר על קיום מצות סעדת מלנה מלכה במוצאי שבת-קדש, ויגלה מעלתה וסגלתה וענש המבטלה וזכות המקימה בכל שבוע.

ד' תמו מח

ידבר מזכות המדבר עם אחרים מיראת שמים, ועל-ידי-זה מקרבם אלי ויתברך שמו ואל הצדיק, שהוא מתנה לכל ישראל, ויבאר שאסור לרשם על ספרי רבנו ז"ל: "כל הנכיות שמורות", כי הם נכסי הצדיק.

ד' תמז מט

ירחיק את מחשבות ההכל של יאוש ושקיעה בתהומות הפצב הבלתי רצוי העובר על האדם, ויחזק ויאמץ להרגיל את עצמו לדבר הרבה עמו ויתברך, שכל זה הוא הצלחה נצחית, וירחיק מאד מן הדאגה המכלה את הגוף, ויחזק על מדת השמחה.

ד' תמח נא

יגלה שבין אנשי שלומנו האמתיים אין שום מחלקת, וכל מה שנוראה הוא מחמת אלו שענינם הוא בצע כסף וכו'.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

ד' תמט נב
 ידבר מענין מדרגת עשית תשובה על תשובתו הראשונה.

ד' תנ נג
 מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש" חסידי ברסלב, תוכו רצוף אהבה, ודבורים נוראים ונפלאים מענין קדשת שבעת גרות המנוחה הטוהרה בדרך עבודת האדם וטהרת השלחן וקדשת האכילה ובריחה מתאוות ממון ומדת התנפה, וכאר אגב אורחא מקראי קדש בפרשת תרומה. ויקשרם באפן נפלא בקשר עליון דאורייתא נעים ונחמד עד מאד.

ד' תנא נו
 מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש", ובו ידבר נפלאות ממצלת השיבה של רבנו ו"ל, שלומד עם תלמידיו אמונה, שצריך לחפש היאך אוחזים במדה זו, ויצריך להבהיר איך כל התורה וכל המצוות הם גלוי האמונה הקדושה, וידבר מהתבודדות על קטב הנ"ל, ויזכיר סודה של השתטחות על קברי הצדיקים, על-ידי קשור המחשבה למקום גניזתם הקדוש, ויזרו להכניס בדעתו ישוב הדעת וצמצום, ויתאר דמותו של אחד מאנשי שלומנו האמתיים, ויעורר מאד על למוד ועסק התורה הקדושה.

ד' תנב סא
 יגלה, שלכל בר ישראל (אף הרחוקים ביותר), יש שרש באמונה הקדושה, ויעורר לעסק בקרוב רחוקים ובנית "היכל-הקדש" בלי הבט על מונע ומעכב, ויגנה מדת התנפה וכו'.

ד' תנג סב
 יזכיר האדם לישוב דעתו תמיד במה שעושה, ועל-ידי-זה לא יבוא לידי מחלקת.

ד' תנד סג
 יבאר באורים נפלאים באור קדש ובהיר מאד על שתי ההנהגות הפלליות שהזהירנו רבנו ו"ל: שלחן ערוף והתבודדות, ויסביר היטב היאך כל זה משתלב באפן נורא ונפלא עם הרבה ענינים הגלויים אליו, וכאר ענין עצשה ונשמע', וענין האמונה הקדושה, ויבקי ברצוא ויבקי בשוב, ויעורר מאד מאד.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנא

ד' תנה סח
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַכְּנֶסֶת אֹרְחִים, וַיִּבְאֵר שְׁמֵצוּהָ זֹו מִסְגָּלַת לְבָנִים.

ד' תנו סט
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַהִתְבּוֹדוֹת עַל-יְדֵי מַדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת וְכוּ',
וַיּוֹכִיחַ לְצֵאת מִהַחֲכָמוֹת שְׁמִבִּיאוֹת קִשְׁיוֹת שֶׁל הַבַּל, וַיֹּאמֶץ לְעֶסֶק
בַּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, וַיְדַבֵּר מִמַּדַּת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, הַיֵּאָדָּן
הָיוּ חֲזָקִים בְּמַדַּת הַתְּמִימוֹת, וְאֵיךְ רַבִּי נִשְׁקָע קָבַל אֹרְחִים וְכוּ', וַיִּזְרוּ
לְבָרַח מִלְּצִים הַחוֹלְקִים עַל הַפְּשָׁרִים.

ד' תנוז עב
יִסְפָּר סְפוּר מְרַבְּנוּ ו"ל, אֵיךְ חֲזַק אֶת עֲצָמוֹ אַחַר מָה שְׁאַרְעֵ לוֹ סְמוּדָּן
לְצִיּוֹן הָרַב הַקְּדוֹשׁ בְּעַל "סְמִיכַת חֲכָמִים", וַיִּבְאֵר גְּדֹל הַטְּעוֹת שֶׁל
הַחֲשִׁיבָה הַמִּתְנַגֶּדֶת לְדָרְךָ שֶׁל חֲזוֹק שְׁמִכְנִים בְּעוֹלָם, וַיִּתְאַר מָה עוֹבֵר
בְּעַתִּים הַלְלוּ עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּסְפָּר מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ מִהַדּוֹרוֹת
הַקּוֹדְמִים, אֵיךְ ר' לוי יִצְחָק ו"ל, שֶׁהִסְתּוֹכַב בִּיגִיחָם, סִפֵּר עַל אֶחָד מֵהֶם,
וְגִדֹל הַפְּלָגַת מַעַלְתוֹ וְכוּ', וְאֵיךְ הַתְּבּוֹדָד עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם
אֵךְ טוֹב וְכוּ', וַיִּסְפָּר מִפְּלִיאָתוֹ עַל הַדּוֹחֲקִים סְבִיבוֹ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל,
וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת וּמַעֲשֵׂה מֶרֶץ אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל עַל
זֶה, וּמַעֲנֵן זְכִירַת הַנְּסִים שְׁעוֹשֵׂה עֲמָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ד' תנח עח
יְדַבֵּר מִשְׁלֶשֶׁת הָעֵקָרִים בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב וּמִמַּעַלְת הַלּוֹמֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
ו"ל.

ד' תנט עט
יִקְרָא בְּקוֹל נְעִים בְּדַבּוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים לְכָל־לַיּוֹת תִּלְמִידוֹ בְּמַתִּיבְתָא
"הַיִּכַּל הַקְּדוֹשׁ" עַל רוּם מַעַלְת יְמֵי הַפּוֹרִים הַקְּדוֹשִׁים, וַיַּעוֹרְרֵם עַל הַכְּנָה
דְּרַבָּה לַיּוֹם גְּדוֹל זֶה בְּכַמָּה מִישׁוּרִים, וַיֹּאדְרֵם מֵאֵד לְגִלוֹת וּלְבָאֵר סוּד
הַפּוֹרִים וְעֲנִינוּ וּמַהוֹתוֹ וְהַעֲבֹדָה הַנְּצַרְכָּת לְמַעֲשֵׂה, וַיִּבְאֵר עֲנֵן קִלְפַת
עֲמָלָק שְׁרוּצָה לְהַכְנִים שְׁמַת מִשָּׂה, וְעֲנֵן הַכְּנַעַתָּה הוּא עַל-יְדֵי סוּד
הַהִתְחַדְּשׁוֹת וְהַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה וְלַמּוֹד מִשְׁנֵה וְכוּ', וַיְגַלֶּה אֲמַתַּת
עֲבֹדַת ה' כְּשֶׁהִיא בְּלֵי דְבָרִים נְרִים וּמוֹנְרִים וְכוּ', וַיִּזְהִיר לְתִלְמִידוֹ בְּיַצֵּד
לְהַתְּנַהֵג, וְהַיֵּאָדָּן לְהַעֲשׂוֹת עֵץ פְּרִי עוֹשֵׂה פְּרִי, שְׁגַם זֶה סוּד עֲנֵן פּוֹרִים
וְכוּ', וַיֹּאדְרֵם לְדַבֵּר מֵעֲנֵן "שְׁגַעוֹן", מֵהִיכָן הוּא נִמְשָׁךְ, וְכִיֵּצֵד גְּדַבֵּק
בְּאָדָם, וּמֵהִי הַדְּרָךְ לְפָרֵשׁ מִדְּרָכִים שְׁכָאֵלוּ.

ד' תס צא

מכתב לכלליות תלמידי, ידבר נוראות נפלאות מהארמון הנהדר שבונה זה שעושה עקר דירתו בעולם היראה, שהיא מדת המשפט העצמי — התבודדות; ויחזק מאד מאד על זה.

ד' תסא צג

ידבר מענין פתיבת והדפסת הספר "אשר בנחל", ויעורר את הזוכה לסדרו עם מפתחות וכו', וידבר ממעלת הצדקה להדפסה זו, ומענין הספרים הכלליים שמחבר, ובפרטיות הספר הנפלא "ארוך אפים", שנדפס בהמון מהדורות והוא יסודי מאד.

ד' תסב צה

ידבר מעבודת הימים שלאחר השבת ועבודת הימים שלפני השבת, על-פי דברי רבנו האר"י ז"ל, וידבר מהמשכת קדשת שבת-קדש על כל ימות השבוע, ויגלה מעלת המכניס את עצמו לתוך רזי התורה.

ד' תסג צז

יעורר מאד למעט בדבור, שזה מביא הצלחה גדולה, ויזהיר מתנפה לאדם, ויכריח מהנהגות משונות ומפצס.

ד' תסד צח

ידבר מיקרת הדבורים שזוכה לדבר בסעדות השבת ומרבוים, ויגלה פסופיו לבוא לגור בארץ הקדש, וידבר ממעלת מדת השתיקה, ויאריך לחזק בענין הנורא של יחוד שמות הקדש ומעלת ענין זה, ואיך שזה הורג את החיצונים וכו', וירחיק מפצס, ויעורר על שלום-בית והתמדה בכל חלקי התורה הקדושה.

ד' תסה ק

יחזק מאד בת ישראל על נפלאות מדת השמחה, שהיא ההצלחה בחיים, ויעוררה להמשיך השמחה אצלה בבית.

ד' תסו קא

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו, תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", חסידי ברסלב, תוכו רצוף אזהרות נפלאות במעלת מדת הנקיות בגשמיות וברוחניות בכל התחומים, ובפרט באלו שהם ראשי תבות אש"ה: א'כילה, ש'נה, ה'ליכה, וכן נקיות המחשבה וכו', וידבר מענין מ'חשבה דבור ומ'עשה בנקיות וטהרה, ומקדשת שבת-קדש, שאז מקדשים המחשבה, דבור ומעשה, ויזכיר דברי האר"י ז"ל מההכנות

תָּכֵן הָעֲנִינִים

הַפְּרָטִיּוֹת שְׁעוֹשִׁין בְּהִימִים הַקּוֹדְמִין לְשֶׁבֶת-קֹדֶשׁ, וּמַעֲנִין "הַמְּשַׁכֵּת קִדְשָׁת שֶׁבֶת לִימֵי הַחַל", וַיִּסְפֹּר עֲבֹדָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיְדַבֵּר מִכְּתִיבַת הַדְּבוּרִים הָאֵלוּ שֶׁנִּדְבְּרוּ בְּהִיכַל קֹדֶשְׁנוּ, וַיְגַלֶּה מָה זֹכִים הָאֲנָשִׁים הַגְּבוּהִים לְהִרְגִישׁ בְּשֶׁבֶת, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין אֲסַפֵּת מְעוֹת לְצִדְקָה בְּיָמִים מְסִימִים וְהַתְחַזְּקוֹת יָתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה בְּיָמִים אַחֲרִים וְכוּ', וַיְבָאֵר מִשְׁנֵה בְּסֵפֶר יְצִירָה, מְסוּד הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת הַגְּחִלְקוֹת לְשִׁמִּים, וַיִּקְשֹׁר הַכֹּל לְעֲנִין שֶׁבֶת, וּמַעֲנִין בְּרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֵר וְתַקּוּנִים לְמַעֲשֵׂה וְכוּ', וַיַּעֲוֹרר בְּפְרָטִיּוֹת כִּיִּצַד מַעֲבִירִין כָּל הַשְּׁבוּעַ בְּאַפֵּן שֶׁיְהִיָּה הַכְּנָה לְשֶׁבֶת.

ד' תסז קי
יְחִזֵּק עַל מְעוֹט הַפְּרָנְסָה וּשְׁקִיעָה בִּיגוֹן הָעֲנִיּוֹת, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי לְפִי מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם שֶׁגּוֹרְמֶת הַכֹּל, וַיַּעֲוֹרר עַל קִדְשָׁת הַמַּחְשָׁבָה, שֶׁמִּמְשִׁיכָה שְׁפַע פְּרָנְסָה.

ד' תסח קיא
יְדַבֵּר מִגְּדֹל מַעֲלַת הַהִבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל לְמִי שֶׁיָּבוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וַיִּתֵּן שֵׁם פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וַיֹּאמֶר הָעֵשֶׂרָה מִזְּמוּרֵי תְהִלִּים, שֶׁיּוֹצִיאוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְכֵן מַעֲלַת הַבָּאֵת יֵלֵד קֶדֶם גִּיל שֶׁבַע לְצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַצַּדִּיק שֶׁפּוֹקֵד עֲקָרוֹת.

ד' תסט קיד
יְחִזֵּק עַל עֲנִין שְׁלוֹם-בֵּית.

ד' תע קטו
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת לַמּוּד הַשִּׁיחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וּבִפְרָט לְבַעַל הַשְּׁוֹבָה, וְכֵן לַמּוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", וַיְבַהֵיר שְׁעָרֵי רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל — לְקָרֵב אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל בּוֹרְאָם, וְעַל זֶה צְרִיכִים מִדַּת אֲהָבָה — לְאַהֵב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

ד' תעא קטז
יְבַהֵיר שֶׁהֵם שְׁנֵי עֲנִינִים נִפְרָדִים: גְּמִירַת סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּכֹל יוֹם, וְאַמִּירַת 'תַּקּוּן הַכְּלָלִי' כָּל יוֹם, וְחִשְׁבּוֹת שְׁנִיָּהֶם רַבָּה, וַיְבָאֵר בְּעֲנִין זֶה הַסְּפּוּר עַל ר' שְׁמוּאֵל הַלֵּר ז"ל.

ד' תעב קיז
יְבַהֵיר מֵהוּת וְאַיְכוּת הַקּוּנְטְרָסִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁזָּכָה לְחַבְּרָם, אֲשֶׁר הֵם תַּמְצִית הַ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" בְּשִׁפְהָ קָלָה לְהַמּוֹן עִם, שֶׁיּוּכְלוּ לְהַבִּין אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמִטְרַתֶּם לְקָרֵב אֶת כָּלֶם אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הַרוֹצֵה לְקָרֵב אֶת

תִּכְן הָעֲנִינִים

כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלְת למוֹד הַזֶּה וְכִיצַד
זוֹכִים לְקַדְּשֵׁת הַמִּחְשָׁבָה, וּבְמִקּוֹם שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב — שֶׁם כָּל הָאָדָם.

ד' תעג קכ

יִחְזַק מְאֹד מִי שֶׁנֶּפֶל לְתֵהוֹם הַחֶטָּא, שְׂיִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנַת הַקְּדוּשָׁה,
וַיִּדַע שֶׁעָקֵר עֲבוּדָתוֹ כַּעַת — לְגִלּוֹת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ? תִּבְרָךְ דּוֹקָא מִתּוֹךְ
הַחֲשֵׁף הַזֶּה, וַיִּבְאֵר עַל-פִּי מֵאֲמֵר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְכַרְכָּה, בְּכַרְכוֹת וְכוּ',
וַיִּחְזַק עַל טְבִילַת מְקוּהָ שְׂמוּעֵלַת לְמַצָּב כְּנָה.

ד' תעד קכא

יִדְבֵּר מִמַּהוּת עֲנִין בְּנִין "הַיִּכְל-הַקְּדוּשׁ" שְׂבוּנִים בְּכָל מְקוֹם, וְסוּד עֲנִינוּ
שֶׁהוּא אֲמוּנָה פְּשוּטָה וְדַבְּקוֹת גְּפִלְאָה בּוֹ? תִּבְרָךְ, וַיִּזְהִיר לְשֹׁמֵר עַל
הַבְּרִיאוֹת וְלִכְרַח מַעְבֻּדוֹת קָשׁוֹת, וַיַּעֲוֵר לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְשֻׁנוֹת, תְּהִלִּים
וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' תעה קכג

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדוּשׁ", בְּיוֹמָא
דְּהַלּוּלָא שֶׁל רַבְּנוּ אֱלִימֶלֶךְ מְלִיץ-עֲנָסֶק זי"ע, תּוֹכּוּ רְצוּף אַהֲבַת ה', לְזַרוּ
הַדְּבָקוֹת בּוֹ? תִּבְרָךְ תְּכַף בְּקוֹמוֹ מְשֻׁנָּתוֹ, וַיִּאֲרִיף לְעוֹרֵר עַל-פִּי זֶה, שֶׁכָּל
הַיּוֹם הוֹלֵךְ לְפִי הַהִתְחַלָּה, וַיִּבְאֵר כִּיצַד קָם הָאִישׁ הַפֶּשֶׁר וְכוּ', וַיִּדְבֵּר
מִמַּעַלְתוֹ הַנוֹרָאָה שֶׁל הַצְּדִיק הַנִּי"ל, וּמַדְּבָקוֹת כָּל הַחֲסִידִים אֵלָיו, וְגַם
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיִּקְרִים, וַיִּסְפֵּר עֲבוּדוֹת עַל-פִּי זֶה, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִינוּ, שֶׁהִיָּה
מְסִירוֹת גִּפְשׁ, וַיַּעֲוֵר לְעֲבוּדַת ה' עַל-פִּי זֶה, לְהִתְחַיל כֶּף אֶת הַיּוֹם
(וַיִּבְאֵר בְּפֶרֶטִיּוֹת), וַיִּגְלֶה מַעַלְת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁגַּם בְּדוֹרֵנוּ יֵשׁ מֵהֶם
צְדִיקִים נוֹרָאִים וְכוּ', וְרֵאוּ לִידַע שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁמְזַכֵּר צְדִיק בְּ"נַעַם
אֱלִימֶלֶךְ", זֶה סוֹכֵב עַל כָּל אֶחָד שֶׁצְּרִיף לְשִׂאֵף לְזָכוֹת לְזֶה, וַיִּחְזַק מְאֹד.

ד' תעו קכז

יִחְזַק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת
הַסְּבָלָנוֹת וְשִׂמְרָה מִפַּעַס, וַיִּגְלֶה כִּיצַד זוֹכִים לְזֶה.

ד' תעז קכח

יִרְפָּא לֵב שְׂבוּר שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִבְּעֵלָהּ, וַיּוֹרָה לָהּ לְחֹזֵר אֵלָיו
בְּנִשְׂוֹאֵין שְׁנָיִים, וַיִּחְזַקָּה בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְשִׂמְחָה
וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִחְיוּ חַיִּים טוֹבִים.

ד' תעח קכט

יִחְזַק אֶת הַבְּעַל שֶׁהִתְגַּרְשׁ, שְׂיִחְזֹר לְאִשְׁתּוֹ הַחֲפָצָה בְּשְׁלוֹם עִמוֹ, וַיּוֹרָהוּ

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנה

דָּרַךְ הַיָּאֵף לְבָנוֹת אֶת הַהִרְיוֹת, וְלִהְתַּחֵיל חַיִּים חֲדָשִׁים וּמְתַקְנִים.

ד' תעט קלב

יְעוֹרֵר בְּאֲרִיכוֹת בַּחוּר צָעִיר הַחֶפֶץ בְּהִתְכַּתְּבוֹת עִמוֹ, שְׂיִזְנַח אֶת דָּרְךָ הַלִּיצְנוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהִיא קֶלְפָה נוֹרְאָה, וַיֵּאָרֶיף לְדַבֵּר עִמוֹ מִמֵּדַת הָאֲמַת הַזֹּכָה וְהַצְלוּלָה, שֶׁהִיא הַפֶּךָ מֵדַת הַלִּיצְנוֹת, וַיְדַבֵּר מִנוֹרְאוֹת מְדַרְגָּתוֹ שֶׁל הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ בְּעַל "נַעַם אֱלִימֶלֶךְ" זי"ע, שֶׁהִיָּתָה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ וְתִשׁוּבָה נוֹרְאָה פְּדוּעַ, וְגִדְלֵי הַשְּׁפָלוֹת וְהַעֲנָנָה שְׁלוֹ, וַיִּסְפֹּר עֲבָדוֹת מְמִנּוּ וְכוּ', וְכֵן מַעֲשֵׂה מִמּוֹהַרְנִ"ת ז"ל וְדַבּוּר ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, וְשִׁיחַת הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ מְקוֹרֵיץ זי"ע, וְסִפּוֹר נוֹרָא מְשַׁפְּלוֹת הַצְּדִיקִים מְהַרְבֵּה הַקְדוּשׁ ר' דָּוִד מְלַעֲלוֹב זי"ע, וַיְעוֹרֵר לְהִזְהָר בְּכַבּוּדָם שֶׁל צְדִיקֵי אָמֶת.

ד' תפ קלז

יְדַבֵּר מִפֶּה שְׂאִיץ עוֹלָם הִזָּה כָּלֵל כְּדַבּוּרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וַיַּחֲזֹק עַל-פִּי זֶה יְסוּד "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁלֹּא לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר הַצַּעַר, וַיִּבְאֵר שֶׁעַל-יְדֵי הַחֶטָּא, הָאָדָם מְאָבֵד חֻקְמָתוֹ, שְׂאוֹתָהּ מְקַבֵּל עַל-יְדֵי הַצְּדִיק. וַיְעוֹרֵר עַל לַמּוֹד "לְקוֹטֵי-מוֹהַרְנִ"ן" וּמַעֲלָתוֹ, וַיִּרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו תְּבַרְךָ.

ד' תפא קלח

יִרְעִיף טְלָלֵי תַחֲיָה וְנַחוּמִים כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָהּ וְרַצּוּצָה מֵעַל הַהִרְפָּתָקָאוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה, הַמְמַשְׁיכוֹת אוֹתוֹ אֶל הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ מַעֲצָמוֹ וּמַזוּלָתוֹ, וַיִּרְאֶה לוֹ כִּי־צַד הוּא יָכוֹל לְחַיּוֹת חַיִּים עַרְבִים וּמְתַקִּים בְּדַבְּקוֹת נוֹרְאָה וְנִפְלְאוֹה בּוֹ תְּבַרְךָ.

ד' תפב קמב

יִוְרָה דָּרַךְ כִּי־צַד לְהִנְהִיג תְּפִלָּתוֹ לְפָנֵי אֵב הַרְחֻמָּן, שֶׁתְּהִיָּה בְּכוּנָה עֲצוּמָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא, לֹא לְעֵיץ בְּסִפּוֹר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְכוּ', אֲלֵא לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹתֵיּוֹת הַתְּפִלָּה בְּכוּנָת הַלֵּב וּבְקִשׁוֹר הַמַּחַ לְפָנֵה וְכוּ', וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂה מְרַבְּנוּ ז"ל, אֵיךְ הִדְרִיף אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעַבּוּדַת הַתְּפִלָּה, וַיְעוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

ד' תפג קמד

יִוְרָה דָּרַךְ לְאֵלוֹ שֶׁמִּתְעַסְקִים בְּשְׁלוֹם-בֵּית, שְׂאִסּוֹר שְׂיִהְיָה מְעַרְבֵּב עִם אִיזוֹ נְגִיעָה, וַיִּזְרֹז לְשִׁמּוֹר קָדָם עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ הַפְּרָטִי.

ד' תפד קמו

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּמַעֲלַת הַזֹּכָה לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וַיַּעֲתִיק קִטְעַ מִדְּהִים מְהַקְדַּמַּת פְּרוּשׁ הַמְשֻׁנְיוֹת "עֲצֵי עֶדֶן", שֶׁסּוֹכְבֵי עַל עֲנַן חֲדוּשֵׁי

תוֹרָה אֵיךְ וּמָה וּמִי, וַיַּעֲוֹר עַל זֶה לְעַבְדָּהּ וּלְמַעֲשָׂהּ, וַיִּגְלֶה שְׂוָהוּ עֲנִינֵי בִּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" וְכוּ'.

ד' תפה קמט

יַעֲוֹר בְּאַרְיֵכוֹת נִפְלְאָה עַל מַדַּת הַשְּׁלוֹם דִּקְדוּשָׁה, לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת וּפְעֻלוֹת שֶׁל נִצְחוֹן, שֶׁלֹּא תִהְיֶה מֵהֶם שׁוֹם תּוֹעֵלַת, וַיִּחַזַּק עַל דְּרָף שֶׁל הַתְּבוּנָנוֹת לִפְנֵי כָּל עֲשִׂיָּה וּבְרִיחָהּ מִכָּל רֵיב וּמְדוּן.

ד' תפו קנב

יִגְלֶה בְּלִשׁוֹן נְעִימָה וּמְחַקָּה, מְלִיצָה נֶאֱדָרָה וְנִשְׁגָּבָה מֵהוֹת בֵּית מִדְרָשְׁנוּ, שְׁוֹתֵגְלָה בּוֹ אֹר הַשְּׂכִינָה, וְהַנְּסִיוֹנוֹת מוֹנְעִים מִלְּטַעַם הַטּוֹב הַנִּפְלָא הַזֶּה, עַל-יָדֵי מִשָּׁל מַחֲק וְנַעֲמִים מְאֹד, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַשִּׁיגוֹ.

ד' תפז קנו

יְדַבֵּר חֲזוֹק בְּעִנִּין מְצִיאת הַזּוּוּג, שְׁאֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַמַּתְעַסֵּק בְּחַפּוּשׁ שְׂדוּף בְּעַבּוּר זוּלְתוֹ.

ד' תפח קנז

יְדַבֵּר מֵעִנִּין הַפְּצַת הַסֵּפֶר "אֶרֶץ אֲפִים" שֶׁיֵּצֵא אֹז בְּמַהְדוּרָה מִחֲדוּשָׁת וּמִגְּנֻזָּת, וַיִּשְׁבַּח עֲנִין נִקְדוּת לְאוֹתִיּוֹת סֵפֶר זֶה בַּפֶּרֶט, וַיַּעֲוֹר עַל הַפְּצָתוֹ.

ד' תפט קנז

יַעֲוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַסִּדְרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד פֶּרָגוֹם, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַמַּצָּוָה הַזֶּה וּמִמָּה נִצַּל, וְלָמָּה זּוֹכִים עַל יָדָהּ, וַיִּחַזַּק לְהַתְחִיל לְקִימָהּ מִתְחִלַּת הַשְּׁבוּעָה.

ד' תצ קנט

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמָּה שְׁנֹדְבַר בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּשִׁבְת עַל-פִּי הַתּוֹרָה זִיע"ה — רְאֵשֵׁי תְבוֹת זֵה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה', וַיִּבְאֲרוּ בְּאִפְן נִפְלָא עַל קֵטֵב עֲבוּדוֹת וְעֲשִׂיוֹת דִּקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם דִּיקָא, וְלִידַע שֶׁהַכֹּל הַצְּלָחָה נִצְחִית וְהַמְשָׁכַת קִדְשַׁת שְׁבַת לְשִׁשַׁת יְמֵי הַחֹל, וַיּוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שְׁעוֹסֵק בְּסוּגוֹפִים, שְׂאִין זֶה דַּעַת רַבְּנֵי ז"ל כָּלֵל וְכָלֵל.

ד' תצא קסא

יִחַזַּק אַחַד שְׁסוּבֵל בְּחַנוּף בְּנוּ, וַיּוֹרְהוּ שְׁלֹא לְהַתְנַהֵג בְּדְרָף שֶׁל הַכְּאוֹת עִמוֹ, וְלִידַע שֶׁעֲמַל הַבְּנִים דּוֹרֵשׁ שִׁמַּת לֵב, וְאִין לְהַקְשׁוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ לָמָּה מִגִּיעַ לִי וְכוּ'.

תִּכְן הָעֲנִינִים

שנו

ד' תצב קסב

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, בּוֹ יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת בְּבִאוֹר הַפְּסוּקִים:
"וַנִּתְּנוּ בְּגִי אֶהְרֵן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ", מַעֲנֵן אֵשׁ שִׁירָדָת מִן הַשָּׁמַיִם,
וְאֶף־עַל־פִּי־כֶן מִצְוָה לְהִבְיֵא מִן הַהֲדִיוֹט, עַל־פִּי הַגְּלוּיִים שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּר יוֹחָאִי וְהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ וְהָאֲר"י ו"ל וְרַבֵּנוּ ו"ל, שְׁצַרִּיף לְעֵסֶק
בְּהֵם — סוּד אֲתַעְרוּתָא דְלַעִילָא וְאֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא, וַיַּעוֹרֵר עַל זֶה
מְאֹד.

ד' תצג קסה

יְדַבֵּר בְּעֵינֵי הַמִּכְתָּבִים שֶׁכְּתַב וְנִדְפְּסוּ "בְּאֲשֶׁר בְּנַח"ל", שֶׁהֵם כְּצוּאָה
שֶׁנִּכְתְּבָה לְדוֹרוֹת, וּבְכָל מִכְתָּב הוּא מְכוּן לְכָל־לִיּוֹת, וַיְגַלֶּה פְּרָצוּפִים שֶׁל
הַזְקַנִּי ע"ה שֶׁחֲלָקוּ עָלָיו, וּכְפִי שֶׁהִתְבַּטָּא בְּאֲזֵנוּ ר' לִוִי יִצְחָק ו"ל, וַיִּזְכִּיר
עוֹד מַה שֶׁאָמַר לוֹ הַנ"ל, וַיִּסְפֹּר מֵהַדוֹר הַדָּשׁ בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים אֲמִתִּיִּים
שֶׁזָּכָה לְהִקָּיֵם, וַיְגַלֶּה נוֹרָאוֹת מִחֻלְשָׁתוֹ שֶׁמְרַגֵּישׁ בְּעִבוּר הַמַּחֲלָקָת הַזֹּה,
שֶׁהִיְתָה בְּפִרוּשׁ שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם.

ד' תצד קסט

וַיַּעוֹרֵר עַל לְקוּט כָּל הַמִּכְתָּבִים הַמְדַבְּרִים מִתְקוֹן הַבְּרִית לְכַרְף אֶחָד
מִיָּחָד, וַיְבַאֵר מַה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁאֲסוּר לְשַׁמֵּעַ דְּבוּרִים הַיְכוּלִים
לְדַרְדֵּר הָאָדָם מִפֶּה שְׂאִינֵנוּ הַגּוֹן, וַיִּבְהִיר כִּי־צַד יוֹדְעִים מִי כֵן וּמִי לֹא,
וַיְגַלֶּה שֶׁאֵם קְשׁוּרִים עִם הַשְּׁלַחֵן עָרוּף, זֶה סִימָן שֶׁבָּאִים מִצַּד הַטּוֹב,
וְלַהֲפֹךְ — לַהֲפֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם.

ד' תצה קע

וַיַּעוֹרֵר מְאֹד עַל זְהִירוֹת בְּשִׁמִּירַת הַבְּרִיאוֹת: אֲכִילָה וְשִׁנָּה וְתִקּוּן הַגּוּף
הַקּוֹדֵם לְתִקּוּן הַנַּפֶּשׁ, וַיִּזְהִיר לְרַחֵק אֶת עֲצָמוֹ מִסְּגוּפִים, וַיְגַלֶּה עַקֵּר
הָעֵבוּדָה, שֶׁהִיא עַל־יְדֵי אֲמוּנָה וְאִמָּת, בְּחִינַת: אֵי־הִיא מִת', וַיְגַלֶּה מַעֲלַת
הַזּוֹכָה לְדַבֵּק בְּדַרְךְ נִפְלְאָה זֶה.

ד' תצו קעב

וַיְגַלֶּה, שֶׁעַקֵּר הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךְ מִתְבַּטָּאת כְּשֶׁאֵין אֲכַפֵּת לוֹ מִתְּגוּבַת
הָאֲחָרִים עָלָיו, אֲלֵא הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ בְּעִבוּדַת אֱלֹקִים.

ד' תצז קעג

וַיְגַלֶּה שֶׁאֵין עֲצָה אֲחֵרַת כְּנֶגֶד כָּל הַנְּסִיווֹת וְכו', כִּי אִם לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרְךְ, וְלַחֲזֹק אֶת עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ וְלֹא לְכַעַס עַל אֶף בְּרִיָּה,
וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת לֵב נִשְׁבֵּר שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, וַיַּחֲזֵק לְשַׁמֵּחַ בַּהֲתַקְרְבוֹת

למרות הלעג וכו', ויעורר על קיום עצות רבנו ז"ל, ולדבק במדות הסבלנות.

ד' תצח קעה

ישבח מעלת הזוכה לעסק בנקיון בית-הכנסת בכלל, והנקרא על שם רבנו ז"ל בפרט, ויאריך בכמה שיחות נעימות על זה וכו', וידבר מכלליות מדת הנקיית בגשמיות, שזה ענין עצום, וכן מדת נקיית ברוחניות, שזהו עולה על הכל.

ד' תצט קעז

ידבר מחובת הבעל להיות סבלן בביתו ולעזר לתקוני שבת, ולהשרות השמחה בבית, ויורהו כיצד לדבק במדה קדושה זו.

ד' תק קעח

ידבר ממעלת מדת הכנסת אורחים, ויספר שיחות נפלאות מהנהגות אנשי שלומנו במצוה גדולה זו, וידבר מסגלתה ושבתה הנורא והעצום לעבדה ולמעשה.

ד' תקא קעט

יעורר על שמירת הזמן ושמירת הדבור.

ד' תקב קפ

חזק מאד באפן נפלא על נקדת האמונה הקדושה שלומדים בחדרו של רבנו ז"ל, המתבטאת בהנהגות של יום-יום, רגע רגע, וידבר על-פי אמרת רבנו ז"ל: "אני אעשה מכם כתות כתות", ויבאר שהכתה שלנו ענינה — לוחמה חזקה כנגד כחות הרע, בהפצת דעתו הקדושה בעולם, ויזהיר לברת מוכוחים.

ד' תקג קפב

ידבר מן, שעקר ההצלחה לאדם כשאינו שופך רע על השני אלא מתחזק בנקדתו, ורבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד. ויבאר פסקה מספורי-מעשיות, במעשה של בן המלך וכן השפחה שנתלפו, שדבורי הצדיקים הם המתקשרים בין בני-אדם, ויספר מדרך מוהרנ"ת ז"ל בענין דבור עם אחרים בכל יום, ולעולם אסור לדבר מגנות חברו, אלא דבור מהשם ותרבו בעצמו — מצות זכירת ה'.

ד' תקד קפה

ידבר ממעלת וחובת ההתמדה בספרי "לקוטי-הלכות" המתחזקים מאד.

תִּכְן הַעֲנִינִים

שנט

ד' תקה קפו

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת צְדָקָת הַהִדְפָּסָה לְצַדִּיק, וַיִּסְפֹּר מִשִּׁיחַת ר' לוי יִצְחָק ו"ל
מִמָּה שֶׁאָמַר לוֹ ר' מֹשֶׁה גְּלִידְמָן ו"ל בְּחֵלוֹם בְּעֵנָן הַזּוֹכָה לִילָךְ בְּעֲצוֹת
רַבְּנוֹ ו"ל עִם אָמֶת, וַיְדַבֵּר מִ"אֲשֶׁר בְּנַחֲל" וְאָרְךְ אִפְּיִם.

ד' תקו קפז

יְדַבֵּר מִתְּתוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאֵלֹהֵי בְּעוֹדֵי" וּמַעֲנֵן נִגְוִיִּים דְּקַדְשָׁה, וַיִּסְפֹּר
מִהַדְּבוּרִים שֶׁנִּדְּבָרִים אֶצְלָנוּ בְּשִׁבְת אַחַת.

ד' תקז קפח

יֵאָרִיךְ לְיַעַץ נְכוֹנָה לְאֶחָד שֶׁמְחַמֵּת הַחֲטָא הַמְּזוּהָם שֶׁהִיָּה רְגִיל בּוֹ —
נוֹפֵל לְשָׁנָה וְכוּ', וַיִּחְזְקוּ מְאֹד עַל הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְחֻדַּשׁ
לְגַמְרֵי, וַיַּעֲוֹרוּ לְחֻדַּשׁ אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל, תּוֹכוֹ רְצוּף דְּבוּרִים
נוֹרָאִים עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וְשִׁיחוֹת קֹדֶשׁ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיּוֹרָה לוֹ
אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג כְּדֵי לְהִסִּיר אֶת הַשָּׁנָה, וְהָעֵקֶר — יַעֲוֹרֵר עַל חֲדוּשׁ עֲצָמוֹ
'מַעֲתָה' דִּיקָא.

ד' תקח קצג

יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל מַדַּת שְׂמֵחַת הַיְהוּדוֹת וּבִרְכוֹת הַנְּהַנִּין בְּשִׂמְחָה.

ד' תקט קצד

יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַשְּׂמֵחָה דְּקַדְשָׁה, שְׁזוֹכִים עַל-יְדֵי שְׂמִירַת הַבְּרִית וְעַל-יְדֵי
הַצַּדִּיק, וַיְדַבֵּר מִמָּה שֶׁאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁגַּם בְּשַׁעַת הַמִּשְׁאָ וּמִתָּן יְכוֹן עַל
צְדָקָה שְׂיִתֵּן, וַיַּעֲוֹרֵר עַל יְחוּד שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּד' צְרוּפִים שֶׁל הַד'
עוֹלָמוֹת, וַיִּגְלֶה מַעַלְת הַזּוֹכָה לְעֶסֶק בְּזָה.

ד' תקי קצה

יִתֵּן עֲצָה לְהַרְוִין עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל בְּסִפְר הַמַּדּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְקַיֵּם כָּל
דְּבָרָיו, וַיְדַבֵּר מִהַנְּהַגוֹת שֶׁל סִפְר־הַמַּדּוֹת וּבְרוּרָם לְמַעֲשָׂה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת
מַעַלְת וּגְדֻלַּת הַלְמוּד בְּסִפְר זֶה, וַיְדַבֵּר מִמַּהוּת בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים אֲמִתִּיִּם.

ד' תקיא קצז

יְדַבֵּר בְּמַעַלְת הַדְּפֻסָּת וְהַפְּצַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", אֲשֶׁר
זֶהוּ תְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית, וַיִּחְזַק עַל אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹזֵק
מִמְּנוֹ אֶת מַדַּת הַקְּנָאָה.

ד' תקיב קצט

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת מַדַּת וּמַצּוֹת הַכְּנָסַת אוֹרְחִים, וְאֵיךְ שֶׁהִיָּתָה חֲבִיבָה
עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיִּצְטַט קִטְע מִדְּבָרֵי רַבְּנוֹ הַמְּאִירֵי, הַמְּדַבֵּר בְּחֻבַּת

הַכְּנַסְתָּ אוֹרְחִים, וְתוֹכוֹ רְצוּף כַּמָּה הָאֲרוֹת וְהָעֲרוֹת בְּמַצּוֹה זֶה, וּבְאוֹר
'וַיְהִי עֲנִיִּים בְּנֵי בֵּיתְךָ', וַיַּעֲוֹרֶר עַל זֶה מְאֹד.

ד' תְּקִיג רֵא

יְדַבֵּר מִקְדָּשְׁתִּי שְׁמִירַת הָעֲנִינִים — יְסוֹד הַיְהוּדוּת, וַיִּזְהֵר לְכַרְח מִמְקוֹמוֹת
שֶׁל פְּרִיצוֹת וּמִתְחַבְּוֹרָה צְבוּרִית, וַיִּגְלֶה מַעֲלָתוֹ בְּשִׁמְרַת הָעֲנִינִים, וּמֵה
שֶׁהִתְבַּטָּא עַל הַ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְכוּ'.

ד' תְּקִיד רֵב

גִּלְגָּה שֶׁבְּקִרְוֵב רְחוֹקִים מֵהוֹרִיָּהֶם רְחוֹק רֹחֲנִי, מְקַיְמִים בְּזֶה מַצּוֹת גְּדוֹל
יְתוּמִים.

ד' תְּקִטו רֵג

יְדַבֵּר תּוֹכְחָה נְעִימָה לְרַב אֶחָד הַמְּעַכֵּב שְׂדוּף לְבָנוּ הַלּוּמֵד אֶצְלוֹ, וַיּוֹרֶהוּ
לְסִיִּם הַשְּׂדוּף שֶׁהֲצִיעַ, וַיַּעֲתִיק בְּאֲרוֹכָה מִסֵּפֶר "תּוֹכַחַת חַיִּים" לְהַרְבֵּ
הַחֲסִיד פְּלָאגִי, הַמְּאָרִיף לְדַבֵּר מִחֻבַּת הָאֵב לְהַשִּׂיא אֶת בְּנוֹ מִקְדָּם כָּכֵל
הָאֶפְשָׁר, מִבְּלִי לְהַבִּיט עַל שׁוֹם עֲנָן צְדָדִי מִהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וַיַּעֲוֹרֶר
לְמַיִם כָּל זֹאת.

ד' תְּקִטז רֵז

יְדַבֵּר מִיִּשׁוּב הַדַּעַת וַיַּעֲוֹרֶר לְזִכּוֹת לָזֶה, וַיִּסְפֹּר מֵר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֶר
שֶׁהִתְבַּרַךְ בְּזֶה, וַיִּשְׁאַר אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים שָׁזָכוּ לְמַדָּה זֹה.

ד' תְּקִיז רֵט

יְבַהֵיר שְׂיִכּוּלִים לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּבָגֵן-עֵדֶן מִמָּשׁ, אִם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ
הַתּוֹרָה וּמְקַבְּלִים עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וּמִיִּצְרִים רַק אֶת הַטּוֹב, וְנִזְהָרִים
בְּשָׁלוֹם-בֵּית, וְדוֹאֲגִים עַל חֲנוּף הַיְלָדִים וְכוּ'.

ד' תְּקִיח רֵי

יְבַהֵיר שְׁמִטַּרַת הַיִּסּוּרִים לְהַשִּׁיב בְּתַשׁוּבָה, פִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב
הַרְחֵמֵנוּ, וְשׁוֹלַח לָנוּ אֲזַהְרוֹת וּשְׁלִיחִים לְהַשִּׁיבֵנוּ אֵלָיו, וְהַיּוֹת שְׁאֵינָנוּ
שָׁמִים לֵב לָזֶה, אֲזִי סוֹבְלִים יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

ד' תְּקִיט רֵב

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמִּידָיו, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תּוֹכוֹ רְצוּף
דְּבוּרִים חוֹצְבִים לְהַבּוֹת אֲ"שׁ דְּקִדְשָׁה, לְעוֹרֵר הַלֵּב אֶל הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה
הַזֶּה שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיִּמְאָרֵף בְּמַעֲלַת עֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֶה שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִרְבֵּנוּ וְ"ל, וַיִּתְאַר וַיִּסְפֹּר שִׁיחּוֹת וְסִפּוּרִים נִפְלְאִים מִרְבוֹתֵינוּ וְ"ל
הַקְּדוּשִׁים שֶׁכָּל דוֹר, אֵיךְ שֶׁהָיוּ חֲזָקִים בְּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֶה.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

שסא

ד' תקכ רכ
יחזק אָחַד שִׁישְׁתַּדֵּל לְצַמְצֵם אֶת הַהִתְלַהֲבוֹת, וַיִּיעֵץ לוֹ כִּיצַד לַעֲשׂוֹת
זֹאת, עַל־יְדֵי שִׁישֵׁב עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה.

ד' תקכא רכא
יְדַבֵּר בְּעִנְיָן עֲצָה כְּשֶׁצָּרֶיךָ לְעֹזֵב שְׂדֵיךָ, הַיֵּאָף וּמְתֵי מִתֵּר לַעֲשׂוֹת עַל־פִּי
הַהִלְכָה.

ד' תקכב רכב
יְעוֹרֵר הוֹרִים בְּתוֹכָהּ מְגֵלָה עַל שְׁחוֹשָׁבִים שֶׁהוּא מְחֻזֵּק וְרוֹצֵה בְּכַנְסוֹ,
וַיִּגְלֶה שֶׁהֵפֶךְ הוּא הַנְּכוּן, וְאִין לוֹ כְּאֵלוֹ רְצוֹנוֹת, הֵפֶךְ הַרְצוֹן הַיְחִיד
וְכוֹ, יִגְלֶה עֲנִינּוֹ שֶׁאִינוֹ חֶפֶץ בְּרַבּוּי בַּחוּרִים וְאֲנָשִׁים וְכוּ', אֶלָּא בְּמוֹעֲטִים
מִתְמַיִדִים, וּמִשֵּׁם יוֹצִיא קוֹל קוֹרָא לְכָל תַּלְמִידָיו, שֶׁאִין הַמָּקוֹם בְּנִין
הַבְּרָאָה וְנִפְשׁ, רַק לַעֲבוּדַת ה' בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה בְּרְצִינּוֹת וְכוּ'.

ד' תקכג רכג
יחזק וַיֵּאמֶר מִי שֶׁנִּפְּל לְמַחְלַת הָעֲצָבִים, שְׁקוֹרִין גַּעְרוֹנוֹן, וַיִּגְלֶה שֶׁעָקַר
הַתְּרוּפָה כְּנִגְדַּד זֶה הוּא מֵדַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ד' תקכד רכד
יֹוכִיחַ הוֹרִים שֶׁמֵּרַב דְּאֲגָנוֹת יִתְרָה מְגַבִּילִים אֶת צַעְדֵי בְּנָם, עַד כְּדֵי
סְגִירוֹת מַחְלָטָה, וַיִּזְרֶה לָהֶם שְׂזוֹ טְעוֹת, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב,
הַמְּשַׁכֵּת עֲצָמָאוֹת דְּקִדְשָׁה עַל הָאָדָם.

ד' תקכה רכז
יְדַבֵּר בַּפְּרָטִיּוֹת הַנְּהַגַת חֲכַמַת חַיִּים, כִּיצַד לְגַדֵּל יְלָדִים בְּסִבְלָנוֹת, וַיִּזְרֶה
לְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל עֲצָה נְבוֹנָה כִּיצַד לְטַפֵּל בִּילְדִיָּה בְּלֵי צַעֲקוֹת וְעֲצָבִים, שֶׁכָּף
יְכוֹלִים לַפְעַל אֶצְלָם עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

ד' תקכו רכט
יְזַרְזוּ אַבְרָף בְּעַל כְּשָׂרוֹן לְנַצֵּל זֹאת, לְרַשֵּׁם אֶת הַשִּׁיחוֹת שֶׁנִּדְבְּרוֹת בֵּין
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּשִׁבְתוֹת וּשְׂאָר מוֹעֲדֵי רְצוֹן, כִּי יִהְיֶה נֶצְרָף לְכָל הַדּוֹרוֹת
הַבָּאִים, לְהַצִּיל הַמַּחֲזוֹת מִשְׁטָף הַמַּיִם הַזּוֹדוּנִים שֶׁל כְּפִירוֹת שִׁיתְפָּשְׁטוּ
בְּעוֹלָם.

ד' תקכז רל
יחזק בַּחוּר צַעִיר עַל הַתְּכִלִּית הַנְּצַחִית, וּבְרִיחָה מִדְּחִיקַת הַשָּׂעָה, וְרַק
לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה, וּלְהַתְּנַהֵג כְּרֵאוּי בְּיִשׁוּב הַדַּעַת.

- ד' תקכח** רלא
 יֹכִיחַ שְׁנֵי בַחֲוָרִים מִיִּשְׁכַּחְתּוֹ עַל לַמּוֹד בַּלְמוּדִים הַנְּחוּצִים וְעַל שְׁמִירַת
 יְמֵי הַנְּעוּרִים, וְעַל נְקִיּוֹת גּוֹפֶם וּמְקוֹמָם, וַיִּמְנֶה אוֹתָם לְגַבְאֵי צְדָקָה
 בְּעָבוּר אֶכֶל לִישִׁיבְתָנוּ וְנִקְיוֹן הַמְּקוֹם וְקִנְיֵן סְפָרִים וַיַּעֲרֹר מְאֹד.
- ד' תקכט** רלג
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מְגוּרִים לְיַד הוֹרֵי הָאֵשׁה כְּרֻצוֹנָה, וּלְפָחוֹת בְּתִקּוּפָה
 הָרֵאשׁוֹנָה, וַיִּיעֵץ עַל שְׁמִירַת שְׁלוֹם בֵּיתוֹ.
- ד' תקל** רלד
 יְבָאָר טַעַם מְנַהֲגָנוּ לומר וְדוּי בְּקִרְיַאת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה גַם בְּלִילוֹת
 שְׁבַת.
- ד' תקלא** רלד
 יִגְלֶה הַהִפְרָשׁ שְׁבִין צְדִיק אָמַת הַמְּקַרֵּב נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ לְבִין
 מְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר, הַעוֹסֵק לְעַקְרָם מְאוּר ה' הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם.
- ד' תקלב** רלו
 יוֹרֶה דָרֶךְ בְּעֲנֵן מְנַהֲגֵי הַעֲדוֹת, כְּשֶׁהוּזַג בָּאִים כָּל אֶחָד מֵעֵדָה שׁוֹנָה,
 וּמֵה לַעֲשׂוֹת כְּשֶׁהָאֵשׁה בְּלִבָּד שְׁכָה בְּתִשׁוּבָה, וַיִּגְלֶה לָהּ מֵה לַעֲשׂוֹת כְּדִי
 לְהַפְּיֵךְ לֵב בְּעֵלָה אֵל ה' וְאַמוּנָתוֹ.
- ד' תקלג** רלו
 יְדַבֵּר מֵהַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּעֵתִים הַלְלוּ בְּרַחֲבֵי אֶרְצָנוּ
 הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', וַיִּגְלֶה מֵהִי הַדָּרֶךְ לְנִצָּחַת כָּל זֶה — עַל-יְדֵי בַעוֹר הַשְּׁנֵאֵת
 חֲנָם וְקִטְנוּיּוֹת, וְלִהְתְּאָחַד יַחַד בְּאַהֲבָה שְׁלֵמָה.
- ד' תקלד** רלח
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן "מְסִירוֹת נֶפֶשׁ" בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם, וְכֵן קְרוּב רְחוּקִים וְעֲנֵן
 תְּשׁוּבָה. וַיְדַבֵּר מִסּוּד "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם", וַיִּזְכֵּיר הַתְּבַטָּאוֹת אֶחָד
 מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּעֲנֵן "טְאָטוּא הַנִּפְשׁוֹת מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית", וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן
 עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה, וַיִּסְפֵּר מִמֶּה שְׁעָבַר עַל ר' לוי יִצְחָק ו"ל, וְאֵיךְ עָשָׂה סֵדֵר
 וְכוּ', וַיִּשְׁבַּח מְעֵלַת הַמוֹצֵיא מִחֶכֶח אֵל הַפֶּעַל, הַרְחַבְתָּ גְבוּלוֹת הַקְּדוּשָׁה
 שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל הַעֲוִרוֹת וְכוּ', וַיִּגְלֶה הַכַּח הַשְּׁמוּן בְּכָל יְהוּדֵי שְׁנַתָּן לוֹ
 מֵאַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ.
- ד' תקלה** רמא
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׁמִירָה עַל הַמְּמוֹן וּמְאָבְדוֹת שְׁמוּצָאִים אֶצֶל הַצְּדִיק,
 וּמְחִדוּשׁ הָאֲמוּנָה, וְלִמְצֵא תְּמִיד אֵת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתוֹךְ כָּל הַמְּצוּוֹת,

ויגלה שְׁעַל-יְדֵי לַמּוֹדֵי רַבְּנוּ וְיִלְכוּ לְהַבִּין חֻכְמַת הַקְּבִלָּה, וַיַּעֲוֹרֵר
עַל נַחַת בַּבַּיִת, וְלִהְיֶה שִׁיף רַק רַחֲמִים וְשְׁלוֹם.

ד' תקלו רמג
יִחְזַק עַל הַתְּמִדָּה וּבְרִיחָהּ מִדְּחִיקַת הַשָּׁעָה.

ד' תקלז רמג
יְדַבֵּר מִעֲנֵן הַפְּצַת אָרֶךְ אַפִּים, וּמִתְשֻׁלוֹם חוֹבוֹת וּשְׁמִירַת הַכֶּסֶף, וַיַּעֲוֹרֵר
לְתִשׁוּבָה וּלְדַבַּר אֵלָיו יְתַבְּרֶף.

ד' תקלח רמד
יְגַלֶּה דֶּרֶךְ וַעֲצָה לְאַשָּׁה, כִּי צַד גַּם הִיא יְכוּלָּה לְזַכּוֹת לַחַיִּים שֶׁל דְּבָקוֹת
בַּה', וְהִיאֲרָף תְּהַפֵּף אֶת כָּל בֵּיתָהּ עִם אֵינֶיהָ שֶׁל אֲמוּנָה שְׁתַּבִּיא שְׂמֵחָה
לְבַיִת.

ד' תקלט רמו
יִוָּרֶה דֶּרֶךְ נְכוּנָה אֶל כַּהֵן בְּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁלֵא יִתְגַּרֵּשׁ מֵאַשְׁתּוֹ בְּעַבּוּר
רַחוּקָה מִהַדַּת, וְיִרְאֶה לוֹ כִּי צַד עַל-יְדֵי סְבָלְנוֹת וְשְׁלוֹם-בַּיִת — יֻכַּל
לְהַפְּכָה אֵלָיו.

ד' תקמ רמז
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִעֲנֵן הַתְּקוּן הָעֲצוּם שֶׁיֵּשׁ לְנִפְשׁוֹת שֹׁנְפְלוֹ לְפָגַם
הַבְּרִית — הַוּצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַל-יְדֵי הַלְמוּדִים
הַנּוֹפְלָאִים שֶׁל רַבְּנוּ וְיִלְכוּ, שֶׁהוּא מְרַפָּא אֶת הַבַּת מְלֶךְ, וַיַּגְלֶה עֲנֵן קְרוֹב
רַחוּקִים, שֶׁהוּא תְּקוּן אֶל הַנִּל, וַיַּעֲוֹרֵר לְפִתְחֵי ד' אַמּוֹת פְּרָטִיִּים מִשְׁלָנוּ
לְעַבּוּדַת ה' עַל-פִּי דְרַבְּנוּ, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַיְחוּדִים הַקְּדוּשִׁים
וּמַחֲמֵר הָאֶסוּר שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, וַיִּסְפֵּר סְפוּרֵי עֲבָדוֹת מְגַדֵּלֶת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁהֵם לְקַחוּ עֲצוֹת רַבְּנוּ וְיִלְכוּ לְעַבְדָּהּ וּלְמַעֲשָׂהּ, אִיף
הַתְּנַהֲגוּ בְּשְׁלוֹם בֵּיתֵם, וַיִּחְזַק וַיֵּאמֶץ מֵאֵד מֵאֵד.

ד' תקמא רנז
יִחְזַק וַיֵּאמֶץ בַּחוּר צָעִיר הַמְּשֻׁתָּקֵק לְבוֹא וּלְהַסְתּוֹפֵף בְּצִלוֹ, אִף מְנִיעוּתוֹ
גָּבְרוּ, וַיַּעֲוֹרֵר שְׂיִזְהָר מִהַרְיִסָּה וּמִדְּחִיקַת הַשָּׁעָה, וַיְדַרְכּוּ הִיאֲרָף לְהַתְּנַהֵג
כְּרֵאוֹי עִם הַיּוֹתוֹ עַל מְקוֹמוֹ דִּיקָא, וַיַּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת עֲנֵן
הַיְחַמְּנָהּ וְהַחֲכוּי אֶל כָּל דְּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה.

ד' תקמב רס
יְדַבֵּר מִתְשֻׁלוֹם הַמְּחִיב עַל-פִּי חֻכְמַת הַחַיִּים, וַיַּגְלֶה מַעַלַת מִדָּה זו,
וּבְפָרֻט בְּחַיֵּי הַזּוּג מְבַלִּי לְעַרְב אֶת הַהוֹרִים, וַיְדַבֵּר מִנִּפְלְאוֹת מִצִּיאַת

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַזְוִיג וּמִהִפְקָחוֹת הַנּוֹצֵרֶת לְבָנֵי זֶוֶג שֶׁהוֹרִיחֵם רְבִים בִּיגִיהֶם, וַיֵּאֲלָפֶם בֵּינָה, בְּיַצַּד יוֹכְלוּ לְשָׁמֵר עַל שְׁלֵמוֹת הַבַּיִת, לְמִרְוֹת כָּל הַחַפְּזִים שֶׁיִּכְוָלוּ לְהוֹצֵר.

ד' תקמג רסב
 יִדְבַר מֵעֲנִין אֲסוּר הַשְּׂגָת גְּבוּל שְׂאִינָה שֵׁיכֶת בְּעֲנִינֵי אֶכְל, כַּמּוֹבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, וַיִּדְבַר מִהִזְהֵר רַבְּנוּ ז"ל לְשָׁמֵר עַל הַכֶּסֶף, וּלְהִזְהֵר מִלֵּהוֹיֹת בְּעַל חוֹב.

ד' תקמד רסג
 יִדְבַר מֵעֲנִין רְמִזִּים שֶׁשׁוֹלַח הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, וּמֵעֲנִין שְׁלֵמוֹת וּבְרוּר הָאֱמוּנָה בְּלִי שִׁמְץ אֶפִּיקוֹרְסוֹת וְדַרְכֵי אֲמוּרֵי וַחֲקִירָה אַחַר הַעֲתִידוֹת, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת מִי שֶׁחֵי עִם הַתְּבוּדוֹת וְתַפְלוֹת, שֶׁכָּל תִּיּוֹ אַחֲרֵים לְגַמְרֵי, וּמִכָּל הַצְּרוֹת בּוֹרְחִים אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְחַדוּשֶׁיהָ.

ד' תקמה רסה
 יִדְבַר מִסְדֵּר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת הַפָּךְ הַפְּזִיזוֹת, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּהַסְפִּירָה וְהַכּוֹנָה שֶׁל אוֹתָהּ הַסְפִּירָה "קָבַל לְדַעַת".

ד' תקמו רסו
 יִגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִסוּד הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הַחַל מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם וְעַד הַהִתְגַּלּוֹת הַנִּפְלְאָה שֶׁתִּהְיֶה בְּעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, תּוֹכוֹ רְצוּף דְּבוּרֵי אֱמוּנָה בְּמִדְרָגָה נִשְׁגָּבָה לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֶׂה.

ד' תקמז ער
 יוֹכִיחַ תּוֹכְחָה מְגַלֶּה בְּאַהֲבָה מְסַתֵּרַת בְּחֹר אֶחָד, שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שֶׁעוֹבֵר בְּעֲנִינֵי הַחֲטָא הַחֲמוּר, וּמִתְרַשֵּׁל לְבוֹא לְבֵית מִדְרָשְׁנוּ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד, שֶׁיִּרְחַם עַל עֲצָמוֹ, וַיִּצִּיל נַפְשׁוֹ מִרַדַּת שַׁחַת, וַיְבוֹא דִּיקָא לְחִסוֹת בְּצֵלָא דְמַהִימְנוּתָא.

ד' תקמח רעג
 יִחַזַּק מְאֹד בְּחֹר אֶחָד שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַרְבֵּה, וַיִּשְׁבַּח מְנַהֵגוֹ לְהַתְּנוּדוֹת לְפָנָי ה' עַל-פִּי הַכֶּתֵב, וַיִּיעֲצוּ לְחַלֵּק הַהִתְבוּדוֹת לְפִי עֲשָׂרִים דְּקוֹת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וְעֲנִין שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים תּוֹךְ כְּדֵי תַפְלָה, וַקְדִּישַׁת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, וְלַמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, וְחֻמְשׁ רַש"י, וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְתַקוּן הַכְּלָלִי, וַיִּזְהִירוּ מְנַסִּיעוֹת מִזִּמְרוֹת, שֶׁמִּפְתּוֹ הִיצֵר הָרַע לְנִסְעַ דִּיקָא לְמָקוֹם פְּלוּנֵי אוֹ אֶלְמוּנֵי, כְּדֵי לְעוֹבְדוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲלֵא ה' הוּא בְּכָל מָקוֹם.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסה

ד' תקמט רעו

יְעוֹרֵר מְאֹד חֲבוּרַת אַבְרָכִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַדְּרִים בְּמָקוֹם שְׂאִין
בְּאֶפְשָׁרוּתָם לְהִתְאַסֵּף בְּמִנְיַן פְּרָטִי, שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שְׁלֹא לְהִתְפַּלֵּל
בְּמִנְיַן, וְיַעוֹרְרֵם לְהִתְעַקֵּשׁ לַעֲשׂוֹת מִנְיַן, וְעַל-כָּל-פָּנִים יִרְחִיקֵם מִתְפִּלָּה
בִּיחִידוּת, וְיַעֲתִיק עַל זֶה מִסֵּפֶר אֶחָד אֲזַהְרֶה רַבָּה, וְיִחַזְקֵם מְאֹד.

ד' תקנ רעח

יְעוֹרֵר אֶחָד שְׂאֲרַע לוֹ מִקְרָה מְצַעַר, שְׂיַדַּע שֶׁהַכֹּל רְמִזִּים מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וְיַעוֹרֵר לְהַכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּגִלּוֹי הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַכְּרַת הָאֱלֹקוֹת וְכוּ'.

ד' תקנא רעט

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מְנֻקִּיּוֹת כְּלֵי הַנְּשָׁמָה שֶׁהוּא הַמַּח וְהַמְחָשְׁבָה, וְיִקְרֹשׁת
הַשְּׂבָעָה גְרוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְיִדְבֹּר מִעֲנֵן קִבְּלַת עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם שְׁלָמָה
הַמוּבָא בְּגִמְרָא, עַל-יְדֵי הַנְּחַת תְּפִלִּין וְקִרְיַאת שְׁמַע וְכוּ', וְיִבְאֵר בְּאֶפֶן
נִפְלֵא כִּי־צַד מְאִירִים הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים הַנְּזִ"ה אֲדֻנְ"י עַל-יְדֵי כָּל הַנְּ"ל,
וְיַעוֹרֵר לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

ד' תקנב רפב

יִגְלֶה תְּקוּן נִפְשׁוֹ בְּפִרְטוּיּוֹת שֶׁל הַנְּמַעֵן, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי חֲזוּק בְּמַדַּת
הַשְּׂמִחָה, וְיִבְאֵר שְׁלֹזָה זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְיִדְבֹּר
מִהַד' שְׁמוֹת שֶׁהֵם הַמְחִיזִין דְּזַעִיר אֲנָפִין, וְיִגְלֶה הַיַּחֲוֹד בֵּין הַנְּזִ"ה אֱלֹקִי"ם,
שֶׁהוּא סוּד אִישׁ וְאִשָּׁה כְּבִכּוֹל, וְיִגְלֶה מַעֲלַת הַשְּׁלוֹ"ם בִּינֵיהֶם, וְיַעוֹרֵר
עַל הַדְּלָקַת גֵּר שְׂמֹן זַיִת וְכִבּוּד הָאִשָּׁה, וְקִרְיַאת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם
עַם רְשָׁ"י, אֱלִישִׁי"ף, רַמְבַּ"ן וְאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ, וְחַ"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת.

ד' תקנג רפד

יִיעֵץ כִּי־צַד לְבָרַח מִכָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל הַכֹּל, וְיַחַזֵּק עַל שְׂמִחָה וְאֲמוּנָה,
וְיִתֵּן עֲצָה בְּפִרְטוּיּוֹת לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשֵׂה.

ד' תקנד רפה

יִזְרֶה הַתֵּר מִיַּחַד לְאֶחָד שְׂמֵתָר לוֹ לְשִׁמְעַ נְגוּן בְּשָׁנַת הָאֲבָלוֹת עַקֵּב מְצַבּוֹ
הַמִּיַּחַד.

ד' תקנה רפו

יִדְבֹּר מִשְׂמַחַת הַזְּכוּת כְּשִׁזְכוּכִים לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבָּנוּ וְ"ל כְּמוֹהֵרַנְ"ת וְ"ל,
שֶׁהִיָּה שֵׁשׁ וְשִׁמַּח עַל כָּל סֵפֶר שְׂזָכָה לְמַכּוֹר, וְיַעוֹרֵר לְפַקֵּחַ עֵינַיִם עַל עֲנָן
סִדְר־דְּרָף-הַלְמוּד שְׂמוּזָכָה אֶת הָאֲדָם לְשִׁמִּירַת הַזְּמַן וּלְנִצְלוֹ לְחַטָּף טוֹב
אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

- ד' תקנו** רפז
מכתב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלַמְּדֵיּוֹ הַיְקָרִים, בּוֹ מְעוֹרָרִם עַל־פִּי עֲמֻקּוֹת
וּפְנִימִיּוֹת מִדַּת הַשְּׁלוֹ"ם וְיַחְוֹד שֵׁם הַנְּי"ה אֱלֹקֵינוּ עַל־פִּי הַנְּהַגָּה בְּעִבְדֵּךָ
וּמַעֲשֵׂה, וְעִנְיָן הָאֲחֻדוֹת בֵּין הַחֲבָרִים הַנִּצְרָרָךְ מְאֹד לְעֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה.
- ד' תקנו** רצ
יְדַבֵּר מֵהַכַּח הַמְּכָרִים אֶת הָאָדָם לְהַתְּרַחֵק מֵהַצְּדִיק אַחַר יְשׁוּעָתוֹ עַל־יְדֵי
הַצְּדִיק, וְרַק סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הִחְיֵי אוֹתוֹ בְּשָׁנוֹת רְעָה, וְיִדְבֹר מֵעִנְיָן
אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל וּמִתּוֹרָה וְשִׁבְתָּ.
- ד' תקנח** רצב
יְעֲנֶה בַקְּצָרָה בְּדַבָּר שְׁלִיחַת בְּחוֹר מְסִים אֵלָיו, וְיִוָּרֶה דְרָךְ הַיֶּאֱפֹ לְטַפֵּל
בּוֹ.
- ד' תקנט** רצג
יְדַבֵּר מִיפֵי יְמֵי הַנְּעוּרִים וּמַגִּדֵּל זְכוֹת הַמַּחְזִיק מִסְדֵּר־דְרָךְ־הַלְמוּד, וּמֵעִנְיָן
תְּפִלָּה, שֶׁהִיא תְּמִיד נִתְקַבְּלָת, וְנַעֲשֵׂה מִזֶּה מַה שְׁנַעֲשֵׂה, כְּדַבְּרֵי הַבְּעַל־
שֵׁם־טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, וְיִדְבֹר מִגְּלוֹי אֹר וּבְנוֹ ו"ל, שֶׁהוּא אֵינוֹ דָּבָר
פְּרָטִי וְכו'.
- ד' תקס** רצד
יְעוֹרֵר לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרָךְ, וְלִדְבֹר דְּבוּרֵי דְבָקוֹת
בּוֹ יְתִבְרָךְ.
- ד' תקסא** רצה
יְדַבֵּר מִסְּגֻלַּת הַמְּקוּוֹה, וְהַדְּבוּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וְאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְלְמוֹד
"לְקוּטִי־מוֹהַר"ן.
- ד' תקסב** רצו
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת לְמוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם.
- ד' תקסג** רצז
יְעוֹרֵר לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְעֶסֶק בְּטוֹב "מַעֲכָשׁוֹ" דִּיקָא,
וְלַחֲטֹף לְמוֹדִים קְדוּשִׁים בְּדְרָךְ "גְּנֻבָה" דִּיקָא.
- ד' תקסד** רצז
יַחֲזֹק וְיֵאֱמָץ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַרְפּוּאָה, וְזֶהוּ תְּקוּן
וְשִׁמְרַת הַבְּרִית.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שזז

ד' תקסה רחצ
יעוֹרֵר אֶת הַרוּצָה לְהִתְחַזֵּק, שְׂיִהְיֶה חֲזָק בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל.

ד' תקסו רצט
יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת הַסֵּפֶר "אֲרֵךְ אַפַּיִם" וּמִהִדְפָּסְתּוֹ, וּמַעֲנִין שְׂכַחָה דִּקְדוּשָׁה,
וְלִהְיוֹת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּקִדְוֶשָׁה, וַיִּחַזַּק מְאֹד עַל מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם, וַיִּבְאֵר עֲנִין הַדְּבוּר וּשְׂתִיקָה בְּכָל זְמַן הַמִּתְאִים לוֹ, וּמִמִּדַּת הָאֲהָבָה
וְלִמּוּד זְכוּת.

ד' תקסז שא
יֹכִיחַ אֶחָד שֶׁמִּפְנֵי עֲרֵף אֲחֵרֵי שֶׁהִצִּילוּהוּ מִפַּח יְקוּשׁ, וַיִּנְרָזוּ לְשִׁלוֹם
חֹבּוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל סִיּוּעַ לְהִדְפָּסָה, וְעַל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל בְּאֲרֵץ
הַקִּדְּשׁ.

ד' תקסח שב
יְדַבֵּר מִעֲנִין כִּס"א, וּמֵה שֶׁמֵּרְמֵז עַל-פִּי פְּנִימִיּוֹת וְסוּדוֹת הַתּוֹרָה לְעִבְדָּה
וְלִמְעֻשָׁה.

ד' תקסט שג
יְגַלֶּה שְׁעַל-יְדֵי רַבּוּי דְּבוּרִים אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ זוֹכִים לְדָבֵק בּוֹ.

תקע שג
יעוֹרֵר עַל שְׂמִירַת הַזְּמַן וַיִּקְרַתּוּ.

ד' תקעא דש
יִקְרָא קְרִיאַת קִדְּשׁ אֶל כָּל לַיּוֹת תַּלְמִידָיו בְּמִתְיָבְתָא "הֵיכַל הַקִּדְּשׁ" עַל
דְּבַר הַתַּקְנָה שֶׁל סִיּוּם מְשֻׁנְיּוֹת וְ"לְקוּטִי-מוֹהַר"וֹן" מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ,
וַיִּבְאֵר מַעַלְתֵּת אֵלּוּ הַתַּקְנוֹת עַל דֶּרֶךְ פְּנִימִית, וְלִמָּה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי
קִיּוּם כָּל זֶה.

ד' תקעב שו
יִרְחִיק מְאֹד מִלְּיָד לְרוּפָא שֶׁהוּא מִין וְעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וַיִּגְלֶה שֶׁהַעֲקָר
הוּא הָאֲמוּנָה, וּכְשֶׁהוֹלֵךְ לְרוּפָא יִשְׂרָאֵל, צְרִיף לְלַמֵּד קִדְּם הַתּוֹרָה ג'
בְּחֻלְק ב', וַיַּעֲוֹרֵרוּ עַל לִמּוּד גְּמָרָא.

ד' תקעג שז
יְסַפֵּר מִימֵי נְעוּרָיו, אֵיךְ הָיָה לְהוֹט עַל כָּל כְּרֵף שֶׁל "לְקוּטִי-הֶלְכוֹת"
שֶׁצָּא מִהַדְּפוּס אַז, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּבוּדוֹת, וַיִּסְפֵּר מַעֲשֵׂיהָ נְאֻה אֵיךְ

תִּכְן הָעֲנִינִים

שְׁהִתְבַּטָּא רַבְּנוּ ו"ל עַל הַפְּרָסוּם שֵׁישׁ לִכְכּוּ, וַיַּעֲזֹר לִילָךְ בְּדֶרֶךְ זֶה שֶׁ
לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְהִתְבּוֹדְדוּת.

ד' תַּקְעַד שט

יֹכִיחַ אַכְרֵךְ אֶחָד שְׁטוּעָה מְאֹד בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ בְּבֵיתוֹ, וַיַּעֲזֹר עַל תְּקוּן
שְׁלוֹם בֵּיתוֹ בְּדֶרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּבְזֶהוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַנְּהִגוֹת אַכְזָרִיּוֹת
שֶׁעוֹשֶׂה בְּבֵיתוֹ, שְׂאִינֵן דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁכֵּן דָּבָר רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּתֵּן
לוֹ תְּקוּן וְעֲצָה בַּפְּרָטִיּוֹת מֵה לַעֲשׂוֹת בְּמַצָּב כְּזֶה.

ד' תַּקְעָה שיג

יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּהְיֶה כְּשֶׁרָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעֵלָה תְּמִיד, וַיַּעֲזֹרָהּ עַל
עֲשִׂיָּה חַיִּיבִית, כְּדִי שִׁישְׁרָה הַשְּׁלוֹם — שָׁמוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
בְּבֵיתָם, וַיִּהְיֶה לָהֶם כָּל טוֹב.

ד' תַּקְעוּ שיד

יְדַבֵּר נֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת לְבַחֲוֹר צָעִיר, אֲשֶׁר כְּסוּפָיו רַבִּים לְבוֹא לְהִסְתַּוְּפֵךְ
בְּצַל קוֹרְתוֹ, וַיַּעֲזֹרוּ עַל צְמֻצוּם הַהִתְלַהֲבוּת, וַיַּעֲתִיק לוֹ מִמֶּה שֶׁנִּדְבַּר
בְּלִיל שַׁבַּת בְּעֵנָן דְּבוּר רַבְּנוּ ו"ל: כְּשֵׁישׁ לְאָדָם לֵב, אֵין שִׁיךְ אֲצִלוֹ
מְקוֹם; וַיִּבְאֵר כָּל זֶה בְּדַבּוּרִים אֲרָכִים וּבְכַאוּרִים נִפְלְאִים, תּוֹכֵם רְצוֹן
חַדוּשִׁים וְצִרוּפִים לַעֲבָדָה וּלְמַעֲשֶׂה.

ד' תַּקְעוּ שיח

יַעֲזֹר אֶת כָּלִּיּוֹת תְּלִמִּידָיו בְּמִתִּיבָתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּאַרְיִכוֹת נִפְלְאָה,
וַיִּזְהַרְם לְהַצְדִּיק אֶת הָאֲחֵרִיּוֹת שֶׁהוּא נוֹטֵל עֲלֵיהֶם כְּלַפֵּי הוֹרִיָּהֶם, וַיִּזְרָם
עַל לְמוֹד דֶּךְ לְמוֹדִים קְבוּעִים: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, וְעוֹד וְעוֹד
וְכו', וַיִּאָרֶיךְ לְתַאֵר עֲנִינֵי הַיְחוּדִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי־צַד זוֹכִים לָהֶם, וַיַּעֲזֹר
עַל הַתְּבוֹדְדוֹת וְכו'.

ד' תַּקְעָה שכא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת וְחֹבֶת לְמוֹד זְכוּת, וְאַפְלוֹ עַל הַרְשָׁעִים
וְהַמְתַּנְגְּדִים, וְלִידַע שֶׁהַכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְהַכַּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

ד' תַּקְעֻט שכב

יַעֲזֹר עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה, שֶׁהוּא דָּבָר מְכֻרָח עַל פִּי שִׁיתַת רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּזְהִיר
עַל זֶה מְאֹד.

ד' תַּקֵּפ שכג

יְדַבֵּר מֵהַתְּזַקוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת עַל-יְדֵי "בְּצֹר הַרְחַבְתָּ לִּי", וַיִּתְּנָה הַצָּרָה

תִּכּוֹן הָעֲנָנִים

שסט

הַגְדוּלָה שֶׁל אֱלוֹ שְׁחוּלָקִים עַל סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד מִבְּלִי לִידַע אֵת
הַמְצִיאוֹת לְמִי זֶה יְכוּל לַעֲזֹר וְהִיאֵךְ זֶה מְצִיל אֶלְפֵי בְּנֵי הַנְּעוּרִים.

ד' תּקפא שכה

יְגַלֶּה כִּיצַד הִיא הַהִתְקַרְבוֹת הָאֲמִתִּית לְדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמֵהוּ בְּרִסְלָב
חֲסִיד אֲמִתִּי, וַיַּעֲזֹר לְצִיַּת אֵת רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּחֲזִקוּ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִמָּה
שְׂאוּמָרִים לוֹ בְּעֵינָיו הַדְּפֹסָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אֵינּוּ שִׁיךְ לְיַחֲוִיד.

ד' תּקפב שכז

יַעֲזֹר אַחַד שְׂמֵתְבַלְבֵּל מִקּוֹל רַעַשׁ שֶׁעָשׂוּ כְּנֶגְדּוֹ כְּמָה רְשָׁעִים וְכוּ', וַיַּתְאֵר
לוֹ אֵת הַדְּמוּת הַרְצוּיָה שֶׁל מִי שֶׁמִּקְרַב בְּאֲמַת לְרַבְּנוּ ו"ל.

ד' תּקפג שכט

יְגַלֶּה מַעַלַּת חֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵיָתָא וְכִיצַד הֵם צְרִיכִים לְהִיּוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל
הַנְּהַגוֹת מְתוּנּוֹת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וַעֲנוּה.

ד' תּקפד שכט

מִכְתָּב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידָיו בְּמִתְיָבְתָא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" חֲסִידֵי בְּרִסְלָב,
תּוֹכוֹ רְצוּף דְבוּרִים נִפְלְאִים הַמְיַסְדִּים עַל מַהוּת "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", כְּפִי
שֶׁבְּאַרְס רַבְּנוּ ו"ל בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וַיַּדְבֵּר מֵהַתְּבוּדוֹת וּמִשֵּׁם ה'
שְׂמוֹל הָעֵינָיִם תְּמִיד בְּד' צְרוּפִיו וְכוּ', וּמֵהָאֲמַת הַמְשַׁלְּכַת אֶרְצָה, וּמִגְדֻלַּת
תַּלְמִידֵי רַבְּנוּ ו"ל הָאֲמִתִּיִּים הַמְצִיִּתִּים אוֹתוֹ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל הַתְּכַלִּית
הַנּוֹצְחִית.

ד' תּקפה שלג

יַעֲזֹר לְצִיַּת אֵת רַבְּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ בְּעֵינָיו הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיַּדְבֵּר
מִעֵינָיו שְׁנוֵי מַעוֹת מְצַדָּקָה לְצַדָּקָה.

ד' תּקפו שלג

יַחֲזֹק וַיֵּאמֶץ מְאֹד עַל-פִּי הַמְשָׁנָה שֶׁל עַקְבָּיָא בֶּן מִתְלָלָא אוֹמֵר וְכוּ',
וַיִּזְהַר לְבָרַח מִחֻבוֹת, שֶׁרַק עַל-יְדֵי-זֶה אֶפְשָׁר לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ.

ד' תּקפז שלד

יְקַרָּא בְּקִרְיַת קֶדֶשׁ וּבְכָל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל הַתְּחֻזָּקוֹת אֶל כָּל־לִיּוֹת
תַּלְמִידָיו בְּמִתְיָבְתָא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וַיַּעֲזֹר עַל לְמוּד
הַתּוֹרָה בְּרְצִינּוֹת, וַיְגַלֶּה מַהוּת עֵינָיו הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה, וַיִּפְרֹט עֵינָיו בְּשִׂמּוֹנָה
יְסוּדוֹת: א. הַהִתְקַרְבוֹת אֲמִתִּית לְרַבְּנוּ ו"ל. ב. לְמוּד סְפָרֵיו הַקְּדוּשִׁים.
ג. לְצִאֵת מְצַמְצוּם וְלִידַע שְׂיִכּוּלִים בִּימֵי הַבְּחֵרוֹת לְקִנּוֹת הַמּוֹן.
ד. לַעֲשׂוֹת סֵדֶר בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. ה. שְׂמִירַת הַזְּמַן בְּתַכְלִית.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

ו. לְעֵסֶק בְּקִרְוֵי רְחוּקִים. ז. לֹא לְצַמְצָם אֶת אֹר רַבָּנוּ ו'ל אֶצֶל פְּרָטִי.
ח. לְהַשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד רַק אֶל הַמַּכְלִית שֶׁהִיא לְהַפְלִיל בּוֹ יְתִבְרָךְ.

ד' תקפה שמב

יְלֵהִיב לְכַבּוֹת תַּלְמִידָיו בְּכִלְיֹת לְהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבָּנוּ ו'ל, שְׁמַרְב
אַהֲבָתוֹ הָעֲצוּמָה גְּלָה לָנוּ כְּאֵלוֹ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לִילָךְ
בְּדַרְכָּיו בְּאַמֶּת, וְלִצִּיַּת לְעֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וַיַּגְלֶה, שְׁדַרְךָ רַבָּנוּ ו'ל הִיא
דְּרָךְ שֶׁל יְשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵין סוּבַל פְּרָאוֹת כָּלֵל, וַיַּחֲזֵק לְשִׁמְח בְּחֻלֵּק רַבָּנוּ
ו'ל, וְלִהְיוֹת בְּקִי בִסְפָרָיו.

ד' תקפט שמה

יְחַזֵּק וַיֵּאֱמַן אֶחָד הַמְּנַח בְּתוֹךְ דְּכָאוֹן וְעֲצָבוֹת וּמִתְנַפֵּחַ כָּל הַיּוֹם וְכוּ',
וַיַּעֲזֹרוּ לְצֵאת מִזֶּה עַל-יְדֵי עֲצַת הַהַתְּבוּדָדוֹת עִמוֹ יְתִבְרָךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
אֵף פַּעַם הוּא לֹא לְבַד.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת הַחֻטָּאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצִלָּן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וְלִהְצִלָּתָהּ
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֻדוֹ, תְּקִנּוֹ, גְּלוֹ וְצָנָה לְפִרְסָמוֹ לְכָל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אֹר הַגְּנוּזִי וְהַצָּפוּן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אָדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי
רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבֵא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל כחסייתי בך: אמרת ליהנה אדני אתה, טובתי בלעליך: לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפציכם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בלאסיף נספיהם מדם, ובלאשא את שמותם על שפתי: יהנה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: חבלים נפלו לי בנעימים, אף נחלת שפרה עלי: אברך את יהנה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי יהנה לנגדי תמיד, כי מימיני בלאמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישפן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך נצח:

תקון הפללי

לב.

לְדוֹד מְשָׁפִיל, אֲשֶׁרִי נָשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אֲשֶׁרִי-אָדָם,
לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ
עֲצָמִי, בְּשֹׂאגְתִי כָּל-הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפְךָ
לְשֵׁדִי בְּחֶרְבְּנִי קִיץ סֵלָה: חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא-כִסִּיתִי,
אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה:
עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֹסֵיד אֲלֶיךָ לַעַת מְצֵא, רַק לְשֹׁטֶף מִיָּם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רַנִּי פִלֵּט תְּסוּבְּבִנִי
סֵלָה: אֲשֶׁפִילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ
כְּסוֹס כְּפָרָד אֵין הַבֵּין בְּמִתְגַּוְרָסֵן עֲדִיו לְכֹלֹם בַּל קָרַב אֲלֶיךָ:
רַבִּים מְכֹאֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבָנוּ: שְׂמַחוּ
בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא.

לְמַנְצָח מְזִמּוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מְשָׁפִיל אֶל-דָּל בַּיּוֹם רָעָה
יִמְלֹטֵהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיְחַיֶּהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאַרְצֵן, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ
בְּנַפְשׁ אֲיָבָיו: יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֶרְשׁ דָּוִי. כָּל מְשֻׁכְּבוֹ הַפְּכֶתָ
בְּחֵלְיוֹ: אָנֹכִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי
יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ: וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת, שְׂוֹא יְדַבֵּר,
לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: יְהוָה עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאָי,
עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר-בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף
לְקוֹם: גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי
עֵקֵב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי

* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

כִּי־חִפְצָתָּ בִּי, כִּי לֹא־יָרִיעַ אִיבִי עָלַי: וְאָנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכָּתָּ בִּי,
וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מב.

לְמַנְצַח מִשְׁפִּיל לִבִּנִי קִרַח: כָּאֵיל תִּעְרַג עַל־אֲפִיקַי־מַיִם, בֶּן
נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלַיךָ אֱלֹהִים: צְמָאָה נִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מָתִי
אָבוֹא וְאֶרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: הֵיטָה לִי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וְלֵילָה
בְּאָמֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם, אֵיִה אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי
נִפְשֵׁי, כִּי אֶעְבֹּר בַּסֶּף, אֲדַדִּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה,
הֶמוֹן חוּגֵג: מֵה־תִּשְׁתַּוְּחַחִי נִפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי
עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן
אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן, וְחֶרְמוֹנִים, מִהַר מְצָעַר: תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם
קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ, כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָה עָלַי עָבְרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה
יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עָמִי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: אִמְרָה לְאֵל
סִלְעֵי לְמָה שְׂכַחְתָּנִי, לְמָה־קִּדַּר אֱלֹהֶיךָ, בְּלַחֲץ אוֹיֵב: בְּרִצַּח
בְּעֲצָמוֹתַי חֶרְפוֹנֵי צוּרָי, בְּאֶמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיִה אֱלֹהֶיךָ:
מֵה־תִּשְׁתַּוְּחַחִי נִפְשֵׁי וּמֵה־תְּהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד
אוֹדְנֹו, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נט.

לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְּתָם, בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: הֲצִילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהֵי, מִמִּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגַּבֵּנִי:
הֲצִילֵנִי מִפְּעֻלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנִפְשֵׁי
יְגוּרוֹ עָלַי עֲזִים, לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חֲטָאתֵי יְהוָה: בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן
וַיְכַוְּנֵנִי, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי

תקון הפללי

ישראל, הקיצה לפקוד כל-הגוים אל-תחן כל-בגדי און סלה:
ישובו לערב יהמו כפלב, ויסוכבו עיר: הנה יביעון בפייהם,
חרכות בשפתותיהם, פי-מי שמע: ואתה יהוה תשחק-למו,
תלעג לכל-גוים: עזו, אליך אשמרה, פי אלהים משגפי: אלהי
חסדי יקדמני אלהים יראני בשררי: אל-תהרגם פן-ישפחו עמי,
הניעמו בחילך והורידמו, מגננו אדני: חטאת-פימו דבר-
שפתימו וילכדו בגאונם, ומאלה ומפחש יספרו: פלה בחמה,
פלה ואינמו וידעו פי-אלהים משל ביעקב, לאפסי הארץ סלה:
וישובו לערב יהמו כפלב, ויסוכבו עיר: המה יניעון לאכל,
אם-לא ישבעו וילינו: ואני אשיר עזה, וארנן לבקר חסדה,
פי-היית משגב לי, ומנוס, ביום צר-לי: עזי אליך אומרה,
פי-אלהים משגפי אלהי חסדי:

עז.

למנצח על-ידותון לאסף מזמור: קולי*) אל-אלהים
ואצעקה, קולי אל-אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני
דרשתי, ידי לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה
אלהים ואהמיה, אשיחה, ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות
עיני, נפעמתי ולא אדבר: חשבתי ימים מקדם, שנות עולמים:
אזכרה נגינתי בלילה, עם-לבבי אשיחה, ויחפש רוחי:
הלעולמים יזנח אדני ולא-יסיף לרצות עוד: האפס לנצח
חסדו, גמר אמר לדוד ודוד: השכח חנות אל, אם-קפץ באף
רחמי סלה: ואמר חליתי היא, שנות ימין עליון: אזכור
מעללי יה, פי אזכרה מקדם פלאך: והגיתי בכל-פעלך

(* באמרו אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הפללי

ובעלילותיך אשיחה: אלהים בקדש דרפך, מי-אל גדול
באלהים: אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עזך: גאלת
בזרוע עמך, בני יעקב ויוסף סלה: ראוך מים אלהים, ראוך
מים יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו
שחקים, אף-חצצריך יתהלכו: קול רעמך בגלגל, האירו ברקים
תבל, רגזה ותרעש הארץ: פים דרפך ושכילך במים רבים,
ועקבותיך לא נודעו: נחית כצאן עמך, ביד משה ואהרן:

צ.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר
ודר: בטרים הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד-עולם
אתה אל: תשב אנוש עד-דפא, ותאמר שוכו בני-אדם: פי אלה
שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם,
שנה יהיו, בבקר כחציר יחלה: בבקר יציץ וחקל, לערב ימולל
ויבש: פי כלינו באפך, ובחמתך נבהלנו: שפה עונתינו לנגדך
עלמנו למאור פניך: פי כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו
כמו-הגה: ימי שנותנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים
שנה, ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפך,
וכיראתך עברתך: למנות ימינו פן הודע, ונביא לבב חכמה:
שובה יהוה עד-מתי והנחם על עבדיך: שבנו בבקר חסדך,
ונרננה ונשמחה בכל-ימינו, שמחנו פימות עניתנו, שנות ראינו
רעה: יראה אל-עבדיך פעלך והדרך על פניהם: ויהי נעם אדני
אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו:

תקון הפללי

קה.

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו-לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי-פיו: זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ משפטיו: זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור: אשר פרת את אברהם ושבועתו לישיחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לה אתן את ארץ פנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל-עם אחר: לא הניח אדם לעשקם ויוכח עליהם מלכים: אל תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו: ויקרא רעב על-הארץ כל מטה-לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: עד עת בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל-קנינו: לאסור שריו בנפשו וזקניו יחכם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ-חם: ויפר את-עמו מאד ויעצמהו מצריו: הפך לבם לשנא עמו להתנבל בעבדיו: שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו-כם דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם: נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם: ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: ויאכל כל-עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל-אונם: ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל: שמח

תקון הכללי

מצרים בצאתם, כי־נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסך, ואש להאיר לילה: שאל ויבא שליו ולחם שמים ישביעם: פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: פי זכר את־דבר קדשו, את־אברהם עבדו: ויוציא עמו בששון, ברנה את בחיריו: ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: בעבור ישמרו חקיו ותורתיו ינצרו, הללויה:

קלז.

על נהרות בכל שם ישבנו, גם־בכינו בזכרנו את־ציון, על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: פי שם שאלונו שובינו דברי־שיר, ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: איך נשיר את־שיר יהוה, על אדמת נכר: אם־אשפחה ירושלים תשפח ימיני: תדבק לשוני לחפי, אם לא אזכרכי, אם־לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי: זכר יהוה לבני אדם את יום ירושלים, האמרים ערו ערו עד היסוד בה: בת־בבל השדודה, אשרי שישלם־לך את־גמולך שגמלת לנו: אשרי, שיאחז ונפיץ את־עלליך אל הסלע:

קנ.

הללויה, הללו־אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו: הללוהו בגבורתו, הללוהו כרב גדלו: הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור: הללוהו בתוף ומחול, הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי־שמע, הללוהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יוה, הללויה:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם, יפלטם מרשעים ויושיעם פי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
ולעילוי נשמת

כ"ק אדמו"ר אבינו עט"ר רבי
אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב

זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת

הרבנית הצדקת מרת **יחנא**

שיפרה ע"ה בת הרה"צ

רבי **אשר ישעיה ראטענברג**

מקוסון זצ"ל אשת

עט"ר כ"ק אדמו"ר **מוהרא"ש**

זצוק"ל.

